တာ၀မ၊လ၊ကဖီ၊ဟိုဉ်ခိုဉ်ဒီဘ့ဉ်ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအမှာ်နံ၊တာ်ဟူးတာ်ဂဲ၊တဖဉ်
(လါဟူ၊ ၂၀သီ , ၂၀၁၂ နံဉ်)

ကညီပၢၢ်ခုၢ်ကရၢ

ပဲးကခဲ

ကတြၢ်(၂)အဘ့ဉ်(၉),လါမ့၊–လါခဲးပထုဘၢၢ်(၂၀၁၂နံဉ်)

တာ၀မ၊လ၊ကဖီ၊ဟိုဉ်ခိုဉ်ဒီဘ့ဉ်တာ်မဉ်တာ်ချဉ်မှာ်နံ၊ ဃဉ်ဒီးတာ်ဟ့ဉ်လ၊ကဖီ၊ဆူကညီဒီကလုာ်စၢဖိုဉ်ကရၢနဉ်ရ၊ဉ်ခိုဉ်ကျၢၢ်

တၢ်ဒုးသ့ဏိဉ်ဘဉ်ဏိဉ် **တၢ်ထဲသိးတ့ၢ်သိး** **တၢ်သဘ့ၢ**

Volume (2) Issue(9), May to September (2012)

Karen Women Organization Magazine

ဘဉ်တၢ်ထုးထိဉ်ရၢ,လီ၊ဒခီ၊လၢလီၢ်ခၢဉ်သးကညီဖိုဉ်မ့ဉ်ကရၢ

ကညီပိဘ်မှဉ်ကရၢအတၢ်ပညိၵ်ကွၢ်စိ

☆ ဒ်သိးပိဘ်မှဉ်တဖဉ် အတၢ်အိၵ်မှကထူဉ်ဖျဲးထိဉ်လၢတၢ်ဆိဉ်တံၢ်မၤ နၢၤအကလုာ်ကလုာ်.
☆ တၢ်ကသုးထိထိဉ်ကညီပိဘ်မှဉ်တဖဉ် အတၢ်အိၵ်မှအတီၤပတီၢ်ဒ်
သိးပိဘ်မှဉ်တဖဉ်အတၢ်အိၵ်မှအတီၤပတီၢ်ကထိထိဉ်အဂီၢ်.
☆ တၢ်ကသုးထိထိဉ်ကညီပိဘ်မှဉ်တဖဉ် ထံရူၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်သ့ဉ်ညါဒီး တၢ်ပၢၢ်ဆၢအတၢ်သ့ဉ်ညါ.
☆ ဒ်သိးကညီပိဘ်မှဉ်တဖဉ် ကနၢ်ပၢၢ်ကညီဒီကလုာ်စၢဖြိုဉ်ကရၢအကျဲသန့ နုာ်လီၤမၤသကိုးဃာ်တၢ်လၢကညီတၢ်သဘျအဂီၢ် ပှဲၤဒီးတၢ်သ့ဉ်ဆူဉ်သးဂဲၤ.
☆ ဒ်သိးကညီပိဘ်မှဉ်တဖဉ် ကဒိးနၢ့်ဘဉ်ပိဘ်မှဉ်ခွဲးယာ်.တၢ်ထဲသိးတုၤသိးဒီး ကကၢၤဃာ်, ကဟုကယာ်ကၢ့ၤအီၤ.
☆ ဒ်သိးကညီပိဘ်မှဉ်တဖဉ် ကဟံးဃာ်ပၢၤဃာ်ဒီး မၤဖျါထိဉ်ကၢ့ၤကညီတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ.
☆ ဒ်သိးမိၢ်ဒီးဖိသဉ်တဖဉ် ကဒိးနၢ့်ဘဉ်တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့.တၢ်အိၵ်ဆူဉ်အိၵ်ချဒီး တၢ်ကဟုကယာ်.

တၢ်စံးဘျုးစံးဖြိုၵ်ဒီး တၢ်ကွဲမှာ်တၢ်ကွဲး

စံးဘျုးစံးဖြိုၵ်ဘဉ် ဒီပှၢ်ဝဲၢ်ပှၢၤကွဲးလံာ်ဖိဒီး ဒီပှၢ်ဝဲၢ်ပှၢဖးလံာ်ဖိကိုးဂၤဒဲး လၢအဆိဉ်ထွဲကညီပိဘ်မှဉ်ကရၢမဲးကစံ လၢတၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖး, တၢ်ဆ့ၢ်ထိဉ်တၢ်ကွဲးအကလုာ်ကလုာ်, တၢ်ဟ့ဉ်ဂံၢ်ဟ့ဉ်ဘါဒီး စုအတၢ်မၤစၢၤ ဒ်သိးမဲးကစံဖိအံၤ ကကဲထိဉ်အဂီၢ်နှာ်လီၤ. ဆူမဲာ်ညါတလါအဂီၢ် ပလိဉ်ဘဉ်လၢသုကဆ့ၢ်ထိဉ်ဘဉ်တၢ်ကွဲးအကလုာ်ကလုာ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ ပသးခ့တူၢ်လံာ်ပှၢၤကိုးဂၤဒဲးအတၢ်ကွဲးဒီး အတၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်လီၤ. တၢ်ကွဲးလၢအကြၢးဝဲဘဉ်ဝဲတၢ်ကထၢနှာ်အီၤဒီး အလီၢ်မ့အိၵ်လၢတၢ်ကဘျိဘဉ်အီၤဒီး တၢ်ကဘျိဘဉ်အီၤတနီၤ မ့ၢ်ပတၢ်သကွံၢ်ကညးဆိဘဉ်သုဝဲကိုးဂၤဒဲးနှဉ်လီၤ.

နိနိဆၢအတၢ်သကွံၢ်ကညး

နိနိဆၢအဲာ်ဒိးစံးဆၢဘဉ် ဒ့ဒ့မှဉ်, ဒ့ဒ့ခွါသ့ဉ်တဖဉ် အတၢ်သံကွၢ်ကိုးဂၤဒဲးလီၤ. ဘဉ်ဆုဉ် မ့ၢ်လၢတၢ်သံကွၢ်တဟဲတုၤဘဉ်အယိ တလါအံၤ နိနိဆၢအဂီၢ် တၢ်စံးဆၢတအိၵ်ဘဉ်. တၢ်သံကွၢ်လၢအဟဲတ့ၢ်လံတနီၤ မ့ၢ်လၢအဒီကထြၢ်လိာ်အသးဒီး အဂၤတမံၤ တၢ်သံကွၢ်တနီၤ မ့ၢ်လၢတကြၢးတဘဉ်အယိ နိနိဆၢတစံးဆၢအီၤဘဉ်.

လၢတၢ်ဆဲးကျိ
ကညီပိဘ်မှဉ်ကရၢမဲးကစံအဂီၢ်

(လီၢ်ခၢဉ်သးဝဲၤခၢး)

P.O.Box 19
Mae Sariang
Mae Hong Son Province
58110
Thailand
Tel: (66) 053-681-084
Fax: (66) 053-621-410
E-mail : kwocentral@gmail.com
: kwomagazine@gmail.com

(လီၢ်ခၢဉ်သးဝဲၤလီၢ်အခ့(၁))

P.O. Box 60
Mae Sot
Tak Province
63110
Thailand
Tel/Fax: (66)055-563-797
Mobile Phone : 0852687542
Email : kwomaesot@gmail.com

www.karenwomen.org

သရၢ်မှဉ်ပသံလၢကဒ့ဉ်ဖးဖျါထိဉ်ဟဉ်ခ်ိဉ်ဒီဘ့ဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်မ့ၢ်နံၤကဲထိဉ်အဝ့ၢ်,
တၢ်မၤလၢကပီၤယှာ်ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်လၢကပီၤဆူကညီဒီကလုာ်စၢဖြိုဉ်ကရၢနဲ့ဉ်ရ၊ဉ်ခ်ိဉ်ကျၢၢ်

ကညီပိဘ်မှဉ်ကရၢဝဲၤခၢးဟ့ၤမၤတၢ်ဖိတဖဉ်တၢ်ဉဖိဉ်တဲသကိုးဘဉ်ဃး
တၢ်ကဆ့ၢကၢ့ၤကဒါကၢ့ၤဟ့ၤဘဉ်ကဒီဘဉ်ခဲ

အဲးဒ်းထၢဉ်အတၢ်ကွဲး

တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အစံၢ်ဃါ

တၢ်အိုဉ်တၢ်အီလၢတၢ်စံၢ်ဃါအိၤတမံၤလၢ်လၢ်နၢ် တအိုဉ်ထဲတမံၤဒီၤလၢၤဘဉ်. ဘဉ်တၢ်စံၢ်ဃါအိၤအကလုာ်ကလုာ် ဒ်သိးကမၤဝံဉ်မၤဆၢထိဉ်တၢ်ဒီး ပှၢအိုဉ်ကဘဲအဂီၢ်နၢ်လီၤ.ပမ့ၢ်ကွၢ်အဒိ,ညၢ်ဘိဉ်ဆံဉ်နၢ် တၢ်စံၢ်ဃါညၢ်,မ့ၢဒီးအံၤသ့ာ်လီၤ.တုၤတၢ်ဟ်အိၤသၢၤသီလ့ၢ်သိဝံၤ,နမ့ၢ်ကူးပြဲအိၤဒီး စံၢ်ဃါက့ၢၤအိၤဒီးပသဲဂီၤ,ပသဲဝါ,မ်ၢ်ဂ်ာသံသီ,ဒၢနၢ်ဃုာ်သိဝံၤ နမ့ၢ်စံၢ်ဃါဃုာ်အိၤခဲလၢာ် မ့ၢ်ဖိးလိာ်အသးဝံၤနၢ် ပှၢအိုဉ်အိၤဝံဉ်ဘဲဝဲနၢ်လီၤ.

မ့မ့ၢ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်တမံၤအံၤ, တမ့ၢ်တၢ်အိုဉ်ဘဉ်. မ့ၢ်တၢ်ပလၢၢ်ဘဉ်အိၤတခါ လၢအကဟ့ဉ်ပှၢတၢ်သးမ် လၢအပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဆိုဉ်တံၢ်မၤနၢၤ, တၢ်မၤအၢမၤသီ, တၢ်မၤကိၢ်မၤဂီၤဒီး တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးသ့ာ်တဖ့ာ် ဒီးကန့ၢ်ဘဉ်က့ၢတၢ်အိုဉ်ဃုာ်ဆိးပၢၤ, အိုဉ်ကူးအီပ့ဲၤ အိုဉ်ဒီးတၢ်တုၤသိးထဲသိး, အိုဉ်ဒီးတၢ်သဘျ, တၢ်သ့ူဉ်ခုသးခ့, ပ့ဲၤဒီးတၢ်သးမ်လၢတၢ်အိုဉ်မူအပူၤနၢ်လီၤ. ဆၢကတိၢ်ခဲအံၤ ထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤ တၢ်ဆိတလဲမၤအသးသ့ာ်တဖ့ာ်အံၤ တဒုးတုၤဒံးပှၢဆူတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အမ့ၢ်အတိဘဉ်. အမဲာ်ညါ လီၤဟ်မၤအသး ဒ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အယီၤအဘျာ်အစံၢ်ဃါနၢ်လီၤ.ထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်သ့ာ်တဖ့ာ် ဘဉ်ကိၢ်ဘဉ်ဂိၤ,ဘဉ်ပျံၤဘဉ်ဖုးဒီး ဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဘ့ီ ဒဉ်တၢ် ဒ်လၢညါအသိးလီၤ. တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ မ့တအိုဉ်လၢၤလၢ ထံကိၢ်ဒီတဘ့ဉ်အပူၤ ဘဉ်ဆဉ် တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးလၢ ထံကိၢ်ဒီတဘ့ဉ်တအိုဉ်ဒ်းဘဉ်. ကိၢ်ပယီၤပဒ်ဉ်အသုးတဖ့ာ်, အိုဉ်လၢ ထံဖိကိၢ်ဖိအသိးအကျါ လၢ ဒူသဝီပူၤ, လၢ ထံဖိကိၢ်ဖိအတၢ်ဖံးအိုဉ်မၤအိုဉ်တၢ်အလိၢ်, ဖဲကိၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထိုဉ် ကညီကိၢ်စဲာ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ,ဆု၊အါထိုဉ်အသုးဖိတဖ့ာ်,ဆု၊အါထိုဉ်အတၢ်အိုဉ်တဖ့ာ် ဒီးဆု၊ထိုဉ်သုးပီးလီသ့ဉ်တဖ့ာ် အိုဉ်ဒ်းဒ့ဉ်ဒ်လၢညါအသိးနၢ်လီၤ. လၢတၢ်ကဘျါရ်ဒ့ၢ်ထံရ်ူကိၢ်သဲးအတၢ်ဂ့ၢ်ကီလၢ ထံဖိကိၢ်ဖိ, ကလ့ာ်ဒ့ဉ်အတၢ်မိဉ်နၢ်,သးလီအတၢ်ဂဲၤလိာ်တ့ၢ်အံၤ တၢ်တစ်းကတိၤအိၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒ်းဘဉ်. အမဲာ်ညါ တၢ်လုာ်ဘၢ၊ကွံာ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အမ့ၢ်အတိအံၤ ဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်အဒိဉ်ဒီးအဆံး ဒီးကျိုဉ်စ့လၢကဖၢလီၤအသးအါအါဂိၢ်ဂိၢ် အိုဉ်ဃုာ်ဒီးပှၢဒိဉ်ကျိုဉ်ဒိဉ်စ့တစ့ၢ်ဖိ အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖ့ာ်အယိဒီး ထံကိၢ်ဒီဘ့ဉ်အဂိၢ် တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အမ့ၢ်အတိအံၤ တအိုဉ်ဖျါထိုဉ်ဒ်းဘဉ်ဒီး ကလဲၤတုၤဆူတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အစံၢ်ဃါနၢ်လီၤ.

ဆၢကတိၢ်ခဲအံၤ ကညီဒီကလုာ်စၢဖ့ဉ်ကရၢ အတၢ်ဃုက့ၢတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အမ့ၢ်အတိအဂိၢ် မ့ၢ်တၢ်ဂဲၤလိာ်လၢအဆူဉ်မးအကတိၢ်နၢ်လီၤ. ကညီဂ်ၢ်ခိုဉ်ထံးကရၢတဖ့ာ်,ကညီသဘျကရၢတဖ့ာ် ဟ့ဉ်လီၤတၢ်ဆၢကတိၢ် ဒီးနၢ်လီၤဂဲၤလိာ်သကိးဆူဉ်ဆူဉ်ကလဲာ်နၢ်လီၤ. ကညီပိာ်မှာ်ကရၢတကပၤ လၢတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အမ့ၢ်အတိအဂိၢ်, အိုဉ်ဒီးတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အကမံးတံာ်စ့ၢ်ကိး လၢအမ့ၢ်တၢ်မၤရဲဉ်ကျဲၤအသိတခါနၢ်လီၤ.

ဘဉ်ဆဉ် ပမ့ၢ်ကွၢ်ထံက့ၢသပ့ၢ်ကတၢ်နၢ် တၢ်ဆၢကတိၢ်ဘဉ်တၢ်စးထိုဉ်အိၤ ဖဲလါယနူးအါရံဉ် ၁၂သီ,၂၀၁၂နံ့ာ် ဒီးခဲအံၤ လါအီကၢးစ်အိုဉ်ဒ်းဒ့ဉ်ထဲ(၇)လါအပူၤဒ်းလီၤ. တၢ်လဲၤအဆၢကတိၢ် တၢ်လၢအဖိးသဲစးအိုဉ်ဝဲဒ့ဉ်ခံဘျိ တၢတဘျိ, ဖဲလါယနူးအါရံဉ် ၁၂သီ,၂၀၁၂နံ့ာ်,လါအ့ဖ့ဉ်(၄)သီ, ခံဘျိအဖိခ့ဉ်,ကိၢ်ပယီၤသုးပဒ်ဉ် ဒီးနၢ်တၢ်လၢပအိုဉ်မနုၤလဲာ်.ပဝဲပဒီးနၢ်တၢ်မနုၤတဖ့ာ်လဲာ်. ကိၢ်ပယီၤသုးပဒ်ဉ်အတၢ်ဒီးနၢ်တၢ်လၢ ပတၢ်လဲၤကတိၤတၢ်ခံဘျိအယိအံၤ အါနၢ်,ဒ်းပဝဲဒ့ဉ်အစးတဖ့ာ်အစး လၢပဝဲတခ် မ့ၢ်ပတဒီးနၢ်,ဒ်းတၢ်နီတမံၤဒ်းတခ်ဧ. တၢ်လၢပထံဉ်ဘဉ်ဖျိ ဖျိဖျါဖျါတခ် ပသုးဖိသံဉ်ဖိတဖ့ာ် တဒုးဘဉ်တၢ်ဒ်ဉ်ဒ်မှၢ်မှၢ်လၢၤဘဉ်.တၢ်မၢ ဆူဉ်လီၤစ့ၢၤကွံာ် တၢ်လဲၤထိုဉ်က့ၢလီၤညီထိုဉ် တၢ်လဲၤသ့ူဉ်ထိုဉ်တၢ်ဆဲးကျိုးအဝဲၤဒၢ လၢပ့ၢစ့ၢၤ ဒီးနၢ်,ပတြိုဉ်ထံဖိကိၢ်ဖိအလဲာ်မၤနီဉ်မၤဃါ(ယာယီမ့တ်ပုံတင်)အဝဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢပထံဉ်ဘဉ်အိၤတဖ့ာ် လၢအအိုဉ်ဖျါနၢ်လီၤ. တၢ်လၢပတထံဉ် ပတသ့ဉ်ညါ ကအိုဉ်ဒ်းမနုၤတဖ့ာ်လဲာ်. ပမ့ၢ်ကွၢ်က့ၢလၢကိၢ်ပယီၤသုးပဒ်ဉ်အတၢ်ဒီးနၢ် စးထိုဉ်လၢ လါယနူးအါရံဉ်, ၁၂သီ,၂၀၁၂နံ့ာ် တုၤလါအီကၢးစ် တၢ်စံးကတိၤဒ်ဉ်အိၤ,တၢ်တူ၊်လိာ်အိၤ,တၢ်ထုးကွံာ်မှၢ်ကျိုဝဲၤကွာ် အတၢ်ကးတံၢ်တဖ့ာ်, တၢ်ဟဲထံဉ်လိာ်အိုဉ်သကိးအိၤ, တၢ်ဟဲဘျၢ်လီၤစ့, တၢ်ဟ့ဉ်လီၤအိၤကျိုဉ်စ့တဖ့ာ်, ဟ်ဉ်ခ်ိဉ်ဒီဘ့ဉ်စ့တၢ်အတၢ်မၤစၢၤ တၢ်ဒုးဟးထိုဉ်ဘဉ်ဆူ ထံဂ့ၤကိၢ်ဂၤသ့ဉ်တဖ့ာ်နၢ်လီၤ. အဝဲအံၤ ပဝဲကညီဒီကလုာ်အတၢ်ဒီးနၢ် ဒီးကိၢ်ပယီၤသုးပဒ်ဉ်အတၢ်ဒီးနၢ်လီၤဆီထဲလဲာ်. မ့ၢ်ပကွၢ်ထံဆိကမ်ဉ်အိၤကစီဒီဧ. ကျိုဉ်စ့လၢ အဟဲနၢ်လီၤလၢတၢ်မၤစၢၤအဂိၢ် အါအါဂိၢ်ဂိၢ်အံၤ လၢပဝဲကညီဖအဂိၢ် မ့ၢ်အပဉ်ဃုာ်တဘ့ဉ်ဘ့ဉ်ကစီဒီဧ. လၢအနံ့ာ်(၆၀)ဘျဉ်အတိၢ်ပူၤ ပဒုးတ့ၢ်တၢ်လၢပတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ် ဒီးထံဖိကိၢ်ဖိ ကမျၢ်ခ်ိဉ်နၢ် လၢအဟ့ဉ်လီၤတ့ၢ်အသးသမူ, အသ့ဉ်, နိ^ခ်ိက့ၢ်ဂိၤတက့တခ် အလ့ၢ်အပ့ၤ, ပတၢ်ဒီးနၢ်,ဖဲစ့ၢၤလါအံၤအပူၤ ဒီးကိၢ်ပယီၤသုးပဒ်ဉ်အတၢ်ဒီးနၢ် ပထိုဉ်သတြိုးကွၢ်က့ၢဒီး ဖျါဆုံးဆုံးလံနၢ်လီၤ. မၤထူရၤအိုဉ်ဆိပာ်စၢၤလၢ တၢ်သဘျအမဲာ်ညါလံ. မၤထူရၤအိုဉ်ဆိပာ်စၢၤလၢ တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အမဲာ်ညါလံ. ပတၢ်ဒီးနၢ်,ဘဉ်ဖဲစ့ၢၤလါအတိၢ်ပူၤအံၤ ဒီးတစ်ၢ်တလိၢ်အကျါ ကမ့ၢ်စ့ၢ်ကိး ပသုးဖိသံဉ်ဖိတဖ့ာ် ကအိုဉ်ဘ့ုံးဘဉ်တစ်ၢ်, ကသါကဖ့ိုဘဉ်တစ်ၢ်ဖိနၢ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် ပတၢ်ဒီးနၢ်,ဘဉ်တဖ့ာ် မ့ၢ်ဒဉ်တၢ်အယီၤအဘျာ် ဒီးတမ့ၢ်တၢ်အနိ^နိ^အမ့ၢ်အတိဘဉ်နၢ် ပဝဲဒ့ဉ်ကညီဖိခဲလၢာ် မှဉ်မှဉ်ခ့ါခ့ါ ပသုးပသံဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ပပဒ်ဉ်ပဟ့ၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ ကဘဉ်သ့ဉ်ညါလီၤတံၢ်လီၤဆဲးနၢ်လီၤ.

တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အစံၢ်ဃါအံၤ တဒုးတုၤပှၢဆူပတၢ်မၤနၢၤအဖိတၢ်ဉ်ဘဉ်.တၢ်ဒုးလၢအနံ့ာ်(၆၀)ဘျဉ်အံၤ ကိၢ်ပယီၤသုးပဒ်ဉ် တဒီးနၢ်တၢ်နီတမံၤဘဉ်.ပဝဲစ့ၢ်ကိး ပတဒီးနၢ်တၢ်စ့ၢ်ကိးဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ် လၢတၢ်ကတိၤတၢ်ဖိစ့ၢၤလါအတိၢ်ပူၤ ဒီးပကဘဉ်ဟ့ဉ်လီၤတၢ်အါအါဂိၢ်ဂိၢ်ဒု တဘဉ်စ့ၢ်ကိးဘဉ်နၢ်လီၤ.

ပလိဉ်ဘဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အမ့ၢ်အတိ တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အဂၢ်အကျၢၤ ဒီး တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်တစ်ၢ်သး လၢအပူၤဖျဲးဒီး တၢ်အၢတၢ်သီခဲလၢာ်ဒီးပဝဲဒ့ဉ်ထံဖိကိၢ်ဖိ ကအိုဉ်မှာ်ဆိးပၢၤဘဉ်က့ၢ အိုဉ်ဒီးတၢ်အိုဉ်ကူးအီပ့ဲၤ သ့ူဉ်ဖ့ဉ်သးညီဘဉ်က့ၢနၢ်လီၤ.

တြိုဆၢ ဒီသဒၢသကိးတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အစံၢ်ဃါ ဒီးဂဲၤလိာ်သကိးဆူတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အမ့ၢ်အတိ အလၢအပ့ၢ် အဂၢ်အကျၢၤအံၤနၢ်တက့ၢ်မီၤ.

အဲးဒ်းထၢဉ်ခ်ိဉ်ကျၢ်
ကညီပိာ်မှာ်ကရၢ

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီတဖၣ်

✪ **အဲးဒ်းထၢၣ်အတၢ်ကွဲး**
✍–တၢ်မှာ်တၢ်ခုၣ်အစ်ၢ်ဃါ (အဲးဒ်းထၢၣ်ခိၣ်ကျၢ်) – ၁

✪ **လီၢ်ခၢၣ်သးကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢခိၣ်အတၢ်ကတိၤ – ၃**

✪ **လံၣ်ဟ့ၣ်ယုၢ်**
✍–လီၢ်ခၢၣ်သးကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ အလံၣ်ဟ့ၣ်ယုၢ်ဆူမၤထူရၤမှၢ်နံၤပှဲၤထိၣ် (၆၂) ဝိတဝိ.(၂၀၁၂)နံၣ်.လါအီကူး(၁၂)သီ – ၄

✪ **လံၣ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤ**
✍–"ယမ့မ့ၢ်ပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲတဂၤ ဘၣ်ဆၣ် ကနၣ်ဘၣ်ယကလုၢ်တက့ၢ်" – ၅

✪ **ထါသနၢၣ်**
✍–ယတၢ်လဲၤခီဖျိအတၢ်ဘၣ်ထွဲ – ၆
✍–ပိတ်မှုၣ်ဖိအတၢ်တ့ၢ်ဘၣ် (ဒ့မှုၣ်ဖိ Milky Mouse) – ၇
✍–ဆၢထံၣ်က့ၤယကီၢ်ဃံလၤ (သိၣ်ဒူ–ဝတၢ) – ၇
✍–မၤထူရၤ လၢသးပ့ၤနိၣ်တသ့ (စီးတုၤလၢ်မူ) – ၈

✪ **လီၢ်ခၢၣ်သးကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်**
✍–လီၢ်ခၢၣ်သးကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ လဲၤလီမၤတၢ်ဃုထၢ ဒီးတၢ်ကရၢကရိဆူ တီအူကီၢ်ရ့ၣ် (ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ) – ၉
✍–ကူၣ်သ့လီၤဆီပှၤမၤတၢ်ဖိလဲၤလီဟ့ၣ်ကို့သရၣ်တၢ်သိၣ်လိဆူဒဲကဝိၤ(၇) ဘ့ၣ် (ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ–ကူၣ်သ့လီၤဆီတၢ်တိၣ်ကျဲၤမူဒါခိၣ်–၂) – ၁၁
✍–တၢ်မၤလၢကပီၤဟိၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်ဘၣ်ကီဘၣ်ခဲအမှၢ်နံၤ(ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ)– ၁၂

✪ **တၢ်ကစီၣ်သနၢၣ်**
✍–ဒီၢ်အိၣ်ဆါစ့ၣ်ကၣ်ၣ်အတၢ်လဲၤဆူထံဂုၤကိၢ်ဂၤ (ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ) – ၁၃
✍–တၢ်တဲသကိးလၢပိတ်မှုၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကပၣ်ဃုၣ်အါထိၣ်လၢထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးပူၤ (စဖါရ့ၣ် ကညီတၢ်ကစီၣ်သနၣ့) – ၁၄
✍–ခိၣ်ခါအဆိကတၢ်တခါလၢတၢ်တၢၣ်ပိၣ်သကိးလၢပှၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲအဂီၢ် (ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ) – ၁၈
✍–ကညီဖိဒီးပှၤ(**Catalan**)ဖိမ့ၢ်ပှၤတဖၣ်လၢ ဒုးတၢ်လၢတၢ်သဘျုအဂီၢ် (မှၣ်တြီၤဖိလ့လ့ၣ်) – ၂၀
✍–ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢဟ့ၣ်မၤလၢကပီၤ ကညီဒီကလုၣ်စ၊ဖ့ၣ်ကရၢ နၣ်ရ့ၣ်ခိၣ် ကျၢ်လၢတၢ်မှၣ်တၢ်ခုၣ်တၢ်လၢကပီၤ (မှၣ်တြီၤဖိလ့လ့ၣ် – ပိတ်မှုၣ်ကရၢ) – ၂၁

✪ **ဖိဒ်ဖိသၣ်သနၢၣ်**
✍–အူၤရၤရ့ၣ်မါတၢရိၤ (မှၣ်တြီၤဖိလ့လ့ၣ်) – ၂၅

✪ **တၢ်တဲသနၢၣ်**
✍–ပှၤဂၤအဂီၢ်.မိ၁်.မ့ၢ်ဖိလၢအနၢမူတဖိ: ဘၣ်ဆၣ် ယဂီၢ်.မိ၁်.မ့ၢ်ဝ ဖိလၢအလီၤ ဆူတဖိ: – ၂၈
✍–အိၣ်ထိတ့ၢ်ဃာ်လၢသးကိပူၤ (ဆူးဝ့ၤ) – ၂၉
✍–ကၢ်အလီၢ်ဆူတၢ်လီၢ်ထိၣ်ထိ (မှၣ်တြီၤဖိလ့လ့ၣ်) – ၃၀
✍–တၢ်ပိ၁်ယၢ်စ၊ခံလၢပါပါဂီၢ် (နီၢ်အဲၣ်ဒီၣ်ဝါ) – ၃၂
✍–နိနိဖ ဒီး စ့စ့ဖ (တကယၤ) – ၃၃

✪ **ပိတ်မှုၣ်ပိတ်မၤသနၢၣ်**
✍–မၣ်လၢဝံၤကိၢ်ခိၣ်အ၀့ၢ် (ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ) – ၃၄
✍–ကီၢ်အဖြ့ကၤမှၣ်တဖၣ် လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤအသးနီၢ်နီၢ် တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ကွဲးအသးထဲလၢ စးခိအဖိခိၣ်ဘၣ်. (ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ) – ၃၅

✪ **တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ခ့ၣ်သနၢၣ်**
✍–ကသံၣ်ဖိၣ်အ၀့ၤ အိၣ်လၢတၢ်ကီအပူၤ ဟိၣ်ခိၣ်ဟူး (မိဒ်ဒ် –ဆီထံး) – ၃၇
✍–တၤဒိၣ်အအ့ၣ်
✍–ထူအထံ
✍–တၢ်သးအံးကသံၣ်ဖိၣ်
✍–တၢ်ထိၣ်ထါ(ပဲသီတာ၊ရေကျောက်)chicken pox
✍–တၢ်ဟၢ၊ဖၢ၊ကျၢၤ (constipation)
✍–ဖိဆံးတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်လၢမိ၁်တဖၣ်ကြားကတီၤဆိ(ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ)– ၃၈

✪ **တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးသနၢၣ်**
✍–တၢ်သ့ၣ်တကွဲသ့ၣ်(PAPAYA)ကိကွ့ၣ်သၣ် (သရၣ်ဆၣ်ရံၣ်ထူ)မ့ၢ်ယ့ၢ် – ၄၀

✪ **တၢ်ကွဲးထီရီၤသနၢၣ်**
✍–ပကသ့ၣ်ထိၣ်ခါဆူညါဟံၣ်ဃီတၢ်မှၣ်တၢ်ခုၣ်ခ်လဲၣ် (စီးဃ့ၣ်နၢသံ) – ၄၁
✍–ထံၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဘၣ်ယဲယပှၤကလုၣ်တဖၣ် အတၢ်လိၣ်ဘၣ် –နီၢ်နီၢ်ဖ (ကစီဒီ) – ၄၂
✍–တၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဆူၣ်နီၢ်နီၢ် (ဟဲလၢၣ် – အီးစ၀ြ့လ်ယၣ်) – ၄၃
✍–ကညီပှၤဒ့ပှၤဃိၤမ့ၢ်နံၤလၢပသးပ့ၤနိၣ်တသ့ (နီၢ်ကနဲ) – ၄၄
✍–ခိၣ်ဖးအဂ့ၤကတၢ်တမံၤလၢပဝဲပှၤကညီဖိ ပတၢ်အိၣ်မ့ဒီးပတၢ်မံမိၢ်.တၢ် ပညိၣ်ကလၢပှဲၤထိၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်ပပှၤဒ့ပှၤဃိၤတဖၣ်နၣ့လီၤ. (မၢ်ရ၊်ဒါ၀့ၤဖိ)–၄၅
✍–မိ၁်ပၢ်လၢဖိသၣ်အဂီၢ် (ချၣ်လ့ၢ်ထူၣ်နီနီဖိ) – ၄၇

✪ **တၢ်ဂီၤသနၢၣ်** (ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ) – ၄၉

✪ **နံၤကမ့ၢ်သနၢၣ်** – ၅၃
✍–BF စံးတၢ်နၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ် (ကစီဒီ)
✍–ဟံၤသြ,ရ့ၤသြ,ဝံၤသြ (မှၣ်တြီၤဖိလ့လ့ၣ်)
✍–ဟိကွၤလၢဟ
✍–နၤမိၤ
✍–အမ်စီရံ.သြ
✍–ပှၤလၢအတၢ်ကူၣ်ဂ့ၤ
✍–နထံၣ်ပှၤဒ်လဲၣ်
✍–ဖ့ၣ်ဒ့ၣ်ဖလဲၣ်တဂၤလဲၣ်
✍–တၢ်သံကွၢ်ဒီးတၢ်စံးဆၢ
✍–တဲဘၣ်ပှၤနီတဂၤတဂ့ၤဒီ

✪ **သးစ်သနၢၣ်**
✍–တၢ်အဲၣ်နီၢ်နီၢ် ဒီးသးသမူအတၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ် (စီၤကညီခ့ါ – တစ်တလီၢ်ကီၢ်သၢဘ့ၣ်တဘ့ၣ်) – ၅၅
✍–တၢ်အဲၣ်အနီၢ်အသံး ဟဲကဲထိၣ်လၢထံကျိ"မုစၢပဲ"ကၢ်နံၤ (ဘ့ၣ်ပစီၤ) – ၅၇
✍–တၢ်ဘျုးဒိၣ်မး.သ့ၢလ့ၤဖိ (သးခိၣ်မ့လ့ၤသီ) – ၅၈
✍–စီၤကွဲၤကလုၢ်ထူ ပှၤလၢဒီးနၣ့်ဟိၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်ဘံၣ်ဘ့ခိၣ်ဖးတၢ (ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ) – ၅၉
✍–စီၤဆၣ်လီၤလး ပှၤလၢအဒီးနၣ့်ဘၣ်ခိၣ်ဖးလၢထိၣ်ကံၣ်ဖိတၢ်သးဝံၣ်ပြ (ကညီပိတ်မှုၣ်ကရၢ) – ၆၀

✪ **တၢ်လဲၤခီဖျိသနၢၣ်**
✍–ပှၤအဲၣ်ယၤဒိၣ် မ့ၢ်.ယမိပါ (မှၣ်သယုၢ်လူၤသီဖိဖိ) – ၆၂

✪ **ထုတ်ပြန်ကြေငြာချက်**
✍– "ကျွန်ုပ်သည် ဒုက္ခသည်တစ်ဦးဖြစ်သော်လည်း ကျွန်ုပ်၏အသံကိုနားထောင်ပါ" – ၆၃

✪ **ကဗျာ**
✍– နေ့သစ်ကိုအလှဆင်ပါ။ (ခိုင်စံရွှေမြင့်) – ၆၄
✍– လမ်း (စောတူးလဲမူး) – ၆၄

✪ **သတင်းဆောင်းပါး**
✍–ငြိမ်းချမ်းရေးအတုအယောင်ကိုမလိုလား (ပန်းသီဟ) – ၆၅

လီ၎်ခၢဉ်သးကညီဖိုးမျှင်ကရုၢခိုဉ်ဒခတၢ်ကတိၤ

ပှၢ်တဂၤဒီးတဂၤအတၢ်အိုဉ်မှ မ့ၢ်တဒ်သိးလိာ်သးသနာ်က့ အတၢ်ပညိုဉ်ကွၢ်စိမ့ၢ်ဝဲ တၢ်တမံၤဃီနၣ်လီၤ. ပတၢ်ပညိုဉ်ကွၢ်စိ လၢအလီၤဟ်လိာ်သးနၣ် မ့ၢ်ဝဲ တၢ်သဘျီဒီး တၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ်အကျဲနၣ်လီၤ.

တၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ် လၢပလိာ်ဘာ်အီၤအံၤ, ကျဲအိုးထိုဉ်သးလၢပဂီ၊ ဒီးပခိုဉ်ပန်၊ နၣ်လီၤ ဒီးဂုာ်ကျဲးစၢးဝဲ ဒ်သိးပတၢ်မှ၊်လ၊်ကလၢပ့ၢ်အဂီ၊်နၣ်လီၤ. ပကပိာ်ထိုဉ်လိာ်ပခံ လၢတၢ်သးတဖျၢ်ဃီဒီး ဆိုဉ်ထွဲသကိုးတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢ တၢ်မၤနၢၤအဂီ၊်တက့ၢ်.

ပိာ်မှဉ်လၢအသနၢ်ဒဉ်ဝဲ ပကဃုသ့ဉ်ညါအါထိုဉ်တၢ်အိုဉ်သး လၢမ့ၢ်မဆါတနံၤ အံၤတက့ၢ်. တၢ်ကီတၢ်ခဲ မ့ၢ်အိုဉ်ထဲလဲာ်ထဲလဲာ် သနာ်က့ လၢတၢ်မၤနၢၤအဂီ၊် ပကဂုာ်ကျဲးစၢး စိုဉ်ထိုဉ်သကိုးပမဲာ် ပ့ၢ်ဒီးတၢ်ဃူတၢ်ဖိုးတက့ၢ်.

မ့ၢ်နံၤတဖၣ် ဘူးထိုဉ်လၢ ပကတုၤဆူတၢ်မၤနၢၤဖိတၢဉ်လံ, ဖိုဉ်လိာ်ပစုကျၢၤကျၢၤ ဒီးဂဲၤလိာ်သကိုးဃူဃူတက့ၢ်. ဃုသ့ဉ်ညါအါထိုဉ်တၢ်အိုဉ်သး လၢဆၢကတီ၊်ခါခဲအံၤတက့ၢ်. ပပ့ၢ်ကလုာ်ဘာ်ကီဘာ်ခဲ မ့ၢ်စ့ၢ်ကိုး ပဝဲခဲလၢဉ်ပတၢ်ကီတၢ်ခဲနၣ်လီၤ.

နၤလၢနလီ၊ ယၤလၢယလီ၊ ဂုာ်ကျဲးစၢးသကိုးဆူပတၢ်မၤနၢၤဖိတၢဉ်တက့ၢ်.

နီ၊်လဉ်ဖိ
ကရၢခိုဉ်
ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢ
လီ၎်ခၢဉ်သး

လီၢ်ဓၢၣ်သးကညီပိာ်မၤ်ကရၢအလံာ်ဟ့ၣ်ယၢ်ဆူမၤထူရၢမ့ၢ်နံၤပဲၤ်ထိၣ်(၆၂)ဝီတဝီ (၂၀၁၂)နံၣ်လါအီကူး(၁၂)သီ

ပခၣ်ပန်၊သိၣ်ဒူဒီးထံဖိကီၢ်ဖိခဲလာ်သ့ၣ်သုဏၢတနံၤအံၤမ့ၢ်ဝဲမ့ၢ်နံၤတနံၤလၢပကီၢ်ခၣ်စီ၊ဘးအူကၣ်လ့ၢ်ထိၣ်ကွၣ်အသးသမူလၢကညီဒီကလာ်အဂီၢ်နၣ်လီ၊.တကးဒံးဘၣ်ပဟ်ပနီၣ်စ့ၢ်ကီးမ့ၢ်နံၤတနံၤလၢပခၣ်ပန်ၢ်ဒီးသိၣ်ဒူတဖၣ်လၢအအဲၣ်အပှၤကလာ်ဒီးဟ့ၣ်လီ၊သးလၢအပှၤကလာ်အဂီၢ်လ့ၢ်ထိၣ်ကွၣ်အသးသမူအယိဖဲလါအီကူး(၁၂)သီအနံၤအံၤပဟ်ပနီၣ်အီၢ်ဒ်အမ့ၢ်မၤထူရၢမ့ၢ်နံၤလၢကညီဒီကလာ်အဂီၢ်နၣ်လီ၊.

လၢကညီမၤထူရၢမ့ၢ်နံၤတနံၤအံၤယသးအိၣ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထိၣ်စ့ၢ်ကီးသုလၢမၤထူရၢမ့ၢ်နံၤအံၤမ့ၢ်မ့ၢ်နံၤတနံၤလၢအကါဒိၣ်ဒီးပကြၢးဟ်ဒိၣ်ဟ်ကဲအီၤအမ့ၢ်တနံၤနၣ်လီ၊.ဘၣ်မနၤအယိလဲၣ်မၤထူရၢသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်လ့ၢ်ထိၣ်အသးသမူအံၤအဘျုးအဖိၣ်မ့ၢ်ဝဲဒ်သိးအပှၤကလာ်ကထူၣ်ဖျုးထိၣ်ကွၣ်လၢတၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤနၢ်အယိအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘိုလၢကလ့ၢ်ထိၣ်ကွၣ်အသးသမူအဂီၢ်ဘၣ်.သ့ၣ်ထံလၢအဒါလီ၊ဝဲလၢကျဲအံၤနၣ်နာ်စ့ၢ်ကီးဝဲလၢပဝဲဒၣ်လၢအိၣ်တ့ၢ်ဒံးတဖၣ်ပကပိာ်ကျဲအံၤဒီးမၤလၢပဲၤ်ကၣ့ၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်မ့ၢ်လၢ်နၣ်လီ၊.

ကညီဖိခဲလာ်သ့ၣ်သုဏၢကညီတၢ်ပၢ်၊ဆၢအံၤတမ့ၢ်ကညီဖိတဖၣ်အဲၣ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤဒီးဒုးအိၣ်ထိၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်တၢ်ကိၢ်တၢ်ဂိၤဒီးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဘၣ်,စုကဝဲၤတၢ်ပၢ်၊ဆၢအံၤမ့ၢ်ဝဲဒ်သိးကညီဖိတဖၣ်ကထူၣ်ဖျုးထိၣ်ကွၣ်လၢတၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤနၢ်အဂီၢ်နၣ်လီ၊.လၢအပူၤကွၣ်ပဆိမိၣ်ကဒါကှၤ်ပဘၣ်သ၀ၢ်တၢ်နးတၢ်ဖြိၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲတဖၣ်တုၤဒၣ်လဲၣ်ပဘၣ်ယ့ၢ်မ့ဲဟးဖျိုးလၢပှၤထံပှၤကီၢ်ပူၤနၣ်လီ၊.မ့ၢ်တၢ်လၢအလီ၊သးဘၣ်ဒီဒိၣ်မးနၣ်လီ၊.

ဆၢကတိၢ်ခဲအံၤပခၣ်ပန်ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဂ့ၣ်ကျဲစားဝဲဆူၣ်ဆူၣ်ဒ်သိးပကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကၤ့ၤတၢ်မ့ၣ်တၢ်ခၣ်ဒီးပကတုၤဘၣ်ကၤ့ၤလၢပနီၢ်ကစၢ်ပထံပကီၢ်နၣ်လီ၊.သးဆံးလၢ်တဂ့ၤတၢ်မၤလၢပခၣ်ပန်ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မၤဝဲအံၤပကဆိၣ်ထွဲသကိးဃူယူဖိးဖိးတက့ၢ်.ဒ်ပှၤသးပှၢ်စံးဝဲသ့ၣ်တဘိတတဲာ်ထံပှၤတဂၤတဝံၤတၢ်မံၤအသိးပကဘၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးဆိၣ်ထွဲသကိးပခၣ်ပန်ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤဃူယူဖိးဖိးနၣ်လီ၊.ပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံတၢ်ဃူတၢ်ဖိးနၣ်မ့ၢ်တနံၤလၢပတပာ်သူၣ်ပာ်သးဒီးပတဆိကမိၣ်ဘၣ်အပူၤနၣ်ပကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကၤ့ၤပထံပကီၢ်သပှၢ်ကတၢ်လီ၊.

ဒီပှၢ်ဝဲၢ်ကီၢ်ပူၤကီၢ်ချၣ်ခဲလာ်သ့ၣ်၈ပကီၢ်ခၣ်စီ၊ဘးအူကၣ်လၢအမ့ၢ်မၤထူရၢအဆိကတၢ်အံၤကတိၤတ့ၢ်ဝဲကညီဖိအဘျၣ်အတၢ်ကဘၣ်အိၣ်ဝဲလၢကညီဖိအစုပူၤအသိးဂ့ၣ်ကျဲစားဝဲသပှၢ်ပှၢ်အဝဲဒီးခၣ်နၢ်သိၣ်ဒူအါဂၤဟ့ၣ်လီ၊တ့ၢ်ဝဲအသးသမူနၣ့ၣ်လီ၊.ကညီဖိအဘျၣ်အတၢ်အံၤကညီဖိကဟံးယာ်ကန့ၢ်အဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲကညီဖိခဲလာ်အမုအဒါနၣ့ၣ်လီ၊.ဂ့ၣ်ကျဲစားသကိးယူယူတုၤလၢတၢ်မၤနၢ်တုၤအိၣ်ပှၤတစုတက့ၢ်.

လီၢ်ခံကတၢ်မၤထူရၢမ့ၢ်နံၤတနံၤအံၤပကဆိကမိၣ်ထိၣ်သကိးက့ၤမၤထူရၢအလ့ၢ်အပ့ၢ်ဒီးဟံးထိၣ်ဖိၣ်ထိၣ်သကိးမူဒါလၢအိၣ်တ့ၢ်ဒံးတဖၣ်ဒီးမၤသကိးယူယူဖိးဖိးတက့ၢ်.ပတၢ်ယူတၢ်ဖိးမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်ဒီးပတၢ်မ့ၢ်လၢ်ကွၢ်စိကမ့ၢ်ဝဲတၢ်ကလီကလီလီ၊.လၢတၢ်နၣ့ၣ်အယိမ်ပဝဲကိးဂၤပကအိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံတၢ်တီတၢ်လိၤပကဖိၣ်လာ်ပစုလၢတၢ်သးတဖျၣ်ယီယူယူဖိးဖိးတုၤတၢ်သဘျုတၢ်မၤနၢ်တုၤအိၣ်ပှၤတစုတက့ၢ်.

ဆူပတၢ်မၤနၢ်ဖိတၢ်ၣ်

နီၢ်လၣ်ဖိ
ကရၢခၣ်
ကညီပိာ်မၤ်ကရၢ
လီၢ်ဓၢၣ်သး

Karen Women Organization
E-mail: kwocentral@gmail.com Website: www.karenwomen.org

မှ်နံၤ–၂၀သီ,လါယူၤ၂၀၁၂
ဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲမ့်နံၤ

“ ယမ့မ့်ပှၤ ဘဉ်ကီ ဘဉ် ခဲတဂၤဘဉ်ဆဉ်ကနဉ်ဘဉ်ယကလု၊်တက့၊်”

ကညီဖိ၏မုဉ်ကရ၊ ချူးန့၊်ကဒီးဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအမ့၊်နံၤ အသီတဘျီကဒီးလံန့ဉ်လီၤ. ကညီဖိ၏မုဉ်ကရ၊ ဟ်လီၤတၢ်ဂ့၊်ခိဉ်သ့ဉ်လ၊တၢ်ကမၤလၤကပီၤက့ၤဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲမ့၊်နံၤတဘျီအံၤအဂီ၊်မ့၊်ဝဲ“ ယမ့မ့်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဂၤဘဉ်ဆဉ်ကနဉ်ဘဉ်ယကလု၊်တက့၊်” နဉ်လီၤ.တၢ်ဂ့၊်ခိဉ်သ့ဉ်တခါအံၤပဝဲကညီဖိ၏မုဉ်ကရ၊ပှၤမၤလိတၢ်ဖိတဖဉ်ယုထ၊ထိဉ်အီ၊ဖဲပမၤဝဲတၢ်မၤလိဘဉ်ယးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒီးတၢ်ဆ၊က့ၤကဒါက့ၤတၢ်မၤလိဖဲတလါအံၤအပူၤန့ဉ်လီၤ.ကိးနံ၃ဒဲးဖဲလါယူၤ၂၀သီန့ဉ်တၢ်မၤသ့ဉ်နိ၃်ထိဉ်က့ၤဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ်လ၊ကသ့ဉ်နိ၃်က့ၤပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်အတၢ်ကီတၢ်ခဲတဖဉ်နဉ်လီၤ.တၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အံၤမ့၊်ဒ်သိးတၢ်ကဟ့ဉ်ဂ၊်ဟ့ဉ်ဘါဒ်သိးကက၊ယာ်မ့တမ့်မၤအါထိဉ်ပှၤဂ့၊်ဝီတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစ၊လ၊ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်အဂီ၊်ဒ်သိးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်ကအိ၃်မူဘဉ်တၢ်အိ၃်မူလ၊အအိ၃်ဒီးသူးသ့ဉ်လ၊ကပီၤအဂီ၊်နဉ်လီၤ.မ့၊်စ့၊်ကီးမု၊်နံၤတနံၤလ၊ပကဘဉ်ဟ့ဉ်ထိဉ်ပတၢ်စံးဘျူးစံးဖြိဉ်ဆုထံကီ၊်လ၊အတူ၊်လိ၃်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်ဒ်အမ့၊်ကီ၊်ကျ၃်တဲ၃်အသိးနဉ်လီၤ.ပဝဲလ၊အမ့၊်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဗိ၏မုဉ်ပအဲ၃်ဒီးဟ်ပနိ၃်မ့၊်တနံၤအံၤဒ်အမ့၊်မ့၊်နံၤတနံၤလ၊ကြၢးတၢ်မၤလၤကပီၤအီ၊မ့၊်လ၊ပဝဲဗိ၏မုဉ်သ့ဉ်တဖဉ်ပတဲန့၊်ခဲးတၢ်လ၊ပပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဝ၊တၢ်ဆိတလဲအဂီ၊်လ၊နံ၃်ဉ်တဖဉ်အနံ၃်ဉ်လံန့ဉ်လီၤ.ပသ့ဉ်ညါစ့၊်ကီးလ၊တၢ်လိ၃်အိ၃်ဝဲအါမးလ၊ပကဘဉ်ဆဲးမၤအီ၊နဉ်လီၤ.လီၤဆိဒဉ်တၢ်ခဲအံၤပဟ်သူ၃်ဟ်သးလ၊တၢ်ကတိၤအသီတဖျာ်လ၊အမ့၊်“ တၢ်ဆ၊က့ၤကဒါက့ၤပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ” လ၊အဘဉ်တၢ်သူအီၤဒီးဘဉ်သူ၃်ဘဉ်သးဝဲပယီၤသ့စ့ဉ်ပဒိ၃်ဒီးထံဂ့ၤကိ၊်ဂၤကရ၊်ကရ၊တဖဉ်တနီၤနဉ်လီၤ.ပအဲ၃်ဒီးမၤလီၤတၢ်လ၊ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအကလု၊်တဖဉ်ဘဉ်တၢ်ဒီကနဉ်အီၤစ့၊်ကီးနဉ်လီၤ.

ဖဲ၁၇သီ,၂၀၁၂,အိ၃်ဆါစူးကွံ၃်ဉ်အတၢ်လဲ၊ဆူကီ၊်နိ၃်ဝ့ကဲထိဉ်အသးဂ့ၤဂ့ၤဒီးကတိၤလီၤတၢ်ဘဉ်ယးအတၢ်တူ၊်လိ၃်တၢ်ဟ့ဉ်ကနၤတၢ်လ၊ကပီၤ လ၊အဘဉ်ဟ့ဉ်အီၤ ဖဲ ၁၉၉၁အနံ၃်နဉ်လီၤ. လ၊အတၢ်ကတိၤအပူၤ အဝဲရဲ၃ုးဝဲလ၊ ဖဲတယံ၃်ဒ်းဘဉ်, အဝဲလဲ၊ဟးအိ၃်သကိးဘဉ်ဝဲဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒဲကဝီၤလ၊အအိ၃်လ၊ကီ၊်ကျ၃်တဲ၃်ဒီးကီ၊်ပယီၤအကီ၊်ဆ၊လ၊အဘဉ်တၢ်ထုးကွံ၃်ကျိ၃်စ့တၢ်မၤစ၊ဒီးတၢ်အဝဲနဉ်အစ၊ဟဲထိဉ်လ၊တၢ်မၤစ့ၤလီၤက့ၤတၢ်အိ၃်တၢ်အိဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖဉ်နဉ်လီၤ.အိ၃်ဆါစူ၃်ကွံ၃်စံးဝဲလ၊. “ ယထံ၃်လိ၃်သးဒီးပှၤလ၊အဟ့ဉ်လီၤအသးဒီးမၤစ၊ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်လ၊အမၤတၢ်ဆူ၃်ကီးမ့၊်နံၤလ၊ပှၤတဖဉ်လ၊အဘဉ်တၢ်ဖိ၃်ယံးယာ်အတၢ်အိ၃်မူတဖဉ်ကထူ၃်ဖျံးထိဉ်လ၊တၢ်ကီတၢ်ခဲတဖဉ်ကသ့ကနဉ်အဂီ၊်နဉ်လီၤ. ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ် ကတိၤထိဉ်အတၢ်ဘဉ်ယိ၃်ဘဉ်ဘျိတဖဉ် လ၊ “ “ ပှၤမၤစ၊အဝဲသ့ဉ်တဖဉ် အတၢ်သးလီၤဘှံး” လ၊အဖိ၃်ဒ်, အခီပညီမ့၊်စ့၊်ကီးတ“ တၢ်သးလီၤဘှံးလ၊အတသးအိ၃်သးကညီ၊မၤစ၊တၢ်လ၊ၤဘဉ် ” နဉ်လီၤ. “ ပှၤမၤစ၊တၢ်အတၢ်သးလီၤဘှံး” အတၢ်အိ၃်ဖျါရဲရဲဖိ ခီဖျိတၢ်ထုးကွံ၃်ကျိ၃်စ့တၢ်ဆိ၃်ထွဲမၤစ၊အဖိ၃်ဒ်နဉ်လီၤ. “ တၢ်သးလီၤဘှံးလ၊ကသးကညီ၊တၢ် ” ဖျါထိဉ်တရဲလ၊တၢ်ထုးကွံ၃်တၢ်ကဟုကယာ်အဖိ၃်ဒ်ဘဉ်. တၢ်သးလီၤဘှံးအစ၊ မ့၊်တၢ်ဗိ၏ထွဲထိဉ်လ၊တၢ်သးလီၤဘှံးအဂၤတခါနဉ်လီၤ. မ့၊်ပပတုာ်ကွံ၃် တၢ်ကဟုကယာ်ဘဉ်ယးပှၤလ၊အအိ၃်လ၊တၢ်ကီတၢ်ခဲအပူၤန့ဉ်ဂ့ၤကစီဒီ၈? မ့၊်တၢ်လၢ်ဘူ၃်လ၊၊စ့ၤခီဖျိတၢ်မၤစ၊ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအတၢ်လိ၃်ဘဉ်တဖဉ်မ့၊်တၢ်လ၊အပ္ပၤဒိ၃်နဉ်,ဒ်းတၢ်လၢ်ဘူ၃်လၢ်စ့ၤလ၊တၢ်ကဟုကယာ်ဒီး တၢ်တမၤစ၊တၢ်ဒီးပျဲပှၤအဂ၊အဂ၊တူ၊်ဘဉ်တၢ်နဉ်၈၊? ယယ့ထိဉ်တၢ်ဆူ ပှၤမၤစ၊တၢ်လ၊ဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ် လ၊အကမၤလ၊ပျဲ၊ပှၤလ၊အလိ၃်ဘဉ်တၢ်မၤစ၊တဖဉ်အတၢ်လိ၃်ဘဉ် လ၊အယုထ့ဉ်နဉ်တၢ်ပူ၊ဖျိုးတဖဉ်အဂီ၊်နဉ်လီၤ.ညီနှ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်အိ၃်ဒီးတၢ်ကီတၢ်ခဲလ၊အကထံ၃်နဉ်တၢ်ပူ၊ဖျိုးအလီ၊်လ၊အလိ၃်ဘဉ်ဝဲနဉ်လီၤ.”

ကညီဖိ၏မုဉ်ကရ၊နဲ၃်ရ၊ဉ်,နၢ်ဒါအဲ၃ဉ်ကျ၊စံးဝဲလ၊. “ ပမ့၊်အိ၃်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်နဉ်, မတၤတဂၤမးတအဲ၃ဉ်ဒီးလ၊ကကဲထိဉ်ဘဉ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဘဉ်.ယသ့ဉ်နိ၃်ထိဉ်က့ၤဒီးမ့၊်နံၤတနံၤလ၊ယဘဉ်တၢ်မၢဆူ၃်ယၤလ၊ယကဘဉ်ဟးထိဉ်လ၊ယသဝီအခါနဉ်လီၤ. ယတအိ၃်ဒီးတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤ လ၊ယကဟးဖးဒီးယဒူသဝီဘဉ်.ဘဉ်ဆဉ်ယဘဉ်ဟးထိဉ်မ့၊်လ၊ပယီၤသုးတဖဉ်ဟဲနၢ်လီၤလ၊ပသဝီအပူၤဒီးခးနၢ်စိၤတၢ်အယိပဝဲသ့ဉ်တဖဉ်ပဘဉ်ယ့၊်ပဒ့၊်ပသး လ၊ပသးသမ္ပတၢ်ပူ၊ဖျိုးအဂီ၊်နဉ်လီၤ. ပှၤနီတဂၤတအိ၃်ဒီးတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤ လ၊ကဟ်တ့ၢ်ပထံပကီ၊ဒီး ကဲထိဉ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲလ၊ထံကီ၊်အဂၤတဘ့ဉ်အပူၤန့ဉ်ဘဉ်.လ၊တၢ်နဉ်အယိ,တၢ်အိ၃်သးမ့၊်အိ၃်လ၊ပကဘဉ်က့ၤကဒါက့ၤဆူပဟံ၃်နဉ်, ပအဲ၃ဉ်ဒီးလ၊ပကတူ၊်ဘဉ်တၢ်သဘ့ၢ်အရီးဒီးပဉ်ယှာ်ပဉ်ဂီ၊်လ၊လ၊ပျဲ၊ပျဲ၊လ၊တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤပတၢ်က့ၤကဒါက့ၤအပူၤန့ဉ်လီၤ.ဒ်လ၊အပူၤကွံ၃်ယစံးတ့ၢ်အသိး,ပမ့၊်တပဉ်ယှာ်ဘဉ်နဉ်တၢ်တဘဉ်တဲသကိးလ၊ပဂ့၊်ဘဉ်.ဘဉ်ဆဉ်တနံၤညါအံၤယအဲ၃ဉ်ဒီးတဲလ၊ “ တၢ်တဘဉ်တဲသကိးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအဂ့၊် လ၊တပဉ်ယှာ်ဒီးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဘဉ် ” နဉ်လီၤ.

ဆ၊ကတၢ်ခဲအံၤတၢ်ရၤလီၤတၢ်ကစိဉ်ဝဲကျိ၊်တဖဉ်အိ၃်ဒီးတၢ်သးစဲလ၊တၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်အကျိ၊အကျဲလ၊ကီ၊်ပယီၤအပူၤအါအါဂီ၊်ဂီ၊်ဘဉ်ဆဉ်,တၢ်ဆိတလဲအိ၃်ဒဉ်တဆံးတက့၊် လ၊ကလှာ်ဒူဉ်တဖဉ်အဂီ၊်နဉ်လီၤ. လ၊နဉ်အမဲာ်ညါ ပထံ၃်ဘဉ်လ၊တၢ်မၤဟးဂီၤပှၤဟိဉ်ခိဉ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖဉ်အါထိဉ်,တၢ်ဟံးကွံ၃်ဒူဖိသဝီဖိဟိဉ်ခိဉ်ကပ်ာ်တဖဉ်,ပယီၤသုးတဖဉ်အတၢ်အိ၃်ဖျါအါထိဉ်,တၢ်မၢဆူ၃်မၢစိးတၢ်,တၢ်မၤသံတၢ်ဒီးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဆဲးမၤဒ်းဒဉ်အသးလ၊ ဟိဉ်ကဝီၤတနီၤအပူၤန့ဉ်လီၤ. တၢ်အံၤ တမ့၊်တၢ်လ၊အပူၤအဖျဲးလ၊ ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ် ကက့ၤကဒါက့ၤဆူကီ၊်ပယီၤအဂီ၊်ဘဉ်.တၢ်မ့၊်တထၢနှာ်ယှာ်အဝဲသ့ဉ်လ၊တၢ်တၢဉ်ပိ၃်,တၢ်ရဲဉ်သဲကတီၤဘဉ်ယးအဝဲသ့ဉ်အတၢ်က့ၤကဒါက့ၤဆူထံလီ၊်ကီ၊်ပူၤဘဉ်ဒီး, တၢ်အံၤ တမ့၊်တၢ်လ၊အပူၤအဖျဲး လ၊ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်အဂီ၊်ဘဉ်. တၢ်အံၤ မ့၊်တၢ်လ၊အလီ၊ပျံ၊လီၤဖုးဒိ၃်မး ဒီးတမ့၊်တၢ်သဘ့ၢ် အလ၊အပဲ၊ ဘဉ်နဉ်လီၤ.လ၊ဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအမ့၊်နံၤအံၤ, ဒ်ပိ၃်မုဉ်အသိး, ဒ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအသိး,ကညီဖိ၏မုဉ်ကရ၊အဲ၃ဉ်ဒီးကိးသတြိထိဉ်ဆူပုၤကိးဂၤဒဲးလ၊အဆ့ဉ်နီၤလ၊ပျာ်စီ၊်ခိဉ်လ၊အမၤတၢ်ဆ၊တဲာ်သ့ဉ်တဖဉ်အဘဉ်ယးဒီးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအတၢ်အိ၃်မှ,ဒ်သိးဒီကနဉ်ပတၢ်ကိးသတြိထိဉ်အံၤဒီးထၢနှာ်ယှာ်ပှၤနဉ်လီၤ.ပအဲ၃ဉ်ဒီးထံ၃်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအ၁၊ဉ်စးလ၊ပျာ်စီ၊်ကိးဖျာ်ဒဲးအဖိ၃်ခိ၃်နဉ်လီၤ.ပအဲ၃ဉ်ဒီးထံ၃်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဗိ၏မုဉ်တဖဉ်၅၊ဉ်စးလ၊ပျာ်စီ၊်ကိးဖျာ်ဒဲးအဖိ၃်ခိ၃်နဉ်လီၤ.မ့တမ့၊်ဘဉ်လ၊တၢ်ဒီကနဉ်ပကလု၊်လ၊တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤကျိၤကျဲအပတီ၊်ကိးဘိဒဲးဘဉ်ဒီး.ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအတၢ်က့ၤကဒါက့ၤတမ့၊်တၢ်လ၊အပူၤဖျဲးဘဉ်.

ဆဲးကျိုးဘဉ်–
နၢ်ဘျူမ့ဉ်နဲးဇဉ်–+၆၆၈၈၅၅၅၅၇၆
နၢ်တၢ်မျၢ်စိ–+၆၆၈၁၀၂၆၆ဂ,ဉ၈

ယတၢ်လဲၤခီဖျိ အတၢ်ဘဉ်ထွဲ
ယတၢ်လဲၤခီဖျိ အတၢ်ဘဉ်ထွဲ

- တၢ်ခွံလ့ၢ်ခွဲ ယခၣ်ဉ်ဖျဲ့ဉ်
  မ်ိ်ာ်ပၢ်ခံဖ့ ဝဲတဲ့ာ်ဝဲ
  ခၣ်ဉ်ဖျဲ့ဉ်ဝံၤ ယမ်ိ်ာ်ခံာ်ပု
  ခံဘျ့ိတဘျ့ိ တၢ်ခုးသုး

- ယသးခၣ်ဉ် သၢနံ့ဉ်ခၣ်
  မ်ိ်ာ်ပၢ်ခံၢၤ ပၢ်ဝဲ့ာ်ယၢ
  ခၣ်ဉ်ဖ့ဉ်ဃဲ ယဲခဉ်ခၣ်
  တၢ်နုးတၢ်ဖ့ိဉ် ဘဉ်ယၢၤခၣ်

- တၢ်ခွံယဲာ်ခွဲ နှာ်လီၤသုး
  ကခၢ်ခၣ်ဘျုးယတဃဲ
  တခံယဲာ်နံ့ဉ် သးဖ့ဲၤထိ်ဉ်
  ဆူတၢ်ခုးဖျ့ိ ယခ်ိ်ယ်ိ်ၤ

- တၢ်ခုးတၢ်ယၢ ဆူဉ်ဘဉ်ဆဉ်
  သ့ဉ်လီၤဘ့ံး သးတလီၤဘ့ဂ့ါ
  ခုးတၢ်ဖ့ဲၤထိ်ဉ် နံ့ဉ်ယဲာ်ဆံ
  ဘဉ်သဂၢ်ယဲ တၢ်ခၣ်မ်ံၤ

- တၢ်ခုးတၢ်ယၢ ခၣ်နံ့ဉ်ခၣ်
  ခ့ဲကတဲ့ၤ ခ်ိ်ဖျ့ိယဲခဉ်
  ကိ်ာ်သူလ့ၢ လၢယနှဉ်နှ့ာ်
  လ့ၢတက့ၢ ဃဉ်ကွ်ဉ်တသ့

- မ့ၢ်တမ့ာ်လၢ တၢ်လီၤဖး
  ခ့ဉ်ခါနုၢၤပ့ၢ တသ့ၢဘဉ်
  ကွ်ာ်ဆၢဉ်မ်ဲ ခၣ်နံ့ဉ်ခၣ်ဎါ
  ခၣ်နုးကတၢ်ာ် တၢ်လီၤဖး

- ကခဲကခဲ ခုးလ်ာ်သး
  ပ့ၢလၢသးခ့ မ့ၢ်ခ့ဉ်ခါ
  ပခ့ဉ်ပခါ မ့ၢ်မတၢ
  ကညီမ်ိ်ာ်ဖ ကြၢးသ့ဉ်ညါ

- တၢ်ဘ့ဉ်တၢ်ဘါ ခၣ်မံၤခၣ်
  ပနှ်တၢ်ဉ့ိ ပလီၤဖး
  တၢ်ဘ့ဉ်တၢ်ဘါ မ့ၢ်လီၤဆ
  သ့ဉ်ဉ့ါလီၤသး မ့ၢ်ကဉ့ိ

- ခၣ်ဘုးကတၢ်ာ် ကွ်ာ်ကခါ
  သ့ဉ်ဖ့ဲထဉ် ခၣ်တၢ်လီၤဖး
  လီၤမ့ၢ်လီၤဖး ခုးလ်ာ်သး
  ဒီကလ့ာ် တ့ၢ်ဘဉ်တၢ်နုး

- ဘ်ဉ်ကျ့ုး(ဒ့ိုလ်ချ့ပ်) မ်ိ်ာ်လး တၢ်ကတ်ၤ
  သ့ဉ်နိ့ဉ်ကၢ်ၤခ်ီၤ ကညီ့ိ
  ဘ်ဉ်ကျ့ုးမ်ိ်ဉ်လး တဲတ့ာ်ဝဲ
  ကွ်ာ်ကၢ်ၤကညီ့ိ လၢပ့ုးတဲ့ဉ်(ပြတ့ိုက်)

- ပမ့ၢ်ခဲ့ဉ်ခ်ီး တၢ်သဘျ
  တၢ်ယ့ုတၢ်ဖိ: ဘဉ်ယ့ုက့ၢ
  ခံခ်ိ်ယၢ်ပၢ ဆ်ိ်ဉ်လီၤသး
  ကညီ့ိမ်ိ်ာ်ဖ ခၣမ့ုခါ

- ဗ်ိ်ာ်ယၢ်လီၤသး တခဲၤခံ
  ဆၢကတ်ိ်ာ်ပဂ်ိ်ာ်ခ်ိ်ဉ်ခံး
  ယတၢ်မ့ၢ်လၢ် ခ်ိ်ဉ်ခံးဝဲ
  ပ့ၢတခ်ိ်ၤလဲၤ တခ်ိ်ၤဟဲ

- ခ်ိ်ဉ်နှ်ာ်ခၣသ် ကခ်ိ်ဉ်ဖျ့ိ
  ခ်ိ်ဉ်ဖျ့ိလၢ သးစ်ာ်ခၣကျ့ါ
  ပ့ၢတခ်ိ်ၤလဲၤ တခ်ိ်ၤဟဲ
  ခ်ိ်ဉ်နှ်ာ်ခ့ဉ်ၤ ကခ်ိ်ဉ်ဖျ့ဉ်

- တၢ်ပၢ်ာ်ဆၢ သ့ုမ့ၢ်တမၤ
  ကဲကၢ်ကဲဃဉ် တပ့ုၤဘဉ်
  ကညီ့ိကိ်ာ်ဖ: တၢ်သဘျ
  မ့ၢ်တမၤခ်ီၤ နှ့ၢ်တသ့

- ပမ့ၢ်သးလ်ီ တၢ်သဘျ
  တၢ်ယ့ုတၢ်ဖိ: ဘဉ်ယ့ုက့ၢ
  ခ်ိ်ဉ်ယ့ုခ်ိ်ဉ်ဖ: မ့ၢ်တနံၤ
  တၢ်သဘျ ဖ်ိတၢ်ဉ်တ့ၢလံ

ဖိုမှန်ဖိအတၢ်တူၢ်ဘဉ်

ပှၤထူ ball ခဲလၢဉ်အကျါ
Number လီၤဆိအိုဉ်တခါ
ပှၤအါကၤဟ့ဉ်ဂံ၊ဟ့ဉ်ဘါ
လၢပှၤကျါတၢ်ဆိမိုဉ်အါ
Handsome လီၤဆိန့်ပှၤကၤ
မဲဉ်ချံအါတိဉ်ကွၢ်ဃီၤနၤ
လၢအကျါယဲဇဉ်စု၊်ကိီး
မ့၊်ဇဉ်နကမျၢ်ဖိန်ဉ်
ဖဲနကွၢ်ဃီၤယၢတဘျး
လိတ်ဒီးမးတဟ်သး
သုးလီၤခိုဉ်ကဖိလိဖိ
ဖဲမိုဉ်ထိုဉ်ခိုဉ်နတအိုဉ်
ဖဲလဲၤလၢကျဲမ့၊်အခါ
တၢ်လီၤဆိဘဉ်ယၢတခါ
မ့၊်ဇဉ်ခိုဉ်ဖံးအဝါဝါ
ကွၢ်ထွမ့၊်ဇဉ်ယစီခွါ
ဖဲနလဲၤတလၢကွံဉ်ယၢ
နတဟ်ထံဉ်သးမတၢ
မ့ၢ်ယဲယဘဉ်ကွၢ်ထွ
ခိုဉ်ခါဖိလၢထွထိုဉ်နဲ
ဖဲလဲၤသကိုးတၢ်ဒီးနၤ
မ့၊်ဖဲလါကပီၤအနၤ
ပှၤသးခုဒ်သိုးဒီးယၢ
လၢဟိုဉ်ခိုဉ်အံၤဃုတဘဉ်
ယခိုဉ်သူဖိနနၢ်မ
စံးလီၤဂၢ်မ့၊်ဃါခိုဉ်သူ
တၢ်ကဖိလိဖိဘဉ်ယၢ
မ့၊်တၢ်နၢ်မူနဟ့ဉ်ယၢ
ဖုးပၢ်ထိုဉ်လၢတၢ်မံမိ၊်
သ့ဉ်ညါတမ့၊်တၢ်နိ၊်ကိ၊်
ဘဉ်ဆုဉ်ယသးမံယဲဇဉ်
နမ့၊်တၢ်မံမိ၊်ကစ၊်
ထဲတဂၤယဆိမိုဉ်ထိုဉ်
နမ့ၢ်ယတၢ်နိ၊်ကိ၊်
ကမၤလၢပှၤနတၢ်လိုဉ်
တၢ်ဘဉ်ယိုဉ်အလိ၊်တအိုဉ်
ဖဲသ့ဉ်ညါနတၢ်ဟ်သး
ယတၢ်အဲဉ်အံၤအါထိုဉ်မး
ခီဖျိပှၤလၢနအဲဉ်ဟ်
မ့၊်လၢတအိုဉ်ဒီးဝဲဘဉ်
ဖဲတဟ်သ့ဉ်ဟ်သးခါ
ခိုဉ်ခါအသီယဘဉ်ခါ
ဘဉ်အိုဉ်ယံၤယဲဇဉ်ဒီးနၤ
လၢဉ်သးယအဲဉ်အီၤတဂၤ
လၢလီ၊်အယံၤဆၢဂ့ၤနၤ
တၢ်မၤလၢနကဘဉ်မၤ
ထဲးဂံ၊်ထဲးဘါမၤနီ၊်နီ၊်
ဒ်ကကဲထိုဉ်တၢ်နိ၊်ကိ၊်
ထဲတမံၤယတၢ်အဲဉ်အံၤ
မ့၊်တၢ်လၢပှၤဂၤတထံဉ်
ကတ့ၢ်ခူသ့ဉ်ထဲတဂၤ
လၢလီ၊်မံခိုဉ်သ့ဉ်နိ၊်နၤ

ဒ့မ့ဉ်ဖိ (Milky Mouse)
ထါမဟ့ဉ် (TJC)

သၢဆံဉ်ကၢ့ၤယကိ၊်ဃဲလၢ

ဆၢထံဉ်ကၢ့ၤယကိ၊်ဃဲလၢ
ကညီဖိဆၢထံဉ်ဘဉ်နၤ
ဆၢအိုဉ်ဘဉ်ယကိ၊်ဃဲလၢ
တၢ်ထူးတီၤလၢပှၤ်ဒီးနၤ

ထူးတီၤလၢပှၤ်ကိ၊်ဃဲလၢ
ကညီဖိဆၢထံဉ်ဘဉ်ကၢ့ၤ
သ့ဉ်ဖိလါဟ့ကိ၊်ဃဲလၢ
ထိုဉ်လ့ၢ်ပှ့ၤသယု၊်ကၢ့ၤနၤ

မံလၢမ့၊်နၤမံမီၤနၤ
ဆၢထံဉ်ဘဉ်ကၢ့ၤကိ၊်ဃဲလၢ
လၢမ့၊်နၤလါဆဲဝါ
ထဲတဂၤတၢ်သယု၊်အါ

သယု၊်အါသ့ဉ်နိ၊်ဘဉ်နၤ
ဆၢထံဉ်ကၢ့ၤနၤကိ၊်ဃဲလၢ
ကိ၊်ဃဲလၢကျါအိုဉ်ဖျါနဲ
နမ့၊်နဲ့ကညီကိ၊်စဉ်

ကိ၊်ဃဲလၢမ့၊်တၢ်နှ့၊်သါ
တၢ်နှ့၊်သါကဘဉ်အိုဉ်ဖျါ
အိုဉ်ဖျါလၢကညီဖိကျါ
မ့၊်ဝဲဖံဖုတၢ်ဟ့ဉ်သါ

တၢ်ပနိ၊်ဒိုဉ်ဖျါဝဲ
လၢဖံဖုဆဲးပနိ၊်ဝဲ
မ့၊်ဝဲဆ့ပိ၊်ဒီးတခ့ဲ
ဟ်ဖျါဝဲကညီကိ၊်စဉ်

ယကိ၊်ဃဲလၢဆၢထံဉ်ယဲ
နိ၊်တယ၊်ကအိုဉ်ဖျါဝဲ
အိုဉ်ဖျါဃုအလ့ၢ်သၢလ့ၢ်
ဟ်ဖျါကညီတၢ်သးစဲ

လၢသိုဉ်ရှ – ဝတၢ

မၤထူဢၢလၢသးပှၤနိၣ်တသ့

(၁)လၢတကပီၤ–တၢ်ခံးသူ
ဆိမိၣ်ကၢ်ၤ–ပတၢ်အိၣ်မူ
ကလံၤလီဖျး–မူခိၣ်စူၤ
ဖဲကလံၤစိတ်–ပဘၣ်ယူၤ

ပထံတအိၣ်–ကိၢ်တအိၣ်
တၢ်အံၤ–ကြၢးပဆိကမိၣ်
ကဆူးကတြဲး–ပှၤထံကိၢ်
ပဘၣ်အိၣ်လၢ– တၢ်ပလိၢ်

မံၤခိၣ်သိၣ်လတ်–ဘၣ်ဃ့ၢ်မ့
တမ့ၢ်ကညီ– တၢ်ဟဲဝ
မံၤခိၣ်သိၣ်လတ်– ပ့ၢ်လၢ်ကျ
တမ့ၢ်ကညီ–လိၢ်မံဒါ

ကဘီယူၤ – ယူၤစိတ်ခီပှၤ
တဂၤတပူၤ – ဘၣ်လီၤဖး
ဒ်ယံတ်ဒ်းစ့ၤ – ကညီသုး
လၢပဂိၢ် – မ့ၢ်တၢ်သးအုး

နံၣ်(၆၀)ဘျၣ်–တၢ်ပညိၣ်
မ့ၢ်လီၤမၢ်–တပူၤပခိၣ်
ဘၣ်ဟ့ၣ်တ့ၢ်–သးသမူအါဖျၣ်
အလုၢ်ပှၤ–ကြၢးပနၢ်ပၢ်

နဲ့နလိၢ်–ယဲလၢယလိၢ်
ပမ့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤ–သးနိၢ်ကိၢ်
အူးခဲတလိၣ်–မဲးတဖီး
ကဲထိၣ်ဝဲ– စီၤပၤန္ၢ်တြီၤ

(၂)ကိၢ်ခါဂီၤခါ–ဒ်သိးသိး
မ့ၢ်ဘၣ်မ့ၣ် – တနိၣ်သကိး
မ့ၢ်ဘၣ်ဖ့ၣ် – ဘၣ်ဖ့ၣ်ထဲနၤ
မ့ၢ်ဘၣ်မ့ၣ် – ထဲယၤတဂၤ

နလဲၤလၢညါ– တုၤနသံ
အိၣ်လၢခံ – အိၣ်မံအိၣ်မံ
မ့ၢ်ကြၢးသံ – သံဆိဟ်နဲ
ယၤဒု – ကစဲၤခံတစဲး

ဒုၣ်ဒါပယီၤ – တၢ်ဟ်သး
ပကိၢ်ခိၣ်– သ့ၣ်ညါဆိယၣ်
သးတဝ့ၤဝီၤ – တမံခ့
ဂဲၤထၢၣ်ပၢ်ဆၢ – လၢအ၍

(၃)လၢပကလုၣ် – ကညီကျ
ပအိၣ်ဒီး – ပဒုၣ်ပဒါ
တလိၣ် – ပှၤဟဲကူၣ်သံပှၤ
ကူၣ်သံလိၣ် – သကိးပသး

တၢ်ခံးသူ–လၢတကပီၤ
ဟ့ၣ်တၢ်ကစိၣ် –ဆူပယီၤ
ထိၣ်ကီးကိ – မၤလီၤပမဲၣ်ထံ
ဖဲလၢအီကၢးစ် – တဆံခံ

နံၣ်(၆၀) – ယံၣ်တ့ၢ်ဘၣ်ဆၣ်
ပသးပှၤနိၣ် – တနၢ်ဘၣ်
ပခိၣ်နၢ်လၢ – ဟ့ၣ်လီၤသး
ခဲအံၤ – ကတိၤတၢ်ဒီးပှၤ

(၄)စုကဝဲၤ – ပၣ်လီၤတဂ့ၤ
တဘၣ်ကတိၤ – လ့ၤတက့ၤ
စုကဝဲၤ – ခီးသးသမူ
ကဘၣ်အိၣ်လၢ – ပစုပူၤ

ကညီဖိဒီး–ကညီကိၢ်
ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ– ပၣ်ပနိၣ်
ကညီအဘူၣ်–ကညီတိၢ်
တိနၣ်ကညီ – ဘၣ်စံၣ်ညိၣ်

တၢ်ကတိၤ–လုၢ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်
ပသးပှၤနိၣ် – လိၢ်တအိၣ်
မၤတလၢပ့ဲ – ဒ်းအယိ
ကိၢ်ခိၣ်ဓ – ပသးဘၣ်ဒိ

(၅)မ့ၢ်နုၤလၢ – နသ့ၣ်ဂၣ်လီၤ
ဟဲတုၤအိၣ်ကဒီး – ပှၤမိၣ်
လၢတကပီၤ–တၢ်ခံးသူ
နဖိနလံၤ – ဘၣ်အိၣ်မူ

ယၤထိၣ်ဘၣ် – နမံၤစီဆ့ံ
ကိၢ်ခိၣ်ဓ – စီၤဘးအူကုံ
နမ့ၢ်အိၣ်လၢ – မူဘီမ့ၢ်
ဆိၣ်ဂ့ၤကၢ – နပှၤကလုၣ်

စီၤတုၤလၢ်မူ
အူပ့ၣ်

လီၢ်ခၢဉ်သးကညီဖိခ်မဉ်ကရာ လဲၤလီၤမၤတၢ်ဃုထၢဒီးတၢ်ကရာကရိဆူတီအူကိၢ်ရ၊ဉ်

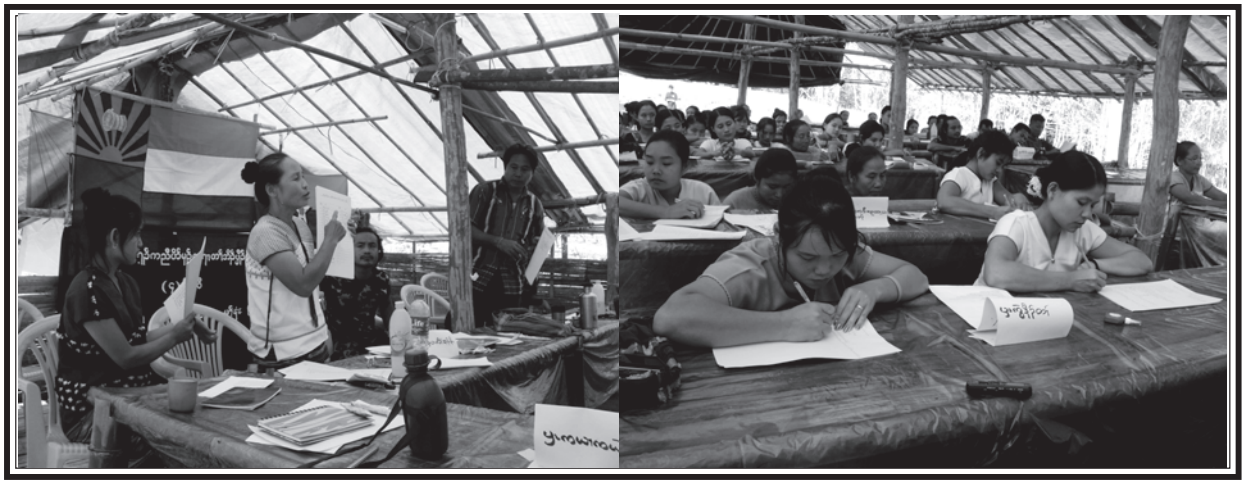

တခီခ့ကခီၢ်ရ၊ဉ်ကညီဖိခ်မဉ်ကရာမၤတၢ်ဃုထၢ

လီၢ်ခၢဉ်သးထိဘိကမံးတံၢ် သရ၊ဉ်မ့ဉ်ပဉ်လဉ်ကူၤဒီး လီၢ်ခၢဉ်သးပှၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢၢ် ပှၤ(၅)ဂၤ လဲၤလီၤတၢ်ကရာကရိဒီး တၢ်မၤတၢ်ဃုထၢ ဆူတီအူကိၢ်ရ၊ဉ် ဒီးအဝဲသ့ဉ်ဟးထိဉ်လၢ ဝဲၤဒၢး ဖဲလါအ့ဖ္ဍၣ်(၂၆)သိ, မ့ၢ်လ့ၢ်နံၤ ဂီၤဂ့းဝဝနၣ်ရံၣ်နၣ်လီၤ.

တၢ်လဲၤတၢ်ကၢ

အဝဲသ့ဉ်ဟးထိဉ်လၢ ရ၊ဒီး တုၤလၢ ထံကျဲ တၢ်လဲၤကတၢၢ်ဒီး အိဉ်ဘ့ံးဖဲနၣ်တစ်ၢ် တလီၢ်ဝံၤ ဆဲးလဲၤကဒီးဆူညါ တုၤထံတက့ ထဉ် ဖဲမ့ၢ်နၤခီစနၣ်ရံၣ်နၣ်လီၤ. ၂၇သိ, မ့ၢ်ယါ်နံၤ, ဂီၤဖဒနၣ်ရံၣ်,ဟးထိဉ်ဖထံတက့ထဉ်, ဖဲမ့ၢ် ဟါလီၤကတီၢ် တုၤသ့ဲၣ(စခန်း) မ်ဖဲနၣ်တနၤ ဝံၤ၂စသိ,မ့ၢ်ဃုနံၤ,ဂီၤ၇နၣ်ရံၣ်,ဟးထိဉ်သကိး ဖနၣ်ဝံၤ ဟါခိ လဲၤတုၤဆူထံဃီၤထံထဉ်သဝိ လီၤ. ၂၉သိ,အိဉ်ဘ့ံးနံၤ,ဂီၤ၇နၣ်ရံၣ်,ဟးထိဉ် ကဒီးဖဲထံဃီၤထံထဉ်သဝိ ဒီး ဖဲဟါခိ တုၤလီၤ လၢကစၢ်ခိဉ်ထံးနၣ်လီၤ.၃ဝသိ, မ့ၢ်ဟးထိဉ်, ဂီၤ၇နၣ်ရံၣ်, ဟးထိဉ်ဖဲကစၢ်ခိဉ်ထံး ဟါခိတုၤ စ်ဉ်ဒီခ်ဉ်(စခန်း)လီၢ်လံၤ,မ့ၢ်ဃ့ၢ်လီၤ ၁နၣ်ရံၣ်, တုၤဃီၤဆူကိၢ်ရ၊ဉ်တီအူ, ကိၢ်ဆဉ်ထိတထူဉ်, သဝိစီၤတ့ၢ်တၢ်လီၢ်နၣ်လီၤ.လါမ့ၤသိ,မ့ၢ်ခံ နံၤ,ဂီၤရးဒ့ဝနၣ်ရံၣ်, ဟးထိဉ်ကဒီးဖဲနၣ် ၂ သိ, တုၤသသိ, အိဉ်ပတုဉ် ဖဲသုးက့တၢ်လီၢ်ဖနၣ် လီၤ. ဖဲ၁ ၂သိ,မ့ၢ်ဃုနံၤ, ဂီၤ၇နၣ်ရံၣ်,ဟးထိဉ် ဖစီၤတ့ၢ် (ကျိကျ၊ၣ်လိဉ်) သုးက့တၢ်လီၢ်ဒီး ဟါခိ ၅နၣ်ရံၣ်,တုၤလီၤဂၢီၢ်သ့ၢ်သဝိနၣ်လီၤ. ၁၃သိ, မ့ၢ်လၢအမ့ၢ်မ့ၢ်အိဉ်ဘ့ံးနံၤအယိ အဝဲ သ့ဉ်အိဉ်ဖဲသ့ၢ်သဝိဒီး ၁၄သိ, မ့ၢ်ဟးထိဉ်, ၇:၃ဝနၣ်ရံၣ်, ဟးထိဉ်ဖဂီၢ်သ့ၢ် လဲၤတုၤဆူ ကျ၊စိခံသဝိ အဝဲသ့ဉ်ဟးမၤကမျၢ်တၢ်ဆဲးစု မ့ၢ်ကျ၊ၢ်ဝံၤ မ့ၢ်ဃ့ၢ်လီၤ.၂နၣ်ရံၣ်, ဟးထိဉ်ဖကျ၊ စိခံသဝိဟါ၂နၣ်ရံၣ်,တုၤချၣ်လၢ်သဝိနၣ်လီၤ. ၁၅သိ,တုၤ၁၇သိနၣ် အဝဲသ့ဉ်မၤတၢ်အိဉ်ဖ့ဉ် ဖဲချၣ်လၢ်,၁၈သိ,မ့ၢ်ယါ်နံၤ, ဂီၤခီ ၁ဝနၣ်ရံၣ်, သးစ်ကရာတၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိး ဖဲမ့ၢ်ဃ့ၢ် လီၤ.၂နၣ်ရံၣ်,ဝံၤဟးထိဉ်ဖချၣ်လၢ်သဝိဒီး ဟါ ခိ၃နၣ်ရံၣ်,တုၤမ့ၢ်ဖျၣ်ဒၢသဝိနၣ်လီၤ. ၁၉သိ, မ့ၢ်ယါ်နံၤ, ဂီၤခီ ၈နၣ်ရံၣ်နၣ် ပိဉ်မ့ဉ်ကရာ, သးစ်က ရာ တၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိးဒီး ဖဲမ့ၢ်ဃ့ၢ် လီၤ.၂နၣ်ရံၣ်,ဟးထိဉ်တနီၤ ဟါခိ ၅နၣ်ရံၣ်,တုၤ ထံတပူၤသဝိ,၂ဝသိ,အိဉ်ဘ့ံးနံၤ,၁ဝနၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ်နၣ် ပိဉ်မ့ဉ်ကရာ, သးစ်ကရာ တၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိး ဒီးမ့မ့ၢ်ကီၢ်ရ၊ဉ်ခိဉ်နၢ် သ့ဉ်တဖဉ်နၣ် ဟဲတုၤလီၤဖဲမ့ၢ်ဃ့ၢ်လီၤ ၂ နၣ်ရံၣ် ဒီးဟးထိဉ်ဖဲထံတပူၤသဝိ,ဟါခိ ၅နၣ်ရံၣ်,တုၤ လီၤကဒီးဖဲကသိပ့ၤသဝိဒီး မ့ၢ်နၤခီအဆၢက တီၢ်နၣ် ဟးမၤကမျၢ်တၢ်ဆဲးစုမ့ၢ်ကျ၊ၢ်နၣ်လီၤ. ၂၁သိ,ဂီၤ ၇နၣ်ရံၣ်, တၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိး ဒီးပိဉ်မ့ဉ်ကရာ,သးစ်ကရာ,လၢတၢ်ဃုထၢ ထိဉ်က့ၢ်ခိဉ်နၢ်အသိဒီးမ့ၢ်ဃ့ၢ်လီၤ ၁နၣ်ရံၣ်,ဟး ထိဉ်ဒီး ဟါခိတုၤချၣ်မ့ၢ်ဃါသဝိ,၂၂ တုၤ၂၃ သိနၣ် အိဉ်ဖဲချၣ်မ့ၢ်ဃါတၢ်အိဉ်ဖ့ဉ်နၣ်လီၤ. ၂၄ သိ,ဂီၤ၈နၣ်ရံၣ်,လဲၤဟးဆူသ့ဉ်ဒိဉ်ကဲ့, နီ၊်ဘ့ဉ် ဘိကစၢ် ဟါခိ၄နၣ်ရံၣ်, ဟးထိဉ်ဖဲချၣ်မ့ၢ်ဃါ သဝိဒီး တုၤဆူတီအူဝ့ၢ်လီၤ. ၂၅သိ,ဂီၤ ၈ နၣ် ရံၣ်,ဟးထိဉ်လၢတီအူဝ့ၢ်ဒီးမ့ၢ်ဃ့ၢ်လီၤ.၂နၣ်ရံၣ်, ဟဲက့ၢ်တုၤဆူဝ့ၢ်ဖဉ်အဉ်,ကညီကီၢ်စဲဉ်အဝ့ၢ် ခိဉ်နၣ်လီၤ.မ့ၢ်လၢသိလ့ဉ်ကလဲၤထိဉ်ဆူမ့ၤဝဒ်ၢ် တအိဉ်အယိ ပဒိဉ်လးထိ အိဉ်ဒီးတၢ်ရ၊ဉ်တၢ် ကျ၊ၤ လၢကလဲၤထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိးဒီးကညီ ကီၢ်စဲဉ်ကိတိဉ် ဒီးအဝဲဃုထၢ ထိဉ်ကညီပိဉ်မ့ဉ် ကရာ ခၢဉ်စးခံဂၤ, ဒီးသးစ်ကရာ ခၢဉ်စးခံဂၤ နၣ်လီၤ.၂၇သိ,ဟးထိဉ်လၢ ဝ့ၢ်ဖဉ်အဉ် ဒီးဖဲဟါ ခိ ဟဲက့ၢ်တုၤဖဲမဲဆီး ဒီး၂၈သိ,မ့ၢ်ဟးထိဉ် ဖဲ မ့ၢ်ဃ့ၢ်လီၤ ၁ ၂:၃ဝနၣ်ရံၣ်နၣ် ဟးထိဉ်ဖဲမဲဆီး ဒီး ဟါခိ ၄နၣ်ရံၣ်, ဟဲက့ၢ်တုၤလၢ လီၢ်ခၢဉ်သး ကညီပိဉ်မ့ဉ်ကရာ ဝဲၤဒၢးနၣ်လီၤ.

တချုးလၢ ကိၢ်ရ၊ဉ်တီအူ ကညီပိဉ် မ့ဉ်ကရာ မၤတၢ်ဃုထၢ ဒံးဘဉ်နၣ် အိဉ်ဒီးတၢ် ဟ့ဉ်ဆိတၢ်သိဉ်လိတစဲး ဖဲ(၇.၈.၂ဝ၂၂)နံၤ, ဖဲသုးက့တၢ်လီၢ်နၣ်လီၤ.ပှၤထိဉ်တၢ်မၤလိခဲ လၢၢ်(၃ဖ)ဂၤ, ပှၤဟ့ဉ်တၢ်သိဉ်လိမ့ၢ်ဝဲ ကညီ ပိဉ်မ့ဉ်ကရာ လီၢ်ခၢဉ်သးထိဘိကမံးတံၢ် သ ရ၊ဉ်မ့ဉ်ပဉ်လဉ်ကူၤ ဒီးကိၢ်ရ၊ဉ်ပိဉ်မ့ဉ်ကရာခိဉ် နၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဃုထၢဝံၤလီၢ်ခံ ဟ့ဉ်တၢ်မၤလိ ဘဉ်ဃး ပိဉ်မ့ဉ်ကရာတၢ်ဘျၣ်ခိဉ်သ့ဉ်အဂ့ၢ်, တၢ်ပညိဉ်ကွၢ်စိတဖဉ် တဲနၢ်ပၢ်ဘဉ်ဃး တၢ် မၤတၢ်ပတ့ဉ်တၢ်ခးတၢ်မ့ဉ်တၢ်ခ့ဉ်အဂ့ၢ်အကျိၤ တစဲးနၣ်လီၤ. ဖဲပှၤမၤကမျၢ်တၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ် သကိးတၢ်ရ၊ဉ်တၢ်ကျဲၤတၢ်အိဉ်ဖ့ဉ် ဖဲချၣ်လၢ် အဆၢကတီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,ဖဲချၣ်မ့ၢ်ဃါအဆၢကတီၢ် မ့ၢ်ဂ့ၤ, ဝဲၤဒၢးဖိတဖဉ် မၤစၢၤစ့ၢ်ကီးအဝဲသ့ဉ် ဘဉ်ဃးတၢ်ကွဲးနိ၊ဉ်ကွဲးဃါတကပၤနၣ်လီၤ. ဖဲ ချၣ်မ့ၢ်ဃါကမျၢ်တၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိးဝံၤ လီၢ်ခံ မၤကဒီးတၢ်ထံဉ်လိဉ်အိဉ်သကိး ဒီးပိဉ်

တချုးတၢ်ဃုထၢဘၣ်ခံးဟ့ၣ်တၢ်ဘျၢသဲစးတၢ်မၤလၢ်

မှာ်ပိာ်မၤၢတဖၣ်, အဝဲသ့ၣ်တဲနၢ်ပၢၢ်ဘၣ်ဃးပိာ်မှာ်ကရၢတၢ်ဘျၢခိၣ်သ့ၣ်, တၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိတဖၣ်, ပိာ်မှာ်ကရၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤ,တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ ဒီး တၢ်သ့ၣ်ထိၣ်ဆီလီၤအကျိုၤအကျဲတဖၣ်နၣ်လီၤ. ဖဲလၢ်မ့ၤ(၁၉)သိနံၤ, ကိၢ်ရ့ၣ်သးစ၊်ကရၢ ဒီးပိာ်မှာ်ကရၢ မၤတၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိး ဒီးခိၣ်ဖျၢ ဒၢ ဒူဖိသဝီဖိတဖၣ် တဲနၢ်ပၢၢ်အဝဲသ့ၣ် ဘၣ်ဃး ပိာ်မှာ်ကရၢမ့ၢ်ဂ့ၤ,သးစ၊်ကရၢမ့ၢ်ဂ့ၤ, အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ,တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒီးအတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိ ဒီးတၢ်ဟ်လီၤခါဆူညါတၢ်ဖံးတၢ်မၤအကျိုၤအကျဲသ့ၣ်တဖၣ်နၣ်လီၤ.

တီအူကီၢ်ရ့ၣ် ကညီပိာ်မှာ်ကရၢတၢ်မၤတၢ်ဃုထၢ

ခၢၣ်စးလၢအဟဲထိၣ်တၢ်အိၣ်ဖြၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ–

–ထိတထူၣ်ကီၢ်ဆၣ်	–၂၈ဂၤ
–ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်	–၆ဂၤ
–ကီၢ်ရ့ၣ်	–၆ဂၤ
–လီၢ်ခၢၣ်သး	–၇ဂၤ
–ပှၤထိၣ်ဒိကနၣ်တၢ်	–၆ဂၤ
–ကီၢ်ရ့ၣ်ခိၣ်နၢ်	–၂ဂၤ

တၢ်သမံသမိးက့ၤပှၤထိၣ်တၢ်အိၣ်ဖြၣ်နိၣ်ဂံၢ်ပှဲၤထိၣ်တဝတ်ဘျဲၣ်အဃိ ပှၤဟၢၤလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤ ဆၢတဲာ်ဝဲလၢ အိၣ်ဖြၣ်သ့လီၤ.

ခၢၣ်စးလၢ ဒီးဃုထၢ သးတဖၣ်အမံၤ

၁. နီၢ်ဟ့လ်ဒၢ်မူ
၂. နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်စနိ
၃. နီၢ်ကျိုၤရံၣ်ယၤ
၄. နီၢ်ရံၣ်ထူ
၅. နီၢ်မှၢ်ယၢ်ဖဲ
၆. နီၢ်ရ့ၣ်ခ့ီ
၇. နီၢ်သးဖုံ
၈. နီၢ်နံၤကမုံဖိ
၉. နီၢ်ဆၢမှာ်ဖိ
၁၀. နီၢ်အဲာ်ဖိ
၁၁. နီၢ်လၢၢ်ထူ
၁၂. နီၢ်ရ့ဲဖိ
၁၃. နီၢ်အဲာ်ပလံနၣ်
၁၄. နီၢ်သံၤတၢဝ့
၁၅. နီၢ်ဒဲသ့ၣ်ဖိ
၁၆. နီၢ်ကဝိၤဖိ
၁၇. နီၢ်ခရံၣ်စ၊်
၁၈. နီၢ်ကြ
၁၉. နီၢ်ဆၢနၢ်တံၢ်သး
၂၀. နီၢ်စ့စ့ဖိ
၂၁. နီၢ်မံၤကဲ့နူ
၂၂. နီၢ်သိသံၣ်ဖိ
၂၃. နီၢ်ထုကလီၢ်ဖိ
၂၄. နီၢ်ဖြ့စ့လၣ်
၂၅. နီၢ်အၣ်ဂ့ၤ
၂၆. နီၢ်ရူဟဲ
၂၇. နီၢ်လ့ၢ်စ၊်
၂၈. နီၢ်ဃ့ၢ်ဖိ
၂၉. နီၢ်ဖိရံၣ်ရ့ၣ်

ကီၢ်ရ့ၣ်တီအူ ကညီပိာ်မှာ်ကရၢထိဘိကမံးတံာ်(၂၁)ဂၤ

၁. နီၢ်မှၢ်ယၢ်ဖဲ
၂. နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်စနိ
၃. နီၢ်နံၤကမုံဖိ
၄. နီၢ်သးဖုံ
၅. နီၢ်ရ့ၣ်ခ့ီ
၆. နီၢ်ကျိုၤရံၣ်ယၤထူ
၇. နီၢ်ဟ့လ်ဒၢ်မူ
၈. နီၢ်ထြ့စ၊်စ့
၉. နီၢ်ဆၢမှာ်ဖိ
၁၀. နီၢ်ထုကလီၢ်ဖိ
၁၁. နီၢ်အဲာ်ဖိ
၁၂. နီၢ်ဖိရံၣ်ရ့ၣ်
၁၃. နီၢ်ဃ့ၢ်ဖိ
၁၄. နီၢ်ကဝိၤဖိ
၁၅. နီၢ်ရူဟဲ
၁၆. နီၢ်ဆၢနၢ်တံၢ်သး
၁၇. နီၢ်ရံၣ်ထူ
၁၈. နီၢ်မံၤကဲ့နူ
၁၉. နီၢ်အဲာ်ပလံနၣ်

ကီၢ်ရ့ၣ်တီအူ ကညီပိာ်မှာ်ကရၢပၢဆ့ၢတၢ်ကမံးတံာ်တဖၣ်

၁. နီၢ်မှၢ်ယၢ်ဖဲ	– ကရၢခိၣ်
၂. နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်စနိ	– ကရၢခိၣ်(၂)
၃. နီၢ်ရ့ၣ်ခ့ီ	– နဲၣ်ရ့ၣ်
၄. နီၢ်ကျိုရံၣ်ယၣ်ထူ	– နဲၣ်ရ့ၣ်သဃဲၤ
၅. နီၢ်လ့ၢ်စ၊်	– တၢ်ကရၢကရိဒီး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါမူဒါခိၣ်
၆. နီၢ်နံၤကမုံဖိ	– ကူၣ်သ့ဆူၣ်ချမူဒါခိၣ်
၇. နီၢ်ထြ့စ၊်စ့	– ပှၤဂ့ၢ်ဝိ
၈. နီၢ်ဟ့လ်ဒၢ်မူ	– ပှၤဟၢၤစ့
၉. နီၢ်မံၤကဲ့နူ	– ပှၤသမံသမိးစ့

ကညီပိာ်မှာ်ကရၢ လၢ တီအူကီၢ်ရ့ၣ်မၤဝဲတၢ်အိၣ်ဖြၣ်အဆၢကတီၢ် ကွဲမှာ်ဝဲကီၢ်ရ့ၣ်ခိၣ်နၢ်တဖၣ်ဒီး ခိၣ်နၢ်လၢအဟဲတဖၣ် ကတိၤဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါပှၤလၢအဟဲထိၣ်တၢ်အိၣ်ဖြၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဒဲအဖီလၣ်အသိးလီၤ.

တီအူကီၢ်ရ့ၣ် တၢ်ကရၢကရိဝဲၤကျိုၤခိၣ် အတၢ်ကတိၤဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ

– ပဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤနၢၤပှၤ တုၤလၢပဘၣ်ဖိၣ်ထိၣ်စုကဝဲၤဒီး ပၢၢ်ဆၢက့ၢတၢ်.
– ပဃ့ထံဃ့ကီၢ် မ့ၢ်ကညီဖိတၢ်မိၣ်နၢ့်သးလီ.
– တၢ်ပၢၢ်ဆၢအံၤ မ့ၢ်ပဝဲကညီဖိကိးဂၤပမူဒါမှာ်ခ့ါတစ်းပကမၤသကိး.
– ပကစိာ်ကဖိထိၣ်က့ၤပပှၤကလုၣ် မူဒါအိၣ်လၢပဝဲကိးဂၤအစုပူၤ.

ဝဲၤကျိုၤခိၣ်(၂)ပဒိၣ်လးထိ အတၢ်ကတိၤဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ

– ပိာ်မှာ်ကရၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤ မ့ၢ်တၢ်လၢအကါဒ့ၣ်
– ခါလၢပူၤကွံၣ် ပိာ်မှာ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤနၢၤအီၤ တၢ်ဘၣ်ဒိအနးကတၢၢ်.
– ပိာ်မှာ်ဒီးဖိသ့ၣ် ခါဆူညါအလီၢ်အိၣ်လၢ ပကဘၣ်မၤဂ့ၤထိၣ်အီၤဒ်လဲၣ်. ကညီပိာ်မှာ်ကရၢ ကဒီသဒၢ အီၤဒ်လဲၣ်. ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ် ကဒီသဒၢ အီၤဒ်လဲၣ်. ပကြၢးဆိမ်ၣ်သကိး.
– ကညီပိာ်မှာ်ကရၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤ ဘၣ်ထွဲဒီး ကညီဒီကလုၣ်စ၊ဖြၣ်ကရၢ တၢ်ဖံးတၢ်မၤ.
– လၢထံရ့ၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်ဖံးတၢ်မၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ကရၢကရိတၢ်ဖံးတၢ်မၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ပိာ်မှာ်ကဘၣ်ပၣ်ဃုၣ်ဝဲ.

ကညီပိာ်မှာ်ကရၢ

ကူညီသ့လေးဆီပှားမးတၢ်ဖိလဲးလီးဟ့ၣ်ကိုသရၣ်တၢ်သိၣ်လိ ဆူဒဲကဝိ(၇)ဘ့ၣ်

ကူညီသ့လေးဆီကဘ့ၣ်သရၣ်ညီၣ်သိတက်မးလိဖန့ၣ်ဖိခဲကဝိး

ကိးနံ့ၣ်ဒဲး ကညီပိ်ာ်မှ့ၣ်ကရၢ်တၢ်တိ်ာ်ကျဲး ဒ်အမ့ၢ်ကူညီသ့လေးဆီတၢ်တိ်ာ်ကျဲး တခါအံး ပအိ့ၣ်ဒီးတၢ်လၢအတးတၢ်ဒီးပှး ဒ်အမ့ၢ်ပကျ့ၣ်သရၣ်သ့ၣ်တဖ့ၣ် ဟးထိ့ၣ်ကွံ့ၣ်ဝဲအိ့ၣ်ဒီးတၢ်သုးလိ်ၢ်သုးကျဲလၢကိ်ၢ်သၢ ဘ့ၣ်တဘ့ၣ်နှ့ၣ်လီး၊ လၢတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံးအဃိ ပဝဲကူညီသ့လေးဆီတၢ်တိ်ာ်ကျဲးပှးမးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖ့ၣ် ပအိ့ၣ်ဒီးတၢ်ရဲ့ၣ်တၢ်ကျဲး လၢပကလီးဟ့ၣ်က့ၢ်တၢ်မးလိသ့ၣ်တဖ့ၣ် ဆူဒဲကဝိးအပူး ခီဖျိုလိးလိးဆူပကျ့ၣ်သရၣ်သ့ၣ်တဖ့ၣ်အအိ့ၣ်နှ့ၣ်လီး၊

ဖဲလါမ့ၢ် ၁၄သီ တ့ၢ် လါယူး ၃သီ အပူး ကူညီသ့လေးဆီပှားမးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖ့ၣ် လဲးလီးဟ့ၣ်တၢ်သိ့ၣ်လိဆူဒဲကဝိ(၇)ဘ့ၣ် တဘ့ၣ်ဘ့ၣ်တဘ့ၣ်စုၣ်စုၣ်အပူး ဒ်အမ့ၢ်မ့ၢ်ရမိ်ၢ်, မ့ၢ်လးအ့ူ,မ့ၢ်လး,အ့ူပ့ၣ်,နိ်ၣ်ဖိ,ဘါဒြ့ၣ်ယါဒီး ထါမဟ့ၣ်သ့ၣ်တဖ့ၣ်နှ့ၣ်လီး၊ လၢတၢ်လဲးလီးဟ့ၣ်တၢ်သိ့ၣ်လိတဘျိုအံး မ့ၢ်ဒ်သိးကမးဂ့ၢ်ထိ့ၣ်က့ၢ်ကူညီသ့လေးဆီကျ့ၣ်သရၣ်သ့ၣ်တဖ့ၣ်အကၢ်အစိ လၢကသ့မးသကိးတၢ်ဒီးဖိသ့ၣ်လၢအလိ့ၣ်ဘ့ၣ်တၢ်မးစၢ်းလီးဆီသ့ၣ်တဖ့ၣ် တဖုဘ့ၣ်တဖုစုၣ်စုၣ်အဂိ်ၢ်နှ့ၣ်လီး၊

လၢတၢ်မးလိတဘျိုအံး တၢ်မးလိအခိ့ၣ်တိသ့ၣ်တဖ့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ

- ဖိသ့ၣ်တဂးဘ့ၣ်တဂးစုၣ်စုၣ် အတၢ်သိ့ၣ်လိ အတၢ်ရဲ့ၣ်တၢ်ကျဲး
- တၢ်ပၢ်ဆ့ၢ်ဖိသ့ၣ်အလုၢ်လၢ်သကဲးပဝး
- တၢ်ထိ့ၣ်ဟူးထိ့ၣ်ဂဲးထိ့ၣ်ဖိသ့ၣ် လၢကမးလိတၢ်ဒီး တၢ်သ့ူ့ၣ်ထိ့ၣ်တၢ်ရ့ၢ်လိ်ာ်မှ့ၣ်လိ်ာ်ဒီးဖိသ့ၣ်
- တၢ်ဆဲးကျိုး(တၢ်မးစၢ်းဖိသ့ၣ်လၢကဆဲးကျိုးတၢ်ဒီးဖိသ့ၣ် ခီဖျိုတၢ်သ့ူ့ၣ်ဂိ်ၢ်, တၢ်ဆဲးကျိုးအလံ်ာ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိုးအလံ်ာ်ခီကိ်ၢ်)
- ဒ့ဲလၢတၢ်စုသ့
- တၢ်စုသ့အတၢ်ဖံးတၢ်မး
- တၢ်ပၢ်ဆ့ၢ်ရဲ့ၣ်ကျဲး
- ဖိသ့ၣ်အတၢ်အိ့ၣ်သး

ကူညီသ့လေးဆီကဘ့ၣ်သရၣ်ညီၣ်သိ့ၣ်တက်မးလိဖဲမ့ၢ်လးအ့ူခဲကဝိး

လၢတၢ်မးလိတဘျိုအံးအပူး ပအိ့ၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲး ဒ်အမ့ၢ် ပတၢ်ဉ်ပိ့ၣ်တဲ့သကိးကွၢ်ဃုထိ့ၣ်က့ၢ်တၢ်ကီတၢ်ခဲ လၢကျ့ၣ်သရၣ်တဂးဘ့ၣ်တဂးအတၢ်မးသကိးတၢ်ဒီး ဖိသ့ၣ်လၢ အတၢ်လဲးခီဖျိုအဖိခ့ၣ် တၢ်မးလိအတကျ့ၣ်အိ့ၣ်ဒီးတၢ်မးလိသးလၢ တၢ်လဲးခီဖျိ လၢကရ့ၢ်အပူးဒီးတၢ်သမံသမိုးဃုထံ့ၣ်နှ့ၢ်က့ၢ် ဖိသ့ၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်ကီ ဒီးပာ်လီးနှ့ၢ်အတၢ်သိ့ၣ်လိ အတၢ်ရဲ့ၣ်တၢ်ကျဲးလၢ တဂးဘ့ၣ်တဂးစုၣ်စုၣ်အဂိ်ၢ်နှ့ၣ်လီး၊

သရၣ်မှ့ၣ်ဖီဂ့ၢ်ထု
(ကူညီသ့လေးဆီတၢ်တိ်ာ်ကျဲးမ့ၢ်ခါခ့ၣ် ၂)

တၢ်မၤလၢကပီၤ ဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ်ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအမှၢ်နုံၤ

တၢ်မၤလၢကပီၤဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ် ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ
မှၢ်နုံၤ ဒဲခဲၢ်ရၤမီၢ်ခဲကပီၤ

တၢ်မၤလၢကပီၤဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ် ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ
မှၢ်နုံၤ ဒဲခဲၢ်လးဇူခဲကပီၤ

လိၢ်ခၢဉ်သးကညီပိာ်မၤဉ်ကရၢ ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ ဒီးပှၤမၤတၢ်ဖိသ့ဉ်တဖၣ်, နိၤဖးလီၤအသး ဒီးလဲၤလီၤသကိးဝဲဆူ ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒဲကဝီၤ လၢအမ့ၢ်အူဟ့ဉ်,နၣ်ဖိ,မၤ်လး, မၤ်ရၢမိၢ်, မၤ်လးအူဒဲကဝီၤတဖၣ် တချးတၢ်မၤလၢကပီၤဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ် ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲမှၢ်နုံၤ တုၤဒီးဘဉ်နၣ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်ထံဉ်လိာ်သကိးဆိ ဒီးပိာ်မၤဉ်ကရၢခိဉ်နၢ်လၢ ဒဲကဝီၤဟူးဝံၤဒီး လၢခံတနုံၤ ထံဉ်လိာ်သးဒီးဒဲကဝီၤခိဉ်နၢ် ဒုးသ့ဉ်ညါအဝဲသ့ဉ်လၢကမၤဝဲတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအတၢ်ပညိာ်ကွၢ်စိဒ်လဲာ်အဂ့ၢ်နၣ်လီၤ.

တၢ်မၤလၢကပီၤ ဟိဉ်ခိဉ်ဒီဖျၢ်ဉ် ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲမှၢ်နုံၤ အိ်ဉ်ဒီးတၢ်ပညိာ်ကွၢ်စိ လၢကဒုးနၢ်ပၢ်ပှၤဒဲကဝီၤဖိတဖၣ် လၢပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖၣ် အိ်ဉ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢအတၢ်ကၢ့ၤကဒါကၢ့ၤဆူအထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤဒ်လဲာ်အဂ့ၢ်, ဃုာ်ဒီးဟိဉ်ခိဉ်ဘိမှၢ်စၢဖြ်ာ်ကရၢအလံာ်ဃံၤဃာ်အဂ့ၢ်,ဒီးပိာ်မၤဉ်ကရၢအတၢ်ဟ်ဃုာ်ဟ်ဂိၢ်လၢတၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်အတၢ်ရဲ့ဉ်တၢ်ကျဲၤအပူၤအဂ့ၢ်နၣ်လီၤ. တချးဒ်းလၢတၢ်မၤလၢကပီၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲမှၢ်နုံၤ တုၤဃီၤအနုံၤဘဉ်နၣ် အဝဲသ့ဉ်ကျးလီၤဝဲ signboard လၢဘျိဉ်ထိအကပၤ ဒ်သိးပှၤကမျၢ်တဖၣ် ကထံဉ်ဘဉ်ဝဲအဂိၢ်လီၤ.အဝဲသ့ဉ်ကွဲမှာ်ဝဲကမျၢ်ဒီး တၢ်ကရၢကရိကိးဖုဒဲး လၢကဟဲဒိကနၣ်ဒီး မၤလၢကပီၤသကိးမူးတဘျိအံၤ နၣ်လီၤ.

ဟိဉ်ခိဉ်ဒီ ဘ့ဉ်ဘဉ်ကီ ဘဉ်ခဲမှၢ် နုံၤ ဘဉ်တၢ် မၤလၢကပီၤအိၤဖဲ ၂၀.၆. ၂၀၁၂နံ့ဉ်, လၢ ဒဲကဝီၤတဘ့ဉ်စုာ်စုာ် လၢ တၢ်မၤလၢကပီၤ မူးတဘျိအံၤ ဒဲကဝီၤကမံးတံာ်, ဒဲကဝီၤပိာ်မှၢ်ကရၢကမံးတံာ်,ကဝီၤဒ့ကမံးတံာ်,ကဝီၤဒ့ပိာ်မှၢ်ကရၢ ကမံးတံာ်,တၢ်ဆါဟံဉ်ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ(KSNG, KYO, ZOA, ADRA) အိ်စီး ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖၣ်နၣ်လီၤ.တၢ်နိၤလီၤစ့ၢ်ကီး pamphlet ဆူကမျၢ် လၢအဟဲမၤလၢကပီၤ မူးတဘျိအံၤအအိ်ဉ် တဂၤဘဉ်တဂၤနၣ်လီၤ. တၢ်မၤလၢကပီၤတဘျိအံၤ လိၢ်ခၢဉ်သးကညီပိာ်မှၢ်ကရၢ တဲ့ပှးပှၤကမျၢ်ဘဉ်ဃး

၁.ဟိဉ်ခိဉ်ဘိမှၢ်စၢဖြ်ာ်ကရၢအလံာ်ဃံၤဃာ် ဘဉ်ဃးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအတၢ်ကၢ့ၤကဒါအဂ့ၢ်.

၂.ကညီပိာ်မှၢ်ကရၢအတၢ်ဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဘြ.

၃.ကညီပိာ်မှၢ်ကရၢအတၢ်ဟ်ဃုာ်ဟ်ဂိၢ်လၢ ခ့ဉ်အဲယ္ဉ်အတၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်အတၢ်ရဲ့ဉ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်နၣ်လီၤ.

ကညီပိာ်မှၢ်ကရၢ

တၢ်မၤလၢကပီၤဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ် ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ
မှၢ်နုံၤ ဒဲနိ့ဉ်ဖိခဲကပီၤ

တၢ်မၤလၢကပီၤဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ် ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ
မှၢ်နုံၤ ဒဲဇူဟ့ဉ်ခဲကပီၤ

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကျော် အတော်လေးဆူထံဝုးကော်ဝေ

ဒေါ်အိုင်ဆါစူးကျော်အတော်လေးဆူကော်ကျိုင်တဲ့

ဒီကလာ်ဒုံဘ်မိုဉ်ကရှုဉ်စုံ ပှၤပၢ၊လိၣ် ဆှဉ်နီၤ ဒီၤအိုဉ်ဆါစူးကျံဉ် ဟဲတုၤဆူကိၣ်ကျိုဉ် တဲ့,ဝှ်ဘီကီးဒီး ဖဲလါယူၤ(၁)သီအနံၤ, အဝဲလၤထိုဉ်ဝဲဟိုဉ်ခိုဉ်ဒီဖျၢဉ်, အှ့ရှုဉ်မှၢ်ထိုဉ် မှၢ်ကျိုၤ ဝဲၤကွာ်ဖိၤရၢၤ (WEF) တၢ်အိုဉ်ဖှာ်ဒီး ဖဲတၢ်အိုဉ် ဖြှ်ကတိၣ် အဝဲဒီးနှၢ်ဘာ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ အကကတိၤလီၤဘာ်တၢ်နှၢ်လီၤ,အဝဲတဲ့ဘာ်ဃးကိၣ်ပယီၤအတၢ်ဆီတလဲအဖီခိုဉ် တၢ်ထိုဉ်အိုဉ် ဒ်လဲဉ်အဂ့ၢ်,ပှၤလၢ အဘျၢ်လီၤကျိုဉ်စ့တဖှ် ကဘာ်အိုဉ်ဒီးတၢ်ပလီၢ်သူဉ်ပလီၢ်သးဒ်လဲဉ်အဂ့ၢ်, ကလှာ်ဒူဉ်အတၢ်မၤဘာ်လိာ်ဖိးဒ့လိာ်သး မှၢ်တၢ်လၢ အရှုဒိုဉ်ကါဒိုဉ်ဝဲအဂ့ၢ်, ထံလီၢ်ကိၣ်ပူၤ တၢ်အိုဉ်ကဘျုံးအိုဉ်ကဘျဉ် တၢ်ကဘာ်မၤဒုးလီၤမၢ်ကွံာ်အီၤ မှၢ်တၢ်လၢ အလီၢ်အိုဉ်အဒိုဉ်ကတၢ်အဂ့ၢ်နှၢ်လီၤ

အဝဲစံးဝဲ, "ယဘာ်တၢ်သံကွၢ်ယၤ ခဲအံၤခဲအံၤ ဘာ်ဃးကိၣ်ပယီၤအတၢ်ဆီတလဲအံၤ ဂုၤက့ၤအသးဆူအလိၣ်ခံ အိုဉ်တအိုဉ်အဂ့ၢ်နှၢ်လီၤ, ဖဲပှၤစံးကတိၤဘာ်ဃးတၢ်ဆီတလဲအဂ့ၢ်အကျိၤအဆၢကတိၣ် တၢ်လၢပကဘာ်သံကွၢ်အီၤကဘာ်မှၢ်ဝဲ (တၢ်ကတိၤအဖျၢ်တဖှ်အံၤ မှၢ်တၢ်မနုၤလဲဉ်)နှၢ်လီၤ,ဖဲ၂၀၁၀နံ်ဝံၤအလိၣ်ခံ ယဘာ်တၢ်ပျၢ်ဖျဲးထိုဉ်ယၤလၢ တၢ်ဒုးကိၤ ဃာ်လၢ ယဟံာ်ပူၤဝံၤနှၢ် ယထံဉ်ဘာ်တၢ်ပနိ်ဉ်လၢ ထံလီၢ်ကိၣ်ပူၤတၢ်ဆီတလဲအသး လၢ အမှၢ်တၢ်ပျၢ်ဖျဲးကွံာ်ပှၤထံရှၢ်ကိၣ်သဲးဃိာ်ဖိ လၢ အဘာ်တၢ်ဒုးယာ်အီၤလၢ၊်ခံးသူပူၤ, ခိုဉ်ခါအဂၤ တခါမှၢ်ထံလီၢ်ကိၣ်ပူၤ တၢ်မၤဘာ်လိာ်ဖိးဒ့က့ၤ သးနှၢ်လီၤ, တၢ်နှၢ်ဝံၤအလိၣ်ခံ ပဝဲသ့ဉ်တဖှ် ပအိုဉ်ကတဲာ်ကတိၤထိုဉ်ပသး လၢ တၢ်ကဒိးဃုထၢသးအဂိၢ်, ဖဲနှ်ုအဆၢကတိၣ် တၢ်လၢ ယဟ်သူဉ်ဟ်သးနှၢ်မှၢ်ဝဲ, တၢ်ဆီတလဲအခိုဉ် တိၤလိၤဆူတၢ်မၤအိုဉ်မှၢ်ကျိုၤဝဲၤကွာ်,ဒီးတၢ်ဟ်လှ,ဟ်ပှၤအီၤဒိုဉ်မးလီၤ, ဘာ်ဃးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ တၢ်ဟ်သးလီၤဆီလိာ်ကဒီးအသးနှၢ်လီၤ,ဘာ်ဃးကိၣ်ပယီၤအတၢ်ဆီတလဲအသဟိုဉ်အံၤ ယသ့ဉ်ညါဘာ်လၢ ပှၤအါဂၤအသ့ဉ်ပိၣ်သးဝးဝဲ စ့ၢ်ကီးနှၢ်လီၤ, တကတိၣ်ဃီဖဲနှ်ုပှၤမၤအိုဉ်မှၢ်ကျိုၤဝဲၤကွာ် လၢ အဘ့ဉ်တိုဉ်တ့ၢ်လံတနီၤ သံကွၢ်ဝဲ(တၢ်ဆီတလဲမနုၤလဲဉ်)နှၢ်လီၤ,လၢ တၢ်နှၢ်အယိ ပှၤလၢ အသ့ဉ်ညီနှ်ုတၢ်ကတိၤ တၢ်ဒုးအိုဉ်ထိုဉ်ကဒါက့ၤ(reform)သ့ဉ်တဖှ် အဝဲ

ဒေါ်အိုင်ဆါစူးကျော် ကတိၤလီၤတၢ် ဖဲဟိုဉ်ခိုဉ်ဒီဖျၢဉ် ဓုၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ် တၢ်အိုဉ်ဖှဉ်အကတိၣ် ဖဲဝ့ၢ်ဘီကီး(ကိၣ်ကျိုဉ်တဲဉ်)

သ့ဉ်ထုးထိုဉ်ဝဲအခီပညီဒ်တၢ်ဘာ်အသးအသိးနှၢ်လီၤ, လၢ တၢ်နှၢ်အယိ ယအဲာ်ဒီးတဲအါဒဉ် တၢ်တက့ၢ် လၢ ထံလီၢ်ကိၣ်ပူၤ အတၢ်ဆီတလဲအဂ့ၢ်နှၢ်လီၤ,ဘာ်ဆဉ်နာ်သက့ လၢ ယဂိၢ် ပပှၤကိၣ်ပယီၤဖိအတၢ်အိုဉ်သး တၢ်ကလဲၤထိုဉ်လဲၤထိ နှ် ယအဲာ်ဒီးထုးထိုဉ်အခီပညီလၢ အမှၢ်(တၢ်ဆီတလဲ)နှၢ်လီၤ,ယမှၢ်ဘာ်တဲာ်ဘာ်ဃးတၢ်အၢဉ်လီၤအီလီၤ (Commitment)အဂ့ၢ်နှၢ် လၢ ယဂိၢ် ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဆီတလဲလၢ ကိၣ်ပယီၤ ပူၤအခ့အခါ တၢ်သံကွၢ်ယၤလၢ အမှၢ် တၢ်ကဂုၤကဒါက့ၤဆူအလိၣ်ခံလံဓါနှ်ုယစံးဆၢ အီၤ လၢ ဂုၤက့ၤအလိၣ်ခံဓါ.တဂုၤက့ၤဘာ်ဓါနှ် ဒီးသနှၤထိုဉ်အသးလၢ သုးတကပၤအတၢ်ဟ်သ့ဉ် ပဉ်သး လၢ တၢ်ဆီတလဲကျဲသနှုအဖိခိုဉ်နှ်ုလီၤ, ယအဲာ်ဒီးတဲအါထိုဉ်ဒ်အံၤ ပတၢ်ကဲထိုဉ်လိုဉ်ထိုဉ်တၢ်ဆီတလဲအတၢ်ဖံးတၢ်မၤအကျဲသနှုအံၤ ဂုၤက့ၤအလိၣ်ခံ, တဂုၤက့ၤအလိၣ်ခံဘာ်နှ် ဒီးသနှၤထိုဉ်အသးလၢ ပနိ်ၢ်ကစ၊်ဒဉ်ဝဲအတၢ်အၢဉ်လီၤအီလီၤအဖိခိုဉ်နှ်ုလီၤ, ပမှၢ်အဲာ်ဒီးလၢ ပထံပကိၣ် ဂုၤထိုဉ်ကပသီထိုဉ်နှ် ပကဘာ်အိုဉ်ဒီးပနိ်ၢ်ကစ၊်အတၢ်အၢဉ်လီၤအီလီၤနှ်ုလီၤ, ပကဘာ်သ့ဉ်ညါလၢ မှၢ်ပသးလီတၢ်မနုၤလဲဉ် နှ်ုလီၤ,လၢ တၢ်နှ်ုအယိ ယနိ်ၢ်ကစ၊်ဒဉ်ယဲ ယဘာ်သူဉ်ဘာ်သးတၢ်ကတိၤဒိ ယိ ယိ ဖိ တခါ လၢ အမှၢ် "တၢ်မၤဂုၤထိုဉ်ပသီထိုဉ်ဟိုဉ်ခိုဉ်ဒီ ဖျၢဉ်အတၢ်အိုဉ်သး" နှ်ုလီၤ,ယနိ်ၢ်ကစ၊်ဒဉ်ယဲ ယအဲာ်ဒီးလၢ ကိၣ်ပယီၤအတၢ်အိုဉ်သး ကဂုၤ ထိုဉ်ပသီထိုဉ်နှ်ုလီၤ, ဖဲပတဲလၢ ပတၢ်ဆီတလဲတၢ်အ"ၢဉ်လီၤစံးတၢ်နှ်ု မှၢ်ဒဉ်တၢ်အဝဲအံၤ နှ်ုလီၤ,"

ဖဲအဝဲဟဲတုၤဝ့ၢ်ဘီကီး အဆၢကတိၣ် ကညီပိ၁်မှ၁်ကရၢ်ကွဲးလံ၁်ဆူဒီၤအိ၁်ဆါစူးကျံ၁်အအိ၁်လီၤ,လၢ လံ၁်ပရၢ်အပူၤ ဃ့ဝဲလၢ ဒ်ၢ်အိ၁်ဆါစူးကျံ၁် ကဟဲဘာ်ဆူကညီဘာ်ကီ ဘာ်ခဲဒဲကဝီၤတၢ်လိ၁်တတီၤတီၤ မှ၁်လၢ တၢ်ကစိ၁်ဟူထိ၁်သါလီၤဝဲလၢ တယံာ်ဘာ် တၢ်ကဆ့ၢ်ကဒါက့ၤပှၤဘာ်ကီဘာ်ခဲဖိတဖ၁်ဆူကိၣ်ပယီၤနှ်ုလီၤ, ကညီပိ၁်မှ၁်ကရၢ်နဲ၁်ရ၁် နါ်ဒါအဲ၁် ကျၢ်ဒီးဝဲလၢ, "ပတစ်းလၢ ဒီၤစူးကဘာ်ဟဲလၢ ဒဲကဝီၤဖဲလဲ၁်တဖျၢ်လဲ၁်ဘာ်. ကွၢ်ဖဲဒဲကဝီၤ တဖျၢ်ဖျၢ်လီၤ, အဝဲမှၢ်ဟဲဒီး ကမျၢ်လၢ ဘာ်ကီဘာ်ခဲဒဲကဝီၤပှၤတဖ၁် ကတိ၁်ဖ့ျ၊ထိ၁် တၢ်လၢ အဝဲသ့ဉ်အဲ၁်ဒီးတဲ၁ဝဲနှ်ုလီၤ,"

ဖဲလါယူး(၂)သီ.ဂိ. ၉:၃၀နှ2်ရံ2် ဒီးအိ2်ဆါစူးကွံ2် ဟဲတူးဝဲ ဖဲမဲဆီးကဘီယူး ပျိုဒီး ပှားကိ1်ပယီးထံဖိကိ1်ဖိ ပှားမးတ1်ဖိလ၊အ သုးလိ1်သုးကျဲလ၊ကိ1်ကျိ2်တဲ2်ပူးတကလးဃ2် ဃ2် ဟဲသဂ1်အခိ2်နှ2်လီ။ ဖဲအနှ2်ရံ2်တဆံ ဘျိ2်ဃ2်ဃ2်နှ2် အဝဲဟးထိ2်လ၊မဲဆီးဒီး လဲး ဝဲဆူမဲ1်လး(ဘဲကျီး)ဘု2်ကီဘု2်ခဲဒဲကဝီးနှ2် လီ။ အဝဲထံ2်လိ2်အသးဒီး ကျိ2်တဲ2်ပှားဘု2်မှ ဘု2်ဒါ ဖဲမဲ1်လးဒဲကဝီး MOI တနှ2်ရံ2်ဃ2် ဃ2်နှ2်လီ။ဖဲ၁ နှ2်ရံ2်အဘျိ2်နှ2် အဝဲလဲးဆူ Z-(C) ဖျု2်ထူပျိုအဆ၊ကတိ1် ကမျု1်၄၀၀၀ ဃ2်ဃ2် အိ2်ခိုးသဂ1်အခိ2်လ၊ကျဲတခီတ ကပး(ယ1်ပးယ1်ပး)ဒီးကိုးပသူထိ2်(အမ့်းစူး, အမ့်းစူး,ဒီးစူးမ်အအိ2်ဆူ2်အိ2်ချတက့1်.)

ဖိသ2်တဖ2် မ့1်အန1်ပ1်တ1်ထဲလဲ2် တန1်ပ1်ထဲလဲ2်တသ့2်ညါဘု2်. အဝဲသ့2်အိ2် ခိုးတ1်အကပ၊ထိ2် တအိ2်ဒီးသုးအလိ1်ဘု2်. ဘု2်ယိ2်ဝဲပှားကဟဲအိ2်လ၊ အလိ1်နှ2်လီ။ပှား ဘု2်ကီဘု2်ခဲအကျါတဂ၊စံးဝဲ, "ဒီးစူးအတ1် ဟဲအံ၊ တ1်ဟ2်လီးပှားခိုးတ1်ဖိအကထြ၊တဖ2် အကထြ၊နသုးဘူးနသးတညီဘု2်. ဒိတ1်ဂိ၊ တညီဘု2်.ပှားဟံးန့1်တ1်ကစိ2်လ၊ထံဂုၤကိ1် ဂၤနာ2်သက့ တညီလ၊အဂိ1်စ့1်ကိုးဘု2်." ဖဲမ့1် ဃ့1်လီ၊၂နှ2်ရံ2် အဝဲဒီးထိ2်ကဘီယူးဒီးက့၊ ကဒါက့ၤဆူဘီကိုးနှ2်လီ။

တ1်လဲ၊ဆူကိ1်ယူရပ၊

ဒီ၊အိ2်ဆါစူးကွံ2်(၆၇)နံ2်, မ့1်ပှ၊ လ၊အဒီးန့1်ဘု2် နိ၊ဘု၊2်တ1်လ၊ကပီ၊ခိ2်ဖး လဲ၊ဆူကိ1်ယူရပ၊ထံကိ1်ယ1်ဘု2် စးထိ2်လ၊ အပူ၊ကွံ2် လါယူ၊(၁၄–၂၉)သီ ဒီးထံကိ1်လ၊ အလဲ၊ဝဲတဖ2်မ့1်ဝဲ, မ့1်စုံးစလဲ2်, နိ2်ဝ့, အါရ လဲ2်နှ2်, ကိ1်အဲကလံး ဒီးကိ1်ဖြ2်စ့2်တဖ2်နှ2် လီ။ဖဲ(၁၆.၆.၂၀၁၂)နံ2်အနုံ၊, အဝဲလဲ၊တူ၊ဖဲ ကိ1်နှိ2်ဝ့ဒီး ကိ1်နှိ2်ဝ့ပဒိ2်ထံဖိကိ1်ဖိ တူ1်လိ2် မှ2်အီ၊ တကးဒ်းဘု2်, အိ2်ဃ2်ဒီးတ1်ဟ့2်မ၊ လ၊ကပီ၊က့၊အီ၊ခိ2်ဖး လ၊တ1်ဟ2်လီ၊တ့1်လံ အီ၊ ဖဲ(၁၉၉၁)နံ2်, ဖဲအသးအိ2်(၄၆)နံ2် လ၊ အပူ၊ကွံ2်တ့1်လံ(၂၁)နံ2်လံနှ2်လီ။ ဖဲနှ2်အ ဆ၊ကတိ1် အဝဲဘု2်တ1်ဒုးဃ2်အီ၊လ၊အဟ2် အဃိ လဲ၊ထိ2်ဟံးန့1်ဝဲတသ့ဘု2်.

လ၊အတ1်လဲ၊အပူ၊ အဝဲမ၊ဝဲတ1် ထံ2်လိ2်အိ2်သကိုးဒီး ပှားဟံးန့1်တ1်ကစိ2်ဖိ အဂ၊(၆၀)ဟဲထိ2်ဝဲဇ2်နှ2်လီ။အဝဲအတ1်လဲ၊ ယံ2်ဝဲ(၁၆)သီ, ဒီးဖဲအက့၊ကဒါက့၊ဆူကိ1်ပ ယီ၊နှ2် မ၊ဝဲတ1်ထံ2်လိ2်အိ2်သကိုးတနှ2်ရံ2် ဘျဲ2် ဖဲရ2ှ2်တကိ.,ဝ့1်တကျ2် ဝဲ၊လိ1်ခိ2်သ့2်နှ2် လီ။ဒီ၊အိ2်ဆါစူးကွံ2် အပှား မ၊သကိုးတ1်ก ရ၊ဖိအူဝ့တ့2်စံးဝဲ, "ဒီ၊စူးအတ1်လဲ၊ဆူကိ1်ယူ ရပ၊တဘျိုအံ၊ ဒီးန့1်ဘု2်တ1်အစ၊လ၊အဂ့၊နှ2် လီ။ လ၊တ1်ဆီတလဲ၊ဇ2်မိ2်ကရ2်စံ2်ကျဲသ နူအဖိခ2် အါ၊ဇ2်တ1်တက့1် တ1်တူ1်လိ2်မှ2် အိ၊လီ။ထံဂုၤကိ1်ဂၤတဖ2် ဖဲတ1်သ့အိ2်ဒီးအီ၊ အ၊2်လီ၊လ၊ကမ၊စ၊၊အီ၊နှ2်လီ။ အဝဲစံးဝဲ, ထံဂုၤကိ1်ဂၤတဖ2် အိ2်ဖျါတြ1်ကလ2်လ၊ အိ2်ဒီးတ1်သးအိ2်လ၊ကမ၊စ၊၊တ1်လီ၊. ဘု2် ဆု2် လ၊ပဝဲတခီ ပကဘု2်မ၊ဖျါထိ2်တ1်အမိ1် လံ၊မိ1်ပှ1်တခီနှ2်လီ။"

ဒီ၊အီ၊ဆါစူ2်ကွံ2် အတ1်ကတိ၊လီ၊တ1် ဖဲ၀့1်အိ2်စလီ၊,ကိ1်နိ၊ဝ့,ဖဲလါယူ၊(၁၆) သီ(၂၀၁၂)နံ2်

"ခီဖျိလ၊ယထံယကိ1်အပူ၊ တ1်ဆီ တလဲတယံ2်ဒ်းဘု2်အဖိခ2် တနုံ၊အံ၊, ယဟဲ အိ2်ဘု2်ဖဲအံ၊ဒီ၊သုနှ2်လီ။တ1်ဆီတလဲတဖ2် လ၊အအိ2်ထိ2်အသးအံ၊ ကဲထိ2်အသးသ့ ခီ ဖျိနယိ ဒီးပှ၊အဂ၊တဖ2် လ၊အအဲ2်တ1်သဘျ ဒီး တ1်မ့1်တ1်တိ လ၊အဟ2်လီ၊အဂ1်အဘါ လ၊ဟိ2်ခိ2်ဒီဘု2် ကသ့2်ညါပတ1်အိ2်သးအ ဃိလီ။တချုးဒ်းလ၊ ယကတိ၊ဘု2်ဃးယထံ ယကိ1်အဂ့1်ဒ်းဘု2်နှ2် ပျဲယတဲဘု2်ဃး ထံ2်ရ1် ကိ1်သဲးပှ၊ဃိးဖိတဖ2်အဂ့1်တက့1်. လ၊ကိ1်ပ ယီ၊အပူ၊အံ၊ ထံ2်ရ1်ကိ1်သဲးပှ၊ဃ2်ဖိတဖ2်အိ2် ဒ်းဝဲနှ2်လီ။ အဝဲသ့2်ဘု2်ပျုံ၊ဒ်းတ1်,မ့1်လ၊ပှ၊ ဃ2်ဖိလ၊အမ်ံ၊ဒိ2်ဒီး တ1်သ့2်ညါအီ၊အါသ့2် တဖ2် တ1်ပျ1်ဖျဲးကွံ2်အ1ီ၊ဒီး ပှ၊လ၊အအိ2်တ့1်, ပှ၊လ၊ တ1်တသ့2်ညါအီ၊သ့2်တဖ2် တ1်ก သးပ့၊နိ2်ကွံ2်အီ၊အဃိနှ2်လီ။ ယဆ၊ထ၊2်ဖဲ အံ၊ မ့1်လ၊တဘျိုခါ ယမ့1်ထံ2ရ1်ကိ1်သဲးပှ၊ဃ2် ဖိအဃိလီ။ ဒ်သုကွ1်ထိ2်ယ၊ဒီ၊ ဒိကနှ2်ယ၊ အသိ၊ ဝ်သးစူ၊ သ့2်နိ2်ထိ2်လ၊ တ1်မ့1်တ1်တိ လ၊ တ1်တဲအီ၊ခဲအံ၊ခဲအံ၊ လ၊အမ့1် ပှ၊ထံ2ရ1် ကိ1်သဲးဖိတဂ၊ မ့1်ပှ၊တဂ၊လ၊ အအိ2်အါအါ ဂိ1်ဂိ1်နှ2်လီ။ ပှ၊လ၊တသဘျ1ထိ2်ဒ်းဘု2်, ပှ၊ လ၊တ1်တဟ့2်အ2ွဲ၊ လ၊ကဒ်းန့1်ဘု2်တ1်မ့1် တ1်တိလ၊ယထံယကိ1်ပူ၊အံ၊ အိ2်ဝဲအါ3ိ2်နှ1် ဒ်းတဂ၊နှ2်လီ။ဝ်သးစူ၊သ့2်နိ2်ဘု2်အဝဲသ့2် ဒီးတသ့ဖဲအသ့ မ၊တ1်တမ်ံ၊လ1်လ1် ဒ်သိ၊အ ဝဲသ့2်ကဟ2ူ2်ဖျဲးထိ2်ကွံ2်ဆိ2ဆိ2ဒီ၊ တဘျိ1ယီ တက့1်."

ကိ1်ပယီ၊အံ၊ မ့1်ထံ2ကိ1်တဘု2် လ၊ အအိ2်ဒီ၊ကလှ2်ဒ2ူ2်တဖ2် ဒီ၊တ1်စ1ူ1်တ1်နှ2် အါမ၊လ၊အပူ၊ဒီ၊ ခါ2ဆူ2ညါထံ2ကိ1်အံ၊ ဆဲ၊ အိ2်အသ၊သ့ထဲ2ဒ2် သ၊သဟီ2်စ၊ဖြ2်လ၊ အ မ့1်အတိ မ့1်အိ2်ထိ2်မ၊နှ2်လီ။ စ၊ထိ2်လ၊ပဒီ၊ နှ2်ဘု2်တ1်သဘျ1 ဖဲ(၁၉၄၈)နံ2်လံ၊လံ၊ တ1် ဆ၊ကတိ1်တအိ2်နီတကတိ1်လ၊ ပကတဲလ၊ ပကိ1်ပူ၊အံ၊ အိ2်ဒီ၊တ1်မှ2်တ1်ခ2ှ2်လံနှ2်လီ။ ဒ်သိ၊တ1်သဘံ2်သဘု2်အဂံ1်ခိ2်ထံ၊အံ၊ သ့ တအိ2်ထိ2်တဂ့1်အဂ1် ပဒုးအိ2်ထိ2်တ1်နှ2်နှ1် ဒီ၊တ1်နှ1်ပ1် လ၊အလိ2်ဝဲလ၊ပထံပကိ1်အပူ၊ အံ၊တန့1်ဒ်းဘု2်. တ1်မ့1်လ1်တဖ2် အိ2်ထိ2်ဝဲ ဖဲတ1်ပတု2်တ1်ခ၊အိ2်ထိ2် စ၊ထိ2်လ၊ ၁၉၉၀ နံ2် ဒီ၊တူ၊(၂၀၀၁)နံ2် ဖဲတ1်ပတု2်တ1်ခ၊အံ၊ ဟ၊ဂိ၊ကွံ2်ဝဲနှ2်လီ။ တ1်ဟူ၊တ1်ဂဲ၊တခါလ၊ တ1်တဆိ2ကမိ2်အီ၊လီ၊တ1်လီ၊ဆဲ၊အံ၊ မ့1်တ1် လ၊တ1်ပ2ှ1်တခါလ၊ ပမ၊ဟ၊ဂိ၊ကွံ2်တ1်ပတု2် တ1်ခ၊ လ၊တ1်ဆ၊ကတိ1်ဖ၊ယံ2်အတိ1်ပူ၊သ့ ဝဲနှ2်လီ။ လ၊အပူ၊ကွံ2်စ့1ှ၊ကိ2်လါအတိ1်ပူ၊ ပဒိ2်ဒီ၊ကလှ2်ဒ2ူ2်တဖ2် တဲကျဲ၊သကိုးတ1်ဒီ၊ တ1်လဲ၊ထိ2်လဲ၊ထိအိ2်ဝဲနှ2်လီ။ ပဆ၊မ့1်လ1် လ၊တ1်ပတု2်တ1်ခ၊ တ1်အ၊2်လီ၊အီ လီ၊အံ၊ ကလဲ၊ဃီ၊ဆူ တ1်ဘျါ2ရဲ2ကွံ2်ထံ2ရ1်ကိ1်သဲးတ1်

ဒ်ဂ်ခ်ခ်ိ2်ဆါ2ူ2်ကွ2ံ2်ခ်ိ2်ခ်ိ2ခ်ီ၊ဃ်ီ၊နှ2်ဘ၊2်တ1်ကတ1်၊
ဖဲလါယူ၊၁၆သီ, ၂၀၁၂နံ2်, လ၊ခ်ိ2်စလ2ိ2်(နှ2်ဝ့)ဘျ2ိ2်ခ်ိ2်

ဂ့ၢ်ကိ ဒ်ပှၤကမျၢ်တၢ်မိုဉ်နၢ့်သးလီဒီး ကလုာ်စၢဖြဉ်သးသဟိဉ်အသိးနၢ့်လီ၊

ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဖၣ် အိဉ်ဝဲဒဉ်လၢဟိဉ်ခိဉ်ဒိတဘ့ဉ်အပူၤလီ၊ ဖဲယလဲၤလၢမ်ၢ်လးဒဲကဝီ၊ပူၤ လၢကိၢ်ကျိဉ်တဲဉ် တယံာ်ဒံးဘဉ်နၢ့် ယထံဉ်ဘဉ်ပှၤလၢ၊ဟ့ဉ်လီ၊အသး လၢအဂဲၤပျၤ်ဂဲၤဆုးလၢ၊အတၢ်အိဉ်မူပူၤ ဒ်သိးကပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲတသ့ဖဲအသ့နၢ့်လီ၊ အဝဲသ့ဉ်တဲ့ဘဉ်ယၢ၊အတၢ်ဘဉ်ယိဉ်လၢ "ပှၤမၤစၢ၊တၢ်,အတၢ်သးလီ၊ဘုံး" ဒီး ပတဲ့အခိပည်ိ သ့ဒ်အမ့ၢ်"တၢ်သးကညီ၊အတၢ်သးလီ၊ဘုံး" နၢ့်လီ၊"ပှၤမၤစၢ၊တၢ်အတၢ်သးလီ၊ဘုံး"အံၤ ဟ်ဖျါထိဉ်ဝဲ ခိဖျိအတၢ်မၤစှၤလီ၊ဂျိဉ်စ့တၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢ၊နၢ့်လီ၊ "တၢ်သးကညီ၊တၢ်သးလီ၊ဘုံး"အံၤ ဟ်ဖျါထိဉ်အသးဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဘဉ်ယိဉ်စှၤလီ၊ဝဲဒဉ်နၢ့်လီ၊ တၢ်အိဉ်သးတခါအံၤ ပိဉ်ထွဲထိဉ်အသးလၢ၊အဂၤတခါအခံလီ၊ ပပျဲတၢ်သးကညီ၊တၢ်သးလီ၊ဘုံးအံၤ ဟဲတ့ၢ်သ့ စါ.တၢ်မၤလၢ၊ထိဉ်ပှဲၤထိဉ် ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဖၣ်အတၢ်လိဉ်ဘဉ်အလုၢ်အပှၤအံၤ အါဒိဉ်နၢ့်ဒီးတၢ်အလုၢ်အပှၤ လၢ၊ပကကွၢ်ကဟ်အဝဲသ့ဉ်တၢ်လီ၊ဆီ မ့တမ့ၢ် ဘဉ်လီ၊မဲာ်ဒီး တထံဉ်အတၢ်တူၢ်ဘဉ်ခိဉ်ဘဉ်တဖၣ်ဘဉ်နၢ့်စါ. ယဃ့ကညးဘဉ် ပှၤမၤစၢ၊တၢ်လၢ၊ဟိဉ်ခိဉ်ချၢ်တဖၣ် လၢကမၤလၢ၊ပှဲၤဘဉ် ပှၤသ့ဉ်တဖၣ်အံၤ လၢ၊အဃ့တၢ်မၤစၢ၊ ဖဲအဃုတၢ်အိဉ်ကဒုအဆၢ၊ကတိၢ်အခါတက့ၢ်.

ဖဲမ်ၢ်လးအံၤ, ယအိဉ်ဒီးတၢ်တဲ့သကိးလၢ၊အလုၢ်ဒိဉ်ပှၤ့ဒိဉ်ဒီး ယိၤပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါလၢ၊အပၢ၊ဆၢ့တၢ်လၢ၊တး(take)ကိၢ်ဆဉ်အပူၤ ဖဲဒဲကဝီ၊တဖၣ် အိဉ်သ့ဉ်လီ၊သးအပူၤနၢ့်လီ၊ အဝဲသ့ဉ်တဲ့ပ့ၤယၢ၊ဘဉ်ဃး တၢ်ကိတၢ်ခဲဒိဉ်ဒိဉ်မ့ၢ်မ့ၢ် လၢ၊အဘဉ်ထွဲဒီးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဖၣ် အဒဲကဝီ၊ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်မၤဟးဂီ၊သ့ဉ်ပ့ၢ်တၢ်ဘျၢ်တဖၣ်,တၢ်သူကသံဉ်ကသီ လၢ၊တဖီးသဲစးတဖၣ်, ပှၤသးသဟိဉ်လီ၊စၢ်တဖၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢ၊တၢ်ကတြီဆၢ ဒ်သဒၢ၊တၢ်ညဉ်ဂ့ၢ်ဃၢ်, တၢ်ပသိဉ်တၢ်ဆါတဖၣ်, တၢ်ကိၢ်ထိဉ်ဒီးဘဉ်သမ့ၢ်ဒိဉ်ဒိဉ်တၢ်ဆါတဖၣ် ဒီးတၢ်ဆါအဂုၤအဂၤတတဖၣ်လီ၊ ပဒိဉ်ပှၤပၢ၊ဆၢ့တၢ်အတၢ်ဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဘျိတဖၣ်အံၤ, မ့ၢ်တၢ်လၢ၊အဖီးသဲစး ထဲသိးဒီးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဖၣ်အတၢ်ဘဉ်ယိဉ်နၢ့်လီ၊ ထံကိၢ်လၢ၊အတူၢ်လိာ်မ့ာ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖၣ် ကြၢ်ဒီးနၢ့်ဘဉ်တၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢ၊ ဒ်သိးကဘ့ၢ်ရ့ၢ်ကွာ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိ လၢ၊အဘဉ်ထွဲဒီးအဝဲသ့ဉ်မူဒါတဖၣ် လၢ၊ကဘဉ်ဟံးထိဉ်ဖိဉ်ထိဉ်ဝဲတဖၣ်နၢ့်လီ၊

ပတၢ်ပညိုဉ်ဒိဉ်ကတၢ်၊ မ့ၢ်ဒ်သိးပကဒုးအိဉ်ထိဉ်ဟိဉ်ခိဉ်တဘ့ဉ် လၢ၊အသဘ့ၢ် ပှၤဖျဲးဒီးတၢ်အိဉ်ကမုံ, ဟဲဉ်တအိဉ်ဃိတအိဉ် ဒီးတၢ်မ့ၢ်လၢ်တအိဉ် ဟိဉ်ခိဉ်လၢ၊အနၢ်ဉ်ထံးကိးကပၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်အိဉ်ကဒုအလီ၊ အမ့ၢ်အတီဒီးပှၤလၢ၊အအိဉ်လၢ၊အပူၤတဖၣ် အိဉ်ဒီးတၢ်သဘ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘဉ် လၢ၊ကအိဉ်မူဘဉ်လၢ၊တၢ်မုာ်တၢ်ခ့ဉ်အပူၤနၢ့်လီ၊ တၢ်ဆိကမိဉ်ကိးထံဉ်ဒဲး, တၢ်ကတိၤကိးထံဉ်ဒဲး ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤကိးခါဒဲ ဒုးအိဉ်ထိဉ်တၢ်ကဲထိဉ်လိဉ်ထိဉ်လၢ၊အဂ့ၢ် ဒီးတၢ်ခဲလၢ်ာ် ဟ်ဖြဉ်ထိဉ်သးလၢ၊ ကဒုးအိဉ်ထိဉ်တၢ်မုာ်တၢ်ခ့ဉ်အဂိၢ်နၢ့်လီ၊ ပှၤကိးဂၤဒဲးစုာ်စုာ်ပအိဉ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘဉ် လၢ၊ပကဟ့ဉ်နၢ်လီ၊ သကိးဆူတၢ်မုာ်တၢ်ခ့ဉ်အဂိၢ်နၢ့်လီ၊ ပျဲပဖိဉ်လိာ်ပစု ဒ်သိးကကျဲးစၢ၊ ဒုးအိဉ်ထိဉ်ဟိဉ်ခိဉ်လၢ၊အမုာ်အခ့ဉ် ဖဲပမံမုာ်မုာ် လၢ၊တၢ်ဘံဉ်တၢ်ဘၢ၊အပူၤဒီး ပပၢ်ထိဉ်လၢ၊တၢ်သ့ဉ်ဖ့ံသးညီအပူၤနၢ့်လီ၊

ဖဲ(၁၉၉၁)နံ့ဉ်,လါအီးကထိဘၢ်ဉ ၁၄သီအံၤ,နၢ်ဘၢ်ဉ်ကမံးတံာ်အလံာ်ကျၢ်တၢ်လၢ၊လိ်ခံကတၢ်စ်းဝဲ "လၢ၊တၢ်ဟ့ဉ်လၢ၊ကပီ၊နၢ်ဉ်ဘၢ၊ဉ်တၢ်မုာ်တၢ်ခ့ဉ်ခိဉ်ဖးဆူ ဒီ၊အိဉ်ဆါစ့ဉ် ကၢ်ဉ်အအိဉ်အံၤ, နၢ်ဉ်ဝ့, နၢ်ဉ်ဘၢ်ဉ်ကမံးတံာ်အဉ် ဒီးဟ့ဉ်မၤလၢ၊ကပီ၊ပိာ်မုဉ် လၢ၊အကျဲးစၢ၊ဆၢထၢ၊ဉ်ဂၢ်၊တပၢ်၊ဒီး ဒုးနဲဉ်အတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢ၊ ဆူပှၤအါဂၤ လၢ၊ဟိဉ်ခိဉ်ဒိဘ့ဉ် လၢ၊အကျဲးစၢ၊ လၢ၊ကဒီးနၢ့်ဘဉ်ဒံဉ်မိဉ်ကရ့ၢ်စ်ဉ် ပှၤဟိဉ်ခိဉ်ဖိတၢ်ခဲ့ၢ်တၢ်ယာ် ဒီးကလုာ်ဘ့ၢ်တၢ်မၤဘဉ်ဂ့ၢ်၊လိာ်ကဒ့ၢ်သးလၢ၊ တၢ်မုာ်တၢ်ခ့ဉ်အကျဲ" နၢ့်လီ၊

ဖဲယစးထိဉ်ပဉ်ဃုာ်လၢ၊ကိၢ်ပယီ၊ဒံဉ်မိဉ်ကရ့ၢ်စ်ဉ် တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤအခါ တဆိကမိဉ်နီတဘျီလၢ၊ ယကဒီးနၢ့်ဘဉ်တၢ်လၢ၊ကပီ၊အခိဉ်ဖးဘဉ်. ခိဉ်ဖးလၢ၊ပကျဲးစၢ၊မၤနၢ့်အီ၊အံၤမ့ၢ်ဝဲ တၢ်သဘျ, တၢ်ဘံဉ်တၢ်ဘၢ၊ ဒီးပှၤတတၢ၊လၢ၊အအိဉ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တိ ဖဲပှၤကမျၢ်ကသ့ဉ်ညါလီ၊အသးလၢ၊ အမၤတၢ်သ့ဝဲနၢ့်လီ၊ တၢ်မၤလၢ၊ကပီ၊အံၤ ဒုးအိဉ်ထိဉ်တၢ်စ်ဉ်စီ၊လၢ၊ ဟ့ဉ်ပှၤတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ် လၢ၊ပကဟ့ဉ်တၢ်အဂ့ၢ် ကတၢ်၊ လၢ၊တၢ်ဂဲၤလိာ်တခါလၢ၊ပနာ်အီ၊နၢ့်လီ၊ ဖဲနိဉ်ဘၢ်ဉ်ကမံးတံာ် ဃုထၢ၊ယၤလၢ၊ ကမၤလၢ၊ကပီ၊ယၤအံၤ ကျဲလၢ၊ယဃုထၢ၊လၢ၊ယနီ၊ကစ်တၢ်သဘျၢ်အပူၤ ကဲထိဉ်ကျဲတဘိလၢ၊ အတသယုၢ်လၢ၊ယကဘာ့ပိာ်ထဲတဂၤလၢ၊ဘာ့, လၢ၊တၢ်အံၤအယိ ယစံးဘျၢ်ဘဉ်ကမံးတံာ်နိဉ်ဝ့ထံဖိကိၢ်ဖ ဒီးပှၤခဲလၢ်ာ် လၢ၊ဟိဉ်ခိဉ်ချၢ်လၢ၊အဆိဉ်ထွဲယၤ ဟ့ဉ်ဆူဉ်ထိဉ်ယတၢ်နာ်လၢ၊ ပတၢ်ဃ့နၢ့်တၢ်မုာ်တၢ်ခ့ဉ်အပူၤနၢ့်လီ၊

ဒီၢ်အိဉ်ဆါစ့ဉ်ကဲ့ဉ် ကတိၤလီ၊တၢ် ဖဲကိၢ်အဲ ကလံးဘျိုဉ်ဒိဉ်ထးခီ

ယဘဉ်တၢ်ကဲ့မုာ်ယၤလၢ၊ ဘျိုဉ်ဒိဉ်ထးခီ အပှၤပၢ၊လိၢ်ဆ့ဉ်နၢ်၊ ဒီးဘျိုဉ်ဒိဉ်လာ်ခီ အခၢဉ်စးတဖၣ် ဃုာ်ဒီးဘျိုဉ်ဒိဉ်လၢ၊အလီ၊ဘီလီ၊မုၢ်ဒ် သိးအံၤအပူၤအယိ တၢ်ဘျုၤဒိဉ်မးလီ၊ ယဟ်သ့ဉ်ဟ်သးစ့ၢ်ကီး လၢ၊တၢ်အလုၢ်အလၢ် လၢ၊အလီ၊တိၢ်,လီ၊ဆိတဖၣ် လၢ၊တၢ်ဟ့ဉ်လၢ၊ဟ့ဉ်ကပီ၊ယၤ လၢ၊ယကစံးကတိၤ ဘဉ်တၢ်အဂိၢ်နၢ့်လီ၊, လၢ၊အခိဉ်ထံး ယသ့ဉ်ညါဘဉ်လၢ၊ အိဉ်ဒီးတၢ်ညဲလိာ်ခ့ဉ်လိာ်သးလၢ၊ယကဘဉ်ကတိၤတၢ်ဖဲတၢ်လိ်ၢ်အဝဲအံၤဇါ, မ့တမ့ၢ်ဘဉ်ဒီး လၢ၊တၢ်လိ်ၢ်အဂၤတတိၤတိၤ ဇါနၢ့်လီ၊, တၢ်တဲ့အါသံကျ,ၢ်သံဒီးလိာ်အသးဒ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢ၊အဂ့ၢ်တခါလီ၊, အဝဲနၢ့် မ့ၢ်ဘျိုဉ်ဒိဉ်ဖါလံဉ်မဉ်အတၢ်မၤနၢ့်လီ၊,

ကိၢ်ပယီ၊ထံဖိကိၢ်ဖိတဖၣ် လၢ၊တဘျုၤနံ့ဉ်တဘျုၤလါအတိၢ်ပူၤ အတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ် ဘဉ်တူၢ်ဃဉ်ကွဲာ်အသးအယိ လၢ၊အဝဲသ့ဉ်အတၢ်အိဉ်မူဒီး အတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ်အဂိၢ်ယအဲဉ်ဒီးတဲ့လၢ၊တၢ်ဆိတလဲတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤ ယအဲဉ်ဒီးတဲ့လၢ၊ပှၤကအၢ်ဉ်လီ၊တူၢ်လိာ် ဒီးမၤစၢ၊ပှၤနၢ့်လီ၊,လၢ၊ပတၢ်လဲၤအပူၤ, ခါဆူညါအတၢ်အိဉ်သးကဂ့ၢ်အဂိၢ် ပဝဲပှၤကိၢ်ပယီ၊ဖိတဖၣ် ခဲအံၤမး ပစးထိဉ်ပတၢ်အိဉ်မူအိဉ်ဂဲၤနၢ့်လီ၊,ပကဘဉ်လဲၤခီဖျိကစၢ်ကလိ,တၢ်လ့ၢ်တၢ်တြီၤ, တၢ်ကိတၢ်ခဲကအိဉ်ဝဲအါမးနၢ့်လီ၊ မ့ၢ်လၢ၊ပဂ့ၢ်ကျဲးစၢ၊အယိ ပလဲၤတုၤအပတိၢ်ထဲအံၤနၢ့်လီ၊ တၢ်ဆိတလဲစံးတၢ်နၢ့် ပကတိၤအီၤ ဖ(ဝဲးစ်မ့ၢ်နံၤစတၢ)ဘျိုဉ်ဒိဉ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢ၊အကြၢ်းဝဲဘဉ်ဝဲဒိဉ်ကတၢ်လီ၊, ပထံလီ၊ကိၢ်ပူၤ ဟ်လံဉ်မဉ်သနုကဂၢ်ကျၢ၊အဂိၢ် မ့ၢ်တၢ်လၢ၊အရ့ၢ်ဒိဉ်ကါဒိဉ်ဝဲလီ၊, ပှၤလၢ၊အဘဉ်တၢ်ဆိဉ်တံၢ်မၤနၢ၊အီ၊လၢ၊ဟိဉ်ခိဉ်ချၢ်တဖၣ် ကစံးကတိၤတၢ်လၢ၊တၢ်သဘျၢ်ပူၤကသ့အဂိၢ်, ဘြဲးတံးရ့ၢ်ဟ်လံဉ်မဉ် မ့ၢ်တၢ်ပနိ်ဉ်အဂ့ၢ်ကတၢ်တခါနၢ့်လီ၊, မ့မ့ၢ်ပထံပကိၢ်တခီ လၢ၊အါနံ့ဉ်အါလါအတိၢ်ပူၤ ဘဉ်တူၢ်ဆါသးဒီး ဒုးတၢ်လၢ

ဒီၢ်အိဉ်ဆါစ့ဉ်ကဲ့ဉ်အတၢ်လဲၤဆူနိ်ဉ်ဝ့ပၤလံဉ်မဉ်

တၢ်သဘျအဂီၢ်နှၣ်လီၤ. ပှၢ်ဂီၢ်မှၢ်ဂီၢ်ပၤ ဘၣ်တူၢ်သံတူၢ်ဟါမၢ်အသးလီၤ. ခဲအံၤမး တၢ်တူၢ်သံတူၢ်ဟါမၢ်အစၢအသူအသၣ်ဖျါထိၣ်ဝဲဒၣ်နၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဘျၢသဲစးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤ တၢ်ကမၤဖျါထိၣ်ကမျၢ်တၢ်ဘၣ်သးအဂီၢ် "ဝဲးစ်မံးနံးစထၢဉ်" မ့ၢ်ဒဲဂ့ၤတဲာ်ဘၣ်တခါလီၤ.ကီၢ်ပယီၤဟ့ၣ်လံၣ်မၣ်တခ် ခဲအံၤမးကဘၣ်စးထိၣ်ဝဲလီၤ. ဖဲ၂၀၁၁နံၣ်, လါမးရူးအပူၤ ဟ့ၣ်လံၣ်မၣ်အံၤ အသးသမူအိၣ်ထိၣ်ဝဲဒီး ဘၣ်လဲၤခီဖျိသုးအတၢ်ပၢတၢ်ပြုး လၢ၄၉နံၣ် အတီၢ်ပှၤအယိ ယနီ၊်ကစၢ်ဒၣ်ယဲ ဘၣ်ဆၢထၢၣ်ဒီးဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢကဘၣ်စံးဘၣ်ကတိၤတၢ်ကသ့အဂီၢ် နၣ်သက့ မ့ၢ်ဘၣ်ထိၣ်သတြိၤဒီးခါလၢအပူၤကွံၣ်နၣ် ပစံးသ့လၢတၢ်အိၣ်သးဂၢ်ကျၢၤနၣ့ၢ်ဒီးလၢညါနၣ်လီၤ. နၣ်သက့ တၢ်လီၤဆိဒဲၣ်ဒဲၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်တအိၣ်ဒီးဘၣ်. ယအဲၣ်ဒီးဃုသ့ၣ်ညါ ပၣ်လံၣ်မၣ်ထံကီၢ်လၢ ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ်သနူ အိၣ်ဂၢ်ဆိးကျၢၤတ့ၢ်လံတဖၣ်နၣ်လီၤ.တၢ်သ့ထိၣ်ပၣ်လံၣ်မၣ်သနူ အတၢ်စ့ၢ်တၢ်နၣ်အံၤ တချုးဒီးလၢတၢ်မၤပၣ်လံၣ်မၣ်ဒီးဘၣ်နၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဃုထၢလၢတၢ်သဘျ တၢ်တီတၢ်တြၢ် လၢကမျၢ်နၣ်လီၤပၣ်ဃုၣ်ဝဲသ့နၣ်လီၤ.

ယနၣ်လီၤသတြိၤတၢ်ဃုထၢဖဲနံၣ်အခိၣ်ထံးနၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် တုၤလီၤလၢမ့ၢ်မ ဆါတနံးအံၤ လၢတၢ်ဃုထၢအပူၤ ယတဟ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဖးလၢတၢ်သဘျၢအပူၤနီတဘျိဒဲးဘၣ်. ဖဲ၁၉၉၀နံၣ် တၢ်ဃုထၢအဆၢကတီၢ် ယအိၣ်လၢတၢ်ဒုးဃၣ်လၢယဟံၣ်ပူၤ ဒီးယဟ့ၣ်ဆိတၢ်ဖးနၣ်လီၤ. ယတန့ၢ်ဘၣ်အခွဲးလၢ ကနၣ်လီၤဒီးတၢ်ဃုထၢဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်တဟ့ၣ်ယၤအခွဲးဘၣ်, စံးဝဲလၢ ဘံၤဘံၤစံၤပၣ်လၢယအိၣ်တကပၤအယိလီၤ. တချုးဒဲးလၢတၢ်ဃုထၢတုၤဒဲးဘၣ်နၣ် တၢ်လၢအဖျါလီၤဆိကတၢ်၊ နၣ်မ့ၢ်ဝဲ ထံဖိကီၢ်ဖိလၢ အအိၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးအဟိၣ်ကဝီၤတဖၣ် သ့ၣ်ညါဝဲလၢ ဒ်ထံရ့ၢ်ကီၢ်သဲးသနူအသိး, တၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးဒ်လဲၣ်နၣ်လီၤ. တၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးနၣ် တမ့ၢ်လၢပှၤဟ့ၣ်သ့ကိးဂၤဒဲးဘၣ်.ဒ်နၣ်အသိး ဖဲတၢ်ခွဲးဂ့ၤယၣ်ဘၣ်အိၣ်အခါ ကဘၣ်ဟံးန့ၢ်အီၤလီၤ. တၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်မ့ၢ်လဲၤပူၤကွံၣ်နၣ် တၢ်ကကဲထိၣ်အသးဒ်လဲၣ်နၣ် ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် သ့ၣ်ညါဒီးန၊်ပၢ်ထိၣ်ဝဲလီၤ.

ဖဲယအိၣ်ဒံးလၢကီၢ်အဲးကလံးအခါ ယတအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ် လၢယကဟ့ၣ်တၢ်ဖးဘၣ်.ဖဲယအိၣ်လၢဖ့ၣ်စိမီၤအဆၢကတီၢ် ယမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ် လၢကဟ့ၣ်တၢ်ဖးနၣ်သက့ ယဟ့ၣ်သဆၣ်ထိၣ်ယတံၤသကိးတဖၣ်အခံ လၢကဟ့ၣ်တၢ်ဖးလီၤ.ဒ်ယသဆၣ်ထိၣ်အဝဲသ့ၣ်အခံအသိး မၤဝဲတမၤဝဲယတသ့ၣ်ညါဘၣ်.တၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်လၢပဒိးန့ၢ်ဘၣ်အီၤအံၤ ပမ့ၢ်တသ့ဟံးန့ၢ်အီၤဘၣ်ဒီး ဟါမၢ်နၣ်ပှၤသ့ဝဲလီၤ.ယအဲၣ်ဒီးတဲလၢ ပှၤလၢအဆိကမိၣ်လီၤအသးလၢ အပတီၢ်ထီနၣ်ဒ်းထံရ့ၢ်ကီၢ်သဲးတဖၣ်နၣ်လီၤ.ပတကြၢ်းထံၣ်လၢထံရ့ၢ်ကီၢ်သဲးနၣ် အိၣ်လၢပဖိခ်ၣ် မ့တမ့ၢ် လၢပဖိလၣ်ဘၣ်နၣ်လီၤ. ထံရ့ၢ်ကီၢ်သဲးစံးတၢ်နၣ် မ့ၢ်ကိးနံးဒဲးအတၢ်အိၣ်မ့ထဖ့ၣ်တဝ်ၣ်နၣ်လီၤ.တၢ်မၤသးအမ့ၢ်အတီ လၢယသ့ၣ်နိၣ်အီၤဂ့ၤဂ့ၤအိၣ်ဝဲတခါလီၤ.ပှၤလၢအကမဲတၢ်ဖး(မဲဆ့ယ်)တဖၣ် ဟဲဒိတကျိၣ်တြၢ်လၢOxford ဟံၣ်အခါ မဲးကၢၣ်အိးထိၣ်တြၢ်ဒီးစံးဝဲ.သ့ဟဲကမဲယၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးနၣ့ၢ်တၢ်ကလီလီၤ. ယကဘၣ်ဟ့ၣ်မတၤလၢတၢ်ဖးလဲၣ်နၣ် ပှၤလၢအဆၢတဲာ်တၢ် မ့ၢ်ယမါလီၤ.ဟဲလၢခံတဘျိမီၤ.ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကမ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဲၣ်ဒီးထံၣ် မါလၢအဆၢတဲာ်တၢ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးအယိဇါ, ပှၤကမဲတၢ်ဖးတဖအံၤဟဲကဒီးအသိတဘျိနၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤဒိးနၣ့ၢ်ဘၣ်တၢ်သဘျ ဖဲ(၁၉၄၈)နံၣ်ဝံၤ အဝဲသ့ၣ်သူဝဲပၣ်လံၣ်မၣ်သနူဒ်ဘြဲးတံးရ့ၢ်သူဝဲအသိး ဒီး လၢပယီၤဂျိၣ်တခ် ကိးဝဲလၢပၣ်လံၣ်မၣ်အစိၤနၣ်လီၤ. ပပၣ်လံၣ်မၣ်နၣ် အိၣ်ဝဲတုၤလီၤဖဲ(၁၉၆၂)နံၣ် မ့တမ့ၢ် သနူလၢ အပှဲၤဒီးတၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါဘၣ်ဆၣ်, တၢ်သဘျၢအစိၤလၢ အဖ့ၣ်အံၤ အိၣ်ဒီးတၢ် လဲၤထိၣ်လဲၤထိဒ်ၣ်ကတၢ်၊ ဒီး အတၢ်အိၣ်သးဂ့ၤဒ်ၣ်မးလီၤ. တၢ်ဟ်ပနိၣ်သကိးအီၤလၢ ကီၢ်အ့ရ့ၣ်မ့ၢ်ထိၣ်ကလံၤထံးတကပၤနၣ် ကမ့ၢ်ကီၢ်လၢအကလဲၤထိၣ်လဲၤထိကတၢ်၊နၣ်လီၤ. မ့ၢ်နၣ်သက့ ဒ်တၢ်တိၣ်ဟ်အိၣ်အသိး တမ့ၢ်တၢ်ကဲထိၣ်လိၣ်ထိၣ်ကိးဘျိဒဲးဘၣ်. ခဲအံၤ ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ်အမ့ၢ်အတီ ကဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထိၣ်အီၤကသ့အဂီၢ် ကျဲအိးဟိထိၣ်ကဒီးနၣ်လီၤ. တၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်အံၤ ပသ့ၣ်အီၤမ့ၢ်တသ့ဘၣ်နၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်ဒ်သိးအံၤ ကအိၣ်ထိၣ်အဂီၢ် ပကဘၣ်ခိးကဒီးဆူမဲၣ်ညါအနံၣ်တဆံကဒီးနၣ်လီၤ. လၢတၢ်နၣ်အယိ ထံကီၢ်လၢအလီၤတ့ၤညီနၣ်တ့ၢ်လံလၢပၣ်လံၣ်မၣ်ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ် ဒ်အမ့ၢ်ဘြဲးတံးရ့ၢ်အံၤ တၢ်လၢအကြၢ်းမၤနၣ် ကမၤဝဲဒီးကသ့ၣ်ထိၣ်တၢ်ကရၢကရိ,ကမၤစၢၤဃပၣ်လံၣ်မၣ်ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ်ဒီး ကတူၢ်လိၣ်သဂၢ်၊ကီၢ်ခိၣ်အူသ့စ့ၣ်အတၢ်ဆိတလဲတက့ၢ်နၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢယအဲၣ်ဒီးတဲနၣ့ၢ်လီၤ. နၣ်သက့ တၢ်ဆိတလဲနၣ် တဒီးသနုၤထိၣ်အသးလၢပှၤတဂၤဘၣ်.တၢ်ကရၢကရိလၢအဂၢ်အကျၢမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်နၣ် တမ့ၢ်ကအိၣ်စံၣ်အိၣ်ကျၢၤဘၣ်. ပဘျိၣ်ဒိၣ်အံၤ တၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီး ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ်သနူနၣ် လိၣ်ဘၣ်တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါနၣ်လီၤ.ဖဲအံၤ ပမ့ၢ်လၢ်လၢ ဘြဲးတံးရ့ၢ်မၤစၢၤပှၤကသ့လီၤ. ဖဲအပူၤကွံၣ်တလါ ယပၣ်လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအီလီၤအပူၤ ဖဲကီၢ်ပယီၤဘျိၣ်ဒိၣ်အပူၤနၣ်လီၤ.လၢယတၢ်ထံၣ်အပူၤ လီၤဂၣ်ဒ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအလီၤတီၢ်လီၤဆိဒ်ၣ်မးနၣ်,ဒ်အလုၢ်အလၢ်အသိး ဘျိၣ်ဒိၣ်ဓၣ်စးပ်ၣ်ခွါတဖၣ် ဖၣ်အခိၣ်လီၤ. ယတန့ၢ်ဟူဘၣ်တၢ်သံကွၢ်လၢဘၣ်တၢ်စံးဆၢအီၤကီကီခဲခဲ ဒ် "ဝဲးစ်မံးနံးထၢဉ်" အသိးဒံးဘၣ်.လၢခံ လၢပဘျိၣ်ဒိၣ်အပူၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်သံကွၢ်သံဒ်းလိၤလိၤဆူကိတိၣ်ခိၣ်ကျၢ် ဒ်သိးဘြဲးတံးရ့ၢ်ပၣ်လံၣ်မၣ်မ့ၢ်အိၣ်ထိၣ်နၣ် ပပၣ်လံၣ်မၣ်ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ်အသးသမူကဟဲနၣ်လီၤဝဲလီၤ. လၢအပူၤကွံၣ် ကီၢ်ပယီၤဂ်ၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဘျၢသဲစးနၣ် ယပၢ်သုးခိၣ်ကျၢ်အိၣ်ဆါဒီး ဘြဲးတံးရ့ၢ်အကိတိၣ်ခိၣ်ကျၢ်အဲးတလံၣ်ထံၣ်လိၣ်အသး ဖဲတ့ၢ်လိဒ်ၣ်တယ်ၣ်ဘၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်ကွဲးဝဲဖဲ(၁၉၄၇)နံၣ်နၣ်လီၤ. ဂ်ၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဘျၢသဲစးအံၤ ပမ့ၢ်စံးလၢတလၢ ပှဲၤဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဆၣ်, ဖျါလၢ နၣ်ပၢ်ဝဲကမျၢ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်ဒီး အတၢ်ပၣ်ကဲကမျၢ်အတၢ်ဘၣ်သးနၣ်လီၤ.

ခဲအံၤ ကီၢ်ပယီၤအဂ်ၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဘျၢသဲစးနၣ် ဘၣ်တၢ်ကွဲးအီၤ ဖဲ(၂၀၀၈)နံၣ်လၢသုးပဒိၣ်နၣ်လီၤ. ဂ်ၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဘျၢသဲစးအံၤ, ဒ်သိးကဖိးမံလိၣ်ဒီးကီၢ်ပယီၤကလုၣ်ဒ္ဓၣ် ဂ်ၢ်ခိၣ်ထံးအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ် ဒီးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်အဂီၢ်,လိၣ်ဘၣ်တၢ်ကဆိတလဲအီၤနၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤဒိးနၣ့ၢ်ဘၣ်တၢ်သဘျ လၢ ဖ၀နံၣ်အတီၢ်ပူၤ တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်တအိၣ်နီတကတီၢ်ဘၣ်. ခဲအံၤဒၣ်လဲၣ် လၢကီၢ်ပယီၤကလံၤစိးတကပၤ ကခ့ၣ်သုးဒီးပယီၤသုးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ. လၢမ့ၢ်နၣ်တကပၤ ကလုၣ်ဒ္ဓၣ်တဖၣ် တၢ်သတံၣ်ဘၣ်အိၣ်ထိၣ်ဝဲအယိ ထံဖိကီၢ်ဖိလၢ အတၢ်ကမၣ်တအိၣ်ဘၣ်တဖၣ် ဘၣ်သံဘၣ်ပ့ၢ်တကးဒံးဘၣ်, ပှၤလၢအကလးကလး ဘၣ်ဟ်တ့ၢ်အဒ္ဓသဝိအဟံၣ်အယိ ဒီးဘၣ်ထ့းထိၣ်ဃ့ၢ်ကွံၣ်ဝဲလီၤ. လၢမ့ၢ်ထိၣ်တကပၤ ယိၤဒိၣ်သုးဒီးကီၢ်ပယီၤသုးတဖၣ် တၢ်ဒုးတၢ်ယၤကဲထိၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. ပကဘၣ်လူၤယိထံတၢ်ဂ့ၢ်ကီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိဒီးဘၣ်တၢ်ဉ်ပိၣ်သကိးဒီး ဘ့ါရ့ဒီၤလၢထံရ့ၢ်ကီၢ်သဲးသနူနၣ်လီၤ.

လၢခံကတၢ်၊ ယအဲၣ်ဒိးစံးဒ်အံၤလီၤ. လၢကီၢ်ပယီၤအဂီၢ်ခဲအံၤမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအရ့ၣ်ဒ်ကါဒ်ၣ်ဝဲနၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ တၢ်လိၣ်ဘၣ်အရ့ၣ်ဒ်ကါဒ်ၣ်ဝဲအခ့အခါနၣ်လီၤ. လၢတၢ်နၣ်အယိ ယဃ့ကညးဘၣ်ကီၢ်အဲကလံးဒီး တံၤဖိသကိးဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကနၣ်လီၤမၤစၢၤတၢ် ဒ်သိးကဘၣ်လိၣ်အသးဒီးဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ် ပှၤကညီကရ့ၣ်ကရၢ ကပၢ်ထိၣ်အဂီၢ်နၣ်လီၤ. ယစံးကတီၤဘၣ်တၢ်လၢ ဟိၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ် ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ် လၢအသးအနံၣ်,အလါယံၣ်ကတၢ်၊ လၢ ဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ်ဘျိၣ်ဒိၣ်ဖးဒိၣ် ဆူဘျိၣ်ဒိၣ်အပှၤဘၣ်မ့ဘၣ်ဒါအအိၣ်အယိ တၢ်ဘျုးဒိၣ်မးလီၤ. ပကီၢ်ပယီၤအပူၤ တၢ်အိၣ်သးခဲအံၤနၣ် တတုၤဒံးဆူဒံၣ်မိၣ်ကရ့ၣ်စံၣ်အမ့ၢ်အတီ ဒံးဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်နၣ်သက့ လၢတယံၣ်လၢၤဘၣ်နၣ် လၢပှၤအါဂၤအတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအယိ တုၤဝဲကန့ၢ်လီၤနၣ် ယနၣ်အီၤလၢ လၢပှဲၤပှဲၤဒ်နၣ်လီၤ. တၢ်ဘျုးဒ်ၣ်မးလီၤ.

ကညီပိၣ်မှၣ်ကရၢ

တင်တဲ့သကိုးလ၊ ပြင်မှုဉ်သ့ဉ်တဖဉ် ကဟဉ်ဃုဉ်အခါထိဉ်လ၊ထံရှုင်ကီင်သဲးပူ၊

ကိ၊်ပယီ၊ထံရှု၊်ကိ၊်သဲးအပူ၊ ပိဉ်မှဉ်သ့ဉ်တဖဉ် ဒ်သိုးကနှာ်လီ၊ဟဉ်ဃုဉ်မ၊သကိုးတ၊်ကနှ့်အါထိဉ် တု၊လီ၊ထိဉ်ဘးအဂိ၊်, ကညီပိဉ်မှဉ် တ၊်ဂု၊ထိဉ်ပသီထိဉ်ကရှု၊် (KW-AG),ကလှာ်ဒှ့ဉ်ပိဉ်မှဉ်ခၢဉ်စး,.ဒီးဘျိုဉ်ဒိဉ်ခၢဉ်စးတနီ၊ တ၊ဉ်ပိဉ်သကိုးလိာ်အသး ဖဲလါယူ၊ လံ(၃၁)သီ လ၊နှ့ဟ့ုံ၊ဒီ၊နှ့ဉ်လီ၊.

ဘဉ်ဃးဒီးတ၊်ထံဉ်လိာ်အိုဉ်သ ကိုးအံ၊ (KWAG)ပှ၊ပ၊ဆှ၊ရဲ့ဉ်ကျဲ၊အပှ၊နဲ့ဉ်တ၊်, နီ၊်စှုဉ်စဲနှဉ်လးလးစိ စံးဝဲလ၊,"ပတ၊်ပညိဉ်အိုဉ်လ၊ပိဉ်မှဉ်သ့ဉ်တဖဉ် ကဟ်ဃုဉ်ပဉ်ဂိ၊်အါထိဉ်လ၊ တ၊်မ၊သကိုးတ၊်လ၊ထံရှု၊်ကီ၊်သဲးနှဉ်လီ၊. လ၊ဘျိုဉ်ဒိဉ်ခၢဉ်စးအပူ၊ ဒ်သိုးကဟ်ဃုဉ်မ၊သကိုးအါထိဉ်အဂိ၊်ဒီ၊ လ၊ဘျိုဉ်ဒိဉ်အပူ၊ တ၊်ဒီသဒ၊ပိဉ်မှဉ်တ၊်ဘျ၊သဲစးတဖဉ် တ၊်ကဘဉ်တ၊ဉ်ပိဉ်စံးကတိ၊အီ၊ဒ်လဲဉ်နှဉ် ပတဲ့သကိုးအီ၊လီ၊." တ၊်ထံဉ်လိာ်တ၊်တ၊ဉ်ပိဉ်သကိုးလ၊အယံာ်ဝဲသ၊နှဉ်ရဲ့ဉ်အံ၊ ဟ်ဃုဉ်ဒီးကညီပိဉ်မှဉ်တ၊်ဂု၊ထိဉ်ပသီထိဉ်ကရှု၊် (KWAG) နီ၊်စှုစဲနှဉ်လးလးစိ ဃုဉ်ဒီးပိ၊်စှီ၊ဒံ့ဉ်မိ၊ကရဲ့းတ့ဉ်ပဉ်တံဉ် (PSDP)ထံဖိကီ၊်ဖိဘျိုဉ်ဒိဉ် နါစ့ အ့ွ၊,ယိ၊ဒိဉ်ကလှာ်ဒှ့ဉ် ဒ်ဉ်မိ၊ကရဲ့းတ့ဉ်ပဉ်တံဉ် (SNDP)နါဝ၊နှ, ခ့ဉ်ဒီး ရု၊်ခၢဉ်ဘျိုဉ်ဒိဉ်ကိတိာ်ခံဂ၊နှ့ဉ်လီ၊. အဝဲသ့ဉ်ဟ်ဖျါထိဉ်သကိုး တဂ၊ဒီးတဂ၊အတ၊်ထံဉ်နှ့ဉ်လီ၊.

(PSDP) ပိ၊်စှီ၊နါစ့အ့ွ၊တခ၊ တ၊ဉ်ပိဉ်ဘဉ်ဃး "တ၊်မှာ်တ၊်ခ့ဉ်ဒီး ပိဉ်မှဉ်တ၊်ခ့ဲ့ တ၊်ယာ်" နှ့ဉ်လီ၊.လ၊ဒှ့ဉ်သဝီပူ၊ ဘဉ်ဃးပိဉ်မှဉ် တ၊်ပ၊ဆှ၊ရဲ့ဉ်ကျဲ၊နှ့ဉ် တ၊်တထီ ဒါအီ၊ဘဉ် ဒီးလီ၊ပလိာ်သ၊ဒီးတ၊်သိဉ်တ၊်သီ တ၊်ဘျ၊စ့ကိုးနှ့ဉ်လီ၊. တ၊်မ့ှ်ဃုထ၊ထိဉ်အီ၊နှ့ဉ် မ၊တ၊်သ့ဝဲလီ၊. လ၊နှ့ဉ်အမဲာ်ညါ နီ၊်စှုစဲနှဉ်လးလးစိစံးဝဲလ၊, အဝဲသ့ဉ်စံးကတိ၊ဘဉ်ဃး ကလဲ၊ဃုထံဉ်သ့ဉ်ညါတ၊်လ၊ကီ၊်အမဲရက၊ဘျိုဉ်ဒိဉ်ဒီးကီ၊်အ့ွ၊ဒိ၊နံ့ရှ၊ဘျိုဉ်ဒိဉ်ပူ၊လ၊ နံ့ဉ်လ၊အကဟဲ့ဖဲ(၂၀၁၃)နံ့ဉ်နှ့ဉ်လီ၊.

(KWAG) တ၊်ကရ၊ကရိလ၊အအိုဉ်သ့ဉ်လီ၊အသး ဖဲ့ဉ်တကှ,ဉ်အပှ၊တဖုအံ၊, ပိဉ်မှဉ်လ၊အဘဉ်တ၊်မ၊ကၢ၊အိုဉ်အီ၊တဖဉ် အဝဲသ့ဉ်မ၊စ၊ကျဲ့စ၊.,မ၊ထ,ုဉ်ဖျဲ့းထိဉ်ကွ်ာ်ဝဲ သုးထိထိဉ်ပိဉ်မှဉ်တဖဉ်အကံ၊်အစိ ဒီ၊ဟ့ဉ်တ၊်သ့ဉ်ညါဘဉ်ဃး တ၊်ခ့ဲ့ဃး တ၊်ယာ်အကလှာ်ကလှာ်အမဲာ်ညါ ဟ်ဉ်ဒ,ုဉ်ယိထ၊လ၊ အဖ,ုဉ်အယာ်တဖဉ် ဟ့ဉ်လိ၊်ဝဲအစ့, ဖိသ,ုဉ်လ၊အဖ,ုဉ်အယာ်တဖဉ် မ၊စ၊ဝဲလ၊တ၊်ကှ,ဉ်ဘဉ်ကှ,ဉ်သ့ ဒီ၊ထံလိ၊်ကီ၊်ပှ၊တ၊်မှာ်တ၊်ခ,ုဉ်အဂိ၊် အဝဲသ့ဉ်မ၊စ၊ဆိဉ်ထ,ွ,စ့ှ၊်ကီ၊ဝဲလီ၊.

ဖဲအပူ၊ကွ်ာ် လါယူ၊လံ ၂၇သီအနံ၊ ဘျိုဉ်ဒိဉ်တ၊်အိုဉ်ဖ,ုဉ် လ၊အဘဉ်တ၊်မ၊အီ၊ဖဲ နှ့ဟ့ုံ၊ဒီ၊အခါ, နါစ့အ့ွ၊သံကွ,ာ်ဝဲလ၊ဒှ့ဉ်သဝီ, ကရှု,ုပူ၊ တ၊်ပ၊ဆှ၊ရဲ့ဉ်ကျဲ၊လ၊အတီ၊ပတီ၊်ဒ,ဉ်ဝဲ စှ,ုဉ်စှ,ုဉ်အဂိ၊် ပိဉ်မှဉ်လ၊အဘဉ်တ၊်ဃုထ၊ထိဉ်အီ၊တဖဉ် တ၊်တိဉ်ထိဉ်အီ၊သ့ဒါ.တသ့ဘဉ်ဒါနှ့ဉ်လီ၊. တ၊်သံကွ,ာ်အံ၊ ထံလီ၊်ကီ၊်ပှ၊ကိတိာ်ဝဲ၊ကျ၊ခိဉ်(၂) သုးခိဉ်ကျ,ု၊် ကျ,ိဉ်ဇ,ာ်မ,ုဉ် စံးဆ၊ဝဲလ၊, ပိဉ်မှဉ်မ့ှ်ဂ,ု၊, ပိဉ်ခ,ုါမ့ှ်ဂ,ု၊ မ့ှ်အိုဉ်ဒီ၊အကံ၊်အစိလ၊လ၊ပ,ုဲ့ပ,ုဲ့နှ့ဉ် လ၊ကဝီ၊ဒ,ုအပတီ၊်မ့ှ်ဂ,ု၊, ဒှ,ုသဝီပတီ၊်မ့ှ်ဂ,ု၊, တ၊်ဃုထ၊ထိဉ်အီ၊ လ၊ အကမ့ှ်ပှ၊လ၊အကဲထိဉ်ပှ၊ပ၊ဆှ၊တ၊်အခိဉ်သ့ဝဲလီ၊.

ဟံ၊နှ့်လ၊–စဖါရှီ(ကညီတ၊်ကစိဉ်သနှ,)

လီ၊်ခၢဉ်သ၊ကညီပြင်မှဉ်ကရာခိဉ်နှ၊်ဒီ၊(KWAG)ပှ၊ပ၊ဆှ၊ရဲ့ဉ်ကျဲ၊အခ,ုပှ၊နဲ့ဉ်တ၊်, နီ၊်ခ,ုဉ်စဲနှဉ်လးလးခ်ထံဉ်လီ၊်တဲ့သကိုးတ၊်

ခြင်ခါအခဆိကတာ၎်တခါလာတာ၎်တာဉ်ဖိုဉ်သကိုးလာ ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအဂီ၎်

ကညီတာ်ကရှာကရိ, ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲခဲကဒီးခၢဉ်စးဒီးကီ၎်ဆၢခၢဉ်စးတဖဉ်တာ်ထံဉ်လိ၁်ခ်ခ်ိုဉ်သကိုး

ကညီပိတ်မှုဉ်ကရှၢ ဒီး ပှၤလၢအမၤသကိုးတၢ်လၢကီ၎်ပယီၤဂ့၎်ဝီတဖဉ် ခီဖျိတၢ်ကစိုဉ်ဟူထိသါလီၤဝဲအကလုာ်ကလုာ် လၢတၢ်ကဆ့ၢ်ကဒါက့ၤပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်အယိသတးဒီး လၢကျဲဒ်အံၤအဖီခ်ိ CBOs ကညီတၢ်ကရၢကရိတဖဉ် ဆိကမိဉ်ထိဉ်ဝဲလၢ ကဘဉ်ကတဲာ်ကတီၤဆိအသးလၢ ကဘဉ်မၤတၢ်မနၤလဲာ်.လၢတၢ်ကဆ့ၢ်ကဒါက့ၤ ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒီး တၢ်ဆိလီ၎်ဆိကျဲအခ်ိဉ်ထံးတပတီ၎်အဂီ၎် ဒ်သိးကဒီးနၢ့်ဘဉ်တၢ်မၤသကိုးဃုာ်တၢ်ဒီးကညီကရ့ၢ်ကရၢအဂၤကသ့အဂီ၎်ဝံၤ ဒီးအဝဲသ့ဉ်ကအိ်ဉ်ခိုးကွ၎်ဝဲ ကသ့ထိဘိအဂီ၎် အဝဲသ့ဉ်အ်ိ်ဖ့ဉ်တၢ်ဉ်ပိ်ဉ်သကိုးဝဲတၢ်နၢ့်လီၤ.

ကညီပိတ်မှုဉ်ကရှၢ ဒီးပှၤမၤသကိုးတၢ်လၢကီ၎်ပယီၤဂ့၎်ဝီတဖဉ် တီခ်ိဉ်ရ်ိဉ်မဲဝဲတၢ်အ်ိ်ဖ့ဉ် လၢတၢ်ကဟ့ဉ်ခီဟ့ဉ်နီၤလိ၁်သးဘဉ်ဃး တၢ်ဆ့ၢ်ကဒါက့ၤပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအဂီ၎် ဖဲ (၁၀.၁၁.၈.၂၀၁၂)နံ့ဉ်နၢ့်လီၤ.

တၢ်ကဘဉ်စးထိဉ်ဟူးဂဲၤဘဉ်ဃးတၢ်ဆ့ၢ်ကဒါက့ၤ အတၢ်ရဲ့ဉ်တၢ်ကျဲၤဒ်လဲာ်. ဖဲ အဝဲသ့ဉ်တၢ်ဉ်ပိ်ဉ်တဲသကိုးတၢ်ဒ်နၢ့်အခါ အဝဲသ့ဉ်ဒီးနၢ့်ဘဉ်တၢ်အစၢလၢပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ်အကလုၢ်ဒီး အတၢ်ဘဉ်သ့ဉ်ဘဉ်သးတဖဉ် ဒ်သိးပှၤကန်ၢ်ဟူဘဉ်ဒီး ပှၤက.ကဒိကနၢ်အ်ိ်ဂ် တၢ်ကဘဉ်မၤအီၤဒ်လဲာ်နၢ့်လီၤ. ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲလၢ ထံဂ့ၤကီ၎်ဂၤတဖဉ် အတၢ်လဲၤခီဖျိ အတၢ်ဃ့ထိဉ်အကျဲသနၢ့တဖဉ် တၢ်ကဘဉ်သ့ကျဲသနၢ့ဖဲလဲာ်တခါလဲာ်. တၢ်ကဘဉ်ဆိကမိဉ်ထိဉ်ဘဉ်ဃးပဒိ$ ဒီး(ယူၤအဲန်)အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤနၢ့်လီၤ. တကးဒ်းဘဉ် တၢ်ဆိကမိဉ်ပၢ်ထိဉ်ဝဲလၢ တၢ်ကဘဉ်ဟ်ဖ့ဉ် မၤသကိုးဃုာ်တၢ်ဒီးသိဉ်မ့ၢ်ကရၢ လၢ အမ့ၢ် TCR-Thai Committee Refugee ဒီး APRRN-Asia Pacific Refugee Rights Network လၢ ကျဲဒ်လဲာ် ဒီးတၢ်ကစိုဉ်သ့ဉ်တဖဉ် တၢ်ကဘဉ်ရၢလီၤအီၤလၢ ကျဲဒ်လဲာ်နၢ့်လီၤ.

လၢ တၢ်ထံဉ်လိ၁်အ်ိ်ဉ်သကိုးတဘျိအံၤ,ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါလၢ ကီ၎်ကျ့ဉ်တဲာ်,ကျ့ဉ်တဲာ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမံးတံာ်အကျါတဂၤ ဟဲတၢ်ဉ်ပိ်ဉ်နီၤလီၤအတၢ်လဲၤခီဖျိ လၢ အဘဉ်ဃးဒီးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအဂ့ၢ်နၢ့်လီၤ. ဘဉ်ဃးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ် အတၢ်အ်ိ်ဉ်မူဆူညါအဂီ၎် မ့ၢ်အနီ၎်ကစ၎်ဒဉ်ဝဲ ကဘဉ်မၤတၢ်ဆၢတဲာ်ဒၢ. မ့တမ့ၢ်ဘဉ်ဒီး ပှၤအဂုၤအဂၤ ကဘဉ်မၤနၢ့်အီၤ တၢ်ဆၢတဲာ်ဒၢနၢ့် တၢ်ပဲာ်ထံနီၤဖးအီၤ ကဘဉ်သ့ဝဲလီၤ.

တၢ်ဆၢကတီ၎်တုၤဃီၤလံဝဲလၢ တၢ်ကဘဉ်ဆိကမိဉ်လၢ အဂ့ၢ်အကျိုၤနၢ့်လီၤ. ဆၢကတီ၎်ခဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီ၎်လၢ အရ့ၢ်ဒ်ဉ်ကါဒ်ဉ်ဝဲအယိ,ကီ၎်ကျ့ဉ်တဲာ်ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမံးတံာ်တဖ့ဉ် ကဘဉ်အ်ိ်ဉ်ဆၢထၢဉ်လၢပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအအ်ိ်ဉ်တကပၤလီၤ. တၢ်ထံဉ်လိ၁်အ်ိ်ဉ်သကိုးတဘျိအံၤ, မ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ၢ်ဒ်ဉ် ကါဒ်ဉ်ကတၢ်၎်လၢ ခၢဉ်စးလၢအဟဲထိဉ်တၢ်ဉ်ပိ်ဉ်တၢ်ဉ်ပီတၢ်တဲသကိုးတၢ်တဖ့ဉ်အဂီ၎်လီၤ. လၢ တၢ်တဲသကိုးအဖီခ်ိ တၢ်သ့ဉ်ညါဘဉ်လၢ ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအဂီ၎် မ့ၢ်တၢ်အ်ိ်ဉ်သးလၢအလီၤဘဉ်ယိဉ်ဝဲဒ့ဉ်နၢ့်လီၤ.တၢ်အ်ိ်ဉ်သးလၢ ဆၢကတီ၎်မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ ကမျၢ်တဖ့ဉ် တဒိးနၢ့်ဘဉ်တၢ်ကစိ$ဉ်အမ့ၢ်အတီဘဉ်အယိ, ထံဖိကီ၎်ဖိကမျၢ်တဖ့ဉ် ကဘဉ်ဆၢတဲာ်တၢ်လၢအဘဉ်ဒီးအကမဉ်နၢ့် ဆၢတဲာ်ဝဲတသ့ဒ်းဘဉ်.

ပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ အတၢ်လိ$ဉ်ဘဉ်တဖ့ဉ် တၢ်ကရၢကရိ လၢအအ်ိ်ဉ်လီၤတဲာ်သ့ဉ်တဖ့ဉ် ကြၢ်းလၢကဘဉ်ဆိ$ဉ်ထွဲမၤစၢၤအီၤနၢ့်လီၤ. အဒိ, အဝဲသ့ဉ်မ့ၢ်အ်ိ$ဉ်ဒီး အတၢ်ဂ်ၢ်တၢ်ဘါလၢ လၢ ပှဲၤပှဲၤ လၢတၢ်ဟ်ဖ့ဉ်မၤသကိုးတၢ်အဖီခ်ိ$ နၢ့် မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤကတၢ်၎်နၢ့်လီၤ. ဒ်သိးဒီးပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖ့ဉ် ကအ်ိ$ဉ်ဒီးအနီ၎်ကစ၎်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢကသ့ဟ်ထိဉ်အဘ$ဉ်အတီ၎် ကသ့အဂီ၎် တၢ်ကရၢကရိလၢအဂ့ၤအဂၤတဖ့ဉ် ကြၢ်းဒုးအ်ိ$ဉ်ထိဉ်သ$ိ$ဉ်မ့ၢ်ကရၢ နၢ့်လီၤ. ပတမ့ၢ်ပှၤတဂၤ,ပှၤတဖု,ဒဲကဝီၤတဖျ$ဉ်ဘဉ်. မ့မ့ၢ်ပအ်ိ$ဉ်ဒီးထံဂ့ၤကီ၎်ဂၤတၢ်ကရၢကရိလၢအဆိ$ဉ်ထွဲမၤစၢၤပှၤအ်ိ$ဉ်စ့ၢ်ဒ်းကီးဝဲလီၤ.

လၢ ခံကတၢ်၎်ဒ်သိးကထံဉ်လိ$ဉ်ဘဉ်သးဒီး(UNHCR)အဂီ၎် အ်ိ$ဉ်ဒီးတၢ်ကတဲာ်ကတီၤဆိသးနၢ,လၢတၢ်ထံဉ်လိ$ဉ်တဲသကိုးဒီး (UN-HCR) တဘျိအံၤ တၢ်မၤအီၤဖဲ (၁၂–၁၃.၈.၂၀၁၂) ဖဲကီ၎်ကျ့ဉ်တဲာ်ဒီး ကီ၎်ပယီၤဂ့ီ၎်ဆၢ နၢ့်လီၤ. လၢ တၢ်ထံဉ်လိ$ဉ်အ်ိ$ဉ်သကိုးတဘျိအံၤ ခၢဉ်စးလၢ ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒဲကဝီၤ ဒီး(CBOs) လၢ အအ်ိ$ဉ်လၢ ကီ၎်ကျ့ဉ်တဲာ်ဒီး ကီ၎်ပယီၤဂ့ီ၎်ဆၢ ခၢဉ်စးခဲလၢ၅(၄၄–၄၉)ဂၤ ဟဲထိဉ်ဒီး ဟ့ဉ်ခီဟ့ဉ်နီၤလီၤလိ$ဉ် အတၢ်လဲၤခီဖျိတဖ့ဉ်လီၤ.

UNHCR ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖ့ဉ်, လၢ တၢ်ကဆ့ၢ်ကဒါက့ၤပှၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဖိတဖ့ဉ်အဂီ၎် အ်ိ$ဉ်ဒီးတၢ်ရဲ့ဉ်းတဲာ်ပ$ၤတၢ်,ဒီးခၢဉ်စးလၢ အဟဲထိဉ်တဖ့ဉ် တၢ်လၢ အအဲ$ဉ်ဒီးသ့ဉ်ညါဝဲတဖ့ဉ် သံကွ$ၢ်သံဒီးဝဲလီၤ. လၢ တလါအံၤ အတီ$ၢ်ပူ ဘဉ်ဃးဒီးတၢ်ဆ့ၢ်ကဒါက့ၤဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအဂ့ၢ်နၢ့် ဖဲတၢ်ထံဉ်လိ$ဉ်အ်ိ$ဉ်သကိုးဒီးကီ၎်ပယီၤဃဒ်ိ$ခၢဉ်စးဝံၤအလီ$ၢ်ခံ (CBOs) လၢ

အအိုင်ဖဲကိ၊် ဆ၊ တဖၣ် ကထံၣ်လာ်အိုင်သကိး ကဒီးအသးတဘျိုကဒီးနၣ် တ၊် တဲဖျါထိုၣ်ဝဲ ဒၣ်လီ၊.

UNHCR တဲဖျါထိုၣ်ဝဲတ၊် ဂ့၊် တ၊် ကျိ၊ လ၊ အထံၣ်လာ်သးဒီးကိ၊် ပယီ၊ပဒိၣ်တ ဖၣ်, စံးဆ၊ ခၢၣ်စး လ၊ အဟဲထိုၣ်တဖၣ်အတ၊် သံကွ၊်,(ယူ၊အဲန်)ပှ၊ဘၣ်မူဘၣ်ဒါကျွမ်လံး စံးဝဲလ၊, "ပှ၊ဘၣ်ကီဘၣ်ခဲတဖၣ် အတ၊် ဂ့၊် တ၊် ကျိ၊အံ၊ မ့၊် တပၣ်ဃုၣ်ဒီးပှ၊ဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိ ဘၣ်နၣ် တ၊် တသုးကျဲ၊အိ၊နီတမံ၊ဘၣ်."

ကိ$ၣ်ဖိ$ၣ်မ့လ၊ အမ့၊် (UNHCR) ပှ၊ ဘၣ်မူဘၣ်ဒါလ၊ ကိ၊် ပယီ၊စံးဝဲလ၊, "တ၊် အိ$ုးထိ$ၣ် (UNHCR)အရ(၁၁)ဖျၣ်လ၊ ကိ၊် ပယီ၊ အပူ၊,ဒီးခါဆူညါ တ၊် ကအိ$ုးထိ$ၣ်ကဒီးအသီ (၂)ဖျၣ်ကဒီးနၣ်လီ၊.

လ၊ တ၊် အိ$ုၣ်ဖြ$ၣ်ကတိ၊် နၣ်အပူ၊, KC-BOs တဖၣ် တ၊ၣ်ပိ$ၣ်သကိ$ုးလ၊ တ၊် လ၊ ကဘၣ်မ၊ဝဲတဖၣ်နၣ်လီ၊. တ၊် တ၊ၣ်ပိ$ၣ်တဲသကိ$ုးဝဲလ၊ ကမ၊ဝဲ,တ၊် ကထုးဖျါထိ$ၣ်ပှ၊ဘၣ်ကီဘၣ် ခဲတဖၣ်အတ၊် ဟ်သး,,တ၊် ဟ့ၣ်တ၊် သ့ၣ်ညါ,တ၊် လီ၊တ၊် ကရ၊ ကရိတ၊် ဟူးတ၊် ဂဲ၊, တ၊် ကထုးထိ$ၣ်တ၊် ဂီ၊မူလ၊ မံးနံ$ုး(၁ဝ)အဂီ၊်,တ၊် ကက တိ၊နၣ်,ခဲးတ၊် လ၊ ပှ၊ဘၣ်ကီဘၣ်ခဲအဂီ၊်,ကထံၣ် လာ်သးဒီ$ုး$ KCBOs ဒီ$ုး$ KRC ကဟ့ၣ်တ၊် ဆိ$ုၣ် သနံ$ုး$ဆူ(KNU) လ၊ တ၊် ကထံၣ်လာ်ကဒီ$ုးသ$ုး ဒီ$ုး$ (UNHCR) အဂီ၊် (KCBOs) ကရ$ုၣ်$ကရ၊ သ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်ထံၣ်လာ်အိ$ုၣ်ကတဲာ်ကတိ၊ ဆိ$ုပာ်သး,,ကရ$ုၣ်$ကရ၊ လ၊ အဟဲထိ$ုၣ်တ၊် အိ$ုၣ် ဖြ$ၣ်တဖၣ်ကက့၊ တ၊ၣ်ပိ$ုၣ်လာ်သး,,ဟးလီ၊မ၊ တ၊် ဟူးတ၊် ဂဲ၊(Campaign),,လ၊ တ၊် ကမ၊တ၊် ဟူးတ၊် ဂဲ၊အဂီ၊် တ၊် ကဘၣ်မ၊အိ$ုး$ဒ်လဲၣ်အ$ုၣ်$ နၣ် တ၊် တ၊ၣ်ပိ$ုၣ်တဲသကိ$ုးအိ$ုး$နၣ်လီ၊.

လ၊ တ၊် ထံၣ်လာ်သးဒီ$ုး$ (UNHCR) တဘျိုအံ၊,အဝဲစံးဝဲလ၊, "ပှ၊ဘၣ်ကီဘၣ်ခဲတ ဖၣ် မ့၊် အဲၣ်ဒီ$ုး$က့၊ အိ$ုၣ်$က့၊ ဆိ$ုး$တ၊် လီ၊ လ၊ အနိ၊် ကစ၊် ဒၣ်ဝဲအဲၣ်ဒီ$ုး$အိ$ုၣ်$နၣ် ကိ၊် ပယီ၊ပဒိၣ်ဟ့ၣ်ဝဲ အခ$ုး$လီ၊. အဝဲသ့ၣ်စံးစ့၊် ကီ$ုး$ဝဲလ၊ ကိ၊် ပယီ၊ ပဒိၣ်တ့ ထိ$ုၣ်ပၣ်ဝဲတ၊် သ$ုၣ်ထိ$ုၣ်လ၊ ပှ၊ဘၣ်ကီ ဘၣ်ခဲ လ၊ အကက့၊ အိ$ုၣ်$သ့ၣ်တဖၣ်အဂီ၊် နၣ် လီ၊.

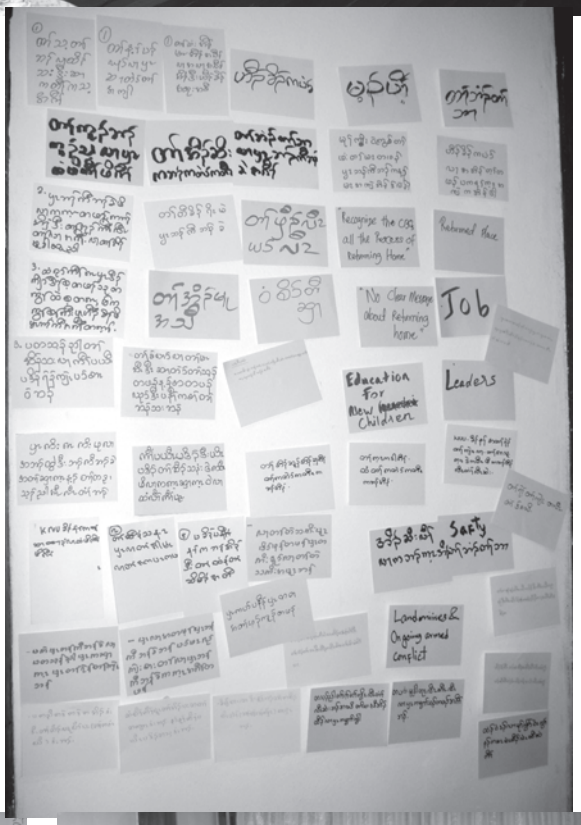

ကညီပိ$ၣ်$မ့$ၣ်$ကရ၊

ကညီဖိုးပှား(Catalan) ဖြစ်မှုကိုပှားတဖန်လာ ဒုံးတက်လာ တက်သ ဘျှအခ ကိုက်

လ၊အပူးကွဲ့ဝ်တန်ခံခံန်ဲ ယလဲ၊ဟး လိ^{2}ကွဲ့ဆူကိ^{1}ကျိ^{2}တဲ့ ဒီးယလဲ၊ဟးဘာ့လ၊ ကိ^{1}ကျိ^{2}တဲ့ကလံ၊ထံးတခ် စးထိ^{2}လ၊မဲ့ဆီး တှ၊လ၊မှ^{1}ယှ^{1}နှ^{2}လီ၊ ယသ့ဉ်ညါစ့^{1}ကီး၊ကိ^{1}ပ ယီ၊အတ^{1}အိ^{2}ဉ်သးတနီ၊ လ၊ဘာ့တ^{1}ပ၊ဆှ^{2} ပ၊စိုးအီ၊လ၊သုးမီ၊စိရိ၊ တကး၊ဒံးဘာ့ အတ^{1} အိ^{2}ဉ်သးဟဲ့ဂ့၊ထိ^{2}ကှ၊လ၊ ဖဲအပူးကွဲ့ဝ်နှ^{2}လီ၊ နမ့^{1}ဟးထိ^{2}လ၊ဝ့^{1}မဉ်ကီဘာ့ခဲဒဲကဝီ၊ လ၊ ဘာ့တ^{1}သ့ဉ်ညါအီ၊လ၊မဲ^{1}လးဒဲကဝီ၊နှ^{2}လီ၊ ဘာ့ကီဘာ့ခဲတဖ^{2}အံ၊ မ့^{1}ဝဲဘာ့ကီဘာ့ခဲလ၊ ကိ^{1}ပယီ၊ဒီး ပှ၊သ့ဉ်တဖ^{2}အံ၊ အါဒဉ်တ^{1}တ ကှ^{1} မ့^{1}ဝဲကညီကလှာ^{2}ဒ^{2}ကျ^{2}ကှ^{2}ဉ်ကှ^{2}လီ၊လ၊အ ပူးကွဲ့ဝ်တသီခံသီအတ^{1}ပူ၊ ယထိ^{2}လိ^{2}ဉ်သးဒီး ကညီပိ^{2}ကမ^{2}ဉ်ဒီး တဲ့ဘာ့ယ၊ဘာ့ယ၊ ကညီဖိတ ဖ^{2}အတ^{1}ဒုး၊ကညီဖိတ^{2} မ့^{1}ပှ၊လ၊အဒုးတ^{1} လ၊တ^{1}သဘျှအဂ^{1} နှ^{2}လီ၊

ယတူ^{1}ဘာ့လ၊ ယသးကညီ၊ဘာ့ ပိ^{2}ကမ^{2}ဉ်တ^{2} ဒီးပှ၊ကညီဖိကိ^{2}ဂ၊ဒဲ၊နှ^{2}လီ၊ ယ မ့^{1}ပှ၊ Catalan ဖိတဂ၊ဒီး ယန^{1}ပ၊^{1}ကညီဖ တ^{2}အတ^{1}တူ^{1}ဘာ့ ခ်ဖျိုလ၊ယနီ^{1}ကစ^{1}အ တ^{1}လဲ၊ခ်ဖျိုအပူ၊နှ^{2}လီ၊ ယအိ^{2}ဖျ^{2}ထိ^{2}လ၊ ဝ့^{1}Catalunya တ^{1}လီ^{1}တတီ၊လ၊ကီ^{1} Spain လ၊ Catalan ဒ^{2}ဖိထ၊ဖိအကျ^{1}နှ^{2}လီ၊

ပှ၊ Catalan ဒ^{2}ဖိထ၊ဖိအံ၊ အိ^{2} ဝ့^{1}လံ လ၊အပူးကွဲ့ဝ်အနံ^{2}(၁၀၀)ဃ^{2}ဃ^{2}လံ နှ^{2}လီ၊ ပအိ^{2}ဒီ^{2}ပကစ^{1}အကျိ^{2} ပမ၊လိပက စ^{1}အကျိ^{2},ပလ^{2}ပလ^{1},ပထူသန္ဓဒီ^{2}ပတ^{1}စ^{2}ကိ^{1} တဲ့စိ၊နှ^{2}လီ၊ ပလ^{2}လ^{1}ထူသန္ဓတနီ၊ လိ၊ဂ^{2} ဒ^{1}သီး၃ှ၊(Spanish)လ^{2}လ^{1}ထူသန္ဓနှ^{2}လီ၊ ဖဲ တဆံယ၊ဖ^{2}ဉ်နံ^{2}, ၁၇၁၄နံ^{2} (10th century 1714), (Catalan) ဘာ့ယ၊ဒီ^{2}ကီ^{1}(Spain) သနှ^{2}ကှ Catalan အိ^{2}ဝဲဒ^{2}ဒီ^{2}အကစ^{1}လှ^{2} လ^{1}ထူသန္ဓ ဒီ^{2}အပဒ^{2}ဒ^{2}ဝဲနှ^{2}လီ၊ဖဲ(၁၇၀၀) တ^{1}ဒုး၊တ^{1}ယ၊အိ^{2}ထိ^{2}ဝဲ ဒ^{1}သီး၃ှ၊ကဒုးနှ^{1}ကီ^{1} စ^{2}ဉ်နှ^{2}လီ၊ ပှ၊ကာ၊တာ^{2}လ^{2}ဖိတ^{2} ဆ၊ထ၊ဉ် ဝဲဒ^{2}လ၊(Habsburgdystany)အအိ^{2}တက ပ၊ ဒီ၊ပှ၊စ^{2}ဉ်ဖိတ^{2} ဆ၊ထ၊ဉ်ဝဲဒ^{2}လ၊(French Bourbon, PhillipV)အအိ^{2}တကပ၊ အကတီ^{1}နှ^{2}လီ၊ ဖဲလါစဲ၊ပထ့ဘา^{1} ၁၁သီ, ၁၇၁၄နံ^{2}နှ^{2} (PhillipV) ဒီ^{2}အပှ၊သုးဖိတ^{2} မ၊နှ၊ဝဲဒ^{2}(Catalan)သုးနှ^{2}လီ၊တှ၊အဒုး နှ၊(Catalan)တဘျှ အဝဲသ့ဉ်တ^{2} ထုးကှ^{2} ဝဲက၊တာ^{2}လ^{2} ပှ၊ဂဲ၊လိ^{2}တ^{1} လ၊ထံ^{2}ရှ^{1}ကီ^{1}သဲ့ ဖိတ^{2} ဒီ^{2}ဒုး အိ^{2}ထိ^{2}ဝဲဒ^{2}သုးတ^{2} လ၊ကဒ^{2}ကျ^{2}ဒ^{2}ကမီ၊လ၊(Catalanya)ဖိသ့ဉ်တ^{2}အ ဖိခ^{2}ဉ်နှ^{2}လီ၊

စးထိ^{2}ဖဲခံဆံယ၊ဖ^{2}ဉ်နံ^{2}အခ^{2}ဉ်ထံ၊ (20th century)အကတီ^{1} ပှ၊(Catalunya) ဖိတ^{2} ဒီ၊နှ^{1}ဘာ့ကဒီ၊တ^{1}ခ^{2}ဉ်တ^{1}ယ^{1}တ^{2}ဘျှ ကဒီ၊နှ^{2}လီ၊ဖဲ(၁၉၂၂)နံ^{2} ပှ၊ဟူ၊ဂဲ၊တ^{1}ကရှ^{1} လ၊အမ့^{1}(Estat Català)ကရ၊ကရိထိ^{2}အ သ၊နှ^{2}လီ၊ မ့^{1}ကရှ^{1}အဆိကတ၊^{1} တ^{2}ဖ^{2}လ၊ ဘာ့တ^{1} ဒုး အိ^{2}ထိ^{2}အီ၊ လ၊ကဒုးအိ^{2}ထိ^{2}ဝဲ တ^{1}သဘျှ, တ^{1}ခ^{2}ဉ်တ^{1}ယ^{1}လ၊ ပှ၊လ၊အအိ^{2} လ၊ကီ^{1}(Spain)အပူ၊နှ^{2}လီ၊ ကရှ^{1}တ^{2}ဖ^{2}အံ၊ ဟူ၊ဂဲ၊ဝဲဒ^{2}လ၊ ပှ၊အါ၊ဂ၊တ^{1}ထူ^{2}ဖျိုးထိ^{2} လ၊ သုးမီ၊စိရိ၊တဖ^{2}အစုပူ၊ ဖဲ(၁၉၂၆)နံ^{2}အက တီ^{1}နှ^{2}လီ၊ ဘာ့ဆ^{2}သနှ^{2}ကှ အဝဲသ့ဉ်တ^{2} အတ^{1}ဟူ၊တ^{1}ဂဲ၊ တ^{2}ကဲ့ထိ^{2}လိ^{2}ထိ^{2}ဘာ့, ပှ၊ မ၊တ^{1}ဖိလ၊ကရှ^{1}ပူ၊အံ၊တနီ၊ ဘာ့တ^{1}လဲ၊ဟ$^{2} အီ၊လ၊ထံ^{2}ကီ^{1}အဂ၊ လ၊(Cuba)နှ^{2}လီ၊ဖဲလါ အ့ဖြ^{2}ဉ^{2}သီ,၁၉၃၁နံ^{2},ကီ^{1}စ^{2}ပ^{2} (Spain)အိ^{2} ဒီ၊တ^{1}ဟ^{2}တ^{1}ဖ၊ ဒီ၊(republican parties) မ၊ နှ^{1}တ^{1}ဖ၊ ဒီ၊ပ^{2}တ^{2}တ^{2}ဖ^{2}အံ၊ ထိ ဒါ^{1}ဝ^{2}ဒ^{2}သုး မီ၊စိရိ၊ပ^{2}ဒ^{2} ဒီ၊တကတီ^{1}ဃီ^{2}ဖဲနှ^{2} Francesc Macià, Estat Català အခ^{2} ဃ^{2}ထိ^{2}စ^{1}ကီ၊ တ^{1}ထူ^{2}ဖျိုး၊လ၊ (Catalan) ဖိတ^{2} အ^{2}ကီ^{1}နှ^{2} လီ၊

ဖဲ(၁၉၃၆)နံ^{2}အတီ^{1}ပူ၊, တ^{1} ဒုး (civil war) စးထိ^{2}ဝဲဒ^{2}လ၊ကီ^{1}စ^{2}ပ^{2} ယ^{1}ဝ^{2} (၃)နံ^{2} ဒီ၊(Fascis) နှ၊ဝဲဒ^{2}တ^{1} ဒုး တ^{2}ဘျှအံ၊ နှ^{2}လီ၊Franco ပ၊ ဆှ^{2}ဝဲဒ^{2}ကီ^{1}စ^{2}ပ^{2} လ၊အ နံ^{2}(၄၀)အတီ^{1}ပူ၊နှ^{2}လီ၊ Franco ပ၊တ^{1}အ ကတီ^{1} ပှ၊ကာ၊တာ^{2}လ^{2}ဖိတ^{2} အတ^{1}ခ^{2}ဉ်တ^{1} ယ^{1} ဘာ့တ^{1}သမ၊ အီ၊နှ^{2}လီ၊ ပှ၊ကာ၊တာ^{2}လ^{2} အကျ^{2} ဘာ့တ^{1}သမ၊ အီ၊လ၊ပှ၊တ၀၊ အကျ^{1} ဃ^{2}ဒီ၊အထူသန္ဓတ^{2}နှ^{2}လီ၊ ပှ၊ကာ၊တာ^{2} လ^{2}လ၊အဟူ၊ဂဲ၊လ၊ထံ^{2}ရှ^{1}ကီ^{1}သဲ့တ^{2} ဘာ့ တ^{1}ထုးထိ^{2}အီ၊လ၊အထံအကီ^{1}ပူ၊ ဒီ၊ဘာ့တ^{1} လဲ၊ဒုး အိ^{2}ဉ်အီ၊လ၊ကီ^{1} မဲ၊ကစ^{2}ဉ်ကိ^{2}Mexico မ့တမ့^{1} ဖြ^{2}ဉ်စ^{2} (France)နှ^{2}လီ၊

ဖဲ(၁၉၇၅)နံ^{2}နှ^{2} Franco၀သံ ဒီ၊ တ^{1}ပ၊ ဆှ^{2}ပ^{1}စိ၊, ဘာ့တ^{1}မ၊ဟါမ^{1}ကွဲ့ဝ်အီ၊အ ကတီ^{1}နှ^{2}လီ၊ တ^{1} ဒုး အိ^{2}ထိ^{2}ကှ၊ဒံ^{2}မ^{2}ကရှ^{2} စ^{2}ဉ်လ၊ ထံ^{2}လီ^{1}ကီ^{1} ပှ၊နှ^{2}လီ၊ ထံ^{2}ကီ^{1} တ^{1} သိ^{2} တ^{1} သီ တ^{2} ဘာ့တ^{1} ဒုး အိ^{2}ထိ^{2}အီ၊လ၊ကီ^{1} (Spain)ဖိတ^{2}အ^{2}ကီ^{1} ဘာ့ဆ^{2}သနှ^{2}ကှ ပှ၊ (catalan) ဖိအတ^{1}ခ^{2}ဉ်တ^{1}ယ^{1} ဘာ့တ^{1}သမ၊ အီ၊ဒံ၊နှ^{2}လီ၊ တှ၊မ့^{1}တ^{1}အံ၊ဝံ၊အလီ^{1}ခံ ကရှ^{1} တ^{2} ဟဲ့အါထိ^{2}ဝဲဒ^{2} ဒုး တ^{1} လ၊အကစ^{1}တ^{1} ခ^{2}ဉ်တ^{1}ယ^{1}အ^{2}ကီ^{1}နှ^{2}လီ၊ အပူ၊ကွဲ့ဝ်လ၊(၈၀)နံ^{2} အတီ^{1}ပူ၊ ကီ^{1}စ^{2}ပ^{2}အပူ၊ အိ^{2}ဝဲဒ^{2}ဒီ၊ပှ၊စိ^{2}တ^{1} စုကဝဲ၊အကရှ^{1} ဘာ့တ^{1}သ့ဉ်ညါအီ၊လ၊ Lliur Lliure ဘာ့ဆ^{2}လ၊ခံ တ^{1} လ၊အဖျါ^{1}ရှ^{1}ရှ^{1}တခါ လ၊ကမ၊ဂ၊^{1} မ၊ကျ^{2}ဂ၊ဝဲဒ^{2} ပှ၊ကညီတ^{2}ဖ^{2}အ တ^{1}အိ^{2}မှ^{1}အိ^{2}ဂဲ၊နှ^{2} မ့^{1} ဒ^{2}ထဲ တ^{1} ဒုး တ^{1} လ၊ပှ၊ ဂ့^{1}ဝ^{1}ဝ^{1} တ^{1} ခ^{2}ဉ်တ^{1} ယ^{1} ဒီ၊တ^{1} သ^{2}ဘျှ^{1}အ^{2}ကီ^{1} နှ^{2}လီ၊ ပှ၊ဟူ၊ဂဲ၊တ^{1}ကရှ^{1} တ^{2}ဖ^{2}ဒုး တ^{1} ဒီ၊စ^{2}ပ^{2}ဉ်နံ၊ပဒ^{2}ဉ် (Spanish government) တ^{2}ဖ^{2}နှ^{2}လီ၊ ဖဲအ ပူ၊ကွဲ့ဝ်(၂)နံ^{2}နှ^{2} ပှ၊ပူထိ^{2}တ^{1}(၁)ကကွဲ့ဝ်ဘျ^{2} ဃ^{2}ထိ^{2}ဝဲအတ^{1}ခ^{2}ဉ်တ^{1}ယ^{1}လ၊ဝ့^{1} Barcelona, Catalunya)နှ^{2}လီ၊ကီ^{1}ပယီ၊တ^{1} အိ^{2}သးနှ^{2} လီ၊ဂ^{2}ဒ^{1}သိ၊ကလှာ^{2}ဒ^{2}လ၊ကီ^{1}(Spain ဒ^{1}အမ့^{1} (Basque ဒီ၊Galician) ကလှာ^{2}ဒ^{2}သ့ဉ်တ^{2}ဖ^{2} နှ^{2}လီ၊ ကလှာ^{2}ဒ^{2}သ့ဉ်တ^{2}ဖ^{2}အံ၊ ဒုး တ^{1} ဒ^{1}သီ၊ ကဒီ၊နှ^{1}ဘာ့တ^{1}ခ^{2}ဉ်တ^{1}ယ^{1} တ^{1}ကဟ^{2}ပနှ^{2}အီ၊ လ၊ထံ^{2}ကီ^{1}ပဒ^{2}ဉ်အ^{2}ကီ^{1}နှ^{2}လီ၊ လ၊တ^{1}နှ^{2}အယိ ဖဲယန^{1}ဟူ^{1}ဘာ့ ကညီကလှာ^{2}ဒုး တ^{1} လ၊ တ^{1} သ ဘျှအ^{2}ကီ^{1} အကတီ^{1} ယဆိကမ^{2}ထိ^{2}ယဲ့လ၊ တ^{1} ကဂ့^{1}အ^{2}ကီ^{1} ထံ^{2}ကီ^{1}ပဒ^{2}ဉ် ပှ၊ဘာ့မှ^{1}ဘာ့ဒါ^{1}မ့^{1}ဟဲ့ ဟ^{2}ဖ^{2}ဖ^{2}ဉ် ဟဲ့နှ^{2}လီ၊မ၊စ၊၊သကိ^{1}းတ^{1} နှ^{2} မ့^{1} တ^{1} လ၊အ^{2}ဂ့^{1}လီ၊ ယတ^{1}မ့^{1} လ^{1} လ၊ ကညီဖိအ^{2}ကီ^{1} မ့^{1} ဝဲမ့^{1} တနံ၊ အဝဲသ့ဉ်တ^{2} ကထူ^{2}ဖျိုးထိ^{2} လ၊ တ^{1} ဆိ^{2} တ^{1} ကမ^{1} နှ၊ ၊ ကအ^{2}ကှ၊ဒီ၊တ^{1} သဘျှ နှ^{2}လီ၊

(ဘာ့တနံ၊ ယတ^{1} ၊သကိ^{1}းတ^{2} ၊လ၊ သ^{2}ကျ^{2} လဲ၊ထ^{2}တ^{2} ၊, ကိ^{1}ယ၊လ၊ လိ^{2} တဲ့စိ ဒီ^{1}ဒုး သ့ဉ်ညါ ယ၊ဒီ^{1} ပှ၊စ^{2}ပ^{2}မှ^{2}တ^{2} ၊လီ၊, အဝဲ ဟ^{2} ဉ် လီ^{1}စ^{2}ပ^{2}မှ^{2}တ^{2} ၊အံ၊ လ၊ ယ လီ^{2} တဲ့စိ^{2} ဉ်^{1} ကိ^{1} ၊ လ၊ ၊ မှ^{2} အံ၊ ဖဲ အ ဝဲ ဟဲ့ ဂ့^{1} ၊ တ^{1} ၊ မှ^{1} ယှ^{1} နှ^{2} အ ဝဲ ကိ^{1} ၊ ယ ၊ ဒီ^{1} တဲ့ ယ ၊ လ၊ အဲ့ ဉ် ဒီ^{1} ထံ^{2} ဉ် လ^{1} ဉ် ယ ၊ လ၊ ၊ ယ တဲ့ ဆ ၊ အီ^{1} ၊ ခဲ့ အံ၊ ယ အိ^{2} ဉ် လ^{1} ၊ ရှ^{1} ပှ^{1} ၊ ပ အိ^{2} ဉ် ဒီ^{1} တ^{1} ဘျ^{1} ၊ လ၊ တ မှ^{1} ၊ လ၊ အဲ့ ဉ် ဒီ^{1} ထံ^{2} ဉ် လ^{1} ဉ် ပှ^{1} နှ^{2} ကဘာ့ ဆှ^{1} ၊ ဆိ^{2} တ^{1} ကစ^{1} ဉ် လ^{1} ၊ ဒီ^{1} တ^{1} ကဟ^{2} ဉ် အီ^{1} ၊ တ^{1} ၊ ဆ ၊ ကတီ^{1} လ၊ ကဘာ့ ဟဲ့ ထံ^{2} ဉ် လ^{1} ဉ် အ သ ၊ ဖဲ တ^{1} ၊ ဆ ၊ ကတီ^{1} ကြ^{1} ၊ ဝဲ တ ကတီ^{1} ဂ့^{1} ၊ တ ကတီ^{1} ဂ့^{1} ၊ နှ^{2} လီ၊ ယ တ မ့^{1} ပ၊ ဆ ၊ တ^{1} ကမ^{1} ၊ တ^{1} ဂ် တ ၊ ဘ^{2} ဉ် အ ယ ယ ထ^{2} ဉ် လ^{1} ဉ် သ ၊ ဒီ^{1} အီ^{1} ၊ တ သ့ ဘ^{2} ဉ်. လ၊ ခ^{1} စ့^{1} ၊ နှ^{2} ရ^{1} ဉ် ယ သ ကိ^{1} ၊ တ ၊

ဟဲတုၤမ့ၢ်ယ့ၢ် ဒီးကိးယၤ လၢယကလဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီးအီၤ ဃုာ်ဒီးကိၤလၢဝါမ့ၣ်တဂၤနၣ်လီၤ ယလဲၤလၢတၢ်သးဃၢအပူၤလီၤ ယဘၣ်ယိၣ်လၢအဝဲမ့ၢ်သံကွၢ်ယတၢ်ကရၢကရိအတၢ်မၤ ယတလဲၤဒ်ခၢဉ်စးတဂၤအသိးအဃီ ယတဲတၢ်တသ့တပၢ ဘၣ်လီၤ ယလဲၤထံၣ်လိာ်အီၤဖဲတမ့ၢ်းဒၢးဒီး ယသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢ အဝဲမ့ၢ် ပှၢမၤတၢ်ဘၣ်ဃးလၢ ပှၢဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ် အိၣ်လၢ ကၢိၢ်စပ့ၣ်နၣ်လီၤ အဝဲဒ်အမ့ၢ် ပှၢမၤတၢ်လၢ တၢ်ကရၢကရိတဂၤအသိး နၢ်ပၢၢ်စၢၤယၤ ဒီးနၢ်ပၢၢ်ဝဲတၢ်ကရၢကရိအတၢ်ဘျ။ လီၤ ယတဲပှးအီၤလၢ ပတၢ်ဖံးတၢ်မၤ အတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပှၢ်အခိၣ်သ့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လ့ၢ်မံၤလီၤ အဝဲစံးဝဲသါအိၣ်လၢ စပ့ၣ်ကၢိၢ် ဘၣ်ဆၣ် သါတမ့ၢ်စဖဲနံးကလုာ်ဘၣ်. သါမ့ၢ်ကၤတၣ်လၣ်ကလုာ်ဒ့ၣ်လီၤ. အဝဲဒ်အမ့ၢ်ပှၢမၤတၢ်လၢ ပှၢဟိၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယာ်တဂၤအသိး သ့ၣ်ညါကၢိၢ်ပယီၤတၢ်အိၣ်သး ဒီး ဖဲအဟဲတုၤကၢိၢ်ကျိၣ်တဲၣ် အဝဲဖးဘၣ်ပှၢကညီအဂ့ၢ်လၢ အ့ထၣ်ခၣ်နံးအပူၤလီၤ. အဝဲတဲယုၤယၤလၢ အပှၢကလုာ်အဂ့ၢ် ဒီးဘၣ်ဃ့ထိၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဂ့ၢ် ဒီးယဃ့ကညးအီၤလၢ ကကွဲးနၣ့်ယၤလၢ ယကဖၢ နၣ်ဘၣ်လၢ ပမဲးကစံအပူၤ ဒ်သိးပှၢကသ့ၣ်ညါဘၣ်အဂိၢ်လီၤ. ပတဲပှးအီၤပပှၢကလုာ်အဂ့ၢ်.ပိာ်မ့ၣ်အတၢ်တ့ၢ်ဘၣ်လၢ သုးမီၤစိရိၤအတၢ်ပၢ အဖီလာ်အဂ့ၢ် ဒီးအဝဲစံးဝဲလၢ ကၢိၢ်စပ့ၣ်အပူၤ ကလုာ်ဒ့ၣ်အိၣ်ဝဲ၁၄ဒ့ၣ် ဒီးလၢ အကျါအဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်ကလုာ်ဒ့ၣ်လၢ အနိၣ်ဂ်ၢ်အါတဖုဒီး အဝဲသ့ၣ်ဒုးတၢ်လၢ အပှၢကလုာ်အတၢ်သဘျအဂိၢ်လီၤ. လၢ အပူၤကွဲၣ် အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤနၢၤအီၤလၢ သုးမီၤစိရိၤစ့ၢ်ကိးနၣ့်လီၤ. ဆူမဲာ်ညါခံနၣ်ၣ် အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်ရၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ ကဃ့ထိၣ်ဝဲ ဖဲၤဒရဲၤကၢိၢ်စၢဖ့ၣ်လၢ ပဒိၣ်အအိၣ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲ.ကၢိၢ်ပယီၤအတၢ်ဆိတလဲခဲအံၤ သါတနာ်နၣ့်အီၤကဲၣ်ဆိးဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သါဆၢမ့ၢ်လၢ်လၢ ပှၢကညီကလုာ်.သ့ပှၢကလုာ် ကဒိးနၣ့်ကၢ့ၢတၢ်သဘျ ဒ်သိးဒီးသါဝဲသ့ၣ်နၣ်လီၤ

ပှၢကိးကလုာ်ဒဲး အိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်လီၤကၢ့ၢအသး.အဲၣ်ကဟုကယာ်ကၢ့ၢအလုၢ်အလၢ်အထူသန္ဒ.တၢ်ဆဲးတၢ်လၢလီၤ. ကလုာ်မတၢတကလုာ်မး တအဲၣ်ဒီးလၢ အပှၢကလုာ်ကဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ဘံးဆိၣ်ဘၢ အီၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ကလုာ်ဂၤလၢ အဂဲၤလိာ်ကၢ့ၢလၢ အနၣ်ကစၢ်တၢ်ပၢ လီၤသးတဖၣ် တအိၣ်ခံဖုဘၣ်. အိၣ်ဒီးသးတဖျၣ်ဃီ.တၢ်ထံၣ်တမံၤဃီ.တၢ်ဟ်သးတမံၤဃီလီၤ. ဖဲယကွၢ်ဃုသမံထံကၢ့ၢယပှၢကလုာ်အတၢ်ဟ်သး အတၢ်ဂဲၤလိာ်အံၤ ယသးဘၣ်ဖ့ၣ်, သးတံာ်တာ်ဒိၣ်မး ပှၢတမၤလီၤဖးပှၢဘၣ်. ပကစၢ်ဒၣ်ပဝဲ ပဃုတၢ်လီၤဖး တၢ်ဆံးဆ့ၣ်ဖးဒ့လီၤ. ပအဲၣ်ဒီးအိၣ်တပိၢ်တလိ့ၣ် ပဒဲတဒ့လီၤ. ဖဲတၢ်ကတိၤတၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်ကတိၢ်အံၤ မ့ၢ်ယမ့ၢ်ပှၢလၢ အမ့ၢ်ပဒဲလၢ အိၣ်လီၤဖးနၣ့်စၢ်. ပတမၤနၢၤတၢ်အမဲာ်ညါ တၢ်ကအ့ၣ်သံပှၢလီၤ. ဖဲလၢ နထိၣ်ဃီ နအိၣ်လၢ ဃီခၢဉ်သးကတိၢ်အံၤ ကွၢ်တၢ်လၢ နကပိာ်ကပၤတဂ့ၤ. ကွၢ်တၢ်လၢ နဖီခိၣ် ဖိၣ်လာ်သုစုတက့ၢ်. ပဝဲကမျၢ်တဖၣ် ပမ့ၢ်သုပိ့ၢ်ဃံလီၤ. ဟ်လု၊်ဟ်ပ့ၢ်စ့ၢ်ကီးပှၢတက့ၢ်)

လၢ

မုာ်တြီ၊ဖီလ့လ့ၣ်

ကညီပိာ်မ့ၣ်ကရၢဟ့ၣ်မၤလၤကပီၤကညီဒီကလုာ်စၢဖ့ၣ်ကရၢ နဲၣ်ရ့ၣ်ခိၣ်ကျၢ် လၢတၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ် တၢ်လၤကပီၤ

လီၢ်ခၢၣ်သးကညီဗြဲမျှင်ကရၢခိၣ်ဟ့ၣ်လီၤ KNU နဲၣ်ရ့ၣ်ခိၣ်ကျၢၢ်တၢ်လၤကဗီၤလံာ်ခ့ၣ်သး
ဖဲဟၣ်ခိၣ်ခိၣ်ဒီဖျၢၣ်တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခ့ၣ်ခမ့ၢ်နံၤ

ဖဲ ၂၁.၉.၂၀၁၂နံ့ဉ်,ဂိုးသဝးဒုဝနှဉ် ရုံဉ် ကညီပိတ်မှုဉ်ကရာ မၤလၢကပီၤဝဲ ဟိဉ်ခိဉ် ဒီဘှဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ်မ့ၢ်နံၤ ဖဲကိၢ်ကျိဉ်တဲဉ်ဒီး ကိၢ်ပယီၤတၢ်လိၢ်တတိၤန့ဉ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤလၢကပီၤ ဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘှဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ်မ့ၢ်နံၤတဘျိအံၤ အဝဲသ့ဉ်မၤလၢ ကပီၤဃှာ်စ့ၢ်ကီး သရၢ်မှဉ်စံာ်ဖိရၤစ့ဉ် လၢအမ့ၢ်ကညီဒီကလှာ်စၢ၊ဖြိုဉ်ကရၢ နဲာ်ရ္ဒၢ်ခိဉ်ကျ၊် နှ့ဉ်လီၤ.ကညီပိတ်မှုဉ်ကရၢ မၤလၢကပီၤအီၤ မ့ၢ်လၢတဘျိ အဝဲမ့ၢ်တ့ၢ် ကညီပိတ်မှုဉ်ကရၢ နဲာ်ရ္ဒၢ် လၢဉ်ဆၢ လၢဉ်ကတိၢ် လၢ အဟှာ်လီၤအသးနိၢ်နိၢ် အိုဉ်ဒီးတၢ်ကျဲးစၢးသပှၢ်ပှၢ် တကးဒံးဘှဉ်, ခဲအံၤ အဝဲမ့ၢ်ကညီပိတ်မှုဉ်အဆိကတၢ်တဂၤ လၢအကဲထိဉ်ဘှဉ်ကညီဒီကလှာ်စၢ၊ဖြိုဉ်ကရၢ နဲာ်ရ္ဒၢ်ခိဉ်ကျ၊် နှ့ဉ်လီၤ. ဖဲအဝဲဟံးထိဉ်ဖြိုဉ်ထိဉ်မူဒါဖးဒြိဉ်ဒ်အံၤအဆၢကတိၢ် အဝဲတီခိဉ်ရိုဉ်မဲလၢ တၢ်လဲၤကတိၤတၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ် ဒီးကိၢ်ပယီၤပဒြိဉ်နှ့ဉ်လီၤ. လၢကလဲၤထံဉ်လိၢ်ကတိၤသကိးတၢ်ဒီးသ့စ့ဉ်ပဒြိဉ်အဂိၢ် အဝဲဃ့နှ့်စ့ၢ်ကီး ကညီဖိလၢထံလိၢ်ကိၢ်ပှၤ, ထံဆၢကိၢ်ဆၢ,ထံဂုၤကိၢ်ဂၤ ဒီးဂံၢ်ခိဉ်ထံးကညီကရ့ၢ်ကရၢ တဖှာ်အတၢ်ဟှာ်ကျ,ှ,အတၢ်ထံဉ် ဒ်သိးတၢ်တဲသကိးတၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ်တဘျိအံၤ ကဒိးနှ့်ဘှာ်ဒီကလှာ်အတၢ်ဆိုဉ်ထွဲမၤစၢၤ ဒီးတၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ်အတီအတြၢ် ကအိုဉ်ဂၢ်ဆိးကျ၊ၤ အဂိၢ်နှ့ဉ်လီၤ.လၢတၢ်နှ့ဉ်အယိ ကညီပိတ်မှုဉ်ကရၢ ဟာ်ပနှိုဉ်အဝဲအတၢ်မၤ.ဟာ်လၢဟာ်ကပီၤအီၤ, ဟာ်လှ,ာ်ဟာ်ပှ,ာ်အတၢ်တီခိဉ်ရိုဉ်မဲနှ့ဉ်လီၤ. ဖဲဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘှဉ် တၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ်မ့ၢ်နံၤအံၤ ကညီပိတ်မှုဉ်ကရၢ ဟှာ်လၢကပီၤဝဲ သရၢ်မှဉ်စံာ်ဖိရၤစ့ဉ် လၢ "တၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ်တၢ်လၢကပီၤ" နှ့ဉ်လီၤ.

သရၢ်မှဉ် စံာ်ဖိရၤစ့ဉ် အိုဉ်ဒီးခိဉ်နၢ်အရ့ၢ်အသး ဒ်အမ့ၢ်–

၁.ပှၤလၢအအိုဉ်ဒီးတၢ်ဒိဉ်စိ –Influence

ဖဲအဝဲမၤဒံးတၢ်လၢ ကညီပိတ်မှုဉ်ကရၢ ဒ်နဲာ်ရ္ဒၢ်တဂၤအခါ, အဝဲမ့ၢ်အိုဉ်လၢ ရ့ၢ်ပှၤတၢ်ဘှ,ာ်တၢ်ဘ,ှ ဒီးပှၤကိးဂၤဒဲး မၤအတၢ်မၤတဂၤလၢအလိၢ် တဂၤလၢအလိၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျ,ိၤလၢတၢ်ခ့ၢ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ကတိၤလၢ (hand phone) တအိုဉ်ဘှဉ်. နှဉ်ရုံဉ်မ့ၢ်ဘှဉ်လၢပှၤကဘှဉ်ဟံးနှ့် မ့ၢ်ဆါတၢ်အိုဉ် အဝဲမ့ၢ်ကိးထိဉ်ပကအိုဉ်မ့ၤနှ့ဉ်, နၤနၤယၤယၤ ပလဲၤသကိးဆ့ တၢ်အိုဉ်မ့ၤအလိၢ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်တဟံးစိဟံးကမီၤဘှဉ်ဆဉ် အတၢ်ဒြိဉ်စိနှ့ဉ် ကျ,ၢ်ဘၢၤပှၤမၤတၢ်ဖိနှ့်ဝဲလီၤ.ယနီၢ်ကစ,ၢ် ဒ့ဉ်လဲာ် ယသးမ့ၢ်ပှၢ်နှ့် အီၤ ဘှဉ်ဆဉ် လီၤဂၢ်ဒ်အဝဲမ့ၢ်အိုဉ်လၢ ရ့ၢ်ပှၤနှ့ဉ် ယသီဉ်ယသဲတဘ့ၢ်ဘှဉ်.အဝဲအတၢ်အိုဉ်သးနှ့ဉ် လီၤယူးယီဉ်ပဉ်ကဲဒီးသညူးသပှၢ်, အိုဉ်ဒီးက့ၢ်ဂိုၤလၢအမ့ၢ်ခိဉ်နၢ်ဒ့ဉ်ထိက့ၢ်ဂိုၤနှ့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်ယၤ ယမၤဖိသဉ်ဒ့ဉ်ယသးထိဘိအယိ ယတလီၤဂ် ပှၤသးပှၢ်လၢအလီၤယူးယီဉ်ပဉ်ကဲဘှဉ်. တဘျိ ကိၤလၢဝါမၤတၢ်လၢ ဘီမ့ၢ်စၢ ဖြိုဉ်ကရၢ တဂၤ လဲၤလီၤလၢ ဒဲကဝီၤ ဟဲက့ၢ်ဆ့ ပရ့ၢ်လိၤလိၤဒီး အသိလှာ်ဘှာ်အၢ ထဲကပံာ်လီၤ. အဝဲဟဲနှာ်လီၤကတိၤတၢ်ဖးယံာ်ညါ ယဲ ယအိုဉ်ဖဲတၢ်မဲာ်ညါဒီး မၤဒ့ဉ်ယတၢ်မၤလီၤ. ပှၤတမ့ၢ်က့ၢ်ပှၤ်ဒီး သရ့ၢ်မှဉ်ဟှ,ာ်ပှၤတၢ်သိဉ်လိ လီၤ. အတၢ်ကတိၤလၢအကပှာ်ဒီး အတၢ်သိဉ်နှ့ဉ် ယတသးပှၤ်နိဉ်ဘှဉ်. ယတသးဒိဉ် အီၤဘှဉ်. အမဲာ်ညါ ကဲထိဉ်တၢ်လိၤနံၤလၢ ယဂိၢ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲ, "ပှၤဟဲက့ၢ်လၢတၢ်လိၢ်ယံၤ ပှၤဟဲနှာ်လီၤဝိၢ်ပှၤ, တဲတၢ်ဖးယံာ်ညါ ခီဖံာ်ဖိ တခ့ၢ်မးသ့တဟဲဟ်လီၤအီၤဘှဉ်. ယကွၢ်ဃီၤ လၢနီလ့ၢ်လ့ဉ် ဒီးတကွၢ်ဃီၤယၤစ့ၢ်ဘှဉ်. မ့ကွၢ်ဃီၤတၢ် ယကတဲကွၢ်အီၤ မၤပှၤကျဲထံချိ, လၢ ခံပှၤတမ့ၢ်မ့ၢ်ဟဲနှ့ဉ် တ့ၢ်လိၢ်ကတိၤတၢ် ယကကျဲထံချိ" ဖဲနှ့ဉ် ယနှာ်လီၤမၤသီတၢ်ဒီး ယတၢ်လဲၤခီဖျိစ့ၢ်ဒီး ဒီးယဆိကမိဉ်ပှၤတမ့ၢ်ဟဲ, ပှၤသးစၢ်တဖှာ်ထံဉ်ဝဲ, သ့ဉ်ညါဝဲအယိ ယတဟ်သ့ဉ်ဟ်သးဘှဉ်. မ့ၢ်ယတၢ်ဂ်ၢ်စၢ်ဖးဒြိဉ်တခါ လၢ ဟ့ဉ်ယၤတၢ်သိဉ်လိလီၤ.လၢခံ ပှၤတမ့ၢ်မ့ၢ်ဟဲ ယကျဲနှ့်အထံချိ မ့တမ့ၢ် ယက့ၢ်ခဲ့ၤတ့ရ့ဉ် ပှၤသးစၢ်လၢရ့ၢ်ပှၤတဂၤဂၤလီၤ. ဖဲဟၢ်ခီယက့ၢ်လီၤဆ့ပှၤမၤတၢ်ဖိအိုဉ်အဒၢ: ဒီးယထံဉ် နီၢ်ထ့ဝါဖိ (ခဲအံၤ လဲၤအိုဉ်လၢ ကိၢ်အီးစတြ့ၢ်ယဉ်) အိုဉ်လၢ ဟဲဉ်မဲာ်ညါ, ယတဲလိၢ်လ့ အီၤပ့ၤဒီး ယစုဖိတၢ်ဖိ ဒ်သရ့ၢ်မှဉ်အသိး ယတဲအီၤ,လၢခံ ပှၤတမ့ၢ်မ့ၢ်ဟဲနှ့ဉ် တ့ၢ်လိၢ်ကတိၤတၢ်, ယကဟံးမ့ၢ်ဒါ ကျဲထံချိ ယတဲဒ်နှ့ဉ်တဘျိခံဘျိ ထ့ဝါဖိ မၤအမဲာ်ကမ့ၢ်ကမ့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်သ့ဓါ. ယကွၢ်နှာ်လီၤတၢ် ယထံဉ်သရ့ၢ်မှဉ်ဆ့ဉ်နီၤလၢ ဒၢ:ပှၤ ဒီးယဖုးဘှဉ်ယသးလီၤ. အဝဲနၢ်ဟ့ၢ်ချ:ု ယကဲဒီးအကတိၤတၢ်လီၤ.

၂.ပှၤလၢအသိဉ်နၢၤလီၤအသး – Displine

လၢမ့ၢ်ဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤခဲလၢ်အပူၤ အဝဲအိုဉ်ဒီးတၢ်သးသ့ဉ်ဒီး ထိဘိအိုဉ်မ့ပ့ဉ်ပှၤလၢ ပှၤကဘှဉ်မၤတၢ်လၢ အလိၢ်ဒီး လၢအလိၢ် အိုဉ်ဒီးတၢ်တိဉ်ကျဲၤလၢ တၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤလီၤ.

၃.ပှၤလၢအအိုဉ်ဒီးတၢ်လဲၤခီဖျိတၢ်အ့ဉ်သး– Good track record

လၢအတၢ်အိုဉ်မ့ၢ်အပူၤ အတၢ်လဲၤခီဖျိအါတီၤအါမံၤ ဟ့ဉ်အီၤလၢတၢ်အ့ဉ်သး ဒ်အမ့ၢ် ဖဲအနိ၊်ဆံးဒ်း မ့ၢ်ဖိသ့ဉ်အခါဒ့ဉ်လဲာ် အဝဲသိဉ်လိအမိ၊် အပှၤကျိ,ဖ ဖဲအမိ၊်ဟဲက့ၢ်တတုၤဒ်ဖဲကျ,ိစးထိဉ်အခါ, အဝဲဟံးထိဉ်ဖိဉ်ထိဉ်အမိ၊်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ ဒ်ကျ,ိသရ့ၢ်မှဉ်တဂၤအသိး, ဖဲအဝဲဖျိထိဉ်တီၤထိကျ,ိအခါ ကဲထိဉ်သရ့ၢ်မှဉ်လၢ စဲာ်နိး,.ဖံးမၤဟံဉ်ဃီတၢ်မၤ ဖိအိုဉ်တ့ၤ အိုဉ်သ့,.ဒီးဆးတၢ်သ့အကလှာ်ကလှာ်,.မၤတၢ်လၢ ပှၤတဝၢ အဂိ၊် အတၢ်မၤအမိ၊်လံၤမိ၊်ပှၢ် ဖျါလၢ ဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘှဉ်အမဲာ်ညါအယိ ဖဲ ၂၀၀၅နှ့ဉ် ဘှဉ်တၢ်ဆ့ၢ နှာ်လီၤအီၤ လၢ ကဒိးနှ့် ဘှဉ်နိ၊ဉ် ဘၢ:ဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ်ခိဉ်ဖး (Noble Peace Prize) ဘှဉ်တၢ်ဂ်ၢ်ဃှာ်အီၤလၢ ပိတ်မှုဉ်တကထိ (၁၀၀၀)ဂၤအကျ,ါ,ဖ ၂၀၀၇နှ့ဉ်နှ့ဉ် အဝဲဒီးနှ့် ဘှဉ်(Perdita Huston Human Rights Award),.ဒီးဖ ၂၀၁၀နှ့ဉ်, ခီဖျိလၢ အဂဲၤဆၢ ထၢ:ဉ်ဂၢ်ကျ,ၤလၢ ကညီဒီကလှာ်အဂိ၊်စ့ၢ်ကီး (AKO) ပိတ်မှုဉ်ကရၢ ဟဲက့ၢ်ဟှ,ာ်မၤလၢကပီၤ အီၤ စဲာ်နီ၊်ဖြိုးစိတၢ်လၢကပီၤ ဒီးဖြိုးစိတၢ်လၢ ကပီၤနှ့ဉ်လီၤ. ဒီးဖဲ ၂၀၀၈နှ့ဉ်, ဘှဉ်တၢ်ဃုထၢ ထိဉ်အီၤလၢ ကညီဒီကလှာ်စၢ ဖြိုဉ်ကရၢ(KNU) နဲာ်ရ္ဒၢ်ခိဉ်ကျ,ၢ် ဖဲတၢ်မၤခီကရဲး(၁၄)ဝိတဝီနှ့ဉ်လီၤ.

၄.ပှၤလၢအသ့ ရ့ လိ၁် အသးဒီးပှၤဂၤ– People Skill

အဝဲသ့ ရ့ ဒီးပှၤပတိ၊်မ့ၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ပှၤထူးပှၤတီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ,ပှၤတ့ၢ်ဒ်ဉ်ကီၤဒ်ဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,ပှၤအ်ဉ်ဒီးတၢ်ကျ,ဉ်ဘှဉ်ကျ,ဉ်သ့မ့ၢ်ဂ့ၤ, ပှၤတသ့လ်ာ်သ့ လ်ာ်မ့ၢ်ဂ့ၤနှ့ဉ်လီၤ. အတၢ်ဟ်ထိဉ်ထိသးတအ်ဉ်ဘှဉ်.

၅. ပှၤလၢအသ့ မၤဘှဉ်လီ၊်ဘှဉ်စးတၢ်ကီတၢ်ခဲ –Ability to solve the people

ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်လိ၁်ဘ့ီလိ၁်, တၢ်သဘံာ်သဘှဉ်အ်ဉ်ထိဉ်လၢ ပှၤတဖုဒီးတဖု, တကရၢ ဒီးတကရၢ အခါ, ပှၤတဂၤဒီးတဂၤအခါ အဝဲအ်ဉ်ဒီးအတၢ်သ့တၢ်ဘှဉ် လၢ အမၤဘှဉ်လီ၊် ဘှဉ်စးက့ၤ တၢ်ကီတၢ်ခဲတဖှာ်နှ့ဉ်လီၤ.

၆.ပှၤလၢအတ့ူ၊်လိ၁်တၢ်အ်ဉ်ဂၢ်၊်တပၢ်– Not accept status queue

၇.ပှၤလၢသ့ ထံဉ်တၢ်က့ၢ်ဂိုၤလၢအဒ်ဉ် – See the big picture

ဒ်သိးပိ၁်မှဉ်တဖှာ် ကထ့ူ၊်ဖျဲးထိဉ်လၢတၢ်ဆိ၁်တံ၊်မၤနၤ, ဒ်သိးပိ၁်မှဉ်တဖှာ် ကသ့နှ်ပၢ်ထံရ့ၢ်ကီ၊်သဲးအဂိ၊်, ဒ်သိးပိ၁်မှဉ်သးစ၊်တဖှာ် ကဖျိုးစိဒီးကဲထိဉ်ခိဉ်နှ်လၢ အဂ့ၤ အဝဲထံဉ်စိတၢ်သ့ဉ်တဖှာ်အံၤအယိ အိုးထိဉ်တၢ်သိဉ်လိကျ,ိ, ဃုကျဲလၢ ပိ၁်မှဉ်တဖှာ် ကဒိးနှ့်ဘှဉ်တၢ်မၤလိအကလှာ်ကလှာ် တအ်ဉ်မံခ့ၢ်မံသပ့ၤဘှဉ်. ယနှာ်လီၤမၤတၢ်ဒီ: ဖဲနံ့ဉ်ကတၢ်၊် တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၢ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤ တၢ်တၢ်ပိ၁်သကိးအခါ အဝဲကတိၤတၢ်လၢ ယဂ့ၢ် ဒီးစံးဝဲ, "မ့ၢ်တနံ,.နီဖိ ခ့ဉ်ညါ ကကဲထိဉ်ပိ၁်မှဉ်ကရၢ မဲးကစံ အအဲ ဒ်ဒ်ထၢ:ဉ်ပတဲတသ့ ဘှဉ်." ယတဆိကမိ၁်ဒ်နှ့ဉ်ဘှဉ် ဒီ: တမ့ၢ်လၢ ကဲထိဉ်အသးကသ့ ဘှဉ်. အဝဲဟးထိဉ်ဝံၤအလီ၊် ခံယဲ၊်နံ့ဉ် အတၢ်ကတိၤလၢ ထိဉ်ပ့ၢ်ထိဉ်လီၤ. အဝဲကတိၤဆိတၢ် လီၤဂ်ာ်ဒ်ဝံတဂၤအသိးလီၤ. အဝဲတမ့ၢ်ဝံမ့ဉ်ဘှဉ်. မ့ၢ်ခိဉ်နၢ်လၢ သ့ထံဉ်ဆိက့ၢ်ဂိုၤ လၢတၢ်ကဘှဉ်မၤဝဲ, ကဲထိဉ်အသးကသ့ဝဲနှ့ဉ်လီၤ.

၈.ပှၤလၢအသ့ကွၢ်ဆၢ:ဉ်မဲာ်တၢ်ဘ့ၢ်:သ့ဉ်တီၤသး– Ability to handle stress

လၢတၢ်ကရၢ ကရိ အတၢ်ဘှဉ် ဘ့ၢ်:,.အတၢ်ဒ်ဉ်ထိဉ်လ၊်ထိဉ် အထံအကီ၊်ကဒိးနှ့်တၢ်မှာ်တၢ်ခှဉ်အဂိ၊် ဘှဉ်လဲၤဝဲ,.မၤဝဲ စံး

ကတိၤနၢ့်ခဲးဝဲ ခီဖျိလၢကျဲဒ်အံၤ အဝဲလီၤဘှံး လၢနိ၁်ခိ,လီၤဘှံးလၢသှၢ်လၢ သးလီၤ. အဝဲစံးဝဲ,လၢညါ သါမ့ဘှာ်ဒိးကဘီယူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ ဒိးသိလှာ်မ့ၢ်ဂ့ၤ အဝဲတလီၤဘှံးထဲနၢ်ဘှာ်. မ့မ့ၢ်ခဲအံၤ အဝဲပျံၤလၢကဘှာ်ဟး ကဘှာ်ဒိးတၢ်အခိုၣ်လီၤ. လၢညါ သါတၢ်မၤမ့ၢ်အါဒိး လီၤဘှံးနၢ်သက့ တုၤမ့ၢ်သါဒိးထိုၣ်တၢ်အခိုၣ်တမံမံၤ ဒိးသါမံဘှာ်သါသး ဒိးလီၤဂၣ်ဒံးအဟံးနၢ့်တၢ်အိ်ဘှံး ချုးဖဲအဒိးတၢ်အခိုၣ်တခါခါလီၤ. ခဲအံၤ မ့ၢ်ဘှာ်ဒိးသိလှာ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,တၢ်တမံဂ့ၤ,တမံဂ့ၤမ့ၢ်ဂ့ၤ မံဝဲတနၢ့်တဘှၣ်လၢၤဘှာ်. တၢ်ကိ၁်တၢ်ဂိၤအိ်ဘှဲၤအပူၤလၢ လဲၤမ့ၢ်တုၤကဘှာ်မၤဒ်လဲၣ်. ကဘှာ်စံးကတိၤဒ်လဲၣ်. တၢ်သှၣ်လီၤဘှံးသးလီၤတီၤတဖၣ်အံၤ အဝဲသ့ကွၢ်ဆၢ်မဲာ်ဝဲနၢ့်အယိ မၤနၢၤတၢ်တဘျိဝံးတဘျိ လၢအတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤလီၤ.

၉.ပှၤလၢအထံၣ်တၢ်လၢအကပီၤတကပၤ – Positive Spirit

ပှၤသးစၢ်တနိၤထံၣ်ဝဲလၢ ပှၤသးပှၢ်တဖၣ်ဟူးဂၢ်ဟကဝဲ,မၤတၢ်တကဝဲ ဒိးထံၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘှာ်နၢ့် စ၊ခံလံ. အဝဲစံးဝဲ,ပှၤသးပှၢ်တဖၣ် မၤတၢ်မ့ၢ်တကဝဲလၢၤ ဘှာ်ဆှာ်နာ်သက့ ယအဲာ်ဒိးလၢကမၤသကိးဒံးတၢ်ဒိးပှၤလီၤ. ခီဖျိအဝဲသ့ၣ်အိ်ဒံးအယိ ယမ့ၢ်ဘှာ်ဟးထိ?ဟးလီၤ မၤတၢ်ထဲလဲ?ထဲလဲ?နၢ်သက့ ယမၤကဲ, ယသ့ၣ်ညါလၢ ယမၤတၢ်မ့ၢ်ကမာ်ဒိး ပှၤသးပှၢ်တဖၣ် အိ်ၣ်လၢယလိ?ခံ ဒိးအဝဲသ့ၣ်ကဒိသဒၢယၤလီၤ. အဝဲအတၢ်ဟ်သးလၢအကပီၤတကပၤအံၤ ဆှၢအီၤဆူတၢ်အလိ?ထိ?ထိလီၤ.

၁၀.ပှၤလၢအသ့နၢ်ပၢ်ပှၤဂၤ–Understand people

ပှၤအါဂၤအါမ့ၣ်အါမံၤလီၤ. တၢ်ထံ?တၢ်ဆိကမ်ာ် မ့ၢ်တလီၤယလိ?နာ်သက့ အဝဲသ့နၢ်ပၢ်ပှၤအတၢ်အိ?သး ဒိးဂ?ကျဲးစၢးကွၢ်ကဟ?ကွဲ?တၢ်သ့?တဖ?အံၤ ဒိးဃုကျဲဃုကပီၤ ဒ်သိးတၢ်ဃူတၢ်ဖိးကအိ?က့ၤ တသ့ဖဲအသ့နၢ့်လီၤ.

၁၁. ပှၤလၢအပူၤဖျဲးဒိးနိ?ကစ်အတၢ်ကီတၢ်ခဲ –Personal problem

နိ?ကစ်အတၢ်ကီတၢ်ခဲ ဒ်ပစ်းတၢ်အသိး တၢ်မဲာ်သူမဲာ်ဂီၤတအိ?ဘှာ် လၢအတၢ်ဒိ?ထိ?အပူၤအယိ တၢ်ဂ့ၢ်ကီလၢ အနိ?ကစ်ဒ?ဝဲမ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဘှာ်ဒ?ဒ?ဒ?ဒ?ဒ?ဒ?ပှၤလၢအခိ?အဃၢၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, လၢနိ?တဂၤဘှာ်တဂၤမ့ၢ်ဂ့ၤ တအိ?ဝဲ တပၢ်ထိ?ဝဲဘှာ်.

၁၂.ပှၤလၢအသးအိ?တူ?လိ?မူဒါ–Willing to take responsibility

နမ့ၢ်သံကွၢ်အီၤလၢ နတၢ်အိ?မူအပူၤ နတၢ်သးစဲအဒ?ကတၢ်၊ မ့ၢ်တၢ်မနၤလဲ?နၢ်, အဝဲကစံးဆၢဝဲ,"ယကဘှာ်တဲလၢ ယတၢ်သးစဲမ့ၢ်တၢ်မနၤလဲ?နၢ် ယတဲတသ့ဘှာ်. ယဃုထၢကျိ?သရ?အတၢ်မၤနၢ် မ့ၢ်လၢယသ့?ညါတၢ်လိ?အယိလီၤ. ယတဲလၢယတၢ်သးစဲအယိ ယဃုထၢနၢ?တသ့စ့ၢ်ကီးဘှာ်. လၢယဂီ? ယမ့ၢ်ဘှာ်တဲနၢ? ယကဘှာ်တဲလၢယတၢ်သးစဲအိ?မနၤတခါလဲ?အဖိခိ?ဒ်ယဃုထၢတၢ်မၤနၢ? ပပှၤကလုာ်အတၢ်လိ?အိ?အါကဲာ်ဆိ ဒ်ယထံ?လၢ ကြၢ်းမၤအီၤကိးခါဒ်ဒ်နၢ?လီၤ.လၢယဂီ?နၢ? ဘှာ်မၤနၢ့်တၢ်သ့တၢ်ဘှာ်ကိးခါဒ်ဒ် ဒ်သိးယကဆိးကါက့ၤအီၤ လၢပပှၤကလုာ်အတၢ်လိ?တမံၤလၢ်လၢ်ကသ့အဂီ?နၢ? အကါဒ?နၢ့်ဒ်းယတၢ်သးစဲ လၢယကဃုထၢတၢ်မၤထဲတခါ?ဒ်ၤနၢ?လီၤ. ယဟ?လီၤယသးလၢယပှၤကလုာ်အဂီ?နၢ? အလိ?အိ?ဒ?ကတၢ်လၢယဂီ?နၢ? လၢယကအိ?ဒ်းတၢ်သ့တၢ်ဘှာ်, တၢ်သ့?ညါနၢ်ပၢ် ဒ်းတၢ်တူ?ခ?ဟ?သးလၢ ယမၤတၢ်လၢအလိ?သ့?တဖ?တခ?နၢ?လီၤ."မတၢတဂၤမးတမၢ ဆူ?အီၤဘှာ်. မ့ၢ်ဒ?အနိ?ကစ်ဒ?ဝဲ ထံ?ဝဲလၢတၢ်လိ?နိ?နိ?အယိ လၢတၢ်တမၢ ဆူ?ဘှာ်အပူၤ, အဝဲသးအိ?တူ?လိ?မူဒါဖးဒ?တခါဝံးတခါနၢ?လီၤ. အဝဲယီးထိ?ပှၤကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိလၢ အဖံဘှာ်ခ?အံၤ တမ့ၢ်လၢအသးလီလိ?လၢ တၢ်ထုးတၢ်တီၤအယိ ဘှာ်. မ့ၢ်ပိ?မှ?လၢ အသ့?ညါအထံကိ?အတၢ်လိ?, အပှၤကလုာ်အတၢ်လိ?နိ?နိ?အယိ, အဝဲတူ?လိ?မူဒါ လၢအလီၤဘှာ်အီၤတမံၤလၢ်လၢ် ဒ?နၢ့်ဒ်းအတၢ်သးစဲနၢ?လီၤ.

၁၃.ပှၤလၢအသးလီတၢ်ဆိတလဲ–Willing to make change

အဝဲသးလီတၢ်ဆိတလဲအယိ ဖဲအဝဲကဲထိ?ဘှာ် ကညီဒီကလုာ်စ၊ဖြ?ကရၢ အနဲ?ရ?ခ?အံၤ ဖဲကျဲအိ?းထိ?လၢတၢ်ကမၤတၢ်မှ?တၢ်ခ?ဒ?အံၤအဆၢကတိ? အဝဲတီခ?ရ?ခ?မဲဒိ? သုးကျဲၤတၢ်ဒိ? မၤဝဲအဂ့ၤကတၢ်လီၤ. ထံလိ?ကိ?ပှၤတၢ်ဂ့ၢ်ကိ?ဒိ? ထံလိ?ကိ?ပှၤကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိအံၤ တၢ်ကဘှာ်မၤအီၤလၢ စီၤနိ?ခ?ခ? ဒ်ထံ?ရ?ကိ?သဲးအကျဲသနူနၢ? အဝဲနၢ်ပၢ်ဝဲဂ့ၤ ဂ့ၤအယိ အဝဲသးလီမၤဝဲတၢ်ဆိတလဲနၢ?လီၤ.

၁၄.ပှၤလၢအအိ?ဒ?ဒ?တၢ်သှၣ်တီသးရၤ – Integrity

ဖဲဘၢ?ကွ?ၤတၢ်ဆိတလဲ ဒ်သိးအံၤ လၢတမ့ၢ်ဒ?ဒ?တၢ်သံတၢ်မံဒ?ဒ?ဘှာ်အဆၢကတိ? အဝဲတအဲ?ဒ?ဒ?လၢ တၢ်ကမၤမ့ၢ်ကျ?ဝဲၤကွၢ်ဒ?ဒ?ဘှာ်. အဝဲအိ?ဒ?ဒ?တၢ်သှၣ်တီသးရၤ လၢအထံဖိကိ?ဖိကမ?ၢ်အဖိခ?, အထံကိ?တၢ်အိ?ယၢၤ အဖိခ?အယိ တဆါလီၤအိ?ထံကိ?အတၢ်ထုးတၢ်တီၤ ဆူပှၤပနၢ်တၢ်ကၤတဖ?အစုပူၤဘှာ်. လၢအဂိ? တၢ်အရ?ဒ?ကါ?ဒ?မ့ၢ်ဝဲ အဝဲကထံ?ဘှာ်အပှၤကလုာ် ကထူ?ဖျဲးထိ?လၢတၢ်ဆိ?တၢ်မၤနၢၤနၢ?လီၤ.

၁၅.ပှၤလၢသ့ထံ?တၢ်လၢကမၤဝဲဆူညါကဒီး– See what has to be done next

အဝဲအိ?ဒ?ခ?နၢ်အကၢ်အစီ လၢခါဆူညါကဘှာ်မၤတၢ်မနၤလဲ?.ဒ်လဲ?လီၤ.လၢ်လၢအတလ?ခ?အသးထီ?ဘိတဖျ?ခ?နၢ? (ခ?ခ?ခ?လုၤ)အဃ?ခ?ထိ?ခ?တချုးဘှာ်. အခ?ခ?နၢ?မၤတၢ်တရုံး ဒ်းကျ?ဝဲထီ?ဘိလီၤ.

၁၆.ပှၤလၢပှၤဂၤတူ?လိ?အီၤသ့?ဒ?ခ?နၢ်တဂၤ အသိး – Accept as a leader by other

မ့ၢ်ပှၤလၢ အအိ?ဒ?ဒ?တၢ်ကူ?သ့, ကူ?သ့?ဒ?ရ?ကဆ?ဒ?ထိ?လ?ၢ်,အယိ အကမ?ၢ်အိ?အါဝဲ အပှၤကလုာ်လၢ ထံဆၢကိ?ဆၢ,ထံဂုၤကိ?ဂၤဒ?ကိ?ပူၤတူ?လိ?အီၤသ့ဝဲကဲဝဲ ဒ?ခ?နၢ်လှ?ပှ?ဒ?ခ?တဂၤလီၤ.

၁၇.ပှၤလၢသးအိ?မၤလိနၢ့်တၢ်– Desire to keep learning

ဒ?ပတဲတ?လံလၢထးအသိး အဝဲဃုမၤလိနၢ့်တၢ်လၢအနိ?ကစ်ဒ?ဝဲ, အိ?ဒ?ဒ?အနိ?ကစ်အတၢ်သ့တၢ်ဘှာ်ဟ?စ၊တ?လံ လၢ အိ?ဖျ?ထိ?နၢ့်ဝဲ, ထိ?ဘိအဝဲဃုမၤလိနၢ့်တၢ်တကးဒ?ဘှာ်, မၤလိဟ?နၢ့်တၢ်အဘှာ်လၢ တၢ်ကမ?အပူၤစ့ၢ်ကိးနၢ?လီၤ.

၁၈.ပှၤလၢအိ?ဒ?ဒ?တၢ်အိ?မူဒ?ဂ့ၤတဲာ်ဘှာ်– good self -mage

အတၢ်အိ?မူလၢ အကလီၤသ?ထြုးလၢ အလီၤကိ?လီၤစ?ဒ?တအိ?ဘှာ်ဝဲဘှာ်. အိ?မူဖျါဃ?လၢလၢ နိ?ခ?ဒ?ဒ?နိ?သးခ?မံၤလၢ?လီၤ.

၁၉.ပှၤလၢသးအိ?မၤတၢ်ခ့တၢ်ပှၤတၢ်မၤ– Willing to server other

မ့ၢ်ပှၤလၢ အမၤတၢ်ဆူ?ဖဲအမ့ၢ်ဒ?ကညီပိ?မှ?ကရၢ အနဲ?ရ?ခ?အခါ အဝဲမၤတၢ်တုၤလၢ ဖးဖိမ့ၢ်တကွ?မ့ၢ်, ကိ?မံကိ?ဂ?ၤလၢ အတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖ?အဖိခ?အ ကမ?တထိ?ဘှာ်. ဆၢကတိ?လၢ ကဘှာ်မဝံးအတၢ်မၤနၢ? ဆှၢမဝဲချုးဆၢ ချုးကတိ? တသ့ဖဲအသ့လီၤ. ခဲအံၤဒ?လဲ?ာ် မၤတၢ်တုၤဖးဖိမ့ၢ်တကွ?မ့ၢ်ဒ?ဒ?လီၤ.

၂၀.ပှၤလၢသ့ဂ?ၤဆၢထၢ?ကဒါခ?ခ?,ဟဲကွ?ဆၢ?မဲာ်တၢ်ကိ?တၢ်ခဲ – Bounce back when problem arise

ဖဲအဝဲဖိ?ထိ?ကှ?ၤကညီပိ?မှ?ကရၢ အတၢ်ဖံးတၢ်မၤနၢ? စ့တအိ?နိ?တဘှ?လၢၤ ဘှာ်.အဝဲစံးဝဲ,"ဖဲယဖိ?ထိ?ကှ?ၤ ကညီပိ?မှ?ကရၢ အတၢ်ဖံးတၢ်မၤနၢ? လီၤဂ?မး ဒ်သိးယ ဘှာ်ဟးတိတဃ?ပူၤနၢ?လီၤ."

နဟးတိ ဘှာ်တၢ်တဃ?အပူၤတ ဘျိဘျိ၈ါ.ပူၤကွ?ာ်အနဲ?ာ်တဖ?အနၢ?ာ် ယလဲ?ဘဲ ကျိ? ဖဲယကဟ?ကှ?ၤနၢ? မ့ၢ်လၢ ယတကွဲးဘှာ် လ?ာ်ပိ?ာ်ကျဲအယိ, ပှၤမၤ ယဟးဆှဲးယိၤအတြဲ? ဖဲအဘှ?ဒ?ဒ?ဘဲ?ကျိ?တခါနၢ?လီၤ. ပှၤဟးဆှဲးယှ? ယၤဖဲဘဲ?ကျိ?ကျဲ?ဟးထိ? လ?ာ်စိ?ဆှ?ကွ?ဒ?ဒ?ထိ? ယှ?ယၤကစ?ၢ်လီၤ. ယ?ာ်ထိ?ယ?ာ်ထိ? ကျဲတ

အိုဉ်လၢဒဘဉ်. ပှၢဟးတိယုၢယၢလၢတဃာ်ကျါ ယဝ်ထိုဉ်ယပျိုၢ်တသ့, ဝ်ၢ်လီၢတသ့ တၢ်စုဉ်စိဉ်ဖဲနှဉ် တၢဆှဉ်တၢမဲအိုဉ်ဖဲနှဉ်, ယစုဘဉ်ကွးအကါတဒိဉ်ဘဉ်.ယပျုံၢသူး,ယပျုံၢဂၢ်သ့ဉ် ဒးဘီ,ယဆၢလၢကတုၢ်ထိုဉ်လၢတၢ်ပျိုပူၢလီၤ. ဖဲနှဉ်အခါ ယဟၢဖၢတဖးဒိဉ်ဒ်သိးခဲအံၤဘဉ်. မ့ဒိဉ်ဒ်သိးခဲအံၤ အိုဉ်ဒဉ်ယကဘဉ်ဘျိဉ်ဒ်သိးဂၢ်လီၤ. တဘျိအံၤဘဉ်လီၤ. ယဆိမိဉ်တၢ်မ့ဖြိဉ် ယၤ ကကိညၢ်နှ,်ဒ်း ယဘဉ်တိတဃာ်ပူၢလီၤ.

ခဲအံၤတၢ်ကလီၤဆီဒ်းမနုၤလဲဉ်. ကဲထိုဉ်ဘဉ်လၢတၢ်ပၢ်ဆၢအနဲ်ရ်ဉ်, ဖဲစိၤလၢပယီၤစံးဝဲ,(တပ်ပျက်မှဗိုလ်ဖြစ်)ပှၢကညီလီၤ ဖးအဖုတဖဉ်အဖု,လၢ်အစိၤဧိ^{ရ}်လၢ^{ဂ}(ကျောက်ခေတ်),တြၤအစိၤ(ဂိတ်ခေတ်),သ့ဉ်အစိၤ(ကျွန်းခေတ်)လၢ^{ဂ}်လံ. ကအိုဉ်အဂီ^{ဂ} တၢ်မနုၤအိုဉ်ဒ်းလဲဉ်. တၢ်ဟဲနှ^{ဂ}်လၢခိသ့ဲအိုဉ်ဒ်းမနုၤလဲဉ်. ခိုဉ်နှ^{ဂ}်လၢအိုဉ်တ့ၢ်တဖဉ် အတၢ်ထံဉ်တ^{ဂ}ဒ်သိးပှၢ အတၢ်လၢခီဖျိုလၢတၢ်ပၢ်ဆၢအပူၢ ယံဉ်နှ^{ဂ}်အီၤ, အဝဲမ့ၢ်ကဒီးပိဉ်မှဉ်ထဲတကဒီ^{ဧ}ၤ တၢ်ဆိုဉ်သနုံးအီၤအါမးလီၤ.ယဲယဟးဆ့ဲးကျဲ ဘဉ်တိတၢ်တဃာ်ထဲစ့ၢနှဉ်ရုံဉ် ယကသံဘဉ်မးယသးၤ, မ့တမ့ၢ်လၢအဝဲအိုဉ်ဒီးတၢ်သးဆှဉ် တၢ်သးသဟိဉ် အိုဉ်ဒီးတၢ်တူ^{ဂ}်ခိုဉ်ဟ^{ဂ}်သးလၢအဆှဉ် တုၢ်လီၤတိၤ်လီၤဘဉ်နှ^{ဉ} ဆၢထၢဉ်လၢမ့ၢ်နံၤအကိအခဲ အအၢအသိ အနးအကျုၤ်ဒ်အံၤ အသိးကသ့ဘဉ်.

၂၁.ပှၢလၢသ့ဒုးဒိဉ်ထိဉ်ခိဉ်နၢ်တဖဉ် – Ability to develop other leaders

အဝဲအိုဉ်ဒီးတၢ်ထံဉ်စိထံဉ်မ့ံလၢအယံၤအယိ,အဝဲဒုးအိုဉ်ထိဉ် PDC ကို ဖဲမ်ၢ်ရၤမ်ၢ်ဒဲကဝီၤ,သုးကျဲၤလၢဖိသ^{ဉ}ဆံးကမၤလိဘဉ် တီၤဘျိုကို, ဒုးအိုဉ်ထိဉ်ကညိပ်ဉ်မှဉ်သးစ^{ဂ}်ခိဉ်နၢ်တၢ်မၤလိကို, ကိးက့ၢ်ဃုက့ၢ်ပှၢမၤတ့ၢ်တၢ်လၢ တၢ်ကရၢ်ကရိအပူၤ ဒီးသူဝဲဒ်အတၢ်သ့ တၢ်ဘဉ်အိုဉ်အသိး, ယဟဲခိးယဖိမှဉ်တဖဉ် ထိုဉ်ကို^{ဂ}်လၢမ့ၢ်ယှ^{ဂ}်နှ^{ဉ}, ဖဲအဝဲသ့ဉ်ထိဉ်ကို^{ဂ}်အခါ ယအိုဉ်ကလီ ဒီးယတၢ်မၤတအိုဉ်ဘဉ်. တၢ်ကၢ^{ဂ}ဉ်ယသးမ့ၢ်ယကဘဉ်မၤတၢ်မနုၤလဲဉ်. လၢတၢ်တဆိကမိဉ်အပူၤ ဘဉ်တနံၤ သရ^{ဉ} မှဉ်စံးဘျုးကိးယၤ(phone) ဒီးတဲယၤလၢယကဟဲမၤသကိးတၢ်ဒီးပိဉ်မှဉ်ကရၢ^{ဂ}ဒါ. ယသံကွ^{ဂ}်အီၤ တၢ်မၤမနုၤလဲဉ်. မတၢမၤနကိးယၤလဲဉ်. အဝဲတဲဘဉ်ယၤအတၢ်မၤတဆံးတက့ၢ် ဒီးတဲယၤလၢသရ^{ဉ} မှဉ်စံးဖိရ^{ဂ}် မၤသါကိးယၤလီၤ.ယတဲအီၤ, မ့မ့ၢ်သရ^{ဉ} မှဉ်ကိးယၤလၢအကစ^{ဂ}်နှ^{ဉ} ယကမၤလီၤ. အဝဲတသ့ဉ်ညါလၢ ယအိုဉ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်လၢတၢ်ကရၢ်ကရိအပူၤဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ် သ့ဉ်ညါဝဲလၢ ယမၤတ့ၢ်တၢ်လၢမ့ဉ်တြၤ ကိ^{ဂ}်ရ^{ဉ} လၢအါနံ^{ဉ}်အါလါ တချုးဒ်းလၢခိဉ်ဖၢဉ်ဘီဂဲၤထၢဉ်ဒ်းဘဉ်အယိ အဝဲလူၤထၢဖြိဉ် တ^{ဉ}်ဖြိဉ်က့ၢ်ပှၢဒီး ပှၢအဂၤဒ်အမ့ၢ် သရ^{ဉ} မှဉ်လူ လ^{ဉ}ဉ်,သရ^{ဉ} မှဉ်ဖိ^{ဂ}ုၤထူ ဒီးပှၢအဂၤတဖဉ် အဝဲကိးက့ၢ်ဝဲလၢတၢ်မၤအပူၤ ဒီးမၢဝဲအထိဉ်တၢ်မၤလိလီၤ.ဖဲယနှ^{ဉ}်လီၤတၢ်မၤသီနှ^{ဉ} ယဒိcomputer တသ့ဘဉ်. ယတထံဉ်ဘဉ်စ့ၢ်ကိးနီတဘျိဘဉ်. တုၤယနှ^{ဉ}်လီၤတၢ်မၤနှ^{ဉ}်တဘျိ အဝဲဟဲတရ^{ဉ}်လၢယကပၤဒီးတဲဝဲ နိ^{ဧ}ၢ,ဒိလိ com-puter ဒီးလဲၤဆူညါလီၤ. ယဆ့ဉ်နီၤဒီး ယကဘဉ်မၤဒ်လဲဉ်ယတသ့ဉ်ညါဘဉ်. အဝဲတတဲလၢ မတၢကဘဉ်သိဉ်လိယၤစ့ၢ်ကိးဘဉ်. ယကဘဉ်မၢ မတၢသိဉ်လိယၤလဲဉ်ယတသ့ဉ်ညါစ့ၢ်ကိးဘဉ်. ယမၢ ပှၢတဘ^{ဂ}ုဉ်စ့ၢ်ကိးဘဉ်. လၢခံသရ^{ဉ} မှဉ်စံးဘျုး သိဉ်လိယၤလၢ ယကဘဉ်ဒ်ဒ်လဲဉ်နှ^{ဉ}်လီၤ. ယဆိကမိဉ်ထိဉ် သရ^{ဉ} မှဉ်တ^{ဂ} ဆိကမိဉ်ဝဲ မ့ၢ်ပှၢဖ့ဲးဒ်သိးအီၤဧါသၢဉ်. ဘဉ်ဆဉ် လၢတၢ်တဟ^{ဉ}်ဆံးသးဘဉ်အပူၤ ယဆိကမိဉ်ပှၢမၤသ့,ပှၢတ့ထိဉ်သ့ ယမၤကဘဉ်သ့ သၢဉ်.

၂၂.ပှၢလၢအသ့စးထိဉ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤ– Takes initiative

လၢအနိ^{ဉ}်ဆံးလံၤလံၤ ကွ^{ဂ}်လိတၢ်မၤလိနှ^{ဉ}်တၢ်လၢပှၢသးပှ^{ဂ}်ပှၢနီ^{ဉ}ဒိဉ်အအိုဉ်ဃိ, ဖဲအမ်ၢ်တအိုဉ်ဘဉ် ဟဲက့ၢ်တတုၤဒ်းဘဉ်နှ^{ဉ} အဝဲတူ^{ဂ}်လိ^{ဉ}ကို^{ဂ} ဖိလၢ အဟဲတဖဉ်အမ်ၤအသ^{ဉ} ဒီးကိးဂ^{ဂ}ၤဒဲး ကိးထိဉ်ပှၢဟဲထိဉ်ကို^{ဂ}်အမ်ၤ မၤဒီးပှၢသးပှ^{ဂ}်သ့မး,လိ^{ဉ}်သးပှ^{ဂ}်အသးသ့,လိ^{ဉ}်သရ^{ဉ} မှဉ်အသးသ့,အဝဲစးထိဉ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢ အဆံးသ့ဝဲအယိ တၢ်မၤလၢအဒိဉ်အထိစ့ၢ်ကိး တၢ်ဂ့ၢ်ကိတအိုဉ်ဒီးအီၤလၢ ကသ့ဖံးထိဉ် မၤထိဉ် ဖိဉ်ထိဉ်ဝဲဘဉ်. ယခံနဲမှဉ်တဲဘဉ်ယၤ "ပှၢကိးပှၢလၢသရ^{ဉ} မှဉ်..သရ^{ဉ} မှဉ်..ယကနှ^{ဉ}်မှ^{ဉ}်ယအဲ^{ဉ}ဒ်ဒီးကဲသရ^{ဉ} မှဉ် ပှၢဟဲကိးယၤလၢ ယကလဲၤသိ^{ဉ}်လိတၢ် ယအၢ^{ဉ}်လီၤချုမး တုၤကို^{ဂ} ထိ^{ဉ} ယလဲၤတုၤကို^{ဂ} စးထိ^{ဉ}်နှ^{ဉ} ယဆိကမိ^{ဉ}် မ့ၢ်ယကစးထိ^{ဉ}်သိ^{ဉ}်လိတၢ်ဒ်လဲဉ်" နှ^{ဉ}်လီၤ.

မှ^{ဉ}်တြီၤဖီလ့လ့ဉ်

လီ^{ဂ}်ခၢ^{ဉ}်သးကညီဗိ^{ဉ}်မှ^{ဉ}်ကရၢဟ့^{ဉ}်လီၤ KNU နှ^{ဉ}်ရ^{ဉ}်ခိ^{ဉ}်ကျၢ^{ဂ}်တ^{ဂ}်လၢၤကဗီၤ
ဖဲပ^{ဉ}ိ^{ဉ}်ခိ^{ဉ}်ဒီဗျၢ^{ဉ}်တ^{ဂ}်မှ^{ဉ}်တ^{ဂ}်ခ^{ဉ}်ဒခမ့^{ဂ}်နံၤ

အူးရားရှိမါ တားရိုး

ပူးကွဲဘ်နံဉ်လ၊ အကယ၊ကယ၊လံ နှဉ် ပှၢမၤညဉ်ဖိလ၊ အမံၤမ့်၊ အူးရၢရှိမါတၢရိုၤ အိဉ်ဝဲလ၊ ဖှဉ်ခိဉ်ကိ၊်တ၀ၤလီၤ. အဝဲမ့်၊ ပှၢမၤ ညဉ်ပိဉ်ခွါဖိလ၊ အဖ့ဲး, အ၀့ၤဒီး အသူဉ်အသး ဂ့ၤမးတ၀ၤလီၤ.တဘျိုဘျိ ဖဲအဝဲအဘူဉ်အတိ၊် ဂ့ၤလ၊ အမၤညဉ်နှဉ် အါန့်၊ ဒီးအတံၤသကိးအ ခါ အဝဲနီၤဟ့ဉ်စ့်၊ ကီး အတံၤသကိးဖိတဖှဉ် လ၊ ညဉ်နှဉ်လီၤ. အဝဲအဲဉ်ဘဉ်တ၊် ဖိတ၊် လံၤ လ၊ အိဉ်ဒီးအသးသမူတဖှဉ် ဒီးအဝဲတအဲဉ်ဒီး ထံဉ်လ၊ ပှၢမၤဘဉ်ဒိ ဆါ ဆဉ်ဖိကိ၊်ဖိဒီး ထိဉ်ဖိ လဲဉ်ဖိတဖှဉ်ဘဉ်.

ဘဉ်တနံၤ အဝဲဒီးအပါ က့ၢဆူအ ဟံဉ်ဆံးဆံးဖိနှဉ်လီၤ. အဝဲထံဉ်ဘဉ်ဝဲလ၊ ပိဉ်ခွါ ဖိသဉ်လ၊ အမၤ:တဖှဉ် ဂဲၤလိဉ်ကွဲဒီးချုံးဖိတ ဘှဉ် လ၊ အတ၊် ဟဲ၀ံအ၊ တဘှဉ်နှဉ်လီၤ. ပိဉ်ခွါ ဖိသဉ်တ၀ၤ ကွံဉ်ဃီၤလ၊်ဖးဒိဉ်တဖျၢဉ်ဆူ ချုံး အကုလ၊ အကိၤမးအဖိခိဉ်, ပိဉ်ခွါဖိအ၀ၤတ ၀ၤ တိ၊်အိၤဒီးနိဉ်က့ဒီး ပိဉ်ခွါဖိသ၊ ၀ၤတ၀ၤ ဂုဉ် ကျဲးစၢးဖ၊ နှဉ်လီၤနှီဉ်က့ဆူချုံးဖိ လ၊ အလီၤသး ကညီၤတဘှဉ်နှဉ် အကုဖိလဉ်လီၤ.

အူးရၢရှိမါတၢရိုၤ သးထိဉ်တ၊် ဒိဉ် ဒိဉ်ကလဲဉ်ဒီးစံးဝဲ, "သုဖိသဉ်တဖှဉ် သုမၤးနး လဉ်."

"ဘဉ်မနုၤ သုမၤဆါချုံးအံၤလဉ်.သု မ့်၊ တက့ၢတ့ၢ်,လီၤအီၤဆူပိဉ်လဉ်ပူၤဘဉ်နှဉ် အ ဝဲကသံလီၤ."

"သါကဘဉ်တ၊် မနုၤလဉ်" ပိဉ်ခွါဖိ သဉ်တဖှဉ်နုံးဒီးတဲဆ၊ အီၤလီၤ.

"သုကဟ့ဉ်ယၤချုံးနှဉ်ဓါ." အူးရၢရှိ မါတၢရိုၤ သံကွ၊် ဝဲ.....

ပိဉ်ခွါဖိသဉ်တဖှဉ်စံးဝဲ, "ဟၢၤအၢ.. ပတဟ့ဉ်နၤဘဉ်."

အူးရၢရှိမါ အိဉ်ဒီးအစ့ဖိတစဲးလ၊ အဆ့ကၤထၢဉ်ပူၤ, တမ့်၊ တ၊် အအါဘဉ်. ဘဉ် ဆဉ် မ့်၊ စ့လ၊ အအိဉ်ဒီးအီၤလ၊ တ၊် အိဉ်လ၊ တ နံၤအဂီ၊ အံၤနှဉ်လီၤ.တ၊် နှဉ် မ့်၊ တ၊် လ၊ အအိဉ် ဒီးအီၤလ၊ ဟီဉ်ခိဉ်ချ၊ ခဲလ၊ဉ်နှဉ်လီၤ.

"သုကဆါန့်ယၤလ၊ ချုံးနှဉ်ဓါ." အ ဝဲသံကွ၊် ဝဲ, ဒီးဒုးနဲဉ်အ၀ဲသ့ဉ်လ၊ အစ့နှဉ်လီၤ.

ပိဉ်ခွါဖိသဉ်တဖှဉ် နံၤထိဉ်ကဒီးအ သီတဘျိ၀ံၤ,ဟံးန့်,အူးရၢရှိမါအတိ၊်ဒီး စံးဝဲ, "ဟံးန့်,ကွံဉ်ချုံးသးပှ၊်တဘှဉ်အံၤ." ၀ံၤထွးထိဉ် ဃ့်၊ ကွံဉ်ဝဲ တကူ၊် သ့ဉ်နှဉ်လီၤ.

အူးရၢရှိမါ ဟံးထိဉ်ချုံးလ၊ အစုတီၤ လီၤ လဲၤစိဉ်အီၤဆူပိဉ်လဉ်နံၤဒီး ဖ၊ နှဉ်လီၤအီၤ ဆူထံကျါနှဉ်လီၤ.၀ံၤဒီးအ၀ဲက့ၢဆူအဟံဉ် လ၊ ကမံအဂီ၊်လီၤ.

အ၀ဲအပ၊်တဘဉ်သးလ၊ အ၀ဲပှၢ်ချုံး လ၊ အစ့ လ၊ အအိဉ်ဒီးအီၤခဲလ၊ဉ် ဒီးမၤပူၤဖျုံး အီၤနှဉ်ဘဉ်.

အပ၊်တဲအီၤ, "ဘဉ်မနုၤနုတဟဲက့ၢ စိဉ်ချုံးလ၊ ပကအိဉ်အီၤအဂီ၊်လဉ်."

"ခဲမဆ့ဉ် နကဘဉ်ဂဲၤဆ၊ ထၢဉ်ဂီၤ ဂီၤ, နဘဉ်မၤတ၊်ဆူဉ်ဆူဉ် အါန့်၊ ဒီးအညီနှ်၊,နကဘှဉ်မၤန့်၊ စ့အါန့်၊ အလီ၊ လ၊ ပတ၊် အိဉ်အဂီ၊် လီၤ.

လ၊ ခံတဂီၤ အူးရၢရှိမါ ဂဲၤဆ၊ ထၢဉ် ဂီၤဂီၤကလဲဉ် တချုးဒီးလ၊ ပှၢမၤညဉ်ဖိအ၀ၤ တဖှဉ်ဂဲၤထၢဉ်ဒီးဘဉ်ဒီး အ၀ဲဒီးထိဉ်အချုံလ၊ ကလဲၤဃုဖိုဉ်အိဉ်ညဉ်အဂီ၊်လီၤ. အ၀ဲဒီးထိဉ်အ ချုံဒီး လဲၤတ၊် ဖးယံၤလ၊ ပိဉ်လဲဉ်ပူၤလီၤ. မ့်၊ မ့်၊ နံၤအယံအလ၊တနံၤလီၤ. ပိဉ်လဲဉ်ဒီးမူခ်ဉ် ဖျါ ကဆဲ့ကဆ့ီဒီးလါဟ့ဂ့ၤမးလီၤ.အူးရၢရှိမါတၢ ရိုၤဆ်ကမ်ဉ်ဝဲ, "တနံၤအံၤ ယဖိဉ်ညဉ်ကန့်၊ အါ အါဂီ၊်ဂီ၊်လီၤ. ဝံၤဒီး ယကက့ၢစိဉ်စ့အါအါဂီ၊်ဂီ၊် ဆူဟံဉ်ဒီး ဟ့ဉ်လီၤယပါလီၤ."

သတ္ဂ၊် ကလ၊ဉ် အ၀ဲနှ်ဟူပှၢ်ကိုးအ မံၤလီၤ. အ၀ဲဆ၊ ထၢဉ်ဒီး ဃုကွ၊် တ၊် ၀းတရုံး တ၊် ကပိဉ်ကပၤ ဘဉ်ဆဉ် တထံဉ်တ၊် နီတမံၤ ဘဉ်. တ၊် ကလ့ှ်သိဉ်ထိဉ်ကဒီး "အူးရၢရှိမါ... အူးရၢရှိမါ..." တ၊် ကလ့ှ်နှဉ် ဟဲသီဉ်လ၊ ပိဉ် လဲဉ်ပူၤတခီလီၤ. ပှၢမၤညဉ်ပိဉ်ခွါဖိအံၤ ကွ၊် လီၤ တ၊် ဒီးထံဉ်ဝဲလ၊ ချုံးတဘှဉ်ပိ၊် ထံလ၊ အချုံက ပၤနှဉ်လီၤ.

"မံးစထၢဉ်..ချုံးဓ၊, နကိုးယၤဓါ." အူးရၢရှိမါ..သံကွ၊် အီၤလီၤ...

"မ့်၊,ယကိုးနၤလီၤ." ချုံးစံးဆ၊ ဝဲ,

"ယဟဲလ၊ ယကစံးဘျုးက့၊န၊.... မ့်လ၊ နတ၊အဲ့ဘ၊တ၊..မ၊ဂ့၊ယ၊လ၊ မဟါတနံ၊ အဃိလီ၊ မ့်၊ နသ့ဉ်နိ့ဉ်လ၊ နမၢပူ၊မၢဖျဲ၊ယ၊ လ၊ ဟ့ပိ၏ဉ်ခ္ဆါဖိလ၊ မ၊တဖ့ဉ်အစုပူ၊နန့်ဓါ၊"

"ယသ၊ခုဒိဉ်မ၊..လ၊ ယမ၊ပူ၊ဖျဲ၊ ဘဉ်န၊အဃိလီ၊" အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါစံ၊ဝဲ.....

"နအဲ့ဉ်ဒိ၊ဟဲထိ၏ဉ်လ၊ ယချံပူ၊တစ်ါ ဖိဓါ.တ၊်ကိ၊်ကလ၊၊ဒီ၊ယသ့ဉ်ညါ့.တ၊်လ၊ ချံ၊ နန့် အဲ့ဉ်ဒိ၊လိအသ၊လ၊ မ့်၊်လီ၊."

"တ၊်ဘျု၊" ချံ၊စံ၊ဆ၊အီ၊...ဒီ၊အူ၊ ရ၊ရ့ဉ်မါ ဟံ၊ထိ၏ချံ၊ဒီ၊ ဖ၊နဉ်အီ၊လ၊ ချံပူ၊လီ၊.

ချံ၊နန့် တ၊်မ့ဉ်ဘဉ်အီ၊လ၊ မ့်၊အတ၊် ကိ၊်ကလ၊၊ကလ၊၊ ဒီ၊အဝဲမံဘဉ်အသ၊လ၊ တစ်ါဖိအတ်ါ၊ပူ၊လီ၊. လ၊ခံ အဝဲစ်ဉ်ထိ၏အမဲ့် ချံ၊သတူ၊်ကလ်ာ်ဒီ၊စံ၊ဝဲ, "မ့်၊ နထံ၏ဘဉ်ပယိ၊ စီ၊ပ၊ အဟဲ့ဉ်တဘျိုဘျိုဓါ. အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါ၈၊."

အူ၊ရ့ဉ်ရ့ဉ်မါ...ဂ်ံ၊ဂုၢ်အခ်ိ့ဉ်ဒီ၊စံ၊ဝဲ, "ဟၢ်အၢ,ယန်၊ဟ့ဘ့ဉ်ဒါခ်ိ.ဘ့ဉ်ဆ့ဉ် ယလ၊ ဖဲနန့် တတူ၊နီတဘျိုဘ့ဉ်."

"ခဲအံ၊..နအဲ့ဉ်ဒိ၊ထံ့ဉ်ဘ့ဉ်အီ၊ဓါ."

ချံ၊သံ့ကွ၊်ဝဲ,

ပိ၏ခ္ဆါသ၊စ်ါ စံ၊ဆ၊အီ၊, "ယအဲ့ဉ်ဒိ၊ လ၊ထံ့ဉ်ဘ့ဉ်ဒိ၏ဉ်မ၊..နဉ်က့..အိ့ဉ်လ၊ ပိ့ဉ်လဲ့ဉ်ခ်ဒ၊ တမ့်ဇဲ့ဉ်. ယမ့်ပိ၏ဉ်ခ္ဆါဖိလီ၊.တမ့်ညည်ဘ့ဉ်. ယ ကဘ့ဉ်လဲ့ဟိ၊်ထံဖ၊ယံ၊ဆူပိ၏ဉ်လဲ့ဉ်ခ်ဒ၊ဒ်လဲ့ဉ်."

"ပိ၏ထံ" ချံ၊သံ့ကွ၊်အီ၊.. "ဘဉ်မနု၊ နကဘ့ဉ်ပိ၏ထံလဲ့ဉ်.ယကလဲ့စိ၏ဉ်တီ.ဆ့ဉ်၊ န၊လ၊ ယချ၊ မ်ိ၊."

အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါ စံ၊အီ၊, "ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ် ယကဃ၊ ဒိ၏ဉ်နှ့်.နဆိကမ်ိ၏ဉ်ဒ်ိ၊" အဝဲတအဲ့ဉ်ဒိ၊ တဲ့ဝဲလ၊...

"နဆံ၊ကဲ့ဉ်ဆိ၊လ၊ နကတီယ၊အ ဂ်ိ၊ဘ့ဉ်."

ချံ၊တဲ့ဆ၊ အီ၊, "ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ် ယ မ်ိ၊ဟ့ဖ၊လဲ့ ဒ်ိ၏ဉ်နှ့်.ဒ်ိ၊နဆိကမ်ိ၏.. ဟ၊ထိ၏ဉ်လ၊ ချံပူ၊ဒ်ိ၊လဲ့၊ဆူထံ့ကျ၊"

အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါကွ၊်ဒ်ိ၊ထံ့ဉ်စဲ့ယဲ့၊ဝဲလ၊ ချံ၊ တဘ့ဉ်အချ၊ ဖ၊လဲ့ ထဲသိ၊တ၊်ပ့ျိတဘ့ဉ်နှ့ဉ် လီ၊.

"ဟဲထိ၏ဉ်" ချံ၊စံ၊ဝဲ, ဒ်ိ၊အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါ စ်ိ၏ဉ်ထိ၏ဉ်လ၊ အပ့ျိ၊်လ်ိ၊ဒ်ိ၊ ဆဉ်ဖိကိ၊်ဖိနှ့ဉ် ယူ၊ လီ၊ဆူထံလ်ာ်နှ့ဉ်လီ၊.

တစ်ါဖိ အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါစံ၊ဝဲ, "မ်ိ၊စထ၊ဉ် ချံ၊ဇ၊, နတဘ့ဉ်ယူ၊လီ၊ဆူထံလ်ာ်ဘ့ဉ်နီ၊.တ မ့်၊ဇဲ့ဉ်. နမ့်၊ယူ၊လီ၊ဆူထံဖိလ်ာ်နှ့ဉ် ယကလီ၊ အုၢ်သံ့လီ၊."

ချံ၊စံ၊အီ၊, "ယကယူ၊လီ၊ဆူထံလ်ာ် လီ၊.နဉ်သက့ နတလီ၊အုၢ်ဘ့ဉ်."

ချံ၊အံ၊,ယူ၊လီ၊..ယူ၊လီ၊..ယူ၊လီ၊.. ဆူပိ့ဉ်လဲ့ဉ်လါဟ့ဖိလ်ာ်ဒ်ိ၊ အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါကမ၊က မဉ်ဝဲလ၊ အထံ့ဉ်ဘ့ဉ်လ၊ အကသါဝဲပ၊်ညီညီ ဖိလ၊ ထံဖိလ်ာ်နှ့ဉ်လီ၊.

လ၊ ခံကတ၊်ါ အဝဲသ့ဉ်လဲ့၊တုၢ်ဆူ ပိ့ဉ်လဲ့ဉ်ခ်ဒ၊ ဒ်ိ၊အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါ,ထံ့ဉ်ဘ့ဉ်ဝဲကရ၊်ဃံ လ၊ အပ့ဉ်ၢမ်ိ၊ဒ်ိ၊သ်ိ့ဉ်ဖိ လ၊ အလီ၊လ်ိ၊်လီ၊လ၊ဒ်ိ၊ သ့ဉ်တဖ့ဉ်နှ့ဉ်လီ၊.လ၊ ဖိကရ၊်ါ အကပ၊နှ့ဉ် အ ဝဲထံ့ဉ်ဘ့ဉ်နိ.ဃံ လ၊ ကပြ၊ုါ်ကပြ၊ုတဖျ၊ဉ်လီ၊. အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါ, ဃ့ဉ်တရံ၊အသ၊လ၊ ကတဲ့တ၊်ဒ်ိ၊ ချံ၊အခါ, ဆဉ်ဖိကိ၊်ဖိနှ့ဉ်ဟ၊ကွ်ာ်လံ.ဖဲတ၊်လ်ိ၊ နှ့ဉ် အဝဲထံ့ဉ်ဘ့ဉ်ပိ၏ဉ်မ့ဉ်ဖိလ၊ အဃံလ၊ဒ်ိ၊ဉ်မ၊ တ၊၊ လ၊ အဝဲတထံ့ဉ်ညီနှ်၊တ့်၊်လံဝဲလ၊ အပူ၊ ကွ်ာ်နီတဘျိုဘ့ဉ်နှ့ဉ်လီ၊. အဆ့ကၢနှ့ဉ် ဘ့ဉ် တ၊်မ၊အီ၊လ၊ ထူ၊ဒ်ိ၊စ့နှ့ဉ်လီ၊. လ၊ အခ်ိ့ဉ်လ်ိ၊နှ့ဉ် အ်ိ့ဉ်ဒ်ိ၊ခ်ိ့ဉ်သလုၢ်ထူ၊တဖျ၊ဉ်လီ၊.အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါ, ချံ၊လီ၊အခ်ိ့ဉ်လ့်ခ်ိ့ဉ်လ၊ ပ်ိ၏ဉ်မ့ဉ်ဖိနှ့ဉ်အမဲ့ဉ်ညါ မ့်၊ လ၊ အသ့ဉ်ညါ ဝဲ လ၊ အမ့်၊ နိ၊်ပ၊မ့ဉ်ဖိအဃိ လီ၊.

"တ၊်တူ၊်လ်ာ်မ့ဉ်အ်ိ့ဉ်လ၊ နဂ်ိ၊်... ဟဲ နှ့ဉ်ဆူပယိ၊အနိ့ပူ၊,အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါ." ပ်ိ၏ဉ်ဖိလ၊ အဃံလ၊တဂ၊စံ၊ဝဲဇ့ဉ်နှ့ဉ်လီ၊. ဒ်ိ၊အဝဲယူ၏ယိ၊ အစုဆူပ်ိ၏ဉ်ခ္ဆါဖိအအ်ိ့ဉ်ဒ်ိ၊စံ၊ဝဲ, "ဂ်ဲ၊ဆ၊ ထ၊ဉ်.. ပ့ျ၊တ၊်တဂ့၊,ယပါဒ်ိ၊ယ၊ ပအဲ့ဉ်ဒ်ိ၊စံ၊ဘျုး န၊ လ၊ နတ၊်မ၊ဂ့၊အဃိ လီ၊."

"ယတ၊်မ၊ဂ့၊" အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါ စံ၊ဝဲလ၊ တ၊်ကမ၊ကမ်ာ်အပူ၊....

"ယတ၊်မ၊ဂ့၊လ၊ နဖိ့ဉ်အ်ိ့ဉ်ဆံ၊ယံ်ာ် လံ့လဲ့ဉ်"

"ကနှ်.. ယကတဲ့ဘ့ဉ်န၊.."

နိ၊်ပ၊မ့ဉ်ဖိစံ၊ဆ၊ဝဲ.

"ဘ့ဉ်တနံ့ဉ်နှ့ဉ် ယပ့ျ၊ဉ်လဲ့ဉ်လ်ာ်ယ သ၊ဆူချံ၊တဘ့ဉ်လ၊ တနံ၊အတ်ါ၊ပူ၊လီ၊. လ၊ ကျဲ့ဒ်အံ၊နှ့ဉ် ယဟ၊ထိ၏ဖ၊ယံ၊လ၊ ပန္ဓ်ပူ၊စီ၊ပူ၊ လ၊ ပ်ိ့ဉ်လဲ့ဉ်ဖိလ်ာ်ဒ်ိ၊ ယထံ့ဉ်ဘ့ဉ်ဟ့၊ကညီလ၊ အလီ၊ဆီလီ၊လ၊ ဒ်ိ၊တ၊်လ်ိ၊တ၊်ကျဲသ့ဉ်တဖ့ဉ် နှ့ဉ်လီ၊. မဟါကၢ်တနံ၊နှ့ဉ် ယလဲ့ဟ၊ဆူန ထံနကိ၊်ဒ်ိ၊ နမ့်၊ပ့ၢ်လ၊ အသ၊ဂ့၊ဒ်ိ၊ မ၊ပူ၊မ၊ဖျဲ၊ ယ၊လ၊ ပ်ိ၏ဉ်ခ္ဆါဖိလ၊ အမ၊ဟ၊တဖ့ဉ်အစုပူ၊နှ့ဉ် လီ၊."

အဝဲဖ်ိ့ဉ်ထိ့ဉ်ပ့ၢ်မ၊ညီ့ဉ်ဖိအစုဒ်ိ၊ ပျဲနှ့ဉ် အီ၊ဆူနီအပူ၊လီ၊. အဝဲကိ၊်ဃီ၊အပ့ျ၊်ဒ်ိ၊ ဟဲ စ်ိ၏ဉ်နှ့်.အီ၊လ၊ မ့၊ဒ်ိ၊သံ၊လီ၊. ဖဲအဝဲအ်ိ့ဉ်တ၊်ဝံ၊ နှ့ဉ် ပယိ၊စီ၊ပ၊အနိ၊်ကစ၊်ဇ့ဉ်ဝဲဟဲ ဒ်သိ၊်ကစံ၊ ဘျုး အီ၊လ၊ အမ၊ပူ၊ဖျဲ၊အဖ်ိ့ဉ်အဃိ လီ၊. ဒ်ိ၊ အဝဲစံ၊ဘ့ဉ်ပ်ိ၏ဉ်ခ္ဆါသ၊စ်ါ နှ့ဉ်လ၊ အဝဲတူ၊်လ်ာ် မ့ဉ်အီ၊, နအ်ိ့ဉ်ဖဲနိ့ပူ၊အံ၊,တူ၊နအ်ိ့ဉ်လ၊ အ်ိ့ဉ်သ့ ဝဲလီ၊. "နအ်ိ့ဉ်ပ့ဉ်၊နံ့ဉ်လဲ့ဉ်." ပယိ၊အစီ၊ပ၊သ်ိ ကွ၊်အီ၊. အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါစံ၊ဆ၊ အီ၊, ယပ့ဉ်ထိ့ဉ်တ ဆ်ိ့ဉ်နံ့ဉ် ဖဲမဟါကၢ်တနံ၊နှ့ဉ်လီ၊.

"နအဲ့ဉ်ဒိ၊လ၊ နသ၊ကအ်ိ့ဉ်ပ့ဉ်၊နံ့ဉ် လဲ့ဉ်."ပယိ၊စီ၊ပ၊သ်ိ ကွ၊်အီ၊ ဒ်ိ၊အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါစံ၊ ဆ၊ဝဲ,

"ယဆိကမ်ိ၏ မ့ဉ်မ့်၊ ၂၁နံ့ဉ်နှ့ဉ် ကဂ့၊ လီ၊."

ပယိ၊စီ၊ပ၊စံ၊ဝဲ, "ကဲ၊.. မ့ဉ်မ့်၊ ခဲအံ၊ နသ၊ကအ်ိ့ဉ်ဝဲ ၂၁နံ့ဉ်ဒ်ိ၊ ဖဲမ့်၊ နံ၊မ့်၊ သိလ၊ နအ်ိ့ဉ် ဒ်ိ၊ပ့ၢ်နှ့ဉ် နသ၊တ့ပ့ၢ်ထိ့ဉ်နီတဘျိုဘ့ဉ်."

အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါ သ့ဉ်ခုသ၊ခုလ၊ အအ်ိ့ဉ် ဖဲပယိ၊အနိ့ပူ၊ဒ်ိ၊ အဝဲဒ်ိ၊နိ့်ပ၊မ့ဉ်ဖိခ်ံ၊ အတ၊် အဲ့ဉ်တ၊်ကွ်ာ်ဒ်ိ့ဉ်ထိ့ဉ်အါထိ့ဉ် ဒ်ိ၊လ၊ ခ်ံနှ့ဉ် ဒ်ိ၊တ့ ဒ်ိ၊ဖျိုအသ၊လီ၊. အူ၊ရ၊ရ့ဉ်မါ သ၊ပ့၊နိ့ဉ်ကွ်ာ်အ

"တလါအံ့ အလုပ်အပ္ပ၊ဒိုင်မး.." အဝစ်းဝ.."ဖဲနဟားတပူ၊လ၊်လ၊်နှ် ဟးစိ်ယုာ်အီ၊ ဘာ်ဆာ် တ၊်လ၊နဘာ်သ့ဉ်နှိ်ုနှ် နတဘာ်အိ်းထိ်အခ်ိ်နိ်တဘျိုတဂ့.."

အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊ ဟ့ဉ်အီ၊တ၊်အ၊ာ်လီ၊ လ၊အတအိ်းထိ်အခ်ိ်နိ်တဘျိုဘာ်. အဝ်ဆ၊ ဂ့ဆ၊ ဝါနိ်၊ပ၊မှာ်ဖိ်ဝံ၊ဒိ်း လဲ၊လီ၊ဆူနိ်အဖိ်ကရ၊်ပူ၊လီ၊. ဖဲနှ် အဝ်ထံ်ဘာ်ချုံ၊တဘ့ာ် အိ်ာ်ခ်ိ်း၊လီ၊ဟ်အခ်ိ်ာ် လ၊ကဆ့၊ကှ၊အီ၊ဆူဖှာ်ခ်ိ်ာ်ကိ်၊နှ်လီ၊. အဝ်လဲ၊ထိ်ာ်ဆူချုံ၊အလ၊ ဒိ်း၊ဟား ထိ်ာ်သကိ်း၊ဝ်လီ၊.

ဆာ်ဖိ်ကိ်၊ဖိ်အံ့၊ပိ်၊ထိ်ာ်...ပိ်၊ထိ်ာ် ဒိ်း လ၊ခံကတ၊် အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊ ထံ်ာ်စိ်ဝ်ဖှာ်ခ်ိ်ာ်အက စ၊်လ၊အဲ့၊လ၊အယံ့၊နှ်လီ၊. ဖဲအဝ်သ့ဉ်တ၊ လ၊ပိ်ာ်လဲ့ာ်က၊်နံ့၊နှ် ချုံ၊ဆ၊ ဂ့၊အီ၊ဝံ၊ဒိ်း ပိ်၊လီ၊ကှ၊ဆူပိ်ာ်လဲ့ာ်ပူ၊ လ၊အယံ့၊ ဟ်တ့ာ်အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊ထဲတဂ၊ဒိ၊နှ်လီ၊. ပ္ပ၊သ၊စ၊်အံ့၊ ထံ်ာ်ဘာ်ဝ်လ၊တ၊်လီ၊်တ၊်ကျဲတဖှာ် ဆိ်တလဲအသ၊နိ်ိ်ကိ်၊လီ၊. အပါအဟ်ာ်ဆံ၊ဆံ၊ဖိ် တအိ်ာ်လ၊၊ဘာ် ဒိ်း လ၊အလီ၊်နှ် ဟ်ာ်ဖ၊ဒိ်ာ်တဖျုာ် အိ်ာ် ဆ၊ထ၊ာ်ထူ်ကလာ်လီ၊. အဝ်ဆိ်ကမိ်ာ်ဝ်. ကမ့်ယပါကဲထိ်ာ်ပ္ပ၊ထူ၊ပ္ပ၊တီ၊တဂ၊လဲ့လီ၊. အ ဃ်ိ အဝ်လဲ့၊ဃီ၊ဆူဟ်ာ်အဝ်နှ် ဒိ်း လဲ့၊ဒိ်တ ကျိ်ာ်တြဲ့၊နှ်လီ၊.

ပ္ပ၊ဟိ်ာ်ခ္ဒါတဂ၊ ဟဲအိ်း၊ထိ်ာ်တြဲ့၊ဘာ် ဆ၊ာ် ပ္ပ၊ဝဲနှ် တမ့်အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊အပ၊ဘာ်. ပ္ပ၊မ၊ ညာ်ဖိ်သ၊စ၊်အံ့၊ တဲ့ဝ်, "ယသ၊အုုဒ်ာ်မး.. ဟ်ာ်အံ့၊ ယဆိ်ကမိ်ာ်လ၊အမ့်၊ ယ၊ပ၊်အဟ်ာ် အ၊ယ်ိ်လီ၊. ဘာ်သ့ဉ်သ့ဉ် နှ့တဲ့ဘာ်ယ၊ကသ့ လ၊ ခဲ့အံ့၊အဝ်အိ်ာ်ဖ၊လဲ့ာ်."

ပ္ပ၊ဟိ်ာ်ခ္ဒါ၊နှ်သ်ကှ၊်အီ၊, "နမ့်၊်မတ၊ လဲ့ာ်."

ပိ်ာ်ခ္ဒါသ၊စ၊်နှ် စ်း၊ဆ၊အီ၊, "ယမ်ံ၊ မ့်၊ အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊တ၊ရိ၊"

ပ္ပ၊ဟိ်ာ်ခ္ဒါ၊သ၊ပ္ပ၊်နှ် နံ့ပိ်၊ဖ၊သ်ိ်ာ်ထိ်ာ် ဘာ်အသ၊,"နှ၊နှ်" အဝ်သ်ကှ၊်ဝ်.."တ၊်လ၊ အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊တ၊ရိ၊နှ့ာ်.. ပူ၊ကှ်ာ်.. အနံ့ာ်သ၊ က ယ၊နှ်အဝ်သ်လ"

အူ၊ရ၊ရှုံ့မ ၊စ်း၊ဝ်,"ဝ်သ၊စူ၊.. နာ်ကှ ယမ့်အီ၊လီ၊.တဘျိ ယလဲ၊ဆူတ၊်လီ၊်အယံ၊ ဘာ်သ့ဉ်သ့ဉ်ကမ့်၊်တနံ့ာ် မ့တမ့်၊်ခ်ံနှ်ာ်လီ၊. နာ်ကှ ယဟဲကှ၊ဆူယမ်ိ်ယပါ လ၊အသ၊ပ္ပ၊်တ့ာ်မ၊လ်ံတ့ဖှာ်အအ်ိ် တချုုအဝ်သ့ဉ်သ်ံ ဒ်ိ်ုးဘာ်နှ်ာ်လီ၊."

"နမ့်မ့်၊်အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊်တ၊ရိ၊နှ်ာ် နသ၊ ကဘာ်ပ္ပ၊်အနံ့ာ်သ၊ကယ၊လ"ပ္ပ၊သ၊ပ္ပ၊်ပ်ာ်ခ္ဒါ နှ်ာ် တဲ့ဆ၊ အီ၊....

"ဟ်ာ်လ၊အဝ်ဒ့ာ်အ်ိ်ာ်နှ် ယဖ့ဖ၊ဒ်ိ်ာ် ဃ်ိ်လီ၊ပ္ပ၊်အီ၊ဖ၊ယ်ာ်လ"

အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊တ၊ရိ၊, ဟ်ာ်ပ့ဲ၊ဒ်ိ်ုးတ၊် သ၊အ့ုု...ဒ်ိ်ုးပ္ပ၊ပ်ာ်ခ္ဒါ သ၊ပ္ပ၊်နှ်ာ်တဲ့အီ၊,"တဘာ် မ၊ပ္ပ၊်နသ၊ဒ်နှ်ာ်တဂ့၊. အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊တ၊ရိ၊ သ်ံ လ၊အပူ၊ကှ်ာ် အနံ့ာ်သ၊ကယ၊နှ်ာ်လ". တ၊်ဂ့၊် နှ်ာ် ဘာ်တ၊်ကွ်ုုနိ်ာ်ကွ်ုုဃ၊ါအီ၊လ၊ ဇူ သ၀ီအ တ၊်မ၊နှ်ာ်အပူ၊...တ၊်ဟ်အီ၊လ၊ဖှာ်အပူ၊..လ၊ ကှ၊် လ၊ နကစ၊်နှ်ာ်.."အဝ်ကှ၊နှ်ာ်ဆူအဟ်ာ်ပူ၊ ဒ်ိ်ုးကးတ်ာ်ကှ၊ုတြဲ့၊နှ်ာ်လီ၊.

အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊, ကှ၊ဆူပိ်ာ်လဲ့ာ်နံ့၊ ဒ်ိ်ုး ဟ၊ဝဲကယီ်ကယီ်ဒ်ိ်ုး ထံ်ာ်ဘာ်ဝ်တ၊်လီ၊်တ၊်ကျဲ တဖှာ် တဆီ်ဘာ်တဆီ်ဒ်ိ်ုး သ့ဉ်ညါ၀ဲလ၊ သ၀ီ အံ့၊ ဆိ်တလဲအသ၊စဲ့ယဲ့၊ဒ်ိ်ုး သ့ဉ်ညါ၀ဲလ၊ ပ္ပ၊ သ၊ပ္ပ၊်တ၊ဂ၊တဲ့တ၊်နှ် မ့်၊်ဝ်တီ၊ဝ်လီ၊. တမ့်၊်တ နံ့ာ်ခ်ံနှ်ာ်ဘာ့ာ်.

"ယမ်ိ်ယပါ၊ဒ်ိ်ုးယတ်ံ၊သကိ်ုးခ၊လ၊ာ် သ်ံ၀ ပူ၊ကှ်ာ်အနံ့ာ်လ၊ အကယ၊လ."

အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊ လ၊ အဖ့ာ်ာ်တဂ၊အံ့၊ ဆိ် ကမ်ိ်ထိ်ာ်ဝ်လ၊တ၊်သ၊အ့ုုအပူ၊လီ၊. "ယက အ်ိ်ာ်မမနုုဖဲ့အံ့၊လဲ့ာ်.. ယကကှ၊ကဒါကှ၊ချ့ချ့ တသ့ဖဲ့အသ့ ဆူ့ယမ့ါ၊အ်ိ်ာ် လ၊ပ်ိ်ာ်လဲ့ာ်ခ်ံ၊ဒ်ိ်ုး လ၊ စ်ီ၊ပ၊အနီ်ပူ၊လီ၊."

အ၀ဲကှ၊်လီ၊ဆူပ်ိ်ာ်လဲ့ာ်နံ့၊အကတ၊် ဒ်ိ်ုးကွ်ုုဃ့ုတ၊်လ၊ တ၊်မ့်၊်လ၊်တအ်ိ်ာ်လ၊ဘာ် အပူ၊ ဆူ့ထံ်ကျ၊်နှ်ာ်လီ၊. ဘာ်ဆ၊ာ် ချုံ၊လ၊ အ ဟ်ကှ၊ဆ့ာ အ်ိ်၊ဆူဖှာ်ခ်ိ်ာ်ကိ်၊်တ ဘ့ာ် ဟ်ုးကွ်ာ် လ်ံ. မ့်၊်အ၀ဲကကှ၊ကဒါဘာ်ကှ၊ဆူ နီ လ၊ အ အ်ိ်ာ်လ၊ ပ်ိ်ာ်လဲ့ာ်အခ်ံ၊ဒ်ိ်ုးနှ်ာ်ဒ်ိ်ုးလဲ့ာ်. အ၀ဲဆ့ာ်နီ၊ ဒ်ိ်ုး ဒ်ိ်ုးဒ်ိ်ုးအမဲ့ာ်လ၊ အစ့ုနှ်ာ်လီ၊. အ၀ဲမ့်၊ပ္ပ၊လီ၊ ဆိ်ထဲတ၊ဂ၊ဒ်ိ်ုး လ၊ ဟ်ာ်ခ်ိ်ာ်ချ၊ လီ၊. ထဲ့ဒ်တ လ၊ါထူ့တဖျုာ်ဒ်ိ်ုးလီ၊ အ၀ဲအ၊ာ်လ၊အနီ်ိ်ပ၊မ့ာ် ဖိ်လ၊ အတအီ်ုးထိ်ာ်တလ၊ါအံ့၊နီ်တ ဘ့ျ၊ဘာ်. အ၀ဲဆိ်ကမိ်ာ်ဝ်,"ယမ့်မ၊ဟ၊ဂ်ီ၊ယတ်ာ် အ၊ာ် လီ၊နှ်ာ် သ့ပ္ပ၊်ကတ၊် အ၀ဲကပ္ပ၊်ကွ်ာ်ယတ်ာ် ကမ်ာ်လီ၊. ယမ့ယဲ့ာ်လီ၊ကွ်ာ်ပ့ုုဒ်ိ်ုး အီ်ုးထိ်ာ်တ လ၊ါအံ့၊နှ်ာ် ဘာ်သ့ဉ်သ့ဉ် ယကထံ်ာ်နှ်ုတ၊်တ မ်ံ၊မ်ံ၊ လ၊ ကမ၊စ၊ယ၊ လ၊ ယကကှ၊ဘာ်ဆူ ယ်ိ်ုစ်ီ၊ပ၊အဟ်ာ်နှ်ာ်လီ၊."

ထဲ့နှ်ာ်ဒ်ိ်ုး အ၀ဲ့ယဲ့ာ်လီ၊ကွ်ာ်ပ့ုုစ့ုတ ဘ်ိ်နှ်ာ် ဒ်ိ်ုးအီ်ုးထိ်ာ်တလ၊ါနှ်ာ်လီ၊. တ၊်မနုုမ၊ တအ်ိ်ာ်လ၊ အပူ၊ဘာ့ာ်. အ်ိ်ာ်ဒ့ာ်ထဲတ၊် အ၊ာ်လ၊ ဟ့ဒ်ိ်ုး ထိ်ာ်ဖ၊ဝ်ဒ်ိ်ုးဒ်ိ်ုးထိ်ာ်ကွ်ာ်ကဖ၊ိ်ုလီ၊ဖ၊နှ်ာ်လီ၊. ဒ်ိ်ုးအ၀ဲကွ်ာ်ထ့ဲတ၊် အ၊ာ်ထိ်ာ်ဆူ့ထ၊ခ်ိ် တ့ုုအ တ့ုုလ၊ မ့ုခ်ိ်ာ်နှ်ာ်လီ၊. အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊အနီ်ိ်ကစ၊် ဆိ် တလဲ့ကွ်ာ်အသ၊ဒ်ိ်ာ်ဒ်ိ်ာ်မ့ာ်မ့ာ် လ၊ တစ်ိ်ုဖ၊အ

တ်ိ်ပ့ုုလီ၊.သတ့ုုကလာ် အမ်ာ်ချုံ့တထံ်ာ်တ၊် လ၊ဘာ့ာ်. အမ်ာ်ဘ့ျ်ာ်ကွ်ာ်ဝ်, အခ်ိ်ာ်သ့ဉ်ဝါ၀ဒ်ိ်ုးဖ့ျ၊ အခ်ိ်ာ်အ၊ာ်ိ် အ၊ာ်ါတအ်ိ်ာ်လ၊ဘာ့ာ် ဒ်ိ်ုးအပ့ုုိ် တကူ၊ုုလီ၊ဝဲလီ၊. အ၀ဲအ၊ာ်ိ် အ၊ာ်ိ်ုးဆီ်ိ်တလဲ အသ၊ဆူ့ဖှ၊သ်ုုပ့ုုိ်တ၊ဂ၊လီ၊. အ၀ဲဟ်ာ်ကိ်ုးပ၊သူ ထိ်ာ်ဖ၊ဒ်ိ်ာ်ဒ်ိ်ုး လီ၊ဃ်ံ၊လ၊ ဟ်ာ်ခ်ိ်ာ်လ၊လီ၊.

လ၊ခ်ံတ၊ဂ်ီ၊ ပ္ပ၊မ၊ညာ်ဖိ်ခ်ံ၊ ထံ်ာ် ဘာ်ဝ်လ၊ ပ္ပ၊သ၊ပ္ပ၊်တ၊ ၊ မ်ိ်ိ၊သ်ံ လ၊ တလါ ထူ့ဖိ်တဖျုာ်အကပ၊နှ်ာ်လီ၊. အ၀ဲသ့ဉ်ကှ၊် နှ်ာ် တ၊်ဆူ့တလါ၊အပူ၊ ဘာ်ဆ၊ာ် တထံ်ာ်တ၊် နီ်တ မ်ံ၊ဘာ့ာ်. ပ္ပ၊မ၊ညာ်ဖိ်တ၊ သ်ံကှ၊် အ၀ကိ်ုး လ၊.. "မ့်၊ပ္ပ၊တ့ုုဂ၊ဃ်ိ်လ၊ အ၀ဲတ၊် ဒ်ိ်ုးနမ ဟါက၊ာ်နှ်ာ်ဒ၊."

အ၀ဲစ်ုးဆ၊ အတ်ံ၊သကိ်ုး.."အ်ိ... တမ့်၊ဘာ့ာ်..အ၀ဲမ့်၊..ပ္ပ၊သ၊စ၊် လ၊ အ်ိ်ာ်ဒ်ိ်ုးဂ်ီ၊ဘါ ဒ်ိ်ုးကျုုစ၊ုုမ၊ ယနှ်ာ်အ်ိ်၊ လ၊ အမ့်၊် အူ၊ရ၊ရှုံ့မ၊ တ၊ရိ၊နှ်ာ်လီ၊..."

ဖ့ာ်ခ်ိ်ာ်အတ၊်တဲ့ဖိ်လ၊ အဲ့ကလ်ုုကျ်ာ် ဘာ်တ၊် ကျ်ာ်ထံ့ကှ၊အီ၊လ၊

လ၊–မှာ်တြီ၊ဖိ်လ့ုလ့ာ်

ပှၤကၢအကိၢ် မိၢ် – မှၢ်ဒီကမၢအနှၢ်မှုတၢ်ဒီး ဘဉ်ဆဉ်
ယကိၢ် မိၢ် – မၢ်ဝဲ ဒီကမၢကလီၢ်ဆူတၢ်ဒီး

ဖဲသဝိပစီၤလၢၤနၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်ဒီးဖိ သၣ်မှၣ်နိၣ်ပစီၤထံတဂၤ အဝဲမ့ၢ်ပှၤတဂၤလၢ အလီၤသးကညီၤဒီး ဒိၣ်ထိၣ်လီၤအဲၣ်ဝဲဒၣ် အခိၣ် ဆူၣ်ထိတုၤအဖဘၣ်ခိၣ်ဖိလၢ်ဒီး အဝဲအဒိပှၢ် ဝဲၢ်အိၣ်ထဲတဂၤလီၤ. မှၢ်တနံၤလၢ အဒိၣ်ထိၣ် သ့ၣ်ညါလီၤအသးခဲလၢၣ်နၣ် အိၣ်ဘၣ်ဒီးအဖံ အဖု,အတံဒီးအမ့ၢ်ဂၢ်နၣ်လီၤ. နၣ်သက့ ထိဘိ အိၣ်ဒီးတၢ်သူၣ်ဖ့ၣ်သးညီ ခိဖျိ ဖဲအနိၢ်ဆံးတုၤ ၁၃နံၣ်နၣ် ဒီးနၣ်ဘၣ်ဖံဖု,မ့ၢ်ဂၢ်ဖါတံၢ်အတၢ်အဲၣ် လၢ လၢ ပှဲၤပှဲၤအယိ တသ့ၣ်ညါတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂိၤ ဘၣ်အီၤ,တၢ်ကိတၢ်ခဲတဘၣ်အီၤနိတဘျိဘၣ်. စးထိၣ်လၢ အသ့ၣ်ညါလီၤအသး တဲတၢ်သ့နၣ် တကိးဘၣ်မိ, တကိးဘၣ်ပါနိတဘျိဘၣ်. တနံၤနၣ် လဲၤဝဲၤလိၣ်ကွဲဒီးအတခွါမှၣ် နိၣ်ခှၣ်ခှၣ် ဒီးဖနၣ် တဲအါလိၣ်သးလၢ အတခွါမှၣ် တဲလၢ အဟံးနၣ့်အတၢ်ဂိၤဖိအယိ အဝဲမ့ၢ်ပှၤတဂၤလၢ အသးဖျၣ် တဲအတခွါမှၣ်, "ယတဟံးနၣ့် နတၢ်ဂိၤဖိဘၣ်." အတခွါမှၣ်တဲအီၤ, "နဟံး..ပှၤ တဟံးနီတဂၤဘၣ်" ဒီးဖနၣ် နိၣ်ပစီၤထံ ဒဘၣ် အတခွါမှၣ်အမဲၣ်ဖိတဘီဒီး အတခွါမှၣ်တဲ အီၤ, "နဒဲယမဲၣ်..ယတဲဘၣ်ပှၤယမိ." ဖဲနၣ် အ တခွါမှၣ် နိၣ်ပစီၤထံအသးပၢၣ်ထိၣ်တဘျိဃိ ဒီး အသးဘၣ်ဒိဝဲဒီး ကှၤဃ့ၢ်ဆူအဖံအအိၣ် ဒီး သံကွၢ်ဝဲအဖံ, "ဖံဖံဇၢ,ယၤနၣ်..ယမိၢ်တအိၣ် ဘၣ်ဇါ.." အဖံစံးအီၤ, "နမိၢ်အိၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် နထံၣ်အီၤတသ့ဘၣ် ဒီးဟဲကှၤ,ကှၤဆူနအိၣ် တသ့ဘၣ်." ဒီးနိၣ်ပစီၤထံသံကွၢ်ကဒီးဝဲ, "ဘၣ်မနၤအယိ...ယထံၣ်အီၤတသ့ဒီး ဟဲကှၤ ဆူယအိၣ်တသ့ဘၣ်လဲၣ်.." ဒီးအဖံစံးအီၤ, "နနိၣ်ဆံးဒဲးအယိ..ယမ့ၢ်တဲနၤ.. ဘၣ်ဆၣ် နတသ့ၣ်ညါဘၣ်." ဒီးဖဲနၣ် နိၣ်ပစီၤထံသံကွၢ် ကဒီးဝဲ, "အိၣ်တၢ်လိၣ်ဖဲလဲၣ်..ယကလဲၤဃု.." အဖံတဲအီၤ, "နနိၣ်ဆံး..ဘၣ်ဆၣ် ယတဲတၢ်ဒီး နၤကီဒိၣ်မး..ယတဲနၤ..နမ့ၢ်လဲၤထံၣ်အိၣ်တၢ် လိၣ်..ဘၣ်ဆၣ်..နတထံၣ်အနိၢ်ကစၢ်လၢၤ ဘၣ်." ဒီးဖဲနၣ် ဘၣ်လၢ အဖံဖိမ့ၢ ဒီးအဖံတဲ အီၤ, "ကှၤအိၣ်လၢ နလိၣ်အခဲအံၤ..ယဖိမ့ၢ..ဟဲ သံကွၢ်ယၤတၢ်နီတမံၤတဂ့ၤ." အဖံအသးဘၣ် ဒိဒိၣ်မးဒီးနီဟးအလံၤနၣ်လီၤ.

နိၣ်ပစီၤထံနၣ် အသးဒိၣ်ထိၣ်ဒီးဟီၣ် ဟ့သးဝဲဒီးတဲဝဲအဖံ, "နမ့ၢ်တတဲပှၤယမိၢ်အိၣ် တၢ်လိၣ်..ယတအိၣ်ဒီးနၤလၢၤဘၣ်. ယကဟး အိၣ်လၢ ဝၣ်ကျါ,ပှၢ်ကျါလီၤ." ဒီးအဖံနၣ်အဲၣ် ဘၣ်အီၤ,လူၤဘၣ်ဝဲအသးအယိ တဲနၣ့်ဝဲအလံၤ မှၣ်, "ဖံဖံလံၤမှၣ်ပစီၤထံဇၢ,တဘၣ်ဟးအိၣ် ဝၣ်ကျါတဂ့ၤ..နမ့ၢ်တအိၣ်..ဖံဖံ..အိၣ်တမှၣ် ဘၣ်" ဒီးအလံၤမှၣ်တဲအီၤ, "နမ့ၢ်တဲဘၣ်ပှၤယၤ မိမိအိၣ်တၢ်လိၣ်မး.. ယကအိၣ်ဒီးနၤ.." ဒီးအ ဖံတဲအီၤ, "ဟီၣ်လၢၤတဂ့ၤ" ဒီးလၢ တၢ်သး ဘၣ်ဒိဒီး တၢ်သးတမှၣ်ဘၣ်အပူၤ တဲနၣ့်အ လံၤ, "ဖံဖံလံၤမှၣ်ဇၢ, ဖံဖံ..ကတဲနၤနမိၢ်အဂ့ၢ် ခိဖျိ နအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါအယိလီၤ. ဖဲနအိၣ်ဖျၣ်ဝံၤ တနွဲဘျၣ်ဘျၣ်နၣ့်...နမိၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးဘံး သးတၢ်ဆါအိၣ်အယိ..ပဟးယါဘျါအီၤတ တီၤဘၣ်တတီၤ.. ဘၣ်ဆၣ် အတၢ်ဆါအံၤ တ ဘျါဘၣ်. အခိၣ်တလၣ် အတၢ်ဆါအံၤ ဒိၣ်ထိၣ် ကွၢ်ကွၢ်ဒီး အသးသမှဘၣ်ဟးထိၣ်ကွံၣ်ဝဲဒၣ် နၣ်လီၤ.နမိၢ်..မ့ၢ်သရၣ်မှၣ်ကွၢ်တၢ်အိၣ်ဖြၣ်ဒီး သိၣ်လိဖိသၣ်လံၣ်ဒီး သဝိဖိတဖၣ်အဲၣ်အီၤ အ ဝဲစ့ၢ်ကီး အဲၣ်ဘၣ်သဝိဖိအယိ ဖဲသ့ၣ်ညါလီၤ. အသးလၢ ကသံနၣ် ဖဲအလဲၤယါဘျါအတၢ် ဆါလၢ သဝိအဂၤတဖျၣ်နၣ့် မၢ ပှၤဟဲကှၤဆ့ၣ် ကှၤအီၤလၢ အဟံၣ်ဒီး ဟဲကှၤသံကှၤလၢ သဝိ ဖိအိၣ်တၢ်အလိၣ်နၣ့်လီၤ. မ့မ့ၢ်နၤနၣ် နဘၣ်အီ ကှၤနမ့ၢ်ဂၢ်အနၣ်ထံလၢ နၣ့်တဂၤ လၢ အံၤတဂၤ ခိဖျိပှၤတဖၣ်နၣ့် အဲၣ်ဘၣ်နၤ, သးကညီၤဘၣ် နၤဒိၣ်မးနၣ့်လီၤ.

အဖံတဲအီၤဝံၤအသးတမှၣ်ဘၣ်ဆၣ် အသးမံဝဲဒိၣ်မး အသးဘၣ်ဒိနၣ်သက့ ဟ်အ သးသ့သ့ဘၣ်ဘၣ် ဒီးဂုၣ်ပတုၣ်ကွံၣ်အမဲၣ်ထံ နၣ်သက့ အမဲၣ်ထံနၣ် ပတုၣ်ကွံၣ်ဝဲတနၣ့်ဘၣ်. လၢ အမဲၣ်ထံအကျါ တဲနၣ့်ဝဲအဖံစံးဝဲ, "ပှၤဂၤ ဂိၢ်,မိၢ်..မ့ၢ်ဖိလၢ အနၤမူတဖိုး..ဘၣ်ဆၣ် ယ ဂိၢ်, မိၢ်..မ့ၢ်ဖိလၢ အလီၤဆူတဖိုးလီၤ.. ဖံဖံ.." ဒီးအဖံနၣ် နၢ်ဟူအလံၤမှၣ်အတၢ်ကတိၤအံၤ တဘျိဃိ အမဲၣ်ထံယွၤဃုၣ်ဒီးအလံၤမှၣ်ဖိဒီး ဖိုးဟုထိၣ်အလံၤ ဒီးနၤ,မှုဝဲအဘီးပၤဒီး စံးဘၣ် အလံၤမှၣ်ဒဲအံၤ, "ခါဆူညါ..ဓ..ယလံၤမှၣ်..ကကဲ ထိၣ်ဘၣ်ထံကိၢ်အစုခှၣ်တိၤ. ဒီးကကဲထိၣ်ဘၣ် ဖိမှၣ်လှ,ဒိၣ်ပှ,ဒိၣ်လၢ ပှၤအါဂၤအဂိၢ်လီၤ."

ပှၤကွဲးတၢ် အတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိမ့ၢ်ဝဲ တၢ်တခါလၢ ပအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါ တုၤမ့ၢ်ပသံကွၢ် လံနၣ် ပမ့ၢ်တနၣ့်ဘၣ်အစၢ ဒီးဘၣ်ဒီး ပကဘၣ် ဆဲးသံကွၢ် တုၤလၢ ပဒိးနၣ့်ဘၣ်တၢ်အစၢ တစု ပှၤမ့ၢ်တဲပှၤ တုၤပမဲၣ်ထံယွၤဘၣ်ဆၣ် ပကဘၣ် သံကွၢ်ဒၣ် တုၤပဒိးနၣ့်ဘၣ်တုၤ ပတၢ်မ့ၢ်လၢ်လၢ ပှဲၤဝဲဒၣ်နၣ်လီၤ.

KYWLS ကျိ

အိုင်းထိုတော့်ဃင်လားသားကိုပူ

ပူးကိုးနိ၊်ဂ၊ဒဲ၊ လ၊အသးသမူအ
ပူ၊ ဘာ်ကွ၊်ဆ၊ာ်မဲာ်ဒီ၊တ၊်လဲ၊ခီဖျိ လ၊အမ့၊်
တ၊်သ့ာ်နိ၊ာ်ထိ၊ာ်ကှ၊တဖာ်နှ၊ာ်လီ၊.တ၊်လဲ၊ခီဖျိ
တနီ၊ မ့၊်တ၊်သ့ာ်နိ၊ာ်လ၊အမှာ်အပ၊၊အိ၊ာ်ဝဲအ
သိ၊, တ၊်သ့ာ်နိ၊ာ်တနီ၊ ဖဲအိ၊ာ်မှုအခါ လီ၊ဂ၊်
ဒ်သိ၊တ၊်တူ၊်ဘာ်လ၊အလီ၊သ၊းဆါ လီ၊သ၊း
အုး၊ဒီ၊ တ၊်သ၊းပ့၊နိ၊ာ်အီ၊တသ့ဘာ်နှ၊ာ်လီ၊. ပ့၊
ကအိ၊ာ်ဝဲလ၊ဟိ၊ာ်ခိ၊ာ်ချ၊တနီ၊ လ၊အဒ်း၊သိ၊းဒီ၊း
ယ၊,လ၊အတူ၊်ဘာ်ဝဲတ၊်လ၊အလဲ၊ယူ၊ဂ့ဲာ်လ၊
အပ့ဲ၊မ၊းဒီ၊းတ၊်သ့ူ၊ာ်အုး၊သ၊းအုး ဃုာ်ဒီ၊းတ၊်သ့ူ၊ာ်
မံ၊သ၊းမှာ်ဒီ၊းတသ၊းပ့၊နိ၊ာ်အီ၊နီတဘျိဘာ်နှ၊ာ်
လီ၊.

ဖဲလ၊ယနိ၊်ဆ၊ံ၊ဒ်း၊အခါ ယဘာ်သ့ူ၊ာ်
ဘာ်သ၊းတ၊်ဖိတ၊်လံ၊တခါ လ၊အဘာ်တ၊်မ၊
ဃ်လ၊အီ၊ဒီ၊းဘျ၊းလီ၊စဲ၊အီ၊လ၊ ပဲတြီ့ဖိအပူ၊
လ၊ပ့၊ဂ၊်ဝဲလ၊ wind chrime နှ၊ာ်လီ၊. တ၊်ဖိ
တ၊်လံ၊တဖာ်မ့၊်ဝဲ, သ့ာ်လာ်အဂ၊်, ဖိကဘ်ာ်
ဖိတဖာ်အဂ၊်, စ်း၊ကပ့ဖိအဂ၊်, လ၊ာ်လါအဂ၊်
ဖိသ့ာ်တဖာ်နှ၊ာ်လီ၊. အဝဲသ့ာ်အကှ၊်အဂ၊် မ့၊်
လီ၊ဆီလာ်အသ၊းနာ်သ၊ကှ, ဖဲကလံ၊ဖိဟဲအ
ဒီ၊းအဝဲသ့ာ်ဟ့ာ်ထိ၊ာ်အတ၊်သိ၊ာ်နှ၊ာ် အကလှ၊ာ်ဖိ
တဖာ်သိ၊ာ်သယှ၊် ဇာ်ဒ်သိ၊းသိ၊းလီ၊. wind
chrime ဖိတဖာ်နှ၊ာ် လ၊ယကျ၊ာ်ယကျ၊ာ်ဇာ်
ယဲ ယယှ၊်နှ၊်အမံ၊လ၊ "ကလံ၊သယှ၊်" နှ၊ာ်
လီ၊. ဖဲယဖိသ့ာ်အခါ ယတ၊်ဆိကမိ၊ာ်ပ၊်ထိ၊ာ်
ဝဲဇာ်လ၊ ကလံ၊လ၊အအိ၊ာ်လ၊ပကပိ၊ာ်ကပ၊
တဖ့ဘ် ဒ်သိ၊းကသိ၊ာ်ထိ၊ာ်အဂ၊် "ကလံ၊သ
ယှ၊်" အံ၊ ဒုးဟူ၊ဝ၊ဆ့ဲ၊ဆ့ဲ၊အီ၊လီ၊. မ့၊်နာ်သ
ကှ တူ၊မ့၊်ယသ၊းအနံ်အလါပ့၊်ထိ၊ာ်နှ၊ာ် ယန၊်
ပ၊်လ၊တ၊်ပီ၊တ၊်လီအတ၊်အိ၊ာ်သ၊းနှ၊ာ် တဘ၊ာ်
မ့၊်လ၊မဲာ်အတ၊်ထံ၊ာ်ဘ၊ာ်.ပတူ၊်ဘ၊ာ်လ၊ပသ၊း
ပူ၊သ့စ့၊်ကီ၊းနှ၊ာ်လီ၊.

**"အဝဲသ့ာ်အကှ၊်အဂ၊ိ၊မ့၊်လီ၊ဆီလာ်အသ၊း
နာ်သ၊ကှ ဖဲကလံ၊ဖိဟဲအူ၊ဒီ၊း အဝဲသ့ာ်
ဟ့ာ်ထိ၊ာ်အတ၊်သိ၊ာ်နှ၊ာ် အကလှ၊ာ်ဖိတ
ဖ့ဘ် သိ၊ာ်သယှ၊်ဇာ်ဒ်သိ၊းသိ၊းလီ၊."**

တ၊်မ၊အသ၊းတခါလ၊ယသ၊းပ့၊
နိ၊ာ်အီ၊တသ့နိတဘျိနှ၊ာ် စ၊းထိ၊ာ်အသ၊းဖဲလါ
ယူ၊အမှ၊်တနံ၊နှ၊ာ်လီ၊. ယ၊ဒီ၊းထဲ၊ပဒီ၊းတ့ ဒီ၊း
ဖျိ၊ပသ၊းပ့ဲ၊ထိ၊ာ်ခ့ဲနံ၊ာ်လံ၊နာ်သကှ ပဖိတအိ၊ာ်နှ
တဂ၊ဒ်း၊ဘာ်. တဘျိလ၊်လ၊် ဖဲတ၊်ပနိ၊ာ်အိ၊ာ်ဖျ
ထိ၊ာ်လ၊ယအိ၊ာ်ဒီ၊းဟုး၊သ၊းနှ၊ာ် ပဝဲခံဂ၊လ၊ာ်ဂ် ပ
အိ၊ာ်ဒီ၊းတ၊်သ့ူ၊ာ်ခ့ဲ၊သ၊းခ့ ဘာ်ဆ၊ာ် လ၊ခံ ကှ၊ပ
တ၊်သ၊းခ့တဖ့ဘ် ဘာ်တ၊်မ၊ဂကတ၊ာ်ကှ၊အီ၊ဇ်
နှ၊ာ်လီ၊. ဖဲယဘာ်တူ၊်ဃ်ယသ၊း လ၊တ၊်တ
ကဲထိ၊ာ်ဘာ်မိ၊်ဘာ်နှ၊ာ် ယတူ၊်ဘာ်လ၊ယဟိ၊ာ်
ခ်ိ၊ာ်ဖျ၊ာ်အံ၊ခ်ံ၊သ့ူ၊ဝဲလီ၊. ခဲအံ၊တဘျိ မီ၊မ့၊်ပ
ဝဲခံဂ၊ ပတ၊်ဟဲဝ်ဘ၊ာ်ကဂ့ဂ၊ကီ၊ဇ၊.

ဖဲယကွ၊်ထံတ၊်ပီ၊တ၊်လီလ၊အမ့၊်
တ၊်မ၊ဂကွ၊်ပ့၊ဖိအ၊ာ်တအ၊ာ် positive test
result အခါ ယတူ၊်ဘာ်လ၊တ၊်သ၊းခ့အပူ၊
ကျ၊ာ်ကျဲ၊ဒီ၊းတ၊်ပ့ုံ၊ပ၊်ဖုး ဘ်ဘူ၊ဈ၊သ၊ဘာ်အ
သ၊းလီ၊. ဖဲယဒီ၊းပ့ုံ၊ယသ၊းလ၊ကသ့ဲ်သ၊ရ၊ာ်ဒီ၊း
အဝဲမ၊ကွ၊်ယ၊ ဒီ၊းသ့ာ်ညါဘ၊ာ်လ၊ယအ၊ာ်ဒီ၊း
ဟုး၊သ၊းလီ၊တ၊်လံ၊နှ၊ာ် ပဝဲခံဂ၊ပပ့ဲ၊ဝဲ "ကလံ၊
သယှ၊်" အသိ၊ဖိတခါဒီ၊း ဘျ၊းလီ၊စဲ၊အီ၊လ၊
သမ့ုံ၊အ၊ဒ၊ပူ၊နှ၊ာ်လီ၊. ယ့ဃ၊ခ်ာ်စ်း၊အကဝ်ိ၊ဂျ၊
ဖိအ၊ံ၊ လ၊အ၊ခ်ာ်သ၊းနှ၊ာ် ပစ၊လီ၊စဲ၊အီ၊ဇ်စ်ိ၊ပ်ါ်
သ၊ာ်အသ၊းဝ်ံ၊ စ၊်အဘိ၊လ၊အ၊ဆ်ံ၊ဆ်ံ၊ထိ၊ထိ
တဖ့ာ် ဒီ၊းသ့ာ်ဖိတဖ့ာ်ပတူ၊်ထိ၊ာ်အီ၊လ၊ ပ့ုံ၊အ
လီ၊လီ၊. "ကလံ၊သယှ၊်" အကလှ၊်လ၊အမ့၊်
သတ့ူ၊အ၊ံ၊ ကဟဲစ်ာ်နှ၊်ပ့၊လ၊တ၊်ဘ့ူ၊ာ်ဂ့၊တ၊ာ်
ဘ၊ာ်လီ၊နှ၊ာ် ပနှ၊ာ်အီ၊ဒ်နှ၊ာ်လီ၊. ဝ်ံ၊ဒီ၊း မ့၊်စ့၊်ကီ၊း
တ၊်မ၊လ၊ကပီ၊ကစ၊်ယ့ဃ၊လ၊အတ၊်ဟ့ာ်လီ၊
ပ့၊လ၊ ဖိခ့ါဖိတဂ၊အ၊ယီလီ၊.

ဒ်ယဟုး၊ယသ၊းအမ့၊်အလါ ပ့၊်ထိ၊ာ်
ဝဲအသိ၊ ယတ၊်သ့ူ၊ာ်ခ့ဲ၊သ၊းခ့တဖ့ာ် အါထိ၊ာ်တ
နံ၊ဘ၊ာ်တနံ၊ကှ၊်ကှ၊်လီ၊. ဖဲယဒ်ကှ၊် (အ၊ထ
ရ၊ဆီ)ဝ်ံ၊အလီ၊်ခံ ယသ့ာ်ညါဘ၊ာ်လ၊ ယဖိမ့၊်
အပ်ာ်ခ့ါဖိနှ၊ာ် ယဆိကမိ၊ာ်ထံ၊ာ်မ့ုံ၊ယဖိခ့ါအမဲာ်
လ၊အလီ၊ဂ်ဒီ၊းယဝ၊လ၊ယအ၊ာ်အီ၊နှ၊ာ် မ့၊်
တ၊်လ၊အလီ၊ဘ့ုံ၊လီ၊တီ၊တခါလီ၊. ဘ၊ာ်ဆ၊ာ်
ဖဲယ၊ဒ၊ပ့ဲ၊ထိ၊ာ်(၇)လါအဘျ၊ာ်နှ၊ာ် ယသ့ာ်ညါ
ဘ၊ာ်လ၊ဖိသ့ာ်အတ၊်အိ၊ာ်သ၊းနှ၊ာ် တဘ၊ာ်လီ၊်
ဘ၊ာ်စ၊းဘ၊ာ်ဒီ၊း ဘ၊ာ်သ့ူ၊ာ်သ့ူ၊ာ် အိ၊ာ်ဖျ၊ာ်ကဆိ၊ဝ
လီ၊. တ၊်မ့၊်ကဲထိ၊ာ်ဘ၊ာ်ဖုး၊အသ၊းဒ်နှ၊ာ်သ၊ ပျ၊ဂ
တ၊်လ၊ ပကဘ၊ာ်ဆ၊ံ၊မ၊အီ၊ ကအိ၊ာ်ဒ်း၊အါမ၊
အ၊ယီ ယစ၊းထိ၊ာ်ဘ၊ာ်ကိ၊ာ်ဘ၊ာ်ဂ်ိ၊ဂတ၊်လီ၊.

**"ဒ်ယဟုး၊ယသ၊းအမ့၊်အလါပ့၊်ထိ၊ာ်ဝဲအသိ၊
ယတ၊်သ့ူ၊ာ်ခ့ဲ၊သ၊းခ့တဖ့ာ်အါထိ၊ာ်တနံ၊
ဘ၊ာ်တနံ၊ကှ၊်ကှ၊်လီ၊."**

လ၊တ၊်ပလီ၊်ပဒီ၊သ၊းအပူ၊ ပဘ၊ာ်
လဲ၊ခီဖျိမ့၊်နံ၊မ့၊်သိ လ၊တ၊်သ့ူ၊ာ်ကနိ၊်သ၊းကနိ၊်
အပူ၊အခါ ဘ၊ာ်မ့၊်တန၊ ယဟ၊ဖ၊ဆါထိ၊ာ် တူ၊
ဇ၊ာ်လဲ၊ာ် ယကီ၊တကဲလ၊ာ်ဘ၊ာ်. ဒီ၊းပဘ၊ာ်လဲ၊
ဃ့၊်ဆူတ၊်ဆါဟံ၊ာ်လ၊အချ၊နှ၊ာ်လီ၊. ပလဲ၊တူ၊
တ၊်ဆါဟံ၊ာ်ဒီ၊း ဖဲကသ်ံ၊သ၊ရ၊ာ်မှ၊ာ်ဖ၊ဒ်ိ၊ာ်မ၊ကွ၊်
ယ၊ဝ်ံ၊ဒီ၊း အမဲာ်ချ၊ပူ၊ အ်ိ၊ာ်ဖျ၊ါထိ၊ာ်ကဒ့ကယ်ိ၊
လ၊အအ်ိ၊ာ်ဒီ၊းတ၊်သ့ူ၊ာ်တမှ၊ာ်သ၊းတမှ၊ာ်ဘ၊ာ်ဒီ၊း
အဝဲဟ်ံ၊ယီ၊ယစ့ကဖိလီဖိဒီ၊း တ၊်လ၊အစ်ံ၊
ဝဲနှ၊ာ် အဝဲတန်၊်ဟ့ုဖိသ့ာ်အသ၊းစ်ာ်သ်ိ၊ာ်လ၊၊
ဘ၊ာ်. ခဲအ၊ံ၊တဘျိစ့ု၊်ကီ၊း ပဘ၊ာ်တူ၊်ဃ်ာ်ကွ်ာ်
ကဒီ၊းပဖိခ့ါတဂ၊အ၊ံ၊လီ၊.

လ၊ခံကတ၊ာ်ပဖိခ့ါဟဲတူ၊ဆူဟ်ိ
ခ်ိ၊ာ်တဘ့ာ်အ၊ံ၊အချ၊လီ၊. တ၊်အ်ိ၊ာ်ဖျ၊ာ်ထိ၊ာ်အ၊ံ၊
ဒ်တအ်ိ၊ာ်ဒီ၊းဖိသ့ာ်အတ၊်ဟ်ိ၊ာ်အသ်ိ၊, ဖိသ့ာ်
လ၊အ်ိ၊ာ်ဖျ၊ာ်ထိ၊ာ်သိတဂ၊အ၊ံ၊အဂ်ိ၊, ကသ့ဲ်သ
ရ၊ာ်, သ၊ရ၊ာ်မှ၊ာ်တဖ့ာ် အတ၊်စ်း၊ထိ၊ာ်ပတြ၊ာ၊,
အ်ိ၊ာ်မ၊ဘ့ာ်ယု၊်ကလာ်လီ၊. ဒ်သိ၊းယတ၊်တူ၊်
ဘ၊ာ်ကကိ၊ည၊်အဂ်ိ၊ အဝဲသ့ာ်တပ့ုံ၊ယ၊လ၊ဖိ
သ၊ာ်ဘ၊ာ်ဒီ၊း ကစ်ာ်ကွ်ာ်ဖိသ၊ာ်အခါ ယတ၊်ဃ့
ကညီ၊းသပ့၊်ပ့၊်လီ၊. ဒ်လဲ၊ာ်ဂ့၊, ဒ်လဲ၊ာ်ဂ့၊. ယ
အဲ၊ာ်ဒီ၊းထံ၊ာ်ဘ၊ာ်ကီ၊း ယဖိခ့ါဖိထဲတဘျ၊းလီ၊.

ဖဲယထံ၊ာ်ဘ၊ာ်ယဖိခ့ါအမဲာ်ဖိအခါ
ယတူ၊်ဘ၊ာ်လ၊ယသ့ူ၊ာ်မံ၊သ၊းမှ၊ာ်အသိ၊ တက
တီ၊်ဃ် ယသ့ာ်လီ၊သ၊းလီ၊ဒီ၊း ဟိ၊ာ်လ၊ာ်သ၊း
လီ၊.အမဲာ်ချ၊ဖိလ၊အလီ၊ဂ်ာ်ဒီ၊း (ဘ၊ဇ၊သ၊ာ်)
လ၊အအ်ိ၊ာ်လ၊အခ်ိ၊ာ်သ့ူ၊ဖိသ့ူ၊သ့ူ၊ဒီ၊းထိ၊ထိ၊ဖိ လ၊
အအ်ိ၊ာ်ဖျ၊ာ်လီ၊နှ၊်ဝဲအဖိလာ်, အနှ၊ခ့ါ့ဖိလ၊အ
ဖျ၊ါစ့ူ၊ဖိတစ်ံ၊ဒီ၊း အနိ၊်ဖ်ံ၊ဘ့ူ၊ဘ့ူ၊ဖိလ၊အကှ၊ာ်
နှ၊ာ် ယဆိကမိ၊ာ်လ၊ လီ၊ဂ်ာ်ဒ်အသ၊ါကနံ၊ဂ
မ့ုံ၊ပ့ုံ၊ယ၊အသိ၊းနှ၊ာ်လီ၊. ပယှ၊်နှ၊်ပဖိခ့ါအမဲ၊လ၊
ကို့ိ၊နီ၊ဒီ၊း ပမ၊နှ၊်အီ၊တ၊်လ၊အဂ့ဂ၊ကတ၊ာ်လီ၊.
တ၊်ကူ၊တ၊်ကာ၊လ၊အဂ့ဂ၊ကတ၊ာ်, ဖိတ၊ဆ့ု၊ာ်ဖိ
အလ့ဲ၊ဘီ၊ဘီ၊ဖိဒီ၊း သပ၊ာ၊လ၊တ၊်ထ၊နှ၊ာ်ပ့ု၊ဃ
လ၊အဂ့ဂ၊ကတ၊ာ်တဖျ၊ာ်,(ထဲ၊)ဒီ၊းယ၊ပဟ

ထိုဉ်ဖိခ္ဆါအတပၢၤလၢ အဃံအိုဉ်လၢ အပူၤ ပတိုဉ်ထိုဉ်လၢ ချံပူၤဒီး ပခီဃီၤဆူပိုဉ်လဲဉ်တၢ်ဘးခိနှ်ုလီ၊ လၢခံကတၢ်၊ တၢ်ဃံသပၢၤဖိအံၤ လပီအထံလါဟ့ တဖ့ဉ် စိ၁်ကွံ၁်အီၤတဆိတဆိ ယံၤထိုဉ်ယံၤထိုဉ်ဒီးပှၤလီ၊

"ဖဲယထံ၁်ဘ၁်ယဖိခ္ဆါအမဲ၁်ဖိအခါ ယတူ၊်ဘ၁်လၢယသူ၁်မံသးမှ၁်အသိးတ ကတီ၊်ဃီ ယသူ၁်လီၤသးလီၤဒီး ဟီ၁်လၢ၁်သးလီၤ."

ဖဲယအိ၁်လၢ ဟံ၁်တဘျိလၢ်လၢ် ကျိုန်အ "ကလံၤသယု၊်" လၢအသိ၁်ထိ၁်ဆၢ ဆၢဖိအံၤ ဒုးသ့၁်နှ်ုထိ၁်က့ၤယတၢ်လီၤမၢ်တ ခါအံၤလီ၊ ယကျဲးစၢးဒ်သိးယကဟံးလီၤကွံ၁် "ကလံၤသယု၊်" အဘျိတဖ့ဉ်အဘျိ နှ၁်သက့ နိ၊်နိ၊်တခိ ယမၢတကဲထိ၁်ဘ၁်. တၢ်ဝဲနှ်ု မ့၊် ယတၢ်သးခုဒီး တၢ်လၢယမ့၊်လၢ်လၢ ယဟ်တ့၊်ဃ၁်အီၤဒီး မ့၊်ခၢ၁်စးလၢတၢ်ပနိ၁်တခါအံၤ အဂီ၊်လီၤတမ့၊်ဒဲ၁်.

တဘျိတခိ၁် ယဆိကမိ၁်လၢ ယသးသမူအံၤ ကဘ၁်လဲၤခီဖျိအီၤလၢ တၢ်သးဆါအပူၤလီ၊ ဘ၁်ဆ၁် ဖဲမ့၊်နံၤမ့၊်သိအါနံၤအါ သိလဲၤပူၤကွံ၁်ဝဲနှ်ု တၢ်ဆၢကတီ၊်လၢ ယအိ၁် ဘ၁်ဒီးဖိခ္ဆါကြိၤန်မ့၊်ဖှ၁်ဘ၁်ဆ၁် မ့၊်တၢ်ဆၢကတီ၊်လၢ အမှ၁်ထဲလဲ၁်နှ်ု ယသ့၁်ညါဘ၁်က့ၤ အီၤလီ၊ ယဟုးယသးအံၤ မ့၊်ဟးဂီၤဆိဘ၁် ဖုးဒ်အပူၤကွံ၁်လၢညါအသိးနှ်ု တမ့၊်ယက ဒီးနှ့်ဘ၁်တၢ်မှ၁်တၢ်ခ့၁်လၢ ယဖိခ္ဆါဖိ လၢအ မ့၊် ယသ့ဉ်ယထံအံၤ ဒိ၁်ထိ၁်လၢ ယဟၢ ဖၢ ပူၤ တမ့၊်ယကတူ၊်ဘ၁်ဘ၁်. တမ့၊်လၢ ယကအိ၁် ဒီးတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယ၁်လၢ ယကထံ၁်ဘ၁်ဖိခ္ဆါဖိအ မဲ၁်ဖိလၢ အလီၤအဲ၁်,ဒီးဘ၁်ဘူးဘ၁်တၢ်လိ၁် ဘ၁်သးဘ၁်. ယဘ၁်မၢမှ၁်က့ၤယသးလၢ တၢ်သ့၁်ညါတဖ့ဉ်အံၤ ဒ်သိးယသးကမှ၁်ထိ၁် က့ၤအဂီ၊်လီၤ.

ဘ၁်ဆ၁်တူၤလီၤခဲအံၤ လၢယသး ပူၤအိ၁်ပ့ၢၤဆၢ၁်ကလ၁်မးဒီး တၢ်သ့ဉ်အုးသး အုးအဖၢ မ့၊်ဒ်းနှ်ုလီ၊ ဖဲယသ့ဉ်နိ၁်ထိ၁် ဖိခ္ဆါ အိ၁်ဒီးတၢ်သးဘ၁်ဒိတဘျိလၢ်လၢ်နှ်ု ယကွၢ် ထံ "ကလံၤသယု၊်" ဟူးဝးလၢ ကလံၤအတၢ် အူဘ၁်အီၤနှ်ုလီ၊ ဖဲနှ်ုအဆၢ ကတီ၊် ဃ၁်ဒီး "ကလံၤသယု၊်" အတၢ်သိ၁်ဖိနှ်ု လၢ ယဂီ၊်မူ ခ၁်အတၢ်ဟ့၁်ကနၢၤ လၢ အမ့၊်ဖိခ္ဆါကြ့ိ၁်နှ် လၢ အလီၤအဲ၁် ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ကမ၁်တဂၤအမဲ၁် သ၁်ဖိနှ်ု ဖျါထိ၁်ဝဲလၢ ယသးကံ၊်ပူၤဒီး အိ၁် ဖျါထိ၁် ဒ်တၢ်အကဒုအသိး ဒီးဟဲတရုံးဝ့ၢ်ဝိၤ လၢ ယမဲ၁်ညါနှ်ုလီ၊ တၢ်သးဘ၁်ဒိဒီးတၢ် ဆိကမိ၁်မှ၁်လီၤသး, သးအတၢ်တူ၊်ဘ၁်အံၤ ဖဲယသးသမူအိ၁်ဒ်းအဖၢမ့၊် wind chrime "ကလံၤသယု၊်" အတၢ်သိ၁်လၢ အမှ၁်တဖ့ဉ် ဖဲယန၊်ဟူအဆၢ ကတီ၊်ကိးဘျိဒဲးနှ်ု တမ့၊် လၢ ယကသးပ့ၢနှ်ုအီၤနိတဘျိဘ၁်.

(တၢ်ကတိၤဒိ စံးဝဲ,ဟီ၁်ခ၁်ချ၊ တၢ် ဖ့ိ၁်ကတၢ်၊နှ်ု မ့၊်ဖဲပဖိတ၁်ကိသံသဒ၁်ပ့ၢအခါ လီၤ.)

ကျိ၁်ထံက့ၤလၢ ဆူးဝ့ၤ
(မှ၁်တြိၤဖီလ့ လ့၁်)

Booker Taliaferro

ကူ၊်အလီ၊်ဆူတၢ်လီ၊ထိ၁်ထိ

ပူၤကွံ၁်အနံ၁် ၁၅၆ ဃ၁်ဃ၁် လၢ ကီ၊်အမဲရကၢၤအပူၤ ကှ၊်အိ၁်ဝဲနှ်ု တလီၤနှ၁် နိတစဲးဘ၁်. နှ၁်သက့တၢ်ဝဲနှ်ု မ့၊်တၢ်မ့၊်တၢ် တီလီၤ.လၢ ကှ၊်တဖ့ဉ်အကျါ ဘူၤကၢ၁် မ့၊်စ့၊် ကီးကှ၊်ဖိတဂၤလီ၊.

ဘူၤကၢ၁်အိ၁်ဖျ၁်ထိ၁်ဝဲဖဲ ၁၈၅၆ နံ၁် ဒီးအဟံ၁်နှ်ု ဘ၁်တၢ်တ့ အီၤလၢ သ့၁်ဒီဖျၢ၁်နှ်ု လီၤ.အဝဲသ့၁်အဟံ၁်နှ်ု ပဲတြိ၁ဖိတအိ၁်နိတ ဘ့၁်ဘ၁်. တြဲၤနှ်ု ဆံးနှ့်ဒ်းတြဲၤအပူၤလၢ တၢ် မၢဟ၁်အီၤနှ်ုလီ၊.ထးလၢ ပှၤတီ၊်တၢ်တြဲၤစ့၊် ကီးထိ၁်အ့၁်ဝဲ၁်လီ၊. သ့၁်ဘ၁်ခ၁် မ့၊်ဒ၁်ဟီ၁် ခ၁်လိၤလီ၊. ဖဲဟ၁်ခၢ၁်သးတမ့ၢ်အ ဒၢးနှ်ု တၢ် ခ့ဉ်ဃ၁်တၢ်ပူၤလၢ တၢ်ကထၢ နှ၁်မိ၊်ဃၢ၁်တံ၊် (ဟိ၁်ကလ၁်တံ၊်)အဂီ၊်လီၤ.တၢ်ကျ၊်ဘၢ ဃ၁် တၢ်ပူၤအခ၁်ထိးလၢ သ့၁်ဘ၁်နှ်ုလီ၊.လၢ ဂီၤပၢ တၢ်ခ့ဉ်လိၤနှ်ု တၢ်မၢဟ်ဝဲတၢ်ပူၤတဆူလၢ သ၁် မံယီၤကနှ၁်လီၤဟးထိ၁်အဂီ၊်လီၤ.

ဘူၤကၢ၁်ဖဲအနိ၊်ဆံးဒ်းအခါ အဝဲတ လိ၊်ကွဲဘ၁်ဒ်ဖိသ၁်အဂၤအသိးဘ၁်. ထီဘိအ ဝဲဘ၁်မၢကဆ့ဲကဆ့ီတၢ်ဒီး ဘ၁်မၢတၢ်လၢ ပှၤ မၢ အီၤတဖ့ဉ်လီၤ.တဘျိတခိ၁် အဝဲဘ၁်လဲၤ ဆ့ၢ ထံဆူပှၤသးပ့ၢ် လၢ အမၢတၢ်လၢ စ်ာ်ပျိပူၤ တဖ့ဉ်အအိ၁်လီ၊ တဘျိတခိ၁် အဝဲမၢတၢ်မ့၊် ကမ၁်နှ်ု ပ့ၢလၢ အမၢ အီၤတဖ့ဉ်ဒိအီၤတီ၊်အီၤ လီၤ.

လၢ ကျဲဒ်အံၤ ကီ၊်အမဲရကၢၤထံလီ၊် ကီ၊်ပူၤတၢ်ဒုးကဲထိ၁်ဝဲလီ၊. ဖဲတၢ်ဒုးဝံၤနှ်ု ပ့ၢ သူဖံးဖိတဖ့ဉ် ဒီးနှ့်ဘ၁်က့ၤတၢ်သဘျ့လီ၊. ဒ် ပ့ၢသူဖံးဖိအဂၤတဖ့ဉ် ဘ၁်လဲၤအိ၁်လၢ ပ့ၢဝါ ဖံးတဖ့ဉ်အဟ်၁်အသိး ဘူၤကၢ၁်စ့၊်ကီးဘ၁်လဲၤ အိ၁်လၢ ပ့ၢဝါဖံးဖိအဟ်၁်လီ၊.ဖဲနှ်ုအဆၢ ကတီ၊် အဝဲဖးလံ၁်တသ့ဒ်းဘ၁်. ပ့ၢလၢ ကသိ၁် လိအီၤတအိ၁်စ့၊်ကီးဘ၁်. ပ့ၢသူဖံးဖိအကျါ ပ့ၢလၢ အဖးလံ၁်သ့တအိ၁်နိတဂၤဘ၁်.အဝဲ ပ့ၢ်ၤဘ၁်ပ့ၢဝါဖံးဖိအဃိ ဃ့တၢ်မၢစၢၤတဘ့ဉ် ဘ၁်. လၢတၢ်နှ်ုအဃိ အနှ်ိ၊်ကစ၊်ဒ၁်ဝဲ မၢလိ သ့အသးလၢ အဲကလံးလံ၁်မ၁်ဖျၢ၁် ABC နှ်ု လီၤ. ဒ်မ့၊်မဆါတနံၤအံၤ ဖိသ၁်တဖ့ဉ် သးခု ဖဲအဖးဘ၁်အလံ၁်လၢ အအိ၁်ဒ်းတၢ်ဂီၤဖိအ သိး အဝဲစ့၊်ကီးသးခု ဖဲအဖးဘ၁်အလံ၁်မ၁် ဖျၢ၁်တဖ့ဉ်အံၤနှ်ုလီ၊.

တၢ်မၢအသး လၢ ဖဲနှ်ုအဆၢ ကတီ၊် ပ့ၢသးစ၊်သူဖံးဖိ လၢ အဖးလံ၁်ဘ၁်တဂၤ ဟဲတူၤဆူအဝဲသ့၁်အိ၁်တၢ်အလီ၊်လီၤ. ပ့ၢသ့၁် ညါလၢ အဝဲဖးလံ၁်ဘ၁်အဃိ ပ့ၢသူဖံးဖိတဖ့ဉ် ပ့ၢ်ဝဲလံ၁်တၢ်ကစိ၁်တဘ့၁်ဒီး မၢ ဝဲအတၢ်ဖးပ့ၢ အီၤတကူ၊်သ့၁်လီၤ. ဘူၤကၢ၁်ဘ၁်သ့၁်ဘ၁်သး ဝဲပ့ၢပိ၁်ခ့ဉ်သးစ၊်နှ်ုဒ်၁်မးဒီး အဝဲအ၁်ဒ်းဖးလံ၁် သ့ ဒ်သိးအီၤနှ်ုလီ၊.

လၢ ခံတယံ၁်ဘ၁်နှ်ု တၢ်အိးထိ၁် ကှ့ိ လၢ ပ့ၢသူဖံးဖိတဖ့ဉ်အဂီ၊် ဖဲကလံ၊်စိးဘၢၤ ကှ့ိနံယါနှ်ုလီ၊.သရ၊်သိ၁်လိတၢ်အိ၁်ထဲတဂၤ ဒ်, မ့မ့၊်ပ့ၢလၢ အအ၁်ဒ်းမၢလိတၢ်တခီ အိ၁်ဝဲ အါမး ပ်ာ်မှ၁်ဖိသ၁်,ပ်ာ်ခ့ခ့ါဖိသ၁်, မိ၊်ပ၊်ဖဲဖု ပ့ၢ ကိးဂၤဒဲးအ၁်ဒ်းမၢလိတၢ်လီ၊. ဖဲ့ဖဲ့ဖုတဖ့ဉ် တ ချုးသံအ၁်ဒ်းဖးဘ၁်လံ၁်စိ ဆ့ံလီၤ.ဘူၤကၢ၁် အကစ၊်ဒ၁်ဝဲတမၢလိဘ၁်လံ၁်ဘ၁်. အပ၊်ယ၊် တဲအီၤလၢ ကဘ၁်မၢတၢ်ဒီးဃုစ့ လီၤ. အဝဲဘ၁် ကွ၊်ဝဲဖိသ၁် အဂၤတဖ့ဉ်လဲၤထိ၁်ကှ့ိ ဒီး အနှ်ိ၊် ကစ၊်တခ၁ ဘ၁်မၢတၢ်လၢ တၢ်ဖိအံ၁်သ၁်အလိ၊် နှ်ုလီၤ.

အဝဲအ၁်ဒ်းထိ၁်ကှ့ိ၁ဒ်ဒ်ခ၁်ကလ၁် အ ဃိ အဝဲမၢကိ၊်မၢဂီၤအပ၊်ယ၊်လီၤ.လၢ ခံ အပ၊်

ယ်၊ဟ့ဉ်အခွဲးလ၊ အကမၤလိဘဉ်တၢ်လီၤ.ဘဉ်ဆဉ် အဝဲကဘဉ်စးထိဉ်မၤတၢ်လ၊ဂီၤခီလ့ၢ်နှဉ်ရံဉ် တုၤလ၊ ခွဲနဉ်ရံဉ်လီၤ. အဝဲဘဉ်ဟ့ဉ်တၢ် အၢဉ်လီၤလ၊ ကဘဉ်မၤတၢ် ဖဲအဝဲစံဉ်လီၤကျိ ဝံၤ ဘဉ်မၤတၢ်မၤအပိဉ်ခံနှဉ်ရံဉ်နှဉ်လီၤ.အဝဲမ့ၢ် ဘဉ်မၤတၢ် ဒ်နှဉ်နှဉ်သက့ တကိ၊်ဝဲဘဉ်. အဝဲမ့ၢ် ထိဉ်ဘဉ်ကျိ နှဉ်ဘဉ်လီၤ.

ဖဲအဝဲထိဉ်ကျိ နှဉ် သရၢ်သံကွၢ်အ မံၤဒီး အဝဲစံးဆ၊ ဒဉ်ဝဲယိယိဖိလ၊(ဘူၤကဉ်) နှဉ်လီၤ. သရၢ်သံကွၢ်ကဒီးအီၤ ဘူၤကဉ်မနုၤ လဲဉ်. အဝဲစံးဆ၊ ဝဲတဘဉ်လ၊ၤဘဉ်. အဝဲသ့ဉ် ညါဒဉ်ဝဲလ၊ အမံၤအိဉ်ဒဉ်ဘူၤကဉ်တဖျၢ်လီၤ. မံၤအဂၤတအိဉ်ဘဉ်.ဘဉ်ဆဉ် ပှၤတဲအီၤလ၊ မံၤကဘဉ်အိဉ်ခံဖျၢ်လီၤ. လ၊တၢ်နှဉ်အယိ အဝဲဖ၊နှဉ်ကၢ့ဝဲလ၊(ဝိရ္ယ်တ၊ဉ်)နှဉ်လီၤ.အဝဲကျဲးစ၊ဖးလံာ်ကယီကယီလီၤ. အဝဲအိဉ်ဒီးအတၢ် တိာ် လ၊ကမၤတုၤအကဲထိဉ်ဘဉ် ပှၤကူဉ်ဘဉ် ကူဉ်သ့ ဒီးလ၊ အတၢ်အိဉ်မူအပူၤ ကမၤဘျုးဘဉ်တၢ် နှဉ်လီၤ.ဘဉ်ဆဉ် တၢ်တကဲထိဉ်အသးဒ်နှဉ်ဘဉ်. မ့ၢ်လ၊ အပၢ်ယၢ်မ၊ အမၤတၢ်လ၊ တၢ်ကၢ်လ၊ၢ်သ့ၢ်လးအပူၤတပူၤအယိလီၤ. အဝဲတအဲာ်ဒီးလဲၤလီၤဆူတၢ်ပူၤဒီး မၤတၢ်လ့ၢ်တကၢ့ၤဘဉ်. လ၊ တၢ်ပူၤနှဉ်တၢ်ခံးအယိ အဝဲပှးကမာ်ကျဲခဲအံၤခဲအံၤလီၤ.တၢ်ရ္ယုးတၢ်ရ္ယဲးစ့ၢ်ကီးလီၤ.တဘျီတခိဉ်တၢ်ပိ၊်ဖးစ့ၢ်ကီးလီၤ. လ၊တၢ်နှဉ်အယိ ဖိသဉ်ပ်ာ်ခွါဒ်သိးအီၤအဂိ၊် ကဲထိဉ်တၢ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးသ့ဝဲလီၤ.ဘဉ်ဆဉ် လ၊လ၊ၢ်သ့ၢ်လးအပူၤ အဝဲဒီးနှ့ၢ်ဘဉ်တၢ်ကူဉ်တခါလ၊ အဆီတလဲကၢ်အတၢ်အိဉ်မူဆူညါအဂိ၊် နှဉ်လီၤ.ဘဉ်တနံၤ အဝဲန၊်ဟူဘဉ်ပှၤသးပှ၊်ခံဂၤတဲသကိးတၢ်နှဉ်လီၤ.အဝဲသ့ဉ်မ့ၢ်ပှၤသ့ပုဖးဖိဒီး တဲသကိးဝဲလ၊ ဘၤဟ့ဉ်နံယါကိ၊်စဉ် ဟဲမ်တၢ်ဉ်နီမဲၤအပူၤ တၢ်သ့ဉ်တၢ်ဖျးကျိအဂ့ၢ်နှဉ်လီၤ.တၢ်လ၊ အနၢ်ဟူဘဉ်ဝဲတဖဉ် အဝဲဘဉ်သ့ဉ်ဘဉ်သးဝဲဒိဉ်မးအယိ အဝဲဟ်လီၤအသးလ၊ မ့ၢ်တနံၤ အဝဲကဘဉ်လဲၤတုၤသပ့ၢ်ကတၢ်လ၊ ကျိအဝဲနှဉ်လီၤ.

လ၊ခံတနံၤ စ့လီၤဖ့ံဉ်လ၊ အဒိးနှ့ၢ် ဘဉ်ဝဲကိးဘ့ဉ်ဒဲးနှ့ဉ် အဝဲစုးဃာ်ဝဲလီၤ.လ၊ကလဲၤဆူဟဲမ်တၢ်ဉ်အဂိ၊် တၢ်လဲၤတၢ်ကၢ့ၤအလဲလီၤ. ဘဉ်ဆဉ် အလါလဲအံၤစ့ၢ်ကဲဉ်ဆိးအယိ ကလဲၤဆူတၢ်လီ၊်လ၊ အယံၤ အမံၤလာ်စဝ၀ အံၤတလ၊ ဝဲဘဉ်.လ၊ ခံကတၢ်၊အဝဲဒိးကသ့ဉ် လ့ဉ်တဘျီဘျီ, မ့ၢ်ဘဉ်ဆၢဉ်ဘဉ်တီၤ ဃ့ဒိးကလိဝဲ, ဟးလ၊ အခိဉ်တဘျီဘျီ မဝဲဒ်နှဉ်လီၤ. တချုးတုၤဟဲမ်တၢ်ဉ်အိဉ်ဒဲးဘ၃ဝကံလိမ်ထၢ်ဉ်ဒဲးဘဉ်နှဉ် အစ့တအိဉ်နီတဘ့ဉ်လ၊ၤဘဉ်. တၢ်အိဉ်တၢ်အီစ့ၢ်ကီးတအိဉ်နီတမံၤဘဉ်. ဖဲမ့ၢ်တ ဟၢ်နှဉ်ဒီးဆူညါ ၃–၄သီနှဉ် အဝဲမ်ဖဲ့ၢ်နှဉ်အ ပူၤ လ၊ ကျဲတၢ်ဖိတဘ် လ၊ တၢ်မၤအီၤလ၊ သ့ဉ်တ ခါအဖိလာ်နှဉ်လီၤ.အဝဲသဉ်ဝံၤ အဲာ်ဒိးအိဉ်တၢ်အဟ၊ ဖၢ စ့ၢ်ဘဉ်မးအသးလီၤ.အဝဲလဲၤဘူးဒီးပှၤဆါအိဉ်တၢ်အကျး ထံဉ်ပှၤထိဉ်လီၤစဲၤ ဆီကံာ်ဒ့ဉ်ဒီး အဲာ်ဒိးအိဉ်ဝဲ ပှၤအိဉ်ဝဲတနှ့ၢ်ဘဉ်. ပှၤထံဉ်အီၤဒီး ပှၤဟီထိဉ်ကွံာ်အီၤ မ့ၢ်လ၊ အကူ အသိးတဂ့ၤဒီး မ့ၢ်ပှၤသူဖုးဖိအယိလီၤ.နၤအ ဝဲနှ့ဉ်အဝဲတအိဉ်ဘဉ်တၢ်နီတမံၤဘဉ်.လ၊ ဘ့ဉ် ဂ့ၤတိ၊်ဘဉ်အယိ အဝဲဒိးနှ့ၢ်ဘဉ်တၢ်မၤလ၊ က ဘီသန့တတိၤနှဉ်လီၤ.လ၊ ကျဲဒ်အံၤ အဝဲပှ့ၤ အိဉ်ဘဉ်တၢ်အိဉ်ဒီး စူးဘဉ်စ့ၢ်ကီးစ့လ၊ အတၢ် လဲၤဆူညါအဂိ၊် လီၤ.

ဖဲအဝဲလဲၤတုၤဆူဟဲမ်တၢ်ဉ်နှဉ် အ စ့အိဉ်တ့ၢ်ဝဲ(၅၀)စ့ၢ်ဒီလ၊်တတ်နှဉ်လီၤ. ကထိဉ်ကျိအဂိ၊် စ့အိဉ်ထဲ(၅၀)စ့ၢ်နှဉ်လီၤ. ဒ်လဲဉ် ဂ့ၤဟ့ၤ လ၊ ဘူၤကဉ်အဂိ၊် မ့ၢ်ခိဉ်ခါအဆိကတၢ်၊ တခါလီၤ. မ့ၢ်လ၊ အတၢ်လဲၤကျဲနးဝဲအယိ အ ဝဲတလ့ဉ်ဘဉ်ထံ.တလဲဘဉ်အကူအသိးအယိ သရၢ်မ့ဉ်ကျိခိဉ် တအဲာ်ဒိးတူၢ်လာ်အီၤလ၊ ကျိ အါလ၊ၢ်ကဲာ်ဆိးဘဉ်. မ့ၢ်တၢ်သးလီၤဘ့ံးဒ်ဉ်မးလီၤ. အဝဲဘဉ်ဟဲမးလ၊ တၢ်လီ၊်ဖးယံၤဒီး လ၊ ခံ လီၤဂၢ်ဒ်အဝဲကဘဉ်ဟ့ဉ်အဃဉ်နှဉ်လီၤ. ယံာ်၃–၄နှဉ်ရံဉ်ဝံၤအလီ၊်ခံ သရၢ်မ့ဉ်ကျိခိဉ်တဲ အီၤ လဲၤမၤပျီဒၢးလ၊ ဘးခီတဖျၢ်ဉ်နှဉ် လ၊ ဘူၤ ကဉ်အဂိ၊် မ့ၢ်တၢ်အခွဲးဂ့ၤယာ်ဘဉ်တခါလီၤ. အဝဲခွဲပျီဒၢးဖိအဝဲနှ့ဉ်သ၊ ဘျိဝံၤ ဒီးအဝဲဟံးနှ့ၢ် တၢ်ကံးညာ်ဒီးထူးကဆိုဝဲသ၊ ဘျိကဒီးနှ့ဉ်လီၤ. အဝဲထူးကဆိုရ့ၢ်ဆ့ဉ်နီၤဖးထီ,ရ့ၢ်စပွဲတကးဒံးဘဉ်,ပဲတြိဖိ,ပဲတြိဖးဒိဉ်,တၢ်တိခ်လ၊ာ်ထူးကဆိုဝဲ တုၤဖာ်ကမ့ဉ်တစ်းမးတအိဉ်လ၊ၤဘဉ် ဒီးအဝဲလဲၤတဲဘဉ်သရၢ်မ့ဉ်ကျိခိဉ်နှဉ်လီၤ. သ ရၢ်မ့ဉ်ကျိခိဉ်ဟးကွၢ်တၢ်ဝးဝး တကးဒံးဘဉ်, ဟံးထိဉ်အပဝ့ဉ်ဖိဒီးထွါကွၢ်ဝဲလီၤ.အဝဲတထံဉ် ဖ့ာ်ကမ့ဉ်နီတစ်းလ၊ၤဘဉ်အယိ တဲအီၤလ၊ ,နအိဉ်ကျိသ့လံနှ့ဉ်လီၤ.လ၊ ဘူၤကဉ်အဂိ၊် တၢ်နှ့ဉ် လီ၊ဒိးစ်းအိဉ်ကျိအံၤ တသးပ့ၢ်နိ?ဝဲနီတဘျီ ဘဉ်. အဝဲဒိးနှ့ၢ်ဘဉ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လ၊ကထိဉ် ဘဉ်ကျိလီၤ.ဘဉ်ဆဉ် ဒ်အညီနှ၊်အသိး အဝဲမ၊ တၢ်ဆူဉ်ဆူဉ်လီၤ. မ့ၢ်ဒ်သိးဒီးကလ၊ ဝဲလ၊ အ တၢ်အိဉ်တၢ်အီအဂိ၊်,ကျိလဲအဂိ၊် နှဉ်လီၤ.ဖဲအ ချုးတဘျီလ၊်လ၊ အဝဲဂ့ာ်ကျဲးစ၊ဖးလံာ်လီၤ.

လ၊ကျိပှၤအံၤ အဝဲထံဉ်ဘဉ်တၢ်လီၤ တၢ်လီၤဆိတဖဉ်လီၤ. အဝဲတထံဉ်ဘဉ်လီ၊်ခ့ဉ်နီ တဘျီဘဉ်. အခိဉ်ထံးတနၤ အဝဲမ်လ၊ လီ၊်ခ့ဉ် အဖိလာ်လီၤ. လ၊ခံတနၤ အဝဲမ်လ၊ လီ၊်ခ့ဉ်ဖိခိဉ်လီၤ.တစ်းဘဉ်တစ်း အဝဲသ့ဉ်ညါဝဲလီၤ.အ ဝဲသ့ထိဉ်ဘဉ်တၢ်အါမးလီၤ. လီၤဆီဒ၃်တၢ်အ ဝဲသ့ဉ်ညါဝဲလ၊(တၢ်ဖိးတၢ်မၤခဲလ၊ၢ်နှဉ် အိဉ် ဒီးအလ၊ကပိ၊်လီၤ.)ဘဉ်မၤတၢ်နှဉ် တမ့ၢ်တၢ် မဲာ်ဆ့းအလီ၊်ဘဉ်. အဝဲသ့ဉ်ညါအါထိဉ်ဝဲလ၊ တၢ်မၤ မ့ၢ်တၢ်ဆိဉ်ဂ့ၤတခါလီၤ.အဝဲန၊်ပ၊်စ့ၢ် ကီးဝဲလ၊ တၢ်မစ၊ၤပှ၊ဂၤနှဉ် မ့ၢ်တၢ်သးခုတ ခါလီၤ. လ၊အတၢ်ထံဉ် တၢ်ဟ်သးဒ်အံၤအယိ အဝဲအးလီၤအတၢ်အိဉ်မူဒီတကတီ၊်ညါလ၊ အပှၤကလုာ်ဖ့ိဉ်ယာ်တဖ့ာ်အဂိ၊်လီၤ.

ဖဲ ၁၈၇၅နှ့ဉ် အဝဲဖျိထိဉ်ဖ့ဉ်စိမိၤဝံၤ အဝဲကၢ့ၤကၢ့ၤဆူအဒ့လီ၊်တၢ်အိဉ်တၢ်ဆိးအလီ၊် နှဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် တယံာ်ဘဉ် ဟဲမ်တၢ်ဉ်ကျိ ကိးကဒါကၢ့ၤအီၤလ၊ ကဟဲကၢ့ၤကဲသရၢ်လီၤ. ဖဲအဲလ်ဘ၊ မါကိ၊်စဲာ်တဉ်စကၢ့်ကျိနှ့ဉ် တၢ်လိဉ် ဘဉ်ကျိသရၢ်အယိ ဟဲမ်တၢ်ဉ်ကျိဟ့ဉ်တၢ်အ့ဉ် ကိၤလ၊ အဂိ၊်ဝံၤ ပျဲလီၤအီၤလ၊ ကလဲၤကဲကျိ ခိဉ်နှ့ဉ်လီၤ. အဝဲလဲၤတုၤဒီးသံကွၢ်ဝဲ ကျိအိဉ်ဖ့ိ လဲဉ်. ပှၤတဲအီၤလ၊ ပှၤတတ့ဘဉ်ကျိဒ်ဒ်းဘဉ်.အ ဝဲအသးတဟးဂိၢ်နီတစ်းဘဉ်. ဂ့ၤလံ.ပကတ့ ထိဉ်ကျိ စ်းဝဲဒ်နှ့ဉ်ဒီ စးထိဉ်တၢ်ဖ်းတၢ်မၤလီၤ.

ဖဲအခိဉ်ထံးနှ့ဉ် ကျိဆံးဒီးတၢ်လီ၊စီ၊ ဝဲလီၤ. ပှၤကျိဖိအိဉ်ထဲ(၃၀)ဂၤလီၤ.စးထိဉ်ဖဲနှ့ ဝံၤအလီ၊်ခံ ကဲထိဉ်ကၢ့ၤလ၊ ကျိဒ်ဉ်ကျိထိနှ့ဉ်လီၤ. သရၢ်ဖးဒ်ဉ်ဘူၤကဉ်ဂုာ်ကျဲးစ၊ဟ့ဉ်လီ၊အသး လ၊ ပှၤသူဖုးဖိလ၊ အအိဉ်လ၊ အမဲရကၤက လံၤထံးတဖ့ာ်အဂိ၊် ဖဲတၢ်သ့ အိဉ်ဒီးအီၤနှ့ဉ် လီၤ.ပှၤထံဉ်လ၊ အဝဲကျ၊်ကဟ်ကွံာ် အနီ၊်ကစ၊်တၢ်ဘဉ်ဘျုးဒီးဟ့ဉ်လီ၊အသး,တူ၊်ဆါသးအယိ ပှၤဖ့ိဉ်ဖိမ့ၢ်ဂ့ၤ,ပှၤကဲဒ်ဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ မၤဘူဉ်အီၤ လကျိဉ်စ့ နှ့ဉ်လီၤ.ပှၤမၤဘူဉ်တၢ်အကျါ ပှၤထူးပှၤတီၤအဲၤဒြုကၤနဲၤကၢ့ၤ ဟ့ဉ်လီ၊မၤဘူဉ်စ့ ဖဲစ်ၤနှ့ ဒီလ၊်(၆)ကလီ၊်နှ့ဉ်လီၤ. ပှၤလ၊ အဟ့ဉ် မၤဘူဉ်လီ၊တၢ်အိဉ်ဒ်ဒ်းဝဲတဂၤလီၤ. ပှၤဝဲနှ့ဉ် တ မ့ၢ်ပှၤထူးပှၤတီၤဘဉ်.မ့ၢ်ဝဲပှၤသူဖုးသးပှ၊်မ့ဉ်လ၊ အဖ့ိဉ်တဂၤဒီးအသးနံာ်အိဉ်ဝဲ(၇၀)နံာ်လီၤ.အ ဝဲကူကၤတၢ်ယာ်ဘဉ်ယာ်ပြဲ: ဟဲဃုထံဉ်လိာ် အသးဒီးသရၢ်ဖးဒ်ဉ်ဘူၤကဉ်နှ့ဉ်လီၤ.(သရၢ် ဖးဒ်ဉ်ဝိရ္ယ်တ၊ဉ် နမ့ၢ်ပှၤလ၊ အဒုးဒ်ဉ်ထိဉ်ပှၤသူ ဖုးဖိ,ဖိသဉ်တဖာ်နှ့ဉ်ယန၊်ဟူလီၤ.ဖံဒ့စ့တအိဉ် အယိ မၤစ၊ၤနၤလ၊ စ့တန့ၢ်ဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ် တၢ် လ၊ အအိဉ်ဒီးဖံ လ၊ အမ့ၢ်ဆိဒ်ဉ်(၆)ဖျၢ်အံၤ ဖံ ဟဲစိာ်အီၤလီၤ. ဖံစူးဃာ်ဆိ ဒ်ဉ်တဖာ်အံၤလီၤ. ဖ၊ နှ၁်လီ၊အီၤလ၊ ဖိသဉ်တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ အဂိ၊်နီၤ.)အဝဲစ်းဝဲဒ်နှ့ဉ်လီၤ.သရၢ်ဖးဒ်ဉ်ဘူၤ ကဉ်စ်းဝဲ, "ပှၤထူးပှၤတီၤကၤနဲၤကၢ့ၤဒီး ပှၤသူဖုးဖုးသးပှ၊်ခံဂၤအတၢ်ဟ့ဉ်နှ့ဉ် ဖဲလဲာ်တဂၤ ဟ့ဉ် တၢ်အါလဲာ်နှ့ဉ် သါတသ့ဉ်ညါနီတဘျီဘဉ်."

သရၢ်ဖးဒ်ဉ်ဘူၤကဉ် လ၊ အခိဉ်ထံး မ့ၢ်ပှၤသူဖုးကၢ်ဖိတဂၤနာ်သက့ လ၊ ခံအဝဲကၢ့ၤ သ့ဉ်ထိဉ်ဘ့ိထိဉ် ဂုာ်ကျဲးစ၊ၤမၤဂုၤထိဉ်ပသီထိဉ် တးကကၢ့ၤကျိ ဒီး အဝဲကဲထိဉ်ဘဉ်ကျိခိဉ်ဖဲနှ့ဉ် လီၤ.ဖဲစ်ၤဒီးဆ၊ကတီ၊်ဝဲနှ့ဉ် ပှၤဟ်ပန်ဉ်အီၤလ၊ အဝဲမ့ၢ်ပှၤလ၊ အလီၤဆိတဂၤလီၤ.လ၊ ပှၤသူဖုး ဖိတဖ့ာ်အတၢ်အိဉ်မူ ကဒိဉ်ထိဉ်ထိထိဉ်အဂိ၊် အဝဲညီကၢ်ဉ်အသးလ၊ၢ်လ၊ၢ်ဆ့ဉ်ဆ့ဉ်လီၤ.ဖဲဟ၊ ဘၤဖ့ာ်စိမိၤ ဟ့ဉ်အီၤတၢ်လ၊ကပိ၊်ဒၫၤကရံၤအ သိတခါအဆ၊ကတီ၊်နှ့ ဖ့ာ်စိမိၤသရၢ်ဒ်ဉ်စိ စ်းဝဲဒ်အံၤ.,(သရၢ်ဖးဒ်ဉ်ဘူၤကဉ် မ့ၢ်ပှၤလ၊ အ မၤစ၊ၤအကစ်အပှၤကလုာ် မ့ၢ်ထံဖိကိ၊်ဖိလ၊ အဂ့ၤဒီး မ့ၢ်ပှၤမၤယွၤအတၢ်မၤလ၊ အဂ့ၤတဂၤ လီၤ.)

တၢ်စ်းဝဲ တၢ်လီ၊်လ၊ သရၢ်ဖးဒ်ဉ် ဘူၤကဉ် ကဲထိဉ်ဘဉ်ဖ့ာ်စိမိၤကျိခိဉ်နှ့ဉ် မ့ၢ်ဝ့ၢ်လ၊ အဝဲဘဉ်တၢ်ဟီထိဉ်ကွံာ်အီၤ ဖဲအဝဲသဉ်ဝံၤဒီး ကွၢ်စ့ရ့ဉ်ဆိညဉ်ကျိဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ဖိသဉ်သ့ဉ်ဇ၊, ဂုာ် ကျဲးစ၊ၤလ၊ သုတၢ်အိဉ်မူအပူၤတကၢ့်. မ့ၢ်တနံၤ သုကကဲထိဉ်ဘဉ် ပှၤမံၤဟူသဉ်ဖျါဖးဒ်ဉ်တဂၤ သပ့ၢ်ကတၢ်၊်လီၤ.

မ့ာ်တြီၤဖီလ့ လ့ဉ်

တက်ပြိုယက်ခဲ့ခံလာပါပါကြီး

တက်စံးဝဒဉ်တဘျီ လၢသဝီတဖျၢ်အပူၤ ဟုံဖိယိဖိအိုဝဒ်တဘျုဉ်လီၤ. ဟုံဖိယိဖိတဘျုဉ်အံၤ အဝၤစိၤလးရှၢ် မ့ၢ်ပှၤလၢ အအိသံးဆူဉ်မးတဂၤလီၤ.ဖါတံၢ်လးရှၢ်အံၤ ဟုံဉ်ပူၤယိပူၤတၢ်မၤ ဒ်အလီၢ်အိုဉ်ဒီးကြၢ်းသ့ဉ်ညါဝဲအသိး တသ့ဉ်ညါဝဲဘဉ် ထဲနှ့ဉ်တကးဘဉ် တနံၤ ဒီးတနံၤ တၢ်ဆၢကတိၢ်လၢၢ်ဂီၤကလိကွံဉ်လၢ ဟးအိသံးဒီးအသကိးသ့ဉ်တဖဉ်နှ့ဉ်လီၤ.ဖါတံၢ်လးရှၢ်အမါအမံၤ မ့ၢ်နိၢ်ဖိဂ့ၤနှ့ဉ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်အိုဉ်ဒီးအဖိမှဉ်ဖိခ့ါခံဂၤ. ဖိသ့ဉ်ဖိခံဂၤအံၤ မ့ၢ်ပှၤလၢ အဘဉ်တၢ်ကွၢ်လှ၊်ဒိဉ်ထိဉ်အဝဲသ့ဉ်အါလၢ အမိတခိနှ့ဉ်လီၤ. စးထိဉ်လၢ အဝဲသ့ဉ်နိၢ်ဆံးဒီးဒိဉ်ထိဉ် တှၤအသ့ဉ်ညါလီၤအသးတစု တဒီးနှ့်ပၢ်အတၢ်အဲဉ်နိတဘျီဒံးဘဉ်. ဒီပှၢ်ဝၢ်ဖိခံဂၤ အနီမ့ၢ်ပှၤလၢ အဒိဉ် ဒီးအပှၢ်ခ့ါမ့ၢ်ပှၤ အဆံးနှ့ဉ်လီၤ.အဲဉ်လိဉ်အသးဂ့ၤမး နိၢ်ဖိဂ့ၤဆှၢ် အဖိခံဂၤအံၤဆူကို လၢ တၢ်ဖြိဉ်တၢ်ယာ်အပူၤ ဖိခံဂၤစ့ၢ်ကီး သ့ဉ်ညါမိၢ်အတၢ်တူ၊ဘဉ်သ့ဉ်တဖဉ်ဒီး အဝဲသ့ဉ်ဒီပှၢ်ဝၢ်ဖိခံဂၤ လဲၤမၤလိတၢ်မ့ၢ် ဟဲက့ၤတုၤလၢ ဟံဉ် မၤစၢၤအမိတၢ်လၢ တၢ်ဖံးတၢ်မၤ ဒ်အမၤဝဲသ့ ဒ်အလီၢ်အိုဉ်ဝဲအသိးလီၤ. ဘဉ်တနံၤ ဖါတံၢ်လးရှၢ်ဟးအိသံးအစ့တအိဉ် ဟဲက့ၤဃ့အမါစ့ အမါဟ်လီၤဃာ်ဝဲလၢ ကဆှၢ အဖိဆူကို့အဂီၢ်နှ့ဉ်လီၤ. ဖါတံၢ်လးရှၢ် စံးဘဉ်အမါ "ဟ့ဉ်လီၤယၢစ့ နှ့မ့ၢ်တဟ့ဉ်ယၢ ကမၤဆူးမၤဆါဘဉ်ဖုးနၤလီၤ." နိၢ်ဖိဂ့ၤတခီ လၢ တၢ်အဲဉ်ဘဉ်ဖိမှဉ်ဖိခ့ါတဖဉ်အယိ တဟ့ဉ်လီၤ. အီၤစ့လၢ အအိဉ်ဘဉ်. ဖါတံၢ်လးရှၢ် အသးဒိဉ်ထိဉ်အမါဒီးထိဝဲတံၢ်ဝဲဒဉ်အမါဆါဆါနှ့ဉ်လီၤ. ဖိမှဉ်ဖိခ့ါအနိၢ်ဆံးဒ်အယိ ပုံၤအပါဒိဉ်မးလီၤ. ဖါတံၢ်လးရှၢ် ထိတံၢ်အမါဝံၤ ဟံးကွံဉ်အမါ အစ့ခဲလၢာ် ဒီးလဲၤပှၤအိသံးနှ့ဉ်လီၤ.

စ့လၢ နိၢ်ဖိဂ့ၤဟ်ကီၤဃာ်ဝဲတဖဉ် ဖါတံၢ်လးရှၢ် စိာ်ကွံဉ်ဒီး ပှၤ့အိသံးလၢ ကအိဝဲတနံၤဒီးတနံၤအဂီၢ်နှ့ဉ်လီၤ. လၢ နိၢ်ဖိဂ့ၤအစုပူၤ စ့လၢ ကဆှၢ ဖိမှဉ်ဖိခ့ါအဂီၢ်တအိဉ်လၢၢ်ဘဉ်. စးထိဉ်မှၢ် နံၤအဝဲနှ့ဉ် ဒီပှၢ်ဝၢ်ခံဂၤအံၤ တမၤလိဘဉ်တၢ်လၢၢ်ဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ.ဖါတံၢ်လးရှၢ် တသ့ဉ်ကိၢ်သးဂီၤလၢ အဖိခံဂၤအံၤတအိဉ်ဘဉ်ကို့ဘဉ်. မ့မ့ၢ်တခီလၢ အဂီၢ် တၢ်အရ့ဒိဉ် မ့ၢ်ဝဲသံးနှ့ဉ်လီၤ. နိၢ်ဖိဂ့ၤတူၢ်ဘဉ်တၢ် ခိဖျိဝၤတဂၤအံၤဟးအိသံးဟဲက့ၤထိတၢ်အီၤ တၢ်ကမဉ်တအိဉ် ဃုအမါတၢ်ကမဉ်ထိဘိနှ့ဉ်လီၤ. ဖါတံၢ်လးရှၢ် အဟံဉ်ဖိဃီဖိတဘျုဉ်အံၤ ခိဖျိ ဟံဉ်ခိဉ်တဂ့ၤဘဉ်အယိ ယံာ်ထိဉ်ဒီးမိၢ်နိၢ်ဖိဂ့ၤ ဒီးနှ့်သးတၢ်ဆါနှ့ဉ်လီၤ. ဖိမှဉ်ဒီးဖိခ့ါခံဂၤ. ဒ်သိးအမိၢ်ကအိဉ်ဘဉ်တၢ်အိဉ်အဂီၢ် ဟးဃ့အိဉ်တၢ်လၢ ကျဲမှ၊်ပူၤနှ့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်ဂၢ်နိၢ်ဖိဂ့ၤ အသးဘဉ်ဒဲလၢ အဖိမှဉ်ဖိခ့ါခံဂၤ ဘဉ်ဟးဃ့အိဉ်တၢ်လၢ ကျဲမှ၊်ပူၤနှ့ဉ်လီၤ.

ဘဉ်တနံၤ လၢတၢ်တဆိကမိဉ်ဟ်သးဘဉ်အပူၤ ဖဲပှၤဒီပှၢ်ဝၢ်ဖိခံဂၤအံၤ ဟးဃ့အိဉ်တၢ်လၢ ကျဲမှ၊်ပူၤအခါ မိၢ်အိဉ်တ့ၢ်လၢ ဟံဉ်ဒီး အသးသ့ဉ်ဖးလၢ အသးကညီၤဘဉ်အဖိမှဉ်ဒီးဖိခ့ါအတၢ်အိဉ်မူ ဘဉ်ကဲထိဉ်ပှၤဟးဃ့အိဉ်တၢ်ဖိအယိနှ့ဉ်လီၤ. ဒီပှၢ်ဝၢ်ဖိခံဂၤအံၤ ဖဲဟးဃ့အိဉ်တၢ်အခါ ထံဉ်ဘဉ်အပါအိသံးဒီးအသကိးတဖဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ကလဲၤဃ့အိဉ်တၢ်အိဉ်အဂီၢ် ပုံၤဘဉ်အပါဒိဉ်မး. ဖဲအပၢ်ထံဉ်အဝဲသ့ဉ်အခါ မၤသးဒ်တမ့ၢ်အဖိ.တဘဉ်ဃးဒီးအီၤနီတစ်းဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်ဒီပှၢ်ဝၢ်ခံဂၤ လိဉ်ကွၢ်အပါဒီး အပှၢ်ခ့ါတဂၤ ဆၢထၢဉ်ကွၢ်အပါလၢ အယံၤဒီး မ့မ့ၢ်အနီတဂၤ လဲၤဖ့ဉ်ထုးအပါဆ့ကၢ တခီခီ သးဝံဉ်အံဉ်အ့ဝဲဒဉ်ထါတခီခီ ဒီးဃ့ကညးအပါတၢ်တခီလီၤ. မ့ၢ်နံၤတဖဉ်လဲၤပူၤကွံဉ်တသီဘဉ်တသီလီၤ.ပၢ်တဂၤ အိသံးတစ့ၤလီၤ. အမဲာ်ညါ ဖိမှဉ်ခ့ါဖိခံဂၤ လီၤဘ့ၤ်းတ့ၢ်လၢ တၢ်ဟးဃ့အိဉ်တၢ်အဂီၢ်လံနှ့ဉ်လီၤ. ဘဉ်တနံၤ ဖါတံၢ်လးရှၢ် အဖိခ့ါဆါထိဉ်ဝဲသတူၢ်ကလာ်ဒီးခိဖျိဖိခ့ါဖိအံၤ အနီကွၢ်ထွဲအီၤ ကသံဉ်ကသီတအိဉ် ကလဲၤဆူတၢ်ဆါဟ်ဉ်စ့တအိဉ်အယိ ဘူးတ့ၢ်မးလၢ ဖိခ့ါဖိအသးသမူ ကလီၤမ၊်ကွံဉ်နှ့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ ဖိခ့ါဖိအံၤ တူၢ်ဘဉ်တၢ်ဆါနးဒ်ဉ်မးအယိ ဖိခ့ါဖိအနီမၤတၢ်တသ့လၢၤနီတမံၤလၢၤ ဘဉ်အယိ ဒီး လဲၤဃ့ၢ်တဲဘဉ်အပါနှ့ဉ်လီၤ. ဖဲဖိမှဉ်ဖိလဲၤတဲပ့ၤဝဲအပါ.ပါ...ပှၢ်ဒ့ခ့ါအိဉ်တဆူဉ်ဘဉ်. ဖျါလီၤဂၢ်လၢ ဖါတံၢ်လးရှၢ် တၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤဒိ်းအီၤ တအိဉ်နီတမံၤဘဉ်လီၤ. ဖဲဖိမှဉ်ဖိကၢ့ၤကိးအပၢ်တနှ့် ဆုးလီၤအခိဉ်တီၤလီၤလၢ အပါမဲာ်ညါ ဃ့ကညးဝဲအပါ "ပါပၢ်၊ဇၢ.ဟဲကၢ့ၤ.ဖိမှဉ်ဖိဃ့ဝံသးစူၤနၤ...မိမိတအိဉ်လၢၤ.အိဉ်တ့ၢ်ဒ်ထဲပါပါ...ပှၢ်ဒ့ခ့ါ...ဒီးယၢလီၤ.ဝံသးစူၤ ဟ်တ့ၢ်ကွံဉ်နှတၢ်အိသံး ဒီးဟဲကၢ့ၤကွၢ်ဘဉ်..ဒ့ဒ့ဖိတကၢ့ၢ်." ဖိမှဉ်ဖိဃ့ဝံသးစူၤအပါထဲလဲာ်. ဘဉ်ဆဉ် ဖါတံၢ်လးရှၢ် တကနှာ်အဖိမှဉ်အတၢ်ဃ့ကညးဘဉ်. အဝဲဃ့ကညးအပၢ်တနှ့်ဘဉ်အယိ ကၢ့ၤကၢ့ၤဆူအ့ဒ့ဖိ အိဉ်ပှဲၤဒီးမဲာ်ထံမဲာ်နိ့နှ့ဉ်လီၤ. ဖဲဒ့ခ့ါဖိအနီဟဲကၢ့ၤအခါ ထံဉ်ဘဉ်ဝဲလၢ အပှၢ်ဒ့ခ့ါအမဲာ်ဘဉ်လီၤလံ တစ်းကတိၢ်တၢ်ဒီးအီၤလၢၤဘဉ်. ဖိမှဉ်ဖိအံၤဟီဉ်ဟ့သးဝဲဒီး ကအုကစ့ါထိဉ်ဝဲဒီးစံးဝဲ "ဒ့ဖိဇၢ.ကၢ့ၤအိဉ်ခိးနိနိလၢ မိမိအကပၤနီၤ...တယံာ်ဘဉ်ဒီး နိနိကကၢ့ၤပိာ်နခံစ့ၢ်ကီးနှ့ဉ်လီၤ. ကၢ့ၤဟ်စၢၤမှာ်မှာ်..ဒ့ဖိ." နိနိအိဉ်တ့ၢ်ထဲတဂၤဒိၤ လၢ တၢ်ဆိကမိဉ်တဖာ်အပူၤလီၤ. ဖါတံၢ်လးရှၢ် နၢ်ဟူအဖိခ့ါသံဘဉ်ဆဉ်တကၢ့ၤအဟံဉ်ဘဉ်.ဖိမှဉ်ဖိ..ခိးကွၢ်လၢ်အပါကျဲလၢ ကဟဲကၢ့ၤဆူဟံဉ်လီၤ.

ဖိမှဉ်ဖိလဲၤဃ့ကညးအပါ ဘဉ်ဆဉ်ပၢ်တကနှာ်ဘဉ်.ဘဉ်တနံၤ မ့ၢ်လၢ ဖိမှဉ်ဖိကအိဉ်တၢ်အဂီၢ် တၢ်အိဉ်တၢ်အိတအိဉ်လၢၤ.ဒီး မတၤတဂၤမးတကွၢ်ထွဲအီၤဘဉ်. တနံၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်အိဉ်မူအကတၢ်တနံၤ ဖဲလၢ ဖိမှဉ်ဖိခ့ါကွၢ်လၢ်အပၢ်လၢ ကဟဲကၢ့ၤဆူအအိဉ် ဘဉ်ဆဉ် ပၢ်တဂၤ တဟဲကၢ့ၤဘဉ်အယိ လၢ တၢ်ဆၢကတိၢ်ဖှဉ်ကိာ်အပူၤ ဖိမှဉ်ဖိအသးသမူဘဉ်ဟးထိဉ်ကွံဉ် ဒီးကၢ့ၤပိာ်ကၢ့ၤအ့ဒ့ခ့ါဖိအခံလံနှ့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ ဖါတံၢ်လးရှၢ်အစ့ လၢ ကပှၤ့အိသံးအဂီၢ်တအိဉ်လၢၤ.ဘဉ်အယိ ကကၢ့ၤကွၢ်စ့ဉ်အဖိမှဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ဖဲအကၢ့ၤတုၤအဟံဉ်အခါ ထံဉ်ဘဉ်ဝဲဒဉ်အဖိမှဉ်ဖိအသးသမူတအိဉ်လၢၤ.ဘဉ် ဒီးဖျါလၢ တအိဉ်ဘဉ်တၢ်နီတမံၤဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ဖါတံၢ်လးရှၢ် ဟဲကၢ့ၤတုၤအဟံဉ်တဘျီအံၤ တထံဉ်လၢၤအမါသးဘိဒီးအဖိခ့ါလၢၤ.ဘဉ်. မ့မ့ၢ်ဖိမှဉ်ဖိတခီ ထံဉ်ဝဲထဲအစိဉ်လီၤ. ခဲအံၤဖါတံၢ်လးရှၢ် ကဘဉ်မၤကၢ့ၤဝဲ ဒ်လဲဉ် ဆိမိဉ်ဝဲတဘဉ်လၢၤ.ဘဉ်. ဆူဉ်နိ.ဖဲအဖိမှဉ်ကပၤဒီး ဆိမိဉ်ထိဉ်ကၢ့ၤ အတၢ်အိဉ်မူလၢ အလဲၤပူၤကွံဉ်တဖာ် သ့ဉ်နိ်ဉ်ပိ်ၢ်ယၢ် လီၤကၢ့ၤအသးဒီး ဟီဉ်ဟ့သးမးဝဲလၢ်ဉ် သ့ဉ်လၢ်ဉ်သးလီၤ. ဖါတံၢ်လးရှၢ် အသးဘဉ်ဒိ ဘူးတ့ၢ်မးလၢ အသးကသ့ဉ်ဖးနှ့ဉ်လီၤ. ဖါတံၢ်လးရှၢ်စံးဝဲ, "ဝံသးစူၤ..ပျ၊်ဘဉ်ပါပၢ်အတၢ်ကမဉ်တကၢ့ၢ်. မါသးဘိ..ဖိမှဉ်..ဖိခ့ါ..ဒ်သုတၢ်ဘဉ်သးအသိး ခဲအံၤ ပါကမၤလၢ ပှဲၤသုတၢ်ဘဉ်သးနှ့ဉ်လီၤ." ဖါတံၢ်လးရှၢ် အိဉ်တ့ၢ်သယှ၊်ထဲတဂၤဒိၤ ဒီးစးထိဉ်လၢ နံၤအဝဲနှ့ဉ် အဝဲတအိသံးလၢၤဘဉ်. ဘ့ဂ့ၤထိဉ်ကၢ့ၤအတၢ်အိဉ်မူ, အိဉ်မူကၢ့ၤဝဲထဲတဂၤဒိၤ လၢ တၢ်သယှ၊်သညိ အပူၤနှ့ဉ်လီၤ.

နိၢ်အဲဉ်ဒိဉ်ဝါ

ခန့်ခန့် ဒီး ဝတ္ထု

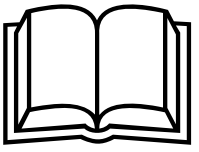

တၢ်တဲဝဲလၢပျၢ်တဘျိ လၢသဝီတဖျၢ်အပူၤနၢ်ပှၢ်ဟ်ဖိၤဃီဖိအိ>ဝဲဒၢ်တဒူၢ်လီ၊ ဟ်>ဖိၤဃီဖိတဒူၢ်အံၤ လုၢ်အိ>အသးသမူလၢ တၢ်နိ>ဖှ>နိ>ယာ်အပူၤလီ၊ ဒီးအဖိအိ>ဝဲခံဂၤလီ၊ အဖိခံဂၤအံၤအမံၤမ့ၢ်ဝဲ နိနိဖိဒီး စ့စ့ဖိနၢ်လီ၊ ဒီးအဖိခံဂၤနၢ် မ့ၢ်ဖိသ>လၢ အနၢ်လီ၊ဒီးသးဆးဒိ>မးလီ၊ နိနိဖိဒီးစ့စ့ဖိ အမ်ၢ်အပ်ၢ်သံသ>ဒၢ်ကွံ>အီ၊အခါနၢ် အသးအိ>ဒၢ်ထဲ၁၄နံ>် ဒီး၁၂နံ>်လီ၊

နိနိဖိခံဂၤအံၤ ဘ>အိ>လီ၊တဲာ်ကၢ့ၤလၢ အမိၢ်အပ်ၢ်အလိၢ်ခံလီ၊ ဒီးအဝဲသ့>ခံဂၤနၢ် ဘ>လုၢ်အိ>အသးသမူလၢ တၢ်ဝံနၢ်ပှၢ်အထံဒီး ကျိုနၢ်ပှၢ်သ့>မ့ၢ်ကိုးမ့ၢ်နံၤ ကိုးဆၢ ကတိၢ်ဘ>ဆ့ၢ်နၢ်ပှၢ်အတၢ် အနၢ်မး ပှၢ်ဟ့>အီ၊တဘျိနၢ် တသံးဒီးခံဆ့ိုလီ၊

နိနိဖိ မ့ၢ်လၢ အဝံဘ>ကလၢတဂ့ၤ ဘ>နၢ် အပှၢ်ဒ့မ>စ့စ့ဖိတဂၤအံၤ ဆိက့ထိ>နးနးဒီးသံကွံ>ဝဲလီ၊နိနိဖိတဂၤအံၤ ဘ>အိ>လီ၊ တဲာ်လၢ တၢ်သ>ူတမ>် သးတမ>်အပူၤအခါ အဝဲလဲၤဆ့>နိၤဟိ>လၢ အဟ်>လီၢ်ခံလီ၊

လၢ သဝီတဖျၢ် အိ>စ့ၢ်ကိုးဒီးတီၤ ထိကျိအိ>ဝဲဒ>်တဖျၢ်လီ၊ ကျိတဖျၢ်အံၤအပူၤ ပှၢ်ကျိဖိအိ>ဝဲ (၁၂၀)ဂၤ ဒီးကျိသရ>ခဲလၢ>် (၁၈)ဂၤလီ၊

ဘ>တနံၤနၢ် နိနိဖိဆိကမိ>ထိ>အတၢ်လဲၤပူၤကွံ>အခါနၢ် ဟိ>ဘ>မးအသးလီ၊ ဖဲအဟိ>အဖၢ မ့ၢ်အခါ ကျိသရ>တဂၤဟဲလၢ အဟ်>ဒီး ထိ>ဝဲလၢ အဝဲဟိ>ဒီးသံကွၢ်ဝဲ, နဟိ>ဘ>မနုလဲ> တဲဆၢ ယၢတဘျိ နိနိဖိ လၢ တၢ်သးတမ>်အပူၤ တဲဆၢ ဝဲလၢ အတၢ်လဲၤခိ ဖျိတဆိဘ>တဆိနၢ်လီ၊ ဒီးသရ>သးကညီၤ အီ၊ဒီး ကွဲအိ>ကၢ့ၤလၢ အဟ်>လီ၊ ဒီးအဝဲကၢ့ၤ ပိ>ဝဲသရ>အခံနၢ်လီ၊ ဒီးတုၤလၢ ကျိထိ>အဆၢ ကတိၢ်ဒီး အသရ>ဆ့ၢ အီ၊လၢ ကျိ>လီ၊ ဒီးအဝဲမၤလိတၢ်လၢ ကျိ>နၢ် အဝဲဖျိတတီၤဘ>တတီၤလီ၊ဒီး တုၤလၢ အဖျိထိ>ဃုတီၤနၢ် ကဘ>ထိ>ဝဲနွံတီၤလီ၊ တုၤလၢ အထိ>ဘ>နွံတီၤ ဒီးအဝဲလီ၊တဲာ်လၢ တၢ်ဒီးစဲးတၢ တဘျိ,ခံဘျိတဘျိ ဒီးအတံၤသကိုးတဖ>်လၢ အဖျိတၢ်ဒီးစဲးတၢ တဘျိ ခံဘျိတဘျိနၢ် အတၢ်နံၤဘ>ဖးလဲအီ၊ ဒီးလၢ တၢ်မၤလိအပူၤနၢ် အဝဲအသးတဆံးဝဲဘ>. ကျဲးစၢးဝဲလီ၊ ဘ>တနံၤ အဝဲလဲၤ ဆ့>နိၤလၢ အသရ>အဟ်>လီၢ်ခံ လၢ ကျူမ့ၢ်ခံ ဒီးဖဲနၢ်အခါ အဝဲထံ>ဝဲဒ>်ကပီၤဖိတဘ့>ဘ>တ့ ဝဲဒ>်အဒၢ လၢ တၢ်ဝံသးစူၤ,တၢ်ဆိ>လီ၊သးအပူၤလီ၊ဒီး ကွ>ဝဲတုၤလၢ အတၢ်တ့အဒၢ ဝံၤဝဲနၢ်လီ၊ အဝဲဆိကမိ>ထိ>ဝဲလၢ အသးကံၢ်ပူၤ ယမ့ၢ်ဖးလံ>ဒ်သိးဒီး ကပီၤဖိလၢ အတ့ဝဲအဒၢ နၢ် ယကမၤနၢ်တၢ်မၤနၢၤလီ၊

တုၤနၢ်တဘျိ နိနိဖိဂ>ကျဲးစၢးဖးလံ>ဆ့>ဆ့>ဒ်လၢ အတၢ်ဆိကမိ>ဆ့ၢ အီ၊အသိးလီ၊,အဝဲဖးလံ>ဆ့>ဆ့>ဒီး တုၤဝဲလၢ တၢ်ဒီးစဲးသၢ ဘ့ျိတဘ့ျိနၢ် အဝဲဒီးစဲးနီ>်မၤနၢ်ဝဲ ခ်ိ>ဖးတၢ နၢ်လီ၊ တံၤသကိုးတဖ>်လၢ အဖျိလၢ တၢ်ဒီးစဲးတၢ တဘျိ ခံဘျိတဘျိ ဖျိဝဲဂ့ၤဂ့ၤတဒူၢ်အံၤ မ့ၢ်လၢ အသးခုဒီးဆိကမိ>ဒ်>လီ၊အသးအယိ လီ၊တဲာ်ကွံ>ဝဲလၢ သၢ ဘ့ျိတဘ့ျိ တၢ်ဒီးစဲးလီ၊ ဒီးအဝဲသ့>တဲလိ>အသးလၢ ပဆိကမိ>ဆံးပှၤလၢ ပဃၢၤအယိ ပလီ၊တဲာ်လၢ သၢ ဘ့ျိတဘ့ျိလီ၊ အယိ ပတဖျိဘ>လီ၊ အဝဲသ့>တဲသကိုးဝဲဒီးနံၤထိ>ဝဲဒ>် ဟ့..ဟ့.. ဟါ..ဟါ..လီ၊,လီ၊မဲာ်ဆ့ၢ်ဒ>်မးလီ၊ တဲလၢၤ တဂ့ၤ ပကနၢ်တဘ့ူ>်လၢၤဘ>လီ၊

နိနိဖိ တုၤမ့ၢ်အဖျိထိ>နွံတီၤဝံၤ အဝဲဆဲးထိ>တတီၤဘ>တတီၤ တုၤလၢ အဖျိထိ>အတီၤတဆံဒီး အသရ>နၢ် မၤအဆဲးထိ>ကဒါက့ၤတလးပီညါဖ့>စိမိၤကျိ ဒီးအမၤလိဘ>တၢ်ဂ့ၤဂ့ၤ တုၤလၢ အဖျိထိ>တလးပီညါဖ့>စိမိၤကျိဝံၤ ဟဲကၢ့ၤဆိဟ်>ဆိဃီ ဒီးအသရ>တဂၤလၢ အတၢ်ဆ့ၢ အီ၊လၢ ကျိနၢ်လီ၊ ဒီးအဝဲကဲထိ>ဘ>ကၢ့ၤလၢ ကသံ>သရ>မ့>် doctor ဖးဒ>်တဂၤလၢ သဝီတဖျၢ်အံၤအပူၤနၢ် ဒီးအဝဲကွ>ဝဲဒ>် ပှၤဘ>ဆူးဘ>ဆါတဖ>်နၢ်လီ၊ အဝဲသ့>ခံဂၤအံၤ အိ>ယံ>ထိ>ဒီး ထိ>ဖိဝဲ(၅) ဂၤ အမ့>တဂၤ,အဖိခ့ါလ့ၢ်ဂၤနၢ်လီ၊ ဒီးအဝဲသ့> အ>ဒ>ဖိထၢ ဖိတဖ>်နၢ် အဲ>ပှၤလၢ အဃၢၤ, အဲ>တူ>အဲ>တမ့ံၤ,အဲ>သမူအဲ>သကိုး,မ့>ခ့ါ ဒ>်ဆံးပြ>်သ့ါတခ့ဲဝဲဘ>. အဲ>ဝဲဒ>်ခဲလၢ>်လီ၊

တကယၤ
မ့ၢ်လးအူ

မဉ်လားဝံးကိုရိုခ်အဂ္ဂါ

မဉ်လားဝံးကိုရိုခ်ကဲ့ဒ်ဘဉ်ဒေ(Joyce Banda)

လာ၊ကိုမိ်ပှ်အဲဖြုံးကားအပူ၊ ပိဉ်မှဉ် လာ၊အကဲထိဉ်ဘဉ်ကိ်ုခ်ိဉ်အိဉ်ဝဲခံဂၤလံနှဉ်လီ၊ အခ်ိဉ်ထံးတဂၤမ့ှ်ဝဲ အဲလာ၁ဉ်ကျ့ိန်စာ၃ (Ellen Johsson Sirleaf)လာ၊ကိ်ုလဲးဘ့ရယါဒီး အဝဲကဲထိဉ်ဘဉ်ကိ်ုခ်ိဉ် ဖဲ ၂၀၀၅နံ့ဉ်နှဉ်လီ၊ ဒီးဖဲတနံ့ဉ်အံၤ ၂၀၁ ၂နံ့ဉ် ပှၤလာ၊အကဲထိဉ်ဘဉ်ကိ်ုမဉ်လာ၊ဝံးအကိ်ုခ်ိဉ်စ့ှ်ကီး မ့ှ်ဝဲအပိဉ်မှဉ် အမံၤမ့ှ်ဝဲကွဲးစ်ဘဉ်ဒေ(Joyce Banda)နှဉ်လီ၊ အဝဲမ့ှ်ပိဉ်မှဉ်ခ်ိဉ်နှ်ခံဂၤတဂၤလာ၊ အဲဖြုံကဉ်ကိ်ုမိ်ုပှ်နှဉ်လီ၊ လာ၊ကိ်ုမိ်ုပှ်အဲဖြုံကားအပူ၊ မ့ှ်ဘာ၃် ကဝီၤလာ၊ပိဉ်ခွါတဖ့ဉ် ဒိဉ်စိလာ၊ထံရ့ှ်ကိ်ုသဲးအခ့အခါအံၤ ပိဉ်မှဉ်ခံဂၤကဲထိဉ်ဘဉ်ကိ်ုခ်ိဉ်အယိ ခါဆူညါတ၊်အိဉ်သးကဂ့ၤထီဉ်ဒ်လဲ၃်.

ဖဲလါအ့ဖြှ်(၅)သီ ၂၀၁ ၂အနံၤ, မၤလဝံးကိ်ုခ်ိဉ် Singu wa Mutharika စူးကွ်ဉ် အသးဒီးကိ်ုခ်ိဉ်ခံဂၤတဂၤလာ၊အမ့ှ် ကွးစ်ဘဉ်ဒေ(Joyce Banda)အသးအိဉ် ၆ ၂နံ့ဉ်.ကဲထိဉ်ကၤကိ်ုခ်ိဉ်လာ၊အလ်ိ ဖဲလါအ့ဖြှ်(၇)သီအနံၤနှဉ်လီ၊ အဝဲတူ၊လိ်ဉ်ကိ်ုခ်ိဉ်အမှုအဒါဝံၤ အၢဉ်လီ၊အသးလာ၊ဘျိဉ်ဒိဉ်အပူ၊ဒီးစံးဝဲလာ၊,

"ယစံးဘျူးဘဉ်ပှၤကိ်းဂၤဒဲးနှ်ဉ်လီ၊ ယဆိကမိ်ဉ်လာ၊ပှၤကန်ပၢ်လာ၊ခဲအံၤနှ်ဉ် တမ့ှ်တ၊်ဟ့ဉ်ကဉ်ကဒါကၢ့ၤဘဉ်. ယသဆဉ်ထိဉ်သုခံလာ၊ သုကဘဉ်အိဉ်ဒီးတ၊်ဃုတ၊်ဖိးနှ်ဉ်လီ၊ လာ၊နှ်ဉ်အမဲဉ်ညါ သုကဘဉ်မ့ှ်ပှၤလာ၊တူ၊လိ်ဉ်ကစ့ှ်ယွၤအတ၊်သိဉ်တ၊်သီဒီး လူ၊ပိ်ဉ်ထွဲကစ့ှ်ယွၤအတ၊်ဆ့ၢ်တ၊်တူ၊နှ်ဉ် မ့ှ်ယတ၊်မ့ှ်လ၊်နှ်ဉ်လီ၊. ပမ့ှ်တလူ၊ထွဲဒ်နှ်ဉ်သၢ၊ပျူ၊ ပကလီ၊ဂၢ်ဒံးပှၤလူ၊လီ၊ထံလာ၊မဲးဖိခ်ိဉ်လီ၊" နှ်ဉ် မဉ်လၢဝံၤ ကိ်ုခ်ိဉ် ကွဲးစ်ဘဉ်ဒေစံးဝဲ ဖဲအအၢ်ဉ်လီ၊အီလီ၊ အသးလာ၊ထံကိ်ုမဲ်ဉ်ညါအဆၢကတိ်ုနှ်ဉ်လီ၊. ကွးစ်ဘဉ်ဒေနှ်ဉ် ဒ်သိးတ၊်က ကရၢကရိထိဉ် မ့ှ်ကျိၤဝဲၤကွ်ဉ်လာ၊အဆံးကသ့အဂိ်ုၤ အဝဲဟ့ဉ်တ၊်သိဉ်လိဆူပိ်ဉ်မှဉ်တဖ့ဉ်အအိ်ုဒီးဖဲ(၁၉၉၀)နံ့ဉ် ဒ်အဝဲကရၢကရိထိဉ်ဝဲ မဉ်လၢဝံးပိ်ဉ်မှဉ်တ၊်ဟ့ဉ်လိ်ုစ့ှ်အမ့ှ်ကျိၤဝဲၤကွ်ဉ်ကရၢအသိး, ဖိသ့ဉ်လာ၊အမိ်ုအပ၊်တအိ်ုဉ်လာ၊ဘဉ်တဖ့ဉ်, ဒ့ဉ်ဖိထၢ ဖိလာ၊ကျိ်ုဉ်စ့ဟဲနှ်ဉ်စ့ၢ်တဖ့ဉ်,အဖိအလံၤ ကဒိးနှ်ဉ်ဘဉ်တ၊်ကျ်ုဉ်ဘဉ်ကျ်ုဉ်သ့အဂိ်ုၤ အဝဲဒုးအိ်ုဉ်ထိ်ုဉ်ကွ့ၤစ်ဘဉ်ဒေ၊ဖိၤဒ့ ရ့ၢ်ဉ်နှ်ဉ်လီ၊.ဖဲ(၁၉၉၇)နံ့ဉ်နှ်ဉ် မ်ၤစ်ဘဉ်ဒေ၊ ဒီးနှ်ဉ်ဘဉ်ဝဲတ၊်လာ၊ကပီၤ လာ၊အမ့ှ် တ၊်မၤပတုဉ်ကွ်ဉ်တ၊်သဉ်ဝံၤလီ၊ဒီလာ၊ကိ်ုမိ်ုပှ်အဲဖြုံကားအပူ၊နှ်ဉ်လီ၊. အဝဲနှ်ဉ်လီ၊ဆူထံရ့ှ်ကိ်ုသဲးအသတ၊ပူ၊ ဖဲ(၁၉၉၀)နံ့ဉ်လီ၊. ဖဲမဉ်လၢဝံးမၤဝဲဘျိဉ်ဒိဉ်တ၊်ဃုထၢ ခံဘျိတဘျိနှ်ဉ် အဝဲမၤနၤတ၊်ဝံးဒီး အဝဲဟ်းနှ်ဉ် မူဒါဘဉ်ဃး ပှၤတဝ၊ကိတိ်ဉ်အဆၢကတိ်ုၤ အဝဲကျဲးစၢးမၤနၤကွ်ဉ်ဝဲဟ်ဉ်ပူ၊ဃီပူ၊ တ၊်စုဆူဉ်ခ်ိဉ်တကး,.တ၊်ဆ့ၢ နှ်ဉ်လီ၊တ၊်ဘျ၊ သဲစးဒီးတ၊်ဆိ်ုဉ်တ၊်မၤနၤဖိ်ုဉ်ဃဲဆဲခ်ိဉ်တဖ့ဉ် အဝဲတဝံသးစူ၊ဝဲနီတစဲးဘဉ်. အဝဲစးထိ်ုဉ်ဟူးဂၤဝဲလာ၊အထံအကိ်ုနှ်ဉ်လီ၊.လာ၊ခံကဒိး ဖဲ(၂၀၀၄)နံ့ဉ် ဘဉ်တ၊်ဃုထၢ ပဉ်ထိ်ုဉ်ကဒိးအီၤလာ၊ ဘျိဉ်ဒိဉ် အခါ ကိ်ုခ်ိဉ် (Bingu wa Mutharika)ဟ့ဉ်လီ၊အီၤမူဒါ လာ၊အမ့ှ်ထံဂ့ၤကိ်ုဂၤကိတိ်ဉ် ဖဲ(၂၀၀၆)နံ့ဉ်နှ်ဉ်လီ၊. ဝံးဒီး (DPP)တ၊်ကရၢကရိလာ၊အမ့ှ် ဒံဉ်မိ်ဉ်ကရဲးတံးပဉ်တံ့ဉ် တ၊်ဂ့ဉ်ထိ်ုဉ်ပသီထိ်ုဉ်နှ်ဉ် မၤဝဲတ၊်ဃုထၢ ထိ်ုဉ်ကိ်ုခ်ိဉ် ဖဲ(၂၀၀၉)နံ့ဉ်, လါမ့ှ်အပူ၊ အဝဲနှ်ဉ်လီ၊သတြိ၊ တ၊်ဒီးကိ်ုခ်ိဉ် (Mutharika)ဒီး အဝဲကဲထိ်ုဉ်ဝဲကိ်ုခ်ိဉ်ခံဂၤတဂၤ ဒီး မ့ှ်ဝဲ မဉ်လၢဝံးပိ်ဉ်မှဉ် ကိ်ုခ်ိဉ်(၂)ဂၤတဂၤအဆိကတ၊်နှ်ဉ်လီ၊. မ့ှ်မ့ှ်နှ်ဉ်သဂ့ၢ်နှ်ဉ်ဒီး အဝဲအထံရ့ှ်ကိ်ုသဲးအတ၊်လ၊ကျဲအံၤ တမ့ှ်တ၊်လ၊အမှ်အပ၊ၤ အလ်ိၤအဘျ၊ကဲ့ဉ်ဆိ်ုးဘဉ်.

ဖဲနှ်ဉ်အဆၢကတိ်ု ကိ်ုခ်ိဉ်မူ၊သ၊ရံၤ ကၤ Singu wa Mutharika ဂ့ဉ်ကျဲးစ၊းတိ်ဉ် ထိ်ုဉ်အပှ်ဒ့ဉ်ခ္ဍါလာ၊ကိ်ုခ်ိဉ်ဒီး မ့ှ်လ၊မ်ၤစ်ဘဉ်ဒေ ကၤတြိ့ဝဲအယိ,.အဝဲအပှ်တ့ဉ်လာ၊အဟ့ဉ်အီၤ တ၊်လ်ိ၊တ၊်လၢနှ်ဉ် ဘဉ်တ၊်ထုးကွ်ဉ်အီၤဝံၤဒီး အဝဲဒီးကိ်ုခ်ိဉ်အတ၊်အိ်ုဉ်သး ဖ့ဉ်ဆ၊ထိ်ုဉ်အယိ,.ကိ်ုခ်ိဉ်နှ်ဉ် ဘဉ်တ၊်မၤသံကွ်ဉ်အီၤလီ၊. ခ်ိဖျိလာ၊ကိ်ုခ်ိဉ်ဘဉ်သံသတူ၊်ကလာ်အယိ မ်ၤစ်ဘဉ်ဒေ ဘဉ်ဟ်းနှ်ကၢ့ၤကိ်ုခ်ိဉ်အလ်ိ်ုအလၢ လီ၊ (Fox) မဲးကစ်ဟ်ပနီ်ဉ်ဝဲလာ၊ ဖဲ (၂၀၁၁) အနံ့ဉ်နှ်ဉ် ကိ်ုမိ်ုပှ်အဲဖြုံကားအပူ၊ အဝဲမ့ှ်ပိ်ဉ်မှဉ်လာ၊အအိ်ုဉ်ဒီးစိကမီၤ လာ၊အလုဉ်ဘၢ၊ကွ်ဉ်တ၊်သၢ၊ဂၤတဂၤနှ်ဉ်လီ၊. မဉ်လၢဝံးဟ့ၢ်ဂ့ၢ်ဝိခ်ိဉ်မံးရ့ၢ်ဉ်အကရၢ ခ်ိဉ်ကျ်ိန်ကဉ်ပံၤဒိၤ John Kapedo စံးဝဲလာ၊, "မ်ၤစ်ဘဉ်ဒေနှ်ဉ် လာ၊ထံကိ်ုအဂ်ိ်ုမ့ှ်ဂ့ၤ,ပိ်ဉ်မှဉ်အဂ်ိ်ုမ့ှ်ဂ့ၤ ကဲထိ်ုဉ်ဒ်ဂ့ၤတဲ့ဉ်ဘဉ်ဝံၤ ဒီးလီ၊ဆီဒ်ဉ်တ၊်ဟ့ၢ်ဖ့ဉ်ယာ်ဖိ ဒီးဟ့ၢ်လာ၊အတ၊်တအိ်ုဉ်ဘဉ်တဖ့ဉ် ပိ်ဉ်မှဉ်လာ၊အအိ်ုဉ်လာ၊ နှ်ဉ်ဝ ဝ်တဖ့ဉ် အတ၊်ခ့ဲးတ၊်ယာ်အဂ်ိ်ု ကြၢ်းလာ၊တ၊်ဆိ်ုဉ်ထွဲဟ့ဉ်ဂ်ိ်ု ဟ့ဉ်ဘါအီၤ မ့ှ်တ၊်လာ၊အရ့ဒ်ဉ်ကါ ဒ်ဉ်ဝဲနှ်ဉ်လီ၊.

ဒ်ပိ်ဉ်မှဉ်တဂၤ လာ၊အအိ်ုဉ်ဒီးအကံ်ုစိအသိး,.အဝဲကဒ်ကနှ်ဉ်ဟ့ၢ်အတ၊်တ,.ဒီးဟ့ၢ်လံ့ဉ် အိ်ုဉ်လီအိ်ုဉ်အီၤတနှ်ဉ်ညီညီဘဉ်. မဉ်လၢဝံးအမ့ှ်ကျိၤဝဲၤကွ်ဉ်နှ်ဉ် အါ၁ဉ်တ၊်တကှ်ုတ၊ ဘဉ်တ၊်တီခ်ိဉ်ရ့ဉ်မဲအီၤလာ၊ပိ်ဉ်ခ့ဲါသ့ဉ်တဖ့ဉ်လီ၊. အဝဲမ့ှ်ပှၤတဂၤလာ၊မၤတ၊်တဲ့ဉ်တဲ့ဉ်ဖျုဖျုဒီး အဝဲအိ်ုဉ်ဒီး တ၊်ဆၢတဲ့ဉ်လာ၊အကျ၊ၤမုဆူလီ၊.ဟ့ဉ်ခ်ိဉ်အတ၊်ထူ၊တ၊်တီၤသ့ဉ်တဖ့ဉ်နှ်ဉ် အဝဲဟ့ဉ်လီ၊အးလီ၊ ဝဲဆူဒ့ဉ်သဝီ,ပှၤဖ့ိ်ုဉ်ဖယာ်ဖိအစုပှၤ တ၊်နှ်ဉ်မ့ှ်တ၊်ဂ့ၢ်တခါလာ၊အဝဲမၤဝဲကကဲထိ်ုဉ်လိ်ုဉ်ထိ်ုဉ်ဝဲထဲလဲ့ဉ်လီ၊.

ပမ့ှ်ကွ်ၢ်လာ၊ကိ်ုၢ်အဲဖြုံကၤ လာ၊အဝဲတကပၤ လာ၊အမ့ှ်ထံကိ်ုၢ်လဲးဘ့ရယာ် လာ၊အဘ့ဉ်ကွ်ၢ်ဆၢ၃ဉ်မဲ်ဉ်ဒီးတ၊်ဒ့ၢ်တ၊်ယၢအတ၊်ကီတ၊် ခဲတဖ့ဉ်နှ်ဉ် ကိ်ုခ်ိဉ်အဲလ်ကျ်ိန်စ့ဉ် (Ellen Johsson Sirleaf)နှ်ဉ် အဝဲမ့ှ်ကိ်ုခ်ိဉ်ခံဂၤတဂၤနှ်ဉ်လီ၊. ကိ်ုခ်ိဉ်အဲလ်ကျ်ိန်စ့ဉ်နှ်ဉ် ဖဲ ၂၀၁ ၁နံ့ဉ်နှ်ဉ် အဝဲဒီးနှ်ဉ်ဘဉ်တ၊်မ့ှ်တ၊်ခ့ဉ်ခ်ိဉ်ဖးဝံၤ အဝဲမ့ှ်စ့ှ်ကီး ဟ်ဉ်ခ်ိဉ်ဒီဖျ၊ဉ် မ့ှ်ကျိၤဝဲၤကွ်ဉ်စ့တၢ၊ ဒီးကိ်ုၢ်အဲဖြုံကားအစ့တၢ၊ ပှၤကူ,ဉ်ဘဉ်ကျ်ုဉ်သ့တဂၤလီ၊. ဒ်နှ်ဉ်အသိး ထံဂ့ၤကိ်ုၢ်ဂၤကျ်ုဉ်စ့မ့ှ်ကျိၤဝဲၤကွ်ဉ်တဖ့ဉ် အဝဲမ့ှ်ပှၤလာ၊အအိ်ုဉ်ဒီးတ၊်လဲၤ ခ်ိဖျိအဒ်ိုဉ်အအါကတ၊်တဂၤလီ၊. ဒ်မဉ်လၢဝံၤကိ်ုခ်ိဉ်ဘဉ်ဒေလ်ိုဉ်အသိး ပထံ?ဘဉ်လာ၊မ်ၤစ်ဘဉ်ဒေစ့ှ်ကီး ဘဉ်တ၊်ပဲာ်ထံနီ?ဖးအီၤ လာ၊အမ့ှ်ပှၤအိ်ုခ်ိဉ်ဖးလာ်ဆ့ဉ်း,.မ့ှ်ပှၤလာ၊အဟ်းနှ်ထံဂ့ၤကိ်ုၢ်ဂၤအတ၊်မၤစ၊ၤ ဒီးဒုးကဲထိ်ုဉ်ထံကိ်ုၢ်အ ဒ့ဉ်ကမ၊်နှ်ဉ်လီ၊.ကိ်ုၢ်အဲဖြုံကၤကလံၤထံး ဒံဉ်မိ်ဉ်

ကရှာ်စံာ်ဝဲ၊ကျိၤပှၢ်နဲၵ်တၢ်ဒေပရဲၤစံးဝဲ, "အဝဟှၵ်ဂၤ်ဟှၵ်ဘါပိာ်မှၢ်ခိၣ်နၢ်ခံဂၤ လၢအမ့ၢ် ကိၢ်ခိၣ် ဘၣ်ဒၤရီ(Joyce Banda)ဒီး စဲလံး (Ellen Johnson Sirleaf)ရီအသိး မ့ၢ်ကျိၤဝဲ၊ကွၵ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤ,နၢ်ၵ်တဂၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤစ့ၢ်ကီး အဝဒ်အမ့ၢ်ကိၢ်ခိၣ်တဂၤ လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤခီဖျိ အသိး တီခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲဒၣ်လီၤ,လၣ်ဘ့ရယၣ် ကိၢ်ခိၣ် (Ellen Johnson Sirleaf) ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဃုထၢ ဖဲ ၂၀၀၅နံ့ၣ်အပူၤ ဒ်အဝအိၣ်ဒီးအတၢ်အၢၣ်လီၤအသိး တၢ်ထံၣ်ဘၣ်လၢ အဝမၤထွဲဝ ခ့ၣ်လီၤ.

အဝမ့ၢ်ပှၢ်လၢ အမၤဖျါထိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ကီဒီး ဒုးအိၣ်ထိၣ်ကှ,ခိၣ်မံးရၢ်ၣ်တဂၤလီၤ. အဝဆီတလဲကွံၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအိၣ်ဖျါကြၢ်ၢ်ကလၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပှၢ်အဒိၣ်ကတၢ်ၢ်တမ်ၤမ့ၢ်ဝဲ ဖိသၣ်တဖၣ် ဒ်အသးအနံ့ၣ်အလါအသိး အဝဟှၵ်အခ့ဲးလၢ ကမၤလိကလီဘၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့,ခ့ၣ်လီၤ.အမဲၣ်ညါ လၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ် ခ့ၢတကပၤစ့ၢ်ကီး အဝဆီတလဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢ်ဒီး ဟှၵ်ကှ,ဝဲတၢ်မ့ၢ်လၢ်ခ့ၣ်လီၤ.လၢ မ့ၢ်ကျိၤဝဲ၊ကွၵ်တကပၤမ့ၢ်ဂ့ၤ,လၢ တၢ်အိၣ်ခိၣ်ဖးလၣ်ဆိုးမ့ၢ်ဂ့ၤ အဝတီခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲခ့ၢ်ဂ့ၤဂ့ၤလီၤ.

မံးစ် (Sirleaf) ဒီး မံးစ်ဘၣ်ဒၤ ခံဂၤ လၢအကဲထိၣ်ဘၣ်ကိၢ်ခိၣ်အဆၢကတိၢ်အံၤ အဝသ့ၣ်မ့ၢ်ပိာ်မှၣ် လၢဘၣ်ဟံးနၢ့်မူဒါ လၢအဟံၣ်ဖိယိဖိအဂိၢ်,မ့ၢ်ဆၢကတိၢ်လၢဘၣ်ဟံးနၢ့်စ့ၢ်ကီးမူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤ လၢအတိၤဃတိၢ်ထိ,လၢဟိၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်တၢ်ပၢတၢ်ပြုးတကပၤစ့ၢ်ကီး မ့ၢ်ပိာ်မှၣ်လၢအဟံးနၢ့်မူဒါဒ်အံၤနၣ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲဟှၵ်ဂၤ်ဟှၵ်ဘါအဝဲသ့ၣ်စ့ၤဒံးဝဲဒ်ၣ်မးနၣ် Mr ဖၣ်ကှ,တဲဖျါထိၣ်ဝဲဒၣ်နၣ်လီၤ. အဝစံးစ့ၢ်ကီးဝဲလၢ အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် လၢကိၢ်အဲဖြိုကၢတၢ်လိ$^{\prime}$ အါတီၤ ဆၢကတိၢ်လၢတၢ်ဘၣ်ထံးဘၣ်သဂ၊ၢ် လၢအမ့ၢ်တၢ်လုတၢ်လၢ်လိ$^{\prime}$ လံၤဒီး လဲၤထိၣ်လဲၤထိ အခ့အခါ ဘၣ်ဆၣ်နၣ်သက့ တၢ်ဆီတလဲအိၣ် ထိၣ်ဝဲချုမးလီၤ.

လၢကိၢ်အဲဖြိုကၣ်အပူၤ တၢ်ဆီတလဲအိၣ်ထိၣ်ဝဲဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်နၣ်လီၤ.ဒ်တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်လဲၤထိၣ်လဲၤထိအသိး ပှၤထံဖိကိၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီး အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် အပတိၢ်ထိထိၣ်စ့ၢ်ကီးနၣ်လီၤ. လၢပိာ်မှၣ်ပိာ်မၤၤအသနၣ်ဝ်တကပၤဒီးပှၤကမျၢ်အတၢ်ကရၢကရိ, ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးအသနၣ်ဝ် တကးဘၣ် ဃာ်ဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲ၊ကွၵ်အသနၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်ၣ်ထိၣ်လၢ်ထိၣ်ဝဲဒၣ်နၣ်လီၤ.

ကိၢ်အဲဖြိုကၤအပူၤ ပှၤလၢ အတီခိၣ်ရိၣ်မဲတၢ်ဘၣ်ဃး ပိာ်မှၣ်တၢ်ကရၢကရိဖးဒိၣ် (အၤလံးရျါဟါတါ)စံးဝဲလၢ, "ပိာ်မှၣ်လၢ အကဲထိၣ်ကိၢ်ခိၣ်ခံဂၤလၢ အမ့ၢ်ဝဲ,အဲလၢၣ်ကွိန်စၢၣ် (Ellen Johsson Sirleaf) ဒီးဘၣ်ဒၤ (Joyce Banda)အံၤ အဝသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲ အကံ$^{\prime}$ အစိလၢ ကိၢ်နဲၵ်ကှံ ရှယါအပူၤဒီး အဝသ့ၣ်ကဒုးအိၣ်ဖျၣ်ထိၣ်ခ့ၣ်ၣ်နၣ် လၢ အအိၣ်ဒီးအကံ$^{\prime}$ အစိတဖၣ်နၣ်လီၤ.

ပမ့ၢ်ကွ$^{\prime}$ လၢ ပဒိၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ,လၢ မ့ၢ်ကျိၤဝဲ၊ကွၵ်အသနၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ကဲထိၣ်လိၣ်ထိၣ်နၣ် မ့ၢ်ဒၣ်လၢ ပိာ်မှၣ်ပိာ်မၤၤသ့ၣ် တဖၣ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကီဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်တအိၣ်ဝဲဘၣ်. တၢ်အိၣ်ခိၣ်ဖးလၣ်ဆိုးဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကီလၢ အကဲထိၣ်အသးလၢ ဝဲ၊ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ် ပထံၣ်ဘၣ်အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်လၢ ပိာ်ခ့ါတဖၣ်ဖိၣ် ပျံၤတီခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲနၣ့်လီၤ.လၢတၢ်နၣ့်အဃိ ပိာ်မှၣ် တဂၤလၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့,တၢ်သးသဟိၣ်လၢ အဆူၣ်နၣ် ပထံၣ်ဘၣ်လၢ အတၢ်အိၣ်ခိၣ်ဖးလၣ်ဆိုးဆံးစ့ၢ်ဝဲလီၤ.

"ပိာ်မှၣ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်ကဘျုံးအိၣ်ကဘျၣ်စ့ၢ်ဝဲအမဲၣ်ညါ တအဲၣ်ဒီးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဘၣ်အသိး လၢဂ$^{\prime}$ခိၣ်ထံးထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတကပၤစ့ၢ်ကီး ပိာ်မှၣ်တဖၣ်အတၢ်ဟ$^{\prime}$ဃုၣ်မၤသကိုးတၢ်စ့ၢ်ဝဲလီၤနၣ် လံးရ့ါအါတါစံးဝဲဒၣ်နၣ့်လီၤ."

ကညီပိာ်မှၣ်ကရၢ

ကိၢ်အဲဖြိုကၤမှၣ်တဖၣ် လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤအၢပးနီၢ်နီၢ် တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ကွဲးအၢပးထဲလၢစးခီအဖီခိၣ်ဘၣ်

Nairobi, Kenya ––တဘျိုလၢ် လၢ် ဖဲယဆိကမိၣ်ထိၣ် ကိၢ်အဲဖြိုကၤမှၣ်တဖၣ် အဂ့ၢ်နၣ် ယထံၣ်ကမ့ၢ်ယမိဒီး ယအဲၣ်ဒီးကွဲးယမိ$^{\prime}$ အဂ့ၢ် ဒ်သိးကဟှၵ်ဂၤ်ဟှၵ်ဘါဝဲ ကိၢ်အဲဖြိုကၤခိၣ်နၢ်တဖၣ် လၢ ကြၢ်းမၤဂ့ၤထိၣ်ကိၢ်အဲဖြိုကၤ ပိာ်မှၣ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူဒ်လဲၣ်နၣ့်လီၤ. ယမိ,မ့ၢ်ပှၢ်လၢ ဟှၵ်ဂၤ်ဟှၵ်ဘါယၤထိဘိတဂၤ ဘၣ်ဆၣ်သနၣ်ကှ ပိာ်မှၣ်တဖၣ်အံၤ တအိၣ်ဒီးတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယၤ်လၢ ဒ်အကြၢ်းဒီးနၢ့်ဘၣ်ဝဲအသိးဘၣ်.ပိာ်မှၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ပထံပကိၢ်အဂ့ၣ်ဃံ အဝသ့ၣ်အတၢ်မၤနၤၤနၣ့် ကဆ့ၢ ဝဲကိၢ်အဲဖြိုကၤလၢ တၢ်မၤနၤၤစ့ၢ်ကီးနၣ့်လီၤ. တၢ်လၢ ပကဘၣ်သးတဲ့ပထံပကိၢ်ခိၣ်နၢ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်(၅) ထံၣ် လၢ ကဒုးဒိၣ်ထိၣ်ထိထိၣ်ဝဲ ကိၢ်အဲဖြိုကၤမှၣ်တဖၣ် အတၢ်အိၣ်မူနၣ့်လီၤ.

ယအိၣ်ဖျၣ်ထိၣ်လၢ ပိာ်မှၣ်တဂၤ, လၢ အဖျိထိၣ်တိၤထိကို ဖဲ(၁၉၇၀)နံ့ၣ်နၣ့်လီၤ. အဝဖျိုအသးဝံၤ အိၣ်ဝဲဒီးအဖိတဂၤလၢ မ့ၢ်ယၤနၣ့်လီၤ. အဝမ့ၢ်မ$^{\prime}$ တဂၤဒီးမါတဂၤနၣ့်လီၤ. ဖဲယမိ$^{\prime}$ ကဲထိၣ်နၣ်ရ့ၢ်လၢ အတၢ်မၤလိ$^{\prime}$ အကတိၢ်နၣ့် ယသးကအိၣ်ဝဲ(၇)နံ့ၣ် မ့တမ့ၢ်(၈)နံ့ၣ် နၣ့်လီၤ. အဝမ့ၢ်,ပှၢ်ကညီတၢ်အိၣ်ယၤမူဒါခိၣ်, (Group Human Resources)လၢ ထံကိၢ် (Kenya,Uganda, Tanzania)လၢ အဘၣ်ဃးဒီးသိလ့ၣ်ဒီးတၢ်အဂၤတဖၣ်နၣ့်လီၤ. အဝဒီးနၢ့်ဘၣ် (BA)တၢ်လၢကပီ, လၢ အဘၣ်ဃးဒီးသးပီညါနၣ့်လီၤ. ယအဲၣ်ဒီးတဲ့အါထိၣ်လၢ ယမိဆဲးထိၣ်ကဒါကှ,ဟ့ၣ်ဖဲအသးအိၣ်(၅၀) နံ့ၣ်ဝံၤအလိ$^{\prime}$ ခံနၣ့်လီၤ. အဝဲအသးပှဲၣ်ထိၣ်(၆၀) နံ့ၣ် ဖဲ(၂၀၁၂)နံ့ၣ်အံၤနၣ့်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်(၅)ထံၣ်
၁.တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့

တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့,နၣ့် တလၢပှဲၤ နီတဘျိုဘၣ်. လၢကိၢ်အဲဖြိုကၤအဂိၢ်, တၢ်ဒုးသ့ထိၣ်ဘၣ်ထိၣ်ပိာ်မှၣ်တဖၣ်နၣ့် မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဒုးသ့ထိၣ်ထံကိၢ်နၣ့်လီၤ. ပထံၣ်လၢ ပိာ်မှၣ်အါဂၤ အိၣ်ဝဲလၢ အဟံၣ်ပူၤ တအိၣ်ဒီးတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယၤ်လၢ ကမၤလိမၤဒီးဘၣ်တၢ်နၣ့်လီၤ.ယမိဒီးနၢ့်ဘၣ် တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လံသနၣ်ကှ အဝတူၣ်ဘၣ် လၢ အဝဲလိၣ်ဘၣ်အါထိၣ်ဒံးဝဲ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့,နၣ့်လီၤ. ခဲအံၤတဘျိ ယမိ$^{\prime}$ မ့ၢ်ဖိလၢ အဂ့ၤကတၢ်$^{\prime}$, တံၤသကိုးလၢ အဂ့ၤကတၢ်$^{\prime}$ မ့ၢ် လၢ အဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့,အိၣ်ဒီးတၢ်ကျဲးစၢးအဃိနၣ့်လီၤ.

၂. မ့ၢ်ကျိုၤဝဲၤကွၢ်တၢ်ဒိၣ်ထိုၣ်ထိုၣ်

ကိၢ်အဲဖြိုကၢၤပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် တမၤတၢ်ထဲလၢ အကစၢ်အဂိၢ်ဒီၤဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်မၤစၢၤစ့ၢ်ကီးဒီးအဖိအလံၤတဖၣ်အဂိၢ်နၣ်လီၤ. ဖဲယသးအိၣ်(၂၀)နံၣ်အကတိၢ် ယတသ့ၣ်ညါတၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးလၢ ဘၣ်မနုၤလၢ ယမိၢ်ဟးထိၣ်ဃုမၤတၢ်မၤလဲၣ်. ခဲအံၤတဘျီ ယသးအိၣ်(၃၀)နံၣ် ဒီးယသ့ၣ်ညါဘၣ်လံနၣ်လီၤ. ယသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢအဂ့ၢ် အရ္ဒဒိၣ်ဝဲလၢ ပကြၢးအိၣ်ဒီးစ့လၢပစုပူၤနၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တခါလၢ ဘၣ်ယသးတမ့ၣ်ဘၣ်နၣ်မ့ၢ်ဝဲ ယတထံၣ်လၢ တၢ်သိ(ဉ)တၢ်သီကအိၣ်ထိၣ်လၢ တၢ်မၤဘၣ်ဘျုးဘၣ်ဖြိၣ်ပိၣ်မ့ၣ်ဘၣ်နၣ်လီၤ. အဃိ မိၢ်သ့ၣ်တဖၣ်သံအါမးနၣ်လီၤ. မိၢ်တဖၣ်သံအါမး မ့ၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် တအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်လၢ ကယူၣ်ထိၣ်အစု လၢ ကတဲဖျါထိၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်ကီ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်တဖၣ်နၣ်လီၤ.လၢ တၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံၤအဖိခ်ိ ယပၣ်ကဖၢ ယသးလၢ ယမိၢ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒိၣ်မးနၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အခွဲးလၢ ပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ်ကယူၣ်ထိၣ်အစုနၣ် ယမိၢ်ဆၢ ထၢၣ်ကသ့ဝဲဒီး ကဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်မၤစၢၤ လၢ ပိၣ်မ့ၣ်အဂၤတဖၣ်စ့ၢ်ကီးနၣ်လီၤ. တဘျီ လၢ်လၢ် ယမ့ၢ်လဲၤဘၣ်လၢ ပှၤဘၣ်ဖြိၣ်ဘၣ်ယၣ်အတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲနၣ် ပတဟ့ၣ်လီၤထဲစ့တခါဒီၤဘၣ်. ပဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်သူတၢ်သၣ်အချံတဖၣ် ဒီးဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိတဖၣ် ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကမၤအိၣ်မၤအီဝဲအဂိၢ်နၣ်လီၤ. ယမ့ၢ်ပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ လၢ အဘၣ်ဃးဒီး(Green house)တၢ်တိၣ်ကျဲၤ ဒ်သိးကဟးလူၤကွၢ် ဟိၣ်ခ်ိၣ်လီၢ်လၢ အဃ့ထိတဖၣ်နၣ်လီၤ.

၃.ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါ

ယမိအိၣ်ဒီးတၢ်မၤ, တၢ်မၤလၢ အဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ် လၢ အပှၤမၤတၢ်ဖိကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ လၢ အကစၢ်အဂိၢ်ဒီးအဟ်ၣ်ဖိယိဖိအဂိၢ်နၣ်လီၤ. တၢ်လၢ ယသ့ၣ်ညါဘၣ်မ့ၢ်ဝဲယမိၢ်ဘၣ်ကွၢ်ထွဲပဝဲဟ်ၣ်ဖိယိဖိဒီးယကွီတဂၤ အတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချတဂ့ၢ်ဘၣ်. အိၣ်ဒီးကလံၤကျိုၤအံၣ်တၢ်ဆါနၣ်လီၤ. ယမိဘၣ်ကွၢ်ထွဲအီၤထိဘိ ဒီးအဝဲတၢ်ဆါကိညၢ်လီၤဖဲအသးစၢ်ကတိၢ်နၣ်လီၤ.အဝဲမ့ၢ်မိၢ်လၢ အဂ့ၢ်တဂၤ မ့ၢ်လၢ အဝဲနၣ်ပၢ်ကသံ့ကသီတဖၣ် အယိတမ့ၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်လၢ အဒီးနၣ်ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ် လၢ ကဒီးနၣ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါအယိနၣ်လီၤ. ပိၣ်မ့ၣ်အါဒ်အါဂၤ လီၤဂၣ်ဒ်သိးတၢ်မၤ ဆူၣ်အီၤ လၢ ကကွၢ်ဝဲအဖိသံ့လၢ အမဲာ်ချံ ပူၤ မ့ၢ်လၢ တၢ်ကူဆါယါဘျါတအိၣ်ဘၣ်အယိနၣ်လီၤ.တၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံၤ မ့ၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် တဒီးနၣ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါ မ့ၢ်လၢ တၢ်ဖြိၣ်တၢ်ယၣ်အယိ မ့ၢ်လၢ တဒီးနၣ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါအယိဘၣ်နၣ်လီၤ.

၄.ပၣ်ဖျါထိၣ်

လၢ ဟိၣ်ခ်ိၣ်တဘ့ၣ်အံၤ ပိၣ်မ့ၣ်လၢ ကဲဘၣ်ခ်ိၣ်နၢ်တဖၣ် ကၢဝဲဒိၣ်မးလီၤ. ကွၢ်လၢ ယမိအတၢ်မၤ မ့ၢ်မိၢ်ထဲတဂၤ တုၤလၢ အခဲအံၤ နၣ်လီၤ. အဝဲတအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်လၢ ကမၤဒိၣ်ထိၣ်လၢ်ထိၣ်အတၢ်အိၣ်မ့ ဒီးပဟ်ၣ်ပဃိတၢ်အိၣ်မ့ဘၣ်နၣ်လီၤ. ခဲအံၤ ယမိဂ့ၢ်ကျဲးစၢးမၤလိဝဲတၢ်ကူဉ်ဘၣ်ကူဉ်သ့ လၢ အဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ကူစါယါဘျါ လၢ အမ့ၢ်တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါမၤလိပှၤကညီအသူဉ်အသးနၣ်လီၤ. တဘၣ်တဲပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် လၢ အကြၢးမၤမနုလဲၣ်နၣ်တဂ့ၢ်. ကျဲၤန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အကျဲ ဒ်သိးပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် ကဖံးဘၣ်မၤဘၣ်တၢ်တက့ၢ်.

၅.တၢ်မ့ၢ်လၢ်ကွၢ်စိ

ဖဲတၢ်ခဲလၢၣ် လီၤမ့ၢ်ကွံၣ်ခဲလၢၣ်တၢ်တအိၣ်တ့ၢ်နိတမံၤဘၣ်အကတိၢ် တၢ်ထဲတခါအိၣ်ဒ်းဝဲ မ့ၢ်ဝဲတၢ်မ့ၢ်လၢ်နၣ်လီၤ. လၢ အဲဖြိုကၤ ပိၣ်မ့ၣ်အဂိၢ် တၢ်မ့ၢ်လၢ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဃ့ဘါထုကဖၣ်ဒီးတၢ်မၤနၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်လၢ အ့ထၢ်ၣ်နဉ့ရ္ဒၢ်နၢ်ၣ် အပတိၢ် တၢ်မ့ၢ်လၢ်ကွၢ်စိအိၣ်ဝဲဒီးအဖိတၢ်ၣ်နၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဟ့ၣ်ကိၢ်အဲဖြိုကၤပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်မ့ၢ်လၢ်ကွၢ်စိနၣ် အိးထိၣ်နၢ်အီၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်လၢ တၢ်ကဲဘျုးလၢ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂိၢ်နၣ် မ့ၢ်ကဲဘျုးလၢ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂိၢ်နၣ် ကကဲဘျုးစ့ၢ်ကီးဝဲလၢ အဖိအလံၤတဖၣ်အဂိၢ်နၣ်လီၤ. တၢ်မၤဘျုးပိၣ်မ့ၣ်နၣ် မၤဘျုးဖိတဖၣ် မၤဘျုးစ့ၢ်ကီးဟ်ၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်နၣ်လီၤ.

Caroline Mutoko,
Special to CNN

ကိၢ်ခ်ိၣ်စိၤဘးအူကဲ့စံးဝဲ,

"ကညီကဘၣ်စံၣ်ညီၣ်တီနံ အဘူၣ်အတိၢ်ဒၣ်ဝဲ"

ဒ်နၣ်အသိး ယအဲၣ်ဒီးစံးလၢ " ပိၣ်မ့ၣ်တ့ဖၣ် ကဘၣ်စံၣ်ညီၣ်တီနံအဘူၣ်အတိၢ်ဒၣ်ဝဲ" နၣ်လီၤ.လၢ တၢ်နၣ်အယိ ပပိၣ်မ့ၣ်အခွဲးအယာ် ပဘၣ်သူၣ်ထိၣ်နၢ်ဒၣ်ပဝဲလီၤ. ပဂဲၤလိၣ်လၢ ပိၣ်မ့ၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၣ်အံၤ အါစုအါဘျိ ယနၢ်ဟ့ဒီးသ့ၣ်ညါလၢ ပှၤတနီၤစံးကတိၤလၢ ပဂ့ၢ်အါမးလီၤ. အဝဲသ့ၣ်တမၤစၢၤပှၤဘၣ်. တဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါပှၤဘၣ်အမဲာ်ညါ ထံၣ်ကမၣ်ပှၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ပစံးဘျုးပၢ်,ပိၣ်ခွါတနီၤ လၢ အအိၣ်ဒ်းလၢ ပဂိၢ်ဒီးနၢ်ပၢ်ပှၤအယိလီၤ.ပမ့ၢ်တဂဲၤလိၣ်ဘၣ်ဒီး မတၤကဂဲၤစံးဂဲၤကတိၤနၢ်ပဂိၢ်လဲၣ်. တၢ်ဆိၣ်အံၣ် ဆိၣ်ဆံးပှၤဒိၣ်မးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ပတၢ်မ့ၢ်လၢ်တသံ့ဒ်းဘၣ်. ဖဲတလါအံၤ ပနၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကစိၣ်လၢ အမၤတမ့ၣ်ပသးလီၤ. သရၣ်မ့ၣ်စ့ၣ်နၢ်စံးဝဲ, တချုးဖဲအဝဲဟဲ့ဒ်းဖဲ ဟိၣ်ခ်ိၣ်ဒီဖျၣ်ဘံၣ်ဘ့တၢ်သးဝံၣ်ပြ၊ ဒ်းဘၣ်နၣ် ပှၤဟဲ့ဆှၤ ပိၣ်မ့ၣ်သးစၢ်ဖိလၢ အသးအိၣ်ဒ်းဒၣ် ထဲတဆံလ့ၢ်နံၣ်တဂၤ ဘၣ်တၢ်မၤတရိတပါ အီၤလၢ ပယီၤသုးဖိ ဒီး အိၣ်ထိၣ်ဒီးအဟုၤအသးနၣ်လီၤ.ဖဲနၣ်အဆၢ ကတိၢ် ပှၤမၤကမၣ်တၢ်ဖိအံၤ လဲၤဆူပိၣ်မ့ၣ်ဖိသၣ်အမိၢ်အပၢ်အအိၣ် ဒီးမၤပျုၤမၤဖုးအီၤလၢ မ့ၢ်တိၣ်ထိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်နၣ် ကဟဲမၤသံအမိၢ်အပၢ်လီၤ. လၢ တၢ်နၣ်အယိ အမိၢ်အပၢ်ဆဲး(phone)ဒီးစံးဝဲလၢ ပတတိၣ်ထိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိုၤလၢၤဘၣ်. ဆဲးလီၤ (phone)ခဲအံၤ ခဲအံၤလၢ သါအိၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ ဘၣ်ပျုၤလၢ တၢ်ကဟဲမၤသံအီၤအယိလီၤ. သရၣ်မ့ၣ်စံးဝဲ, "လၢ ကိၢ်ပယီၤအတၢ်ဘျုၢ ခ်ိၣ်သ့ၣ် (constitution)အပူၤ တၢ်တကွဲးလီၤဃၣ်တၢ်ဘျုၢ သဲစးလၢ ပှၤလၢ အမၤကမၣ်တၢ်ဒ်သိးအံၤတဖၣ် တၢ်ကဟ်ၣ်အီၤဂ့ၢ်ဝိဒီး ပှၤလၢ အတ့ၢ်ဘၣ်တၢ်အကစၢ် မ့ၢ်တတိၣ်ထိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်နၣ် နတိၣ်ထိၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အခၢၣ်စးတန့ၢ်ဘၣ်." ထံကိၢ်လၢ တအိၣ်ဒီးတၢ်ဘျုၢ ခ်ိၣ်သ့ၣ်လၢ ပိၣ်မ့ၣ်ဂ့ၢ်ဝိအဂိၢ် ဒ်သိးအံၤတဖၣ်အဂိၢ် ပပိၣ်မ့ၣ်ကဒဲကဒဲ ပမၤစၢၤလိၣ်သးဒီး ဂဲၤလိၣ်လၢ ပခ့ဲၤပယာ် လၢ ကျဲအဘိဘိအံၤ မ့ၢ်ပတၢ်ကမၣ်ဒ၊.တကြၢးလၢ ပဂဲၤလိၣ်ဂဲၤစံးဂဲၤကတိၤဘၣ်ဒ၊. ကွၢ်သကိးထံကိၢ်လၢ အမ့ၢ်အၤရၣ်ထံကိၢ်,ကိၢ်မိၢ်ပှၢ်အဲဖြိုကၤ တဖၣ်တက့ၢ်. ပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒ်းဒၣ်လၢ ခ်ိၣ်ဖံးဖိလၣ်လီၤ. လၢ ကိၢ်အဲဖြိုကၤအပူၤ ပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဟ်အီၤဒ် စုစိၣ်တခူတဘ့ၣ်အသိးလီၤ. အလ့ၢ်အပှၤ့တအိၣ်နီတစဲးဘၣ်. ကိၤလၢသူ ကိၢ်ပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် အလ့ၢ်အပှၤ့တအိၣ်ထဲသိးကျိုၢ်ဖါတဒုဘၣ်. ဖဲကိၤလၢသူမ့ၣ် လၢ တအိၣ်ဘၣ်တၢ်, လီၤဒိလၢ တၢ်အိၣ်ဒီး လီၤဃံၤသံ့လၢ ကျဲမ့ၢ်ခ်ိၣ်တဂၤအခါ နကထံၣ်ဘၣ်လၢ ကျိုၢ်ဖါတဒု ပှၤကယၢ ကယဲအီၤဒီးတၢ်ကံးညၣ်လုးတကၣ်,ထွဲထိၣ်အခ်ိၣ်သိၣ်ခ္ဆ့ခ္ဆ့ခ်ိ အိၣ်ဒီးဖိကွီၤလီၤစဲၤလၢ အကိၣ်ဘိလီၤလီ. ပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် အလ့ၢ်အပှၤ့တအိၣ်ထဲသိးဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိတဒုဘၣ်. ယဘၣ်စံးဘျုးလၢ ယကၣ်ထိၣ်ဘၣ်ကညီမ့ၣ်တဂၤအယိဒ်းလီၤ.ဘၣ်ဆၣ် တၢ်အိၣ်မ့ၢ်လၢ ဟိၣ်ခ်ိၣ်တစ်ၢ်တလီၢ်အံၤ, အိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်လၢ "သုးမီၤစ်ရိ" အတၢ်ပၢ်ဖိလၣ်အံၤဖ့ၣ်နၢ်တၢ်ဆါ,နးနၢ်တၢ်သံ,မ့ၢ်အဖၢ မ့ၢ်သံနၣ်လီၤ.ကြၢးလၢ ပိၣ်ခ္ဆါတဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဒ်သ့ၣ်ဒ်သးဒီးဆိၣ်ထွဲပိၣ်မ့ၣ် လၢ အဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤနၢ်အီၤတဖၣ်တက့ၢ်. ဟိၣ်ခ်ိၣ်ဒီဖျၣ်ပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် ကိးသတြီထိၣ်လၢ အနၢ်ကစၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်အဂိၢ်လီၤ.ကနၣ်သကိးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကိးသတြီထိၣ် လၢ တအိၣ်ဒီးတၢ်ဒ့ၣ်ခ္ဆ့ၣ်ပယွဲတဂ့ၢ်.

(အဲးဒ်းထၢၣ်၂)

တော်ကူစ်ဃါဘျါ ကသံင်လာနှ ဆာင်တော်ဘင်တ့

ကသံင်ဖိုင်အဂ့ အိုင်လာ၊တော်ကီအပူ ဟီင်ခိုင်ဟူး

ဖဲဟိုင်ခိုင်ဟူးအဆ၊ကတိ၊်နှ် လဲ၊ လီ၊လာ၊ဟိုင်ခိုင်လီ၊ချူးဆ၊ချူးကတိ၊် ဖဲဟိုင်ခိုင်ဟူးအဆ၊ကတိ၊် စ့ီ၊နှ်၊ဟိုင်ခိုင်လာ၊ နစုညါသး ဖဲအကနှ်၊ဝဒီး ထ၊နှင်ဃာ်အီ၊လာ၊ဘူအပူ၊မ့်၊ဂ့၊,ပလါဖိအပူ၊မ့်၊ဂ့၊ ပံးတံာ်ဃာ်အခိုင်ဂ့၊ဟ့၊ကျ၊၊ကျ၊၊ဒီး နတဘာ်ဒုးသ့ာ်ညါပှၤနီတ ဂ၊ဘာ်. နဟာ်ဖိယီဖိ ဒီးပှၤလာ၊ နအဲာ်အီ၊လာ၊ာ်သးဂ့၊ တဘာ်ဒုးသ့ာ်ညါအီ၊ဘာ်. ဟ်အီ၊ဂ့၊ ဂ့၊လာ၊ နထၢာ်ပူ၊ ဖဲနဟးတပူ၊လၢ်လၢ်ဝံအီ၊ဒီး နမ့်၊ထံာ်ပှၤဆူးပှၤဆါနှ် လဲ၊လာ၊ တၢ်သ၊ အလီ၊်တလာ်ဒီးဟ်ထိုဉ်အီ၊တစ်းဖိ ဒီးထ၊နှာ်နှ်၊ အီ၊လာ၊ ခ့ုးအပူ၊ ဒီးကျဲကျိုအီ၊ဒီးထံ ဒုးအီလီ၊ ပှၤဆါနှ် ဘျါတဘျိုယီလီ၊.

ဘျါတ၊် ဆါ–ကလံ၊ဖ့ုး,ပှၤဟ၊ ဖ၊ ဆါ,တ၊် ကိ၊် ထိုဉ်,ပှၤပျု၊် ထိုဉ်သီ သီဖ ဘျါဝ တ၊် ဆါအကလုာ်ကလုာ်နှ်လီ၊.

တ၊ဒိုင်အအ့ုာ်

နမ့်၊ ထံာ်တ၊ဒိုင်အအ့ုာ်ဒီး ဟ်ထိုဉ် ဟဲက့၊စိာ်အီ၊ မ၊အီ၊ဂ့၊ဂ့၊ဒီး လိ၊ယ့ာ်အီ၊ဂ့၊ ဒီးဖဲနယီ၊်ဒ့ဆါအကတိ၊်နှ် စု၊်လီ၊အီ၊ဒီးထံ ဝံ၊အီအီ၊ဒီးဖ့ုလီ၊ဃာ်နယီ၊်ဒ့လာ၊ အဆါနှ် ကဘျါဝလီ၊. ဘျါဃာ်ဒီးပှၤအ့ုာ်ကိ၊် လီ၊နှ်လီ၊. အ့ုာ်ကိ၊် လီ၊နှ် အီ အီ၊ ဖ့ုဃာ်ဒီးနအ့ုာ်ကိ၊်တ က့၊်.နအ့ုာ်ကိ၊် လာ၊ အလီ၊နှ် ဘျါဝ်သပှ၊်ကတา၊် လီ၊.

ထူအထံ

ဖဲလာ၊ နအိုာ်တ၊် ဒီးနဘ့ီးအခါနှ် စု၊် လီ၊ပသံးထူအထံ မ့သ့ကျ့ဃာ်အီ၊တစ်း ပသံးထူနှ် ကဘာ်မ့၊်ဝ်ပသံးတ၊် ဖြိ စု၊်လီ၊ကျ့ ဃာ်အီ၊တစ်းဒီးထူအထံဝ်နှ် ဘျါဝ်လာ၊ ပှၤ အိုာ်တ၊် ဒီးပှၤဘ့ီး ဒီးပှၤသါတကုးသ့ာ်တဖ့ာ် အဂ်၊် လီ၊.

တ၊်သးအံ်းကသံင်ဖိုင်

– တ၊်မံ၊လာ်ဆာ်ဖိကိ၊်ဖိလာ၊ ပှၤကိ်းအမံ၊လာ၊ (ကခ့)အိုာ်ဝ်တခါ ပှၤလာ၊ အဘာ်တ၊်သးအံ်း, တ၊်သးဘံ်းယံာ်ထာ၊ တဖ့ာ် မ၊နှ်၊ ကခ့အသဒံ ဒီးသ့ာ်ဃ့ဃာ်အီ၊ဝံ၊ စု၊်လီ၊အီအီ၊တဘျိုတ စ်း တဘျိုတစ်းတုၤအလၢာ်ကခ့အသဒံသ၊ ဖျု၊်နှ်ာ်ဒီး တ၊်သးအံ်းလာ၊ အယံာ်အထ၊ တဖ့ာ် ဘျါဝ်နှ်လီ၊.

– (ကခ့)အဆူ၊်နှ် ပှၤအိုာ်ဝ်တနီ၊လာ၊ ခိခိ်ာ် ပှ၊်လာ်ကျါ မ့၊်လာ၊ ကသံင်ကသီတလာ၊ တပ့ၤ ဘာ်အယိ ဒီးတအိုာ်တဘျိုယီဘာ် ဒီးဟ်းဃာ် (ကခ့)အဆူ၊်ဒီး ဟ်ဃာ်အီ၊တက့၊်. ဖဲပှၤဖဲးခုး မ့၊်ဂ့၊,ပှၤကျိုတ်မ့၊်ဂ့၊,ပှၤကျိုနိ်ာ်ဂ့၊,ကျိသ့ာ်မ့၊် ဂ့၊,ကျိတ၊်တခါဂ့၊တခါဂ့၊ ဒီးမ့၊်ကျိဘာ်ဃာ် အစုအခိ်ာ်ဒီးသ့ုံာ်တတုာ်ဘာ်တဖ့ာ် ခ့ဲာ်အူ (ကခ့)အဆူ၊်ဒီး ဒုးနၢ်တ၊်ပှၤလီ၊်လာ၊(ကခ့) အခ့ုာ်အပလုၢ်ဝံ၊ အချါနှ်ထ၊ နှာ်လီ၊အီ၊လာ၊ တ၊်ပှၤလီ၊်အပူ၊ ဒီးတ၊်ပှၤလီ၊်နှ် အသ့ုံာ်တုာ် ကွံာ်ဒီးဘျါဝ်နှ်လီ၊.

မိဒ်ာ(ဆီထံ)

တ၊်ထိုဉ်ထါ(ပဲသီတာ၊ရေကျောက်) chicken pox

ဖိသ့ာ်တဖ့ာ် အါတက့၊်ဘာ်နှ်၊ ဝ် တ၊်ထိုဉ်ထါတ၊်ဆါနှ်လီ၊. မ့၊်တ၊်ဆါလာ၊ အ ဘာ်ကူဘာ်ဂ်တ၊်ညီ ဒီ: ဟ်ခီဖျိုလာ၊ တ၊်ဆါ ဃာ်ကမ္ဘာ်(virus)လီ၊. ညီနှ်၊တ၊်ကဖိထံတဖ့ာ် ဟ်ထိုဉ်လာ၊ ပှၤလီ၊ဒီ တဂ၊ညါလီ၊.

တ၊်ကူစ်ယါဘျါလာ၊ ထံ

၁. ပှၤဆါလာ၊ အလိ၊ကိ၊်တဖ့ာ် ထွါနှ်၊ အလီ၊ လာ၊ ထံသဘ့ဲ(ဖေ့ါ)တက့၊်. မ့တမ့်၊ မ၊ဘာ်စိုာ် တ၊်ကံ၊ညာ်လာ၊ ထံခုာ် ဝ်ာ်သံ၊အထံဒီ:တိုာ် ထိုဉ်လာ၊ ပှၤဆါလာ၊ အလိ၊ကိ၊်အခိ်ာ်တိ သ့ာ်တ က့၊်.

၂. ဒုးလုာ်အီ၊လာ၊ ထံချိုကလာ၊ကလာ၊ကိ်းနံ၊ ဒဲးတက့၊်.တဘာ်ထွါအပူ၊လီ၊်တဖ့ာ်ဘာ်.

၃. ဒုးအီပှၤဆါလာ၊ ထံဒီ: တ၊သူတ၊သ့ာ်အထံ အါအါတက့၊်.

တ၊်ပလီ၊်– ဟ်လီ၊ဆီပှၤဆါလာ၊ ဒ၊:အဂ၊တ ဖျု၊်တက့၊်. မ့၊်မ၊ဒ်နှ်မ:ဒီ: တ၊်ဆါတဘာ် ကူဘာ်ဂ်လာ၊ ပှၤဆါအဂ၊တဖ့ာ်ဘာ်လီ၊.

တ၊်ကူစ်ယါဘျါလာ၊ တ၊်မှ၊်တ၊်ဘိ

၁. ချိုအီကိ၊်စိ:(ကန်ဖ့နှ်:ရှ)အထံခ်ခ့ုး အီ ဒီ:မ့ၤတက့၊်.

၂. ဖိအီ:ဒ:တလိ၊်ဒ:တ့ခ့ုး အိ်ာ်ဒ:မ့ၤတက့၊်.

၃. အိ်ာ်ကိ:ကဲ့ာ်သ့ာ် (တကွံသ့ာ်သ့ာ်) တက့လာ ဂ၊ခိတက့၊်.

မ၊ကိညာ်လီ၊တ၊်အသးလီ၊.တဘာ်ဖ့ုလဲ:အီ၊ တဂ့၊.ဖ့ုလီ၊တနံ၊သ၊ ဘျိုတက့၊်.

၂.ကြောင်ပန်:အလာ်အဃ့နီတာ၊(၄)ဘ့ာ်, မ့ တမ့်၊ အလာ်သံသိနီတာ၊အိ်ာ်မ့၊ (၆)ဘ့ာ်, မ၊ လီ၊ကလဲအီ၊ဝံ၊ ချိုထိုဉ်အီ၊လာ၊ ထံ(ဖန်ခ့ွက်) ဖျု၊်လာ၊(၁၅)မ်ိ:နံ:အတိ၊်ပှၤတက့၊်.ဂ့၊လာ၊ တ၊် လီ၊ကိ၊်အဂ်၊်လီ၊.

ပှၤသးပှ၊်အဂ်၊်–ဒုးအီလာ်ဖးထံနီတာ၊(၁)ဘ့ာ်, ၄နှာ်ရုံ်တဘျိ ပှၤဖိသ့ာ်(၂နံ့ာ်ဆူအဖီလာ်)အ ဂ်၊်–ဒုးအီနီတာ၊အိ်ာ်မ့၊(၁)ဘ့ာ်,၄နှာ်ရုံ်တဘျိ ဖိသ့ာ်(၂–၆)နံ့ာ်အဂ်၊်–ဒုးအီလာ်ဖးထံနီတာ၊ ၁/၄ခ့ုး,၄နှာ်ရုံ်တဘျိ.

ဖိသ့ာ်(၇–၁၂)နံ့ာ်–လာ်ဖးထံနီတာ၊၁/၄ ခ့ုး, ၄နှာ်ရုံ်တဘျိ.

တ၊်ဟာ၊ဖ၊ကျ၊ (constipation)

တ၊်ဟာ၊ ဖ၊ ကျ၊၊အခ်ိပညီမ့၊်ဝ ဟာ ဖ၊ ဟးထိုဉ်တဘာ်လီ၊်ဘာ်စး,လဲ:ဟးတ၊်လီ၊် ခံကီခဲဝဲနှ်လီ၊.

တ၊်ကူစ်ယါဘျါလာ၊ ထံ

၁. အိထံတနံ၊(၈)ခ့ုးတက့၊်.ဂ်ၤထ၊ာ်လာ၊ ဂ်ၤခ်ိ အိထံတခ့ုး မ့တမ့်၊ ခ်ခ့ုးတက့၊်.တချုးနှာ်လီ၊ ဆူလီ၊်မ်ဒ:ဘာ် အိထံတခ့ုးတက့၊်.

၂. အဒ – အ့ုာ်ကိ်ာ်လိ်ာ်မ့၊်ဒ:ာ်နှ် သ့ဟာ၊ ဖ၊ တ က့၊်.

၃. ဒ်သိ:ဟာ၊ ဖ၊ ဟးထိုဉ်ကဘာ်လီ၊်ဘာ်စးအ ဂ်၊် ဆ့ုာ်နီ၊လာ၊()အဖိခ်ာ်တက့၊်.ကဒုးအိ်ာ်ထိုဉ် တ၊်အ့ုာ်ဒ:ဟးတ၊်လီ၊်ခ်လီ၊.

၄. မ၊နှ်၊ခ်ိတ၊်ဟူးတ၊်ဂ်ၤကိ:နံ:ဒဲ:တက့၊်.

၅. အ်ိုာ်တ၊်ဒ:တ၊်လာ်လ၊အသ်ံသ (အသ်ံက စ်ာ်)ဒ:ီ: တ၊်သူတ၊်သ့ာ်တက့၊်.

တ၊်ကူစ်ယါဘျါလာ၊ တ၊်မှ၊်တ၊်ဘိ

၁. ချိုအီကိ၊်စိ:(ကန်ဖ့နှ်:ရှ)အထံခ်ခ့ုး အီ ဒ:ီ:မ့ၤတက့၊်.

၂. ဖိအီ:ဒ:တလိ၊်ဒ:ီ:တ့ခ့ုး အ်ိုာ်ဒ:ီ:မ့ၤတက့၊်.

၃. အ်ိုာ်ကိ:ကဲ့ာ်သ့ာ် (တကွံသ့ာ်သ့ာ်) တက့လာ ဂ်ၤခ်ိ:တက့၊်.

မြန်မာ့စာဖတ်သူကြီး တစ်လမ်းလုံး တစ်ကြိုးကတီးသီ

ဖေလေယူးလံ၁၁သီ ၂၀၁၂နှစ် Baba-tunde Osotimehin ကွေးဖျေထိုင်တော်ဂျ် ဘုဉ်ဃးမိ်ၚ်ဒီးဖိဆံးတဖှဉ်အဂ့ၚ် ဒ်အဖီလာ်အသိုးလီၤ အဝဲစံးဝဲ, "မိ်ၚ်တဖှဉ်သံအါမးလီၤ,ပမ့ၚ်ကွ်ၚ်ကူးပိ်ာ်မှဉ်တဖှဉ်သံအါထိုဉ်ဝဲ ခီဖျိုလၢ ဒၢထိုဉ်ဒီးအိ်ဉ်ဖျဉ်ထိုဉ်ဖိအယိနှ်ုလီၤ,တၢ်သ့ဉ်တဖှဉ်အံၤ ကဲထိုဉ်မ့ၚ်လၢ တၢ်ဂ်ံၚ်စၢ်အယိ ဒီးတၢ်ကဘှ်မၤဂ့ၤထိုဉ်ဝဲဟ်ဉ်ဖိယိဖိတၢ်ရဲ့ဉ်သဲကတီၤ ဘှ်ဃးတၢ်မၤယံၤထိုဉ်ဖိ(တၢ်ဒၢထိုဉ်ဖိ)ဒီး တၢ်အိ်ဉ်ဆူ်အိ်ဉ်ချုလၢပိ်ာ်မှဉ်တဖှဉ်အဂီၚ်နှ်ုလီၤ မိ်ၚ်တဖှဉ်သံအနိ်ဉ်ဂ်ံၚ်အိ်ဉ်ဝဲ(၅၄၃,၀၀၀–၂၈၇,၀၀၀)နှ်ုလီၤ ကိးနံၤဒဲးပိ်ာ်မှဉ်တဖှဉ်သံဝဲ(၈၀၀)ဂၤ မ့ၚ်လၢ အဒၢထိုဉ်ဒီး အိ်ဉ်ဖျဉ်ဖိအယိနှ်ုလီၤ, တၢ်သ့ဉ်တဖှဉ်အံၤ မ့ၚ်တၢ်လၢ ပဒီသဒၢ အီၤနှ့ၚ်ဝဲလီၤ, မိ်ၚ်သ့ဉ်တဖှဉ်သံဝဲ ဖဲအိ်ဉ်ဖျဉ်ထိုဉ်ဖိအဆၢ ကတီ်ၚ်သ့ဉ်ဃီ်ၚ်သ့ဉ်လီၤအါ, သ့ဉ်ဂ်ံၚ်ဆိ်ဉ် (သ့ေးတိုး)ဒီးတၢ်မၤလီၤတဲာ်ဖိတဖှဉ်နှ်ုလီၤ, မိ်ၚ်လၢ အသံတဖှဉ် အဂၤ(၂၀)နှ်ု သံဝဲဒဉ်လၢ တၢ်ဘှ်ဒိ လၢ အတူ်ဘှ်ဝဲ ဖဲအဖိအိ်ဉ်ဖျဉ်ထိုဉ်အကတီ်ၚ်လီၤ, မိ်ၚ်လၢ အသံတဖှဉ် ၉၀ မျးကယၤ, မ့ၚ်မိ်ၚ်သ့ဉ်တဖှဉ်လၢ အအိ်ဉ်ဝဲဒဉ်လၢ ထံကီ်ၚ်လၢ အဒိ်ဉ်ထိုဉ်ထိ ထိုဉ်တဖှဉ်လီၤ, ထံကီ်ၚ်သ့ဉ်တဖှဉ်အံၤ, မိ်ၚ်တဖှဉ်သံအါဝဲ မ့ၚ်လၢ အဝဲသ့ဉ်တဖှဉ် တအဲ့ဉ်ဒီး,,ဒီးနှ့ၚ်တၢ်ကူစါယါဘျါ ဖဲအဒၢ ထိုဉ်သိ်ဒီးအဒၢ ကတီ်ၚ်လီၤ,ထံကီ်ၚ်(၃၆)ဘှ်ဉ် လၢ မိ်ၚ်သံအါကတၢ်မ့ၚ်ဝဲ (sub Saharan Africa)နှ်ုလီၤ, ဖဲတၢ်လီ်ၚ်ဖဲအံၤနှ်ု မိ်ၚ်(၃၉ဂၤ အကျါ၁ဂၤ)နှ်ု အိ်ဉ်ဝဲလၢ တၢ်လီၤပျုံၤလီၤဖုးအပူၤနှ်ုလီၤ,

ကီ်ၚ်အမဲရကၢ(၁ဂၤလၢ ၂,၄၀၀)ဂၤ, ကီ်ၚ်Sweden(၁ဂၤ လၢ ၁၄,၁၀၀)နှ်ုလီၤ, ထံကီ်ၚ်အါဘှ်လိ်ဉ်ဘှ်နိ်ၚ်နိ် လၢ တၢ်ကဘှ်ကွ်ၚ်ထွဲဝဲမိ်ၚ်တဖှဉ်နှ်ုလီၤ, ဒ်သိုးမိ်ၚ်တဖှဉ် ကဒိးနှ့ၚ်ဘှ်တၢ်အိ်ဉ်ဆူ်အိ်ဉ်ချ, တၢ်ကွ်ၚ်ထွဲကဟုကယာ် ဖဲအဒၢ ထိုဉ်ကတီ်ၚ် ဒီးအိ်ဉ်ဖျဉ်ဖိအကတီ်ၚ်နှ်ု ထံကီ်ၚ်ဒ်သိုး (Nepal, Lithuania, and Vietnam) ထံကီ်ၚ်သ့ဉ်တဖှဉ်အံၤ ဂ့ာ်ကျဲးစၢးဝဲ ဒ်သိုးကဒုးလီၤစှၢ်ဝဲမိ်ၚ်သံတဖှဉ်အနိ်ဉ်ဂ်ံၚ်နှ်ုလီၤ, ဘှ်ဆဉ်ထံ ကီ်ၚ် လၢ အမ့ၚ်(Eritrea Bang ladesh)တဖှဉ် အိ်ဉ်ဒ်အလီ်ၚ်လီ်ၚ်အသိုးနှ်ုလီၤ, ထံကီ်ၚ်လၢ မိ်ၚ်သံအါကတၢ်မ့ၚ်ဝဲ ကီ်ၚ်(India Nigeria)နှ်ုလီၤ,တၢ်ဂ့ၚ် လၢ အမၤသံမိ်ၚ် အါကတၢ်နှ်ုမ့ၚ်ဝဲ ပိ်ာ်မှဉ်တဖှဉ်ဆီဟ်ဉ်ဆီဃီ မ့ၚ်လၢ အသးစၢ်ဒီးအိ်ဉ်ထိုဉ်ဒီးဟုးသးဆိ်အယိနှ်ုလီၤ, ပိ်ာ်မှဉ်တဖှဉ်အံၤ အသးနံ်ဉ်တပှဲၤလၢ ကဘှ်အိ်ဉ်ထိုဉ်ဒီးဟုးသးဒ်ံးဘှ်အမဲာ်ညါ မ့ၚ်လၢ အတဒီးနှ့ၚ်ဘှ်တၢ်ကူစါယါဘျါ, တၢ်ကွ်ၚ်ထွဲလီၤ, တၢ်လီ်ၚ်ဆဲးဘှ်အယိ ဘှ်သ်ဝဲဒဉ်နှ်ုလီၤ, ပိ်ာ်မှဉ်လၢ အသံအါတဖှဉ်မ့ၚ်ဝဲ ပိ်ာ်မှဉ်လၢ အသးနံ်ဉ်အိ်ဉ်ဖဲ(၁၅)နံ်ဉ်ဒီး(၁၉)နံ်ဉ်အဘၢ၃်စၢ်နှ်ုလီၤ,အဝဲသ့ဉ်တဖှဉ် တအိ်ဉ်ဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မၤအတီၤပတီ်ၚ် တအိ်ဉ်ဘှ်အယိနှ်ု ဒီးလၢ တၢ်ဂ့ၚ် ဒ်အံၤအဖိခ်ိ်ဉ် ပအဲ့ဉ်ဒီးလၢ ပိ်ာ်မှဉ်လၢ စိၤလၢ ခံတဖှဉ် ကဘှ်တၢ်ဒုးသ့ထိုဉ်ဘှ်ထိုဉ်အါထိုဉ်အီၤ, သုအိ်ဉ်ထိုဉ်ဒီးဟုးသးဆိ်ဆိ်တဂ့ၚ်နှ်ုလီၤ, တၢ်ဂ့ၚ်ကိ်တဖှဉ်အံၤ ဒ်သိုးတၢ်ဘှ်ရဲ့ဉ်အီၤကနှ့ၚ်အဂီ်ၚ် တၢ်ကဘှ်ဒုးသ့ထိုဉ်ဘှ်ထိုဉ်ပိ်ာ်မှဉ်တဖှဉ် ဒီးလိ်ဉ်ဘှ်ပိ်ာ်မှဉ်အတၢ်ဂုၤထိုဉ်ပသီ်ထိုဉ်နှ်ုလီၤ,ပမ့ၚ်အဲ့ဉ်ဒီးဒုးသ့ထိုဉ်ဘှ်ထိုဉ်မိ်ၚ်လၢ ခါဆူညါကကွ်ၚ်ဒ်ိ်ထိုဉ်ထိ ထိုဉ်အဖိအဂီ်ၚ်နှ်ု ပကဘှ်သုးထိ ထိုဉ်အဝဲသ့ဉ်တၢ်ကူဉ်ဘှ်ကူဉ်သ့အတီၤပတီ်ၚ်,ဟ့ဉ်တၢ်သ့ဉ်ညါန်ၚ်ပၢ်ဘှ်ဃးတၢ်အိ်ဉ်ဆူ်အိ်ဉ်ချနှ်ုလီၤ, ခါဆူညါ ကမၤဂၢ်မၤကျၤ, ပှၤဟိ်ဉ်ခ်ိ်ဉ်ဖိတဖှဉ်အတၢ်အိ်ဉ်မှအဂီ်ၚ်တၢ်ဒုးသ့ထိုဉ်ဘှ်ထိ်ဉ် ပှၤသူ်ဉ်ဘိ်ဉ်သးစၢ်တဖှဉ်,ပိ်ာ်မှဉ်တဖှဉ်ဒီးပှၤဂုၤဂၤတဖှဉ် ကမၤဂ့ၤထိုဉ်မ့ၚ်ကျိုးဝဲၤကွ်ဉ်ဒီး ကထုးစှၤလီၤကွ်ာ်တၢ်ဖ့ိ်ဉ်တၢ်ယာ်နှ်ုလီၤ,"

ပှၤသးပ့ၚ်အတၢ်ကတိၤစံးဝဲ "ဖိ ဒ်အါပ်ဒ်အဲ့ဉ်" နှ်ုလီၤ,ဘှ်ဆဉ် ပမ့ၚ်ကွ်ၚ်ကူးလၢ မ့ၚ်မဆါတနံၤအံၤ လၢ ကီ်ၚ်ပယီၤအပူၤ လီၤဆီဒ်ဉ်တၢ် ပဝဲပှၤကညီဖိတဖှဉ် အါတကွ်ၚ် ပတမၤလိမၤဒိးဘှ်တၢ်လၢ အတီၤပတီ်ၚ်ထိ ဘှ်, ပအိ်ဉ်လၢ ကစၢ်ခ်ိ်ဉ်ကလိကျါ တၢ်ကူဉ်ဘှ်ကူဉ်သ့အတီၤပတီ်ၚ်ဖှ်ဉ်ဝဲ ကီ်ၚ်ပယီၤပဒ်ဉ် တဟံးနှ့ၚ်မူ ဒါလၢ တၢ်အံးထွဲကွ်ၚ်ထွဲထံဖိကီ်ၚ်ဖိကမျၚ်လၢ တၢ်အိ်ဉ်ဆူ်အိ်ဉ်ချုတကပၤဘှ်,ထံကီ်ၚ်အတၢ်သူတၢ်စ္ဒဲလၢ တၢ်အိ်ဉ်ဆူ်အိ်ဉ်ချုတကပၤ တၢ်နီၤလီၤနှ့ၚ်ဒဉ်အီၤထဲ(––)မျးကယၤနှ်ုလီၤ, လၢ တၢ်နီၤလီၤဒ်သိုးအံၤအကျါ တဟဲတုၤဆုပဝဲကညီဖိလၢ အအိ်ဉ်လၢ ကစၢ်ကလိအအိ်ဉ်ဘှ်,ပှၤထံဖိကီ်ၚ်ဖိလၢ အအိ်ဉ်လၢ ကီ်ၚ်ခ်ိ်ကီ်ၚ်စ့ိ်ဉ်အပူၤဒဉ်လဲာ် တဒီးနှ့ၚ်ဘှ်တၢ်ကူစါယါဘျါ ဘှ်,မ့တမ့ၚ်လၢ နအိ်ဉ်ဒီးကျိ်ဉ်စ့ိ်လၢ လၢ လိ်ဉ် လၢ နကကူစါယါဘျါနသးဘှ်ဒီးကျဲ အိ်ဉ်ထဲတဘိဇီၤ လၢ နကဘှ်ဃုထၢ တၢ်သံအကျဲနှ်ုလီၤ, လၢ ကျဲဒ်အံၤ ပဟံးဃာ်ဂၢ်ကျ။ၤပမိ်ၚ်ပါ်ဖံဖုလၢ ပျ။ၤအတၢ်ကတိၤ လၢ အမ့ၚ် ***"ဖိ ဒ်အါပ်ဒ်အဲ့ဉ်"*** တသ့လၢ၁ဘှ်, ကညီပိ်ာ်မှဉ်ကရ၊ အိ်ဉ်ဒီးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤတၢ်ရဲ့ဉ်တၢ်ကျ။ အါမံၤအကျါ အိ်ဉ်စ့ၚ်ကီးဒီးတၢ်တိ်ာ်ကျဲၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢ အမ့ၚ်ကူ်ဉ်သ့ပီညါလီၤဆီ(Special Education)ဒီးအံမ့ဉ် ပှၤကွ်ၚ်ပှၤဟုး(TBA) တၢ်ဟ့ဉ်တၢ်သ့ဉ်ညါဆူမိ်ၚ်ပါ်ဆူကမျၚ် ဒီးဟ့ဉ်တၢ်သိ်ဉ်လိလီၤဆီ်လၢ သရ၊ညိ်ဉ်သိ်ဉ်ဒီး သရ၊ဉ်လၢ ဒဲကဝီၤအပူၤတဖှဉ် ဘှ်ဃးကူ်ဉ်သ့ပီညါလီၤဆီအအိ်ဉ်လၢ ဒဲကဝီၤအပူၤနှ်ုလီၤ, ဘှ်ဆဉ် ပအဲ့ဉ်ဒီးလၢ ပပှၤကလှ်ာ်ကညီမှဉ်ကိ်းဂၤ ဒဲ: ကသ့ဉ်ညါအါထိုဉ်ဘှ်ဃးတၢ်အိ်ဉ်ဆူ်အိ်ဉ်ချ ဒ်သိုးကသ့ကတဲာ်ကတီၤလီၤကွ့ၤအသး ဖဲအိ်ဉ်ဒီးဟုးသးအခါဒီ: တၢ်သံတၢ်ပ့ၚ်တၢ်အိ်ဉ်ဖျဉ်ထိုဉ်ဖိသ့ဉ်လၢ အဘှ်ကဲ့ဘှ်ကျ်ဉ်ကစှၤဝဲအဂီ်ၚ်နှ်ုလီၤ, ထံကီ်ၚ်လၢ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ တအိ်ဉ်ဘှ်နာ်သကဲ့ မ့ၚ်ထံကီ်ၚ်လၢ အဖ့ိ်ဉ်တဖှဉ် ဘှ်ကျ်ၚ်ဆၢ်ဉ်မဲာ်စ့ၚ်ကီးဒီးတၢ်ဟါမှၤဟၢ်မ၊် ဒ်တၢ်ဂ့ၚ်လၢ ထးတဖှဉ်အိ်ဉ်ဝဲစ့ၚ်ကီးလီၤ,

တၢ်ပလီ်ၚ်ရ,နှ့ၚ်တၢ်အှ တၢ်ဒီသဒၢ ဂ့ၤနှ့ၚ်ဒ်ံးတၢ်ကူစါယါဘျါတကွ်ၚ်လီၤ, ပမ့ၚ်တအိ်ဉ်ဒီးတၢ်ဒီသဒၢ လီၤသး ပမ့ၚ်တဒီးနှ့ၚ်ဘှ်တၢ်ဆဲးကသံ်ဉ်ဒီသဒၢ ဖဲအိ်ဉ်ဒီးဟုးသးအဆၢ ကတီ်ၚ်ဘှ်ဒီ: တၢ်ကီတၢ်ခဲအါမံၤ ပိ်ာ်ထွဲထိ်ဉ်အခံသ့ဝဲလီၤ, လၢ ဟ်ဉ်ပူၤ မ့ၚ်အိ်ဉ်ဒီးဖိသ့ဉ်ဘှ်ကဲ့ဘှ်ကျ်ဉ်ဒီ: ကမ့ၚ်တၢ်ဝံဃၢ လၢ ဟ်ဉ်ဖိဃီဖိအဂီ်ၚ် မ့ၚ်လၢ အဝဲသ့ဉ်မၤစၢၤလီၤအသးတသ့အါလ်ၚ်ကဲာ်ဆိးဘှ်, အဂၤတမံၤ ဟ်ဉ်ဖိယီဖိဒ်သိုးအံၤတဖှဉ် ဘှ်ကွ်ၚ်ဆၢ်ဉ်မဲာ်ဒီးပှၤအတၢ်ကွ်ၚ်တလီၤ ဒီ:တနီၤ နာ်ဝဲလၢ တၢ်ဝံတၢ်နါဟဲကုာ်ထိဉ်လီၤ နိၚ်နိၚ်တခိ ဖဲမိၚတဖှအိဉထိဉဒီဟုးသအဆၢကတီၚ ဒုဉအီဉအဆဉအါတလၢမ့ၚ

ဂ့ၤ, ဆိက့ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဆါလ၊အဘ၁်ကူဘ၁်ဂ်တ၊်ညီ,ဘ၁်တ၊်ညၢ်ဂ်ါ တဆဲးဘ၁်ကသံ၁်ဒိသဒ၊ လ၊တ၊်ဂ့ါ်ဒ်နှ၁်အဃိ အိ၁်ဖျ၁်ထိ၁်ဖိသ၁်ဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁်နှ၁်လီၤ. လီၤဆီဒၢ်တ၊် မိ၊်လ၊တအိ၁်ဖျ၁်ထိ၁်အဖိနီတဘျီဒ်းဘ၁်တဖ၁် ဒီးမိ၊်လ၊အအိ၁်ဖျ၁်ထိ၁်အဖိအါန့်လ့ိ၊်ဂၤတဖ၁် ကြၢ်းလဲၤအိ၁်ဖျ၁်အဖိလ၊တ၊်ဆါဟံ၁်နှ၁်လီၤ. တ၊်ဂ့ါ်လ၊ပကြၢ်းသ့ှ၁်ညါ ဒီးကြၢ်းပလီ၊်သးၤ,ကြၢ်းဒိသဒ၊လီၤသးတဖ၁် အိ၁်ဖျါဒ်အဖိလ၁်အသိးလီၤ.

၁. တ၊်ဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁်အခီ၁ပညီနှ၁်မ့၊်ဝ,

နိ၊်ခိက့၊်ဂ့ါၤတလ၊ပ့ဒ်ၤဒီးဘ၁်တ၊် ကွ၊်တလီၤအီၤ ခီဖျိပ့ၤတဝ၊ ပ့ၤလ၊ခ၁်ဃ၊ၤသ့ှ၁်တဖ၁်နှ၁်လီၤ.

၂. တ၊်ဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁်အကလု၁်နှ၁် အိ၁်ဝဃုကလု၁်

- ဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁် ခီဖျိ မဲ၁်ချံတ၊်ထံ၁် (မဲ၁်ချံကဒုမဲ၁်ချံတထံ၁်တ၊်)
- ဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁် ခီဖျိ တ၊်နှ၊်တဟူတ၊် (နှ၊်တအ၊နှ၊်လီၤဆၢ၁်)
- ဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁် ခီဖျိ နိ၊်ခိက့၊်ဂ့ါ နိ၊်ခိတ၊်ဟူးတ၊်ဂဲၤတလ၊ပ့ဒ်ၤ(စုတဂ့ၤခိ၁်တဂ့ၤ)
- ဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁် ခီဖျိ သးတ၊်သ့ှ၁်ညါတတုၤထိ၁် ထိ၁်ဘး
- ဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁် ခီဖျိ ခ၁်နှ၁်မၤတ၊်တဘ၁်လီ၊်ဘ၁်စး
- တ၊်ဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁် ခီဖျိ တ၊်စ်းတ၊်ကတိၤ

၃.တ၊်ဘ၁်က့ ဘ၁်ကွ၁်ကဲ ထိ၁်သး

တ၊်လီၤစ၊ၤလီၤသ့ွ၁်
ခ၁်ဃ၊ၤတ၊်အိ၁်ဝးတရံး

၄.တ၊်ဆ၊ကတိ၊်ဒ်လဲ၁်တကတိ၊်လ၊ကဟဲကဲ ထိ၁်တ၊်ဘ၁်က့ ဘ၁်ကွ၁်.

(၁)ဆ၊ကတိ၊်ဖဲလ၊အိ၁်ဒီးဟုးသးအခါ

- မိ၊်ပ၊်ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဆါ နှ၊်ဘ၁်တ၊်ဘ၁်ကူဘ၁်ဂ်လ၊တ၊်ဆါ ဒ်အမ့၊် အ့းစ်တ၊်ဆါ,တ၊်ထိ၁်ထါ,တ၊်ညၢ်ဂ်ါ,ဒိးန့်ဘ၁်ပစ်းအစုဂ်
- မိ၊်ဒိးန့်ဘ၁်ကသံ၁်ဖိ၁်လ၊အအ၊
- မိ၊်ဒိးန့်တ၊်ဆါဒ်အမ့၊် တ၊်ဆံ၁်ဆ၊တ၊်ဆါ, ကလ့၊်တ၊်ဆါ, သ့ူ၁်တ၊်ဆါ, သ့ွ၁်အဂ်ံ၊်စ၊်, သ့ွ၁်အဂ်ံ၊်ဆူ၁်
- မိ၊်နှ၊်ဘ၁်တ၊်အိ၁်လီ၊ထုး
- မိ၊်ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဘ၁်ဒိဘ၁်ထံး
- မိ၊်မၤတ၊်ဃ၊,မၤတ၊်နး ဖဲလ၊အိ၁်ဒီးဟုးသးဆ၊ကတိ၊်
- မိ၊်ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဘ၁်ဒိဘ၁်ထံးလ၊နိ၊်သးတကပၤ

(၂)ဆ၊ကတိ၊်ဖဲလ၊အိ၁်ဖျ၁်

- ဆ၊ကတိ၊်လ၊အအိ၁်ဖျ၁်နှ၁် အိ၁်ဖျ၁်ကိ၀ဝ်ဟ၊ဖ၊ဆါယံ၁်,ဖိသ၁်ကသါတန့်ဘ၁်
- အ၃အိ၁်ဖှ၁်အိ၁်ကိ,အသ့ွ၁်လီၤအါ ဒိးန့်ဘ၁် Oxygen တလ၊ပ့ၤ
- အ၃ဘံအကိ၁်ဘိ
- လီၤအုးလ၊အထံ၁ချီဒ၊
- တ၊်မၤစ၊ၤဖိသ၁် လ၊အအိ၁်ဖျ၁်တဘ၁်လီ၊်ဘ၁်စး,အိ၁်ဖျ၁်ဟဲလီၤဆီလ၊အခ၁်ဒီး ဘ၁်တ၊်ထုးထိ၁်အ်ၤ ဘ၁်ဒိဘ၁်ထံး ဒီးကဲထိ၁်က့ၤဝဲဒ၁်ပ့ၤဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁်သ့ဝဲဒ၁်နှ၁်လီၤ.
- တ၊်ဘ၁်က့ဘ၁်ကွ၁် လ၊အအိ၁်ဖျ၁်လီၤန့်ဝဲဒ်အမ့၊်သးထူ၁်ဖျိ,ထးခ၁်ပ်ဒ်,မဲ၁်ချံကဒု

(၃)ဖဲလ၊အိ၁်ဖျ၁်ဝံၤအလီ၊်ခံတုၤအဒိ၁်ထိ၁်

- တ၊်ဆါဘ၁်ကူဘ၁်ဂ်, ဘ၁်ပစ်းစုဂ်
- ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဆူးတ၊်ဆါလ၊ဟ၊ဖ၊လူ, နိ၊်ခိမိ၊်ပ့ှ၊်ထံတအိ၁်လ၊အပူၤ,နှ၊်ဘ၁်တ၊်ထံသံးနိသံး
- ဒိးန့်ဘ၁်ကသံ၁်ကသီလ၊အအ၊
- အိ၁်ဖျ၁်လီၤကှ၊်ဂ့ါၤတလ၊တပ့ဒ်ၤ,မဲ၁်ချံတကျ
- ခ၁်ဃ၊ၤကလံၤသီ၁်ဂ့ါၤတဂ့ၤ
- အံးထွဲကွ၊်ထွဲဖိသ၁်တဂ့ၤ
- ဖဲဆူးဆါအဆ၊ကတိ၊် တကူစါယါဘျါသးတဘျီဃီဘ၁်
- ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဆဲးကသံ၁်ဒိသဒ၊တပ့ၤထိ၁်ဘ၁်
- ဖိသ၁်ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်အိ၁်လီၤထုး ဖိသ၁်တ၊်ဒ်ထိ၁်တလဲၤထိ၁်လဲၤထိဘ၁်.

တ၊်တြီ ဆ၊တ၊်ဘ၁်က့ ဘ၁်ကွ၁်

- စးထိ၁်လ၊နိ၊်ကစ၊်
- ဘ၁်အိ၁်တ၊်အိ၁်လ၊အကဲဂ်ံ၊်ကဲဘါ
- အံးထွဲကွ၊်ထွဲအနိ၊်ခိနိ၊်သးအတ၊်အိ၁်ဆူ၁်အိ၁်ချ
- ပလီ၊်သးလ၊ကဘ၁်ဒိဘ၁်ထံး
- ပလီ၊်သးလ၊တ၊်ဒိးန့်ဘ၁်ကသံ၁်ကသီလ၊အအိ၁်ဒီးအစုဂ်လ၊အအ၊တဖ၁်

နိ၊်ဒီမါ၀ၤ

- တချုးဒ်းလ၊ထိ၁်ပ့ှ၊် ဘ၁်မၤကွ၊်တ၊်အိ၁်ဆူ၁်အိ၁်ချသ့ွ၁်
- ဟ်းနှ၊်တ၊်ဆဲးကသံ၁်ဒိသဒ၊လ၊ကတြီဆ၊တ၊်ဆါ
- အိ၁်ဒီးတ၊်ရ၁်တ၊်ကျ၊ၤလ၊ဟ်ဖိ၁ဃီ၁ဖိ၁ဆ၊ဂ်ါ
- ကဘ၁်အိ၁်ဒီးသးနံ၁်လ၊အကြၢ်း လ၊ကဘ၁်မၤအိ၁်အ၀ိ
- ပ်ာ်ခွါသးနှ၁် ကဘ၁်အိ၁် ၂၅နှ၁် ဘ့ၤ ၄၀နှ၁် (တဘ၁်စ့ၤနှ၊် ၂၅နှ၁် ဒီးတဘ၁်အါနှ၊် ၄၀နှ၁်)
- ပ်ာ်မ့ှ၁်သးနံ၁် ကဘ၁်အိ၁် ၂၀နှ၁် ဘ့ၤ ၃၅နှ၁် (တဘ၁်စ့ၤနှ၊် ၂၀နှ၁် ဒီးတဘ၁်အါနှ၊် ၃၅နှ၁်)
- တဘ၁်အီမ်ာ်ဒီးသ့ူတ၊်မ့ၤတ၊်ဘ့ီးဘ၁်

တ၊်အိ၁်ဒီးဟုးဒီးသး

- ဖဲလ၊သ့ှ၁်ညါလီၤသးလ၊ အိ၁်ထိ၁်ဒီးဟုးဒီးသးလံနှ၁် ကဘ၁်လဲၤအိ၁်ကသံ၁်သရ၁်ဒီးမၤကွ၊်သးတဘျီဃီ
- ကဘ၁်ပလီ၊်သးလ၊ တ၊်ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဆူးတ၊်ဆါအဃ့ၤအဃ၊
- ပလီ၊်သးလ၊တ၊်သ့ှကသံ၁်ကသီလ၊အဆ့ှ၁် အိ၁်ဒီးအစုဂ်အပ့ှ
- ပလီ၊်သးလ၊တ၊်ဘ၁်ဒိဘ၁်ထံးလ၊နိ၊်ခိနိ၊်သး
- အိ၁်တ၊်အိ၁်လ၊အကဲဘျုးကဲဖ့ှ၁်
- အိ၁်ဘ့ှ်းအိ၁်သါလ၊လ၊ပ့ၤပ့ၤ

ဖဲလ၊အိ၁်ဖျ၁်ဆ၊ကတိ၊်

- ပလီ၊်ပဒိသးလ၊အဂ့ၤကတ၊်
- လဲၤအိ၁်ဖျ၁်လ၊ကသံ၁်သရ၁်အအိ၁်

အိ၁်ဖျ၁်ဝံၤအလီ၊်ခံ

- အစ့ၤကတ၊် ကဘ၁်ဒုးအိ၁်မိ၊်နှ၊်ထံ ၃လါတ့ၤ ဖဲလါ
- ဖိသ၁်ကဘ၁်ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဆဲးကသံ၁်ဒိသဒ၊တ့ၤအ၀ိပ့ၤထိ၁်
- ဖိသ၁်ကဘ၁်ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်အိ၁်လ၊အကဲဘျုးကဲဖ့ှ၁်ဒီး နှ၊်ဂ်ံ၊်နှ၊်ဘါလ၊လ၊ပ့ၤပ့ၤ
- ပလီ၊်သးလ၊တ၊်ဘ၁်ဒိဘ၁်ထံး လဲၤမၤကွ၊်အတ၊်အိ၁်ဆူ၁်အိ၁်ချထိဘိ
- မ့၊်ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဆါဒီး အံးထွဲကွ၊်ထွဲအ်ၤအ ဂ့ၤကတ၊်
- မိ၊်ပ၊်ကဘ၁်အံးထွဲကွ၊်ထွဲအဖိ ဒီးဟ့ှ၁်လီၤအတ၊်အဲ၁်တ၊်ကွံ
- ဖိသ၁်လ၊အအိ၁်ဖျ၁်ဆိအလါဘီ၁်တချုးတ့ၤတ၊်ဟ်ပနှ်၁်အ်ၤ
- ကဘ၁်အံးထွဲကွ၊်ထွဲအ်ၤ လ၊အဂ့ၤကတ၊်

ဖိသ၁်လ၊အအိ၁်ဖျ၁်လီၤသီ

- ကဘ၁်ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဆဲးဒီသဒ၊ကသံ၁်လ၊ပ့ၤ ဒ်တ၊်ဟ်ပနှ်၁်လီၤဃ်အသးနံ၁်
- ကဘ၁်ဒိးန့်ဘ၁် မိ၊်နှ၊်ထံ ၃လါ တ့ၤ ဖဲလါ
- ကဘ၁်အိ၁်တ၊်အိ၁်လ၊အကဲဂ်ံ၊်ကဲဘါလ၊ပ့ၤ
- ပလီ၊်ပဒိသးလ၊တ၊်ဘ၁်ဒိဘ၁်ထံး
- မ့၊်ဒိးန့်ဘ၁်တ၊်ဆူးတ၊်ဆါနှ၁် ကဘ၁်အိ၁်ဘ့ှ်းဒီးကသံ၁်သရ၁်
- လဲၤဆ့ှ၊ဖိသ၁်လ၊ ကဆဲးကသံ၁်ဒိသဒ၊ဒ်တ၊်နှ၁်လီၤဟ်ပနှ်၁်အ်ၤအသိး မိ၊်ပ၊်ဘ၁်အံးထွဲကွ၊်အဖိလ၊အဂ့ၤကတ၊် ဒီးဟ့ှ၁်အ်ၤတ၊်အဲ၁်တ၊်ကွံတဖ၁်နှ၁်လီၤ.

ကညီပ်ာ်မ့ှ၁်ကရ၊

တက်သူ၏တကွဲသ့ၢ်(PAPAYA) ကဒ်ကဲ့သၢ်

တကွဲသ့ၢ် မ့ၢ်တၢ်သၢ်တကလုၢ်လၢကဲဘျုးကဲဖျိ ဒိၢ်ခိၢ်အါအါတမံၤ လၢတၢ်သၢ်အကျါစ့ၢ်ကီးလီ၊ အသၢ်မံပအိၢ်သ့, အသၢ်မိလါပဖီအိၢ်အီၤသ့, ပမၤအိၢ်ကိၢ်ဖိနီဖိသ့ ဒီးပမၤန့ၢ်ထိးတဖၣ်အဆၣ်သ့ဝဲလီ၊. ဒီးလၢ နၣ် အမဲ်ညါ ပသူၣ်မ့ၢ်အါနၣ် ပဆါအီၤနၣ် ကဲဘျုးကဲဖျိ်လၢစ့ဟဲနၣ်တဘိအကျါစ့ၢ်ကီးလီ၊. တၢ်သူၣ်တကွဲသ့ၢ်တဖၣ် ဒ်သိးပကနၣ်ဘၣ်အဘျုးအဖ့ၣ်ဂ့ၤနၣ် ပကဘၣ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်လၢ ပကဘၣ်ကတဲ်ကတီၤဒီး မၤအိၢ်ဝဲအါမံၤ ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ကတဲ်ကတီၤတကွဲသ့ၢ်ဖိ,တၢ်ကတဲ်ကတီၤအလိ၊ တၢ်သူၣ်တကွဲသ့ၢ်ဖိ, တၢ်ကွၢ်ကတဲ်ကတီၤ ဘၣ်ဃးထံအဆၣ်အိၢ်ဒီး တၢ်ဆူးတၢ်ဆါတဖၣ် တုၤဒၣ်လဲၣ် လၢတၢ်ဘ့ၢ်က့ၤအသူအသၣ် ဒီးတၢ်လဲၣ်ဆါအီနၣ်လီ၊.

ပကဘၣ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်လၢပကဘၣ်မၤမ့ၢ်ဝဲ,

တၢ်ကတဲ်ကတီၤတကွဲသ့ၢ်သၢ်ဖိ – တကွဲသ့ၢ်သၢ်လၢပကက့ၤသူၣ်အီၤနၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်တကွဲသ့ၢ်သၢ် လၢပလိၣ်ဘၣ်အီၤ လၢ အသၣ်ဂ့ၤ, အလွဲၢ်ဂ့ၤ အသၣ်ဆၢ ဒီး တြီဆၢ ဘၣ်တၢ်ဆါဂ့ၤနၣ်လီ၊. တုၤပန့ၢ်ဘၣ်တကွဲသ့ၢ် အချံလၢ ပလိၣ်ဘၣ်အီၤဝံၤဒီး ပကဘၣ်ဝိလီၤ တကွဲသ့ၢ်ဖိ တၢ်ဝိလီၤတကွဲသ့ၢ်သၢ်ဖိအိၢ်ဝဲ (၂)မံၤ ဒ်အမ့ၢ်–

၁. ပဝိလီၤအချံလၢ တၢ် ဒၢ ပူၤတဘျီဃီ

၂. ပဝိလီၤလၢ ဟိၣ်ခိၣ်လီၤ လၢ ပကတဲ်ကတီၤအီၤအလိ၊ ဝံၤဒီး ထဲးသူၣ်လီၤကဒီးအီၤလၢ တၢ် ဒၢ ပူၤလီ၊.

တၢ်ဃုထၢ တၢ်လိ၊်လၢ ပကသူၣ်တကွဲသ့ၢ်တဖၣ်

● တကွဲသ့ၢ်သၢ် အဲၣ်ဒီးဟိၣ်ခိၣ်ကျိၤဒီး မဲဟိၣ်ခိၣ်ကဖိ ဒီးအဲၣ်ဒီးတၢ်လိ၊်လၢ ထံတလုၣ်ဘၢ ဘၣ်ဒီး ထံတစ့ၣ်စိၣ်ဒီး တၢ်လိ၊်လၢ ကလံၤဟဲ တဆူၣ်ဘၣ်နၣ်လီ၊. သူၣ်တကွဲသ့ၢ်သၢ်အံၤ ဒီးမ့ၢ်အတၢ်ကပီၤအါအဃိ ပသူၣ်တကွဲသ့ၢ်သၢ်ဖိပတဘၣ်သူၣ်ထံကဆိတဂ့ၤ အဘၢဉ်စၢၤလၢ ပကသူၣ်တကွဲသ့ၢ်နၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ် ၆–၆ ပျိ၊်နၣ်လီ၊. ဒီးတၢ်လိ၊်လၢ ပသူၣ်တကွဲသ့ၢ်သၢ်နၣ် ကဘၣ်ဘူးဒုသဝိ, ဘူးဒီးကျဲမ့ၢ်ကျဲဘိဂ့ၤ ဒ်ၣ်တက့ၢ် နၣ်လီ၊.

တၢ်ကတဲ်ကတီၤတၢ်ပူၤလၢ ပကသူၣ်လီၤ တကွဲသ့ၢ်သၢ်

● ပကဘၣ်သူၣ်အီၤဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝိ ပဘၣ်အိၣ် ဒီးသ့ၢ်တၢ်ဉ်ဖိ လၢ ပကမၤနိၣ်တကွဲသ့ၢ်သ့ၢ်အ ပူၤတပူၤဒီး တချုးလၢ ပခ့ၣ်လီ၊တၢ်ပူၤဒံးဘၣ် နၣ်လီ၊. တၢ်ပူၤလၢ ပခ့ၣ်လီ၊အီၤ ကဘၣ်မ့ၢ်လ့ၢ်နၢ်ဉ် လဲ၊်တပျ၊် အယိ၊်တပျ၊်နၣ်လီ၊.ဖပခ့ၣ်တၢ်ပူၤနၣ် ပကဟ်ဟိၣ်ခိၣ်လၢ အဖီခိၣ် တပါဒီးအဖီလၣ်တပါနၣ်လီ၊. ဟိၣ်ခိၣ်ချါလၢ ပကဘၣ်တ့ၢ်လီ၊မ့ၢ်ဝဲဒ့ၣ် တၢ်အ့ၣ်တၢ်ဆံၣ်အဃ့တပူၤနၣ် ၂ကံလိဒီး မ့ၢ်သ့နၣ် ပကဘၣ်တ့ၢ်လီၤဟိၣ်ခိၣ် ချါဒ်အမ့ၢ် NPK ပဃါဃုၣ်အီၤအနိၣ်ဂ်ၢ်၁၅ တပူၤနၣ် ၂သိ လၢ ပစုဒီးဃါဃုၣ်ဒီးဟိၣ်ခိၣ်အဝံ လၢ ပစ္ဆၣ်ထိၣ်အီၤနၣ်လီ၊. တချုးလၢ ပသူၣ်လီၤ တကွဲသ့ၢ်သၢ်ဖိဘၣ်နၣ် ပကဘၣ်မၤနၣ်ဝၣ်ဖိ ထိ ၂ဖျၣ် စဲပနိၣ် ဟ်တၢ်ပူၤတပူၤဒီးတပူၤ ဒ်အ လီၤလီၤအသးနၣ်လီ၊.

တၢ်ဆၢ ကတီ၊်လၢ ပသူၣ်တကွဲ သ့ၢ်သၢ်

● တၢ်ဆၢ ကတီ၊်ဂ့ၤကတၢ၊် ကဘၣ်ဝိလီၤတ ကွဲသ့ၢ်သၢ်ဖိ ဖဲလါယနူၤအါရံၣ်ဒီး ပကသူၣ်လီၤအီၤ ဖဲလါဖ့ၤ(ဘြူ)ၤအါရံၣ် တုၤလၢ လါမးရှး ကမ့ၢ်ဆၢ ကတီ၊်လၢ ဂ့ၤဒိၣ်ကတၢ၊်ဒီး အဝဲ ဒ်ၣ်ကသၣ်ထိၣ်ဖဲလါယူၤလံအပူၤ မ့ၢ်ထိၣ်ဖဲဆၢ ကတီ၊်အံၤနၣ် အသၣ်ကဂ့ၤဒိၣ်မး မ့ၢ်လၢ တကွဲသ့ၢ်သၢ်နၣ့ၢ်ဘၣ်မူခ်ိၣ်ထံလၢ လၢ ပှဲၤပှဲၤ ဒီးကသၣ်နၣ့ၢ်ပှၢတၢ်ဆၢ ကတီ၊်ယံၣ်ယံၣ်နၣ်လီ၊. ပမ့ၢ်သူၣ်လၢ တၢ်စူၤခါနၣ် တကွဲသ့ၢ်သၢ် ကသၣ်ထိၣ်ဖဲလါနိၣ်ဝ့ဘၢ်အပူၤဒီး တၢ်ကိ၊်အဆၢ ကတီ၊် တကွဲသ့ၢ်သၢ် အသၣ်တဂ့ၤဘၣ်ဒီး သၣ်တယံၣ်ဘၣ်နၣ်လီ၊.

တၢ်သူၣ်လီၤတကွဲ သ့ၢ်သၢ်ဖိ

● တုၤပခ့ၣ်တၢ်ပူၤဒီး ကတဲ်ကတီၤဟိၣ်ခိၣ် ချါဝံၤဒီး ပကဟံၤနၢ်တကွဲသ့ၢ်သၢ်ဖိလၢ ပဝိလီၤဟ်နၣ် သူၣ်လီၤတပူၤတထူၣ် ဘၣ်ဆၣ် ပတကွဲသ့ၢ်သၢ်ဖိမ့ၢ်အါနၣ် သူၣ်လီၤအီၤတပူၤ ၂ ထူၣ်ဝံၤ လူနၢ်ထံ ၂–၃နံၤတဘျီ တုၤပသူၣ်လီၤ အီၤနၣ် တလါ ပမ့ၢ်သူၣ်လီၤအီၤတပူ ၂ထူၣ်နၣ် ပကဘၣ်မၤတဲ်ကွဲ်အထူၣ် လၢ အတဂ့ၤဘၣ် တထူၣ်ဒီး ဟ်တ့ၢ်အီၤတပူၤတထူၣ်နၣ်လီ၊.

တၢ်ကွၢ်ကတဲ်ကတီၤက့ၤအီၤ

● တၢ်ဟ့ၣ်လီၤထံ ပကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤဖဲအ ကြၤ်းနၣ်လီ၊. ပမ့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤအထံအါတလၢ အ ဝဲကသံသ့စ့ၢ်ကီးနၣ်လီ၊. ဒီးပမ့ၢ်တဟ့ၣ်ထံ ဘၣ်ဒီး ကဃ့ထိဝဲသ့စ့ၢ်ကီးနၣ်လီ၊.

● တၢ်ကျိကွဲ်ခ်ိၣ်ဒီး မၤကဆ့ၣ်ကဆ့ၣ်အထူၣ်ခ်ိၣ် ထံး ပသုတဟ်တုၤနီၣ်ခဲဘၢ တကွဲသ့ၢ်သၢ်ဖိ တဂ့ၤဒီး နိၣ်လၢ ပကျိပျိအီၤနၣ် တ့ၢ်လီၤလၢ တ ကွဲသ့ၢ်ခ်ိၣ်ထံး ဒီးကအ့ၣ်သံကဲထိၣ်က့ၤဟိၣ်ခ်ိၣ် ချါနၣ်လီ၊.

● တၢ်တြီဆၢ ကွဲ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါဒီးအဃၢ် တၢ်အ့ရှဒ်ၣ်ကတၢ၊် တကွဲသ့ၢ်သၢ်ဖိလၢ ပသူၣ်လီၤအီၤအဂ်ၢ်အဘါကဘၣ်လၢ ပှဲၤ အဂ်ၢ်အဘါ မ့ၢ်လၢ ပှဲၤဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါဘၣ်အီၤတညီဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် ပမ့ၢ်ထံၣ်လၢ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါဘၣ်အီၤ ဒီးအဃၢ်ဘၣ်အီၤ ဒီးပကဘၣ်သူကသံၣ်ဖိၣ် လၢ ပမၤန့ၢ်အီၤလၢ သ့ၣ်ဂ်ၢ်တၣ်စဲမ့ၢ်ဂ့ၤ မ့တမ့ၢ် ကသံၣ်ကသီလၢ ပဘ့ၤန့ၢ်အီၤလၢ ကျးပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ သ့ဝဲ ဒၣ်လီ၊.

တၢ်ဘ့က့ၤတကွဲ သ့ၢ်သၢ်

● တုၤပသူၣ်လီၤတကွဲသ့ၢ်သၢ်ဖိ ၇–၈လါတ ကွဲသ့ၢ်သၢ်ကသၣ်ထိၣ် ဒီးပကဘၣ်ဘ့အသၣ် ဒ်သိးတကွဲသ့ၢ်သၢ်လၢ ပဘ့က့ၤအီၤ သုတ ဘၣ်ဒိဒီးအလွဲၢ်ဟးဂ်ၢ်တဂ့ၤ ဒီးပကဘၣ်ပလီ၊ ပသးဖဲပဘ့က့ၤဒီး ပကဘၣ်သ့ၣ်တဲ်အခ်ိၣ် မ့ၢ်လၢ ဒီဖိ ဒ်သိးအထူၣ်ဒီးအသၣ် သုတဘၣ်ဒိတ ဂ့ၤနၣ်လီၤ.ဒီးအသၣ်လၢ ပဘ့က့ၤအီၤ ပဘၣ်ဟ် အီၤတၢ်လိ၊်လၢ အကဟ့ၣ် သုတဘၣ်တၢ်ကိ၊်တ ဂ့ၤဒီး တၢ်သုးအလိ၊်တဖၣ်နၣ် ပကဘၣ်မၤအီၤ လၢ တၢ်ပလိ၊်ပဒီနၣ်လီ၊. တၢ်သူၣ်တကွဲသ့ၢ် သၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ(၇)မံၤလၢ အဖီခ်ိၣ် ပမ့ၢ်မၤ အီၤဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝိဒီး ကကဲထိၣ်တၢ်အိၣ်အကျိၣ် စ့ဟဲနၣ်အကျိၤ တၢ်ဖံးလိမၤလိသပ့ၢ်တၢ်၊ နၣ် လီ၊.

တၢ်ဂံ၊်တၢ်ဘါလၢ အအိၣ်

တၢ်နၣ့ၢ်ဂံ၊်နၣ့ၢ်ဘါ		မျးကယၤ
● တၢ်ဂံ၊်တၢ်ဘါ	Energy	၃၃
● တစ့ၣ်စိၣ်(ထံ)	wate	၉၀.၁
● တၢ်ညၣ်ဂံ၊်ဘါ	protein	၀.၈
● သိ	oil	၀.၁
● ကၣ်ဘိၣ်ဟဲဒြး	Carbon hydrate	၇.၃
● အယဲၤ	Fiber	၀.၈
● ထူၣ်	Calcium	.၀၂၀
● ဖိုးစ်ဖိၣ်ရၢးထးဂံ၊်ဘါ	Phosphorous	.၀၁၈
● ဘံၤတၣ်မ့ၣ်အ့ၣ်	Iron	.၀၀၀၅
● ဘံၤတၣ်မ့ၣ်ဘံၤ ၁	vitamin A	-
● ဘံၤတၣ်မ့ၣ်ဘံၣ် ၂	vitamin B	–
● ဘံၤတၣ်မ့ၣ်စံၣ်	vitamin C	.၅၃

ပကသူဉ်ထိုဉ်ခါဆူညါ ဟံဉ်ဃီတော်မှာ်တော်ခူဉ်ဒ်လဲဉ်

ပဟဲအိဉ်မူလ၊ ဟိဉ်ခိဉ်ချ၊အံ၊ ပဘှဉ်သှဉ်ညါလီ၊ပသးလ၊ မ့ၢ်ဒဉ်တၢ်တစိၢ်တလီၢ် ဒီးပကဘဉ်မ့ၢ်ပှၤလ၊အအိဉ်မူဂ့ၤဟ့ၤဝါဝါ သှဉ်ညါလီ၊သးလ၊ပအိဉ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လ၊အဂ့ၤ သးလ၊အနီၤဖးတၢ်အ၊ ဒီးတၢ်အဂ့ၤလ၊ပပူၤနှဉ်လီ၊. ပှၤအိဉ်ဝဲတနီၤလ၊တသှဉ်ညါလီ၊ အတၢ်အိဉ်မူအလုၢ်အဟ့ၢ် လူၤဖဲအသး မၤဖဲအသး တကးဘဉ်, မၤဟးဂီၤဟ့ၤလ၊အခိဉ်အဃၤ၊ အခွဲးအယာ်အိဉ်ဝဲနှဉ်လီ၊. ဒ်သိးတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်ကအိဉ်လ၊ပပူၤ လ၊ပပှၤကလုာ်အကျါ ပသးလ၊အနီၤဖးတၢ်သှအံ၊ ပကပ၊အီၤဒီးဆိုဉ်လီ၊ သးလ၊ပတၢ်အိဉ်မူအပူၤ ဒ်သိးပဟ်ဖျါတၢ်အဲဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်ဆူပှၤဟအအိဉ် ကသှအဂီၢ်နှဉ်လီ၊.

ပတၢ်အိဉ်မူလ၊ ဟိဉ်ခိဉ်အံ၊ ပမ့ၢ်တလူၤဘဉ်ပသးဒီး မၤတၢ်အိဉ်ဒီးတၢ်ထိဉ်ထံထိဉ်ဆးနှဉ် ပကပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲ တၢ်တတၢ်းတနါ တၢ်မၤဘဉ်ဒိဆါပှၤဟအခွဲးအယာ်ဒီးသးအတၢ်တူၢ်ဘဉ်တဖဉ်ခဲလ၊ာ်နှဉ်လီ၊.ပမ့ၢ်သူတၢ်မူ၊တၢ်ဘှီး တၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးလ၊ တၢ်မၤဘဉ်ဒိပဟ်ဉ်ဖိယီဖိအကျါ မ့တမ့ၢ်လ၊ ပပှၤကလုာ်အကျါနှဉ် သှဉ်ညါလ၊ ပသူဉ်ထိဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်ဒီး ဟံဉ်ဃီလ၊သူဉ်ဖှံသးညီတနှ့်နီတဘျီဘဉ်. ပဝဲခဲလ၊ာ် ပမ့ၢ်ပှၤအကါဒိဉ်လ၊ ပကဒုးနဉ်ဖျါတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်လ၊ ပပူၤတဂၤ ဒီးတဂၤဝံၤ လ၊ဟံဉ်ဃီတဖျၢ်ဘဉ်တဖျၢ်, ဒူသဝီတသဝီဒီးတသဝီ, လ၊ဇ့ၢ်တဖျၢ်ဘဉ်တဖျၢ်, လ၊ထံကီၢ်တဘ့ဉ်ဘဉ်တဘ့ဉ် ကသှအဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လ၊ ပှၤကိုးဂၤအဂီၢ် လ၊ ကသူဉ်ထိဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အဂီၢ်နှဉ်လီ၊.ပမ့ၢ်အိဉ်မူကွၢ်လီ၊ဒဉ်ထဲပနီၢ်ကစၢ်တဂၤအဂီၢ် ပမၤဒဉ်ဖဲပသး လ၊ပသးအတၢ်အဲဉ်ဒီးဆု၊ပှၤနှဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်လ၊ ခါဆူညါ ပကသူဉ်ထိဉ်အီၤ အဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်ဝံတၢ်ယိးလ၊ အဃၤ၊မးလ၊ပဂီၢ်နှဉ်လီ၊.ဘဉ်ဆဉ် ပှၤအါဂၤမ့ၢ်ထံဉ်လီ၊အသးလ၊ပအိဉ်မူကဲဘျူးလ၊ပှၤဟအဂီၢ်မ့ၢ်တသှဉ်သနှ်ဂ့ လ၊ပယိ ပှၤအါဂၤသုတဘဉ်ဒိဆါဒီးတူၢ်ဘဉ်တၢ်သးလီၤဘှံးတဂ့ၤအဂီၢ်နှဉ် မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အခိဉ်တဃာ်တခါနှဉ်လီ၊. ပထံဉ်ဘဉ်ပကညီဖိတနီၤ ဟ်ဖျါတၢ်သူဉ်ဒူသးဒူ ဒီးအီမူၤအီဘှီးဝံၤ မၤဒၢဉ်ဟံဉ်ဖိယီဖိတဂ့ၤဒဉ်လဲဉ် ဟံဉ်ဖိယီဖိတူၢ်တနှ့်လ၊ၤဘဉ် ဒီးမၤကတၢ်ကွံဉ်အတၢ်အိဉ်မူနှဉ်လီ၊.တၢ်အိဉ်မူဒ်အံ၊ တဖဉ် ပကဟ်ပတုာ်ကွံဉ်အီၤဒီး ပကသူဉ်ထိဉ်ဂ့ၤခါဆူညါတၢ်သူဉ်မှာ်သးခု တၢ်သူဉ်မံသးမှာ်လ၊ ပဟံဉ်ဖိယီဖိဒီးပပှၤကလုာ်အကျါနှဉ်လီ၊.

ဆ၊ကတိၢ်ခဲအံ၊ ပထံဉ်ဘဉ်လ၊ တၢ်လဲၤထိဉ်လဲၤထိ မၤအသးချမ်း တနံ့ဉ်ဒီးတနံ့ဉ် တၢ်ဆိတလဲအသးအါမးနှဉ်လီ၊. ပဝဲကညီဖိလ၊အိဉ်မူချူးနှ့်စိၤဆ၊ကတိၢ်အံ၊တဖဉ် ပကသှထိဉ်ထံလီၤဂ့ၤပသးဒီး အိဉ်မူဂ့ၤဟ့ၤဝါဝါဒ်မိ၊်ဟ်ဖံဖုဟ့ဉ်သါတ့ၢ်ပှၤ လုၢ်လ၊်ထူသနူအသိ: ဒီးပတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤ စံးဘဉ်စ့ၢ်ကီးပှၤလ၊ ပမ့ၢ်ပှၤလ၊အအဲဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ် အိဉ်မူတိတိလီၤလီၤ ဒီးမ့ၢ်ပှၤလ၊အတူၢ်တံ၊်တူၢ်တမ့ံၤ ဟ်ဖျါတၢ်နံၤကမ့ံတၢ်မဲဉ်မှာ်နါဆ၊ထိဘိ လ၊ပတၢ်အိဉ်မူအပူၤနှဉ်လီ၊. ပမ့ၢ်အိဉ်မူထွဲဒ်ပတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤအသိးနှဉ် ပတၢ်အိဉ်မူကဖျါဃဲလ၊ ဒီးလီၤသူဉ်မံသးမှာ်လ၊ ပှၤဂၤအဂီၢ် ဒီးလ၊ ပကလုာ်အဂီၢ် လ၊ နှဉ်အမဲဉ်ညါ ကမ့ၢ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်လ၊ ကလုာ်ဂၤအမဲဉ်ညါ နှဉ်လီ၊.

ပကသူဉ်ထိဉ်ဟံဉ်ဃီတၢ်မှာ်တၢ် ခူဉ်အဂီၢ် ပကဘဉ်မ့ၢ်ပှၤလ၊ အဲဉ်ဘဉ်ဟံဉ်ဖိယီဖိဟ့ဉ်တၢ်သူဉ်မံသးမှာ်ထိဘိလ၊ ဟံဉ်ဖိယီဖိအဂီၢ် ဖဲသးလီၤဘှံးအခါဒဉ်လဲဉ် ဟ့ဉ်ဂံၢ်ဟ့ဉ်ဘါဆိဉ်ထွဲမၤစ၊ၤအီၤ တဲဆူဉ်ထိဉ်ဟံဉ်ဖိယီဖိဒီး ရ့ၢ်လ်ာ်မှာ်လ်ာ်အီၤလ၊ တၢ်သးအိဉ်နီ၊်နီ၊်နှဉ်လီ၊. ပမ့ၢ်အိဉ်မူဒီးသှဉ်ညါလီၤပသးလ၊ ပဟ်ဉ်ဖိယီဖိအဂီၢ် ပမ့ၢ်ပှၤလ၊အရ့ၢ်ဒိဉ်နှဉ် သှဉ်ညါလ၊ ပသူဉ်ထိဉ်ဟံဉ်ဃီတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်နှဉ်လီ၊. ပမ့ၢ်ဟ်လီၤပသးလ၊ ခါဆူညါပကသူဉ်ထိဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်နှဉ် တၢ်မၤလ၊ဟံဉ်ဖိယီဖိတဘဉ်အသးဘဉ်နှဉ် လ့ၢ်တက့ၢ် ပတဘဉ်မၤဘဉ်. တၢ်လ၊ အမၤဘဉ်ဒိဟံဉ်ဃီအလ၊ကပီၤနှဉ် မ့ၢ်တၢ်တၢ်ကျိဉ်တ၊စ့,တၢ်ထိခ့ဲ,တၢ်ဒိဖဲ,တၢ်အိသံ၊ဒီးသူတၢ်မူ၊တၢ်ဘှီးတဖဉ်နှဉ်လီ၊.တၢ်သှဉ်တဖဉ်အံ၊ ပမ့ၢ်မၤအီ၊ တၢ်လ၊အပိဉ်ထွဲထိဉ်အခံတဖဉ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကလာ်အ့နှ့လ၊ဟံဉ်ဖိယီဖိအလီ၊. တၢ်တိၢ်ဖိတိၢ်မါ ဒီးတၢ်မၤတရိတပါဟံဉ်ဖိယီဖိခွဲးယာ်တဖဉ်နှဉ်လီ၊. မ့ၢ်ပှၤလ၊အအိဉ်မူပူၤဖျိုးဒီးတၢ်သှဉ်တဖဉ်အံ၊တဖဉ် ဟံဉ်ဃီကပ္ပါ၊သူဉ်မှာ်သးခု သူဉ်ဖှံသးညီဒီး ဖျါဃဲဖျါလ၊လ၊ပှၤအါဂၤအမဲဉ်ညါ တကးဘဉ် ကကဲထိဉ်ဒိဂ့ၤတဲဉ်ဘဉ်လ၊ ဟံဉ်ဖိယီဖိအဂၤတဖဉ်အမဲဉ်ညါ နှဉ်လီ၊.

ပကသူဉ်ထိဉ်ခါဆူညါဟံဉ်ဃီတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အဂီၢ်နှဉ် ပကဘဉ်မ့ၢ်ပှၤလ၊ အိဉ်ဒီးတၢ်သးဆး တၢ်ဆိကမိဉ်ထံတၢ် လ၊တချူးမၤတၢ်တမံၤမံၤ တၢ်ထံဉ်လ၊အထိဒီးတၢ်ဆိကမိဉ်နှ့်တၢ်လ၊အတၢ်အိဉ်မူအပူၤ လ၊ဟံဉ်ဃီကမှာ်ကခူဉ်ဒီး ကလဲၤထိဉ်လဲၤထိခါဆူညါအဂီၢ်နှဉ်လီ၊. တကးဒ်းဘဉ် ပကမ့ၢ်စ့ၢ်ကီးပှၤလ၊ အကီၤသူဉ်ကီၤသး,ဆိဉ်လီၤသး,အိဉ်ဒီးသးလ၊ အဝံသးစူၤတၢ် သုတမ့ၢ်တၢ်လ၊ ပအ့ဉ်တၢ်ချ၊ဒီး ပအ့ဉ်ဘဉ်ပပျၤအဃိနှဉ်ဘဉ်. ပကဘဉ်မ့ၢ်ပှၤလ၊အအိဉ်အ့သူဉ် ကတိၤဆိကမိဉ်တၢ်ထိဘိ လ၊ပတၢ်အိဉ်မူအပူၤနှဉ်လီ၊. အန့ၢ်မး ပကပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဒ့ဉ်ခွဲဉ်စံးအ၊ တၢ်ဆိဉ်ဘံဉ်ဆိဉ်ဘ၊ ပှၤ ခီဖျိပဟ်ဖျါထိဉ်ပတၢ်အိဉ်မူအလုၢ်အဟ့ၢ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် တၢ်အိဉ်မူအလုၢ်အဟ့ၢ် လ၊ အဂ့ၤနှဉ်လီ၊. ပမ့ၢ်အိဉ်မူဟ်လုၢ်ဟ်ပှၤလီၤပသးဒီး နီၤဖးတၢ်ဂ့ၢ်ဒီး တၢ်အ၊ လီၤတၢ်လီၤဆဲးနှဉ် ပကမၤဘဉ်ဒိပှၤဟအခွဲးအယာ်အလီၢ်တအိဉ်ဘဉ်. ပမ့ၢ်ဟ်ဖျါထိဉ်တၢ်မဲဉ်မှာ်နါဆ၊ ဒီး တၢ်နံၤကမ့ံထိဘိဆူပှၤဟအအိဉ်နှဉ် ကဟ့ဉ်ပှၤဟၤလ၊ တၢ်သူဉ်မံသးမှာ်အမဲဉ်ညါ ပကဒီးနှ့်ဂ့ၤတၢ်အစ၊လ၊အဂ့ၤဒီး ကဲဘျူးကဲထိဉ်ဒိဂ့ၤတဲဉ်ဘဉ်လ၊ ပှၤအါဂၤအဂီၢ်နှဉ်လီ၊. မ့ၢ်အိဉ်မူ ဟ်ဖျါတၢ်မဲဉ်မှာ်နါဆ၊ တၢ်စံးတၢ်ကတိၤလ၊အမှာ်ထိဘိ လ၊ပတၢ်အိဉ်မူအပူၤနှဉ် မ့ၢ်ပကသူဉ်ထိဉ်ခါဆူညါတၢ်မှာ်တၢ်ခူဉ်အဂီၢ်နှဉ်လီ၊.

စီၤသှဉ်နၢသံ

ထံဉ်အီးသ့ဉ်ညါဘဉ်ယဲ ယပှၤကလာ်တဖဉ် အတၢ်လိဉ်ဘဉ်—နီ၊နီ၊ဖဲ

လီၢ်ခၢဉ်သးထီဘဒ်ကမံးတံဉ်သရၢ်မၤဉ်ပဉ်လဉ်ကူဉ်ဒီးဝဲ၊ခၢးပှၤမၤတၢ်ဖိတဖဉ်
အတၢ်လဲ၊လီ၊တၢ်ကရၢကရီဆူတီအူးကီၢ်ရၢ်

တၢ်လ၊ယဃုထ၊လ၊ယကမၤအီ၊ တမံ၊လၢ်လၢ်နၣ် ယသ့ဉ်ညါလ၊အမ့ၢ်တၢ်ဃုထ၊အဂ့၊လ၊ယဂီၢ်ဒီး ယကဘဉ်မၤအီ၊အဂ့၊ ကတၢ်၊လီ၊ ဘဉ်တနံ၊ လ၊တၢ်တဆိကမိဉ် တၢ်ဟ်သ့ဉ်ဟ်သးအပူ၊ ယသရၢ်မှဉ်တဂ၊ ကိးဃီယ၊ဒီး၊သံကွၢ်ယ၊လ၊ နကလဲ၊လ၊ကီၢ် ရ့ၢ်တီအူကညီပိာ်မှဉ်ကရၢတၢ်ဃုထ၊ဇါ၊. ဖဲနၣ် ယတဲ့ယသရၢ်မှဉ် ဒီးယအ၊ဉ်လီ၊လ၊ တၢ်လဲ၊ တဘျီအံ၊နၣ် ယအဲဉ်ဒီးလဲ၊ဟ်ဃုာ်စ့ၢ်ကီးနၣ် လီ၊. ယမ့ၢ်ကွၢ်ဒီးဆိကမိဉ်အီ၊နၣ် အနီ၊နီ၊တ ခိ ကီၢ်ရ့ၢ်တီအူနၣ် အိဉ်တဘူးတယံ၊ဒီးယသ ဝီလီ၊. ဘဉ်ဆဉ် ခီဖျိတၢ်အိဉ်သးအကလာ်ก လာ်အဖီခိဉ် ယမ့တဲ့လ၊ ယလဲ၊တတူ၊နီတ ဘျီဘဉ်ဒဉ်လဲာ်နၣ် သ့စ့ၢ်ကီးဝဲဒဉ်နၣ်လီ၊. တူ၊ မ့ၢ်လ၊ယန၊်ဟူတၢ်ကတိ၊ဒီး ဒီးနၣ့်ဘဉ်တၢ်ခွဲး တၢ်ယာ်ဝဲအံ၊ လီ၊ဂၢ်မးအသးလ၊ ယတၢ်ပ ညိဉ်လ၊ပွဲ၊ထိဉ်တခါလံနၣ်လီ၊. လ၊ယတၢ် လဲ၊တဘျီအံ၊အဂီၢ် ယစးထိဉ်အိဉ်ကတဲာ်က တီ၊ထိဉ်ယသးလ၊ တၢ်သ့ဉ်ဖ့ံသးညီ ပွဲ၊ဒီးတၢ် သးဆ့ဉ်နီ၊နီ၊နၣ်လီ၊.တူ၊မ့ၢ်လ၊ တၢ်ဆ၊ကတီၢ် တူ၊ဃီ၊ဒီးဖဲ(၂၆/၄/၂၀၁၂)အနံ၊ ပဟးထိဉ် ဖဲကညီပိာ်မှဉ်ကရၢ လီၢ်ခၢဉ်သးဝဲ၊ဒ၊းနၣ်လီ၊. ပတၢ်လဲ၊တဘျီအံ၊ ဒ်လီၢ်ခၢဉ်သးဝဲ၊ဒ၊းခၢဉ် စးအသိ၊ ပလဲ၊သကိ၊ဝဲဒဉ်ခဲလ၊ာ်(၅)ဂ၊နၣ် လီ၊. ပှၤလ၊အလဲ၊ဒီး တီခိဉ်ရ့ၢ်မဲတၢ်ဃုထ၊ တဘျီအံ၊မ့ၢ်ဝဲ လ၁သ/ကပက–ထီဘိက မံ၊တံာ် သရၢ်မှဉ်ပဉ်လဉ်ကူ၊နၣ်လီ၊. ပလဲ၊သ ကိ၊ဃုာ်စ့ၢ်ကီ၊တၢ်ဒီ၊ တၢ်ကရၢ၊ကရိအဂ၊တ ဖဉ် လ၊အမ့ၢ်သ၊စ၊်ကရၢ ဒီ၊ကရၢ မိၢ်ပ့ၢ်ခၢဉ်စ၊ တဖဉ်နၣ်လီ၊. စ၊ထိဉ်လ၊ပဟ၊ထိဉ်ဒီ၊ပလဲ၊သ ကိ၊တၢ်တနံ၊ဘဉ်တနံ၊. တဆီဘဉ်တဆီ ပ လဲ၊သကိ၊တၢ် ပွဲ၊ဒီ၊တၢ်ဂ်ၢ်တၢ်ဘါကိ၊ဂ၊ဒဲ၊ လီ၊.ယနီ၊်ကစ၊်ဒဉ်ယဲ လ၊ယတၢ်လဲ၊တဘျီ အံ၊ ယမ့လီ၊ဘ့ံ၊ဘဉ်ဆဉ် ယတဲ့ထိဉ်ဖျဲ၊တ ဘ့ဉ်ဘဉ်. ဘဉ်မနု၊အဃီလဲာ်နၣ် ပမ့ၢ်ကွၢ်ဒီ၊ ဆိကမိဉ်ကဲ့၊ပပှၤကလာ်လ၊ အိဉ်လ၊ခိခိဉ်ပ့ၢ် လ၊ကျ၊တဖဉ် ကဘဉ်လဲ၊ကဲ့၊လ့ၢ်လီ၊ ဖ်ိ၊အိဉ် မၤအိဉ်ဝဲကိ၊နံ၊. ဒ်သိ၊ကအိဉ်ဘဉ်ဝဲအဂီၢ်နၣ် မ့ၢ် အကလီ၊ဘ့ံ၊ဝဲစ်၊အ၊လဲာ်နၣ် ပဆိကမိဉ်တ ဘ့ဉ်ဘဉ်. ယတအဲာ်ဒီ၊ဆိကမိဉ်စ့ၢ်ကီ၊ဘဉ်. ဖဲ ယဆိကမိဉ်ထိဉ်ယပှၤကလာ်အတၢ်တူ၊ဘဉ် ခိဉ်ဘဉ်တဖဉ်အဆ၊ကတီၢ်နၣ် ထိဘိယသံ ကွၢ်လီ၊ကဲ့၊ယသ၊လ၊တၢ်သံကွၢ်ဖိတဖျၢ်လ၊ အမ့ၢ် စ၊်ယာ်မ၊ ယမၤစ၊၊ကဲ့၊ယပှၤကလာ် ကသ့လဲာ်.ထီဘိနၣ် ယသံကွၢ်လီ၊ကဲ့၊ယသ၊ လီ၊ ဘဉ်ဆဉ် ယကစ၊်ဒဉ်ယဲ ယဟ့ဉ်တၢ်စ၊် ဆ၊တနၣ်နီတဘျီဘဉ်. ယတၢ်လဲ၊တဘျီအံ၊ ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ် ကမ့ၢ်တၢ်လဲ၊အခ်ိဉ်ထံ၊ကတ၊ၢ် တဘျီလ၊ယဂီၢ်ဒီ၊ ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ် ကမ့ၢ်စ့ၢ်ကီ၊ တၢ်လဲ၊လ၊ ခံကတ၊ၢ်တဘျီလ၊ယဂီၢ်နၣ် ယ တဲ့တသ့စ့ၢ်ကီ၊ဘဉ်နၣ်လီ၊. တချုၤလ၊ပတူ၊ လီ၊လ၊တၢ်ဟ်ပနီ၊ဉ်တၢ်အိဉ်ဖ့ဉ် တၢ်လီ၊တၢ်ကျ အဆ၊ကတီၢ်ဘဉ်နၣ် ပကဘဉ်လဲ၊ခ်ိဂ်ဝဲဒဉ် ကစ၊်ဒ်ဉ်ကစ၊်ထိတဖ့ဉ်ဒီ၊ ဒ္ဒသဝီဆံ၊ဆံ၊ဖိ တဖ့ဉ်အါမး၊လီ၊. ထံဉ်ဘဉ်စ့ၢ်ကီ၊ဖိဒ်ဖိသ့ဉ်တ ဖ့ဉ် ကဘဉ်မၤလိတၢ်အဆ၊ကတီၢ်ဒဉ်လဲာ် တ မၤလိဘဉ်တၢ်ဘဉ် လ၊ခ္ဆုပူ၊ ကဘဉ်မၤတၢ်ဒ် ပ္ၢသးပ့ၢ်အသိ၊လီ၊. တၢ်အံ၊ မၤဘဉ်ဒိယသး ဒ်ဉ်မး၊ဒီ၊ ဟ့ဉ်အါထိဉ်ယ၊တၢ်သ၊ဆ၊ဒီ၊ သ၊ လ၊အဲာ်ဒီ၊မၤစ၊၊ပှၤကလာ်အိဉ်အါထိဉ်ဝဲဒဉ် နၣ်လီ၊. တၢ်အံ၊ ဟဲခီဖျိအသ၊လ၊ထံကီၢ်တၢ် မ့ာ်တၢ်ခ့ဉ်ဒီ၊ တၢ်အိဉ်ဂၢ်ၢ်ဆိ၊ကျ၊၊တအိဉ်ဘဉ် အဃီ ပကစ၊်ပထံ၊ပကီၢ် လ၊ပအိဉ်ဖျဉ်အပူ၊ ပကအိဉ်ဒဉ်လဲာ် ကအိဉ်အဂီၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် တအိဉ်လ၊၊ဘဉ်. ဟ့ဉ်အခွဲးဒီ၊ ပျဲ၊ပကဆိက မိဉ်သကိ၊ ဆံ၊ယံ၊မး ပကဲ့၊အိဉ်ဘဉ်လ၊ပက စ၊်ဒဉ်ဝဲပထံ၊ပကီၢ်ဒီ၊ ပဒ္ဒုပသဝီပူ၊လဲာ်. ပတၢ် လဲ၊တဘျီဝဲအံ၊ ပတၢ်ရ့ၢ်တၢ်ကျ၊မ့ၢ်ဒ်သိ၊ ပ ကလဲ၊မၤကညီပိာ်မှဉ်ကရၢ ကီၢ်ရ့ၢ်တီအူ တၢ် ဃုထ၊အမ့ၢ်နၣ်လီ၊. ဖဲ(၁/၅/၂၀၁၂)အနံ၊ ပ လဲ၊တူ၊ဃီ၊လ၊၊ တၢ်ဟ်ပနီ၊ဉ်အလီၢ်ဂ့ၢ်ဟ့ၢ်ဘဉ် ဘဉ်လီ၊. ဒ်ပတၢ်ရ့ၢ်တၢ်ကျ၊အိဉ်အသိ၊ ပလဲ၊ တူ၊ဃီ၊လ၊၊ တၢ်ဟ်ပနီ၊ဉ် တၢ်အိဉ်ဖ့ဉ်အလီၢ်ဒီ၊ ဖဲ(၉/၅/၂၀၁၂) ပစးထိဉ်မၤတၢ်ဃုထ၊ဒီ၊ ပ တၢ်ဃုထ၊ဝံ၊ဝဲဂ့ၢ်ဟ့ၢ်ဘဉ်ဘဉ် ခီဖျိကီၢ်ရ့ၢ်ခ်ိဉ်နၣ် ဒီ၊ကီၢ်ရ့ၢ်ပ်ာ်မှဉ်ကရၢ ဃုာ်ဒီ၊လီၢ်ခၢဉ်သ၊ခ်ိဉ် နၣ်တဖ့ဉ် တၢ်ဟ်ဖ့ဉ်မၤသကိ၊တၢ်အဃီနၣ့ဉ်လီ၊. တကး၊ဒ်၊ဘဉ် ပထံ့ဉ်ဘဉ်စ့ၢ်ကီ၊ပှၤလ၊ အဒ်၊နၣ့် ဘဉ်တၢ်ဃုထ၊တဖ့ဉ်စ့ၢ်ကီ၊ အါဒဉ်တၢ်တက့ၢ် မ့ၢ်ပ်ာ်မှဉ်သ၊စ၊် လ၊အဖျိထိဉ်တ့ၢ် ကညီပိာ်မှဉ် သ၊စ၊်ခ်ိဉ်နၣ်တၢ်မၤလိကျိတဖ့ဉ်နၣ်လီ၊. ပမ့ၢ် ကွၢ်ကဒါကဲ့၊ခဲအံ၊ လ၊ကီၢ်ရ့ၢ်ပူ၊မ့ၢ်ဂ့၊.ဒဲက ဝီ၊ပူ၊မ့ၢ်ဂ့၊.ပှၤလ၊ အတီခိဉ်ရ့ၢ်မဲမၤတၢ်လ၊ တၢ် ကရၢ၊ကရိပူ၊တဖ့ဉ် အါဒဉ်တၢ်တက့ၢ် ပ်ာ်မှဉ် သ၊စ၊်တဖ့ဉ်လီ၊. ဒ်ယမ့ၢ်ပ့ၢ်လ၊အဖျိထိဉ်က ညီပိာ်မှဉ်သ၊စ၊် ခ်ိဉ်နၣ်တၢ်မၤလိကျိဖိတဂ၊အ သိ၊ ယပလၢ်ၢ်ဘဉ်လ၊ ခ်ိဖျိကျိတဖျၢ်အံ၊အ

ယိ ပဝဲပိတ်မှုတ်ဖာ် ပဟုတ်ယုတ်မာသကိုးဘာ် တေ့လ၊ တေ့ကရ၊ကရိုပူ၊ လ၊တေ့လိ၊်အါတိ၊ အပူ၊နှ့် ပတဲသ့လ်ဝဲဒဉ်နှ့်လိ၊။ ပတေ့်ယုထ၊ ဝံ၊လံ ဘဉ်ဆဉ် ခ်ိဖျိကရ၊မိ၊်ပှ၊်လိ၊်ခ၊ဉ်သးခ်ဉ်နှ၊်ဒီး ကိ၊်ရ့ဉ်ခ်ဉ်နှ၊်တဖာ်တနီ၊ အ်ဉ်ဒီးတေ့်ရဉ်တေ့်ကျဲ၊လ၊ ကလဲ၊လိ၊မၤထံဖိကိ၊်ဖိ ကမျု၊်တေ့်ထံဉ်လိ၊်အ်ဉ်သကိုးအဃိ ပတေ့်လဲ၊ဝဲအံ၊ တကတေ့၊်ဒ်းဘဉ်. ပကဘဉ်ဆဲးကဒီးဆူမဲာ်ညါ ဒ်ခ်ဉ်နှ၊်တဖာ်တေ့်ရဉ်တေ့်ကျဲ၊အ်ဉ်အသိ၊ နှ့်လိ၊။ ဖဲ၁ ၂/၅/ ၂၀၁ ၂အနံ၊ ပစ၊ထိဉ်လဲ၊ကဒီ၊ဆူမဲာ်ညါ နှ့်လိ၊။ ပဘဉ်လဲ၊ခ်ိကာ်ဝဲဒဉ်သဝီ တဖျၢ်ဘဉ်တဖျၢ်ကွ့်ကွ့် တုၤလ၊ ပတုၤလိ၊ လ၊သဝီ ချ့ၢ်လာ် တေ့်ပာ်ပနိဉ်တေ့်အ်ဉ်ဖ့ဉ်အလိ၊်နှ့်လိ၊။တုၤမ့်လ၊ ယနှာ်လိ၊သဝီချ့ၢ်လာ် တဘျိ၊ဃီနှ့် တေ့်သ့ဉ်နိဉ်ဆ့၊ကဒ့ၤယ၊ဆူယသ ဝီဒီ၊ ယဆိကမိဉ်ထိဉ်လ၊ ပအ်ဉ်ဒီ၊ပဟ်ဉ် ပသ ဝီလ၊ အဃဲလ၊ ဘဉ်ဆဉ် ပတအ်ဉ်ဒီ၊နီ၊်ကစ်် တေ့်ပ၊ လိ၊သ၊ဘဉ်.ပကဘဉ်အ်ဉ်ဒဉ်လ၊ သုၤပ ဒ်ဉ်အတေ့်ပ၊ ဆ့၊ ရဉ်ကျဲ၊ဟ့၊ အဖိလာ်လိ၊။ ဆဲ၊ ယံာ်မ၊ ပကပူ၊ဖျဲ၊ထိဉ်လ၊ သုၤမီ၊စိရိ၊တဖာ် အတေ့်ပ၊ဖိလာ်လဲာ်. တုၤမ့်လ၊ မှ၊်ဆ့ဉ်ထိဉ် ဒ် တေ့်သ့ဉ်ဆ၊ ဖ၊ကတိ၊်အသိ၊ လ၊ တေ့်အ်ဉ်ဖ့ဉ် ဘ့ဉ်ဒ်ဉ်အပူ၊နှ့် ထံကိ၊်တေ့်သ၊ဝံ့ဉ်အမှာ်တဖာ် သ့ဉ်ထိဉ်ဝဲမှာ်ဒ်ဉ်မ၊လိ၊။တုၤမ့်လ၊ တေ့်ဆ၊ က

တိ၊်ဘဉ်ဒီ၊ ပလဲ၊လိ၊သကိ၊ဆူတေ့်အ်ဉ်ဖ့ဉ်ဘ့ဉ် ဒ်ဉ်ဖိလာ်နှ့်လိ၊။ လ၊တေ့်တဆ၊မှ၊်လ၊်အပူ၊ လ၊တေ့်အ်ဉ်ဖ့ဉ်ဘ့ဉ်ဒ်ဉ်ဖိလာ်နှ့် ယထံဉ်ဘဉ် လ၊ ခ်ဉ်နှ၊်ခ၊ဉ်စ၊ကိ၊်ဂ၊ဒဲ၊ အ်ဉ်ကတဲာ်ကတိ၊ အသ၊ တဂ၊လ၊အတေ့်ဟ်ဖျါဒဉ်ဝဲစ့ာ်စ့ာ် ဒ် သိ၊ကဟ်ဖျါထိဉ်တေ့်အဂိ၊်နှ့်လိ၊။ တဘ့ျိ၊ဃီ လ၊တေ့်အ်ဉ်ဖ့ဉ် ဘ့ဉ်ဒ်ဉ်ဖိလာ်စ့ာ်ကိ၊ တေ့်ယ့ ထိဉ်တေ့်လိ$^{\text{ု}}$ဉ်ဘဉ်တေ့်ဟ်ဖျါ တေ့်တူ၊်ဘဉ်တဖာ် သ့ဉ်ထိဉ်ဝဲဒဉ်အကလှာ်ကလှာ် အမ့ှ်မ့ှ်နှ့်လိ၊။ တကဒ်ဒ်ဘဉ် တေ့်ကိ၊သတြ$^{\text{ု}}$သ့ဉ်ထိဉ်စ့ာ်ကိ၊ ဝဲဒဉ်လ၊ ပလ$^{\text{ု}}$ဉ်ဘဉ်တေ့်မှာ်တေ့်ခ့ဉ်အမ့ှ်အတီ နီ၊်နီ၊်လိ၊။ ဖဲနှ့် ယဆိကမိဉ်ထိဉ်လ၊ ပပှ၊ကလှာ်အ်ဒ်။ အတေ့်လ$^{\text{ု}}$ဉ်ဘဉ်အ်ဉ်အါမ၊လဲာ်. ဘဉ် မနုၤအဃိ တေ့်လ$^{\text{ု}}$ဉ်ဘဉ် တေ့်တူ၊်ဘဉ်တဖာ် က ဘဉ်အ်ဉ်ဒီ၊ယပှ၊ကလှာ်လဲာ်. တေ့်သ့ဉ်တဖာ် အ်ၤခဲလ၊ာ် ဟ$^{\text{ု}}$ခ်ိဖျိအသ၊လ၊ သုၤပဒ်ဉ်မ၊်စိရိ၊ အတေ့်ပ၊ ဆ့ၢ်ပ၊စိ၊ အ်ဉ်တုၤလ၊ မှ၊်မဆါတနံ၊ အ်ၤဒီ၊ ပတအ်ဉ်ဘဉ်ပကစ်ဒ်ဉ်ဝဲ ပထံပကိ$^{\text{ု}}$နီ၊် ကစ်် တေ့်ပ၊ လိ၊သ၊ဘဉ်အဃိ တေ့်တူ၊်ဘဉ် တေ့်လ$^{\text{ု}}$ဉ်ဘဉ်သ့ဉ်တဖာ် ဟ$^{\text{ု}}$ကဲထိဉ်သ၊ဒီ၊ပှ၊ သ့ ကိ၊ဆ၊ ကတိ၊်ဒဲ၊လိ၊။ ပမ့ှ်အ်ဉ်ဘဉ်လ၊ ပနီ၊် ကစ်် ဒ်ဉ်ဝဲပထံပကိ$^{\text{ု}}$ ပနီ၊်ကစ်် တေ့်ပ၊ လိ၊ပ သ၊နှ့် တေ့်လ$^{\text{ု}}$ဉ်ဘဉ်သ့ဉ်တဖာ်အ်ၤ ပမ၊ကဲ ထိဉ်အ်ၤသ့လ၊ ကျဲတဘ့ျ$^{\text{ု}}$ဘ$^{\text{ု}}$ညါနှ့်လိ၊။ ဒ်ယ

မ့ှ်ပှ၊သ၊စ်တဂ၊အသိ၊ လ၊ယတေ့်လဲ၊တဘ့ျ$^{\text{ု}}$ အ်ၤအဖိခ်ဉ် ယထံဉ်ဒီ၊သ့ဉ်ညါဘဉ်လ၊ ယပှ၊ ကလှာ်တဖာ် တူ၊်ဘဉ်တေ့်အါလ၊်ကဲာ်ဆိ၊လံ အဃိ တုၤဃီ၊လ၊ ဆ၊ကတိ၊် လ၊တေ့်လဲ၊စံ၊ ကတိ၊တေ့်မှာ်တေ့်ခ့ဉ်အ်ၤ ယပှ၊ကလှာ်တဖာ် သ့ဉ်ခ့သ၊ခ့ အ်ဉ်ဒီ၊တေ့်မှ၊်လ၊်နီ၊်နီ၊် လ၊ကဒ်ဒ်ၤ နှ့်ဘဉ်တေ့်မှာ်တေ့်ခ့ဉ်အမ့ှ်အတီအဂိ$^{\text{ု}}$ နှ့်လိ၊။ လ၊ခံကတ၊၊် ယဆ၊ ဒီ၊မှ၊်လ၊်လ၊ ခါဆူညါ လ၊ တဖျ$^{\text{ု}}$ဃီ$^{\text{ု}}$ပ$^{\text{ု}}$ တေ့်ဆိတလဲကအ်ဉ်ထိဉ်လ၊ ထံလိ$^{\text{ု}}$ကိ$^{\text{ု}}$ပ$^{\text{ု}}$ဒီ၊ ယပှ၊ကလှာ်တဖာ် ကအ်ဉ်ဘဉ်ကဒ့၊လ၊ တေ့်သဘ့ျ ပ$^{\text{ု}}$ဖျဲ၊ဒီ၊တေ့်ကိ$^{\text{ု}}$ တေ့်ဂ$^{\text{ု}}$ီ၊အကလှာ်ကလှာ် တကဒ်ဒ်ၤ ကဒ်ဒ်ၤနှ့် ဘဉ်ကဒ့၊တေ့်မှာ်တေ့်ခ့ဉ်အမ့ှ်အတီ လ၊အဆိ အ$^{\text{ု}}$ချ့ၢ်နှ့် မ့ှ်ယတေ့်ဆ၊ ဂ့ၤဆ၊ ဝါနှ့်လိ၊။

တဂ၊လ၊ ပတေ့်ဆိမ်ဉ်
တဂ၊လ၊ ပတေ့်ပညာ်
လ၊ ပလီ$^{\text{ု}}$ သနၢ်ဒ်ဉ်ဝဲ
ပပှ၊ကလှာ်တေ့်လိ$^{\text{ု}}$ဉ်ဘဉ်
မၤလ၊ ပ$^{\text{ု}}$ဉ်သကိ$^{\text{ု}}$ပဝဲ

ကစီဒီ

တေ့်သ့ဉ်ဆ့ဉ်သးဆ့ဉ်ခ့ဉ်ခ့ဉ်

တေ့်အ်ၤ မ့ှ်ဝဲတေ့်လဲ၊ခ်ိဖျိတခါ လ၊ အဘဉ်ဃ၊ဒီ၊ဃိဉ်လိ$^{\text{ု}}$ဉ်ကျိအတေ့်ဃံတေ့်လ၊ အတေ့်ကဟ$^{\text{ု}}$ကညီ$^{\text{ု}}$ လ၊ထုၤနှ့်ပ$^{\text{ု}}$ဘ$^{\text{ု}}$ဘ$^{\text{ု}}$သ၊ ကိ$^{\text{ု}}$အီ၊စ$^{\text{ု}}$ထြ$^{\text{ု}}$လယဉ် ပ$^{\text{ု}}$ၤလဲ၊တေ့်ဖိ(၂)ဂ၊ ဒီ၊ကညီမှ$^{\text{ု}}$တဂ၊အ$^{\text{ု}}$ဂ့်နှ့်လိ၊။ တေ့်လဲ၊လ၊ အ်ဉ်ဒီ၊ တေ့်သ$^{\text{ု}}$ဉ်မံသ၊မှာ်နှ့် အကတ၊၊်တအ်ဉ်ဘဉ်. ကညီမှ$^{\text{ု}}$လ၊ ဂ့်မှ$^{\text{ု}}$ယ$^{\text{ု}}$ပူ၊တဂ၊ ကျဲ၊နှ့်ပတေ့်လဲ၊ဆူ$^{\text{ု}}$ယိဉ်လိ$^{\text{ု}}$ဉ်ကျ$^{\text{ု}}$ ဒ်သိ၊ပကထံဉ်ဘဉ်ယိဉ်လိ$^{\text{ု}}$ဉ်အတေ့်ဃံတေ့်လ၊သ့ဉ်တဖာ်နှ့်လိ၊။ အဝဲ တ့ဉ်လီ၊ပ့ၤဝဲဟ$^{\text{ု}}$ဉ်ခ်ဉ်ဂ$^{\text{ု}}$ဒီ၊ ဒီ၊ရ$^{\text{ု}}$ပ့ၤဝဲတေ့်လီ$^{\text{ု}}$တေ့်ကျဲ တဖာ်နှ့်လိ၊။

ဟ$^{\text{ု}}$ဉ်ခ်ဉ်ဂ$^{\text{ု}}$ၤလ၊ တ့ဉ်လီ၊ပ့ၤပ$^{\text{ု}}$ၤအ်ၤ လီ၊ ဂ်ဒ်သိ၊ ယိဉ်ဒီ၊ဟ$^{\text{ု}}$ဉ်ဖိတဖာ်အဂ$^{\text{ု}}$ၤနှ့်လိ၊။ ပဝဲ ခံဂ၊လ၊ာ် ပ$^{\text{ု}}$ဂ$^{\text{ု}}$ဝဲဟ$^{\text{ု}}$ဉ်ခ်ဉ်ဂ$^{\text{ု}}$ၤ လ၊ကညီမှ$^{\text{ု}}$တဂ၊ ပ$^{\text{ု}}$ၤနှ့်ပ$^{\text{ု}}$ၤတေ့်လ$^{\text{ု}}$ၤဆဲ၊နှ့်လိ၊။ ပ$^{\text{ု}}$ဂ$^{\text{ု}}$ပဝဲ လ၊ တေ့်သ$^{\text{ု}}$ဉ်အ်ဉ်သ၊အ်ဉ်အပူ၊နှ့်လိ၊။ပနာ်လ၊ ကညီမှ$^{\text{ု}}$တဂ၊အ်ၤ အ်ဉ်ဝဲဒီ၊တေ့်ပညာ် တေ့်သ$^{\text{ု}}$ဉ် ဆ$^{\text{ု}}$ဉ်သ၊ဆ$^{\text{ု}}$ဉ်နီ$^{\text{ု}}$နီ$^{\text{ု}}$ လ၊ ပကလဲ၊ဟ၊ဒီ၊ထံဉ်ဘဉ် ယိဉ်လိ$^{\text{ု}}$ဉ်ကျ$^{\text{ု}}$ အတေ့်ဃံတေ့်လ၊နှ့်လိ၊။

ပကါစ၊ထိဉ်ဟ၊လ၊ တ့ဉ်မ့ှ်ယ$^{\text{ု}}$ပူ၊ ဖဲပ ဒီ၊ထိဉ်ကါအကတိ$^{\text{ု}}$ ပဝဲကိ၊ဂ၊ ပ$^{\text{ု}}$ၤဒီ၊တေ့်သ$^{\text{ု}}$ဉ် ဖ$^{\text{ု}}$ဉ်သ၊ညီဒီ၊တေ့်သ$^{\text{ု}}$ဉ်ပ$^{\text{ု}}$ိ$^{\text{ု}}$သ၊ဝ၊နှ့်လိ၊။ ပကါလဲ၊ တေ့်လ၊ ပ$^{\text{ု}}$ှ$^{\text{ု}}$လ$^{\text{ု}}$ကျ$^{\text{ု}}$တကတိ$^{\text{ု}}$ဖိ ၁နှ$^{\text{ု}}$ရ$^{\text{ု}}$ဉ် တုၤ လ၊ ၂နှ$^{\text{ု}}$ရ$^{\text{ု}}$ဉ် ဘ$^{\text{ု}}$ဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်ကအ်ဉ်ဝဲ ပတေ့်လဲ၊ တတ$^{\text{ု}}$ကျဲနှ့်လိ၊။တုၤပသ့ဉ်ခ့ဉ်ထိဉ်နှ့် ကျဲလ၊ ပဟဲအ်ၤကမှ$^{\text{ု}}$ ပ$^{\text{ု}}$ယ$^{\text{ု}}$ဉ်ကဒ့၊ပခ်ဉ်ဒီ၊ ပ$^{\text{ု}}$ယ$^{\text{ု}}$ကျဲအ ဘ$^{\text{ု}}$ဉ်တ$^{\text{ု}}$ဉ် လ၊ကဆ့၊ ပ$^{\text{ု}}$ၤဆ$^{\text{ု}}$ဉ်တေ့်လိ$^{\text{ု}}$ လ၊ ပဘ$^{\text{ု}}$ဉ် သ၊လဲ၊တ$^{\text{ု}}$ၤအ်ၤနှ့်လိ၊။ ပထံဉ်ကဒ့၊ကျဲဖိ, ကျဲဖိ အ်ၤအ်ဉ်ဘ၊ ဒီ၊စဲ၊ဖိကဟ$^{\text{ု}}$ဉ်ဘ$^{\text{ု}}$ိ$^{\text{ု}}$ကျဲတဖာ်နှ့်လိ၊။

ခဲအ်ၤတ$^{\text{ု}}$ဘ$^{\text{ု}}$ျ ပကါ$^{\text{ု}}$ယ$^{\text{ု}}$ဝဲဆ$^{\text{ု}}$ဉ်တေ့်လိ$^{\text{ု}}$ လ၊ ပအ$^{\text{ု}}$ဉ်ဒီ၊လဲ၊တ$^{\text{ု}}$ၤအ်ၤနှ့်လိ၊။ ပကါ$^{\text{ု}}$ယ$^{\text{ု}}$ဝဲ ဆ$^{\text{ု}}$ဉ်သ$^{\text{ု}}$ဉ်လဲ၊ထ$^{\text{ု}}$ဉ်သ$^{\text{ု}}$ဝ$^{\text{ု}}$ လ၊ အ$^{\text{ု}}$ဉ်သ$^{\text{ု}}$ဉ်လိ$^{\text{ု}}$ၤအ သ၊ လ၊ယိဉ်လိ$^{\text{ု}}$ဉ်နံ၊နှ့်လိ၊။ ဖဲလဲ၊ကျဲအဖ၊မှ$^{\text{ု}}$ ပ ထံဉ်တိ$^{\text{ု}}$ၤလိ$^{\text{ု}}$ဟ$^{\text{ု}}$ိ$^{\text{ု}}$ လ၊ ကျဲဒီ၊ တိ$^{\text{ု}}$ၤအ်ၤ ဟ$^{\text{ု}}$ဉ်ခ်ဉ်ယ$^{\text{ု}}$ လိ$^{\text{ု}}$ၤအ်ၤ မ့ှ်လ၊ မ$^{\text{ု}}$ခ်ဉ်ထံအ$^{\text{ု}}$ယ$^{\text{ု}}$နှ့်လိ၊။ ပ$^{\text{ု}}$ဂ$^{\text{ု}}$ိ$^{\text{ု}}$တ$^{\text{ု}}$ၤ လ၊ ဟ$^{\text{ု}}$ဉ်ခ်ဉ်ယ$^{\text{ု}}$ လိ$^{\text{ု}}$ၤအ်ၤ ဒီ၊ပဆိကမိဉ်ထိဉ် မ့ှ်ပ ကဘဉ်နီ$^{\text{ု}}$လ$^{\text{ု}}$ပကါ$^{\text{ု}}$ လ၊ ထံကလီ$^{\text{ု}}$ဉ်ပ$^{\text{ု}}$ၤ မ့ဝတမ့ှ်$^{\text{ု}}$ ပ ကဘဉ်ကဒ့၊ကဒါ$^{\text{ု}}$ဒ$^{\text{ု}}$ါ$^{\text{ု}}$ နှ့်လိ၊။ လ၊ ဟ$^{\text{ု}}$ဉ်ခ်ဉ်ဂ$^{\text{ု}}$ၤ

အပူ၊နှ့် မ့ှ်ကျဲထဲတဘ$^{\text{ု}}$ိ$^{\text{ု}}$လ၊ ပကလဲ၊လ၊ သ$^{\text{ု}}$ဉ်လဲ၊ထ$^{\text{ု}}$ဉ် ဆူ$^{\text{ု}}$ယ$^{\text{ု}}$ဉ်လိ$^{\text{ု}}$ဉ်ကျ$^{\text{ု}}$ိ$^{\text{ု}}$နှ့်လိ၊။

လ၊ ခံ လ၊ တေ့်သ$^{\text{ု}}$ဉ်တမှ$^{\text{ု}}$သ၊တမှ$^{\text{ု}}$ အပူ၊ ပ$^{\text{ု}}$ယ$^{\text{ု}}$ဉ်ပခ်ဉ်ဒီ၊ ဟဲကဒ့၊ကဒါ$^{\text{ု}}$ကဒ့၊ဆ$^{\text{ု}}$ဉ်ရ$^{\text{ု}}$ မ့ှ်ယ$^{\text{ု}}$ နှ့်လိ၊။သနာ်ကဒ့ ပ$^{\text{ု}}$ဂ$^{\text{ု}}$ဉ်ဘ$^{\text{ု}}$ဉ်လ၊ ပတေ့်ဘ$^{\text{ု}}$ဉ် ဂ့ၤဒ$^{\text{ု}}$ဉ်မ၊ လ၊ ပတေ့်လဲ၊တ$^{\text{ု}}$ဘ$^{\text{ု}}$ိ$^{\text{ု}}$အ်ၤနှ့်လိ၊။ ပ ထံဉ်ဘဉ်နှ့ဆ၊ဉ်တေ့်ဃံတေ့်လ၊တ$^{\text{ု}}$ဖ$^{\text{ု}}$ လီ၊လီ$^{\text{ု}}$ လီ၊လ၊ဒ$^{\text{ု}}$ဉ်မ၊ ဒီ၊ပသ့ဉ်ညါဘဉ်စ့ာ်ကီ၊ ကညီ မှ$^{\text{ု}}$ဉ်လ၊ အသ့ဉ်အ$^{\text{ု}}$ဉ်သ၊အ$^{\text{ု}}$ဉ်ပ$^{\text{ု}}$ၤတဂ၊ လ၊ အအ$^{\text{ု}}$ဉ် ဒီ၊တေ့်သ$^{\text{ု}}$ဉ်ဆ$^{\text{ု}}$ဉ်သ၊ဆ$^{\text{ု}}$ဉ် တေ့်ပညာ်ဒ$^{\text{ု}}$ဉ်ဒ$^{\text{ု}}$ဉ်မ့ှ်$^{\text{ု}}$ မ့ှ်လ၊ ပတေ့်လဲ၊တ$^{\text{ု}}$ဘ$^{\text{ု}}$ိ$^{\text{ု}}$အ်ၤနှ့်လိ၊။

ဟဲ လ၊ဉ်
အီ၊စ$^{\text{ု}}$ထြ$^{\text{ု}}$ လ$^{\text{ု}}$ယ$^{\text{ု}}$ဉ်

“ကညီပြုးဒူပြုးယိုးမုဂ်နံးလၢပသးပှုးနိၣ်တသ့”

အဆိ သးခုဒိၣ်မးလၢ ပဝဲသ္ဍၣ်ဘီၣ် သးစၢ်ဒီး ပဝဲပှုၤမၤလိတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပဒိးနၢ့် ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ပကွဲးဖျါထိၣ်ဘၣ် “ကညီပြုးဒူပြုးယိုးမုၢ်နံးလၢ ပသးပှုးနိၣ်တသ့” ဘၣ်နၣ်လီၤ.ယနၣ်လၢ ပဝဲလၢ အမ့ၢ်ပှုၤသးစၢ်ဒီး ပဝဲလၢ အမ့ၢ်ပှုၤမၤလိတၢ်ဖိတဖၣ် ကဟ့ၣ်ထိၣ် ဘၣ်ပတၢ်ထိၣ်အါဂၤအါမံၤ တနီၤကလီၤဃလိၣ် လိၣ်သးဒီး တနီၤကလီၤဆိလိၣ်သးနၣ့်လီၤ. တဂၤဒီးတဂၤ ပတၢ်ထိၣ်မ့ၢ်တဒံးသိးလိၣ်သး ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ဂ့ၢ်လၢ ပကွဲးအခိၣ်တီ လၢ အမ့ၢ် “ကညီပြုးဒူပြုးယိုးမုၢ်နံး လၢ ပသးပှုးနိၣ်တသ့” ဘၣ်နၣ့် မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်တမံးဃီလီၤ. ကြၢ်းပမၤ လၢကပီၤကညီပြုးဒူပြုးယိုးမုၢ်နံး ဖဲပအိၣ်ပဆိး ပအိၣ်လိၢ်ကဝီၤသ့ခဲလၢာ်လီၤ.

ကညီပြုးဒူပြုးယိုးမုၢ်နံး ကြၢ်းတၢ် သ့ၣ်နၣ်မၤလၢကပီၤအီၤ. ပမ့ၢ်ကွၢ်က့ၢ်ဃဝဲပှုၤက ညီဖိတကလုၣ်အံၤ တၢ်သ့ၣ်ညါတ့ၢ်ပှုၤလၢ ဟိၣ်ခိၣ်ဒီတဘ့ၣ် ပမ့ၢ်ပှုၤဟဲလီၤစၢၤလီၤသ့ၣ်ဖဲ လဲၣ်ဒီး ပထူပထံး ပဂ့ၢ်ပကျိုၤအိၣ်ဖျါ ဒ်လဲၣ်နၣ့် တမ့ၢ်တၢ်လၢ အိၣ်တဒၢ လၢ ဟိၣ်ခိၣ်ချ၊ အံၤဘၣ်. ခီဖျိလၢ တၢ်လဲၤထိၣ်လဲၤထိ ဒီး တၢ်ကျၣ်ဘၣ် ကျၣ်သ့အါထိၣ်ဂီၢ်ထိၣ်အယိ ပပှုၤကလုၣ်ဟး အိၣ်ရၤလီၤအသးလၢ ထံကီၢ်အါဘ့ၣ်တနီၤ.လၢ ထံဆၢ ကီၢ်ဆၢ တနီၤ. လၢ ထံသၢ ဘ့ၣ်ကီၢ်သၢ ဘ့ၣ် ဒီးတနီၤအိၣ်တ့ၢ်ဒံးလၢ ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ လၢ အမ့ၢ်ကညီကီၢ်စဲၣ်အပူၤဒံးနၣ့်လီၤ. ခီဖျိပပှုၤက လုၣ်ဟးအိၣ်ရၤလီၤအသးလၢ ထံအါဘ့ၣ်.ကီၢ် အါဘ့ၣ်သကၢ်ဆးဒးဒီး သ့ၣ်ကညီလၢ အအိၣ် လၢ ပဝဲကညီဖိတဖၣ်, ဟးအိၣ်ဖျါထိၣ်စ့ၢ်ကီး လၢ ထံကီၢ်အါဘ့ၣ်အပူၤ ဟိၣ်ခိၣ်ဒီဘ့ၣ်သကၢ် ဆးဒးနၣ့်လီၤ. ပဝဲပှုၤကညီဖိတကလုၣ်အံၤ လၢ မိၢ်ပၢ်ဖံဖုအစိၤ တုၤလီၤလၢ ပစိၤခဲအံၤ ပမ့ၢ် ပှုၤတကလုၣ် လၢ အဘ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤနၢၤ ပှုၤ.မၤနးမဖြိၣ်ပှုၤ.မၤတရိတပါ.မၤသံမၤဝိပှုၤ လၢ ကလုၣ်ဒိၣ်စိသနူအံၤ အါထိၣ်ဂီၢ်ထိၣ် တုၤ ဒၣ်လဲၣ် ပဘ့ၣ်ကဲထိၣ်ပှုၤဃ့ၢ်မ့ဟးဖျိုး, ပှုၤလီၢ် အိၣ်ကဒု.ပှုၤဘ့ၣ်ကီဘ့ၣ်ခဲဖိလၢ ပှုၤထံပှုၤကီၢ် တုၤမ့ၢ် မဆါတနံးအံၤနၣ့်လီၤ.ပဝဲပှုၤကညီဖိ တကလုၣ်အံၤ ပမ့ၢ်ပှုၤလၢ အအဲၣ်တၢ်မုၣ်တၢ် ခ့ၣ်, အဲၣ်ပှုၤကလုၣ်, သးလၢ အတိဒီးအပှုၤက လုၣ်, သးလၢ အအဲၣ်အထံအကီၢ်အယိ တ တူၢ်ဃၣ်အသးလၢ ကလုၣ်ဂၤအဖီလၣ်ဘၣ် ဒီး ကဲထိၣ်ပှုၤဒူပြုးယိုးလၢ အပှုၤကလုၣ်အဂီၢ် တူၢ် ဆါခိၣ်ဆါအသး, တူၢ်ဖြိၣ်တူၢ်ယာ်ဟ့ၣ်လီၤအ သး တကးဘၣ်, ဂၢ်လီၤအသ့ၣ်အစိၤ, တူၢ်သံ အသးလၢ အတၢ်အဲၣ်ဘၣ်အပှုၤကလုၣ်အဂီၢ် နၣ့်လီၤ. ပမ့ၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၢ် ပဝဲပှုၤကညီဖိတ ကလုၣ်အံၤ ဖိဒံဖိသၣ်, ပိၣ်မှၣ်ပိၣ်မၢၤ ဒီးကညီ ဒီတကလုၣ်ဘၣ်နးဘၣ်ဖြိၣ်, ဘၣ်သံဘၣ်ပှုၢ် ဟ့ၣ်လီၤနိၣ်ခ်က့ၢ်ဂီၤ လၢ တမ့ၢ်တၢ်လၢ အမ့ၢ်အ တိ ဒီးအဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါဘၣ်အယိ ပပှုၤက လုၣ်.ပသုးမ့ၢ်သံၣ်ဘိ.ပခိၣ်ပနၢ်.ပဒိၣ်ပဟ့ၢ် ဘၣ် ဟ့ၣ်လီၤတ့ၢ်အသးသမူ ဒ်မၤထူရၤအသိး မ့ၢ် တၢ်လၢ ပပှုၤကလုၣ်တကြၢ်းသးပှုးနိၣ် ဒီးဒုး အိၣ်ထိၣ်မ့ၢ်နံးတနံးအံၤ လၢ အမ့ၢ် ပကီၢ်ခိၣ် စီၤ ဘးအူကွံ့ ဒီးအသကိးတဖၣ် အတၢ်သံအမ့ၢ် တနံး ဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအသးသမူ လၢ အပှုၤက လုၣ်အဂီၢ် ဒ်မၤထူရၤအသိး မ့ၢ်မ့ၢ်နံးလၢ “ကညီပြုးဒူပြုးယိုးမုၢ်နံး လၢ ပသးပှုးနိၣ်တသ့” ဘၣ်တနံးနၣ့်လီၤ.ပမ့ၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၢ် ဖဲ ၁၉၅၀ နံၣ်.လၢအိကူးဘ၂သီ.မ့ၢ်မ့ၢ်နံးတနံးလၢ အဟ့ၣ် ပဝဲကညီဒီတကလုၣ်တၢ်သ့ၣ်အုးသးအုး.တၢ် သ့ၣ်ကီၢ်သးဂီၤ ဒီးတၢ်သ့ၣ်တမ့ၣ်သးတမ့ၣ် ခီ ဖျိ ပကီၢ်ခိၣ်စီၤဘးအူကွံ့ ဒီးအသကိးတဖၣ် ဘၣ်တၢ်မၤသံအီၤအမ့ၢ်တနံးနၣ့်လီၤ. ပကီၢ်ခိၣ် စီၤဘးအူကွံ့ မ့ၢ်ပှုၤတဂၤလၢ အအဲၣ်အထံအ ကီၢ်.အဲၣ်အပှုၤကလုၣ် တအဲၣ်ဒီးလၢ အပှုၤက လုၣ်ဘၣ်နးဘၣ်ဖြိၣ် ဒီးဂုၣ်ကျဲးစၢ်ဝဲလၢ အပှုၤ ကလုၣ်ကနၢ်တၢ်သဘျ, တၢ်ထဲသိးတုၤသိး နၣ့်လီၤ. ခီဖျိအတၢ်အဲၣ်ဘၣ်အပှုၤကလုၣ် အ တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသးအယိ ဖဲ၁၉၅၀နံၣ်.လၢအိ ကူးဘ၂သီအနံၤ. ခီဖျိဒ့ၣ်ဒါအတၢ်ကျၣ်အၢ ကျၣ် သီအယိ အသးသမူဘၣ်ဟးထိၣ်ကွံၣ်ဝဲ ဒီး အသ့ၣ်ခိၣ်ဒ့ၣ်လဲၣ်တအိၣ်ဘၣ်. အဝဲမ့ၢ်တအိၣ် မူလၢ ပသိးပကျါ ဘၣ်ဆၣ် အဝဲဟ်လီၤတဲၣ်

တော်အတော်ကတိုးလုပ်ဒိဉ်ပျှဒိဉ် (၄)ထံဉ် မှ်ဒ်သိုးပဝဲကညီဖိတဖဉ် ပကဟံးဃာ်ပၢးဃာ်ဒီးပကစ်ဝမူစိာ်ဂဲၤအီ၊ လၢပတၢ်အိဉ်မူအပူၤတူၤပန့်ကှ့၊တၢ်သဘျ တၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်တစုနှ်လီ၊.

ပှၢလၢသံဒံးမၤထူရၤလၢအကျါ တဂၤ ထံဉ်ဘဉ်တၢ်စံဉ်စိၤဟ်ဖျါအါဂၤ မှ်ပကိၢ်ခိဉ်ဘးအူကွဲ ပဝဲပှၢကညီဖိတဖဉ် ပမ့မ့်ပှၢလၢအယုဖးလံာ်ဖးလၢ်,ပမ့မ့်ပှၢသ့ဉ်တဖဉ် လၢအယုသ့ဉ်ညါကှ့၊ပတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤနှ်ပ ကသ့ဉ်ညါဘဉ် ပပှၢကလုာ်အတၢ်တူၢ်ဘဉ်ခိဉ်ဘဉ် လၢအမၤဘဉ်ဒိပသ့ဉ်ပသး တၢ်လၢပသးပှၢနီဉ်အီၤတသ့ဘဉ် အိဉ်ဝဲအါမးလီ၊. ပမ့်ကွၢ်ကှ့၊ပဒုဉ်ပဒါလၢအမ့်(နအဖ)တဖုအံၤပၢတၢ်ဒံး မီၤအိဉ်ယၢၤသန္ဓအသိး ကွၢ်ထဲအကစ်တၢ်ဘဉ်ဘျုးအဂိၢ် တကွၢ်တၢ်လၢထံဖိကိၢ်ဖိအဂိၢ်ဘဉ်. အဝဲသ့ဉ်ပာ်လီ၊အသးလၢ ကမၤလီ၊တူဉ်ကွဲဉ်ပပှၢကလုာ်အစၢၤအသ့ဒ်ဉ်နှ်လီ၊. ပဒုဉ်ပဒါလၢအမ့်(နအဖ)အံၤ အတၢ်ပာ်သးလၢကညီဖိအဖိခိဉ် တမ့်တၢ်လၢအဂ့ၤဘဉ်. အတၢ်ပာ်သးမ့်ဒ်သိုး ကမၤလီ၊ဖးကညီဖိကဒဲကဒဲ,နှာ်လီ၊ဘျၢ်ဖျိကွဲဉ်ပှၢ ဒ်သိုးပဝဲကညီဖိကဒဲကဒဲ တၢ်နာ်နှ့်လိာ်သးသုတအိဉ်တဂ့ၤ ဒ်သိုးတၢ်ထံဉ်ကမ့ဉ်ကအိဉ်ထိဉ်လၢပဝဲကညီဖိတဖဉ်အကျါအဂိၢ် အဝဲသ့ဉ်ကျဉ်တရံးပှၢလၢကျဲအဘိဘိနှ်လီ၊. ပမ့်ကွၢ်ကဒါကှ့၊ ဖဲ၁၉၉၅နံ့ဉ်, မၤနၢၤပျိအစိၤ ပပှၢကလုာ်, ပပှၢသုးမ့်သံဉ်ဘိ, ပခိဉ်ပန်ၢ်ဒီး ပပှၢကမျၢ်ဖိသ့ဉ်တဖဉ် ဘဉ်သံဘဉ်ပှ,်,ဘဉ်ဂၢ်လီ၊အသ့ဉ်အစိၤ,ဘဉ်သံဆ့ဉ်မဲာ်ကဲၤမဲာ်,ဘဉ်ဟ့ဉ်လီ၊အသး ဒ်မၤထူရၤအသိး ပှၢသ့ဉ်တဖဉ်အံၤ ပဝဲလၢအမ့်ပှၢသးစ၀်ဒီး ပဝဲလၢအမ့်ပှၢမၤလိတၢ်ဖိသ့ဉ်တဖဉ် ပမ့်တထံဉ်လၢပမဲာ်ဘဉ်ဆဉ် မ့်ပမိ်ပတ်ပတ် ပဖံပဖစ်ဉ်ဃဲၤတဲဃဲၤနှ်,ပှၢတဘျိုဘျိ၅ါ? မ့်ပဆိကမိဉ်ဘဉ်တဘျိုဘျိ၅ါ? မ့်ပထံဉ်မ့ံတဘျိုဘျိ၅ါ? ယနာ်လၢ တၢ်ကဲထိဉ်သးအံၤ ပမ့်တထံဉ်ထွဲဘဉ်ဆဉ် ယနာ်လၢပကနၢ်ဟူထွဲဒီး မ့်စ့ၢ်ကိီး တၢ်လၢပဝဲသ့ဉ်တဖဉ် ပကြၢ်းသ့ဉ်ညါထွဲနှ်လီ၊.ကညီဖိအတၢ်တူၢ်ဘဉ်ခိဉ်ဘဉ်အံၤ ပမ့်တဃုသ့ဉ်ညါ,ပမ့်တပာ်လုၢ်ဟ်ပှၢ,ပမ့်တကွဲးကှ့၊ပတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤနှ်နှ် မတၢၤသ့ဉ်တဖဉ် လၢကဃုသ့ဉ်ညါနှ့်ပှၢ, မတၢၤသ့ဉ်တဖဉ် လၢကပာ်လုၢ်ဟ်ပှၢ,နှ့်ပှၢ ဒီးမတၢၤသ့ဉ်တဖဉ် လၢကကွဲးနှ့်,ပတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤလဲာ်?
အလိ်ၢ်အိဉ်လၢ ပဝဲလၢအမ့်ပှၢသးစ၀် ဒီးပဝဲလၢအမ့် ပှၢမၤလိတၢ်ဖိသ့ဉ်တဖဉ် ပကပာ်သ့ဉ်ပာ်သးသကိးတက့ၢ်. ပမ့်ကွၢ်ကဒါကှ့၊ အဘူးကတၢ်၊ ဖဲ၂၀၀၈နံ့ဉ်, လါဖှ,ဘြူ,အါရံ,၁၄သီနှ့ဉ် လၢဟိဉ်ခိဉ်ဒီဖျၢ်ဉ် တၢ်ပာ်ပနီဉ်အီၤလၢအမ့် တၢ်အဲာ်မှ,်နံ့ၤ လၢပှၢအါဂၤအဂိၢ်မ့်တၢ်သ့ဉ်ဖှ,်သးညီအမှ,်တနံ့ၤနှ,်လီ၊. ဘဉ်ဆဉ် လၢပဝဲပှၢကညီဒီတကလုာ်အဂိၢ် ၂၀၀၈နံ့ဉ်,လါဖှ,ဘြူ,အါရံ,၁၄သီ,မှ,်ဃ့ၢ်လီ၊ (၄)နှ,်ရံ,ဉ်ဘျဉ် မ့်မ့်တနံ့ၤလၢ အဟ့ဉ်ပဝဲကညီဒီတကလုာ်တၢ်သ့ဉ်ကိၢ်သးဂီၤ, တၢ်သ့ဉ်တမ့ာ်သးတမ့ာ် ခီဖျိ ပခိဉ်ပန်ၢ်လုၢ်ဒိဉ်ပှ,ဒိဉ် လၢအမ့်, ပဖုပဒိဉ်မါရ့ဉ်လါဖါ ဘဉ်တၢ်မၤသံအီၤ အမှ,်တနံ့ၤနှ,်လီ၊. ဖုပဒိဉ်မါရ့ဉ်လါဖါ အဝဲမ့်ပှၢတဂၤလၢ အဂဲၤယ,ုၢ်ဂဲၤဆှးဒီး ဃုထံဉ်နှ့်တၢ်ဃုတၢ်ဖိ,,တၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်ဒီးတၢ်သဘျ လၢအဖိအလံၤ ဒီးအပှၢဒီတကလုာ်ညါအဂိၢ်နှ,်လီ၊. အဝဲမ့်ပၢ်တဂၤ လၢအအဲာ်အဖိအလံၤ ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်သံဉ်သူမီၤကျာ်နှ,်လီ၊. အဝဲဆၢထၢဉ်ဂၢ်ကျၢၤတ့ၢ်လၢ ကိၢ်ခိဉ်စိၤဘးအူကွဲ့အတၢ်ကတိၤ(၄)ထံဉ်အပူၤ တုၤအသးသမူဟးထိဉ်သတူ,်ကလာ်နှ,်လီ၊. ပဖုပဒိဉ်မါရ့ဉ်လါဖါအံၤ မ့်,စ့ၢ်ကီးပှၢ,ဒူ,ပှၢ,ဃိၤ လၢအဟ့ဉ်လီ၊အသးလၢအပှၢကလုာ်အဂိၢ် မၤလၢပ့ဲၤအမူအဒါ ဒ်သိုးအပှၢကလုာ် ကနှ,်ကှ,ၤတၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်အဂိၢ်နှ,်လီ၊. တၢ်ကတိၤဒိအိဉ်ဝဲ,
တၢ်မၤဟးဂီၤဃဲာ် မ့်တ,ဉ်ကမဲာ်
တၢ်မၤဟးဂီၤပှၢကညီ မ့်သံ:
တၢ်မၤဟးဂီၤ ကညီဒီကလုာ်တၢ်ပၢ်ဆၢနှ,် မ့်ပှၢမၤကျိအိဉ်ကျိတဖဉ်လီ၊.
အဃိ ပဝဲလၢအမ့်ကညီဖိကိးဂၤဒဲး ပကပာ်သ့ဉ်ပာ်သး ဒီးပလိၢ်သကိးပသးတက့ၢ်.

ကညီပှၢ,ဒူ,ပှၢ,ဃိၤမ့ၢ်နံ့ၤ မ့်တၢ်ဘဉ်ထွဲဒီးကညီဖိခဲလၢာ်အဃိ ယအဲာ်ဒီးတဲယဲဒံးအံၤလီ၊. ပဝဲကညီဖိတဖဉ် ပမ့်အိဉ်လီ၊မ့ၢ်ပြဲ,ပြါလိာ်သးတနီ,, လၢကညီကိၢ်စဉ်တနီ,လၢထံဆၢကိၢ်ဆၢ ဒီး တနီ,လၢထံသၢဘ့ဉ်ကိၢ်သၢ,ဘ့ဉ် ဘဉ်ဆဉ် ပမ့်ဒ့ဉ်ကညီဖိဒံးသိုးသိုးလီ၊. အလိ်ၢ်အိဉ်လၢ ပကမၤစၢၤလိာ်သကိးပသးဒီး ပကသ့ဉ်နိဉ်ကှ,ၤပခိဉ်ပန်ၢ်လၢအအဲာ်အပှၢကလုာ်တဖဉ် အတၢ်ဟ့ဉ်လီ၊အသးဒီးဖဲလၢလါအီကူး(၁၂)သီ,မ့်,မ့်,နံ့ၤတနံ့ၤ လၢပဝဲကညီဒီတကလုာ် ပကြၢ်းမၤလၢကပီၤကှ,ၤ "ကညီပှၢ,ဒူ,ပှၢ,ဃိၤမ့ၢ်နံ့ၤ လၢပသးပှ,ၤနီဉ်တသ့ဘဉ်" ဖဲပအိဉ်ပဆိ: တပူၤလၢ်လၢ်နှ,်တကွ,ၢ်.

နီ၊်ကနဲ
ကညီပိာ်မှ,ာ်သး၀ၢ်ခိဉ်နၢ်တၢ်မၤလိကို
(KYWLS)

ခိဉ်ဖးအဂ့ၤကတၢ်တမံၤလၢပဝဲပှၢကညီဖိပတၢ်အိဉ်မူ ဒီး ပတၢ်မံမီၢ်, တၢ်ပညီဉ်ကလၢပှဲၤထိဉ်အဂိၢ် မ့ၢ်ပပှၢ,ဒူ,ပှၢ,ဃိၤ တဖဉ်နှ,်လီ၊.

လါအီကူး၁၂သီ, မ့်ဝဲကညီမၤထူရၤအမှ,်နံ့ၤပှဲၤထိဉ်ဝဲ ၆၂ဝိတဝိနှ,်လီ၊. တၢ်ပာ်ပနီဉ် ၆၂ဝိတဝိ အတၢ်မၤလၢကပီၤအံၤမ့်ဝဲစိၤဘးအူကွဲ့အတၢ်သံဃုာ်ဒီးအပှၢ ပသ့ဉ်နိဉ်ထိဉ်ပှၢ,ဒူ,ပှၢ,ဃိၤသ့ဉ်တဖဉ် ဒီးပှၢ,ဂုာ်ပှၢ,ဂၤခဲလၢာ် လၢအဟ့ဉ်လီ၊တ့ၢ်အတၢ်အိဉ်မူ လၢပတၢ်ဂဲၤလိာ်အဂိၢ်နှ,်လီ၊. ပဝဲပှၢကညီဖိတဖဉ် ပတၢ်ဂဲၤလိာ်အံၤ တမ့်ထဲလၢပှၢဟီဉ်ခိဉ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဒီးထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်အတၢ်ဘဉ်သးတခါဇီးဘဉ်. မ့မ့်တခီမ့်ဝဲ ပတၢ်ပြၢ်တၢ်ဂဲၤလိာ် လၢပကပူၤဖျဲးထိဉ်လၢတၢ်သံဒီး ပမ့်တဲလၢကျဲအဂၤတဘိနှ,် ကိၢ်ခိဉ်စိၤဘးအူကွဲ့သံဘဉ်ဆဉ် အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ အိဉ်လီ၊တဲာ်ဒံးနှ,်လီ၊.

လၢအနှ,်ဉ်တဆံအတိၢ်ပူ ကိၢ်ပယီၤ ပဒိဉ်တဖဉ် ဂုာ်ကျဲးစၢးမၤဟးဂီၤမၤလီ၊ပှိ,်ကွဲဉ် ပှၢကညီဖိတဖဉ်နှ,်လီ၊.အဝဲသ့ဉ်တဖဉ် ဂုာ်ကျဲးစၢးမၤဝဲလၢကျဲအဘိဘိနှ,်လီ၊.အဝဲသ့ဉ် မၤဝဲကယီကယီ ဒီးသူဝဲကိၢ်ပယီၤတၢ်ကရၢ ကရိပှၢ,မၤတၢ်လၢထံရ,ုၢ်ကိၢ်သဲးတဖဉ် ဒ်သိုးတြိတာ်ဃာ်ဝဲပကျိဉ်,ဆိဉ်တၢ်မၤနၢ်ပလုၢ်လၢ်ပထူသန္ဓ ဒီးပတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤသ့ဉ်တဖဉ် သုးပဒိဉ်ထိဉ်ဒုးတၢ်ရၢ်ရၢ်စၢ်စၢ် အၢအၢသီသီဒီးအဝဲသ့ဉ်ပာ်ပှၢ ဒ်ပမ့်ပှၢကညီလၢအမ့်ပှၢမၤကမဉ်တၢ်အဃိ ထိဒါဝဲပှၢနှ,်လီ၊.

ပပူၤဖျဲးထိဉ်လၢတၢ်သံဒီး ပအိဉ်မှ,တ့ၢ်ဒံးလၢမ့်မဆါတနံ့ၤအံၤ သ့ခီဖျိလၢကညီမၤထူရၤသ့ဉ်တဖဉ် ဟ့ဉ်လီ၊ကွဲ့ဉ်အသးသမူလၢပဂိၢ်အဃိနှ,်လီ၊. အဝဲသ့ဉ်တဖဉ် အိဉ်ဒီးပှၢ,ဃံာ်ဃံာ်ထၢ ထၢတသ့လၢ,ဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ် အတၢ်ဟ့ဉ်သါလၢ,ပဂိၢ် လၢ,ပကပူၤဖျဲးထိဉ်လၢတၢ်သံဒီး အဝဲသံဘဉ်ဆဉ် ကတိၤဒံးတၢ်ဒီးပဝဲပှၢကညီဖိတဖဉ်နှ,်လီ၊. ပအိဉ်မူအိဉ်ဂဲၤ

ပ္ပါ။ဒီးတ၊်သ္ဂ်ာအုးသးအုးသ့ဂ်ာတဖ္ဂ် ဒီးတ၊်ဆိ ကမိ်ဉ် တ၊်သ္ဂ်ာကိ၊်အ္ဂ သးကိ၊်အ္ဂ ကိးမ္ပ၊်နံ။ဒဲး ခ်ိဖ္ပျပသ့ဂ်ာနိ်ဉ်ထိ်ဉ်က့။ပခ်ိဉ်ပန၊် လ၊အလဲ၊ပ္ပ၊ ကွ်ဉ်တဖ္ဂ် မ့်တ၊်လိ၊မ၊်ဖ၊ဒိ့ဉ်လ၊ပဂိ၊်နှ့ဉ်လိ၊။

လ၊(ဖ ၂)နံ့ဉ်အတိ၊်ပ္ပ၊နှ့ဉ် ပခ်ိဉ်ပန၊် သ့ဂ်ာတဖ္ဂ်,သိ်ဉ်ဒ္ဂ သိ်ဉ်မ့ံ၊,ဟံ့ဉ်ဖိ၊ယီ၊ဖိ ဒီ၊ပ္ပ၊ လ၊ပအဲ့ဉ်အီ၊တဖ္ဂ် လိ၊မ၊်တ့ဂ်ာ အဂ၊လ၊အက လိ၊် လ၊အတ၊်ဂဲ၊လိ၊်လ၊(ဖ ၂)နံ့ဉ် တ၊်သဘ္ဘ လ၊အအိ်ဉ်ဒီ။တ၊်လ၊ကပီ၊နှ့ဉ်လိ၊။ ဒီ။တ၊်ဂဲ၊ လိ၊်လ၊(ဖ ၂)နံ့ဉ်အတိ၊်ပ္ပ၊အံ၊ တဝံ၊ဒံ၊ဘဉ်. ပ္ပ၊ဒ္ဒ ပ္ပ၊ယီ၊ လ၊အမ၊တ၊်တ ပယ္ဂ်ာ ယီတဖ္ဂ် ဆဲ၊လိ၊မ၊်ဒံ၊ဒီ။ တ၊်လိ၊မ၊်အံ၊ မ့်တ၊်အိ်ဉ်စ်ဉ် အိ်ဉ်ကျ၊အိ်ဉ်ဂ၊်ဆိ၊ကျ၊။ လ၊ဟံ့ဉ်ဖိ၊ယီ၊ဖိ၊အ ဂိ၊်,ဘ္ဂ၊တံ၊်အဂိ၊်,ပ္ပ၊မ၊သကိ၊တ၊်တဂ၊ မ့တ မ့်၊ ပ္ပ၊ကရ၊ဖိ၊တဂ၊အဂိ၊် ဒီ။လ၊ပဝဲခဲလ၊ဉ်အ ဂိ၊်နှ့ဉ်လိ၊။ အဝဲသ့ဂ်ာခဲလ၊ဉ်နှ့ဉ် မ့်၊ဝဲပ္ပ၊လ့ဂ်ာ ဒ်ဉ် ပ္ပ၊ဒ်ဉ်ဒီ။ ပ္ပ၊တနီ၊နှ့ဉ် မ့်၊ဝဲထ်ရ့ဂ်ာ ကိ၊် သဲ၊ခ်ဉ်နှ် တဖ္ဂ် ဒီ။တနီ၊နှ့ဉ် မ့်၊ဝဲပ္ပ၊လ၊အ ဒုး တ၊်လ၊ တ၊်သဘ္ဘအဂိ၊်တဖ္ဂ် ဒီ။တနီ၊နှ့ဉ် မ့်၊ပ္ပ၊တ ဝ၊ မ့တမ့်၊ ပ္ပ၊လ၊အမ၊တ၊်လ၊ တ၊်အိ်ဉ်ဆ္ဂ်ာ အိ်ဉ် ချ့တကပ၊ လ၊ပ္ပ၊တ ဝ၊အပ္ပ၊နှ့ဉ်လိ၊။ ပ္ပ၊ကညီ အ၊ဂ၊ မ၊သကိ၊ဃ့ဉ်တ၊် လ၊ကျဲတဘ္ဘ၊ဘိ လ၊အလိ၊ဆိ၊လိ၊ဉ်အသး တဂ၊လ၊အသနှ၊ဉ် ဒ့ဉ်ဝဲနှ့ဉ်လိ၊။ ဒီ။အဝဲသ့ဂ်ာတဖ္ဂ် မ့်၊ဝဲပိ၊ဉ်ခ္ဍ၊, ပ်ာ် မ္ဂ်ာ ဒီ။တနီ၊နှ့ဉ် မ့်၊ဝဲ ပ္ပ၊လိ၊ဉ်ဘိ ဘ်ဖိ ဒ့ဉ်လဲ၊နှ့ဉ် လိ၊။

လ၊အနံ့ဉ်လ၊အဆံ ကိ၊်ပယီ၊သုး မ့်၊အသုးရ့ဉ် မ၊ဆ္ဂ်ာထိ်ဉ်တ၊် ဒုးတ၊်ယ၊ ဒီ။ဟ္ဂ ဂဲ၊ထီ ဒါ ပ္ပ၊ကညီဖိ၊တဖ္ဂ်, မ၊ဟ၊ဂ္ဂ်ာ ဟ၊ဂ်ီ၊ဒ္ဒ သဝ်ိတဖ္ဂ်, မ၊တ ရ်ိတ ပါ ဒီ။ သ္ဂ ဝဲတ၊် စုကဝဲ၊ လ၊တ၊် ဒုး တ၊်ယ၊အ ပ္ဂ, ဒုး ကဲ ကှ၊် ဝဲ ပ္ပ၊ကညီ ဖိ၊တဖ္ဂ် ဒီ။မ၊သံ မ၊ဝီ ဝဲ ပ္ပ၊ကညီ ဖိ၊တဖ္ဂ် လ၊ အကလိ၊် နှ့ဉ်လိ၊။ ဒီ။သ္ဂ ဝဲတ၊် စ်ကမီ၊လ၊ ပဖိ ခ်ိဉ်အ ယ ပ ဝဲ သ့ဂ်ာ တဖ္ဂ် ပ ဘ ဉ်ဃ့ဉ်ဖျိ၊ကွ်ဉ်လ၊ ပ ဒ္ဒ လိ၊် သ ဝ ဝ ်ိ ် ် ်

မိ၊်ပါ်လ၊ဖိသဉ်အဂီ၊်

ပှၤတဂၤဘဉ်တဂၤ အိဉ်မူဝဲတဒ်သိး လိာ်အသးဘဉ်.ဒ်နှဉ်အသိး ပှၤတဂၤဘဉ်တဂၤ အိဉ်ဒီးတၢ်သှဉ်ညါန၊်ပၢ်လၢတဒ်သိးလိာ် အသးစု၊်ကီးဘဉ်. တၢ်လၢအရှဒိဉ်တခါလၢ ပှၤတဂၤဘဉ်တဂၤနှဉ် မ့၊်ဝဲမိ၊်ပ၊်သှဉ်တဖှာ်လီၤ. ဖိဆံးသှဉ်တဖှာ် လၢတၢ်ဒိဉ်ထိဉ်ထိထိဉ်အပူၤ တဂၤဘဉ်တဂၤ တမ့၊်တၢ်လၢအညီညီဖိဘဉ်. မိ၊်ပ၊်မ့၊်ဝဲ ပှၤလၢအရှဒိဉ်ကါဒိဉ်စု၊်ကီးနှဉ်လီၤ. ဒီးမ့၊်ဝဲ ပှၤလၢကဟုကယာ်ဖိဆံးသှဉ်တဖှာ်, လု၊်အိဉ်လု၊်အီဝဲဒ်သိးကဒိဉ်ထိဉ် အိဉ်ဒီးတၢ်သှဉ်ညါန၊်ပၢ်၊ တၢ်သှဉ်တဖှာ်အံၤ တမ့၊်စု၊်ကီး တၢ်ညီညီကီးဘဉ်နှဉ်လီၤ. ဒ်သိးဖိသဉ်ဆံးတဂၤ ကအိဉ်ဒီးတၢ်သှဉ်ညါန၊်ပၢ်လၢအဂ့ၤနှဉ် မိ၊်ပ၊်သှဉ်တဖှာ် ကဘဉ်အိဉ်ဒီးမှဒါလၢအဘဉ်ကၢ်ထွဲအီၤဒီးသိဉ်သီအီၤလၢအဂ့ၤနှဉ်လီၤ. ဒီးမိ၊်ပ၊်တဖှာ် ကသှဉ်ညါသူတၢ်ဆၢကတီ၊်ဒီးအဟံဉ်ဖိဃီဖိ အိဉ်ဒီးတၢ်ရှလိာ်မှာ်လိာ်သးကိးဂၤဒဲးလၢဟံဉ်တဖျာ်ဖိအပူၤ.တၢ်သှဉ်တဖှာ်အံၤ မ့၊်တၢ်လၢအရှဒိဉ်ကါဒိဉ်ဝဲဒိဉ်မးနှဉ်လီၤ. ပမ့၊်ကၢ်ကဒါကဲ့မ့၊်မဆါတနံၤအံၤ.တၢ်ဆၢကတီ၊် တၢ်အိဉ်သးအါတက့၊် မိ၊်ပ၊်သှဉ်တဖှာ် အိဉ်ဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မၤ လၢကဘဉ်လု၊်အိဉ်လု၊်အီဖိဆံးသှဉ်တဖှာ်အဃီ.တၢ်ဆၢကတီ၊်တအိဉ်အါအါ လၢအဝဲသှဉ်အဂီ၊် လၢကအိဉ်ဘဉ်တပူၤဃီဒီးဟံဉ်ဖိဃီဖိလၢဟံဉ်ပူၤဘဉ်.

ယအဲဉ်ဒီးတဲစု၊်ကီးဒ်အံၤလီၤ. တၢ်ဆၢကတီ၊်အဂ့ၤကတၢ်၊်လၢ မိ၊်ပ၊်ဒ်အံၤသှဉ်တဖှာ်အံၤမ့၊်ဝဲ ဟါခီလၢဘူးကမံနှဉ်လီၤ. မိ၊်ပ၊်သှဉ်တဖှာ် ကသူတၢ်ဆၢကတီ၊်လၢ ကရှလိာ်မှာ်လိာ်အသးဒီးဖိဆံးသှဉ်တဖှာ်, မ့တမ့၊် ကတဲ့ပှးယှၤဖိဆံးတဖှာ်လၢတၢ်ဃဲၤပူမ့၊်ဝဲ ကျဲတဘိလၢမိ၊်ပ၊်တဖှာ် ကဒုးအိဉ်ထိဉ်တၢ်ရှလိာ်မှာ်လိာ်သးလၢအနီ၊်ကစၢ်ဟံဉ်ဖိဃီဖိနှဉ်လီၤ. တကးဒ်းဘဉ် ဖိဆံးတဖှာ်ကမၤလိသ့ထိဉ်အသးခီဖျိတၢ်ဃဲၤပူဒီး အဝဲသှဉ်အတၢ်သှဉ်ညါန၊်ပၢ်၊ ကအါထိဉ်ဝဲလီၤ.တၢ်ဆၢကတီ၊်လၢဟံဉ်ဖိဃီ ဖိအဂီ၊်နှဉ် မ့၊်တၢ်လၢအရှဒိဉ်တခါလၢ ပတၢ်အိဉ်မူအပူၤနှဉ်လီၤ.တၢ်ဆၢကတီ၊် မ့၊်တၢ်လု၊် ဒိဉ်ပှၤဒိဉ်အဃီ ပပှၤအီၤလၢထူလၢစ့တန့၊်ဘဉ်.

တၢ်ဖးယုၤတဲ့ယုၤဖိသဉ်တၢ်ဃဲၤပူ

တၢ်ဃဲၤပူ မ့၊်ဝဲတၢ်တဲ့တခါလၢဖိသဉ်ဆံးသှဉ်တဖှာ် အဲဉ်ဝဲဒဉ်ဒိဉ်မးနှဉ်လီၤ. ပမ့၊်တဘဉ်ဃးဒီးတၢ်တဲ့ပူနှဉ် ထိဘိပကသ့ဉ်နိ၊်ထိဉ်ဘဉ်ဖိသဉ်ဆံးဖိသ့ဉ်တဖှာ်နှဉ်လီၤ. အဂ့၊်ဒ်အံၤ တၢ်လၢဖိသဉ်ဒီးပူ တၢ်တ့ၢ်လီၤအီၤဒ်တၢ်အမိ၊်ဒီးတၢ်အဖါအသိးနှဉ်လီၤ.တၢ်သံကျွ၊် အိဉ်ထိဉ်ဝဲဒ်အံၤ ဘဉ်မနုၤအဃီ ဖိသဉ်ဆံးတဖှာ်အဲဉ်တၢ်ဃဲၤပူလဲဉ်. ဒီးတၢ်စံးဆၢအီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးတအိဉ်ဘဉ်.ဘဉ်ဆဉ် ပကဆၢတဲဉ် အီၤလၢ(နှ,ဆၢဉ်)တ့ၢ်ထိဉ်ပူလၢဖိသဉ်ကအဲဉ်ဝဲ အဂီ၊်နှဉ်လီၤ.

တၢ်ဃဲၤပူအဘျုးအဖ့ိဉ်အိဉ်လၢဖိသဉ်အဂီ၊် ဒ်လဲဉ်

တၢ်ဝဲအံၤ ပှၤသးပှ၊်စံးဆၢဝဲဒဉ်ဒီးပှၤ စံးဆၢအါတက့၊် ဒ်သိးလိာ်အသးဒီးစံးဆၢဝဲ ဒဉ်

★ဟ့ဉ်ပှၤတၢ်သှဉ်ညါ

★မၤသူဉ်ဖှံသးညီပှၤ

★သိဉ်လိပှၤလၢပကအဲဉ်တၢ်ဖးလံာ်

★ကအိဉ်ဒီးတၢ်သ့ဉ်ဂ၊်သးဂ၊်ဒီးတနၢ်ကှ,ဉ်ဘဉ်. တလံကျိုဘဉ်.

★ကဲဒဲ့ၤတာ်ဘဉ်လၢအဂ့ၤ လၢဖိသဉ်သ့ဉ်တဖှာ်အဂီ၊်.

တၢ်ဆၢကတီ၊်လၢပဝဲမိ၊်ပ၊်ကတဲ့ပှးဖိသဉ်အတၢ်ဃဲၤပူနှဉ် သ့ကိးဆၢကတီ၊်ဒဲးလီၤ. ဘဉ်ဆဉ် ပမ့၊်တဲစၢၤအီၤ တချုးလၢအမံဒ်းဘဉ်အခါနှဉ် ဂ့ၤဒိဉ်ဝဲလီၤ. အဂ့၊်ဒ်အံၤ ဒ်သိးဖိသဉ်ကမံဝဲမှာ်မှာ် မံမိ၊်တၢ်လၢအဂ့ၤဒီး မှာ်ဝဲနှဉ်လီၤ.

ဟ့ဉ်ကျွာ်မိ၊်ပ၊်တဖှာ်လၢတၢ်တဲ့ပူဒီးတၢ်ဃဲၤပူ လၢကဲ့ဘျုးလၢဖိသဉ်အဂီ၊်

၁. တဲ့ပှးဖိသဉ်တၢ်ဃဲၤ လၢအကထုးနှ,်ဖိသဉ်အသူဉ်အသးသ့ဉ်တဖှာ် ဒ်သိးဖိသဉ်တဖှာ် ကသ့ဉ်ညါဒီး တူ၊်ဘဉ်ဝဲလၢတၢ်ဖးတၢ်ဃဲၤပူ, တၢ်ဖးလံာ် မ့၊်တၢ်လၢအမှာ်.

၂. ဃုနှ,်တၢ်ဆၢကတီ၊်လၢပဝဲ(မိ၊်ပ၊်)ချုးအဆၢကတီ၊်ဒီး ပဖိဆံးသ့ဉ်တဖှာ်ချုးဝဲ ကမ့၊်ဝဲ(မိ၊်ပ၊်)တၢ်ဖံးတၢ်မၤတံၤအလိ၊်ခံ,မ့တမ့၊် ဖဲတချုးလၢပမံဒ်းဘဉ်အခါ ပကတဲ့ယုၤ, ဖးတၢ်ဃဲၤပူဖိတဖှာ်တက့၊်.

၃. ဟ့ဉ်သဆှာ်ထိဉ်ဖိသဉ်သ့ဉ်တဖှာ် ဒ်သိးအကတဲ့တၢ်ဃဲၤပူ ဒ်အနီ၊်ကစၢ်ဒဉ်ဝဲဆိကမိဉ် မ့တမ့၊် အတၢ်ထံဉ်မ့ဲ့အသိးနှဉ်တက့၊်.

ဖိသဉ်ဆံးအတၢ်လိဉ်ဘဉ်လၢမိ၊်ပ၊်အအိဉ်

ဖိသဉ်ဆံးအတၢ်လိဉ်ဘဉ်မ့၊်တၢ်လၢ အရှဒိဉ်စု၊်ကီးလီၤ.ဘဉ်ဆဉ်ပဝဲမိ၊်ပ၊် ပကြၢ်းသ့ဉ်ညါဖိသဉ်ဆံးအတၢ်လိဉ်ဘဉ် မ့၊်တၢ်မနုၤ လဲဉ်.

ဖိသဉ်အတၢ်လိဉ်ဘဉ်

၁. ဖိသဉ်ဆံးလိဉ်ဘဉ်မိ၊်ပ၊်တၢ်အဲဉ်

၂. ဖိသဉ်ဆံးလိဉ်ဘဉ် မိ၊်ပ၊်တၢ်ကဟုကယာ်

၃. ဖိသဉ်ဆံးလိဉ်ဘဉ် မိ၊်ပ၊်တၢ်ဟ့ဉ်ဂ၊်ဟ့ဉ်ဘါ

၄. ဖိသဉ်ဆံးလိဉ်ဘဉ် မိ၊်ပ၊်တၢ်စံးပတြၢ်းအီၤ လၢအမဲာ်ညါဒီးအလိ၊်ခံ

၅. ဖိသည်ဆံးလိုဉ်ဘဉ် မိ၊်ပ၊်ကဒိကနှဉ်အီၤတ
ဘျိုလ၊်လ၊် ဖဲအဝဲတဲထိုဉ်တ၊်
၆. ဖိသည်ဆံးလိုဉ်ဘဉ် မိ၊်ပ၊်ကန၊်ပ၊်အီၤ
၇. ဖိသည်ဆံးလိုဉ်ဘဉ်တ၊်ဆ၊ကတိ၊်လ၊မိ၊်ပ၊်
ကအိုဉ်ဒီးအီၤနှဉ်လီၤ.

<u>မိ၊်ပ၊်အတ၊်လိုဉ်ဘဉ်လ၊ဖိအဂီ၊်</u>

၁. မိ၊်ပ၊်လိုဉ်ဘဉ်လ၊ ဖိဆံးသ့ဉ်တဖှဉ် ကဒိက
နှဉ်အီၤ
၂. မိ၊်ပ၊်လိုဉ်ဘဉ်လ၊ ဖိဆံးသ့ဉ်တဖှဉ် ကန၊်
လီၤ
၃. မိ၊်ပ၊်လိုဉ်ဘဉ်လ၊ ဖိဆံးသ့ဉ်တဖှဉ် ကမၤ
ပိာ်ထွဲမိ၊်ပ၊်အကလု၊်
၄. မိ၊်ပ၊်လိုဉ်ဘဉ်လ၊ ဖိဆံးသ့ဉ်တဖှဉ် ကက
တိၤတ၊်လ၊အမှာ်ဒီး တတဲဆ၊မိ၊်ပ၊်ဘဉ်.
၅. မိ၊်ပ၊်လိုဉ်ဘဉ်လ၊ ဖိဆံးသ့ဉ်တဖှဉ် ကသ့ဉ်
ညါအိုဉ်ဒီးတ၊်ပာ်ကဲ
၆. မိ၊်ပ၊်လိုဉ်ဘဉ်လ၊ ဖိဆံးသ့ဉ်တဖှဉ် ကအိုဉ်
ဒီးတ၊်သ့ဉ်ပ့ာ်သးဆ့ါလ၊တ၊်မၤလိအပူၤ
၂. ဒီပှ၊်ဝ၊်မိ၊်ပ၊်ခဲလ၊ဉ်သ့ဉ်သ့ဒ၊, ဒ်ပလိုဉ်ဘဉ်
တ၊်လ၊ပဖိအအိုဉ်အသိး ပဖိစ့၊်ကီးလိုဉ်ဘဉ်
တ၊်လ၊ပအိုဉ်လီၤ. ပဝဲမိ၊်ပ၊်တဖှဉ် ပမၤလ၊ပ့ဲၤ
ပဖိအတ၊်လိုဉ်ဘဉ်လံ၆ါ. ပမ့၊်မၤလ၊ပ့ဲၤပဖိအ
တ၊်လိုဉ်ဘဉ်လံဒီး ပဖိကမၤလ၊ပ့ဲၤနှ၊်ပတ၊်
လိုဉ်ဘဉ်နှဉ်လီၤ.
၃. ပမ့၊်ကွ၊်ကဒါက့ၤဖိသ့ဉ်ဆံးအတ၊်လိုဉ်ဘဉ်
ဒီးမိ၊်ပ၊်အတ၊်လိုဉ်ဘဉ်နှဉ် ပကထံဉ်ဝဲလ၊တ၊်
လိုဉ်ဘဉ်သ့ဉ်တဖှဉ်အံၤ မ့၊်အရ့ဒ်ဉ်လ၊မိ၊်ပ၊်သ့ဉ်
တဖှဉ် အတ၊်လိုဉ်ဘဉ်မ့၊်ဂ့ၤ.ဖိသည်ဆံးအတ၊်
လိုဉ်ဘဉ်မ့၊်ဂ့ၤ မ့၊်တ၊်လ၊အရ့ဒ်ဉ်ခံကပၤလ၊ဉ်
ဘဉ်ဆဉ်ဒီး ပထံဉ်အါတက့၊် မိ၊်ပ၊်သ့ဉ်တဖှဉ်
မ့၊်ပှၤလ၊အပူတခ်ိတၤ. ထဲတ၊်လ၊အဘဉ်အ
သးဒီး မ၊အဖိမၤထွဲဝဲတခ်ိတၤ.နှဉ်လီၤ.

တ၊်စံး တ၊်ကတိၤတ၊်ဒီးပဖိသ့ဉ်
တဖှဉ် မ့၊်တ၊်ကတိၤလ၊အကြၤ:အဘဉ်စ့၊်ကီး
၆ါ. ပဝဲမိ၊်ပ၊်တဖှဉ် မ့၊်ပဆိကမိဉ်ထံလီၤက့ၤပ
သးကစီဒ၊ါ. ပဝဲမိ၊်ပ၊်အတ၊်ကတိၤလ၊အမၤ
ဘဉ်ဒိဖသ့ဉ်ဆံးအသ့ဉ်အသးတဖှဉ် မ့၊်တ၊်က
တိၤဒ်လဲဉ်တကလုဉ်လဲဉ်နှဉ် ပသ့ဉ်ညါစ့၊်ကီး
၆ါ.
တ၊်ကတိၤလ၊အမၤဘဉ်ဒိဖသ့ဉ်အသ့ဉ်အသး
တဖှဉ်မ့၊်ဝဲ–
၁. တ၊်ဃါတပျု၊်တပျိုၤဖိသ့ဉ်
၂. တ၊်ဆိုဉ်တ၊်ထုဖိသ့ဉ်
၃. တ၊်အ့ၢ်နှ,ပ့ိၤပ့ိၤလ၊ဖိသ့ဉ်အဖိခ့ဉ်

တ၊်သ့ဉ်တဖှဉ်အံၤနှဉ် မၤဘဉ်ဒိဖ
သ့ဉ်အသးအါဒ့ဉ်မးနှဉ်လီၤ. ဒီးတ၊်ကတိၤသ့ဉ်
တဖှဉ်အံၤ ကဲထိုဉ်တ၊်စုဉ်တ၊်ပျု၊်လ၊ဖိသ့ဉ်အ
ပူၤစ့၊်ကီးနှဉ်လီၤ. တကးဒ်းဘဉ် မၤဟးဂ်ၤဖိ
သ့ဉ်အတ၊်နှာ်နှ,်လီၤသးဒ့ဉ်မးနှဉ်လီၤ.မိ၊်ပ၊်တ
ဖှဉ်လိုဉ်ဘဉ်လ၊ ဖိသ့ဉ်တဖှဉ် ကအိုဉ်ဒီးတ၊်ဒိ
ကနှဉ်မိ၊်ပ၊် ဒ်သိးမိ၊်ပ၊်အတ၊်လိုဉ်ဘဉ်နှဉ် တ
နီၤနီၤ သ့ဉ်ညါဝဲလ၊ ဖိသ့ဉ်လ၊အဒိကနှဉ်အမိ၊်
အပ၊်နှဉ် မ့၊်ဖိသ့ဉ်လ၊အန၊်လိၤလီၤ. ဘဉ်ဆဉ်
တမ့၊်ဒ်နှဉ်ဘဉ်. ပထံဉ်ဘဉ်လ၊ ဖိသ့ဉ်လ၊အဒိ
ကနှဉ်မိ၊်ပ၊်ဒီးတတဲဆ၊တ၊်သ့ဉ်တဖှဉ်အံၤ မ့၊်
ဖိသ့ဉ်လ၊အအိုဉ်ဒီးတ၊်သးဘဉ်ဒိ ဒီးတ၊်သး
တမှာ်အါထိုဉ်ဝဲလ၊အသးပူၤနှဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်
တဲဆ၊အမိ၊်အပ၊်တဘ့ဉ်ဘဉ်. ဒီးဟ်ဃာ်စ့၊်
ကီး တ၊်သးတမှာ်လ၊အသးပူၤနှဉ်လီၤ. အဃိ
မိ၊်ပ၊်သ့ဉ်တဖှဉ် တဘဉ်သးခ့ုလ၊ပဖိတတဲဆ၊
ပ့ၢ်တဂ့ၤ မ့မ့၊်တခ်ိ စံးကတိၤတ၊်ဒီးအီၤမှာ်မှာ
တက့၊်.

မ်တ၊်ကတိၤသ့ဉ်တဖှဉ် ဒီးတ၊်ဟ့ၤ
တ၊်ဂ၊ၤတဖှဉ် ကမ့၊်ဝဲတ၊်လ၊အလှ၊်ဒ့ဉ်ပ့ၢ်ဒ့ဉ်
လ၊ပဖိဆံးသ့ဉ်တဖှဉ်အဂီ၊်တက့၊်.

ပဝဲမိ၊်ပ၊်တဖှဉ် ပကဘဉ်သ့ဉ်ညါ
တ၊်လ၊ပဖိနှဉ် အသရ၊ဉ်အိုဉ်ဝဲဒ့ဉ်(၃)ဂၤနှဉ်
လီၤ.
– သရ၊ဉ်(၁)တဂၤမ့၊်ဝဲ ပဝဲမိ၊်ပ၊်လ၊ဟ်ဉ်ပူၤ
ဃီပူၤ
– သရ၊ဉ်(၂)ဂၤတဂၤမ့၊်ဝဲ သရ၊ဉ်သိုဉ်လိတ၊်
လ၊ကို
– သရ၊ဉ်(၃)ဂၤတဂၤမ့၊်ဝဲ ခ့ဉ်ဃၤ၊တဖှဉ်နှဉ်
လီၤ.
၁. ပသ့ဉ်ညါဘဉ်လ၊ သရ၊ဉ်တ၊တဂၤလ၊ဟ်ဉ်
ပူၤ ဒ်အမ့၊်မိ၊်ပ၊်နှဉ် ကဒုးဒ့ဉ်ထိုဉ်ဖိ သိုဉ်လိဖ
လ၊ကျဲအဂ့ၤကီးဂၤဒဲးလီၤ.
၂. မ့မ့၊်သရ၊ဉ်ခံဂၤတဂၤမ့၊်ဝဲ သရ၊ဉ်လ၊သိုဉ်
လိဖသ့ဉ်လ၊ကွ,ိဒီး ဒ်မူဒါအိုဉ်လ၊ကဟ့ဉ်ဖိသ့ဉ်
တဖှဉ်လ၊ တ၊်ကူ,ဉ်ဘဉ်ကူ,ဉ်သ့အကျဲအသိး
ကျဲးစ၊းဝဲအဂ့ၤကတ၊်လ၊ဖိသ့ဉ်အဂီ၊်နှဉ်လီၤ.
၃. မ့မ့၊်သရ၊ဉ်သ၊ဂၤတဂၤနှဉ်မ့၊်ဝဲ ခ့ဉ်ဃၤ၊တ
ဖှဉ်လီၤ. တ၊်လ၊ခ့ဉ်ဃၤ၊နှဉ် မ့၊်တ၊်လ၊အလီၤ
ပ့ၢ်လ၊ပဖိတဖှဉ်အဂီ၊်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် ခ့ဉ်ဃၤ၊
သရ၊ဉ်မ့၊်ဂ့ၤနှဉ် ဖိဆံးတဖှဉ် ကကွ၊်လိအီၤဒီး
ကဂ့ၤဝဲလီၤ. မ့၊်ခ့ဉ်ဃၤ၊လ၊အတဂ့ၤ ဒ်အမ့၊်
တ၊်ဆိုဉ်တ၊်ထု, တ၊်တဲနှ,ါစ၊ၤတ၊်ဒီး အိုဉ်တ၊်
အိုဉ်လ၊တဘ့ဉ်ဘျိုးဘဉ်ဒါတဖှဉ်နှဉ် ဖိတဖှဉ်
ကကွ၊်လိစ့၊်ကီးဝဲလီၤ.တ၊်လ၊ဖိသ့ဉ်နှဉ် မၤလိ
တ၊်လ၊ခ့ဉ်ဃၤ၊ နှ,်အါနှ,်ဒ်းပှၤသိုဉ်လိအီၤလီၤ.

လ၊တ၊်နှဉ်အဃိ ဒီပှ၊်ဝ၊်မိ၊်ပ၊်ခဲ
လ၊ဉ်သ့ဉ်, ပဝဲပမ့၊်မိ၊်ပ၊်ခ့ဉ်ဃၤ၊ခဲလ၊ဉ်လီၤ.
ပမ့၊်အိုဉ်မူလ၊အဂ့ၤဒီး ပဖိကကွ၊်လိပ့ၤဒီး ပဖိ
နှဉ်ကဂ့ၤ ဒီးပ့ၤကိုးဂၤဒဲးကစံးပတြၤ:အီၤလ၊
အတ၊်အိုဉ်မူလ၊အဂ့ၤလီၤ. တ၊်တစ့၊်ကီးဝဲဒ့ဉ်
လ၊ ပဖိနှဉ် ကွ၊်လိတ၊်လ၊မိ၊်ပ၊်အအိုဉ်လီၤ.

<u>ဖိသ့ဉ်ဒီးအတ၊်ခ့ဲးတ၊်ယာ်</u>

တ၊်လ၊ဖိသ့ဉ်နှဉ် အိုဉ်ဒီးအတ၊်ခ့ဲး
တ၊်ယာ်(၃)ဘိလီၤ.
၁. ကဘဉ်ဒိးနှ,်ဘဉ် တ၊်ကဟုကယာ်
၂. ကဘဉ်ဒိးနှ,်ဘဉ် တ၊်ကူစါယါဘျါ
၃. ကဘဉ်ဒိးနှ,်ဘဉ် တ၊်ကူ,ဉ်ဘဉ်ကူ,ဉ်သ့တ
ဖှဉ်နှဉ်လီၤ.

လ၊ပတ၊်လဲ၊ခီဖျိုအဖိခ့ဉ် ပဝဲမိ၊်ပ၊်
တနီၤ ထံဉ်ဝဲလ၊ဆ၊ကတိ၊်ခဲအံၤ ခီဖျိ ပ့ၢ်ဟ့ဉ်
တ၊်မၤလိအါဒီး ဟ့ဉ်ဝဲဖိသ့ဉ်တ၊်ခ့ဲးတ၊်ယာ်
အါတလ၊အဃိ ပဝဲပဖိတဖှဉ် ပတဲကၢ့ၤအီၤတ
နှ,်လ၊ၤဘဉ်.အဝဲအံၤ မ့၊်စ့၊်ကီးမိ၊်ပ၊်အတ၊်ထံဉ်
ဒီးအတ၊်တဲတဖှဉ် ပအ၊ဉ်လီၤသ့ဝဲသနှာ်ကၢ့
ပ့ၢ်လ၊အဟ့ဉ်တ၊်မၤလိတဖှဉ် ကထံဉ်စ့၊်ကီးဝဲ
လ၊ဂ့ၤဒီး သ့ဉ်လိစ့၊်ကီးဝဲလီၤ.ယနှ၊်ပ၊်လ၊ ပ့ၢ်
လ၊အဟ့ဉ်ဖိသ့ဉ်တ၊်ခ့ဲးတ၊်ယာ်တဖှဉ် ယဆိ
ကမိဉ် ကဟ့ဉ်ဝဲကျဲလ၊အဂ့ၤတပၤစ့၊်ကီးနှဉ်
လီၤ. ယအဲဉ်ဒီးတဲဖိသ့ဉ်အတ၊်ခ့ဲးတ၊်ယာ်လ၊
အနှ,်ဘဉ်ဝဲနှ,် ကဘဉ်ဟ်းနှ,်မူဒါဒီးမၤဝဲလီၤ.
တ၊်နှ,်နှ,်တခ်ိ တ၊်လ၊ဖိသ့ဉ်တ၊်ခ့ဲးတ၊်ယာ်နှ,်
အိုဉ်ဝဲဒ့ဉ်သ၊ဘီ ဒ်တ၊်ဟ်ပနှ,်ဉ်အီၤအသိးနှ,်
လီၤ. မ့မ့၊်ဖိသ့ဉ်လ၊သူတ၊်မူၤတ၊်ဘ့ဉ်: ဒီးဟး
လ၊ကျဲခ့ဉ်တဖှဉ်နှ,် ကဆိမိဉ်လီၤအသးလ၊
အတ၊်ခ့ဲးတ၊်ယာ်လီၤ.ဘဉ်ဆဉ် တမ့၊်ဒ်နှ,်
ဘဉ်. တ၊်လ၊ဖိသ့ဉ်ဟးဖဲအသး, သူတ၊်အီဖဲ
အသး, ဟးလ၊ကျဲခ့ဉ် မၤတ၊ထိုဉ်တ၊လီၤတ၊်
တဖှဉ်နှ,် တ၊်ဟ်ပနှ,်ဉ်အီၤ လ၊အမ့၊် ပ့ၢ်လ့ၤလူ
ကျူ,ရ,ါနှ,်လီၤ.

လ၊တ၊်နှ,်အဃိ ဒီပှ၊်ဝ၊်မိ၊်ပ၊်ခဲ
လ၊ဉ်သ့ဉ်သ့ဒ၊,ဆိကမိဉ်ကၢ့တ၊်ဂ့ၢ်လ၊ဖိသ့ဉ်
အတ၊်အိုဉ်မူဒီး ပဝဲမိ၊်ပ၊်တဖှဉ်အတ၊်ကဟုက
ယာ်တက့၊်. နမ့၊်အဲဉ်ဒီးလ၊ နဖိကဖျိုးစိလ၊
တ၊်ကူ,ဉ်ဘဉ်ကူ,ဉ်သ့နှ,် နနှ,်ကစ၊်ကဘဉ်ဂ့ဉ်
ကျဲးစ၊းတ၊်လ၊နဖိအဂီ၊်လီၤ.ဖိသ့ဉ်တဖှဉ် တ
မ့၊်အဟဲဆူပအိုဉ်ဘဉ်. မ့မ့၊်တခ်ိ ပဝဲမိ၊်ပ၊်တ
ဖှဉ် ပဃ့နှ,်အီၤအဃိ ပမူပဒါအိုဉ်လ၊ပကဘဉ်
ဒုးဒ့ဉ်ထိုဉ်အီၤလ၊ကျဲအဂ့ၤအဘဉ်နှ,်လီၤ. ယ
နှ,်စ့၊်ကီးလ၊ ပဝဲမိ၊်ပ၊်တဖှဉ် လ၊အမ့၊်ပ့ၢ်ကူ,ဉ်
ဘဉ်ကူ,ဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်တဖှဉ် ဂ့ဉ်ကျဲးစ၊းတ့၊်လ၊ဝ်တ၊်
လ၊ဖိအဂီ၊်ဂ့ၤဂ့ၤလ၊ဉ်နှ,်လီၤ. ပ့ၢ်အိုဉ်ဒ်းဝဲတနီၤ
လ၊အတသ့ဉ်ညါဒ်းတ၊် ဒုးဒ့ဉ်ထိုဉ်ဖိတဖှဉ်အ
ကျိုၤအကျဲဒ်းဘဉ်နှ,် အိုဉ်ဝဲစ့၊်ကီးလီၤ. ယတ၊်
ကွ,ဲးဖိအဝဲအံၤ တမ့၊်လ၊ယဆိကမိဉ်ဆံးမိ၊်ပ၊်
တဖှဉ်ဘဉ်. ယပ၊်လ၊ဟ်ကပီၤမိ၊်ပ၊်တဖှဉ်လ၊
မ့၊်ဖးဘဉ်ယတ၊်ကွ,ဲးဖိအဝဲအံၤ ကမ့၊်စ့၊်ကီး
တ၊်ဟ့ဉ်ကူ,ဉ်လ၊ တ၊်ဒုးဒ့ဉ်ထိုဉ်ဖိအဂီ၊် အတ၊်
မၤအကျဲတဘိလီၤ. ဆ၊ကတိ၊်ခဲအံၤမ့၊်ဝဲတ၊်
ကူ,ဉ်ဘဉ်ကူ,ဉ်သ့အဆ၊ကတိ၊်အဃိ ပလိဉ်
ဘဉ်ဖိသ့ဉ်လ၊အကူ,ဉ်ဘဉ်ကူ,ဉ်သ့ တ့ၤလ၊အ
မ့၊် ဒ့ဉ်တ့ၢ်ခ့ဉ်ပ့ၢ်ထိုဉ်ဒီး ကကဲထိုဉ်ဘဉ်ကၢ့ပ့ၢ
တဝ၊ခ့ဉ်နှ,်အဂီ၊်လီၤ.

ချ,ဉ်လွ,ါ်ထူ,ဉ်နီနီဖ

လခသးကညီဖိခ်မျှခ်ကရုဟ့ၤဂ့်ဂီမှုခါခ်ဉ်ခီးမဲဂ်လးခရုခဲကဒီၤ
ဖိခ်မျှခ်ကရုတဖဉ်ကွဂ်ဖးသကိးဘဉ်ယးတဂ်ကဆ့ၢက့ၤကခါက့ၤ
ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲလံခ်ဟ့ဉ်နဉ်

ဖိသဉ်ဆံးလၢအံတ့ဂ်ထဉ်ခဲကဒီၤတဖဉ်ဖမၤလိလံခ်အဆၢကတိဂ်

တဂ်မၤလၢကဒီၤဟီဉ်ခိဉ်ခီဖျၢဉ်ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအမှဂ်နုံၤ
လၢနှဉ်ဖိခဲကဒီၤ

တဂ်မၤဂုၤထိဉ်ပသီထိဉ်ဖိသဉ်ဆံးကတီၤဆိတဂ်တိခ်ကျဲၤ
ကဘ့ိသရ၊ဉ်တဂ်မၤလိခ်ဖမဲဂ်ရၤဖိဂ်ခဲကဒီၤ

ဒူသထူဉ်ကိဂ်ရ၊ဉ်ဖိခ်မျှခ်ကရုခ်ခ်ဉ်
ဟ့ဉ်လီၤမိဂ်ဖိဆံးတဂ်တိခ်ကျဲၤတဂ်သိဉ်လိဆူမိဂ်တဖဉ်အခခ်ဉ်

ဒူသထူဉ်ကိဂ်ရ၊ဉ်ကညီဖိခ်မျှခ်ကရုတဖဉ်
ကတဲခ်ကတီၤသကိးမိဂ်ဖိဆံးတဂ်ခ်ဉ်

တက်မၤလၤကဖိၤဟဘိုဉ်ခိုဉ်ခီဖျၢဉ်ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒဿမှၢ်နုံၤ
လၢမဲၢ်ရၤမိၢ်ခဲကဒိၤ

တီခၢုကိၢ်ရၢ်ကညီဖိုဉ်မှဉ်ကရုၢတက်ဆိုဉ်ဖြုဉ်မးခြုဉ်
ခီကရဲး (၄) ဒီတဒီ

လိၢ်ခၢဉ်သးဝဲၤခၢးဖှၤမၤတက်ဖိတဖှဉ်
မၤလိၢ်ကျိုဉ်ခုစရီတက်မၤလိ

ကညဉ်သုလီၤဆီတက်တိဉ်ကျဲၤကွီသရၢ်ထိဉ်သရၢ်ညဉ်ဉ်သိဉ်တက်မၤလိ
လၢဘါဒြဉ်ယါခြိုးထါမ်ဟုဉ်ခဲကဒိၤ

လိၢ်ခၢဉ်သးဖိုဉ်မှဉ်ကရၢ ဝဲၤခၢးခိုဉ်တဖှဉ်လဲၤလီၤဟှဉ်
တက်ပၢဆှၢရဲဉ်ကျဲၤဝဲၤခၢးတက်မၤလိလၢမဲၢ်ရၤမိၢ်ခဲကဒိၤ

လိၢ်ခၢဉ်သးဖိုဉ်မှဉ်ကရၢ ဝဲၤခၢးခိုဉ်တဖှဉ် လဲၤလီၤဟှဉ်
တက်ပၢဆှၢရဲဉ်ကျဲၤဝဲၤခၢးတက်မၤလိလၢမဲၢ်လးခရှဲခဲကဒိၤ

တာ်မၤလၢကဒိၤထိုဉ်ခ်ဉ်ဒိဉ်ဘုဉ်ဘဉ်ကဒီဘဉ်ခဲဘမ့ာ်နံၤ
လၢမဲာ်လးအူခဲကဒီၤ

ဖိခ်မ္ပ်ာ်တာ်ထံဉ်လိခ်ခ်ခ်ိဉ်သကိးဖဲမဲာ်ရၤမိာ်ခဲကဒီၤ

လခသးကညီဖိခ်မ္ပ်ာ်ကရၢနဲ့ဉ်ရ်ိုဉ်နှ်ါဒါဒခဲ့ဉ်ကျ၊ၢ
လဲၤထံဉ်လိခ်ခ်ခ်ိဉ်သကိး
ဒီးဟံ့ဉ်ခ္ဒ်ကဘ်ိုဖိလၢနှ်ဉ်ဖိခဲကဒီၤ

မဲာ်လးအူခဲကဒီၤ ကညီသ့လီၤဆီတာ်တိခ်ကျဲၤ
ကဘ်ိုသရ၊ဉ်တဖ့ဉ် ထိုဉ်သရ၊ဉ်ညြ်ဉ်သ်ဉ်တာ်မၤလိ

လိာ်ခၢဉ်သးဖိခ်မ္ပ်ာ်ကရၢခ်ိဉ်နှ်ါဒီးကိာ်ရ၊ဉ်ခ်ိဉ်နှ်ါတဖ့ဉ်
လီၤတာ်ကရၢကရ၊ီဆူနှ်ဉ်ဖိခဲကဒီၤ

ကညီသ့လီၤဆီပျိုပူၤပ့ၤနဲ့ဉ်တာ်ဒီးပၤမၤစၢၤတာ်, တာ်မၤလိ
ဖဲမဲာ်ရၤမိာ်ခဲကဒီၤ

လခသကည့်ပြင်မှုကရေးတဖျာ် လဲၤထံၣ်လၣ်တဲသကိးဒီး
မဲၣ်လးကည့်ပြင်မှုကရေ ဘၣ်သး တၣ်ကမၤဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘုၣ်
ဘၣ် ကီဘၣ်ခဲစမှၣ်နံၤအတၣ်ရဲၣ်တၣ်ကျဲၤ

ကိၣ်ပယီၤပိၣ်မှၣ်စၣဖိၣ်ကရေၣ်ခိၣ်နၣ်တဖျာ် ခၣ်ခိၣ်ခိးသဂၣ်
ဒိၣ်ခၣ်ခိၣ်ဆါစူၣ်ကဘ့ၣ်ခၣ်တၣ်ဟဲ ဖဲမဲၣ်လးဒဲကဒီၤ

ကမျၣ်ၣ်တဖျာ်ခိးသဂၣ်ဒိၣ်ခၣ်ခိၣ်ဆါစူၣ်ကဘ့ၣ်ခၣ်ခိၣ်ဖဲဝ့ၣ်မဲဆီး

တၣ်မၤလၤကဝီၤဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘုၣ်ဘၣ်ကီဘၣ်ခဲစမှၣ်နံၤ
လၣ်ခရုပ္ပၣ်ခဲကဒီၤ

သရၣ်မှၣ်တဲပ့းဖိသၣ်ဆံးကတီၤဆိကဘ့ၣ်ဖိတဖျာ်လၣ်တၣ်တဲပူ

နိၣ်ဖိခဲကဒီၤကျၣ်သ့လီၤဆီတၣ်တိၣ်ကျဲၤကဘ့ၣ်သရၣ်တဖျာ်
ထိၣ်သရၣ်ညၣ်သိၣ်တၣ်မၤလီ

နုနုံးကမ္ဘံနုသးကဖ့ံ

BF စံးတၢ်နၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ် ဟိကွၤလၤဟိ

တဘျိုနၣ် ပှၤဒိသကိးအိၣ်ဝဒၣ်ခံဂၤ ဘၣ်တနံၤ အဝဲသ့ၣ်ခံဂၤ ဆ့ၣ်နီၤတဲသကိးတၢ် ပှဲၤဒီးတၢ်နံၤတၢ်အ့မ့ၣ်ဒိၣ်မးလီၤ ဖဲနၣ်အခါ အသကိးခ့ါတဂၤသံကွၢ်အီၤသကိးမ့ၣ်ဈ၊ "ယၤနၣ်ယမ့ၢ်ဝဒၣ်နBFတမ့ၢ်ဈါ" အသကိးမ့ၣ်တဂၤကွၢ်ထိၣ်အမဲာ်ဒီးသံကွၢ်ဝဲအသကိးခ့ါ,တၢ်လၢBF စံးတၢ်နၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်? အသကိးခ့ါကွၢ်ထိၣ်အမဲာ်ဒီးနံၤထိၣ်ဝံၤစံးဝဲ, တၢ်လၢ "BFနၣ် မ့ၢ်ဒၣ် Best Friend" လီၤ ဖဲနၣ်ဝံၤအလိၢ်ခံ ဒိသကိးခံဂၤအံၤ အနီၢ်ဒၣ်ထိၣ်ဒီး မ့ၣ်ကနီၤဖိသၣ်ခ့ါထိၣ်လံ. ဖဲနၣ်အဝဲသ့ၣ်ခံဂၤ အဲၣ်လိၣ်အသးဃိ အသကိးခ့ါတဂၤဃ့အဲၣ်အီၤဒီး ကဲထိၣ်ဒိတၢ်အဲၣ် တိုလီၤ,ဖဲနၣ်အဆၢကတိၢ် အတၢ်အဲၣ်တိုခ့ါသံကွၢ်အီၤ "ယၤနၣ် ယမ့ၢ်နBFလံတမ့ၢ်ဈါ" အတၢ်အဲၣ်တိမ့ၣ်ကွၢ်ထိၣ်အမဲာ်ဒီးသံကွၢ်အီၤ,တၢ်လၢBFနၣ် မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်နီၤ. အတၢ်အဲၣ်တိခ့ါလဲၤလၢ အခိၣ်ထံး ဖိၣ်ထိၣ်ဝဲအတၢ်အဲၣ်တိမ့ၣ်အစုဒီး တဲဝဲ,တၢ်လၢ "BF နၣ် မ့ၢ်ဝဒၣ် Boy Friend" လီၤ,အဝဲသ့ၣ်ခံဂၤ အဲၣ်လိၣ်အသးဒိၣ်မးအယိ ဒီးတ့ဒီးဖျိအသးဝံၤ လၢစ့ၤနံၣ်အတိၢ်ပူၤနၣ် အဝဲအဖိအ့ၣ်ဝဲတဂၤနၣ်လီၤ. ဒီးအဝၤသံကွၢ်အီၤ "ယၤနၣ် ယမ့ၢ်ဝဒၣ်နBFတမ့ၢ်ဈါ" အမါတဂၤနၣ် ဘၣ်ဖဲအဒုးအိၣ်အဖိအမ့ၤ ဒီးသံကွၢ်အဝၤ တၢ်လၢ BFနၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်? အဝၤလဲၤလၢ အခိၣ်ထံးဒီးအဝၤတဲအီၤ, "မါဈ၊,တၢ်လၢ "BFနၣ်မ့ၢ်ဝဒၣ် Baby's Fatherလီၤ ဖဲနၣ်အဝဲသ့ၣ်အဒီမါဝၤခံဂၤအံၤ အသးပှၢ်ထိၣ်တစ်းတစ်းလံ. ဘၣ်တနံၤ အဝဲသ့ၣ်ဒီမါဝၤခံဂၤအံၤ လဲၤလီၤဆ့ၣ်နီၤလၢ အကရၢ်ပူၤဒီးတဲသကိးတၢ် အဖၢနၣ်,တၢ်ဖုတဂၤတဲထိၣ်ဝဲ, "တၢ်ဖံဈ၊...ယၤနၣ် ယမ့ၢ်ဝဒၣ်နBF တမ့ၢ်ဈါ..." တၢ်ဖံကွၢ်ထိၣ်အမဲာ်ဒီးသံကွၢ်အီၤ,တၢ်ဖုဈ၊....တၢ်လၢ "BF စံးတၢ်နၣ် မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်"? တၢ်ဖုတဂၤနၣ် ကွၢ်ထိၣ်တၢ်လၢ မ့ၣ်ခ့ၣ် ပှၢ်တၢ်နံၤကမ့ၣ်ဒီး တဲဆၢကဒါကၢ့ၤလၢ ကလုၢ်ကနိၤကစုၣ်ပူၤ "BF စံးတၢ်နၣ် မ့ၢ်ဝဒၣ် Be Forever လီၤ,တၢ်ဖံဈ၊.....

ကစီဒီ(တစိၢ်တလီၢ်မ့ၢ်ယူၢ်)

ဟံၤသြ,ရ့ၤသြ,ဝံၤသြ

တဘျိ ပှၤတဂၤသံကွၢ်ယၤ, သရၣ်မ့ၣ်... ဟံၤသြ... ရ့ၤသြ... ဝံၤသြနၣ် နသ့ၣ်ညါဈါ...
ယတဲဆၢအီၤ,တသ့ၣ်ညါဘၣ်,နအိၣ်,နဟးတဲကိၤလၤဝါမနုၤကျိၣ်တ ခါလဲၣ်.
အဝဲတဲဆၢယၤ, ဟံၤသြြနၣ် သုးခိၣ်ကျ၊်နၣ်ဝ့တချုးဟံနၣ်,အမါဒီး ဒီၤ ခ့ၣ်မ့ၤသါဒ်းဘၣ်နၣ်... အဖိအိၣ်သၢဂၤ...
အဃိ..ပှၤတဲလၢ(ဟံၤသြ)ဒီၤခ့ၣ်မ့ၤသါ တချုးဖျိအသးဒီးနၣ်ဝ့နၣ် အဖိအိၣ်သၢဂၤအယိ (ရ့ၤသြ)အဝဲသ့ၣ်ခံဂၤ ဟံးနၣ်လိၣ်အသး အဖိအိၣ် ကဒီးသၢဂၤအယိ ပှၤတဲလၢ(ဝံၤသြ)
he three,she three,we three.ဓိၤ.

ဟိကွၤလၤဟိ

ဖုလၢ်မ့ၢ် ဖဲအအိၣ်မူဒ်းအခါ တဲပ့ၤယၤဒီးနံၤဝဲတခီခီ အမဲဖျါ ဝါဂ့ၤမးလီၤ. အဝဲစ်းဝဲ, "လၢညါ...နပါဒီးယၤ ပဝိၣ်လိၣ်ပခံ ပလဲၤဘၣ် လၢတၢ်လီၢ်တတီၤ ဘၣ်လၢပှၤဟိၣ်မ့ၣ်တရၢ လ့ၣ်ထံလၢ ဘ့ၣ်ဆ့ဒၢ ထံၣ် ပှၤဒီးဖုးဘၣ်အသးဒီးကိးထိၣ်ဝဲ "ဟိကွၤလၤဟိ" ဝဲနၣ်က့ ပဖုးဘၣ်ပသးစ့ၢ်. စးထိၣ်ဖဲနၣ် နပါဒီးယၤ ပမ့ထံၣ်လိၣ်ပသး ပကိး "ဟိကွၤလၤဟိ" ထိဘိလီၤ. စးထိၣ်ဖဲအဝဲကဲထိၣ်သရၣ်ဟ်စုနၣ် ယမ့ထံၣ်အီၤ ယတကိး "ဟိကွၤလၤဟိ "လၢၤဘၣ်. ပှၤဟိၣ်မ့ၣ်တဖၣ်နၣ် မ့ၢ်ယိၤဒိၣ်(ကွၤကလီၤ) နၣ်မီၤ. နမ့ၢ်လဲၤထိၣ်ဘၣ်ကိ့လၢ ဖ့ၣ်ခိၣ်ကိ^{1} နၣ် နမ့ၢ်ဘၣ်အိၣ်လၢ ဘီဒၢ်နၣ် ပှၤကမၢ နလ့ၣ်ထံလၢ ဘ့ၣ်ဆ့လီၤ. သရၣ်မ့ၣ်ဖိလၢ ဘၣ်လဲၤကိ^{1} ရၢ ဆ့ၣ် ဆ့ၣ်တဖၣ်ပလိ^{1} သးဒီၣ်. သရၣ်မ့ၣ်လၢ လဲၤထိၣ်ဘၣ်ကို့တဂၤ တဲပ့ၤယၤ လၢအကစ^{1} လီၤ. အခိၣ်ထံး သါစ်ၣ်လီၤလၢ ထံကျါလၢ ပှၤအကျါတဘ့ၣ် ဘၣ်. သါအိၣ်တ့ၤပ့ဲၤထိၣ်သၢ သီ သါမၤတကဲ သါဘၣ်ဘ့ၣ်လီၤတဆီဝံၤ တဆီဒီး သါစ်ၣ်လီၤကိးလၢ ရ့ၣ်ကိၣ်ပူၤ လၢ ပှၤသကိးလီၤ. ဖ့ၣ်ခိၣ်မ့ၣ်အ ဂိ^{1} ဒီး ကညီမ့ၣ်ဖိလၢ ကစ^{1} ခိၣ်ဆ့ံ ဆ့ံတဖၣ်အဂိ^{1} တမ့ၢ်တၢ်လီၤဆီဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်လ့ၣ်ညီနၢ်ဝဲလီၤ. ခဲအံၤကညီမ့ၣ်ဖိလၢ ကစ^{1} ခိၣ်တဖၣ် လ့ၣ်ဘ့ၣ် ဆ့ထံဒ်းဈါ. တလ့ၣ်လၢၤဘၣ်လဲၣ်နၣ် ယတသ့ၣ်ညါလၢၤဘၣ်. သုမ့လ့ၣ် တခီ မၢ ပှၤကွၢ်နၢ်ၢ်သုကျဲသၢၣ်နီၤ. ခဲကၢ^{1} သုကကိးဘၣ်ဖုး "ဟိကွၤလၤ ဟိ" နီၤ.

လီ^{1} ခၢ^{1} သးကညိဟ်မ့ၣ်ကရၢ ဆ့ၣ်ခ့ၢ်မူဒါခိၣ် မၢယဆးနၢ်အီၤ ဆ့ကၢဖိခိၣ်အစုထိတဘ့ၣ်လီၤ. ယဆးဝံၤ ဟဲစ်ၣ်နၢ်အီၤလၢ ရ့ၣ်လီၤ. အဝဲ အဲၣ်ဒိးကၢၤကွၢ်ဝဲဒိး ဘ့ၣ်လီၤမးအဆ့ကၢၤလၢ အလီၤ ဟ်တ့ၢ်ဝဲထဲအဆ့ ကၢဖိလၣ်(ဆ့ဖိ)ဒီး သါကကၢၤထိၣ်ကွၢ်ဝဲလီၤ. ဖဲနၣ်အဆၢကတိၢ် ပအ့ၣ် သကိးဝဲၤဒၢးခိၣ် (၁–၂)ဒီး ပှၤဂ့ၢ်ဝိမူဒါခိၣ် ဒီးယၤခဲလၢ^{1} ယ^{1} ကၤဃ့ၣ်ဒီး အီၤလီၤ.ပဘ့ၣ်ကွၢ် အီပိဒၣ်အီၤလၢ အဝဲ့ပးထိၣ်ပှၤလၢ အ(body)ဖိဒ်နၣ် လီၤ. ဖဲအဝဲသါကထိထိၣ် အဆ့ကၤအသီစုဒ့ၣ်ထိတဘ့ၣ်အနၢ်သ့ၣ်အ ခါ ကွၢ်လီၤအလိၤဒီး ထံၣ်ဝဲလၢ အဆ့ကၢဖိလၣ်ဖျါအယိ "တဲဝဲ, အ့.. ပသါကကၢၤထိၣ်ကွၢ် ဆ့ကၢဖိခိၣ်လီ^{1} ဈ၊..တလိၣ်လၢ ဘၣ်ဘ့ၣ်လီၤဆ့ ကၤဘၣ်မၢၤ.. ကၤကထြ၊သ့လီၤ." ယတဲအီၤ, ပကသ့ၣ်ညါဈါ. ပဆိမိ^{1} မ့ၢ်နအဲၣ်ဒိးဘ့ၣ်လီၤဒၣ်တၢ်လီၤ.အဝဲတဲသုတတဲပှၤနီတဂၤ..ထဲနၣ်တဘီ တၢ်လီၤနံၤထိၣ်ပှၤဒီး ပနံၤဖးဒိၣ်ဖးဒိၣ်ကိးဂၤဒဲးလီၤ. လၢ အတၢ်မဲာ်ဆ့ၤက ဟါမၢ်(အရ္ဝက်ကပြေ)အဂိ^{1} သရၣ်မ့ၣ်လးကွံ့ၣ်တဲအီၤ. "ပှၤဒိၣ်တၢ်ဂ့ၤ တစါ ကၤမနုဂ့ၤ.. မၤဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ.. ဂ့ၤခဲလၢ^{1} လီၤ." ထဲနၣ်တဘီ ပနံၤသီ^{1} ဒိၣ်နၢ်အလီ^{1} ဒီးလီၤ. (ပှၤဂ့ၢ်ဝိမူဒါခိၣ်ဈ၊.. ကွၢ်ဒီးပတြၤ၊အီၤနီၤ.. အဘျိ အါ ကဘ့ၣ်လီၤဃ့ၣ်ဒီးအဝဲတကထြ၊ ကမၤဝဲလၢ(ladyshow)ဈါ. ကရ့ပ့ၤပှၤလၢ မ့ၣ်ဂ့ၤဆဲးလၢ ဃ့ၣ်ဒီးတၢ်ပိ^{1} ထံအကူအသိးဘၣ်ဖုး)သပ့ၤ ထိၣ်တစ်းစ်းဖိလံဈါသၢၣ်..ပြိုၣ်ဒ့တပြိုၣ်ဒ်းကီးပျၣ်လဲၣ်.
နနံၤမ့ၢ်ဆ့ၣ်နၣ် နတၢ်အိၣ်ဆ့ၣ်အိၣ်ချ့ကဂ့ၤ ဒီးကမၤစၢၤနၤလၢ နမဲာ်သ့ၣ်ကချ့အဂိ^{1} လီၤ...တၢ်စ်းဝဲဒ်နၣ်.....

လၢ–မ့ၣ်တြီၤဖီလ့လ့ၣ်

န၊မီ၊

ကဆိတဒု ဒုဉ်ဒွဉ်ဒီးနံ၊ဘာ်ဖာ်လဲဝဲကီ၊လ၊အူး
တဒုဒ်အံ၊.
နနၢ်တခါ လဲ၊အိုဉ်လ၊ နပျိုၢ်ခိုဉ်ဒ်လဲဉ်.
ကီ၊လ၊အူးအမဲာ်ဆှးဒီး သံကွၢ်ကဒါက့၊ကဆိလ၊..
န၊မီ၊...လ၊ နမဲာ်လိ၊တၢ်မနု၊လိ၊စဲ၊တခါလဲဉ်.

အမ်စီရံ,ဩ

ဖစ့ာ်လ္ၢ်ကဲထိုဉ်ကီ်ၢ်ပယီ၊ကီ်ၢ်ခိုဉ်ဖ(ဂ)လ့ၢ်ဖျၢ်
အဆ၊ကတီ်ၢ်နှ်--
တဘျီအဝဲသ့ဉ်ကဘာ်ထိုဉ်တၢ်အိုဉ်ဖြ်ာ်လီ၊ အ
ဝဲသ့ဉ်လဲ၊နှ်ာ်လီ၊ဆူတၢ်အိုဉ်ဖြ်ာ်အဘျိုဉ်ရိဖြ်ာ်အ
ပူ၊စဲ၊ခံအယိ.....
သုးခိုဉ်ဂ့လ်ဘြၢ်၊လဲ၊နှ်ာ်လီ၊ဒီးစံးဝဲ.....
I'm sorry.
ခ့ဉ်ညီးဟဲနှ်ာ်လီ၊ဒီးစံးစ့ၢ်ကီးဝဲ.... I'm sorry too.
စ့ာ်လ္ၢ်ဟဲနှ်ာ်လီ၊လ၊ခ့ဉ်ညိုဉ်အလီ်ၢ်ခံဒီး ဆိက
မိုဉ်ဝဲခ့ဉ်ညီးတဲလ၊ I'm sorry too.(ထူ)က
မ့ၢ်(two)အယိ အဝဲမ့ၢ်ပ့ၢဟဲနှ်ာ်လီ၊သ၊ဂ၊တ
ဂ၊အယိ စံးဝဲ.....
I'm sorry three လီ၊ (စ့ာ်လ္ၢ်ဖျိုၢ်ဒုဉ်(၄)တီ၊
ဒီးမ့ၢ်ပ့ၢတဂ၊ဃီ လ၊အတီ်ခိုဉ်ရိုဉ်မဲသုးကျိုၢ
လ၊အခးသံကီ်ၢ်ခိုဉ်ဘးအုကွ့ဲနှ်ာ်လီ၊.)

ပ့ၢလ၊အတၢ်ကူ,ဉ်ဂ့၊

မိ – ဖိခ့ါ၅ၢ.. သဉ်ဘုလါလ၊ဖှ်ာ်ကပူ၊တဖှ်
မ့ၢ်ပကဘာ်ဟီထိုဉ်ကွ်ာ်အီ၊ဒ်လဲဉ်.
ဖိခ့ါ – ညီညီဖိလီမိ၅ၢ.. ပကလွဲန့ၢ်ကွဲန့ၢ်အီ၊
လဲ၊ဟ်လီ၊တၢ်အ့ုာ်လ၊ပ့ၢတမ့ၢ်၊ဒၢ်၊.

နထံဉ်ပ့ၢ်ဒ်လဲဉ်

နအဖသုးပ့ၢ်ဆ့ါတဖှ် ဖိုဉ်စ၊ဃာ်ဝဲပ့ၢမ၊လီ၊
နံ၊တၢ်ဖိ..(ဇ၊ကန၊) ထိဝဲတီ်ၢ်ဝဲထိကၢ်ဝဲအမဲ
မ့ၢ်လ၊အမ့ၢ်စ့ၢ်ကီး မဲကသံဉ်သရ၊ဉ်အယိလီ၊.
ဖဲနှ်ထိုဉ်လီ၊စဲ၊ဝဲ.. ဒီးသံကွၢ်ဝဲ, (ကျတော်တ်ဋ္ဌ
ကိုဘယ်လိုမြင်သလဲ။) နထံဉ်ပ့ၢ်ဒ်လဲဉ်.
ဇ၊ကန၊–မင်းတို့ဋ္ဌကိုစောက်ထိုးဘဲမြင်တယ်၊
၊ယထံဉ်သုလ၊ခိုဉ်လီ၊လာ်လီ၊. (လ၊တၢ်ဆူး
တၢ်ဆါအပူ၊ဇာ်လဲာ် တဲလီ၊နံ၊တၢ်,တဲဆါတၢ်
ချုးဒ်ၢ်းလီ၊.)

ဖဲ(ကောင်စီ)ပ၊တၢ်အစိ၊တၢ်ဒုးနဲ့ဉ်အိုဉ်ဝဲတဘျီ
အဝဲလဲ၊ထိုဉ်လ၊ ပျ၊ိ်စီ၊ခိုဉ်ဒီးကိ်ုးထိုဉ်ဝဲအပ့ၢ
(မင်းတို့ဒီခုံတွေ့စိစမ်း။)မ၊ ပ့ၢရဲ့ဉ်လီ၊နှ့ၢ်အီ၊ခ့ူ
လီ၊,ပ့ၢရဲ့ဉ်လီ၊နှ့ၢ်အီ၊ဝဲ၊ဒီ...အဝဲစံ၊ဝဲ,
ဟိုကောင်စီလည်းမကောင်းဘူး။ ဒီကောင်
စီလည်းမကောင်းဘူး။ ကျတော်စီမယ်။

ဖ့ိုဉ်ဒ်ဉ်ဖဲလဲဉ်တဂ၊လဲဉ်

(သိန်းစိန်)အပဒ်ဉ်အခၢ်စး လ၊ကတိ၊တၢ်
မ့ာ်တၢ်ခ့ဉ်ဒီးကလုာ်ဇ့ဉ်တၢ်ပၢ်ဆ၊ လ၊တဘျီ
မ့ၢ်ဒုး၊ယ၊ခိုဉ် ဒီ:ဘာ်ဟံးနှ့ၢ်မူ၅ါလ၊ တီအ့ုကီ်ၢ်
ရ့ဉ်တဂ၊ ထံဉ်လာ်အသးဒီ:ခ့ဉ်အဲယ့ဉ်သုးခိုဉ်
တဂ၊ဒီ:စံ:ဝဲ,လ၊ညါ ဖဲယကဲ:ဒ်:ဒုး၊ယ၊ခိုဉ်အ
ခါ ယထံဉ်ဘာ်လ၊ ပ့ၢကညီဖိလ၊တီအ့ုကစၢ်
ခိုဉ်တဖှ် အတၢ်အိုဉ်မူလီ၊သးကညီ၊ဒ်ဉ်မ: အ
ဝဲသ့ဉ်နှ့ဉ် တမ၊လိမ၊ဒ်:ဘာ်တၢ်ဘာ်. တအိုဉ်
ဘာ်လ၊ ခ့ူပူ၊ဝ့ၢ်ပူ၊ ဒ်ဉ်ထိုဉ်လ၊ မ့ၢ်ခိုဉ်သိဉ်လာ်
ဘာ်ဖဲ:အိုဉ်ခ့ု: ဖဲ:အိုဉ်သံဉ် ဘာ်မ၊တၢ်နှ:နှ:ကျ့ၢ်
ကျ့ၢ်, ဒ်ဉ်ထိုဉ်ဖဲနှ့ဉ် ဟ်ဖိဟ်ဝ၊ သးပ့ၢ်ဒီ: သံတ
ထံဉ်ဘာ်တၢ်ဃံတၢ်လ၊ တအိုဉ်ဘာ်ဝံဉ်ဝံဉ်ဘဲ
ဘဲ ကူကၢ၊တဂ့ၢ်တဝါ ဘာ်ဟ:အိုဉ်ဒ်ဉ်လ၊ ပ့ၢ်
ကျ့ၢ် အိုဉ်လ၊ ဒ်ဖိပူ၊ လီ၊သးကညီ၊ဒ်ဉ်မ: န၊
ယ၊ခဲအံ၊ ပကဘာ်မ၊တၢ်မ့ာ်တၢ်ခ့ဉ် န၊ဒီ:ယ၊
ပမ့မ၊တၢ်မ့ာ်တၢ်ခ့ဉ်နှ့ဉ်ဝံ၊လီ၊.

ခ့ဉ်အဲယ့ဉ်သုးခိုဉ်– ထဲန၊ဒီ:ယ၊ခံဂ၊ ပမ၊
တၢ်မ့ာ်တၢ်ခ့ဉ်တသ့ဘာ်. ကဘာ်မ့ၢ်ကမ့ၢ်အ
တၢ်ဘာ်သး တၢ်ပဉ်ဃာ်မ၊သကီ:လီ၊. နတဲ
လ၊ယပ့ၢ်ကလုာ်ဖ့ိုဉ်နှ့ဉ် ယတ့ၢ်လိ:ာ်နာ်က့ ယ
ကတဲန၊.ယပ့ၢ်ကလုာ်ဖ့ိုဉ်နှ့ဉ် ကိညၢ်ဒ်:ဒ်:. အဝဲ
သ့ဉ်နှ့ဉ် အဟ်ဉ်အိုဉ်, တၢ်အိုဉ်လ၊ ကအိုဉ်ဝဲဘု
ဟုအိုဉ်, အကုအိုဉ်, အဃ့ၢ်အိုဉ်, အဃဲာ်အိုဉ်,
အထိုဉ်အိုဉ်အဆီအိုဉ်, ကကူကကၢ၊အဂ်ၢ် အ
ဆ့ကူဆ့ကၢ၊အိုဉ်ဒ်:ဒ် မ့မ့ၢ်ယထံဉ်ပယီ၊ဖ့ိုဉ်နှ့ဉ်
မိုဉ်..အဒ၊ၢ်:မ:တအိုဉ်ဘာ်. ဘာ်ဟ:မ:နါစ်ၢ် အ
ထဲကူ အနံ်ဉ်လ၊ကူဝဲညာ်သံညာ်ပြ:ဲ ကက
လံ:ကလဲအသး: အကူအကၢ:အပ်ဉ်တအိုဉ်
ဘာ်.အဃဲာ်အကွါကကျိုဝဲ'ၢ်တအိုဉ်..ကဖ
အိုဉ်မ့ၢ် အဟုး:သးကျ့ၢ်နှ့ၢ်ထံတ'ၢ်မ:..တအိုဉ်
ဘာ်.
(မတၢ်ဖ့ိုဉ်ဒ်ဉ်တဂ၊လဲဉ်မီ၊.)

တၢ်သံကွၢ်ဒီ:တၢ်စံ:ဆ၊

တနံ့တဘျီ ပအိုဉ်ဒီ:တၢ်အိုဉ်ဖ့ိုဉ် လ၊
အမ့ၢ်ပ့ၢမ၊တၢ်ဖိလ၊ဝဲ၊ဒ၊:ပူ၊ တၢ်ထံဉ်ဖ့ိုဉ်အိုဉ်
သကိ:လီ၊. တၢ်အိုဉ်ဖ့ိုဉ်တဂ့ၢ်ဃီ၊ ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်အက
လုာ်ကလုာ် ဒီ:ဝဲ၊ဒ၊:ခိုဉ်(၂)တဲဖျါထိုဉ်ဘာ်ဃး
မီ၊တီ၊စဲ၊ကၢ၊ဉ်အဂ့ၢ်လီ၊. တၢ်စံ:ကတိ၊လ၊အ
ဂ့ၢ် ဒီ:လ၊ခံကတၢ်ၢ် ဝဲ၊ဒ၊:ခိုဉ်(၂)သံကွၢ်ဝဲ, ကျ
အိုဉ်ခံဘိ တ၊တဘိ ပ့ၢလ၊အကဒီ:စဲ:ကၢ၊ဉ်က
ဘာ်ဟဲဆဲ:လီ၊အမံ၊ မ့ၢ်ဟဲက့ၢ်ဟ် ကဘာ်ဆဲ:
လီ၊အမံ၊, ခံဘိတဘိနှ့ဉ် ပ့ၢကဘာ်ဟံမူ'ဒါစဲ:
ကၢ၊ဉ်တခိုဉ်တဂ၊ ကဘာ်ကွၢ်ထွဲဝဲ, အသိမ့ၢ်
လၢ၁် ကဖ၊နှ:ဝဲ ဟဲစိ:ရံ၊စံ: ထုးထိုဉ်စ့ဒီ:ဘာ်
သ့ကဆ့ီဝဲသုကမ၊ဖဲလဲဉ်တခါလဲဉ်.
တၢ်စံ:ဆ၊ လ၊ပ့ၢမ၊တၢ်ဖိအကျါသိ'ဉ်ထိုဉ်ဝဲ–
သီ:တဘိ(၅ဝ)ဘး.

တဲ'ဘာ်ပ့ၢ်နီ'တဂ၊တဂ့ၢ်ဒ'ၢ်

တဘျီ တၢ်အိုဉ်ဖ့ိုဉ်သရ'ဉ်သ၊ဂ၊ ထံဉ်လာ်အ
သးဒီ: ဆ့ဉ်နီ၊အီလာ်ဖးထံ ဒီ:ကတိ၊သကိ:
တၢ်ဒ်အဖိလာ်အသိ:လီ၊.

သရ'ဉ်တ၊တဂ၊ – ယအိုဉ်ဒီ:ယတၢ်ဂ်ၢ်စၢ်ဘါ
စၢ်တခါ,ယအဲ'ဉ်ဒီ:တဲ'ပ့ုးသု ယတတဲ'ဖျါဒီ:
ဘာ်ယသးတမ့ာ်ဘာ်. နာ်က့ ယဘာ်ယိ'ဉ်လ၊
ပ့ၢမ့ၢ်သ့ဉ်ညါဒီ: ဖျါတဂ့ၢ်ဘာ်. ပမ့ၢ်တၢ်အိုဉ်ဖ့ိုဉ်
သရ'ဉ်ဒ်သိ:သိ:အယိ ယကတဲ'ပ့ုးသု,ပ့ၢမ့ဆ့ၢ
တၢ်မ၊ဘူ'ဉ်လ၊ယစုပူ၊နှ့ဉ် တဘျီတခိ'ဉ် ယသူ
ဘာ်အီ၊လီ၊. တဘာ်ဟ:တဲ'တဂ့ၢ်နီ'ၢ်.

သရ'ဉ်ခံဂ၊တဂ၊– ယဲနာ်က့ ယတၢ်ဂ်ၢ်ဆံ:ဘါ
စၢ်အိုဉ်တခါကီ:လီ၊. ယကတဲ'ဘာ်သု ဟ:တဲ'
ကီတဂ့ၢ်နီ'ၢ်. ယမ့တဲ'ဖျါထိုဉ်ဒီ: ယသးကခ့ုဉ်
လီ၊တစဲ:လီ၊.တဘျီနှ့ဉ် ယလီ၊ကမာ်ဒီ:ယ
တၢ်အိုဉ်ဖ့ိုဉ်ဖိ သ:စၢ်မ့ာ်တဂ၊ဃီ၊.တၢ်ကမာ်တ
ခါအံ၊ ယတဲ'ဖျါထိုဉ်လ၊သုမဲာ်ညါ ဒီ:ယသး
မ့ာ်ထိုဉ်က့ၢ်တစဲ:လီ၊.

တၢ်အိုဉ်ဖ့ိုဉ်သရ'ဉ်သ၊ဂ၊တဂ၊ – ယဲနာ်က့ ယ
အိုဉ်ဒီ:ယတၢ်ဂ်ၢ်ဆံ:ဘါစၢ်တခါလီ၊. ယတၢ်
ဂ်ၢ်ဆံ:ဘါစၢ်နှ့ဉ် မ့ၢ်ဝဲ,တၢ်လ၊ယနၢ်ဟူနှ့ဉ် ယ
မ့တတဲ'ဘာ် ယအိုဉ်တကဲ'ဘာ်.

တေ၊အဲခ်ိ်နိ်၊နိ်၊ဒီးသးသမ္ဘူ အတေ၊ဘခ်ိ်ကွ၊်ဆာခ်ိ်မဲာ်

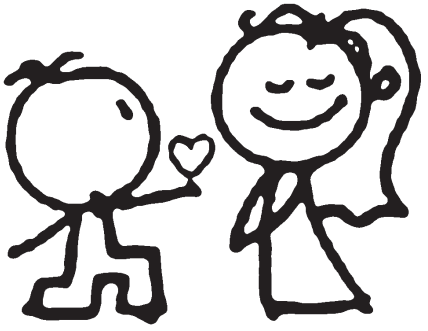

တေ၊ဆ၊ကတိ၊်တုၤဃီၤဝဲလ၊ ကညီဖိတဖ့ခ် အိ်ခ်ဒီးတေ၊်ခွဲးတေ၊်ယာ် လ၊ကလဲၤအိ်ခ်လဲၤဆိုးဘခ်ိ်ဆူထံဂုၤကီ၊်ဂၤ, ထံသ၊ဘခ်ိ်ကီ၊်သ၊ဘခ်ိ်နှ်ုလီၤ. ဘီမ့ှ်စ၊ဖ့ှ်ခ်ိ်ကရ၊တဖ့ခ် ဒ်အဝဲသ့ှ်ခ် မ့ှ်ပှၤလ၊ဘခ်ိ်အံးထွဲကွ၊်ထွဲပှၤဘခ်ိ်ကီဘခ်ိ်ခဲအသိး စးထိ်ခ်ဝဲတေ၊်သုးလီ၊်သုးကျဲနှ်ုလီၤ. လ၊ပှၤဘခ်ိ်ကီဘခ်ိ်ခဲအကျ၊, ယမ့ှ်စ့ှ်ကီး ကညီခ့ှ်ါသးစ၊်ဖိတဂၤလီၤ. ဒ်ယမ့ှ်ကညီခ့ှ်ါတဂၤ အသိး သးလ၊အအဲ့ခ်အပှၤကလှ,် ဒီးလီၤဆိ ဒ့ခ်တေ၊် ယပှၤကလှ,်မ့ှ်နှ်ုခ် အိ်ခ်လ၊ယသးပူၤ ထိ,ဘိလီၤ. မ့ှ်အ,ှ်ဒ်လဲ,ခ်. ယမ့ှ်ပှၤကစ၊်ခ်ိ်ဖ ခ်ိ်ဖျ,ှ်ထိ,ခ်လ၊ကညီကီ၊်စ,ှ်ပူၤတဂၤအယိ နှ်ုလီၤ. ဖဲယအိ်ခ်တပူၤလ၊်လ၊်နှ်ု တေ၊်အဲ့ခ်ကလှ,်သးနှ်ု ဒိ,ခ်ဘ၊ဒ,ခ်လ၊ယသးပူၤထိ,ဘိနှ်ုလီၤ.

ယမ့ှ်ဖိ,ခ်ဃဲဖိတဂၤ လ၊အဘခ်ိ်တေ၊် ဟ,ှ်တ့ှ်ယၤလ၊ယပါ် ဖဲယမ့ှ်ဒ်းဖိသ,ှ်ဖိအခါ နှ်ုလီၤ. ယမိ...မိ၊်မ့ှ,်ကမဲ ဘခ်ိ်ကွ၊်ဖ,ှ်ဃဲ လ့ှ်ဒ,ှ်ထိ,ခ်ယၤ ဆ့ှ၊ယၤလ၊ကို့တုၤယသ့ှ,ကွဲးသ့ှ,ဖးကညီကျ,ှ် တဒ,ှ်တဆံးနှ်ုလီၤ. ဖဲယအိ်ခ်ဒ်းလ၊ဒ,ကဝီ၊ပူၤအဆ၊ကတိ၊် ယထံ,ှ်ဘခ်ိ်ယပှၤ ကလှ,်မ့ှ,်ဖိတဂၤ လ၊ယဂ၊် အဝဲမ့ှ် ယမ့ှ,်ဃါ ဖိလီၤ. လီၤဂ,်လ၊ဟ,ှ်ခ်ိ,ခ်အံၤ ပှၤဃံလၤဒ်သိးဒီးအီၤတအိ,ှ်လ၊ၤဘခ်ိ်လီၤ. ယပ၊ၤဃ,ှ်ယတေ၊် အဲ့ခ်ဘခ်ိ်အီၤတန့ှ်တကဲတသ့ မ့ှ်လ၊အတေ၊် ဃံလၤတဖ့ခ် ထုးနှ်ုယသးတုၤဒ,ှ်လဲ,ှ် ကိ,းမ့ှ်နံၤကိ,းမ့ှ်နၤ ယထံ,ှ်မ့ှ်ဒ,ှ်အမဲ,ှ်ဖိလ၊အဃံလၤ လီၤအဲ့ခ်တဘခ်ိ်နှ်ု တဘိယ,ှ်ဃီလီၤ. ယခ်ိ်းတေ၊် ဆ၊ကတိ၊်ယံ,ှ်ယံ,ှ်တကဲလ၊ၤဘခ်ိ်. မ့ှ်လ၊ ယဘခ်ိ်ယိ,ခ်ခ့ှ်ါလ,ခ်ိ်ဘိလ၊အဂၤ ကမၤနှ်ု ဆိ,ဘခ်ိ်ဖုး အတေ၊်အဲ့ခ်လ၊ယမဲ,ှ်ညါနှ်ုလီၤ.အဝဲမ့ှ်ကညီမ့ှ,်ဖ ပှၤအဆိ,ကတေ၊်တဂၤ လ၊ယ ဃ,ှ်အဲ့ခ်ဘခ်ိ်အီၤအယိ ယစံးသ့လ၊ အဝဲမ့ှ်ယ တေ၊်အဲ့ခ်ဆိ,နှ်ုလီၤ. လ၊အဝဲအဂ်ိ၊် ယကမ့ှ်ပှၤ နှ်ုဂ်ိ၊်ဖဲလဲ,ခ်တဂၤ.အပတိ၊်ဖဲလဲ,ခ်နှ်ု အတ,ှ်းတ အိ,ခ်ဘခ်ိ်. အဝဲမ့ှ်ဒ,ှ်ပှၤလ၊ယအဲ့ခ်ဒီး မ့ှ်ဒ,ှ်ယ ဒ့ဒ့ဖိလ၊ ယအဲ့ခ်အီၤတဂၤလီၤတမ့ှ်ဒ,ှ်. ဖဲယ ဃ,ှ်အဲ့ခ်အီၤနှ်ု အဝဲတ့ှ်လိ,ခ်ယတေ၊်အဲ့ခ်ချ,ှ်သ,ဒ်း လ၊ယဂ၊် မ့ှ်တေ၊်သးခုသးမ့ှ,်လ၊ အဝဲတ့ှ်လိ,ခ် ယတေ၊်အဲ့ခ်အယိ လီၤ. စးထိ,ခ်ဖနှ်ု ပအဲ့ခ်လိ,ခ် ပသးဒ်ယံ,ှ်ဒ်အါထိ,ခ်လီၤ.တဘ,ှ်ဘ,ှ် ယဆိ,ကမ,ခ် မ့ှ်အဝဲအဲ့ခ်ယၤနှ်ုခ်ိ်နှ်ုစ့ှ်ကီး,ဒါ. မ့ှ,်လ၊ယၤ တခ် ယအဲ့ခ်ဘခ်ိ်အီၤနှ်ုခ်ိ်နှ်ုလီၤ.

တယံ,ှ်ဘခ်ိ် ယတိ,ခ်ထိ,ခ်ကီ၊်ချ,ှ်ဒီး ယမံၤလီၤအယိ လ၊စ,ှ၊လ၊အတေ၊်ပှၤ ယလဲၤ သုးယလီ၊်ယကျဲဆူထံဂုၤကီ၊်ဂၤ ဒီးဘခ်ိ်ပ,ှ်တ့ှ်ယ,ှ်ဒ,ှ်မ့ှ,် လ၊ယအဲ့ခ်ဒ,ှ်ဒ,ှ်တဂၤလီၤ. မ့ှ်တေ၊်လီၤဖးလ၊အခ,ှ်ဒ,ှ်မးလ၊ယဂ၊်လီၤ. ဖဲယ ဟဲတုၤဆူ,ှ်ပှၤ လ၊တေ၊်ဟဲအိ,ခ်ပတြ,ှ်အဟ,ှ်ခ် နှ်ု တေ၊်သယ,ှ်လီၤဒီးယၤ ဘ,ှ်းတ့ှ်မးယကက့ၤ ဃ,ှ်ကဒါက့ၤဆူယလီ၊်ခံလီၤ. ဖဲမ့ှ်နၤအဆ၊ ကတိ၊် တေ၊်သယ,ှ်ယသးယမဲ,ှ်ထံလီၤမးပြ,ှ်ပြ,ှ် ပိ,ခ်ခ့ှ်ါမဲ,ှ်ထံကီၤတန့ှ်လ၊ၤဘခ်ိ်. ဖဲယဟဲ တုၤဆူကီ၊်ချ,ှ်အံၤ တေ၊်ဆိ,ကမ,ခ်အါမံၤ မၤတံ,ှ် တ,ှ်ယသးလီၤ. ထိ,ဘိ ယအိ,ခ်သ,ှ်နိ,ခ်ထိ,ခ်ဒ,ှ် ယတေ၊်အဲ့ခ်ဖိ မ့ှ်အကအိ,ခ်ဘခ်ိ်ဒ,ှ်လဲ,ခ်. အိ,ခ်ဘခ်ိ် ဒ,ှ်လဲ,ခ်. မ့ှ်အအိ,ခ်ဆ,ှ်စ့ှ်ကီး,ဒါ. ယဟဲအိ,ခ်ဆိုး ဖဲအံၤတဘ,ှ,ှ်ုးလါလံ,ယတန့ှ်ဟ,ှ,ှ်ုတေ၊်ကစိ,ခ်လီၤ ဆိ,နိ,တမံၤဘခ်ိ်. ထိ,ဘိယဆဲးကျ,ှ်ုးဒီးယ,ှ,ှ်ုမ့ှ,် ဒီးအတတဲ့ဖျ,ှ်ုယၤတေ၊်ဂ,ှ်ုနိ,တမံၤ လ၊တေ၊်မၤအ သးဒီးအီၤဘခ်ိ်. လ၊တေ၊်နှ်ုအယိ ယအိ,ခ်လ၊ တေ၊်သ,ှ,ှ်ုမံသးမ့ှ,်အပူၤ မ့ှ,်မ့ှ,်ခ,ှ်ုခ,ှ်ုနှ်ုလီၤ.လ၊ တေ၊်တဆိ,ကမ,ခ်နိ,တမံၤဘခ်ိ်အပူၤ ဘခ်ိ်မ့ှ,်တနံၤ ..ယလီတဲ့စ,ှ်ုသ,ခ်ိ,ဒီး ယဖိ,ခ်ထိ,ခ်အီၤအခါ....

"ဟါလ,ခ်..."

ပှၤတဲ့တေ၊်ဒီးယၤနှ်ု မ့ှ,်ဝဲယမ့ှ,်ဂ,ှ်တဂၤ.."ယ ကသံကွ,ှ်နၤတေ၊်တခါ..တဲ့ယၤတီတီ..လီယၤ တ,ှ,ှ်ုၤ..

ဖဲနှ့် ယသးလီၤကတုၤဒီး တဲတၢ်တသ့နီတမံၤလၢၤဘၢ်. ယတဲဆၢ အီၤသ့ဒၣ်ထဲ..
"အၢဘ်တဲ..အၢဘ်တဲ..တဘ်တၢ်နီတမံၤဘၢ်." ယမ့ၢ်ဂ်ၢ်တဲထိဉ်ဝဲ, "တချုးနလဲၤတၢ်နှ့် နမၤကမာ်တၢ်တမံၤမံၤဒၢ. ခဲအံၤ ယကတဲဘ်နၤ.. ပိာ်မ့ဉ်ဖိလၢ ပှၤစးအီၤ ဒီးနၤနှ့် ခဲအံၤအဖိအိဉ် ဖျဉ်လံ. ပှၤသံကွၢ်အီၤဒီး.. တဲဝဲ,အဖိအပၢ်လၢ နၤလီၤ. နကတဲဒ်လဲာ်" အိ...တၢ်သံကွၢ်တခါ အံၤ..ကိမးလၢ ယကစံးဆၢ အီၤလီၤ.သ့ဒၣ်ထဲ, "မ့ၢ်..မ့ၢ်..လီၤ."

ဖဲနှ့် ယသ့ဉ်ညါလီၤက့ၢ်ယသးလၢ ယမ့ၢ်ကညီခ္ဍါ,တၢ်လၢ ပှၤပိာ်မ့ဉ်နှ့် မ့ၢ်ဝဲယမိၢ်ဒီးယဒီပ့ၢ်ဝၢ်မ့ဉ်တဖ့ဉ်လီၤ.ယပှၤကလုာ်မ့ဉ်လၢ ယဃ့အဲာ်အီၤဒီး အဝဲတဲယၤ သါတဘ်တၢ်နီတမံၤ ဘ့ၢ်.အဝဲမ့ၢ်ပှၤလၢ ယအဲာ်လီၤ. ယကဘ်အဲာ်အီၤထဲတဂၤလီၤသၢၢ်. အိ... ဆိကမိဉ်ထိဉ်ထိ ဘိလၢ လိၢ်မံပူၤ ယကဘ်ဂ့ဉ်ကျဲးစၢးမၤတၢ်လၢ ယတၢ်အဲာ်သးဘိဒီးယဖိမ့ဉ်လၢ ယတထံဉ် ဘ်ဒီးအီၤနီတဘျိတဂၤအဂီၢ်လီၤ. ယကဘ်က့ၢ်ထံဉ်လိာ်သးဒီးယဒ့ဒ့မ့ဉ် ဒီးယဖိမ့ဉ်ဖိသ ပ့ၢ်ကတၢ်ၢ်လီၤ. စးထိဉ်ဖဲနှ့် ယမၤတၢ်ဆူ်ဆူ်ယစူးကျိဉ်စူးစ့ လၢ ယကက့ၢ်ထံဉ်ဘ် ယဒ့ဒ့မ့ဉ်သးဘိဒီးယဖိမ့ဉ်ဖိလီၤ. ယဆိကမိဉ်ထိဉ် လၢ ယမါသးဘိအံၤ ဖဲယတအိဉ်အခါ ကဘ်ပှၤအတၢ်ထံဉ်ဆံး တၢ်ကွၢ်တလီၤအီၤလီၤ.အဝဲဟဲအိဉ်ကဲ့ အမိၢ်အပၢ်အိဉ်တ့ၢ်လၢ ကိၢ်ပူၤလီၤ. ဖဲအဝဲအမ့ၢ်အလါဘ့ဉ်နှ့် အဝဲက့ၢ်ဆူအဟံဉ် ဒီးအက့ၢ်လၢ ကျဲအခါ အိဉ်ဖျဉ်ထိဉ်ဝဲယဖိမ့ဉ် ဖိလီၤ.တၢ်ကိကဘ်အီၤထဲလဲာ်.ယအိဉ်ဒီးတၢ်ဒိသ့ဉ်ဒိသးလီၤ.လၢ ခံ ယမၤပှၤမ့ဉ်လိာ်က့ၢ်အီၤ ဒ်သိးယဆဲးကျိးဒီးအီၤကသ့အဂီၢ်လီၤ. အဝဲဟဲက့ၢ်အိဉ်လၢ ဒဲကဝီးပူၤ ဒီးယဆ့ၢ နှ့်အဝဲသ့ဉ်လၢ တၢ်သူတၢ်စွဲအဂီၢ်လီၤ. ယမၤပှၤက့ၢ်ကိုးအီၤ ဒီးယကျဲၤလၢ ကအိဉ်သကိုးဒီးအဝဲ်မ့ဉ်ဘ်ဆဉ် တဲဝဲလၢ သါအိဉ်တမ့ဉ်ဘ်,သါအဲာ်ဒီးအိဉ်လီၤလီၤဆိဆိလီၤ. ဒီးယကျဲၤနှ့်,အီၤဒ်တၢ်လၢ အလိ$ဉ်ဘ$ဉ်ဝဲအသိးလီၤ.အဝဲမ့ၢ်အိဉ်ဘ$ဉ်$သဘျ ဒ်အသးတၢ်အဲာ်ဒီးနှ့် ယသးမ့ဉ်အဒိဉ် အအါလီၤ. ဒီးဆၢ လီၤနှ့်,အီၤကျိဉ်စ့ လၢ ကသူ အိဉ်ဝဲအဂီၢ် ဃုာ်ဒီးယဖိမ့ဉ်ဖိအဂီၢ်လီၤ. ယသုးကျဲၤယသး လၢ ယကက့ၢ်ထံဉ်လိာ်ဘ$ဉ်$သးဒီး အဝဲသ့ဉ်ဒီဖိမိၢ်ခံၤလီၤ.

ဒ်ယတိာ်ဟ်အသိး ယဒိးနှ့်,တၢ်ပျဲအယိ ယဟဲက့ၢ်တုၤဆူဒဲကဝီးအသိတဘျိ ဒီးထံဉ်လိာ်ဘ$ဉ်$သးဒီးယမါသးဘိ ဒီးယဖိမ့ဉ်ဖိလၢ ယအဲာ်ဒိဉ်တဂၤလီၤ. ဖဲယဟဲက့ၢ်တုၤအံၤ ယဖိမ့ဉ်ဖိ အိဉ်လံ ၂နံ့ဉ်အဘျဉ်လံ. အဝဲတသ့ဉ်ညါလၢ ယမ့ၢ်အပၢ်ဘ$ဉ်$ဒီး ယကိးအီၤတနှ့်,ဘ$ဉ်$.ယသးဘ$ဉ်$ဒီး ယမဲာ်ထံဟဲစ့ၢ်,ထိဉ်ပ့ၢ်ယမဲာ်ချံပူၤလီၤ. ယဆိကမိဉ် ခ်ဖျိပဝဲခံဂၤ ပလူၤ ဘ$ဉ်$ပသးအယိ ပဖိမ့ဉ်ဘ$ဉ်$တူ$ၢ်$ ဘ$ဉ်$တၢ်ဒ်အံၤ ဒီးတသ့ဉ်ညါယၤ, တပလၢ်ၢ်ဘ$ဉ်$ယတၢ်,အဲာ်တၢ်ကဟုကယာ်ဘ$ဉ်$.ဖဲမ့ၢ်နၤခါ ယကွၢ်လီၤယဖိမ့ဉ်လၢ အမံဘ$ဉ်$အသးဒီး ကသါကဘ$ၢ်$ ကဘ$ၢ်$ အမဲာ်ဖိလၢ အလီၤအဲာ်လီၤကွဲ ယနၤမ့ၢ်လီၤ

အဘိးပၢဖိကဖိလိဖိလီၤ. အိ..ယဖိမ့ဉ်ဖိလီၤ အဲာ်ဃဲလၢတဘၢ်ဘၢ်ဘ$ဉ်$ညါ ယတသ့ဉ်ညါနီတစဲးဖိဘ$ဉ်$. "ဖိမ့ဉ်ဓ၊ ပျ$ၢ်$ဘ$ဉ်$ပါပၢ်အတၢ်ကမ$ဉ်$နီၤ. လၢ ယဃ..နမိဒီးနၤ.. ဘ$ဉ်$အိ$ဉ်$ဘ$ဉ်$လၢ ပှၤထူးပျူၤထံအဖီလာ်လီၤ. ယမါသးဘိဓ၊..နမ့ၢ်မါလၢ အသးဆး တူ$ၢ်$ကစုတၢ် တုၤဃၢ နဖိ အိ$ဉ်$ဖျ$ဉ်$ထိ$ဉ်$မး, နတဲဖျါထိ$ဉ်$တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤ.

ဒ်ယမ့ၢ်ပှၤကညီဖိဒီး လီၤစၢၤလၢ ဘ$ၢ$ထံခရံ$ဉ်$ဖိတဂၤအသိး ယမၤလၢ ပ့ၢ်က့ၢ်ယမိၢ်ပပၢ်ဖံဖုအတၢ်စ$ူ$ၢ်တၢ်နာ$ဉ်$, တၢ်လ$ၢ$်တၢ်လ$ၢ$်လၢ တၢ်သးမ$ဉ်$သးမံအပူၤ ခ်ဖျိ ယဒီးဘ$ၢ$က့ၢ်ထံဒီး ဖျိ$ဉ$ၢ်ဖျိ$ဉ$ဝါက့ၢ်ယသးလၢ သရ$ဉ်$ဟ$ဉ်$စု ဒ်ခရံ$ဉ်$ဖိအလု$ၢ်$အလ$ၢ်$ဝံၤ အိ$ဉ်$သကိးဒီးယဖိမ့ဉ်ဒီးအမိ တုၤတၢ်ဆၢ ကတိၢ်ဘ$ဉ်$လၢ ယကဘ$ဉ်$က့ၢ်ကဒါက့ၢ်ဆူ ကိၢ်လၢ ယလဲၤအိ$ဉ်$တ$ဘ$ဉ်$နှ့် လီၤ. ယဟဲက့ၢ်အိ$ဉ်$လၢ အံၤ ထဲနှ$ဉ်$လါ$ဒ$ၢ်ဒ$ၢ$်လီၤ. ဒီးယမ့ၢ်ဂ်ၢ်တဂၤဃီလၢ အသ$ဉ်$ကွၢ်ယၤ တချုးနလဲၤတၢ်,နမၤကမ$ဉ်$တၢ်တမံၤမံၤဒၢ. တဂၤနှ$ဉ်$ဒုးသ့ဉ်ညါကဒီးယၤလၢ ယမါနှ$ဉ်$ က့ၢ်ကဒါက့ၢ်ဆူအမိၢ်အအိ$ဉ်$ ဒီးခဲအံၤ အိ$ဉ်$ဖျ$ဉ်$ထိ$ဉ်$ကဒီးအဖိအသီတဂၤ လၢ အမ့ၢ်ပ$ဉ်$မ$ဉ်$ဖိလီၤ. ယခ$ဉ်$တရံးဘ$ဉ်$မးအသးလီၤ. ယ$ဒ$ုးထိ$ဉ်$ယစုမ့ၢ်စုနၤ မ့ၢ်နံၤလၢ ယက့ၢ်အိ$ဉ်$ဒီးအီၤ, ဆၢ ကတိၢ်လၢ ယဟဲက့ၢ်အိ$ဉ်$.. ယတဲဆၢ ယမ့ၢ်ဂ်ၢ်လၢ ဖိသ$ဉ်$အိ$ဉ်$ဒီးဒ$ဉ်$ထဲနှ$ဉ်$လါဒ$ၢ်$ဒ$ၢ$်လီၤနီၤ. ဖိသ$ဉ်$နှ$ဉ်$လါအိ$ဉ်$ဖျ$ဉ်$ထိ$ဉ်$ဒီးမူဝဲနှ$ဉ်$ အိ$ဉ်$ကစီဒီ. ယဆိကမိ$ဉ်$မ$ဉ်$ယသးဒ်နှ$ဉ်$လီၤ. ဘ$ဉ်$ဆ$ဉ်$ ယသ့ဉ်နီ$ဉ်$ထိ$ဉ်$ဖယက့ၢ်အခါဘ$ဉ်$မ့ၢ်တနၤ ပှၤဟဲအိ$ဉ်$လၢ ယဟံ$ဉ်$ဖိလာ်တဂၤဒီး ယလဲၤလီၤကွၢ်နှ$ဉ်$ ပှၤပိာ်ခ$ဉ်$ါဃ$ဉ်$ထိ$ဉ်$တဂၤလီၤ. ခဲအံၤ.. ယနၢ်ဟူပှၤတဲဘ$ဉ်$က့ၢ် ယၤလၢ ပှၤတဂၤနှ$ဉ်$စံးဝဲ, "ပှၤလၢ အလဲၤအိ$ဉ်$ဖဟံ$ဉ်$ဖိလာ်နှ$ဉ်$ မ့ၢ်ဒ$ဉ်$ယၤလီၤ." ဖဲနှ$ဉ်$အခါ ယတဟ$ဉ်$သူ$ဉ်$ဟ$ဉ်$သးလၢ..ဘ$ဉ်$မနုၤအယိ..ပှၤဘ$ဉ်$ဟဲအိ$ဉ်$လၢ ဟံ$ဉ်$ဖိလာ်လဲ$ဉ်$.

မ့ၢ်ခဲအံၤ တၢ်အစၢ ဟဲအိ$ဉ်$ဖျါထိ$ဉ်$ဒီးတၢ်ဆိကမိ$ဉ်$ဟဲပၢ်ထိ$ဉ်$ကဒီးလၢ ယသးပူၤ တၢ်ကဲထိ$ဉ်$အသးအခ$ဉ်$ထံးတဘျိ ယသံကွၢ်အီၤ နဘ$ဉ်$တၢ်တမံၤမံၤဒၢ. အဝဲတဲယၤ,သါတဘ$ဉ်$တၢ်နီတမံၤဘ$ဉ်$. မ့ၢ်လၢ အတဲယၤလၢ သါတဘ$ဉ်$တၢ်နီတမံၤအယိ ယဟးလၢ တၢ်သူ$ဉ်$မ$ဉ်$သးမ$ဉ်$အပူၤလီၤ. အဝဲလီအိ$ဉ်$ယၤလီၤ. သနှ$ဉ်$က့ ပှၤကွၢ်အီၤဖျါလီၤဆိ ဒီးပှၤသံကွၢ်အီၤဒီးကွ$ဉ်$သရ$ဉ်$,သရ$ဉ်$မ$ဉ်$ကွ$ဉ်$ခ$ဉ်$တဲလၢ, အဝဲတအိ$ဉ်$ဖျါ$ဒ$ၢ်ပှၤမ့ၢ်ဆ$ဉ်$မ့ၢ်ဂ်ၢ်ဘ$ဉ်$. အဝဲတအၢ$ဉ်$လီၤဝဲ$ဘ$ဉ်$. ဒီးတုၤတၢ်မၢ ဆူ$ဉ်$အီၤ လၢ ကမၤကွၢ်အဆံ$ဉ်$ အဝဲက့ၢ်ဃ$ဉ်$အသကိးအဆံ$ဉ်$ဒီးအသကိး တဲအီၤ, နအ$ဉ်$..နဃ$ဉ်$လၢ ပဆံ$ဉ်$..ဘ$ဉ်$မနုၤလဲ$ဉ်$. အဝဲလဲၤဘျ$ဉ်$ထိ$ဉ်$ထံဒီး ပှၤတဟ$ဉ်$သူ$ဉ်$ဟ$ဉ်$သးဘ$ဉ်$. လၢ အဆံ$ဉ်$ကျါ တၢ်ပနီ$ဉ်$တဖျါလီၤဆိနီတမံၤဘ$ဉ်$. လၢ ခံ သရ$ဉ်$မ$ဉ်$တဖ$ဉ်$ ဘ$ဉ်$လဲၤဃ$ဉ်$ကညးက့ၢ်အီၤလီၤ.အဝဲလီအိ$ဉ်$အသရ$ဉ်$,လီအိ$ဉ်$ပှၤလၢ အကွၢ်ထွဲအီၤ,တုၤလၢ အတၢ်ဘ$ဉ်$ဃ$ဉ်$ကညးက့ၢ်အီၤလီၤ. ယသ့ဉ်ညါလၢ အလီအိ$ဉ်$အသရ$ဉ်$ အိ..ဘ$ဉ်$မနုၤအယိ ဘ$ဉ်$လီအိ$ဉ်$စ့ၢ်ကိ$ဉ်$ ပှၤသ$ဉ်$က့ၢ်သးပ့ၢ်လဲ$ဉ်$. ဒီးယသးတမ$ဉ်$ဘ$ဉ်$. တၢ်လၢ အကဲထိ$ဉ်$အသးဒ$ဉ်$အံၤ ပှၤအါဂၤ ဘ$ဉ်$လဲၤခီဖျိဝဲအိ$ဉ်$စ့ၢ်ကိ$ဉ်$လီၤ. တဲဖျါထိ$ဉ်$ယၤ တ$ဘ$ုၢ်,တမ့ၢ်မးလၢ ယတအဲာ်အီၤဘ$ဉ်$နှ$ဉ်$, ယအဲာ်အီၤလၢ$ဉ်$သးလီၤ.

နိ$ဉ်$ကစ$ၢ်$အတၢ်တ$ူ$ၢ်ဘ$ဉ်$ဒီး တၢ်လၢ အကဲထိ$ဉ်$အသးဒ$ဉ်$အီၤ ပှၤလၢ အသ$ဉ်$ညါ ကမ့ၢ်ဒ$ဉ်$အီၤဒီး ပှၤအဂၤတဂၤဟ ဒီးယၤလီၤသၢၢ်. ဖဲနှ$ဉ်$အဆၢ ကတိၢ် လၢ ပခံဂၤအဘၢၢ်စ့ၢ်ၤ ယတဆိကမိ$ဉ်$ထိ$ဉ်$နီတဘျိလၢ ပှၤကအိ$ဉ်$ဝဲတဂၤဂၤဘ$ဉ်$. တၢ်လၢ ယသ့ဉ်ညါဒီးယတ$ူ$ၢ်ဘ$ဉ်$တခ$ဉ်$ၢ်ဝဲ ယတၢ်ကမ$ဉ်$ဒီး ဒ်ယမ့ၢ်ကညီ$ခ$ုၢ်အသိး ယအိ$ဉ်$မူအိ$ဉ်$ဒါလၢ ပှၤလၢ ယမၤကမ$ဉ်$အီၤတဂၤအဖိ$ခ$ုၢ်လီၤ. ယတကူ$ဉ်$ထိ$ဉ်$ဒီး မ့ၢ်လၢ်နီတဘျိ လၢ ယကမၤဟးဂီၤ ယပှၤကလုာ်မ့ဉ် အလၢကပီၤဘ$ဉ်$. ယမ့ၢ်အိ$ဉ်$ယံၤဒီးအဝဲသ့ဉ် ဘ$ဉ်$ဆ$ဉ်$ ယဟံးဃာ်ပၢ်ဃာ်ယလၢကပီၤဒီး အဝဲအလၢကပီၤလီၤ. တၢ်လၢ အတ$ဂ$ၤဘ$ဉ်$နှ$ဉ်$ ယတအဲာ်ဒီးမၤလ$ၢ$်တက$ၢ$ၤဘ$ဉ်$.

ခဲအံၤ...ပှၤသုးကျဲၤလၢ ပှၤအိ$ဉ်$တ$ၢ$် တခ$ဒ$ုတခ$ဒ$ုပၢတဖ$ဉ်$ လၢ တၢ်ကရဲ$ဉ်$ကျဲၤန$ၢ$်အဝဲသ့ဉ် လၢ ကထံ$ဉ်$လိာ်ဘ$ဉ်$ကၢ်အသးလီၤ. အဝဲ$ကၢ$ၤအိ$ဉ်$ကဒါကၢ်ဆူအသဝီ ဒီးမ့ၢ်ယကသုးကျဲၤဘ$ဉ်$ကၢ်ဒ$ဉ်$လဲ$ဉ်$. ယတသ့ဉ်ညါတ$ၢ်$နီတမံၤလၢၤဘ$ဉ်$. ယဘ$ဉ်$တ$ၢ်$လီအိ$ဉ်$ကဒီးယၤအသီ တဘျိလံ$ဒ$ၢ်.ခဲအံၤ..ယကွဲၤန$ၢ$်,ယမဲာ်ပ$ၢ$်အလဲာ်ဒီး မၤအသံကွၢ်အဖိမ့ဉ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ ဒီးတဲအီၤလၢ, ယမါနှ$ဉ်$.. ယအဲာ်ဒီးအဲာ်ထဲတဂၤ$ဒ$ၢ်လီၤ.ယတအဲာ်ဒီးလၢ..ပှၤဂၤကအဲာ်အီၤဘ$ဉ်$. ယကဟဲက့ၢ်ထံ$ဉ်$လိာ်သးဒ$ဉ်$အဝဲသ့ဉ်ဒ$ဉ်$း..အဝဲမ့ၢ်အဲာ်ဒ$ဉ်$းယၤဒီး ယကအဲာ်ဒ$ဉ်$ဒ$ဉ်$အီၤထီဘိလီၤ. အဝဲမ့ၢ်တအဲာ်ယၤဘ$ဉ်$ဒီး ယမၤဆ$ုဉ်$အီၤလၢ အဲာ်ယၤတသ့စ့ၢ်ကိ$ဉ်$ဘ$ဉ်$. ဘ$ဉ်$ဆ$ဉ်$ ဖိမ့ဉ်ဒ$ဉ်$လၢ ယထံ$ဉ်$ဘ$ဉ်$တ$ဉ်$လံအီၤတဂၤအဂီၢ် အမိ, မ့ၢ်တအဲာ်ယၤလၢၤဘ$ဉ်$နှ$ဉ်$...ယကတဲ$ဒ$ဉ်$အီၤ လၢ, "ပါပါကအဲာ်စိနၤလၢ တၢ်လီ$ၢ်$အယံၤ" ဒီး ဘ$ဉ်$ယု$ၢ်$,နှ$ၢ်$,က့ၢ်အမံၤလၢ "ပါအဲာ်စိ" လီၤ.

ပှၤတဂၤဒီးတဂၤအတ$ၢ်$ အိ$ဉ်$မူနှ$ဉ်$, တ$ဒ$်သိးလိာ်အသးဘ$ဉ်$. ပှၤတနီၤ တပာ်လု$ၢ်$ ပာ်ပူၤတ$ၢ်$အဲာ်ဘ$ဉ်$. ဆိကမိ$ဉ်$ဝဲ ကုာ်ထိ$ဉ်$လၢ နူ လာ်ခ$ဉ်$တစ$ၢ်$တလီ$ၢ်$လီၤ. တ$ၢ်$ခ$ဉ်$းတ$ၢ်$ယာ်အိ$ဉ်$ဝဲ လၢ တ$ၢ်$အဲာ်အဖိခ$ဉ်$လီၤ.ဆိးကါတ$ၢ်$ခ$ဉ်$းတ$ၢ်$ယာ် အလၢ အပ$ုၢ်$လီၤ. ပိာ်ခ$ုၢ်$လၢ အအါ ဆိကမိ$ဉ်$ဝဲ ဒ်နှ$ဉ်$အသိးလီၤ.ဘ$ဉ်$ဆ$ဉ်$ ပိာ်ခ$ုၢ်$ကအိ$ဉ်$ဝဲလၢ အဒ်သိးဒီးယၤ လၢ အအဲာ်တ$ၢ်$တသ့ဘ$ဉ်$.အဲာ်တ$ၢ်$သ့ထဲတဂၤ$ဒ$ၢ်ဒ$ဉ်$သိးယၤအံၤ.. "တ$ၢ်$အဲာ်နီ$ၢ်$ နီ$ၢ်$ဒီးသးသမ$ူ$အတ$ၢ်$ဘ$ဉ်$ကွ$ၢ်$ ဆၢ$ဉ်$မဲာ်" အံၤ ဘ$ဉ်$တ$ူ$ၢ်ဘ$ဉ်$အီၤနးနးကလဲာ်လီၤ.

လၢ–စီၤကညီ$ခ$ုၢ်

တစ$ၢ်$တလီ$ၢ်$ကီ$ၢ်$သၢ ဘ$ုဉ်$တ$ဘ$ုဉ်$

တေ့အဲ့အနီ့အယ်း ဟဲကထိ့်လာထံကျိ “မှုဇာပဲ” ကာ့နံ့

ထံကျိ,မှ၊ ၀ဲ, အိ၁်သ့ဂ််လီ၊အသး ဖဂီ၊်ကို၁်တဲ၁်,ကီ၊်ရ့ဂ်မဲဟီ၁်စိ၁်,(ပဲ)ကီ၊်ဆ၁် နှ၁်လီ၊. မ့ါ်ထံကျိတဘိလ၊အယွ၊လီ၊ဂ၊်တ ပ၊် စးထိ၁်လ၊(ပဲ)ဒီး ယွ၊လီ၊တရံးတရးကီ၊် ရ့ဂ်မဲဟီ၁်စိ၁် ဒီးယွ၊လီ၊ဝ်ဆူထံကျိယိ၁်လ်ာ်အ ပူ၊နှ၁်လီ၊. ကိးမ့ါ်နံ၊ဒဲး ပှ၊ဟး၁ဆှ၁်ထံဆှ၁်ကီ၊် ဖိတဖှ၁်ဟဲဟးလ်ာ်ကွဲ့ဆူ(မှ၊ဇ၊ပဲ)အနံ၊အယိ, မ့ါ်ထံကျိတဘိလ၊အကဲ့ဘျုးကဲ့ဖ့ိ်ုလ၊ကီ၊်ကို၁် တဲ၁်အဂ်ီ၊်လီ၊.တကးဒဲးဘ၁်, မ့ါ်စ့ါ်ကီးထံကျိ တဘိ လ၊အဟဲစိ၁်တ၊်ဝ်ဘ၁်ကလ၊ဂ့၊, တ၊် ဆိ၁်ဂ့၊လ၊ သ့ဂ်စ၊်သးဘီ၁် လ၊ အအဲ၁်ဘ၁်တ၊် ကူ၁်ဘ၁်ကူ၁်သ့တဖှ၁်အဂီ၊်လီ၊. ကိးမ့ါ်ဟါ၁ဲး ဖတ၊် ခ့ဂ်လီ၊အဆ၊ကတီ၊် နှ၁် ပှ၊အါ၊ဂ၊ဟး လ်ာ်ကွဲ့ဝ်လ၊ ထံကျိမှ၊ ၀ဲ ကျိအက၊၊်ခ်ိ၁်ဒီး ကွ၊်ကီ၀ဲ ချ့ဲစဲးဖိသ့ဂ်တဖှ၁်လ့ါ်ထိ၁်လ့ါ်လီ၊ တီ ဝ်ပှ၊ဟးလ်ာ်ကွဲ့ဖိသ့ဂ်တဖှ၁်နှ၁်လီ၊.

ဖဲထံကျိ(မှ၊ဇ၊ပဲ)ကျိအက၊၊်ခ်ိ၁် တ၊် လီ၊်တတီ၊နှ၁် ဟ်ဉ်ဒ့ဲအိ၁်သ့ဂ်လီ၊အသးဖဲနှ၁် တဖျ၁်လီ၊. လ၊ဟ်ဉ်ဒ့ဲအမဲ်ဉ်ညါနှ၁် အိ၁်ဒီးဖိ ကရ၊်,သ့ဂ်ထူ၁်ဝ၁်ထူ၁် ဒီးဖိသ့ဂ်တဖှ၁်အိ၁် သ့ဂ်လီ၊အသး တ၊ဂ်လီ၊လ၊ ထံကျိက၊်နံ၊နှ၁် လီ၊. မ့ါ်တ၊်လီ၊်လ၊ အအိ၁်ဖျါသယှ၊်သည် ဃ်ဃ်လ၊လ၊ လ၊ အလီ၊ထုးနှ့ါ်ပှ၊သ့ဂ်ပှ၊သး ဒီး ပှ၊အါ၊ဂ၊ ဟဲဟးလ်ာ်ကွဲ့ဝ်နှ၁်လီ၊.

မ်ုး၍ဉ်အဟ်ဉ်ဒ့ဲအံ၊ တူ၊်လ်ာ်ပှ၊ကို့ ဖိလ၊ အအိ၁်လ၊ တ၊် လီ၊်အယ်၊တဖှ၁် လ၊ ကဟဲမ၊လီဘ၁်တ၊်ဖဲနှ၁်အဂီ၊်လီ၊.ဒီး တ၊်လိ၁်ဘ၁် သရ၁်မှ၁်တဂ၊ လ၊ ကအ်း၊ထွဲကွ၊်ထွဲကို့ဖိသ့ဂ် တဖှ၁်အခ် သိ၁်လီယှ၁်စ့ါ်ကီးအီ၊ဒီး လ်ာ်နှ၁် လီ၊. ဖိဖိ, မ့ါ်ပှ၊တဂ၊လ၊ ဘ၁်တ၊်ကိးအီ၊ လ၊ ကလဲ၊အို၁်ဖဲတ၊်လီ၊်အဝဲနှ၁် လ၊ ကဘ၁်မ၊စ၊၊ တ၊်အဂီ၊်လီ၊. ဖဲဖိဖိန၊်ဟူဘ၁် တ၊်ကိးအီ၊လ၊ ကလဲ၊မ၊စ၊၊တ၊် ဖဲဟ်ဉ်ဒ့ဲနှ၁် အ၀ဲဆိကမိ၁်ဝ် လ၊ မ့ါ်တ၊်အ၁ဲ့ဲ၊ဂ့၊ယာ်ဘ၁်လ၊ အ၀ဲကလဲ၊ အို၁်ဆိ၊ဘ၁်ဖဲနှ၁်လီ၊. မ့ါ်အဂ့၊ဒ်လဲ၁် ဖိဖိဆိ ကမိ၁်ထိ၁်အတ၊်အို၁်မှ တ၊်လဲ၊ခ်ီဖျိုလ၊ အပူ၊ ကွ်ာ်တဖှ၁် အ၀ဲလိ၁်ဘ၁်သးအတ၊်ဟ့ဉ်ဂ်ါ်ဘါ အါ၊နှ့ါ်ဒ်ီ၊နီ၊်ခ်ိအဂ်ါ်အဘါအယိလီ၊. အ၀ဲမ့ါ် မ၊ဘ၁်တ၊်လ၊ ပှ၊တ၀၊ အကျါ၊ဒီး ကသးပှ၊နီ၁် ကွ်ာ်တ၊်လ၊ အပူ၊ကွ်ာ်တဖှ၁် ဒီးအ၀ဲကဒ်ီ၊နှ့ါ် တ၊်သ့ဂ်မံသးမှ၁် လ၊ အမ၊စ၊၊ဘ၁်အပှ၊က လှ၁်သးစ၊်တဖှ၁် လ၊ အလိ၁်ဘ၁်တ၊် မ၊စ၊၊ နီ၊်နီ၊်တဖှ၁်အဂီ၊်လီ၊. လ၊ကျဲဒ်အံ၊အယိ အ၀ဲ တူ၊်လ်ာ်တ၊်ကွဲ့ လ၊ ကလဲ၊မ၊စ၊၊ဘ၁်တ၊် ဖဲ တ၊် လီ၊် အ၀ဲနှ၁်လီ၊.အ၀ဲလဲ၊နှ၁်လီ၊မ၊တ၊် အို၁်လ၊ အနံ၁်လ် တ၊်ခ၊ဲလ၊ဉ်ဘ၁်လီ၊်ဘ၁်စးဝ ဒီးအ၀ဲဒီးနှ့ါ်ဘ၁်ကှ,ဲ၊သးအတ၊်ဃ,ုတ၊်မှ၁် ဖ လ၊ တ၊်မ၊လီ၊်အ၀ဲအ်ံ၊လီ၊. ခဲအ်ံ၊ ဖိဖိ ဖျါသ့ဂ် ဖ့ံ်ုသးညီ, ဖျါအို၁်ဆ့ဂ်အို၁်ချ, ပှ၊ဒီးတ၊်ဂ်ါ်တ၊် ဘါလ၊ နီ၊်ခ်ိနီ၊်သးခ်ံကပ၊လ၊ဉ်နှ၁်လီ၊. မတ၊ တဂ၊မး တသ့ဂ်ညါစ၊၊ ဖိဖိအတ၊်ကိ၊်တ၊်ဂ်ီ၊ တ၊်သးလီ၊ဘ့ုံ်း လ၊ ခါလ၊ အပူ၊ကွ်ာ်တဖှ၁် ဘ၁်. မ့မ့ါ်ခဲအ်ံ၊ တ၊်လီ၊်အသီ,တ၊်ဘ၁်တ့ အ သီ,တ၊်ထံ၁်အသီ,ကလ်ံ၊သီ၁်ဂ်ီ၊ ထံနီခဲလ၊ဉ် မ့ါ်တ၊်အသီလ၊ဖိဖိအဂ်ါ်အယိ အ၀ဲစ့ါ်ကီးကဲ ထိ၁်ပှ၊အသီလ၊ အတ၊်အို၁်မှ အပူ၊နှ၁်လီ၊. ခဲ အ်ံ၊ လ၊ တ၊် လီ၊်အသီအ်ံ၊ ဖိဖိ,မ့ါ်ပှ၊အသီသ်ံ ဘ့ဲ့ဖိလ၊ တ၊်ခ၊ဲလ၊ဉ်အယိ အတူ၊ဘ၁်ဝ ဒ်သိ အလီ၊ဂ်ာ်ဖိသ့ဂ် လ၊ အပူ၊ဖျဲးဒီးတ၊်သရ,ုက မ၁်တဂ၊အသိ၊နှ၁်လီ၊. လ၊ အသးပူ၊စ့ါ်ကီး အတူ၊ဘ၁်ဝ ဒ်အလီ၊ဂ်ာ်ဖိသ့ဂ်မှ၁်ဖိလ၊ အဒ်ဉ် ထိ၁်သီသ်ိ၁ဖိ လ၊ အဘျ,တဂ၊နှ၁်လီ၊.အသးမှ၁် သးခုထီဘိလီ၊. ဖဲတ၊်ဆ၊ကတီ၊်လီ၊ဟိတ ဘ,ျိလ၊်လ၊်လ၊ ဖိဖိအဂ်ါ်အခါနှ၁် အ၀ဲလဲ၊ဆ့ဂ် နီ၊ဝဲလ၊ ဟ်ဉ်ဒ့ဲအမဲ်ဉ်ညါ ဒီးကွ၊်လီ၊တ၊်လ၊ထံ ကျိပှ,ုအခါ ၊်ခ်ိ၁်ဒီး ဖဲ့ဂ်ီ၊ ဃ,ုဉ်ဒီးဖိသ့ဂ်,သ့ဂ် ဘ့ဉ်သးစ၊်တဖှ၁် ဒီး တဲ့နံ၊သကိးဃ,ုဉ်တ၊် ပှ,ု ဒီးတ၊်နံ၊တ၊်အ့,တ၊်သ့ဂ်ဖှ၁်သးညီနှ၁်လီ၊.ဘ၁် မ့ါ်တဟါ ဖ၀ဲ့ါ်ခ့ဂ်လီ၊အဆ၊ကတီ၊် ဖိဖိဆ့ဂ် နီ၊ဝဲလ၊ ဟ်ဉ်ဒ့ဲအမဲ်ဉ်ညါ ကွ၊်လီ၊တ၊်လ၊ထံ ကျိပှ,ုအခါ ထံ၁်ဘ၁်ဝ ချ့ဲစဲးသ့ဂ်တဖှ၁်ပ်ိ၁်လ်ာ် အခ်ံ ဒီး ဖ့ဲနှ၁်အဆ၊ကတီ၊် ဖိဖိအတ၊်ဆိက မ်ိ၁်သ့ဂ်တဖှ၁် ဆ့ဂ,ုကှ,ုအီ၊ဆူအ၁ူသ၀ိတ ဘ,ျိ ဖဲလ၊ အအိ၁်ဖျ,ုထိ၁်အလ်ာ်နှ၁်လီ၊. မ့ါ်အဂ့ါ်ဒ် လဲ၁် ဖိဖိအသ၀ိလ၊ အအိ၁်ဖျ,ုထိ၁်ဝ ်အလ်ာ် နှ၁် အို၁်ဘူ,ုဒီးထံကျိဖ,ုဒ်ိ၁်အက၊၊်နံ၊နှ၁်လီ၊. စးထိ၁်ဖဲနှ၁် တ၊်ဆ၊ကတီ၊်မ့ါ်လီ၊ဟိအခါ ဖ မ့ါ်ခ့ဂ်လီ၊အဆ၊ကတီ၊် ဖိဖိဆ့ဂ်နီ၊လ၊ ဟ်ဉ်ဒ့ဲ အမဲ်ဉ်ညါ ဒီး ကွ၊်လီ၊ချ့ဲစဲးသ့ဂ်တဖှ၁် လ့ါ်ထိ၁် လ့ါ်လ၊ဝဲနှ၁်လီ၊.ဘ၁်တနံ၊ ဖဲလ၊ ပှ၊မ၊သကိး တ၊်ဖိသ့ဂ်တဖှ၁် အို၁်ဒီ၊တ၊်ထံ၁်လ်ာ်အို၁်သ ကိးအခါ ဖိဖိထံ၁်လ်ာ်အသးဒီးတ၊်သကိးတ ဂ၊လ၊ အမ့ါ်ဝ “ဖျါကဒ့” တဂ၊နှ၁်လီ၊. အ၀ဲ သ့ဂ်တဲ့သကိးတ၊်ဒီး ဒ့ုးသ့ဂ်ညါလ်ာ်သးအဂ့ါ် အကျိ၊ အတ၊်လဲ၊ခ်ီဖျိုသ့ဂ်တဖှ၁် ဒီးဖဲ့ဂ်ီ၊ ဖျါ ကဒ့အ်ံ၊ သ့ဂ်ညါစ့ါ်ကီးဖိဖိအတ၊်သကိး လ၊ အမ၊လီဘ၁်တ၊်တတီ၊ဃ,ုဒီးအီ၊ တဘ,ျုး၊ဂ၊ ညါနှ၁်လီ၊. စးထိ၁်ဖဲနှ၁် ဖိဖိဒီးဖျါကဒ့သ့ဂ်ညါ လ်ာ်အသး ဒီးကဲ့ထိ၁်ဒ်ိတ၊်ဒ်ိသကိးနှ၁်လီ၊. ဖဲ၆၊ကတီ၊်လ၊ အ၀ဲသ့ဂ်ခ်ံ၊ မ့ါ်ထံ၁်လ်ာ်သး အခါ, အ၀ဲသ့ဂ်တဲ့သကိးတ၊် ပ့ါ်ဒီးတ၊်သ့ဂ်ဖ့ံ် သးညီနှ၁်လီ၊. တ၊်ဆ၊ကတီ၊်သ့ဂ်တဖှ၁် လ၊ ပူ၊ကွ်ာ်ဝ်တကတီ၊်ဘ၁်တကတီ၊် တနံ၁်ဘ၁် တနံ၁်ဒီး ဘ၁်တဟါ ဖမ့ါ်ခ့ဂ်လီ၊အ၆၊ကတီ၊် ဖိဖိဆ့ဂ်နီ၊လ၊ တ၊်မဲ်ဉ်ညါဒီး ကွ၊်လီ၊တ၊်ဆူထံ ကျိနံ၊အခါ ဖျါကဒ့တဂ၊ ဟဲယီ၊လ၊ အကပ၊ ဒီးသ်ံကွ၊်အီ၊တ၊်သ်ံကွ၊်ဖိအကလှ,ာ်ကလှ,ာ်လ၊ အ၁ူအသ၀ိအဂ့ါ်နှ၁်လီ၊.ဖိဖိတဲ့ပ,ုးအီ၊ဘ၁်ဃ,ုး အသ၀ိအို၁်သ့ဂ်လ်ာ်သးအဂ့ါ်အကျိ၊ဒီး အ၀ ဲ့ဂ်ညါ၀ဲလ၊ ဖိဖိအ်ံ၊ တ၊်သယှ,ုလ်ာ်ဘ၁်ကှ,ု အီ၊လ၊ အသ၀ိဒီးအဟ်ဉ်ဖိယိဖိလီ၊. လ၊ ခ်ံတ ယ်ာ်ဘ၁်ဒီ၊ လိတဲ့စိဟဲတူ,ုအို၁်ဖိဖိ ဘ၁်ဃ,ုး လ၊ ဖျါကဒ့အတ၊်အဲ၁်ဘ၁်အီ၊အဂ့ါ်နှ၁်လီ၊. တူ,ုယီ၊လ၊ ပှ,ုမ၊တ၊်ဖိကိ,ုဂ၊ ကအို၁်ဒီ၊တ၊် ထံ၁်လ်ာ်အို၁်သကိးအခါနှ၁် ဖျါကဒ့ဟဲ၀ဲဒီ၊ ဟဲထံ၁်လ်ာ်ဘ၁်အသးဒီ၊ဖိဖိနှ၁်လီ၊.အ၀ဲသ့ဂ် ခ်ံ၊ထံ၁်လ်ာ်အသးဒီ၊ ဆ့ဂ်နီ၊်တဲ့သကိးတ၊် လ၊ ဟ်ဉ်ဒ့ဲအမဲ်ဉ်ညါ ဒီးကွ၊်လီ၊တ၊်ဆူ မှ၊ဇ၊ပဲ ကျိအက၊၊်ခ်ိ၁်ဒီး အ၀ဲဒ်ိ၁်စးထိ၁်သံ်ကွ၊်ဖိလ၊ တ၊် အဲ၁်တ၊်ကွ,ုအဂ့ါ်အကျိ၊နှ၁်လီ၊.ဘ၁်ဆ၁် ဖိဖိတဟ့ဉ်အီ၊တ၊်စ,ုးဆ၊ ဒ,ုးဘ၁်. ဖိဖိအဲ၁်ဒီ၊ အို၁်မှ,ုၤ၁ဉ်ထဲတဂ၊ဇီ၊လ၊ ဟီ၁်ခ်ိ၁်တဘ့ဉ်အ်ံ၊ အ၁ျ,ုနှ၁်လီ၊.ဘ၁်ဆ၁် မ့ါ်ဃါမ့ဉ်အတ၊်ကွ,ုနီ၁် နှ့ါ်အီ၊လ်ာ်ခ်ိ၁်ထံလ၊ အခ်ိ၁်တီ သ၁်အ်ံ၊ ဖိဖိမ့ါ် ဟ်လီ၊အသးဒ်လဲ၁်ဘ၁်ဆ၁် ဃ့ါ်ပူ၊ဝဲတသ့ လ၊ဘ၁်. ဖိဖိဃ,ုအီ၊တ၊်အ၁ဲ့ဲ၊ လ၊ကဟ့ဉ်အီ၊ တ၊် ဆ၊ကတီ၊် ဒ,ုးနှ၁်လီ၊. လ၊ ခ်ံဃုလ၊ပူ၊ကွ်ာ် ဝ်ံ၊အလီ၊်ခ် ဖိဖိ ဟ့ဉ်လီ၊ကှ,ုအတ၊်စ,ုးဆ၊ ဆူ ဖျါကဒ့အအို၁်နှ၁်လီ၊. အ၀ဲသ့ဂ်ခ်ံ၊ စးထိ၁် သ့ဂ်ထို၁်ဝ်အတ၊်အဲ၁်တ၊်ကွ,ု ဃ,ုဒီ၊တ၊်နဉ်နှ့ါ် လ်ာ်သး ပ့ါ်ဒီ၊တ၊်သ့ဂ်မံသးမှ၁်နှ၁်လီ၊. အ ဝ ဲ့ဂ်ခ်ံ၊ အဲ၁်လ်ာ်ကွ,ုလ်ာ်အသးဂ့ါ်မး. တ နံ၁်ဝ်ံ၊အလီ၊်ခ် အ၀ဲသ့ဂ်ဒီ၊တ့ ဒီ၊ဖျိုအသးဒီ၊ သ့ဂ်ထို၁်ဆိထို၁်ကှ,ုဝဲအဟ်ဉ်မှ၁်ဃိပ၊နှ၁်လီ၊.

ဖမ့ါ်ဃါဖိကွဲ့ဲလီ၊နှ့ါ် “နလ်ာ်ခ်ိ၁်ထံ တခါခါနှ၁်”(ဖူ,ုစာရှင်) နကထံ၁်နှ့ါ်နသးသ မှုအတ်ံ၊သကိး ဖ၀ဲတ၊်တခါလ၊ နတဆိကမိ၁် ထို၁်ဒ၁်လ်ာ်အခါနှ၁်လီ၊.

ဘ့ဉ်ပစီ၊

တေါ်ဘျုးခိုဉ်း — သူလ့ၤဖိ

သူမွဲ့ အဆဲး

"ယတဟဲက့ၤလၢ နအိုဉ်နီတဘျီ လၢၤဘာ့, ယတ့အဲဉ်ဒိးထံဉ်နၤလၢၤဘာ့. ယသးဟ့နၤဒိဉ်မး" မ့ၢ်တၢ်ကတိၤတဘီ လၢအဝဲတဲတ့ၢ်ယၤ. တချုးလၢအလီၤမ့ၢ်ကွံ့ၢ်လၢယမဲာ် ချံတၢ်ထံဉ်အဖိလာ်ဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ.

တဘျီတခိုဉ် အဝဲအတၢ်ကတိၤအ ဖျၢ်ဉ်တဖ့ဉ် သိဉ်ဒ်းဝဲလၢ ယနၢ်ပူၤ ဒီးယဆိုက မိဉ်ထိဉ်က့ၤတၢ်လၢ အဝဲတဲတ့ၢ်ဝဲတဖ့ဉ်နှ့ဉ် မ့ၢ်တၢ်လၢ အမၤဘဉ်ဒိ ယသးဒိဉ်မးနှ့ဉ်လီၤ.တၢ်လၢ အဝဲတဲတ့ၢ်ဝဲတဖ့ဉ် ယနာ်လၢ တမ့ၢ်တၢ်လၢ အဟဲထိဉ်လၢ အသးပူၤနိ^{1}နိ^{1}ဘာ့.

ယသ့ဉ်ညါလၢ တၢ် သ့ဉ်တဖ့ဉ်နှ့ဉ် တမ့ၢ်အဝဲတၢ်ကမဉ်ဘာ့, ဒီးယတဟ်ဒ့ဉ်ဟ်ကမဉ်အီၤဘာ့. တၢ်လၢ အဝဲအဲဉ်ဒိးဆၢမ့ၢ်လၢ်တ့ၢ်ဝဲ ဒ်ပှၤဟိ^{2}ဉ်ခ^{2}ဉ်ဖိအတၢ်အိ^{2}ဉ်မှ မ့ၢ်ဆ့ဉ်မ့ၢ်ဂ^{1}ၤ တဖ့ဉ် ခ^{2}ဖျိုလၢ ယမၤလၢ ပှဲၤန့ၢ်အီၤတန့ၢ်ဘဉ်အ ယိ ဒီးမ့ၢ်ဒ^{2}ယတၢ်ဂ^{1}ၢ်စ^{1}ဘါစ^{1}သ့ဉ်တဖ့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်အဝဲအတၢ်ကမဉ်ဘာ့. လၢတၢ်ကတိၤအ လၢ^{2}ဉ်နှ့ဉ် အဝဲမ့ၢ်တ့ၢ်ကညီမ^{1}ဉ်ထဲတဂၤ လၢယ အဲဉ်ဒိ^{2}ဉ်မး ဒီးယအဲဉ်ဒိးမၤလၢ ပှဲၤတၢ်လၢ အဝဲမိ^{2}ဉ်နှ့ၢ်သးလီဝဲတဖ့ဉ်ခဲလၢ^{2}ခဲဆ့နှ့ဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆ^{2} ဒီးခ^{1}ဖျိုလၢ တၢ်ဆၢကတိ^{1} ဒီးတၢ်အိ^{2}ဉ်သးသ့ဉ်တဖ့ဉ် တဟ့ဉ်ယၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဘဉ်အ ယိ^{1}ဒီး ပဝဲခံဂၤ ပတၢ်အိ^{2}ဉ်မှတၢ်လဲၤဂျဲဘဉ်ယံၤ ထိ^{2}ဉ်ကွံ^{2}ဝဲ ဒ^{2}ဉ်နှ့ဉ်လီၤ.ပတၢ်လီၤဖးပာ်တ့ၢ် နှ့ၢ်က့ၤပှၤထဲဒ^{2} တၢ်အဲ^{2}ဉ်အတၢ်ဆ^{2}ဉ်စိၤတဲစိၤလၢ ပဝဲခံဂၤအဘၢ^{2}စ^{1}ၤနှ့ဉ်လီၤ.တဘျီလၢ်လၢ် ဖဲယဆိုကမိ^{2}ထိ^{2}ဉ်က့ၤတၢ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်အံၤ ဒီးလီၤက်ဘဉ် ယၤ ဒ်သိးဒ^{2}ဉ်တၢ်မ^{1}ဉ်မ^{1}ၢ်လၢ ယမ^{1}ဉ်မ^{1}ၢ်ဘဉ်အီၤ ဖဲအ ပှၤကွံ^{2}ဉ်မနၤကၢ^{1}ဉ်အံၤနှ့ဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆ^{2}သနာ်က့ ဒီးတၢ်ခဲလၢ^{2}ဉ်လၢ အကဲထိ^{2}ဉ်တ့ၢ်အ သးလၢ ပဘၢ^{2}ဉ်စ^{1}ၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢ အလဲၤပူၤကွံ^{2}ဉ်တ့ၢ်လၢ နှ^{2}ဉ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်အနှ^{2}ဉ်လံ. လၢ နှ^{2}ဉ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်အပူၤ အံၤ, ယသ့ဉ်ညါလၢ အဝဲလဲၤသဒ^{2}ဉ်တ့ၢ်ယၤ ဒ် အတဲတ့ၢ်ဝဲအသိးယံ^{2}ဉ်တ့ၢ်မးလံ. ယတအဲ^{2}ဉ်ဒိးတ့ၢ်လိ^{2}ဉ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်တိအံၤဘာ့. ဘဉ်ဆ^{2}သနာ်က့ ဒီး မ့ၢ်တ့ၢ်စဲးယဲၤ တၢ်မ့ၢ်တၢ်တိတခါလၢ ယသမၢ အီၤတသ့ ဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ.

ဖဲယလီၤထွံ့လၢ တၢ်ဆိုကမိ^{2}ဖးယိ^{2}အပူၤအဆၢကတိ^{1} ပှၤမၤသကိးတၢ်ဒီး ယၤတဂၤ ဟဲဆၢထၢ^{2}လၢ ယဃၤ၊ ထိ^{2}ဉ်ဟူး ယၤဒီးတဲထိ^{2}ဝဲ,"ဘိၤသ့ူ,နဆိုကမိ^{2}တၢ်မနၤ လဲ^{2}. နဆိုကမိ^{2}ပှၤမ့ဉ်ကနီၤအဂ့ၢ်ခ^{1}ဖျ." ယ ကွ^{1}ထိ^{2}အမဲ^{2} တဲဆၢ အီၤ,"ဟၢ^{2}အ..တဆိ ကမိ^{2}ဘဉ်"ဒီးဆဲးတဲဝဲ,"နဘဉ်ဆိုကမိ^{2}ဒါခ^{1}. ဖဲမကၢ^{1}ယကိးမးနၤဖးယံ^{2} နတကိးဆၢ ယၤ ဘဉ်...ကဲၤ..တဲ့ပှးယၤတထံ^{2}.. နလီကီ ဒ^{1}လဲ^{2} စါလဲ^{2}. ယကဃုနှ့ၢ်နၤလၢ နဘဉ်သးနှ့ဉ်." ယ ကွ^{1} ဃီၤအမဲ^{2}မ့ဲကတီ^{1} ဒီးယတဲဆၢ က့ၤအီၤ, "ဃုနှ့ၢ်ယၤတဂ့ၤ. ဒ^{1}သိးဒီးယလီကီနှ့ဉ် နဃုနှ့ၢ် ယၤတဘဉ်ဘဉ်.နမ့ၢ်အဲ^{2}ဉ်ဒိးဃုနှ့ဉ် ဃုလၢ နက စ^{1}လီကီနှ့ဉ်. ဟးဃုနှ့ၢ်ပှၤဂၤတဂ့ၤ. ခဲကၢ^{1}ဉ်နှ့ဉ် တ^{1}ၢ်ကီတ^{1}ခဲကဘဉ်နၤ." ဒီးတဲဆၢ က့ၤယၤ, "ဖိ^{2}ဉ်သ^{2}ဉ်ခ^{1}ဖျ^{1}ၢ်ဇ^{1},ယတဲလိ^{2}ဉ်ကွဲနၤလီဒၢ်ၤ.နသးဒ^{2}ဉ်တ^{1}ၢ်လံဒုမ့ၢ်ဝဲလဲ^{2}ဉ်" ယတဲဆၢ က့ၤအီၤ, "ယ တသးဒ^{2}ဉ်တ^{1}ၢ်ဘဉ်. ဒၢၤဖဲမကၢ^{1}ဉ် နသါကတဲ ယၤတၢ်မနၤလဲ^{2}ဉ်.နတဲကွ^{1}"

ဒီးတဲထိ^{2}ဝဲ, "ခဲမ့ၢ်ဆ့ဉ်နှ့ဉ် ပှၤတမ့ံၤကဟဲအိ^{2}ဉ် သကိးပှၤတဖ့ဉ်အ ယိ ယတဲဆိ^{2}ယာ်နၤ, ဟးနီ တပူၤတဂ့ၤနိ^{2}ဉ်." ယအၢ^{2}ဉ်လီၤအီၤတံၤ ဒီးပလဲၤမၤ တ^{1}လၢ ပနိ^{1}ကစ^{1}ဒ^{2}ဉ်ဝဲနှ့ဉ်လီၤ.

မ့ၢ်ဆ့ဉ်ထိ^{2}ဉ်ဒီးပအိ^{2}ဉ်မ့ၤအိ^{2}ဉ်ထံ^{2}ဝံၤ ပ ဆ့ဉ်နီၤအိ^{2}ဉ်ခ^{1}ၤသကိးတ^{1} နှ့ဉ်လီၤ. ယစ^{1} လီၤ ဃ^{2} စ^{1}ဉ်လၢ ဒဲဖိပူၤဒီး ယမံနီၤလၢ စ^{1}ဉ်ပူၤ ဒီးကွ^{1} စိ^{1}လီၤတ^{1}ၢ်လၢ ထံကျိပူၤနှ့ဉ်လီၤ. အိ^{2}ဉ်တတီၤဒ^{2} ဒ^{2} ကဘဉ်လၢ မ့ၢ်ဘူးကထူ^{2}ထိ^{2}ဉ်ဒီ လၢအ ယံၤ ပထံ^{2}စ^{1}ချံဟဲလီၤလၢ ထံခ^{1}ခ^{1}ဘဉ်, ဟဲလီၤ ဘူးထိ^{2}ဘူးထိ^{2}ဉ်ဒီ ဟဲပတုာ်လၢ ထံကၢ^{1} နံၤ လၢ ပအိ^{2}ဉ်တ^{1} အလီ^{1} နှ့ဉ်လီၤ. ပှၤဟဲစ^{1}ဉ်လီၤလၢ ချံပူၤတဘျုးဂၤ ဟဲလီၤစိ^{2}ဉ်ဒီးတ^{1} ဘ^{2}ဉ်တ^{1} စ^{1}ၤ အါအါဂ^{1}ဂ^{1}နှ့ဉ်လီၤ. ပဝဲတဘျုးဂၤ ပလဲၤလီၤ သဂ^{1}ၢ်အဝဲသ့ဉ် ဒီးပဟဲက့ၤစိ^{2}ထိ^{2}စ^{1}ၤတ^{1} ဘ^{2}ဉ် တ^{1} စ^{1}ၤသ့ဉ်တဖ့ဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ယကွ^{1} ပှၤဟဲထိ^{2} သ့ဉ်တဖ့ဉ်အကျါ ဒီး ယထံ^{2}ပှၤတဂၤ ဒီးမ့ၢ်ပှၤ လၢ ယသ့ဉ်ညါတ့ၢ်အီၤဂ့ၤဂ့ၤတဂၤ.

အဝဲမံၤမ့ၢ်"သူလ့ၤဖိ"ဒီး မ့ၢ်ကညီမ^{1}ဉ်ဆ့ံ^{2}ဆ့ံ^{2}တ ဂၤ. ယသ့ဉ်ညါတ့ၢ်အီၤယံ^{2}လံ^{2}ဒီး ယအဲ^{2}ဉ်တ့ၢ် အီၤလၢ အမိ^{1} ဒၢ လီ^{1}ပူၤလံၤလံၤနှ့ဉ်လီၤ. ယတ ထံ^{2}ဉ်ဘဉ်အီၤဘဉ်,အိ^{2}ဉ်လံနှ^{2}ဉ်လၢ အဆံတဖ့ဉ်လံ. ယကမၢ ကမဉ်ဒ^{2}ဉ်မးလၢ ယထံ^{2}ဉ်ဘဉ်အီၤလၢ တ^{1}လီ^{1}ဒ^{2}အံၤအ ယိ လီၤ. ယတဆိ^{2}ကမိ^{2}ဉ်လၢ အ ဝဲကဟဲက့ၤဒ^{2}ၤဒ^{2}ဒီ ယတဆိ^{2}ကမိ^{2}ဉ်လၢ ယက ထံ^{2}ဉ်ဘဉ်အီၤဘဉ်. ဘဉ်ဆ^{2} ခဲအံၤ အဝဲဟဲက့ၤ ပၢ^{1} ထိ^{2}ဉ်ဒီ အိ^{2}ဉ်ဖျါသ^{1}ဉ်ဖ^{1}ဉ်သးညီ^{2}ဉ်မး လီၤက် ဒီးပှၤလၢ အလီ^{1}ဒ^{2}တ့ၢ်မးလၢ အထံအကီ^{1}တ ဂၤ. နှ^{2} လီၤ. ယသးခ့တစ်းစ်း, ယသးအ့ုးတစ်းစ်း ဒီး ယအိ^{2}ထိ^{2}အိ^{2}လီၤကီဘဉ်ယၤတစ်းစ်း ယ ကဘဉ်မၤတ^{1} မနၤလဲ^{2}နှ^{2} ယတ^{2}ဉ်ညါဘဉ်. ယသးခ့ ခ^{1}ျိဖျိုလၢ ယထံ^{2}ဉ်ဘဉ်လၢ အဝဲဟဲက့ၤ ဒ^{2}ၤအ ယိ^{1} နှ^{2}ဉ်လီၤ.ယသးအ့ုးခ^{1}ဖျ^{1}ၢ်လၢ အဝဲဟဲက့ၤ ထံ^{2}ဉ်ဘဉ်ယၤလၢ ယတ^{1} အိ^{2}ဉ်သးဒ^{2}အံၤဒ^{2}လီ^{1} လီ^{1} အ ယိ^{1} နှ^{2}ဉ်လီၤ. လၢ ယသးပူၤ ယဆိ^{2}ကမိ^{2} ထိ^{2} မ့ၢ်အ ဝဲကွ^{1} နှ^{1}ဉ်ယၤဘဉ်ဒ^{2}ၤကီ^{1}ဇ^{1}. ဘဉ်သ့ဉ် သ့ဉ် တ^{1} ဆၢ ကတီ^{1} ဒီး တ^{1} ဒ့ဉ်စ^{1}ၤယ^{2}ဉ်တ့ၢ်ထဲ ထဲအံၤညါလံ^{2}ဒု တမ့ၢ်လၢ အဝဲကွ^{1} နှ^{1}ဉ်ယၤက ဘဉ်လၢ၊ၤဘာ့. ယတအဲ^{2}ဉ်ဒ^{2}ၤကဲထိ^{2}တ^{1} တ^{2}ဉ် တ^{1}လၢ နဂ^{1}ၢ်ဘာ့. ယတအဲ^{2}ဉ်ဒ^{2}ၤလၢ အဝဲအသး ကဘဉ်တ^{2}ဉ်တ^{1} လၢ ယဃ^{1}ဘာ့. ယအ^{2}ဉ်ဒ^{2}ယ တ^{1} လၢ အ ဟၢ, တဲ့သကိ^{2}ၤဒ^{2}တ^{1} ဒီ^{2}ပှၤလၢ အ ဂၤဒီ^{2} ယ ကွ^{1} စ^{1} ဒ^{2} အီ^{2}ၤလၢ အယံၤနှ^{2} လီၤ. အ ဝဲ နဉ်က့ ကွ^{1} ယၤတဘျုးတဘျုး ဖျါ လီ^{1}ၤဂ^{2} လၢ အ ကွ^{1} နှ^{2} ယၤဘဉ်တစ်းစ်း,ဘဉ်ဆ^{2} အိ^{2}ဉ်ဒ^{2}အ တ^{1} အ ယိ ယ ဟ^{2} လီ^{1} ယ သးလ^{1} ယ တ လဲ^{1} ကတီ^{1} ၊ တ^{1} ဒီ^{2} အီ^{2} ၊ ဘဉ်.

ပဝဲသ့ဉ်တဖ့ဉ် ပကတိ^{1} သကိ^{2} တ^{1} လၢ တ^{1} ဂ့ ^{1} တ^{1} ကျိ^{1} သ့ဉ်တဖ့ဉ် တ ခါ ဘဉ်တ ခါ ဒီ^{2} လၢ တ^{1} တ ဟ^{2} သ့ဉ် ဟ^{2} သးအ ပူ^{1} အ ဝဲ ဟဲ ယီ^{1} ဆ့ ဟ အ ဒ^{2} ဉ်ဒ^{2} ကတ^{1} ၊ တ^{1} ဒ^{2} ယ^{1} ၊ ဒ^{2} ဉ်ဒ^{2} သ^{2} ကွ^{1} ယ^{1} ၊ "နၤ..ပှၤ ကိ^{2} ၊ နမ^{1} ၊ သ့ ဉ်ညါ နၤ." နှ^{2} ဉ်လီ^{1} ၊ အီ...အ ဝဲ သ့ ဉ်ညါ ယ^{1} ၊ ဒီ^{2} ၊ ကွ^{1} နှ^{2} ဉ်ယ^{1} ၊ ဘ^{2} ဉ်ဂ့ ^{1} ၊ ဂ^{1} ၊ ဒ^{2} ၊.အ ဝဲ ဒ^{2} ဉ်ကွ^{1} ယ^{1} ၊ တ^{1} ၊ ယ ကဘဉ်တဲ ဆ^{2} ၊ အီ^{1} ၊ တ^{1} ၊ မ နၤ ဒ^{2} ဉ်ယ တ သ့ ဉ်ညါ ဘ^{2} ဉ်. အ ဝဲ အ တ^{1} ၊ အ ဉ်ပ ကတ^{1} ၊ အ ဉ်ဖျ^{1} ၊ ဒီ^{2} ၊ အ တ^{1} ၊ အ ဉ်ထ ဉ်ဒ^{2} ၊ ဒ^{2} ၊ ဒ^{2} ၊

ဒီးပမ့ဲ့ၤကလုၢ်ထူ ——
ပှၢ်လၢဒီးနၢ်ဟၣ်ခၣ်ဘ၃်ခၣ်ဖးတၢ

ဟိ၃်ခိ၃်ဒီဖျၢ၃် ဘ၃်ဘ့ခိ၃်ဖးတၢ်ပြၢ် အဆိကတၢ်တဘျီ ဘ၃်တၢ်မၤအီၤဖဲကိၢ်ကျိ၃်တဲ၃်,ကျၤဝးမဲဟိ၃်စီၤ,အါဖၢမဲးစရံ စးထိ၃်ဖ ၂ဖ.၇.၂၀၁၂ တုၤ၂၉သီနၣ်လီၤ. တၢ်ပြၢ်တဘျီအံၤ ကညီဖလၢလဲၤအိ၃်လၢထံဂုၤကိၢ်ဂၤ ဟဲက့ၤနၢ်လီၤသတြီၤတၢ်စ့ၢ်ကီးနၣ်လီၤ. ပှၢ်လၢ အကနၢ်လီၤဘ၃်ခ၃်ဖးတၢ်သးဝ၃်ပြၢ်တဖၣ် အ၃်ဒီးတၢ်ဒိးစဲး ဒီးတၢ်သံကွၢ်သံဒီးစ့ၢ်ကီးနၣ်လီၤ.

လၢခံကတၢ်၊ တၢ်ဃုထၢထိ၃်က့ၤ ပှၢ်အိ၃်လီၤတဲ၃်တဆံဂၤလီၤ. မ့ၢ်လၢပှၢ်အမးလီၤဂၣ်လိ၃်သးအိ၃်ခံဂၤအယိ Top ten အိ၃် ဝဲတဆံတဂၤလီၤ.လၢခံတဟါ ဖဲ(၂၈)သီ တၢ်ဂုၤက့ၤအဝဲသ့၃်ဒီး ဘ၃်သးဝ၃်က့ၤတၢ်တဂၤ တယုၢ် အိ၃်ဃ၃်ဒီးတၢ်သံကွၢ်စံးဆၢ လၢက မျၢ်အမဲ၃်ညါနၣ်လီၤ.

လၢပှၢတဆံတဂၤအကျါ စီၤကွဲၤကလုၢ်ထူ လၢကိၢ်ကျိ၃်တဲ၃်မ့ၢ်ယူၢ်ကဝီၤ မၤနၢ့်နိ၃် ဂ်ၢ်(၁)ဒီး ဒီးနၢ့်ဘ၃်ဟိ၃်ခ၃်ဒီဖျၢ၃် ဘ၃်ဘ့စ၃်နိ$$ခ$$ ခ$$ခ$$ဖး(၁)နၣ်လီၤ.ကညီပိ$$ခ$$်မ$$ခ$$်ကရၢ အိ$$ခ$$ဒီးတၢ် သံကွၢ်စံးဆၢ ဆူ စီၤကွဲၤကလုၢ်ထူ ဖဲအဝဲဒီးနၢ့် ဘ$$ခ$$်ခ$$ခ$$ဖးဝံၤအလိၢ်ခံနၣ်လီၤ.

မံၤ – စီၤကွဲၤကလုၢ်ထူ(အိ$$ခ$$်လၢဟ$$ခ$$်ပကီးလၢ ဖိ$$ခ$$ူ$$ခ$$)

အိ$$ခ$$်ဖျ$$ခ$$်မ့ၢ်နံၤ – ၁၃.၁၁.၁၉၉ဖ

မိ$$ခ$$်မံၤ – သရ$$ခ$$်မ$$ခ$$်ဆ$$ခ$$်ဂ့ၤ

ပ$$ခ$$်မံၤ – သရ$$ခ$$်ဒဲနယၢ$$ခ$$်

ဒီ$$ခ$$ပ$$ခ$$်ဝ$$ခ$$်ဝ$$ခ$$် – မ$$ခ$$်၂ဂၤ, ခ$$ခ$$ါ၁ဂၤ ခဲလၢ$$ခ$$် ၃ဂၤ

ဒီ$$ခ$$ပ$$ခ$$်ဝ$$ခ$$ဂျါ – မ့ၢ်ဖ$$ခ$$ဝ$$ခ$$်ကိ

တၢ်သးစဲ – တၢ်သ$$ခ$$ူ$$ခ$$်ဝ$$ခ$$်သးဆၢ,တၢ်ထုးတၢ် ဂ$$ခ$$ၤ ဒီးဒ့ကံၤထါ

တၢ်ကူ$$ခ$$်ဘ$$ခ$$်ကူ$$ခ$$်သ့ – မီ(၃)အတီၤတဆံ

သံကွၢ် – ခဲအံၤ နမၤလိအတီၤတဆံ ဒီးနဟံး နၢ့်လ$$ခ$$်မနုၤလီၤဆီလၢ နကျိ$$ခ$$ပူၤလဲ$$ခ$$်.

စံးဆၢ – ယဟံးနၢ့်လီၤဆီလၢ အမ့ၢ်တၢ်ဒ့ၤတၢ် ဟီ,တၢ်သးဝ$$ခ$$်ဒီးတၢ်ထုးတၢ်ဂ$$ခ$$ၤလီၤ.

သံကွၢ် – မ့မ့ၢ်ဒ်နၣ် ခါဆူညါနဟ$$ခ$$်လီၤနသးလၢ နကဟံးနၢ့် တၢ်ကူ$$ခ$$်ဘ$$ခ$$်ကူ$$ခ$$်သ့အကျိၤအ ကျဲဖလဲ$$ခ$$်တခါလဲ$$ခ$$်.

စံးဆၢ –ယတဲလီၤတၢ်တဘ$$ခ$$်ဒ$$ခ$$ၤဘ$$ခ$$်. ယသးစဲတၢ်သးဝ$$ခ$$်ဒီး တၢ်ထုးတၢ်ဂ$$ခ$$ၤခံခါလၢ$$ခ$$်လီၤ.

သံကွၢ် – လၢနကနၢ်လီၤတၢ်သးဝ$$ခ$$်ပြၢ်တဘျီ အံၤ မတၤဟဲဆဲးကျိးနၢ့်နၤလဲ$$ခ$$်.

စံးဆၢ – ယပါဟဲဆဲးကျိးနၢ့်ယၢလီၤ.

သံကွၢ် – နဟဲနၢ်လီၤသတြီၤတၢ်သးဝ$$ခ$$်ပြၢ် အံၤ နအိ$$ခ$$်ဒီးတၢ်ပ$$ခ$$ညိ$$ခ$$်တမံၤမံၤဇါ.

စံးဆၢ – ယဆိကမ$$ခ$$်ဒ် တၢ်ခ$$ခ$$ဲ့ၤတၢ်ယ$$ခ$$်အိ$$ခ$$်ထဲ ထဲအံၤ ယသါနၢ်လီၤပြၢ်စါကွၢ်

သံကွၢ် – နဃုထၢတၢ်သးဝ$$ခ$$်မနုၤလဲ$$ခ$$်. ဒီးမ တၤကွဲးထုးထိ$$ခ$$်ဝဲလဲ$$ခ$$်.

စံးဆၢ – တၢ်သးဝ$$ခ$$်လၢယဃုထၢသးဝ$$ခ$$်အီၤ နၣ်မ့ၢ်ဝဲ, ဟံးလိ$$ခ$$်ပစုဒီး ဘ$$ခ$$်တၢ်ကွဲးထုးထိ$$ခ$$် အီၤလၢ သရ$$ခ$$်ဘံ$$ခ$$ၣ်$$ခ$$်

သံကွၢ်– ဘ$$ခ$$်မနုၤနယုထၢတၢ်သးဝ$$ခ$$်အံၤလဲ$$ခ$$်.

စံးဆၢ – ခ$$ခ$$ဖျ$$ခ$$် သရ$$ခ$$်အဲ$$ခ$$်လၢ$$ခ$$်သးဆ$$ခ$$ၣ်,နၣ့်ယၢ တၢ်သးဝ$$ခ$$်ယ$$ခ$$်ယ$$ခ$$ုၢ်$$ခ$$် ဒီးယဃုထၢလၢအဖိးလိ$$ခ$$် သးဒီးယကလုၢ်

သံကွၢ် – တ$$ခ$$ျၤလၢနသးဝ$$ခ$$်တၢ်ဒ$$ခ$$ၤဘ$$ခ$$်နၣ် နသးဘ$$ခ$$်တၢ်တမံၤမံၤဇါ.

စံးဆၢ – သးကနိ$$ခ$$်တစဲ$$ခ$$်စဲ$$ခ$$် ဘ$$ခ$$်ဆ$$ခ$$် ယဘါ ထုကဖ$$ခ$$်တၢ်ဖ$$ခ$$ုၢ်ဖ$$ခ$$ုၢ်ဖိလၢ ယ$$ခ$$ၤကအိ$$ခ$$်ဒီးယၤ

သံကွၢ် – ယသ့$$ခ$$်ညါလၢ နသးဝ$$ခ$$်တၢ်သ့ နအိ$$ခ$$်ဒီးတၤလ$$ခ$$်လၢ နဖိသ$$ခ$$်လံၤလံၤလီၤ. လၢ ခံနဟးအိ$$ခ$$်ကျ$$ခ$$ိလၢတၢ်လီ$$ခ$$်အဂၤ နသးဝ$$ခ$$်တၢ် ဒ$$ခ$$ၤဇါ.

စံးဆၢ – ယဖျိထိ$$ခ$$်ဃုတီၤဖဲသိ$$ခ$$်လဲ$$ခ$$်ထ$$ခ$$်ဝံၤ ယဟဲအိ$$ခ$$်ကျ$$ခ$$ိဖ$$ခ$$ုၢ်ဖိထ$$ခ$$်,၇–ဇတီၤအခါ ယသးဝ$$ခ$$်ပြၢ်တၢ်လၢယကျ$$ခ$$် ပှၢ်ဃုထၢထိ$$ခ$$်ယၤဒီး ယ ဟဲနၢ်လီၤပြၢ်ကဒီးတၢ်လၢ ကျ$$ခ$$ၤဝးမဲ$$ခ$$ိ$$ခ$$်စီၤ လၢ ကျ$$ခ$$်ခ$$ခ$$ၤ$$ခ$$်အကျါ ယဘ$$ခ$$်တၢ်ဃုထၢထိ$$ခ$$်ယၤ လၢကိၢ်ရ$$ခ$$ုၢ်မဲ$$ခ$$ိ$$ခ$$်စီၤ ဒီးယဘ$$ခ$$်လဲ$$ခ$$ၤသးဝ$$ခ$$်ပြၢ် တၢ်လၢကိၢ်ကျ$$ခ$$်တဲ$$ခ$$်ဒ$$ခ$$ၤ$$ခ$$် ကျ$$ခ$$ိဖတၢ်ပြၢ် ပ$$ခ$$ဘ$$ခ$$် လဲ$$ခ$$ၤသးဝ$$ခ$$်ပြၢ်တၢ်လၢ(ဖးနုၤ၈ၤ)ကိၢ်ကျ$$ခ$$်တဲ$$ခ$$် ထးခ$$ခ$$ ယ$$ခ$$ဒီးနၢ့်ဘ$$ခ$$်ပှၢ်လ$$ခ$$ုၢ်ဂၤတဂၤ.

သံကွၢ် – နနၢ်လီၤပြၢ်တၢ်သးဝ$$ခ$$်မနုၤလဲ$$ခ$$်. ဒီးပှၢ်ဟ$$ခ$$ဲ့$$ခ$$ စ့ၢ်ကီးနၤလဲ$$ခ$$်အ$$ခ$$ဲ့$$ခ$$ ခ$$ခ$$ ခ$$ခ$$ ခ

တဖၣ်အကိၵ်ပူ၊ဖျါဂီ၊ ယတအဲၵ်ဒိုးကနၢ်အ ဝဲသ့ၢ်သးဝံၵ်တၢ်လၢ၊ဘၣ်. ပှၢ်ကညီအကျါ သးဝံၵ်တၢ်မုၢ်အဂၢတအိၵ်အယိ ယဘၣ်ကနၢ်လီ၊.

သံကွၢ် – ခီဖျိ နဒိုးနၢ့်ဘၣ်ဟီၵ်ခိၵ်ဒီဘ့ၣ် တၢ်သးဝံၵ်ပြၢ်ခိၵ်ဖးတၢ အယိ နအဲၵ်ဒိုးတဲတၢ်တ မံ၊မံ၊ ဆူကမျၢ်အအိၵ်ဒ်လဲၵ်.

စံးဆၢ – ယစံးဘျုးယွၢ်လၢ အမၢတၢ်လီ၊လးလီ၊. ယတဆိကမိၵ်လၢ ယကနၢ့်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် ယကျဲးစၢ်းမၢအဂ့ၢကတၢ်၊်လီ၊. ဖဲယဒိုးနၢ့်ဘၣ်လံၵ်လၢ ပှၢ်ဟ့ၣ်လီ၊ဝဲလၢ တၢ်သံကွၢ်အ ဂိ်ၢ်နၢ်ၵ် ယဖးယနၢ်တပၢ်၊ဘၣ်. မ့ၢ်လၢ ယတမၢ လိဘၣ်ကညီကျိၵ်ဘၣ်အယိလီ၊. ယက့ၢ်လၢ ယပါအအိၵ်ဒီး အဝဲတဲပ့ၢ်ယၢ ဒီးမၢနီၵ်နၢ့်ယၢ တၢ်လၢ အရ့ဒိၵ်တဖၣ်, ယဒိၵ်ထိၵ်လၢ ကိ်ၢ်ဆၢ ယတမၢလိဘၣ်ပှၢ်ကညီကျိၵ်ဘၣ်. ယဆိမိၵ် ပှၢ်လၢ အအိၵ်ဘၣ်လၢ ဒဲကဝိုးဒိုး လဲ၊ဆူကိ်ၢ် သၢ ဘ့ၣ်တဘ့ၣ်တဖၣ် စံးဆၢ တၢ်သံကွၢ်ကဘၣ်နၢ့်ယၢလီ၊. ယၢဒု တမ့ၢ်ယစံးဆၢ ကဘၣ်ဘၣ်. ပှၢ်သံကွၢ်ယၢတၢ်သံကွၢ် ယနၢ်ပၢ်လၢ "ကျိၵ်" လၢ ခံပှၢ်တဲဘၣ်ကၢ့ၢ်ယၢ်လၢ "ကျိၵ်" လီ၊. ပှၢ်လၢ အအဲၵ်တၢ်သူၵ်ဝံၵ်သးဆၢ လၢ အ အိၵ်ဒိုးတၢ်လၣ်တဖၣ် သုတဆိတ့ၢ်တဂ့ၢ်, ဟးဃုအါထိၵ်ကွၢ်ကွ, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် မ့ၢ်တနုၢ်, ပကဒိုးနၢ့်ဘၣ်တၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်၊်လၢ ပဂီ၊်လီ၊.

ယစံးဘျုးနၢ်လၢ နဟ့ၣ်ယၢတၢ်ဆၢ ကတိ၊်ဒ်အံ၊အယိလီ၊. ယဆၢ ဂ့ၢ်နၢ်လၢ နတၢ် အိၵ်မူခါဆူညါ နကမ့ၢ်ပှၢ်လၢ အဖျိုးစိဒိုး မ့သ့ ယအဲၵ်ဒိုးလၢ နကဟံးနၢ့် လီ၊ဆိဒၣ်တၢ်လၢ တၢ်သးဝံၵ်အကျိုၢ်တကပၢ တုၢ်နကဲထိၵ်ဘၣ် တၢ်သံကျါအခိၵ်တဂၢ်လီ၊.

စီ၊ကွဲၢ်ကလ့ၢ်ထု မ့ၢ်ဝဲသရၣ်ဝ့လဲ၊် ဒိုး နိ၊်အဲၵ်ဖိအလံ၊ဝဲ၊်ကိ်လီ၊. သရၣ်ဝ့လဲ၊ အိၵ် ဆိုးလၢ သဝိပျ်ၵ် ခံ(တိအူ) ဖျိထိၵ်အ့စ့ၣ်လံၵ်စိ ဆုံးကိ့ဝံ၊. ဟဲထိၵ်မၢတၢ်လၢ ကိ်ၢ်မ့ၣ်တြိုၢ်ဒိုး ဆိ ဟၣ်ဆိဃီဖဲကိ်ၢ်မ့ၣ်တြိုၢ်နၢ့်လီ၊. မ့မ့ၢ်အဖံအ ဖုလၢ အမိ်ၢ်တကပၢ အိၵ်ဆိုးလၢ ပသံၣ်, ငပ့ၣ် တိတၢ်ပၢ, ကဒဲၣ်ခ့ၣ်သဝိ(တၢ်ကွဲၢ်လ့ၢ်) ဒိုး အ ဖုမ့ၢ်တရ့ၢ် အမံ၊မ့ၢ်ဝဲ,အ့ၢ်ပှၢ်ရ့ၢ် အဖံ မ့ၢ်နိ၊်အ့ပ့ၢ် လီ၊.အဝဲအိၵ်ဖျၣ်ထိၵ်ဖဲကိ်ၢ်ဆၢ သိၣ်လဲးထၣ် လၢ အမ့ၢ် အ့ဘ့ၣ်နၢ့်စ့ၣ်တၢ်အိၵ်ဖ့ၣ် ဒိုးဖျိထိၵ်ဒၣ် ဖဲခိကျ့ၣ်တုၢ်ဃုတီ၊(ပီဟိုး)ဝံ၊ မ့ၢ်လၢ အတီ၊တ အိၵ်လၢ၊ဘၣ်အယိ အဝဲဟဲအိၵ်ကဒိုးကျ့ၣ်ဖဲဝ့ၢ်ဖိ ထၣ်, မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးဒၣ် ကျ့ၣ်လၢ အအိၵ်လၢ ဝ့ၢ်ချ ဖျိ ထိၵ်ဇ့တီ၊ ဖဲကျ့ၣ်နၢ့်ဝံ၊ မ့ၢ်လၢ ကျ့ၣ်အိၵ်ဒၣ်တုၢ်ခ့ၣ် တီ၊အယိ တနၢ်ၵ်အံ၊ အဝဲဟဲထိၵ်အိၵ်ကျ့ၣ်ဖဲဝ့ၢ် မ့ၢ်ယ့ၢ်အခ်ိ၊ၵ်ထံးကတၢ်၊်တနၢ်ၵ်လီ၊. ပမ့ၢ်ကွၢ် လၢ အဝဲအိၵ်ဘၣ်ကျ့ၣ်အတၢ်အိၵ်သးနၢ့် မ့ၢ်ဒၣ် ထဲခိကျ့ၣ်ဒိုး တၢ်ထံၵ်တၢ်သ့ၣ်ညါလၢ တၢ်ကပ်ၵ် ကပၢ မ့ၢ်တၢ်လၢ အစၢ်ခံနၢ့်ဒ်ုး ဖိသ့ၣ်လၢ အဒိၵ် ထိၵ်ဘၣ်လၢ ခ့ၢ်ပ့ၢ်ဝ့ၢ်ပ့ၢ်နၢ့်လီ၊. ဘၣ်ဆၣ် တၢ် လၢ တၢ်မျ၊်လ့ၢ်ဒ်ၣ်ပ့ၢ်ဒ်ၣ်နၢ့် မ့ၢ်လီ၊ဘျ၊်လၢ ကပ်ၵ်ကျါ ဘၣ်ဆၣ် တုၢ်တၢ်သ့ကဆ့ၣ်အီ၊ဒ်ုးထံနၢ့် အလ့ၢ်ဖျါကပြ၊ၢ်ကပြ၊ၢ်တီ၊နံ၊ဒၣ်တၢ်လီ၊. ဒ်ုးတၢ် လၢ ကစ၊်ယွၢ်ဟ့ၣ်လီ၊ဝဲတ၊ၢ်လၣ်နၢ့် ပသူအီ၊ မ့ၢ်သ့ဒ်ုး ကကဲထိၵ်တၢ်ဆိ၊ၵ်ဂ့ၢ်တၢ်လၢ၊ကပီ၊ လီ၊.ပဆၢ ဒ်ုးမ့ၢ်လ၊်လ၊ ကညီအဆ့ၣ်ဖိယံလ၊ တဖၣ် ကမ့ၢ်ဆၣ်လ၊ အဖျါကပီ၊ထိၵ်လ၊ မူခ်ိ၊ ထိဘီနၢ့်တက့ၢ်.

ကညီပိၵ်မုၢ်ကရၢ

ကညီပိၵ်မုၢ်ကရၢ ခၢၣ်စး ထံၵ်လိ၊် သးဒိုးစီ၊ဆၣ်လီ၊လး လၢ အဒိုးနၢ့်ဘၣ်ထိၵ် ကံၵ်ဖိတၢ်သးဝံၵ်ပြၢ အခ်ိ၊ ဖး(၁)တဂၢ ဖဲအဝဲ ဟံးနၢ့်ခ်ိ၊ၵ်ဖးဝံ၊အလီ၊်ခံနၢ့်လီ၊.

ကညီပိၵ်မုၢ်ကရၢ – ယသးခုလၢ နဒိုးနၢ့်ဘၣ် ခ်ိ၊ၵ်ဖး(၁)အယိ, ယအဲၵ်ဒိုးဟဲသံကွၢ်သံဒိုးနၢ ဝံ၊ ပကဖၢ နၢ်လၢ ကညီပိၵ်မုၢ်ကရၢ အမဲးကစံ ပူ၊ မ့ၢ်နဟ့ၣ်ပှၢ်တၢ်ပျဲသ့စ့ၢ်ကီ၊ဧါ.

စံးဆၢ –မ့ၢ်..သ့ကစီဒီ.

ကညီပိၵ်မုၢ်ကရၢ–နသ့ၣ်ညါနၢ်ဟူဘူ(KWO) တဘျီဘျီဧါ.

စံးဆၢ– တသ့ၣ်ညါဘၣ်.

သံကွၢ် –(KWO)အခ်ိ၊ပညီ ကညီပိၵ်မုၢ်ကရၢ စံးဆၢ – တခါဃီဒီ၊သရၣ်မုၢ် ဘ့ၣ်စဲနၢ်နၢ့်ဧါ.

သံကွၢ် – တမ့ၢ်တခါဃီဘၣ်. သရၣ်မုၢ်ဘ့ၣ်စဲနၢ် အတၢ်ကရၢ ကရိအမံ၊လၢ (KWAG) Karen Women Action Group. ဘၣ်ဆၣ် ပတၢ်ဖံ၊ တၢ်မၢအတၢ်ပညိ မ့ၢ်တၢ်လၢ အဒ်သိ၊လိ၊်အ သ၊လၢ တၢ်မၢစၢ၊ပိ၊်မုၢ်ပိ၊်မၢ၊. ဒီ၊ဖိသ့ၣ်ဆံ၊ တဖၣ် အဝဲဟူ၊ဂဲ၊ဝဲလၢ ကိ်ၢ်ပယီ၊ယူ၊ မ့မ့ၢ်ပဝဲပ ဟူ၊ဂဲ၊လၢ ထံဆၢ ကိ်ၢ်ဆၢ ဒီ၊ကိ်ၢ်ပူ၊လၢ ကစၢ်ကျါတကပၢနၢ့်လီ၊.

သံကွၢ် – နမံ၊ဒ်လဲၣ်.

စံးဆၢ – ယမံ၊လၢ စီ၊ဆၣ်လီ၊လး, ယမံ၊ဖိ သ့ၣ်လၢ စီ၊ကူကျ့ၣ်

သံကွၢ် – နအိၵ်ဖျၣ်လၢ နံ့ၣ်လါမတၢ၊လဲၣ်.

စံးဆၢ – ယအိၵ်ဖျၣ် ဖဲ၁ဇ့ဇ၀နံ့ၣ်, လါယနူ၊ အါရ့ၣ် ၁ဖသီမ့ၢ်ခံနုၢ်.

သံကွၢ် – နအိၵ်ဖျၣ်ဖဲလဲၣ်.

စံးဆၢ – ယအိၵ်ဖျၣ်ထိၵ်လၢ ဝ့ၢ်ဘမိ၊ၵ်, ကခ့ၣ် ကိ်ၢ်စ့ၣ်

သံကွၢ် – နမိနပါအမံ၊ဒ်လဲၣ်. ဒီ၊ဖံ၊အိၵ်မၢအိၵ် တၢ်မနုၢ်လဲၣ်.

စံးဆၢ – ယမိအမံ၊လၢ နိ၊်ထံမ့ၣ် ယပါအမံ၊ လၢ စီ၊လ့ၢ်ဝံ ယပါသံဖဲယသ၊အိၵ်လ့ၢ်လါ ယ မိမ၊တၢ်ဖဲ (သာပေါင်း)ဘီဒ၊ၢ်.

သံကွၢ် – သၣ်ဘီ လၢ ပသံၣ်တၢ်ပၢ ဘူ၊ဒီ၊မကၣ် လဟၣ်, ကွ,လဲၣ်စူ၊သဝိနၢ့်ဧါ.

စံးဆၢ – မ့ၢ်

သံကွါ် – လၢညါယလဲၤအိဉ်ဘဉ်ဖဲကွ့လဲဉ်စူး သ၀ိဒီး,(ပှၤပသံဉ်တဖဉ် ကိုးသာပေါင်းလၢ သဉ်ပိဉ်နှဉ်လီၤ.) သဉ်ပိ၀ဘီဒၢ်နှဉ် မ့ၢ်မံးရှၢ်ဉ်ဘီဒၢ်ဓါ. ပှၤခရံဉ်ဖိအိဉ်ဓါ.

စံးဆၢ – မ့ၢ်,ပှၤခရံဉ်ဖိအိဉ် ဒီးမ့ၢ်မံးရှၢ်ဉ်ဘီဒၢ်

သံကွါ် – နဒီပှ၊်ဝ၊်အိဉ်ပှဲၤဂၤ မ့ဉ်ပှဲၤဂၤ, ခ္ဍါပှဲၤဂၤ ဒီးနမ့ၢ်ပှၤပှဲၤဂၤတဂၤလၢဒီပှ၊်ဝ၊်အကျါလဲဉ်.

စံးဆၢ – ယဒီပှ၊်ဝ၊်အိဉ်ဂ့ဂၤ မ့ဉ်ဃ့ဂၤ, ခ္ဍါ၄ဂၤ ယမ့ၢ်ပှၤအဆံးကတၢ်လၢယဒီပှ၊်ဝ၊်အကျါ

သံကွါ် – တဲဘဉ်ပှၤ နတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့အ တီၤပတီ၊ စးထိဉ်လၢတီၤဖှ၊ဉ် တ့ၤ တီၤထိ နမၤ လိတၢ်ဖဲလဲဉ်.

စံးဆၢ – တီၤဖှ၊ဉ်တ့ၤတီၤထိ ယမၤလိဖဲသဉ် ပိဉ်လီၤ. ခဲအံၤ ယမၤလိ(Psychology)သၢနံ့ဉ် တနံ့ဉ်

သံကွါ် – နမၤလိသးဝိညါဖဲ၀့ၢ်ပသံဉ် ဖ္ဍာ်စိမၤ ကို့ဓါ. မ့တမ့ၢ် နမၤလိလၢတၢ်ချ။ဓါ.

စံးဆၢ – မ့ၢ်, ယဖျိထိဉ်အတီၤတဆံ၀ံၤ ဖဲ,ယ သးအိဉ်(၁၉)နံ့ဉ်,ယမၤတၢ်လၢ(NGO) ဒီးထိဉ် (အ၀ေးသင်)

သံကွါ် – (NGO) မနုၤလဲဉ်.

စံးဆၢ–(NGO)လှုမ့ုရေးလုပ်ငန်း (မေတ္တာ တမန်)(ပှၤဂ့ၢ်၀ိတၢ်မၤ ဘဉ်ဃးမ့ၢ်တၤတမဉ်)

သံကွါ် – နစးထိဉ်သးဝံဉ်တၢ်လၢ နသးအိဉ်ပှဲၤ နံ့ဉ်လံလဲဉ်.

စံးဆၢ – ယစးထိဉ်သးဝံဉ်တၢ်လၢ ယသးအိဉ် ၅နံ့ဉ် ဖဒံ့ဉ် ယသးဝံဉ်တၢ်လၢကို့ဘါယွၤအပူၤ.

သံကွါ် – လၢအပူၤကွံ၀် နနှဉ်လီၤပြၢ်တၢ်လၢ ဘံဉ်ဘ့ခိဉ်ဖးတဘျိုဘျိုဓါ.

စံးဆၢ – ဖဲ၂၀၁၁နံ့ဉ် ယနှဉ်လီၤပြၢ်တဘျိ

သံကွါ် – ခဲအံၤ ဘဉ်မနုၤ နတနှဉ်လီၤပြၢ်တၢ်လၢဟီဉ်ခိဉ်ဒီဖျၢ်ဉ် ဘံဉ်ဘ့တၢ်ပြၢ်လဲဉ်.

စံးဆၢ –မ့ၢ်လၢယတအဲဉ်ဒီးနှဉ်လီၤဒီးစဲးဘဉ် အယိ.

သံကွါ် – ဘဉ်မနုၤနတအဲဉ်ဒီးနှဉ်လီၤဒီးစဲးဘဉ် လဲဉ်.

စံးဆၢ – ကကွဲးကညီကျိဉ်တၢ်ဂ်ၢ်စၢ်အိဉ်.

သံကွါ် – ခဲအံၤ ဘဉ်မနုၤလၢ နဟဲနှဉ်လီၤပြၢ်တၢ်လၢ ထိဉ်ကံဉ်ဖိတၢ်ပြၢ်လဲဉ်.

စံးဆၢ– ထိဉ်ကံဉ်ဖိတၢ်ပြၢ် ပှၤအတဘဉ်နှဉ်လီၤ တၢ်ဒီးစဲးဘဉ်. ယနှ၊်ဟူဒီးပှၤဆိဉ်ထွဲယၢအယိ ယဟဲနှဉ်လီၤပြၢ်, ယသးစဲစ့ၢ်ကိုးလၢတၢ်သ့ဉ် ဝံဉ်သးဆၢကိုးလီၤ.

သံကွါ် –နနှဉ်လီၤပြၢ်တၢ်သးဝံဉ် နအိဉ်ဒီးနတၢ် ပညိဉ်တမံၤမံၤဓါ.

စံးဆၢ – မ့ၢ်ဒဉ် ယသးစဲလၢတၢ်သ့ဉ်ဝံဉ်သး ဆၢအယိလီၤ.

သံကွါ် – နတၢ်သးစဲလၢအဂၤအိဉ်ဒီးမနုၤလဲဉ်.

စံးဆၢ – ယလိဉ်ကွဲ(ပိုက်ကျော်ချင်း) ဖျၢ်ပ့ၢ်ၢ် ယနှဉ်လီၤတၢ်ပြၢ်လၢယကဝိၤအပူၤ. ဖျၢ်ဃၤ နှဉ် ပကဝိၤမၤနှ့ၢ်တၢ မ့မ့ၢ်ဖျၢ်ပ့ၢ်ၢ် နှဉ် ပတမၤ နှ့ၢ်ခိဉ်ဖးဘဉ်.

သံကွါ် –နဟဲနှဉ်လီၤတၢ်ပြၢ်အံၤ တၢ်ကရၢ်ကရိ၊မစၢၤနုၤဓါ. နဟဲလၢကဘီယူၤဓါ.. လၢတၢ်ဖိလဉ်ကျဓါ. မတၤမၤစၢၤနုၤလဲဉ်.

စံးဆၢ – ယတဟဲလၢကဘီယူၤဘဉ်. ယမိဒီး ယ၀ါ်သ့ဉ်တဖဉ် ဆိဉ်ထွဲယၢလၢ ယတၢ်ဟဲတ ဘျိအံၤလီၤ.

သံကွါ် – တၢ်သးဝံဉ်လၢ နနှဉ်လီၤသးဝံဉ်ပြၢ် မ့ၢ်တၢ်သးဝံဉ်မနုၤလဲဉ်. ဒီးမတၤကွဲးဝဲလဲဉ်.

စံးဆၢ – တၢ်သးဝံဉ်လၢ ယနှဉ်လီၤပြၢ်မ့ၢ်ဝဲ (ပါ ယ္ဍ)ဒီးယတံၤသကိုး စီၤကွ့ကွ့ူ ထုးထိဉ်နှ့ၢ် ယၢလီၤ.

သံကွါ် – နသးဝံဉ်ဒီးတၢ်လၢ တၢ်လီ၊်အဂၤဒီး ဓါ. တၢ်သးဝံဉ်မနုၤတဖဉ်လဲဉ်.

စံးဆၢ – ယသးဝံဉ်တၢ်သးဝံဉ်အဂၤ အိဉ်ဝဲအ ယှ၊်တဆံ

သံကွါ် – ခိဉ်ဖးလၢ နဒီးနှ့ၢ်ဘဉ် နကသူအီၤဒ်လဲဉ်.

စံးဆၢ – ယတိ၀်ဟ်လၢ ယကလဲၤမၤစၢၤဖိဉ်ဃဲကို့လၢ ကွဲဉ်လဲဉ်သ၀ိ.

သံကွါ် – ကွဲဉ်လဲဉ်သ၀ိလၢ ကိ၊်မ့ဉ်မ့ဉ်နှ့ဉ်ဓါ. နကလဲၤဒီးမတၤလဲဉ်.

စံးဆၢ – မ့ၢ်, ကွဲဉ်လဲဉ် လၢအအိဉ်ဖဒိ၊်မ့ဉ်မ့ဉ်. ယကလဲၤဒီးယသကိုးတဖဉ်.

သံကွါ် – တချုးနနှဉ်လီၤပြၢ်တၢ်ဒ်းဘဉ်နှ့ဉ် နသးဘဉ်တၢ်တမံၤမံၤဓါ.

စံးဆၢ – သးကနိုးတစဲးစဲး ဘဉ်ဆဉ် ယဘါ ထုကဖဉ်လၢကစ၊်ယွၤကအိဉ်ဒီးယၢ, ယက အိဉ်ဒီးတၢ်သးဒူ

သံကွါ် – နဒီးဘျုၢ်ထံ၀ံၤလံဓါ.

စံးဆၢ – ယဒီးဘျုၢ်ထံ၀ံၤလံ. ယဒီးဘျုၢ်ထံ လၢယဖု သရၢ်ဒိဉ်ကို့ရ့ဉ်အစုပူၤ ဖဲ,၂၀၀၇ နံ့ဉ် လါ၄ီးစဲဘၢ်ဉ် ၃၁သီ, ယတၢ်အိဉ်ဖှ၊ဉ်အိဉ်ဖဲ ဝဉ် ကျိုးလိ၁်.

သံကွါ် – နအိဉ်လၢဟံဉ် နကတိၤမနုၤအကျိ၁် လဲဉ်.

စံးဆၢ – ယမ့ကတိၤတၢ်ဒီးယမိနှ့ဉ် ယက တိၤကညီကျိ၁် ယမ့ကတိၤတၢ်ဒီးယသကိုး နှ့ဉ် ယကတိၤလၢ ပယီၤကျိ၁်လီၤ.

သံကွါ် –လၢ နတၢ်ဟဲပြၢ်တဘျိအံၤ နမၤနှ့ၢ်တၢ် မနုၤတဖဉ်လဲဉ်.

စံးဆၢ – ယထံဉ်ဘဉ်လၢ ပှၤသးဝံဉ်တၢ်ကိုးဂၤ ဒဲး အိဉ်ဒီးအကလှ၊်လၢ အမှ၁် ပမ့ၢ်ဟ်ဒိဉ်ယွၤ အါဒီး တၢ်မ့ၢ်လၢ်လၢ ပှဲၤလီၤ.

သံကွါ် – နအဲဉ်ဒီးတဲတၢ်ဒီး ကျိ၁်ကွဲၤခိ၁်နၢ်ပှၤ ဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖ၁်လၢ တၢ်မနုၤလဲဉ်.

စံးဆၢ – စံးဘျုၢ်ဘဉ်သရ၊ဉ်ဒိ၁်သ့ဉ်တဖ၁် အ ဝဲသ့ဉ်သုးကျဲၤမၤနှ့ၢ်ပှၤအယိ ပဟဲသးဝံဉ်ဘဉ် တၢ် အ၀ဲသ့ဉ်ကဂ့ၢ်ကျဲးစၢးအါထိ၁် မ့ၢ်တၢ်ခ့ဲး တၢ်ယၢ်တခါလၢ ပပှၤသးစ၊်တဖ၁်အဂီ၊်ဒိ၁် မး, အဒိ– ယမ့တမၤနှ့ၢ်ခိ၁်ဖး ဘဉ်ဆဉ်နၢ်သ ကှ ယသးခုစံးဘျုၢ်ဘဉ်အ၀ဲသ့ဉ်ကိုးဂၤဒဲးလီၤ.

သံကွါ် – နအဲ၁်ဒီးဟ့ဉ်ဂ်ၢ်ဟ့ဉ်ဘါ တဲတၢ်ဒီးပှၤ သးစ၊်ဖိတဖ၁်လၢ မနုၤဒ်းလဲဉ်.

စံးဆၢ – ဖဲပဟဲသးဝံဉ်တၢ်အခါ ပထံဉ်ဘဉ် လၢပှၤသးစ၊်တဖ၁် ဟဲဟ့ဉ်ဂ်ၢ်ဟ့ဉ်ဘါပှၤ ပသး ခု ပကဘဉ်ဟ်ယွၤလၢ ပမဲ၁်ညါ, ခီဖျိုကမျၢ် ဟဲဟ့ဉ်ဂ်ၢ်ဟ့ဉ်ဘါပှၤအယိ ပသးကလၢ်ထိ၁် ဒီး တၢ်ခဲလၢ၁်ဘဉ်လီ၊်ဘဉ်စးလီၤ. ယစံးဘျုၢ် ဘဉ်မ့ၢ်ယူ၊ကဝ်ၤ ကိ၊်ဖိကိ၊်လံၤလၢ အတူ၊်လိ၁် မ့ဉ်ပှၤ လၢခံ တၢ်ခ့ဲးတၢ်ယၢ်မ့ၢ်အိ၁် ကကွဲမ့ဉ်ပှၤ လၢ ပကဟဲဟး.

သံကွါ် – နဟဲသးဝံဉ်ပြၢ် ဘဉ်တၢ်ဒီး နဒီးနှ့ၢ် ဘဉ်ခိ၁်ဖးဒ်သိုးအံၤ နတူ၊်ဘဉ်ဒ်လဲဉ်.

စံးဆၢ – ယစံးဘျုၢ်ကစ၊်ယွၤ ယသးခုအါကှ့ လီၤမီၤ. ပှၤသးစ၊်လၢ တဒီးနှ့ၢ်ဘဉ်အခ့ဲး လၢက ဟဲတဘျိုညါအံၤ, လၢ ခံတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယၢ်မ့အိ၁် ကြၢ်းလၢ အဟဲ တၢ်ခ့ဲးတၢ်ယၢ်အိ၁်အ၀ါပဘ၁် ဟ်းနှ့ၢ်အီၤ ယစံးဘျုၢ်ဘ၁်လံ၁်စီဆုံကို့လၢ အ ဆ့ၢ်ထိ၁်ဆ့ၢ်လီၤပှၤကီးလီၤ.

ကညီပ်ဗှ၁်ကရၢ – တၢ်ဘျုၢ်ဒိ၁်မးလၢ နဟ့ဉ် ယၢတၢ်ဆၢကတိ၊် လၢ စံးဆၢတၢ်လၢ ပအ၁်ဒီး သ့ဉ်ညါတဖ၁် ဒီးယဆၢလၢ နတၢ်မ့ၢ်လၢ်ကလၢ ပှဲၤ လၢ နတၢ်အိ၁်မ့ဉ်ခါဆ့ဉ်ညါနှ့ဉ်လီၤ.

ကညီ ပိ၀်မ့ဉ်ကရၢ

ဘံဉ်ဘ့ခ်ီးထိဉ်ကံဉ်ဖိပှၤသးဝံဉ်ပြၢ်တၢ်ဖိတဖ၁်

ပှၢ်ဒါဉ်ယၢ်ခိုဉ် - ပှၢ် - ယဝ်ပါ

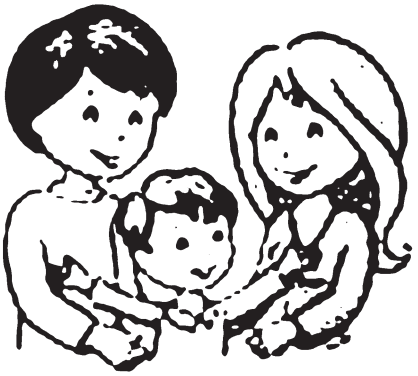

ဖဲယနီ၊်ဆံးဆံးဖိအခါ ယအိုဉ်လၢတၢ်လိၢ်တတီၤ ဖဲမှာ်ကြီၤကိၢ်ရ့ဉ်, လူၤသိကိၢ်ဆဉ်အပူၤနၣ့်လီၤ. ယမ့်၊်ယဖိလ့ဉ်၊်ကၤတဂၤ လၢဒိပှ၊်ဝ်၊်အကျါနၣ့်လီၤ. ယမိယပါ မ့်၊်ပှၢ်မၤအိုဉ်စ်ာ်ဖိနၣ့်လီၤ. အဝဲမ့မ့်၊်ပှၢ်မၤအိုဉ်စ်ာ်ဖိ ဘဉ်ဆဉ် အဝဲအဲဉ်ဒိးလၢ အဖိသ့ဉ်တဖှာ် ကအိုဉ်ဘဉ်ကွီနၣ့်လီၤ. နာ်သက့ ဖဲယနီ၊်ဆံးဆံးဖိအဆၢ ကတၢ်နၣ့် ယတမ့်၊်ပှၢ်လၢ အဲဉ်တၢ်ဖံးလိမၤဒိးဘဉ်. လၢ ယသးပူၤ ယကမၤအိုဉ်စၢၤ ယမိယပါအတၢ်လိၢ်. ဘဉ်ဆဉ် ယပါနၣ့် မၤန့်၊်ဆ့ဉ်ယၢၤလၢ ယကဘဉ်လဲၤဆူကွီလီၤ. ကိးမ့်၊်နံၤဒဲး ယထိုဉ်ကွီဒိးယသကိး အိုဉ်ထဲအပိာ်ခွါအဃိ ယထိုဉ်ကွီတမှာ်ဘဉ်. တဟါနၣ့် ယပါလဲၤမၤတၢ်ဟဲက့ၤဒိး ယလဲၤဃီၤလၢ ယပါအခိုဉ်ထံး ဒိးယတဲအီၤ, "ပါ၈ၢ,ယထိုဉ်ကွီတမှာ်ဘဉ်..." ဝံၤယပါတဲ ယၢ, "ဘဉ်မနုၤအဃိ လဲဉ်." ယတဲ အီၤ, "ပှၢ်ထိုဉ်ကွီ အိုဉ်ထဲအပိာ်ခွါ ယတအဲဉ်ဒိးလဲၤ လၢ ကွီလၢ်ၤဘဉ်." ဘဉ်ဆဉ် ယပါ မ့တမ့်၊်ယမိလဲၤဆ့ၢ ယၢ်ၤလၢ ကွီကိးမ့်၊်နံၤဒဲး ဒိးအးလိၤဃာ်ယၢ်ၤလၢ သရ့ဉ်အစုပူၤနၣ့်လီၤ.ယလဲၤထိုဉ်ကွီလၢ တၢ်ကၢဉ်တၢ်ကျ့ုအပူၤ တုၤယဖျိထိုဉ်သၢတီၤနၣ့်လီၤ. မ့်၊်လၢ ယသဝီပူၤ တီၤတအိုဉ်လၢၤ ဘဉ်အဃိ ယမိယပါလဲၤဆ့ၢ ယၢ်ၤဆူသဝီအဂၤ တဖျာ်နၣ့်လီၤ. ယမိယပါလဲၤဆ့ၢ ယၢ်ၤတုၤဒိး အဝဲသ့ဉ်မ့်၊်ဟဲက့ၤကဒါ ယဟဲက့ၤပိာ်ကဒါအ ခံနၣ့်လီၤ. မ့်၊်ဆ့ဉ်ထိုဉ်ကဒိးတနံၤ ယမိယပါလဲၤဆ့ၢ ကဒိးယၢ ဒိးအဝဲအးလိၤယၢၤလၢ သရ့ဉ်မ့ဉ်အစုပူၤ ဒိးမံစၢၤယၢၤတသိဝံၤ မ့်၊်ဆ့ဉ်ထိုဉ် ဖဲယလဲၤထိုဉ်ကွီအဆၢ ကတၢ် ယမိယပါဟဲက့ၤနၣ့်လီၤ. ဖဲကွီစံဉ်လီၤအဆၢ ကတၢ် ယဟဲက့ၤလၢ ဟံဉ်အခါ ယကိးပါပါမိမိ ပှၢ်တကိးဆၢ ယၢ်နီတဂၤဘဉ်အဃိ ယဟိဉ်နၣ့်လီၤ.ယကဟဲက့ၤ ယဟဲက့ၤတဘ့ဉ်ဘဉ်, မ့်၊်လၢ တၢ်လိၢ်ယံၤအဃိနၣ့်လီၤ. ယမၤတဘဉ်ဘဉ်. ဒိးကိးနံၤဒဲး ယထိုဉ်ကွီ တုၤလၢ နံ့ဉ်ကတၢ်၊ဒိး မ့်၊်လၢ သဝီဖနၣ့်အပူၤ ကွီအိုဉ်တုၤလ့ဉ်၊်တီၤအဃိ ယမိယယပါတဲယၢၤလၢ ကဆ့ၢ ယၢ်ၤဆူတၢ်လိၢ်အ ဂၤတတီၤနၣ့်လီၤ.ယတဲ ဆၢ ယမိယပါ, "ယထိုဉ်ကွီတမှာ်ဘဉ်. ယကကျိုအိုဉ်နိုဉ်လီၤ." ယမိယပါတဲ ယၢ်ၤတလိၢ်လိၢ် ယသးဒိဉ်ထိုဉ်တၢ်ယတဲတၢ်တမှာ်လၢၤဘဉ် ဒိးလၢ ယသးပူၤ ယဆိကမိဉ် ယထိုဉ်ကွီတမှာ် မၢ ယထိုဉ်တံးတံးဝံၤ ယမိယပါတဲ ယၢ်ၤလၢ ထိုဉ်ကွီမ့်၊်တမှာ်ဒိးကွ၊်လၢ နနီ၊်ကစ၊် ဒိးတဲတၢ်ဒိးယၢ်ၤတကဲလၢၤ ဘဉ်.ကိးနံ့ဉ်ဒဲး ယတထုံ်ယမိယပါ ဖဲးအိုဉ်ခုးဘဉ်. အဝဲသ့ဉ်မၤအိုဉ်စ်ာ်လီၤ. ဖဲယတဲအီၤလၢ ယတထိုဉ်ကွီဘဉ်နၣ့် အဝဲတဲယမိဒိးယဝ်ၢ်လၢ ဖဲခုးလီၤလၢ ဘုသၢ ဘူနၣ့်လီၤ. ဖဲတၢ်ဆၢ ကတၢ်ဘဉ်လၢ ပှၢ်ဖဲးခုးအဆၢ ကတၢ်နၣ့် ယပါတဲ ယၢ, "နကကျိုနိုဉ်ဒိး ခဲအံၤနကဘဉ်စးထိုဉ်တၢ်မၤနၣ့်လီၤ." ဖဲနၣ့်အဆၢ ကတၢ်ဒိတနံ့ဉ် ယကဘဉ်မၤခုးတလိၢ်ထဲတဂၤနၣ့်လီၤ. ဖဲယကျိုနိုဉ်အဆၢ ကတၢ် မ့ူခိုဉ်စ့ူၤဒိးတၢ်ဖိယ၊်အ့ဉ်တၢ်အါအဃိ ယမၤတပ့ဉ်ဘဉ်ဒိး ယဟံထိုဉ်စးခိတက့ ဒိးယလဲၤဟံဘုခ့ဉ်အခိုဉ်ဆ့ဉ်တစ်းဒိး ယထူထိုဉ်အီၤဒိးယအီ ယကိာ်ယ့ၢ်ဆါ ယအီထိုဉ် ယကိာ်ပူၤမးတဘ့ဉ်လၢၤဘဉ်. ဖဲမ့်၊်ဟါဒိးယက့ၤဆူဟံဉ် ဒိးယမိမၤဒုးအိုဉ်ယၢ မ့်၊်တဲယၢဖိ ဆံးဈ, "အိုဉ်မ့ၤ" ယတဲဆၢ, "အိုဉ်တမှာ်ဘဉ်." ယအိုဉ်လၢ ယလိၢ်မံခိုဉ်ဒိးယဟိဉ်လီၤ. ယမိသံ ကွ၊်ယၢ, "နဘဉ်တၢ်မနုၤလဲဉ်." ယတတဲဆၢ အီၤဘဉ်. ဒိးယတဲဘဉ်အီၤတဘ့ဉ်စ့ၢ်ကီးဘဉ်. နာ်သက့ ယမိယပါဆိကမိဉ်ဝဲဘဉ်ဒိး တယးဝဲဘဉ်လီၤ. အဝဲဟဲယီၤလၢ ယခိုဉ်ထံးဒိးတဲယၢ ဖိဆံးဈ, "ယတအဲဉ်ဒိးလၢ နကဘဉ်မၤအိုဉ်တၢ်နုးနုးဒ်သိးပှၢ်ဘဉ်. ယသးကညီၤနၢ နမိပါအဲဉ်ဒိးလၢ နကအိုဉ်ကွီဒိး ဆူမဲ်ညါ နကအိုဉ်ဘဉ်ကီမှာ်မှာ်နၣ့်လီၤ." ဒီတနၢယမံတန့်ဘဉ်. ယဆိကမိဉ်ယမိယပါအတၢ်ကတီၤဒိး ယဟ်လီၤယသးလၢ ယကတဲကဒါက့ၤယမိယပါလၢ ယကထိုဉ်ကဒါက့ၤကွီလီၤ.ဒိးမ့်၊်ဆ့ဉ်ထိုဉ် ယတဲယမိယပါလၢ တဘ့ျိုအံၤမိဉ်, "ဘဉ်ထိုဉ်ကဒါက့ၤကွီ၈ါသၢၢ်ဉ်." ယမိယပါတဲယၢ ဖိဆံးဈ, "မၤစၢၤဒံးကီပတၢ်စ့ၢ်သၢၢ်ဉ် ပသးပ့ၢ်ထိုဉ်ကီလံ." ယတဲဆၢအီၤ, "ယမၤတကဲလၢၤဘဉ်." ယမိယပါနံ့ၤထိုဉ်ဒိးတဲယၢ, "နကမၤလိက့ၤတၢ်သပ့ၢ်ကတၢ်လိၢ်၈ါ." ယတဲဆၢ အီၤ, "အနီ၊်ကီ၊်လီၤ." တုၤယတၢ်မၤဝံၤဒိး ယမၤလိက့ၤတၢ် တုၤယဖျိထိုဉ်တစုနၣ့်လီၤ. ယစံးဘျုးဘဉ် ယမိယပါလၢ အအဲဉ်ယၢ ဒိးဂုဉ်ကျဲးစၢးတူ၊် ဆါခိုဉ်ဆါသး ဟ့ဉ်လီၤသးဒိး မၤလၢ၁်တၢ်ဆၢ ကတၢ်လၢ ယဂီ၊်နၣ့်လီၤ. ယဆၢ လၢ ဒိပှ၊်ဝ်၊်ကိးဂၤဒဲး ဖဲတၢ်ဆၢ ကတၢ်၊ တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဂ့ၤဒံးအခါ သုမိပါမ့်၊်မၢ သုလၢ ဃုတၢ်ကူ့ဉ်ဘဉ်ကူ့ဉ်သ့ နၣ့် တဘဉ်သမၢ တဂ့ၤ မၤဒ်နမိပါဟံးစုနဉ်ကျ့ နၤအသိးတက့ၢ်.

မှာ်သယု၊်လူၤသီဖိ

Karen Women Organization
E-mail: kwocentral@gmail.com Website: www.karenwomen.org

ရက်စွဲ – ၂၀ရက်၊ ဇွန်လ၊ ၂၀၁၂
ကမ္ဘာ့ဒုက္ခသည်များနေ့

ကျွန်ပ်သည်ဒုက္ခသည်တစ်ဦးဖြစ်သော်လည်း ကျွန်ပ်၏အသံကိုနားထောင်ပါ”

ကမ္ဘာ့ဒုက္ခသည်များနေ့ကို ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးမှ ကြိုဆိုလိုက်ပါသည်။ ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးမှ ကမ္ဘာ့ဒုက္ခသည်များနေ့တွင် “ကျွန်ပ်သည် ဒုက္ခသည်တစ်ဦးဖြစ်သော်လည်း ကျွန်ပ်၏အသံကိုနားထောင်ပါ” ဆောင်ပုဒ်ကို ချမှတ်လိုက်ပါသည်။ ဤဆောင်ပုဒ်သည် ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးမှ ယခုလတွင်ပြုလုပ်သော “ဒုက္ခသည်များကို ပြန်လည်နေရာချထားရေး” သင်တန်းမှ သင်တန်းသူများရွေးချယ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ နှစ်စဉ် ဇူလိုင်လ(၂၀)ရက်နေ့ရောက်တိုင်း ဒုက္ခသည်များ၏ ဒုက္ခအခက်အခဲကို နိုင်ငံတကာမှ သတိရစေဖို့ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ကျင်းပရခြင်းသည် ဒုက္ခသည်များသိက္ခာရှိရှိ တောက်ပသောဘဝအသက်တာမှာ ရှင်သန်နိုင်ရန် အားပေးခြင်းနှင့် လူသားခြင်းစာနာထောက်ထားသော ထောက်ပံ့မှုများကိုထိန်းသိမ်းကာ တိုးပွားလာစေဖို့ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းအပြင် ဒုက္ခသည်များကို လက်ခံသောနိုင်ငံများထဲမှ ထိုင်းနိုင်ငံကဲ့သို့သောတိုင်းပြည်ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရမည့်နေ့တစ်နေ့ဖြစ်ပါသည်။ ဒုက္ခသည်အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ဤလိုနေ့မျိုးကို ဂုဏ်ပြုသင့်သောနေ့တစ်နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ရမည့်အ ကြောင်းမှာ ဒုက္ခသည်များအတွင်း ပြောင်းလဲမှုများဖြစ်ပေါ်စေရန် နှစ်ကာလရှည် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်လာခဲ့ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဆက်လက်၍ လိုအပ်ချက်များကို ဆောင်ရွက်သွားရန်လည်း သိရှိနားလည်နေပါသည်။ အထူးသဖြင့် ယခုသတိထားမိသောအကြောင်းအရာတစ်ခုမှာ “ဒုက္ခသည်များ ပြန်လည်နေရာချထားရေး” ဟူသောစကားလုံးသစ်ကို အသုံးပြုလာခြင်းသည် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတကာရှိ အချို့သောတိုင်းပြည်များက သဘောကျနှစ်သက်ခြင်းများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ “ဒုက္ခသည်များအသံကိုလည်းနားထောင်ပါကြောင်း” သေချာစေချင်ပါသည်။

ဇွန်လ(၁၇)ရက်နေ့,(၂၀၁၂)ခုနှစ်တွင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ နော်ဝေးခရီးစဉ်ဖြစ်မြောက်၍(၁၉၉၁)ခုနှစ်တွင် သူမအားပေးအပ်ခဲ့သော ကြိုဆိုဂုဏ်ပြုဆုနှင့်ပတ်သက်၍ မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ပါသည်။ သူမ၏မိန့်ခွန်းရှင်းပြချက်တွင် “မကြာသေးခင်က ထိုင်းနိုင်ငံနှင့်မြန်မာနိုင်ငံနယ်စပ်တွင်ရှိသော ဒုက္ခသည်များဆီသို့ အလည်ရောက်ရှိကြောင်း ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများကိုလျော့ချသဖြင့် ရိုက်ခတ်မှုမှာ ရိက္ခာနှင့်လုပ်ငန်းတချို့ လျော့ချခြင်းခံနေရသည်”ဟုဆိုခဲ့သည်။ ဆက်လက်၍ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က “ဒုက္ခသည်များအတွက် နေ့စဉ်ဆက်လက်၍ အလုပ်လုပ်သောဝန်ထမ်းများ မိမိတို့၏ ဘဝတင်းကြပ်ခက်ခဲမှုမှ လွတ်မြောက်ဖို့ လုပ်ကိုင်နေသူများနှင့်လည်းတွေ့ခဲ့ကြောင်း”ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ဒုက္ခသည်များမှလည်း မိမိတို့၏စိုးရိမ်ပူပန်မှုဖြစ်သည့် “မိမိတို့ကိုကူညီထောက်ပံ့သောအလှူရှင်များ မောပန်းလာခြင်း”ဆိုလိုသည်မှာ“ၔင်းတို့၏မောပန်းခြင်းသည် ဆက်လက်ကူညီရန် ဆန္ဒမရှိတော့ခြင်း” ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြပါသည်။ ကူညီထောက်ပံ့သူများ မောပန်းလာခြင်းသည် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများကို လျော့ချလိုက်ခြင်းတွင် ထင်ရှားမြင်သာနေပါသည်။ “ကြင်နာမှုအတွက်မောပန်းခြင်း”သည် ထောက်ပံ့မှုလျော့ချရာတွင် ထင်သာမြင်သာမှုမရှိနေပေ။ အခြားအဖြေတစ်ခုထွက်နေပါသည်။ ဒုက္ခတွင်းမှာရှိနေသူအပေါ် စာနာမှုများကို ရုပ်သိမ်းလိုက်ခြင်းသည် သင့်တော်ပါသလား?(ဒုက္ခသည်များကို ကူညီထောက်ပံ့သောကုန်ကျစရိတ်သည် ကြင်နာမှုထား၍ မကူညီမထောက်ပံ့ခြင်းကြောင့် တစ်ခြားသောသူများ ဒုက္ခရောက်ရခြင်းထက် ပို၍ကုန်ကျမှုရှိနေပါသလား?) နိုင်ငံတကာကူညီထောက်ပံ့သူအလှူရှင်များထံသို့ “အကူအညီလိုသူများနှင့် လွတ်မြောက်မှုကိုရှာနေသူများ၏ လိုအပ်ချက်ကိုဖြည့်ပေးဖို့ ကျွန်ပ်တောင်းဆိုလိုက်ပါသည်။ အစဉ်အလာအရ ဒုက္ခသည်များ၏အခက်အခဲမှာ မိမိတို့လိုအပ်သော လွတ်မြောက်မှုကိုရှာဖွေခြင်း” ဖြစ်သည်။

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး အတွင်းရေးမှူး နန်းဒါးအယ်ကလယ်မှ,“လူတိုင်းမှာအခွင့်အရေးရှိလျှင် မည်သူမှ ဒုက္ခသည်မဖြစ်ချင်ပါ။ ကျမကို ကျမ၏ရွာမှ အတင်းနှင်ထုတ်ခံရသောနေ့တစ်နေ့ကို သတိရမိပါသည်။ ကျမ၏ရွာမှထွက်ခွာဖို့လည်း အစီအစဉ်မရှိပါ။ နအဖစစ်သားများ ရွာထဲသို့ဝင်လာပြီး ရွာထဲတွင်ရမ်းပြီးပစ်ခတ်သောကြောင့် မိမိအသက်အန္တရာယ်မှကင်းဝေးရန်အတွက် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်လာခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မိမိတိုင်းပြည်ကို စွန့်ခွာကာ တစ်ခြားနိုင်ငံသို့ ဒုက္ခသည်သွားဖြစ်ဖို့ အစီအစဉ်မရှိခဲ့ပါ။ အခြေအနေပေးလာလို့ မိမိအိမ်သို့ပြန်ရမည့်တစ်နေ့တွင် လွတ်လပ်မှုကိုခံစားရပြီး ပြန်လည်နေရာချထားရေးအစီအစဉ်တိုင်းတွင် ပြည့်ပြည့်ဝဝပါဝင်လိုပါသည်။ ကျွန်ပ်တို့ပါဝင်မှုမရှိပဲ ကျွန်ပ်တို့၏အရေးကိုမဆိုသင့်ပါ။ “သို့သော် ယနေ့ကျွန်ပ်ပြောလိုသည်မှာ “ဒုက္ခသည်မပါဝင်ပဲ ဒုက္ခသည်ကိစ္စကို မပြောဖို့ပဲ” ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအချိန်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ဆိုင်သောဖြစ်စဉ်များကို သတင်းဖြန့်ချိမှုများစွာရှိနေသော်လည်း တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများအတွက် အခွင့်အရေးအနည်းငယ်သာရှိနေပါသည်။ ၎င်းအပြင် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ပိုမိုများပြားလာခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုများ၏ မြေယာများကို အတင်းအဓမ္မသိမ်းယူခြင်း၊ နအဖစစ်သားများတိုးချဲ့ချထားခြင်း၊ အတင်းအဓမ္မခိုင်းစေမှုများ၊ သတ်ဖြတ်မှုများနှင့် တိုက်ပွဲများသည် တစ်ချို့သောဒေသတွင် ဆက်လက်ရှိနေသေးသည်။ ဤအကြောင်းအရာတို့သည် ဒုက္ခသည်များ အိမ်ပြန်ရန်အတွက် လုံခြုံမှုမရှိပေ။ ဒုက္ခသည်များ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်မှုမရှိသော ပြန်လည်နေရာချထားရေးအစီအစဉ်သည် ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်မှုနှင့် လုံခြုံမှုအပြည့်အဝမရှိသည့်အပြင် လွတ်လပ်မှုလည်းမဖြစ်စေပါ။ ယနေ့ကမ္ဘာ့ဒုက္ခသည်များနေ့တွင် အမျိုးသမီးအနေဖြင့်ၔင်း၊ ဒုက္ခသည်အနေဖြင့်ၔင်း၊ ကရင့်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးအနေဖြင့် ဒုက္ခသည်များ၏ဘဝကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနေသောကုလားထိုင်ပေါ် ထိုင်နေသူများအားလုံး ဒုက္ခသည်များ၏အသံကို နားထောင်ရန်နှင့် ဒုက္ခသည်များကိုထည့်သွင်းရန် တောင်းဆိုလိုပါသည်။ စားပွဲဝိုင်းတိုင်းတွင် ဒုက္ခသည်ကိုယ်စားလှယ်များကိုလည်း မြင်တွေ့ချင်ပါသည်။ စားပွဲဝိုင်းတိုင်းတွင်လည်း အမျိုးသမီးဒုက္ခသည်များပါဝင်မှုကိုတွေ့လိုပါသည်။ အစီအစဉ်တိုင်းတွင် ကျွန်ပ်တို့၏အသံကို နားမထောင်ပါက ဒုက္ခသည်များအိမ်ပြန်ခြင်းသည် မလွတ်မြောက်ပါ။

ဆက်သွယ်ရန်
နော်ဘလူးမင်းနိုက်ဇန် – +၆၆၈၈၅၄၅၅၂၄
နော်တာမလာစော – +၆၆၈၁၀၂၆၆၇၃၈

နေ့သစ်ကိုအလှဆင်ပါ

နေ့သစ်မင်္ဂလာမှာ
သင်နေထိုင်ရာ
ကမ္ဘာကြီးကို
မေတ္တာသဲပွင့်လေးတစ်ပွင့်ဖြင့်
ပါဝင်တည်ဆောက်နိုင်ဖို့
တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်တဲ့စိတ်ရိုင်းတွေ
ဖျက်စီးပစ်လိုက်ပါ
လူသစ်စိတ်သစ်
ဘဝသစ်နဲ့
နေ့သစ်အလှကို
တွေးယူပြေ့ဖက်
နမ်းရှိုက်လိုက်ပါ။
အိုလူသား

(ခိုင်စံရွှေမြင့်)

လမ်း----

❖ကာရန် မဲ့မဲ့
ကဗျာ – မဆန်နိုင်ခဲ့တဲ့
အကျည်းတန် – လမ်းလေးထက်ဝယ် . . . . . .

❖နက်ဖြန်ဆို – ဘယ်ကိုပြေးရမှန်း
မနက်စာကို – ဘယ်လိုတွေးရမှန်း
အိပ်ရာခင်းဆိုတာ – ပင်ရင်းကရွက်ကြွေတွေပဲကွယ်

❖ပွင့်လင်းရာသီ – ရောက်ပြီဆိုတာနဲ့
မိစ္ဆာရာသီ – စပြီသူငယ်ချင်း . . . . . .

❖ပေါ်တာနဲ့လုပ်အားပေး – ကြိုက်တာသာရွေး တော့
ကိုယ့်လုပ်စာ – ကိုယ်မစားရ
ပြန်ကြည့်ရင် – ဆားတိုင်ဖြစ်မှာမို့
အမောဆို့လည်း – မတတ်နိုင်ဘူးသူငယ်ချင်း . . .

❖အိမ်ကြက်ချင်း – ခွပ်ခိုင်း
ဖိမ်နဲ့ – ဒင်းတို့ ဝိုင်းလောင်းတယ်
သေကုန်အောင် – ခွပ်ကြ
ရှင်ကျန်ရင် – ဒင်းတို့ ရှင်းမယ်တဲ့
ပြတိုက်မှာပဲ – ထားတော့မယ်တဲ့သူငယ်ချင်းရေ

❖သူငယ်ချင်း
မင်းလည်းအဝေးမှာ
မျက်နှာရပ့ါမလားကွယ်

❖သူ့ပြည် – သူ့မြေ – သူ့ဌာနေမှာ
သူ့အခွင့်အရေး – ရရှိဖို့ ဝေးနေရင်တော့
သူငယ်ချင်း – အတွက်လည်း
ငါရဲ့သက်ပြင်းရှည်တွေ – ဥသြဆွဲနေမှာပဲလေ . . .

❖သူငယ်ချင်း
ပန်းခင်းလမ်း ဆိုတာ
စာအုပ်ထဲမှာ ပဲနော်
ငါတို့တွေ လျှောက်တဲ့လမ်းဟာ
ကြမ်းတမ်းတာ မှန်ပေမဲ့
ပရမ်းပတာမဖြစ်ဖို့ – သတိထားစို့နော်
လမ်းထိပ်ရောက်ရင် – အော်ခေါ်ကြမယ်လေ . . . .

စောတူလဲမူး

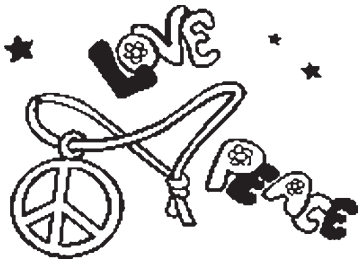

ငြိမ်းချမ်းရေးအတုအရောင်ကိုမလိုလား

မြန်မာနိုင်ငံဟာ ဗြိတိသျှလက်ထဲမှ လွတ်လပ်ရေးရခဲ့တာ ဟိုး(၁၉၄၈)ခုနှစ်,ဇန်နဝါရီလ(၄)ရက်နေ့မှာကတည်းက ခုချိန်ထိဆိုရင် (၆၄)နှစ်ကျော်ခဲ့ပါပြီ။ အဲ့ဒီမှာကတည်းက မြန်မာနိုင်ငံမှာ နိုင်ငံခြားသားတွေကို တစစီနှင်ခဲ့တာတွေ နိုင်ငံခြားသားပိုင်အရာအားလုံးကို ပြည်သူပိုင်လုပ်လိုက်တာတွေ ကုန်ကုန်ပြောရရင် သာသနာပိုင်တွေ၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်တွေကို အားလုံးပြည်သူပိုင်ဆိုပြီး နေ့ချင်းညချင်း သိမ်းပိုက်လိုက်ပါတယ်။ ပြည်သူပိုင်ဆိုသော်ငြားလည်း လူတစုကပိုင်နေပါတယ်။ အဲ့ဒီမှာ တုန်းကရခဲ့တဲ့အဆိပ်အနှစ်တွေကို ဝါးမျိုလာခဲ့တဲ့သူတွေ နေ့တစ်ချို့ကျန်နေအုံးမှာပါ။ ဒါပေမယ့် အစွယ်အပွားလေးတွေတော့ အများကြီးထွက်လာပါတယ်။

ယခုတဖန်(၂၀၁၀)နောက်ပိုင်း ယနေ့ထိ(၂၀၁၂)ကျော်လာခဲ့ရာမှာတော့ နိုင်ငံခြားသားကုမ္ပဏီတွေကို ထပ်မံဖိတ်ခေါ်(လက်ယပ်)ခေါ်လက်ခံပြန်ပြီဆိုတော့ နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများကောင်းကောင်းသတိထားရပါလိမ့်မယ်။

လွတ်လပ်ရေးရခဲ့သော်လည်း တိုင်းပြည်ကမလွတ်လပ်ပါဘူး။ မငြိမ်းချမ်းခဲ့ပါဘူး။ လွတ်လပ်ရေးရခဲ့တဲ့နှစ် ၆၄ကျော်လာခဲ့သလို ပြည်သူလူထုတွေဟာလည်း စစ်ဖိနပ်အောက်မှာ ပြားပြားဝပ် ၆၄နှစ်ကြာလာခဲ့တာတော့အမှန်ပါဘဲ။ အသက်ရှင်လျက်နဲ့သေနေကြရပါတယ်။ ပုပ်စော်မနံတာတစ်ခုတည်းပါဘဲ။

တိုင်းပြည်ပြန်လည်ပြုပြင်ရေး ဆိုတဲ့ခေါင်းစဉ်ကြီး ပြောင်းလဲလာပြန်ပါပြီ။ (၂၀၀၈)ခုနှစ် အခြေခံဥပဒေကို အခြေပြုနေတဲ့ တိုင်းပြည်ပြောင်းလဲရေးဖြစ်တဲ့အခါ စစ်တပ်ကဘဲ အရေးကြီးအခန်းကပါဝင်နေပြီး ဤအခြေခံဥပဒေကို လွတ်တော်မှာ ဝင်ရွေးခံပြီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ပြီဆိုပြန်ပါတယ်။ အဲ့ဒီနေရာမှာလည်း(၇၅%)သော လွတ်တော်အမတ်များ သဘောတူရမည်ဖြစ်သည့်အပြင် အနည်းဆုံးစစ်တပ်ဘက်မှ တစ်ဦးပါရမည်ဆိုထားပါသေးသည်။ စစ်ဖိနပ်အောက်မှာ ထွက်လာမည့်ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုရင် စစ်မီးဆက်လက်တောက်လောင်နေမှာပါဘဲ။

မြန်မာစစ်အစိုးရသည် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များနှင့် တစ်ဖွဲ့ချင်းစီ စတင်ဆွေးနွေးတဲ့နေရာမှာလည်း တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များ ဘာကြောင့် လက်နက်ကိုစွဲကိုင်ပြီး တော်လှန်နေရလို့ ပြည်တွင်းစစ်ကြီးဟာမီးဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်နေရသလဲဆိုတာ ဆွေးနွေးပွဲတွေထဲမှာမမေးခဲ့ပါဘူး။ မသိဟန်ဆောင်နေပြီး မိမိရဲ့စစ်ဖိနပ်မကျွတ်သွားရေး၊ မိမိရဲ့စစ်ဖိနပ်မချွတ်ရေးကိုဘဲကိုင်ဆွဲထားနေပါတယ်။

ၔင်းပြင် ငြိမ်းချမ်းရေးကိုဖော်ဆောင်နေကာလမှာလည်း စီးပွားရေးသမားများကလည်း တစ်ကောက်ကောက်လိုက်ပါနေတဲ့အခါ စီးပွားရေးအတွက်ငြိမ်းချမ်းရေးလား၊ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုရှေ့မှာကန့်လန့်ကာထားပြီး နောက်ကွယ်မှာစီးပွားရေးလား ထင်ရှားလွန်းနေပါတယ်။

တစ်ကယ်ဆိုရင် ငြိမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်နေပါတယ်ဆိုတဲ့ စစ်အစိုးရရဲ့ကိုယ်စားလှယ်နှင့်အတူ ပြည်သူ့ကတစ်ကောက်ကောက်လိုက်ရမှာ၊ ပြည်သူတွေရဲ့ကိုယ်စား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေရဲ့ မှန်ကန်နေသောအသံကိုနားထောင်ရမှာ၊ ပြည်သူ့အသံကိုလည်း တိုက်ရိုက်နားထောင်ပေးရမှာပါ။

ပြည်သူလူထုတွေသည်လည်း စစ်မှန်တဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို ပြန်လည်ရယူနိုင်ဖို့အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးလူထုကိုလိုအပ်ပါတယ်။ ပြည်သူလူထုတွေရဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခအထွေထွေကိုဖြေရှင်းပေးပြီး စားဝတ်နေရေး ဘဝဖူလုံမှုအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည့်အပြင် ပြည်သူလူထုတွေရဲ့အသံ၊ ပြည်သူလူထုတွေရဲ့ဥာဏ်၊ ပြည်သူလူထုတွေရဲ့ပါဝင်မှုသည် စစ်မှန်သောငြိမ်းချမ်းရေး ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာရန်အတွက် အရေးပါနေပါသည်။

လောလောဆယ် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အနေအထားသည် ပိန်းရှက်ပေါ်မှာရှိနေတဲ့ရေလိုဖြစ်နေပါသည်။ ပိန်းရှက်သည် လက်ရှိအာဏာယူပြီး စစ်အစိုးရသစ်ပုံစံမျိုးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူများမှာ ရေဖြစ်နေပြီး လှုပ်လှုပ်နဲ့ဖြစ်နေတဲ့ကာလပါဘဲ။ ပြည်သူတွေအတွက် တိကျသေချာခိုင်မာစိတ်ချရတဲ့ ပြည်သူ့ပြည်သားတစ်ဦးရဲ့ အခွင့်အရေး ခံစားခွင့်ဟာလုံးဝရှိမနေတာ အမှန်ပါဘဲ။

တစ်ဖက်မှာလည်း တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရဲ့ အနှစ်(၆၀)ကျော် ဆင်နွဲ့လာခဲ့တဲ့တော်လှန်ရေးမှ တန်းတူအခွင့်အရေး၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုအခွင့်အရေး၊ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးဆိုတာ လမ်းမမြင်ကမ်းမမြင်ပါဘဲ။

ခုချိန်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများနဲ့ ပြည်သူလူထုတွေဟာ လက်တွဲပြီး ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ဖို့အချိန်ပါ။ အရင်နှစ်တွေမှာ တိုင်းရင်းသားတွေကအလူးအလဲတိုက်ပွဲဝင် အသက်စတေး သွေးချွေး၊ ခန္ဓာတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပေးဆပ်နေရသလို ပြည်သူလူထုများ၊ရဟန်းရှင်များလည်း အသက်သွေးချွေး ပေးခဲ့ရတာတွေမှတ်တမ်းရှိနေပါတယ်။ အခုစစ်မှန်တဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးအတုအယောင်ကို ခြေဖျက်နိုင်ဖို့ တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ပြည်သူတွေ လက်တွဲရပါလိမ့်မယ်။ ကိုယ့်ခေါင်းစဉ်နဲ့ကိုယ်မတပ်ကြပါတော့နဲ့။ လက်တွဲကြပါ။ ခေါင်းချင်းဆိုင်ဆွေးနွေးတိုင်ပင် အစီအစဉ်တွေရေးဆွဲပြီး အကောင်အထည်ဖော်ကြပါ။

ဒီငြိမ်းချမ်းရေးအတုအယောင်နဲ့မကျေနပ်မတင်းတိမ်ကြပါနဲ့။ တစ်ခြားလိုအပ်သေးတဲ့(တစ်ခု)က အမျိုးသမီးထုပါ။ အမျိုးသမီးထုရဲ့အင်အားလည်းကျန်ပါသေးတယ်။ ပြည်သူလူထုများ၊ တိုင်းရင်းသားများနဲ့ အမျိုးသမီးထုများ ပူးပေါင်းလက်တွဲလာပြီဆိုတဲ့တစ်နေ့မှာ ချုပ်ထားတဲ့စစ်ဝတ်စုံမက စစ်ဖိနပ်ပါကျွတ်ထွက်ရမှာသေချာပါတယ်။

ခြုံတစ်ခြုံ၌ ယုန်လေးတစ်ကောင်လို သူတစ်လူငါတစ်မင်းဆိုရင် ငြိမ်းချမ်းရေးအတုအယောင်နဲ့ဘဲ နိဂုံးချုပ်ရပါလိမ့်မယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးအတုအယောင်ကိုမလိုလားပါ။ ရွှေရည်စိမ်လွတ်လပ်ရေးကဲ့သို့ ရွှေရည်စိမ်ငြိမ်းချမ်းရေးကိုလည်းမလိုလားပါ။

ပြည်သူများ၊ တိုင်းရင်းသားများ၊ အမျိုးသမီးများပူးပေါင်းပါဝင်လာပြီး လက်တွဲဆောင်ရွက်ကာ ရလာမည့်စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေးကိုဘဲလိုလားပါတယ်။

ပန်းသီဟ(KWO)